NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 201 — FREDAGEN DEN 3 JANUARI 1930 — ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Ett nytt år har ingått, under lyckosamma auspicier, menar man i dagspressen. Julen blev en succés. Herrar Bonnier, Grünewald och Eliasson gjorde glänsande affärer. Jag tycker att det under sådana förhållanden var mindre juste av den förstnämnde att i sista stund komma med ett hugg mot den kristna religionen i sitt D. N., där han lät en lärarinna i kristendom förklara, att hon ”genomskådat bluffen” i sitt läroämne. Tolerans mot olliktänkande var ju en liberal grundsats, inte sant, hr Bonnier?

Ibland händer det att vår tidning får mottaga vänliga brev från skriftlärda fariséer, som förebrå oss vår ”oriktiga” framställning av judendomen som en motsats till kristendomen. De anonyma brevskrivarna bevisa med vidlyftiga bibelcitat, att de bägge religionerna i verkligheten äro ett och detsamma. ”Det är ju judarna som skrivit bibeln”, påminner man oss, ”Kristus själv var ju jude”, vilket står skrivit, etc. Nå, vad som tilldrog sig första århundradena efter Kristus, när bibeln nedskreve, är det i dag svårt att yttra sig om. Men så mycket vet man, att Israels barn, när de ej lyckades ta dö på kristendomen, gjorde vad i deras makt stod för bibeltextens tillrättaläggande i sådan anda, att också Nya testamentet passade ihop med deras drömmar. Man tolererade kristendomen såsom ett medel i sina världsmessianska strävandens tjänst Nu behövs den ej längre, och därför låter nu Karl Otto det fägnesamma ordet gå till Sveriges folk: ”bluffen i kristendomen är genomskådad!”

*

Det nya årets ingång karaktäriseras av allmänt ökad brottslighet. Amerika hävdar naturligtvis sin rangplats som förnämlig etta. Av en olycklig slump upptäcktes, att den mycket inflytelserika ”demokratiska klubben” i staden Newyork är en organisation, vars ledarekrets utgöres av 800 yrkesmördare med stadens ”folkvalda” domare som president. Den förargliga upptäckten vållades av en tvist mellan tvenne ”demokrater” rörande honoraret för ett utfört dubbelmord. Newyorkpolisen ville gå till botten i saken, men stötte strax på ”oöverstigliga hinder”. Det var för många inflytelserika personer intresserade i geschäftet för att rättvisan skulle kunna ha sin gång. I Chikago skrattade man våldeliga åt ”det löjliga priset” för morden. ”Här i Chikago” hette det, ”kan man för betydligt billigare pris få ett förstklassigt mord utfört med garanti för att inga spår efterlämnas.”

Om vi ännu ej kunna mäta oss med amerikanarna på området, så kunna vi trösta oss med att den ”demokratiska” utvecklingen här lovar gott. Detektivchefen Hallgren har upplyst, att 1929 ur brottslingssynpunkt varit ett rekordår. Det har huvudsakligen rört sig om större bedrägerier, konkursförbrytelser, avbetalnings-, otukts- och fosterfördrivningsbrott, vartill kommit en hel del mord.

*

Världsrevolutionen är allt fortfarande politiskt högt på modet, ehuru vi här hemma gärna vilja tro, att dess tid är förbi. Tredje internationalen bereder sig på nya stora framstötar. Det har äntligen blivit fart i den indiska frihetsrörelsen, tack vare sovjets välvilliga hjälp. Nationalistkongressen i Lahore antog för några dagar sedan en resolution, vari krävdes ”Indiens fulla oberoende samt obstruktion mot de engelska myndigheterna.” Utanför kongressens samlingssal hade samlats en stor folkmassa, som ropade: ”Leve revolutionen! Ned med imperialismen och Union Jack! Indien för indierna! Landet först, religionen sedan!” — I Finland är myndigheternas uppmärksamhet alltjämt koncentrerad på den planerade nya revoltens avvärjande. — I Tyskland konstateras ävenså en forcerad röd livaktighet. Bl. a. uppmanas där i utsända upprop till en ny revolution den 12 jan.

Det är egentligen bara vi här i Sverige som kunna ta saken med lugn. Tack vare vår utmärkte utrikesexcellens Trygger, som för sin mot sovjet utomordentligt välvilliga politik senast hedrats med en hyllningsartikel i Isvestia. I sitt sista tal före riksdagsvalen lovade hr Trygger en grundlig uppgörelse med sovjets underjordiska verksamhet i Sverige, när han kom till makten. I dag hyllas han officiellt av revolutionsregeringen som ett lysande utrikespolitiskt föredöme för hela världen. Hr Trygger bör efter detta ha alla utsikter att snart kunna få pryda sitt bröst med också en kraschan av Röda Stjärnan.

*

Slutligen måste jag lyckönska ”den gode husfadern” till att ha lyckats uppnå samförstånd med sina partikamrater i SARA. Det var ju inte mer än rimligt att också personalen i det socialt inrättade företaget fick en smula med av välfägnaden. Men det hade sett bättre ut om man låtit detta ske utan månadslånga strejker. Kamrater emellan borde man kunnat samsas utan att ta till strejkvapnet, som ju helst endast bör användas mot borgerliga utsugare.

För övrigt tycks den gamla goda andan leva kvar i Spritmonopolet. Trots Bratten avdunstat till Paris. ”Han syns ej, men finns där ändå...” Häromdagen kunde dagstidningarna glatt meddela, att aktiemajoriteten i Grand Hotell sålts för 4,314,000 kr. till ett konsortium med nuv. chefen kapten Segerstråhle i spetsen. Då de nu försålda aktierna på sin tid, 1920, inköptes av Monopolet för 900 kr. stycket eller tillsammans kr. 6,500,000, behövs ju inte någon större räknekonst för att spekulera ut statens förlust på affären — *2,486,000 kr.* De utförda millionförbättringarna ha tydligen högst ödesdigert påverkat företagets ekonomiska valör. Förmodligen få vi en vacker dag höra, att Grand-aktierna på grund av ändrad konjunktur eller dylikt åter inköpts av staten för en 8 à 10 miljoner. Huvudsaken är ju, att slantarna ej ligga och mögla på kistbottnen utan friskt röra på sig, till glädje och välsignelse för allmänna såväl som enskilda.

Det nya året lovar att bli ett händelserikt år.

YNGSTE MEDARBETAREN.

S:T GÖRAN OCH ORMEN.

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

FOLKENS FÖRSVARSKAMP.

De kristna folkens försvars- och befrielsekamp ur drakens, den gyllene Ormens våld kommer helt säkert att i hög grad sätta sin prägel på utvecklingen under 1930. Med list smög han sig på dem och bereder sig nu att stinga dem till döds, i bolsjevismens och ragnaröks tecken. Men i det ögonblicket vaknade folken upp ur sina drömmerier och reste sig till motvärn.

Med guldets hjälp lyckades det Ormen att överallt tvinga folkens styresmän till underdånighet och tystnad samt organisera destruktionen. Folkledarna tego hellre än de togo risken av ett sanningssägande, som skulle föra till deras fall, allrahelst Ormens beslöjade styre gav tillfälle till lysande offentliga ställningar och välbetalta uppdrag. De låtsade sig intet se av vad som i verkligheten tilldrog sig, utan ägnade hela sitt intresse och sin uppmärksamhet åt ideologiska diskussioner och chimärt reformeri. Under tiden arbetade sig Ormen på otaliga linjer allt vidare och vidare in hos folken, skrudad i Internationalens emblem, i frihetens och demokratiens namn, under en mängd olika former, i politiska, ekonomiska, kulturella och religiösa samfund, alla inbördes intimt förbundna och i hemlighet samverkande för samma mål: folkens förödelse och underkastelse under Ormens välde. Varhelst inflytande utövas finna vi honom i dag företrädd. Genom hans förrädiska verksamhet ha de nationella statsordningarna och kulturerna bragts till förvittring samt miljön för bolsjevism och ragnarök skapats.

Dock, uppvaknandet har begynt, i elfte timmen. Den kamp det nu gäller är de kristna folkens stora försvarskamp på liv och död. där avgörandet skall träffas, om Sanningen eller Lögnen, om den kristna eller den judiska världsåskådningen skall behärska deras liv och utveckling i framtiden.

UR INNEHÅLLET:

Brattsystemets bankrutt. Ledande artikel.

Bakom Bottniska Bukten. Av Mikon Tykki Karhunen.

Bankir Aschberg och banksvindeln. X. Stockh. sparkassa — en fortsättning av Allm. Sparbanken?

Asiatiska Aristokrater.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 3 JANUARI.

BRATTSYSTEMET BANKRUTT.

Riksdagsman Olssons i Gävle offentligt framlagda förslag om Brattsystemets avskaffande samt införande av ett nytt sprithandelssystem på grundval av fri handel med spirituosa, kompletterad med lämplig skattepolitik samt bättre alkoholistvård innebär ett glädjande erkännande från inflytelserikt nykterhetspolitiskt håll av den uppfattning rörande nykterhets- och sprithandelsproblemen, som Nationen under en följd av år gjort sig till talesman för. Med hr. Olssons uttalande har systemet tvivelsutan fått ett grundskott, och dess fall torde kunna betraktas som allenast en tidsfråga. Det hjälper nu icke att en så betydande trio som Ny Tid — Allehanda — Dagens Nyheter kämpar aldrig så tappert samman för dess fortsatta bestånd. Systemet är dömt i svenska folkets ögon, dess öde är beseglat.

Det är visserligen beklagligt att det behövts 11 års praktik för för att komma under fund med absurditeten i det praktiserade systemet, vars verkliga karaktär ju bort stå klar för envar reflekterande från begynnelsen. Vi skola ej här rekapitulera de otaliga grova missförhållanden med undanstuckna statsmiljoner, kränkningar av lag och författning och allmän moral, som under dess 11-åriga styre opåtalt fått florera. Den Vestmanska monopolkontrollutredningen visade på ett för alla uppenbart sätt att Nationens långa kamp mot missförhållandena ej saknat fog. Dr. Bratts avresa huvudstupa till Paris gav ytterligare belägg därför. Dock, viktigare än den ekonomiska sidan av saken var den moraliska. Här står det fast att systemet på intet vis varit avpassat för sitt uppgivna ändamål, vilket även av riksdagsman Olsson nu öppet och oförbehållsamt erkänts.

Hr. Olssons bedömning stämmer i allt väsentligt med den som framfördes i det till Konungen i oktober 1927 av oss ingivna förslaget om Brattsystemets avskaffande samt vidtagande av sådana ändringar i lagen om försäljning av rusdrycker av den 14 juni 1917, att det föreliggande behovet av lagstifning på området på ett mera ändamålsenligt och lyckligt sätt måtte varda tillgodosett. I vårt nämnda förslag rekommenderades, som man erinre sig, en avveckling av det Brattska ransoneringssystemet samt införandet av ett nytt system, i huvudsak byggt på de i Danmark följda principerna för rusdryckslagstiftningen. Vi uttalade då, att Brattsystemet under sin 10-åriga tillvaro "varken i nykterhets-, socialt, moraliskt eller statsekonomiskt hänseende motsvarat vad som vid dess inrättande åsyftades och utlovades".

Samtidigt påvisades den beklagliga sänkningen av den allmänna moralen, som det i laglöshetens och omoralens tecken uppbyggda systemet medfört samt huru detsamma varit inställt på att först som sist tjäna vissa i dunklet opererande privatekonomiska intressen i stället för såsom meningen från början var tjäna det statsekonomiska intresset. Det vinstmedel, som lagenligt skolat komma statsverket till godo, hade i stor utsträckning gått åt andra håll utan att statsmakten ens aktat skäligt beivra dessa upprörande förhållanden. Statens äganderätt i monopolet hade genom ett i synnerligaste grad uppseendeväckande och egenmäktigt regeringsbeslut frånhänts svenska staten samt att hela kontrollanordningen inom detsamma från begynnelsen lagts efter sådana linjer att den statliga kontrollen undandragits riksdagens revisorer o. förlänats en fullständigt illusorisk karaktär. Slutligen hade för systemets upprätthållande en på varje förnuftig mening blottad byråkrati skapats med en ändlös rad av "arbetsfria inkomsttagare", motböcker och kortregister över svenska medborgare, extra poliskadrer till dessas övervakande etc. etc.

I hr. Olssons uttalande konstateras nu, att systemet misslyckats i sin uppgift att skapa ökad folknykterhet. Den individuella kontrollen erkännes vara totalt förfelad. Det fastslås, att de från motbok avstängda i stor utsträckning få sitt spritbehov tillfredsställt med hjälp av smuggling, hembränning, överlåtelse av motbokssprit eller genom restaurangbesök. Att det grövre fylleriet i storstäderna avtagit har, framhåller hr Olsson, sin huvudsakliga grund i den ökade allmänna hyvsningen. I flera europeiska länder, där spriten är fri, har konsumtionen efter kriget sjunkit i högre grad än i vår land, såsom t. ex. i Danmark, Holland och Storbritannien. Som grundlinje för en ny rusdryckslagstiftning sätter förslagställaren fri handel med rysdrycker, kompletterad med en klok skattepolitik och en verklig uppbyggande alkoholistvård.

Att Brattsystemet misslyckats lär numera icke kunna bestridas. Det beror givetvis främst därpå, att grunden som lagts för detsamma alls icke byggts för de uppgivna syftena utan för helt andra, nämligen spritens och nykterhetsrörelsens exploatering i den regerande storfinansens tjänst. Det system som skall efterträda Brattsystemet måste vara byggt på fullt hållfasta grunder. Det måste stå i överensstämmelse med kristlig moralisk åskådning samt vara så inrättat att det främjar nykerhetens och folkets sanna väl.

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:—

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

PRESSKONSERTEN

ÄMNAR REGERINGEN HANDLA?

Detta är en fråga som man nu ställer sig inom de vidaste kretsar av vårt folk. Regeringen har initiativrätten i sin hand. Allt kommer emellertid an på *huru* den handlar. Därav skall dess karaktär bedömas.

Nya Dagligt Allehanda uppställer frågan: "Får jordbruket någon hjälp?" Tidningen skriver:

Jordbrukets krisläge är allt för allvarligt för att göras till föremål för politiska intriger. Vi ha sett, hur kraftigt ej blott i de stora agrarstaterna Tyskland och Frankrike, utan även i Schweiz och Finland parlamenten ha skyndat till jordbrukets hjälp. Finland har höjt sin rågtull till omkring 7 svenska kronor, sin mjöltull till omkring 11 kr. 75 öre. Sveriges motsvarande tullar äro 3:70 och 6:50. Äro dessa tullar tillkomna helt godtyckligt utan jämförelsekalkyl? Skulle den svenska statskonsten alldeles ha tappat bort de motiv, som åberopades vid tullarnas införande, och obekymrat trampat på i de gamla spåren utan att ge akt på tidernas omskiftelser sedan 35 år, så har den för visso utsatt sig för ett fruktansvärt ansvar inför den nu levande generationen, vilken ställes inför ett för den ganska främmande problem och bland vilken uppenbarligen helt få ha förmåga att behärska härmed sammanhängande svåra frågor.

Vad som framför allt brister i den nutida handelspolitiska uppfattningen i Sverige är, att man icke förstår att andra länders handelspolitik har ett direkt inflytande på prisbildningen i vårt land. Om vi finna för gott att hålla en lägre tullnivå i vårt land, så lägga vi i själva verket en däremot svarande inverterad skatt på näringen i fråga, d. v. s. i förevarande fall på jordbruket. Vi beskatta näringen till förmån för utlandet eller för konsumenterna i vårt land allt efter som den lägre tullnivån kommer utlandet eller våra konsumenter till godo, en proportion, vilken som bekant är omtvistad. Och även om man skulle vilja påstå, att tullen helt bäres av importören — något som dock få torde vidhålla — så kommer revenyn därav den importerande statens kassa till godo. I närvarande stund driva vi följaktligen en mot vårt jordbruk direkt fientlig politik. Och när vi draga oss för att tullbelägga varan, när vi genom andra medel söka höja prisnivån för producenterna, så undandraga vi staten en inkomst, som i varje fall till en del skulle bäras av utlänningen.

Soc.-Dem. har kommit under fund med att det icke lönar sig att hålla vid liv kokreatur, som blivit mindervärdiga i fråga om mjölkproduktion. Detta torde varenda dugande lantman själv ha kommit underfund med. Men tidningen tyckes rent av vilja tillråda minskad mjölkproduktion.. Vi tillåta oss dock tvivla på att jordbrukarens äventyrade välstånd skall höjas genom produktionsminskning, och likaså tvivla vi på att han skall komma sig upp ur det nuvarande krisläget även om han lyder Soc.-Dem:s goda och välmenta (enfaldiga) råd att skörda slåttervallarna tidigare.

Det nuvarande läget karaktäriseras av att jordbrukarna liggga inne med det mesta av sin skörd och icke kunna få betalt för den utan till ruinerande underpris. Det är därför omedelbart angeläget att få till stånd prisförhöjning på jordbrukets produkter och vidtaga ekonomiska åtgärder, som sätta jordbrukaren i stånd att vänta, så att han icke behöver slumpa bort sina produkter till underpris. Tullhöjningar och förbättrade kreditmöjligheter äro det närmast angelägna. Av dessa äro tullhöjningarna de mest brådskande, enär de göra jordbruket omedelbart mera kreditvärdigt och sålunda höja lantmännens sjunkna mod.

Vänsterpartiernas planer gå ut på att tillmötesgå det mesta av vad regeringen kan komma att föreslå utom tullhöjning — som skall avslås. Dessa planer rikta sig sålunda tvärt emot vad situationen kräver. De avslöja därmed sin verkliga natur.

Om de från vänsterhåll välvilligt och överflödande framburna råden i jordbruksfrågan icke ekonomiskt gagna jordbrukaren, så skola de dock, enligt vad vänsterpressen upplyser, möjliggöra för ministären Lindman "att nu sitta kvar och sedan till hösten ge sig ut på landstingsvalens osäkra hav".

Vill regeringen hjälpa jordbruket, så sker detta säkerligen icke genom att makligt inrätta sig efter önskningarna hos den vänsterjournalistik, vars teori till sist är densamma som hr Heckschers. Utan det sker genom att med kraft och snabb beslutsamhet gripa verket an. Vägen är angiven av Schweiz och Finland, ej blott av agrarstormakterna. Måtte regeringen, innan tiden försummats, visa, att den förstår, vad situationen kräver.

Vi instämma. Regeringen är åter en gång ställd på prov. Försummar den här sin solklara plikt, har den dömt sig själv och visat sig ingenting annat vara än en lydig tjänare, också den, åt den Bonnier-Heckscherska internationalekonomiska förödelsepolitiken mot vår svenska modernäring.

VÄNSTERNS ANTIKRISTLIGHET.

Det senaste julfirandet har gett oss ny erinran om den fientliga inställningen å ledande vänsterhåll mot kristendomen. Saken har ju sin mycket naturliga förklaring i vederbörande partiherrars starka förankring i det judisk-mammonistiska lägret, där man i den kristna religionen ser sin store fiende, som nu med all makt måste bekämpas. *Vestsvenska Dagbladet* (h.) påtalar den tarvliga roll man särskilt inom liberala och marxistiska kretsar lånar sig till:

För den kristna julens fiender är den stora midvinterhelgen blott en klassbetonad högtid, hinderlig för marxismens segertåg i världen. Därför kunna och vilja de icke stillatigande tolerera, att de kristna få fira den. Det är en partisak för dem att bekämpa julen som kristen högtid och däri få de hjälp av enskilda, som av personligt hat till kristendomens kulturbärare gå till strids mot julens kristna idéinnehåll.

Ser man t. ex. på det julevangelium G. H. T. ansett det vara smakligt att bjude det kyrkliga Göteborg på "ut i från sitt personliga centrum", som göteborgarna ju fått lära sig att vackert kretsa kring, så är detta en önskan att också lära dem "bortse ifrån" att julen firas till åminnelse av Kristi födelse:

"Julevangeliet skulle kunna bära samma bud till alla, budet om kärleken. Det har den paradoxala formen att Gud den allsväldige av kärlek till människorna lät sig födas av kvinna. Man kan lägga vikt vid denna form, så att innehållet skymmes. Man kan bortse från allt utom detta att julen är sinnebilden på kärleken i världen", heter det bl. a. Denna ateismens liberala julkommentar är i sitt bortseende från julens även till innehållet väsentliga karaktär slående lik den marxistiska ateismens mera ohöljda kristendomshat i t. ex. Arthur Engbergs och Allan Vougts tidningar. Och dock skulle denna kristendomsförföljelse taga sig mindre vackra förklädningar även i juletider, om icke de socialdemokratiska tidningarna hade att taga hänsyn till de kristet sinnade partikamraterna bakom hr Mogård och andra liksom G. H. T. visat sig ekonomiskt känslig för den vaknande oppositionen mot dess hädareframfart.

G. H. T. har här som så ofta visat vägen bort från det gamla men vill sedan icke följa den väg som förer till det nya. Det är blott då det gäller riva ned, aldrig då det gäller att bygga upp nytt, hr Segerstedt eftersträvar att vara primus inter pares.

Karaktäristiken är förvisso fullt riktig. I nedrivandets konst äro våra liberala och socialistiska "hövdingar" sannskyldiga heroer, när det gäller att riva ned för den antikristliga maktens räkning. Men för uppbyggande verk duga de ej. De beslöja dock sina handlingars verkliga natur medels en förvirrande ideologisk fraseologi.

PLANERAD JORDBRUKARRIKSDAG.

Ett sammanträde av delegerade för jordbrukarrörelsen i olika provinser har hållits i Stockholm, för förberedande av ytterligare framställningar till regering och riksdag. Ordförande var hr K. E. Hansson i Skediga.

I anslutning till Uppsalamötesresolutionen beslöts enhälligt, att, då eventuella kungl. propositioner framkommit, inkalla representanter från de olika länen till en jordbrukarriksdag. Organiserandet av denna uppdrogs åt Uppsalamötesdelegationen.

ANTIKA KONSTFYND.

Ett av de mest betydande fynd, som den arkeologiska forskningen kunnat notera under detta århundrade, har nyligen gjorts i och med att man vid utgrävningar i Ägeiska havet på ön Eos funnit en grupp av 24 grekisk-romerska statyer, alla utförda i marmor, mästerverk av grekisk-romersk konst.

SOPA BORT

dåsighet och olust genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Sämarin*. Det utför en grundlig invärtes renspolning och sätter kroppen i god form. Magen och tarmarna rensas från osunda rester och samlingar, som måste bort för att man skall må väl, den skadliga urinsyran utdrives och blodet uppfriskas. Börja redan idag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

OEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

NATIONENS PROGRAM.

Nationens kamp för en nationell renässans skall under 1930 med all kraft fullföljas. Alltför länge åsågo vi stillatigande, hur svenska ideal offrades för främmande, destruktiva idéer, endast åsyftande medborgarnas förvirrande och olycka, samt tilläto det i internationalens emblem utstyrda Världs-Mammon att här organisera förfallets utveckling. Mellan folkgrupper, som naturenligt hörde samman, restes konstlade skiljemurar och skapades ett abnormt tillstånd av split och oro, i vars tecken inkräktarna lyckats tillvälla sig ett avgörande inflytande i det svenska samhället där de nu såsom stat i staten diktatoriskt styra regering, riksdag, partier och press. Statsmyndigheten har förvandlats till ett redskap i deras hand, våra nationella livsfrågor vanskötas, stat och kommuner drivas i en skuldsättning å miljarder till det internationella lånekapitalet, som alltmer hotar vår ställning som en fri och oberoende nation. Land och folk ha utlämnats till en exploatering av oblygaste slag. Laglöshet och korruption breda ut sig på alla samhällslivets områden.

Denna mot nationell undergång inriktade utveckling måste hejdas och en positiv utveckling inaugureras. Lögnens aera måste ge plats för Sanningens. Sveriges utveckling skall vara byggt på svensk grund och inriktad mot svenska mål. Statsmaktens auktoritet måste återupprättas och en ny ekonomisk politik inledas, grundad på svenska nationalekonomiska principer samt inställd på främjandet av det egna folkets väl. Dennas främsta mål bör vara statsskuldens likvidering snarast samt återupprättandet av Sveriges finansiella och ekonomiska oberoende, därvid landets ekonomiska möjligheter till det yttersta skola utnyttjas. Storfinansens strävanden att monopolisera det svenska näringslivet måste stäckas. Det svenska riksförsvaret måste vidmakthållas i fulldugligt skick, såsom ett värn för vår nationella frihet. Det politiska livet måste reformeras därhän, att statsmakten blir i stånd fylla sin uppgift. Slutligen måste det rådande kosmopolitiska upplysningsväsendet i folkförvillelsen tjänst ersättas av ett svenskt upplysningsväsen på kristlig grund.

Vårt medel i kampen för dessa mål heter *Upplysning*. Spridandet av sann upplysning till Sveriges folk än enda vägen för ernående av bestående nationell återupprättelse och samhällets återförande till sitt naturliga tillstånd av hälsa och utvecklingskraft.

Detta är det program, för vilket Nationen under 1930 skall verka.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
Carl Sandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

Slå ett slag för NATIONENS spridning!

Vi vädja till *Nationens* vänner att till årsskiftet medverka för tidningens vidare spridning bland allmänheten.

Sök vinna edra bekanta och grannar som prenumeranter under 1930, ifyll deras namn m. m. å nedanstående blankett och insänd densamma till tidningen *Nationen,* adr. Södra Kungstornet, Stockholm.

Prenumerationskupong.
(Att urklippas och insändas.)

Nedanstående personer prenumerera genom undertecknad å **Nationen** för år 1930. Prenumerationsavgiften får uttagas genom postförskott hos resp. abonnenter.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

(Ej önskad prenumerationstid överstrykes.)

Namn: ....

Adress: ....

Prenumerationspris:
10 kr. för helår, 5:25 kr. för halvår, 2:75 kr. för kvartal.

DILOMAT-FAMILJER.

Familjen Colonna räknar sig själv som en kvist av de gamla grevarna i Tusculum, men stamtavlan börjar först med en viss Oddone di Pietro da Columna som 1151 avträdde Tusculum till påven. — Agapito di Gio da Colonna fick 1294 titeln conte di Manupello, av Charles d'Anjou. Sedan Oddone da Colonna 1417 blivit påve växte familjens inflytande, och den blev kanske den främsta i Kyrkstaten. Huvudmannen fick 1569 den påvliga titeln principe di Paliano, varav nuvarande caput Marcantonio di Fabrizio är den 14. innehavaren. Han har ett 30-tal andra titlar och namn och är dessutom "förste romerske prins och markgreve" samt påvlig tronassistent och president i Gyllene Korsets Orden, som har sitt säte i Santa Croce di Gerusalemme, och varav en nordeuropeisk sektion under krigstiden under presidium av kejs. hovrådet L. G. de Pjankov tillvaratog de katolska krigsoffrens intressen i Ryssland och Tyskland. Huvudmannens bror don Ascanio di Fabrizio, född i Napoli 1883, gifte sig i Triest 1925 med Elly Stavro, och blev f. å. italienskt sändebud i Stockholm, där han redan vunnit stora sympatier. Hans hustru har på ett älskvärt sätt upprätthållit "Ekhagens" gästfria traditioner.

Genom giften är familjen Colonna befryndad med släkterna Sonnino, Morpurgo m. fl. En Bruxelles 1871 u. ä. född belgisk officer Ferdinando di Luigi da Colonna har 1920 genom Paristribunalets dom legitimerats och intagits på stamtavlan; han har förvärvat påvliga titeln princeps de Altora och bor i Paris, där han är ledamot av Nobiles Academici

B:on Teyoc.

1929 ÅRS SKÖRDEVÄRDE.

Statistiska centralbyrån beräknar på grundval av inkomna preliminära skörderapporter det sammanlagda värdet av innevarande års skörd till 1,054 mill. kr. Motsvarande värdesiffra för 1928 års skörd uppgick till 1,139 milj. kr.

I totalvärdet av årets skörd ingår höstvetet, som uppvisar en skörd av 4,507,590 dt, med ett värde av 78,477,000 kr., vårvetet (672,040 dt) med 11,979,000 kr., höstrågen (4,013,170 dt.) med 62,680,000 kr., vårrågen (122,610 dt.) med 2,017,000 kr., korn (2,500,590 dt.) med 36,801,000 kr., havre (12,807,850 dt.) med 154,102,000 kr., blandsäd (5,155,230 dt.) med 63,565,000 kr., ärter (385,070 dt.) med 6,841,000 kr., bönor (27,250 dt.) med 490,000 kr., vicker (85,220 dt.) med 1,433,000 kr., potatis (19,280,560 dt.) med 110,497,000 kr., sockerbetor (7,619,470 dt.) m. 18,210,000 kr., foderrotfrukter (27,165,799 dt.) med 49,985,000 kr., hö från odlad jord (48,215,950 dt.) med 315,025,000 kr., hö från naturlig äng (5,993,700 dt.) med 32,981,000 kr., halm av höstsäd (13,220,440 dt.) med 28,444,000 kr., halm av vårstråsäd (27,138,620 dt.) med 79,196,000 kr., samt halm av baljväxter (564,690 dt.) med 1,486,000 kr.

INSAMLINGEN FÖR BOLSTAD.

Ett upprop om insamling för Bolstads församling, vilken genom sin hållning i katekesfrågan gått miste om c:a 24,000 kr. i statsbidrag, har utfärdats i Göteborg. Uppropet är undertecknat av ett stort antal prästmän m. fl. kända personer. Insamlingens syfte är att hålla församlingen skadeslös för det förlorade statsbidraget.

Bidragen insändas till kommitténs kassaförvaltare fabrikör G. A. Svensson, Kilsgatan 8, Göteborg.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Stockholms Landstormsförbunds sedvanliga "Lilla Julafton"-fest, som i år förlagts till Grand Hotells festvåning, samlade väl gott 200 landstormsmän, tillhörande alla kurser och föreningar i Stockholm. Man bänkades kursvis, varje kurs med sina instruktörer som gäster, kring de olika småborden i den stora festsalen, vilka buro miniatyrflaggor med för den oinvigde oförståeliga inskriptioner såsom FOK, LOK III, ARTK, KKK o. s. v. Dessa visade sig emellertid tvärt om för de initierade landstormsmännen vara viktiga vägledningar, ty de äro beteckningarna för de olika kurser, i vilka landstormsbefälsutbildningen är uppdelad. Efter en enkel, men välsmakande supé (överdåd i mat och dryck är bannlyst vid landstormsmännens sammankomster ej blott på grund av de olika medlemmarnas skilda ekonomiska standard, utan även därför att det är oförenligt med landstormsrörelsens idéella syften), verkställde chefinstruktören, kaptenen Nils Stenbeck, prisutdelningen i den under höstens lopp av Adolf Fredriks Landstormsförening anordnade fälttävlan, varvid i äldre klassen 1. pris tillföll landstormsunderlöjtnanten Einar Carlson; 2. pris landstormsofficersaspiranten Tor Helleberg och 3. pris landstormsofficersaspiranten Stuart Gisselberg. I yngre klassen utdelades uppmuntringspriser till landstormsofficersaspiranterna Tom Sjöholm och Nils Wallin.

Resultaten i den den 1. december avhållna tävlan om Nordstrandspokalen kungjordes ävenledes och befanns det att Solna Landstormsförening erövrat densamma, med Adolf Fredriks Landstormsförening på andra plats, endast 4 poäng efter vinnaren. De bästa individuella resultaten voro: Landstormslöjtnanten Carl Bexell, Solna Landstormsförening med 88 poäng; landstormsunderlöjtnanten J. W. Janson, Klara Landstormsförening med 72 poäng samt landstormslöjtnanten Erik C:son Swartz, Adolf Fredriks Landstormsförening med 70 poäng.

Efter supén följde ett av landstormskaptenen Hugo Stensiö författat, iscensatt och tillsammans med ett par landstormskamrater utfört spex, betitlat "Slaget vid Brunkeberg eller Ophelius gack in i Esselleff" (S. L. F. = Stockholms Landstormsförbund), där befäl och kamrater gisslades med humorns färla, till syn- och hörbarlig förtjusning såväl för offren som för elever och kamrater. Flera tillfällighetskväden från de olika kurserna föredrogos och väckte, då de behandlade nyligen timade episoder eller kända personligheter, stort bifall.

Dessa landstormsförbundets gemensamma fester hava en viktig mission att fylla vid sidan av sin egenskap som förströelsestunder. De bereda snart sagt det enda tillfället för landstormsofficerarna av olika grader, kurser och föreningar att träffas, bekanta sig med varandra, bliva sammangjutna till en homogen enhet, landstormsofficerskåren. Landstormen håller på att få en fast organisation. Ännu är dock landstormsofficerarnas antal inte så stort, att de ej ortsvis kunna sammanföras till en enhet. se till att bataljons- eller landstorms-Med dess tilltagande storlek måste man områdesvis kunna [illegible]anisera officerskårer enligt mönster av arméns regementen. Sammanhållning är nödvändig för skapandet av den kåranda utan vilken en rörelse sådan som landstormens befälsutbildning är dömd att misslyckas. Den som vid ovan refererade fest emellertid såg den intensitet med vilken olika kursers o. föreningars personal begagnade sig av tillfället att fraternisera med varandra, göra de yngre kursdeltagarnas bekantskap och få dem att känna sig som medlemmar i den stora landstormsfamiljen, han kan intyga, att rörelsen är på god väg att få ett verkligt grepp om alla dem, som anslutit sig till densamma och att som dess valspråk med fog kan sättas de tre musketörernas: En för alla och alla för en!

•

Annandag jul avred Stockholms Landstormsförbunds Ridavdelning sin traditionella jakt, som dock i år till följd av det otjänliga väglaget fick formen av en promenadritt i terräng. Kl. 9.30 samlades ett halvt hundratal beridna landstormsofficerare och aspiranter på Livregementets till häst kaserngård. Under ledning av ridavdelningens instruktör, fanjunkare Ekdahl, togs vägen över Ladugårdsgärdet, förbi fri- och flyghamnarna över Kaknäs och åter. Bland deltagarna må nämnas landstormskaptenerna Leon Petersson och Nils Nilsson, landstormslöjtnanten Daniel Berg (Danilo) och Waldemar Bergman samt landstormsunderlöjtnanterna Robert Mossberg och Eric Östman.

Vid 12-tiden samma dag avhöll riksavdelningens och Adolf Fredriks Landstormsförenings populäre ordförande, landstormskaptenen Leon Petersson sin likaledes traditionella annandagslunch, till vilken ett 20-tal landstormsmän i olika grader inbjudits. Utom den materiella välfägnaden bjöds även på andlig spis i det att flera av landstormens egna talanger underhöllo sällskapet med sång, musik och deklamation, allt improviserat för tillfället och karaktäriserande den hurtiga framåtanda, initiativkraft och idérekedom som mer och mer blivit vår landstorms arvedel.

E. C. S.

"SKÖNHETSRADET" FAR NY PRESIDENT.

Stockholms berömda skönhetsråd ägnade sitt sista sammanträde för 1929 till en hyllningsfest åt avgående presidenten, riksantikvarien Sigurd Curman, som i ett stort lagt tal avtackades av vice presidenten, hebreiska bolsjevikprofessorn Ivar Bendixon. Talet har in extenso återgetts i de kosmopolitiska dagbladen.

"Det har för oss alla varit en stor källa till trygghet", yttrade hr B. bl. a., "att vi, när det gällt att gent emot den moderna tidens ofta traditionslösa framfart hävda de synpunkter, som vår kulturvårdande verksamhet ålägger oss att värna, i vår krets haft att tillgå eder stora sakkunskap och edert säkra omdöme... Det koncilianta och älskvärda sätt, varpå ni lett våra förhandlingar, ha brett över dem den anda av kamratlighet, som är av största värde för ett lyckosamt samarbete."

Band mera kända konstverk, som "Skönhetsrådet" lyckliggjort huvudstaden med, är som bekant "Tarmslingan" å Birger Jarlsgatan samt "Sökande Fredrika" i Humlegården. Då man nu av herr vice presidenten får höra, att avgående presidenten Curman varit en bromsande kraft visavis de modernistiska strävandena inom konsten, frågar man sig: Hur skola då konstverken komma att se ut, när hr C. dragit sig tillbaka från presidiet och bolsjevikprofessorn i egen hög person — såsom väl meningen är — själv fått ta hand om Stockholms skönhetsvård?

POSTPRENUMERERA Å NATIONEN!

BAKOM BOTTNISKA BUKTEN.

Ur en ännu otryckt bok med ovannämnda titel äro vi i tillfälle att med ensamrätt publicera några kapitel, utgörande en reseskildring från ett antal finska bygder och orter, för vilka ett speciellt Svenskt intresse förefinnes. Den sakkunskap och kärleksfulla aktning för vad Sverige uträttat till Finlands fromma, som fått sitt uttryck i denna skidring, borgar för att den med stor behållning kan läsas av dem, som vilja öka sin kunskap om vårt gamla dotterland.

Red.

Tavasthus vita kyrka höjer sig över trädgårdarna och taken. Grundad 1639 av svenske generalguvernören Per-Abrahamsson Brahe, flyttades staden 1778 till sin nuvarande plats, och traditionen förmäler, att det är Gustaf III själv som är kyrkans arkitekt. Enligt Wickström skulle Tavasthus vara en av världens tråkigaste städer. Ja, det är sant, att livet här flyter fridfullt och lugnt som det mellan skogiga stränder inbäddade, långsamt rinnande åvattnet. Icke en virvel, icke ett vinddrag rör dess yta. Det rinner blott ständigt framåt i samma fåra, dag efter dag, i veckor, månader, år... Ständigt samma tröstlösa enformighet — för den som icke förstår, att själv ge livet dess nyanser. Väl är det sant, att stadens enda sevärdhet är den gamla Kronoborg, men är det ej nog? Det är något i dessa mörkröda, dystra murar under det svarta taket, som fängslar, sätter fantasien i rörelse och flyttar en bort från nuet. Kanske är det den svunna tidens historia, som ger tanken flykt; kanske är det de gångna seklers hänsovna andar, som driva sin lek med den skeptiska nutidsmänniskan...

Det sägs, att om midnatt, när borgfogdens gång
Hemskt ljuder och nycklarna rasslar,
Då klingar i slottsmuren andarnas sång,
Och skuggor i kedjorna prasslar...

Kronoborg täljer om de kristna svenskarnas korståg mot de hedniska tavasterna: — "Birger, Jarl, lät där slott bygga, därpå bor de svenske trygga", rimmar den östgötiska mjölnarsonen Messenius. — Ett tragiskt minne är förbundet med Kronoborgs äldsta historia. Birger-Månsson Folkunge skall här ha låtit inmura sin egen syster som straff för hennes kärlek till en Tavast:

"Hon släpades ned till en avlägsen gång,
Där öppnas för henne ett fängsel:
en vinkel i muren, så dyster och trång,
Med armtjocka galler till stängsel..."

Redan som barn läste jag denna skildring (av Gustava-Sofia-Andera-dotter Spole-Rosenborg), och man sade mig att den var en symbol för den götiska rasens avsky för uppblandning med den mongoliska. Än mer tilltalade mig dock sagan om det Gyllene Korset. Denna förmäler, att då den östgötiska jarlen stridde mot tavasterna, hade han hart när förlorat, men just i det avgörande ögonblicket syntes ett gyllene kors avteckna sig på den blåa himmeln. Förskräckt kastade hedningarna sina klubbor och flydde. Men de Svenske trosriddarne förde från denna dag alltid ett gyllene kors i sitt blåa banér. Forskningen har funnit en viss trovärdighet i, att den svenska "rojalens" anor upprunnit i Finland. Bevisligen finner man den allra tidigast i Egentliga Finlands vapen, säger amiral Hägg och andra flaggmän. Emellertid tror jag dess ursprung går längre tillbaka. Åtminstone uppgiva gamla källor att danska hjelmklenodierna skulle utgöras av 10 blauen fähnlein mit S. Oscarii kreuz. "Royalen" skulle således varit den kyrkofana som Oskar av påven fått uppdrag att plantera i Norden! Därför talar också tungorna. — Med den östgötiske jarlens korståg har man även sökt förbinda uppkomsten av Finlands vapen. Liksom Karjalas sköld syboliserar detta hertigdöme såsom valplats för striderna om Finlands krona, ser man i riksvapnet det götiska lejonet med det segerrika svenska svärdet i högra ramen, föraktfullt nedtrampa den österländska kroksabeln, medan det stolt satt kronan på sitt huvud. I analogi härmed är det norska Folkungalejonet beväpnat med S. Olofs yxa. Den röda skölden, som är gemensam för dessa bägge vapen, är tvivelsutan Östergötlands. — Det är Ahrenberg som lockat mig till dessa historiska utsvävningar. — Eftersom jag hört fennomaner betvivla nödvändigheten och välmeningen med den östgötiske jarlens korståg, har jag besvärat mig att leta reda på den Helige Faderns upprop av 1237. Däri står bl. a. att tavasterna, som blivit omvända till den katolska tron, på föranstaltande av korsets fiender i grannskapet, återvände till den gamla villfarelsens trolöshet, och jämte en del barbarer i grund förstörde Guds kyrkas plantering i Tavastland. Små barn, för vilka Christi ljus uppgått i dopet, dödade de våldsamt; på de vuxna utdrog de först inelvorna och offrade dem sedan åt avgudarna. På prester utstack de ögonen, stympade deras händer och övriga lemmar. Andra höljde de i halm och brände dem levande... Därför bjöd den Helige Fadern katholske män i Sverige och på närgränsande öar att mot dessa avfällingar och barbarer taga det Gyllene Korsets tecken, och manligen och väldeligen bekämpa dem. Immuniteterna sattes lika med deras, som i egen person droge till det Heliga landet...

Urkundligen förekommer Kronoborg 1308, då det tillföll Valdemar-Magnusson Folkunge. Byggt till de kristnas värn mot hedningarna, har slottet bevittnat kristendomens hela utveckling i Finland. Sin tradition trogen, har det slutligen blivit ett skydd mot samhällets fiender, förbrytarna mot Kristi lag. Det är nämligen nutilldags kvinnofängelse, efter att 1838—83 ha varit straffanstalt för män.

Tyvärr är slottet ej mer detsamma nu som då Per-Larsson Svenske här satt som borggreve. Stillösa tillbyggnader förvanska spegelbilden i Vanajavesis vatten. Trots allt kunna vi dock förstå den gamle granadörens hänförelse inför denna tavla:

Tavasthus kan jag ej glömma,
Hur i månans sken det låg,
När från Hattelmalas höjder
Jag det första gången såg.

På dess fält och isar uppfördes då en akt av Finlands största sorgespel. Här fanns de Svenskes här församlad, modig och stark. Med 6,000 man ville generallöjtnant C.-N.-P:son Klerck, mångbeprövad, 70-årig, med fröjd och ära göra front mot generalen Buxhövdens 12,000 moskoviter. Hos Svenskarne fanns varken tvekan eller fruktan; allas längtan var att slåss. Då kom generalen W.-C:son Klingspor, mera tysk än smålänning, och gav order om reträtt den 6/3 1808.

"När skall han sitt dåd förklara,
när skall han till ansvar stå.
För det steg han tog tillbaka,
då han kunnat framåt gå,
För den nesa som han fäste
på vårt rykte, på vårt mod,
För de tårar, som vi gjöto,
då vi bort få gjuta blod?"

För några år sedan ville en tysk professor påvisa, att det är tyskarne som framförallt förtjäna hjältenamnet i Finlands hävder. "Vi behöva blott erinra om namnet Sandels, Teuterström-Adlercreutz, Falander-Tigerstedt, v. Törne o. s. v., alla äro de tvivelsutan tyskar." Ja, den gode professorn har tyvärr rätt i att namnen har tysk skorrning, men om herr professorn gått litet djupare i hävderna, skulle han funnit att Sandels är en rospiggssläkt, medan Adlercreutz räknar sina anor från en svenskfinsk torpare; Tigerstedts stamherre var skräddare i Falun och Törnes påstås ha varit birkarl eller lapphandlare i Torne... Det är ju synd att professorn ej råkat nämna också namnen Klingspor och Olderman-Cronstedt! Både Sveaborgs förrädaren och pultronen från Tavasthus hade tjockt tyskt blod i ådrorna! — Gentemot alla försök att förringa de Svenskes insats i Finlands civilisation, ville jag gärna nämna, att södra Tavastlands gammalfinska ungdomsförbund väckt förslag om resande av en staty åt Birger-Månsson Folkunge, tavasternas berömde jarl, som rotfäste bland dem västerländsk kristendom, fri svenskmannarätt och germansk samhällsbyggande anda. Tammerfors Nyheter skrev en gång härom: "Stor är jarl Birgers ärehöljda gärning, så visst som vi äga behov av att kring namn och gestalter binda idéer och tilldragelser för att handgripligen kunna fatta dem. Det vore ett vacker bevis för det finska folkets oförglömliga tacksamhetsskuld till Sverige för den därifrån erhållna västerländska kulturens skatt. Vi veta att det är den sedan Jarl Birgers dagar ärvda rätten som ytterst skänker lycka åt vart företag vi här grunda, att den är vårt värn och vår styrka, att blott i dess hägn vårt samhälle kan blomstra och blott på dess fasta hälleberg verket kan bestå i outgrundliga framtidsöden. Förvisst är den mäktige östgötiske jarlen här i tavasternas bygd förtjänt av evärdlig hågkomst. Helt visst har han förtjänt en minnesvård i ett samhälle, som i hårda tider önskat bevara sina rättsprinciper och ärvda lagar mot allt assimileringsarbete..."

Då vi lämna Tavasthus, glömma vi ej att vifta en hälsning till Karlberg, berömt lika mycket för sin skönhet, som för den gästfrihet översten Justander-Standertsköld, såsom det höves en svensk ädling, här utövar. Nästa station är Parola där man, om tiden tillåter det, ej må försumma en vallfart till Hattula gamla kyrka, samt ett besök å Lill-Loulais malm, där Gustaf III den 12 juni 1783 mönstrade sin svensk-finska armé. Det var vid detta tillfälle han föll av hästen och bröt sin ena arm. På denna malm var det också som den olyckliga kappritten ägde rum mellan löjtnant Evert-Johansson Taube och hans svåger löjtnant Krister-Ludvigsson Jägersköld, varvid den förre, själv enögd, red en enögd häst. Han tillsatte som bekant livet vid denna lek.

Vägen mellan Tavasthus och Tammerfors går genom ett rätt omväxlande landskap. Än passerar man av trädgårdstäppor omgivna torp, än industriella anläggningar. Ena stunden far man över vida gärden, den andra genom täta gran- och björkskogar; mellan träden ligga erratiska block huller om buller, täckta av tjock mossa, som ger dem ett fantastiskt utseende. Här och var framskymtar en sjö. Vid Lempäälä passera vi den lilla vackra Lempoiskanalen mellan Fräkensjön och Toutosenjärvi. Så är man äntligen inne i Kumogårdslän, björnarnas hundrade. Här liksom i Aroslavl spelar skogens konung den förnämliga rollen av vapendjur och kvinnofolket sjunger även här lovsånger till hans ära,

"Otso, ödemarkens äpple!
Sköne! Du min egen älskling..."

Den bredpannade synes å sin sida icke sakna blick för könets behag, och smak för galanta äventyr:

"Om till björn jag vore skapad,
ville icke så jag leva jämt i hälarna
på kvinnor..."

Det är icke jag utan Ilmaris hårdhjärtade gemål, som talar..

De gamla svenska barderna hade en från Mr. C-R:son Darwins teorier rätt avvikande åsikt om björnens ursprung:

"Nära månan, invid solen,
Uppå Karlavagnens skuldror
Uti luftens jungfrurs närhet,
Hos naturens sköna döttrar, —
Där är Otso födð och boren,
Där är honungstassen fostrad."

Något liknande sjöngo även 'Aroslavl's varjager, vilket tydligt talar för mytens svenska anor. Fortsättningen är sublim i all sin naivitet; den berättar hur en jungfru i himmelsblå strumpor vandrade vid himmelens navle; trots hennes något lätta dräkt skulle man kunna tro henne på väg till klostret, ty med varm hand offrade hon sitt sköna hår, och kastade det ned på jorden. Här hittades det av den väna skogsfrun Mielikki, Tapiolas drottning, som därav helt behändigt skapade den lille Otso. Med gyllene kedjor fäste hon hans vagga under granens blomsterkrona, och i den honungsrika lunden växte den hårfagre upp, skön och ståtlig. När han sent omsider skulle vänjas av från brösten och sköta sig själv, gav hon honom klor av furans silverkvistar och tänder av granens gyllene grenar. Så lät hon den ludne vandra, sände ut sin älskling för att genomströva kärren och skogarna, tåga fram vid svedjebranter, irra kring ödemoar...

Mikon Tykki Karhunen.

Genealogia Gothica

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel. Friherre Karl K: son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.

Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:
Automatrestaurant
CYRUS
48 Nybrogatan 48
Automatrestaurant
ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2
Automatrestaurant
ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8
Automatrestaurant
GUSTAV VASA
51 Upplandsgatan 51
Automatrestaurant
S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.
Automatrestaurant
GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68
Automatrestaurant
BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61
Frukost ½9—½2. Middag ½2—7
Kväll 7—½12.

PRENUMERERA
Å NATIONEN!

NATIONALT TIDSSKRIFT
Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

Göteborg

Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19
Auktoriserad Revisionsbesiktningsman
för elektriska anläggningar och hissar

Vill Ni slippa putsa Edra metaller?
Köp då snarast en flaska Astrol
Hel fl. 2:25, halv fl. 1:30.
Firma Einar Åberg, Stockholm 4. Tel. S. 3397.

JORDEN RUNT

DEN STORA SKILLNADEN MELLAN VILDAR OCH "KULTURFOLK".

Den moderna amerikanarens uppfattning om vildarna skildras sålunda:

Vildar äro folk, som ej ha lärt att röva, döda och bedraga varandra på vetenskapligt sätt.

NYTT FRAN U. S. A.

Jazzen har i sitt eget hemland fått en farlig fiende. Radio Corporation of America har nämligen i allians med ett par av de ledande musikfirmorna skapat en antijazzorganisation, Radio Music Company, med ett aktiekapital av 6,600,000 dollar, som skall lära amerikanerna att uppskatta annan musik än den kakofoniska. Den nya organisationen skall inom grammofonindustrien samarbeta med Victor-Radio Corporation och med talfilmen genom Radio-Keith Orpheum.

*

I Amerika har beslutats en fusion mellan fyra stålbolag med ett sammanlagt kapital på 350 miljoner dollar. Dessa bolag äro: Republic Iron and Steel Company, Central Alloy Steel Company, Donner Steel Company samt Bourne & Fuller Company. Det genom fusionen bildade bolaget kommer med sin årliga produktion av 4,900,000 ton att bli det tredje i ordningen i Förenta staterna.

*

Från och med den 16 december har Newyork erhållit ännu en börs. Den nya börsen skall benämnas "Newyork real estate securities exchange" och har till syfte att skapa en officiell marknad för alla värdepapper som ha med fastighetsfinansiering, speciellt nybyggnadsverksamhet att göra. Ett upprop kommer att hållas varje dag mellan kl. 11—12 och till en början upptagas till notering 75 papper. Börsorganisationen ansluter sig i övrigt helt till den, som gäller vid Newyorks övriga värdepappersbörser.

President för den nya fastighetsbörsen är Cyrus C. Miller, förut borgmästare i ett av Newyorks distrikt.

STOCKHOLMS STAD SOM TOMTJOBBARE.

Stockholms stad har under 1929 sålt tomter för 10,675,200 kr., d. v. s. mer än under något föregående år. I de inre delarna av staden ha sålts 51 tomter, avsedda för bebyggelse med övervägande bostadshus inrymmande omkring 4,630 normaleldstäder. Den sammanlagda arealen av dessa tomter har uppgått till 50,554 kvm. och köpeskillingen till 7,550,200 kr. Dessutom har det sålts 14 industritomter med en sammanlagd areal av 41,068,3 kvm. och en sammanlagd köpeskilling av 3,125,000 kr.

Stadens förvärv av fastigheter i den inre staden har omfattat en areal av 23,505,2 kvm. för en sammanlagd köpeskilling av 10,879,000 kr.

— Här bör ha varit goda tillfällen till "små extraförtjänster" för somt folk inom och utanför den kommunala förvaltningen!

STOCKHOLMS TRÄDGÅRDSSTÄDER I STARK TILLVÄXT.

I de kommunala trädgårdsstäderna i Bromma och Brännkyrka utanför Stockholm ha i år upplåtits 464 tomter mot 249 år 1928 och 471 år 1927. Siffrorna för 1929 och 1927 inkludera vardera 200 småstugebyggen, och om man frånräknar dessa blir sifferserien: 264, 249, 271.

TIDNINGSNYTT.

— Står det något nytt i tidningarna i dag?

— Nääj.

— Inga förskingringar?

— Joo.

BONDEPRAKTIKAN STÅR SIG.

En berömd professor i meteorologi befann sig nyligen på resa i Norrland, varunder han en dag råkade i samtal med en gammal bonde.

— Vi få regn, sade bonden och såg eftersinnande upp mot fjällen.

— Ånej, invände professorn, ännu någon tid blir det uppehållsväder. Jag har nyss hört efter hos meteorologiska anstalten.

Efter en stund yttrade bonden:

— Lika fullt få vi regn nu. Si koa gnir baken mot fejsvägga.

Då teg professorn, men när det till sist verkligen började dugga, medgav han:

— Kanske blir det regn ändå.

— Ja, sade bonden, nu må han väl inse, att koa har mer vett i baken än herrn i huvet.

KOMMUNISTRAZZIA I FINLAND.

Den av bolsjevikerna framkallade kritiska situationen i Finland tyckes visserligen fortfara, men myndigheternas åtgöranden tala dock i en riktning, som inge förhoppningar om en lugn avveckling av den tvivelsutan högst allvarliga kris, som på sistone framkallats genom de rödas ökade aktivitet.

Bl. a. meddelas, att detektiva centralpolisen i dagarna anhållit ett antal kommunister i huvudstaden och landsorten. Bland de anhållna befinna sig sekreteraren i kommunistiska partiets riksdagsgrupp och hans hustru, sekreteraren i en kommunistisk ungdomsorganisation samt ett par förutvarande riksdagsledamöter.

"MINORITETARNA" I PARIS BILDA EGET PARTI.

De kommunister, som brutit sig ut eller uteslutits ur det franska kommunistiska partiet, ha beslutat bilda ett nytt parti, "arbetar- och bondepartiet". Dess politiska riktlinjer ha fastställts, och lokala organisationer omedelbart upprättats.

FRÅN SOVJET-PARADISET

KAMPEN MOT DET KRISTNA JULFIRANDET.

Sovjetmyndigheterna ha, såsom här tidigare omnämnts, i år mer energiskt än någonsin bekämpat julfirandet inom unionen. De olika antireligiösa organisationerna ha varit i arbete såsom knappast tillförene. Att denna antireligiösa politik mötts av ett starkt inre motstånd från befolkningens sida, därom vittnar ej minst de otaliga illegala gränsöverskridanden, som förekommit vid rysk-polska gränsen under julhelgen. Särskilt är det kvinnor som överskridit gränsen för att deltaga i gudstjänsterna på polskt område. Om de icke hade någon möjlighet att komma över gränsen, så samlades de i närheten av denna för att åtminstone få höra klockklangen från andra sidan.

Enligt vad flyktingarna berättat ha myndigheternas förföljelser framför allt varit riktade mot den katolska kyrkan, vilken dessa förfölja icke blott såsom religiös institution utan också som representant för det polska elementet. Många katolska präster häktades strax före julen. I bondgårdarna företogos husundersökningar, varvid den för helgen särskilt avsedda maten antingen beslagtogs eller förstördes.

I Basjkir-republiken ha 45 moskéer och 7 kyrkor stängts. I Bjeshitza ha katedralen stängts för gudstjänster samt i stället upplåtits för biograf- och cirkusföreställningar. Från ett stort antal fabriker har man låtit ingiva framställningar till myndigheterna om att alla kyrkklockor i Ryssland skola avlägsnas.

DEN INGERMANLÄNDSKA BONDEBEFOLKNINGEN UTPLANAS.

Sovjetregeringen låter f. n. transportera de ingermanländska bönderna med familjer och allt till skogsarbeten i norra Ryssland. Hittills ha sålunda tvångsrekvirerats nära 20,000 personer. Dessa åtgärder ha väckt stor oro bland befolkningen, ty deras genomförande betyder hela den ingermanländska befolkningens undergång.

Det är meningen att i hela Ingermanland genomföra det nya jordbrukssystemet. Alla jordbrukslägenheter skola fråntagas bönderna och ombildas till kollektivjordbruk. Myndigheternas planer gå ut på att helt och hållet förryska det hittills finskspråkiga Ingermanland och att samtidigt fullkomligt genomföra nationaliseringen".

SOVJETKORYFÉER SOM VÄGRA HEMRESA.

En mängd kända sovjetpolitici och funktionärer, enligt uppgift 200, hava vägrat återvända till sovjet när de å ämbetets vägnar lyckats komma till utlandet. Bland dessa nämnes särskilt sekreteraren i sovjetgesantskapet i Berlin, Salomon, sovjetstatsbankens direktör Scheinemann, förre ledaren för sovjets handelsdelegation i Berlin Kuznezaw, ledaren av handelsdelegationen i Konstantinopel Ibrahmow och ordföranden för nordiska skogstrusten Leibermann. Beträffande de fem sovjetfunktionärerna, som på uppmaning återvänt hem, meddelas, att de omedelbart blivit insatta i skräckfängelse vid Vita havet och en av dem blev skjuten.

Detta meddelande är märkligt särskilt därför, att av de nämnda framstående sovjetpolitikerna Scheinemann, Salomon, Ibrahmow och Leibermann äro judar, vilket tyder på att paradiset numera ej är fullt säkert ens för dem bland "egendomsfolket", som ej blint vilja lyda röde zaren Stalin. I praktiken torde saken kanske ej ha så stor betydelse. Sovjetapparaten är alltfort överbefolkad med israeliter. För georgiern Dszugaszvili-Stalin existerar ingen rasfråga. För Israels barn, som igångsatt och underhållit världsrevolutionen såsom sin speciella hjärtesak, måste dock en slik syn på saken som Stalins säkert verka ganska överraskande. Såsom särskilt viktig torde sovjetryska statsbankschefen Scheinmanns rymning vara att betrakta. Denna jude har nämligen varit den ledande själen i sovjetrikets ekonomi alltsedan revolutionens genomförande. Han har varit den som bl. a. skött rikets förbindelser med rasfränderna inom den internationella storfinansen, men betraktas nu uppenbart såsom "misstänkt figur", då han ej vågar återvända.

TJEKAN MASSHÄKTAR.

I samband med upptäckten av en ny antirevolutionär organisation, som uppges arbeta på Ukrainas lösryckande från Sovjetunionen, har statspolitiska förvaltningen upptäckt en organisation i Kiev, som anses utgöra centrum för en polsk spionerirörelse. Ytterligare 33 häktningar ha företagits. Sovjetpressen gör gällande, att det polska spioneriet och den separatistiska ukrainska rörelsen stå i samband med varandra.

TOG LIVET HELLRE ÄN ÅTERVÄNDE.

Regissören vid operan i Helsingfors, ryske undersåten Louis Laber, tog för några dagar sedan sitt liv med morfin. I ett efterlämnat brev uppger han motivet vara att en ansökan från honom om förlängt tillstånd att vistas i Finland avslagits.

Laber blev av operaledningen engagerad som regissör från 1 september i år. Tidigare hade han i 9 år varit regissör vid tyska operan i Prag. 1928 reste han till Ryssland för att besöka sina föräldrar. När han anlände till Finland hade han tillstånd till yrkesutövning i landet under 3 månaders tid. Då tiden var i det närmaste utlupen ansökte han hos vederbörande länsstyrelse om förnyat tillstånd att vistas i Finland, men denna ansökan avslogs.

SVARTA SPALTEN

CONRAD. — Socialdemokrat, stadsråd i Kreuzberg; angiven för korruption 1929.

DEGENER. — Kommunalråd i Berlin. Anklagad 1929 för att ha tagit mutor av judiska millionsvindlare.

OERNBERG. — Kommendörkapten. Dömd i Stockholm 1929 till 4 dagars häkte för oförstånd i tjänsten.

PURSIAINEN, August. — Finsk f. d. polisman, som senare varit brottare i Ryssland. Återkom 1922 till Finland. Dömdes 1929 för andra resan grov stöld till tukthus i 1 år, 6 mån.

SALOVAARA, Akseli. — Anklagad för aktiebedrägerier, Helsinki 1929.

SCHMIDT. — Kommunal bankdirektör i Berlin. Anklagad 1929 för att ha tagit mutor av judiska millionsvindlare.

SCHNEIDER. — Borgmästare i Berlin. Anklagad 1929 att ha tagit mutor av judiska millionsvindlare.

SCHNEIDER. — Tysk socialdemokrat, verktygsmakare i Spandauer gewehrfabrik; 1917 avskedad för stöld av livsmedel. Sedermera av soc.-dem. vald till borgmästare i Berlin. Inblandad i judarna Sklarek's miljonsvindel 1929.

SCHWENINGER. — Tysk diplomatingeniör i Bochum. Häktad 1929 för delaktighet i mord 1921 vid Neustadt.

STOLBERG-WERNIGERODE, Christian-Friedrich graf von. — Tysk riksgreve, fideikommissherre i Jannowitz, anklagad för fadermord 1929.

SEATON, R. R. J. — Dömd till fängelse i England 1928. Villkorligt lössläppt 1929.

SICK, Karl Willi Paul. — Bankir i Hamburg. Född i Berlin, 47 år. Rymde 1929 och eftersökes för stöld.

WILL, Wilhelm. — Stadsinspektör i Berlin; anklagad för förfalskning och stöld 1929.

INTERNATIONAL INTELLIGENCE INSTITUTE.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

68

Den 30 maj.

Det finnes intet mysterium vidare, men däremot återstår kärleken. Ja, jag älskar Marie Caroline — hon lever åter upp i min inbillning. Det är inte allenast i Bibeln som kärleken verkar uppståndelse. Är jag inte förresten skyldig henne denna tillbedjan efter som jag heter likaledes Louis de Jarzé. Eftersom jag älskar henne är hon inte död och min kärlek skall göra henne levande. Icke heller reser jag. Pandore återkommer från betets vällust och jag återvänder, under vilken förevändning som helst till Me Léfare för att få ett tillfälle att hälsa på.

69

Den 2 juni.

Se här vad som bliver helt och hållet förunderligt. Denna Lefare har bedragit mig; porträttet kommer icke från hans familj. Genom fru notariens frispråkighet och genom att försiktigt "utpumpa" henne under hennes mans frånvaro har jag fått veta allt.

— Åh, herr Vicomte, sade hon, Achilles — detta är notariens namn — har betalat minst 3,000 franc för detta porträtt vid auktion hos pére Morguienne. Och det skulle den vara värd!!

— Vid auktion hos pere Morguienne?

72

na i fjärran. På vilket hemligt ställe ämnade den landa? Genom att oavbrutet betrakta, i ett slags nyfikenhetens överspändhet, såg jag i fjärran vid horisonten profilen av vita murar, av höga klockstaplar och torn och plötsligt lyste en eld, ett rörligt ljus, upptänt av människor. Elden reflekterades mot himlen, ganska högt uppe liksom i toppen av ett monument eller en fyrbåk. Mina ögon sänkte sig för att finna "smackan", när de åter höjdes var ljuset försvunnet. I morgon skall jag låta sadla Pandore och i ett gott galopptempo, för att komma spioner på villovägar, vill jag vinna terräng. Efter som jag inte själv kan komma fram till dammen eller sjön över Morguiennes område, vill jag söka finna ett ställe, varest vaktarens övervakande upphör. På detta sätt skall jag kunna inspektera stränderna och rida runt omkring för att veta vad sjön döljer — om den döljer någonting.

65

bruk, naklighet, normandisk cider och gott franskt vin än ära och hovtjänst.

Tack vare ett giftermål med en prinsessa Jarl d'Anders, hade de också råd att slå sig till ro och leva sötebrödsdagar, och av tacksamhet — eller fåfänga — fogade de det Anderska namnet och vapnet till sitt eget. Detta gick dock ej för sig, förrän efter process med en dragonkommendant Antoine-Fitzjean d'Idron, vilken var förmäld med prinsessan Morthe de Juhl d'Anders och därför också hade samma anspråk. Men sedan Idron stupat vid Nürnberg 1631, har ingen opponerat sig mot herrarna Loyvilles namn och vapenförbättring. Vid tidpunkten för revolutionen omkring år 1788 representerades familjen av Baron de Loyville d'Anders vilken hade äktat Dame de Marans från Picadie, en dam med ansenlig förmögenhet. Han hade en broder i kyrkans tjänst, Abbe de Giscont, vilken gärna sedd av Louis XVI på grund av

BANKIR ASCHBERG OCH BANKSVINDELN.

EN SPECIALUTREDNING AV INITIERAD.

X.

GUSTAF SVENSSON BULVAN FÖR ASCHBERG IN I DET SISTA.

Vi ha i det föregående följt den mångfrestande bankkamreren Gustaf Svensson allt från året 1906, då han började sitt bulvanskap för Israels barn i detta land. Han framträdde att börja med som bulvan åt Isaak Hirsch och från 1912 till 1929 stod han i proletärbankiren Aschbergs tjänst. Man påträffar Gustaf Svensson i en otrolig mängd bolag och företag, som stått Aschberg nära. Av dessa ha vi hittills presenterat följande:

A.-B. Gustaf Svenson & C:o.
A.-B. Nya Banken,
Stockholms Allmänna bostadsförbund,
A.-B. Senno,
Fastighets-A.-B. Tellusborg o.
Allmänna Sparbanken.

Såsom komplement till den allmänna sparbankssvindeln stiftades dessutom en mängd fastighetsbolag, *som hade luftinteckningar till specialité*. Å dessa luftinteckningar beviljade man sig själv lån ur Allmänna sparbanken.

Ett av bolagen för luftinteckningar hava vi även beskrivit, nämligen *det av hr Aschberg personligen stiftade Intressentaktiebol. Snäckan med 1,230,000 kronors "luft"*.

GUSTAF SVENSON ÅTERKÖPER VASAGATAN 6.

Det goda samarbetet mellan hr Aschberg och hans huvudbulvan Svensson fortgick tills stora skrällen kom den 8 april 1929. För att bevisa detta påstående vilja vi redogöra för en märklig fastighetsaffär, i vilken Gustaf Svensson åter framträder som bankirens bulvan.

Då hrr Aschberg och Gustaf Svensson behövde medel för sina förstadsbolag i Aspudden och Tellusborg, stiftade de år 1912 Nya Banken, varvid folkets hövdingar sattes ut som lockbete. Herr Aschberg inköpte då fastigheten Vasag. 6, och Nya Banken installerades där. Fastän Nya Banken var aktiebolag, stod dock hr Aschberg personligen som ägare av fastigheten ända till 1917. Först då skrevs huset över på A.-B. Nya Banken. vilken transaktion synes ha stått i samband med Johan Ingmanssons förut omtalade palatsrevolution, då hr Aschberg jämte två av hans huvudbulvaner kördes på dörren.

När sedermera Nya Banken gick över styr 1920, blev fastigheten överförd på Bankaktiebolaget Norden. Denna bank i sin tur kullbytterade 1927. Som hr Aschberg dock ansåg sig behöva Vasagan 6 men icke gärna själv kunde framträda, skickade han fram *Gust. Svensson* för att återköpa fastigheten. *Köpekontraktet blev underteckuat av Gustaf Svensson den 29 december 1927. Därefter överfördes köpet på bankir Aschbergs son, Folke Aschberg.*

Av någon anledning försummade dock Gustaf Svensson att lösa lagfart å fastigheten, och när kriminalen var så oartig att i april 1929 anhålla Gustaf Svensson, måste bankir Aschberg i all hast ordna saken och lagfarter för såväl Svenssons som Folke Aschbergs köp blevo lösta. *Dessa transaktioner skedde så sent som den 22 april 1929.*

Huvudbulvanen Svensson stod således i tjänst intill sista dag!

SVINDELBANKEN FORTSÄTTER SOM SPARKASSA?

Sedan Aschberg genom Gustaf Svenssons förmedling åter kommit i full besittning av Nya Bankens fastighet år 1927, stiftade han Bankiraktiebolaget Olof Aschberg. I styrelsen sitter proletärbankiren själv, trots att nuvarande skatteskrivningsorten är Paris. Vidare består styrelsen av hr Aschbergs söner jämte en kamrer i firman. Sönerna anses vara innehavare av denna bankirrörelse.

Det ville emellertid ej bli någon riktig fart i det nya bankirbolaget, varför hr Aschberg skickade fram sin mångbeprövade medhjälpare Herman Lindqvist för att sätta liv i det hela. Hr Lindqvist ställde sig sålunda i oktober 1928 i spetsen för en ny "spar"-apparat, benämnd Stockholms Sparkassa, förening u. p. a. Sparkassan och bankirfirman Achberg betjäna sig av samma telefon och samma kontorslokaler. Många ansågo dock, att det var tillräckligt med svindeln Allmänna sparbanken, varför Stockholms sparkassa även kom att granskas av polismyndigheterna år 1929. Det visade sig då, att "viss person" satsat startkapitalet och att Stockholms sparkassa hade den förmånen att bo gratis hos bankirhuset Aschberg. *Kassan fortsätter emellertid alltjämt sin gilla gång.*

Det skulle förvisso vara intressant för sparbanksoffren att veta, om vissa luftinteckningsbolag, såsom Skuru-Björknäs, Östra Lidingöö med flera som voro inhysta i Vasagatan 6, ävenså bodde gratis?

HUVUDBULVANEN KILMAN.

Den höge chefen för jättesvindeln herr proletärbankiren höll sina bulvaner och blindpipor vid tämligen mager kost, väl vetande att tomma hundar jaga bäst. Ett par undantag utgjorde dock huvudbulvanerna Kinman och Svensson.

Carl Erik Kinman var anställd som tjänsteman vid järnvägen, då den "proletära" företagaren Aschberg upptäckte honom omkr. 1912. Han var född år 1876. Denne medhjälpare förefaller ha varit rent omistlig för svindelns organisation och skötsel. Bland andra tillgångar förde han med sig i boet Per Emil Carlbom. Denne hade som bekant ett antal millioner ur järnvägspersonalens pensionsfond att förfoga över.

Hr Kinman ägde fastigheter å Tulegatan och Holländaregatan. Dessa fastigheter försålde han dock, när svindelbubblan började bliva mogen för bristning. Då svindeln upptäcktes våren 1929, begav sig Kinman till utlandet, troligen till hr Aschberg i Bois du Rocher, men återkom på höstsidan med förstört nervsystem och förolyckades frivilligt från en balkong på Holländaregatan.

HUVUDBULVANEN GUSTAF SVENSSON.

Bankkamrer Gustaf Svensson, mest känd under namnet "Manhems-Svensson", har här redan presenterats tämligen ingående. Han var ingift i en högre fångvårsmannafamilj.

Under årens lopp har Gustaf Svensson stått som bulvanägare till åtminstone *ett hundra* stora fastigheter i Stockholm, förutom en mängd småfastigheter i förorterna. Under perioden 1906—1912, då han tjänstgjorde som bulvan åt Isaak Hirsch med flera, var han därjämte förslagsman för tjogtals byggmästare. Han hade då kontor i Storkyrkobrinken 1 och firman hette samma som förut nämnts A.-B. Gustaf Svensson & C:o.

Sedermera har Gust. Svensson tillsammans med Olof Aschberg bildat en hel del bolag, vilka så gott som alla gjort konkurs *och följaktligen varit mycket inkomstbringande*. Vi trodde att börja med att det räckte med *trettio* bolag och företag som bulvanen Svensson bildat, men vi se nu, att vi måste öka på siffran avsevärt. En del av dessa bolag ha vi redogjort för, men ännu några torde vi komma att beskriva.

SVENSSON KÖPER STRANDVÄGSPALATS o. JAKTSLOTT.

Omkring 1922 synes Allmänna sparbanken ha lämnat god avkastning, ty Gust. Svensson inköpte då Strandvägen 23 och bosatte sig där. Vidare köpte han Fågelbro säteri vid Strömma kanal å Värmdö, vilket han nyttjade som sommarbostad. Här utvecklades stor prakt med stora festligheter, dyrbara bilar och motorbåtar.

Som en kuriositet kan nämnas att å ett närbeläget sommarresidens, Strömmadal, bodde en annan berömd finansman. Det var förresten samma finanssnille som *Kooperativa Förbundet beviljade lån å sammanlagt 1,200,000:— kr.* för utexperimenterandet av epokgörande uppfinningar inom luftjärnsbranschen.

Gustaf Svensson är född 1869. *Han har dekorerats med en hög orden som erkänsla för alla sina bedrifter.*

HERR SJÖBLOM SOM BLINDPIPA.

Då de ursprungliga styrelsemedlemmarna i Allmänna sparbanken *tyst och ljudlöst* smitit bort från banken omkring 1920, lyckades man engagera den socialdemokratiska riksdagmannen P. H. Sjöblom, varigenom den *rogivande arbetarvänliga prägeln* kunde bibehållas. Herr Sjöblom bodde först i hr Aschbergs "allmänna" bankfastighet, Vasagatan 4, men sedan Gustaf Svensson lagt sig till med Fågelbro säteri, blev hr Sjöblom jordbruksarrendator där.

Sparbanksledarna tillsatte hr Sjöblom som ordförande i svindelbankens styrelse 1920 *och som sådan satt hr Sjöblom kvar i sju långa år utan att märka det minsta av jättesvindeln!* Under dessa sju år torde hr Sjöblom såsom ordförande i styrelsen ha föredragit låneansökningar från tomtbolagen Mälarhöjden, Herseryd med flera för tjogtals millioner kronor. De betalande svindeloffren ha nu en smula svårt att förstå, huru styrelsen för svindelbanken *kunde bevilja dessa millionlån mot blott och bart fullständigt värdelösa luftinteckningar som säkerhet!*

Vidare satte hr Aschberg in hr Sjöblom som *riksdagens representant* i Jordbrukarbanken, varefter det gick som en dans att överflytta en del av denna banks kontanter till hr Achbergs välskötta företag, speciellt till Hypotekskassan, där hr Sjöblom även var styrande

Hr Sjöblom var vidare styrelseledamot i Mälarhöjdsbolaget, Kumla förvaltningsbolag m. fl. bolag.

HR TAMM SOM BLINDPIPA.

Som allmänt ombud skulle ju överståthållaren Tamm granska svindelbankens skötsel. Detta var dock lättare sagt än gjort, så duperande och inställsamma som svindelns ledare voro. Att hr Tamm kom till korta med detta uppdrag är förståeligt, så välorganiserad som svindeln var redan från första stund.

Då kraschen kom, var hr Tamm i egenskap av ombud för det allmänna, synnerligen lämplig "att

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

NATIONENS VÄNNER
böra medverka för tidningens ökade spridning till årsskiftet.
PRENUMERERA SJÄLV
och *uppmana vänner och bekanta*
ATT GÖRA SAMMALEDES!

en thése mot jansenisterna, vid 30 års ålder blev biskop av det lilla biskopdömet Saint Wuste, vilket inte räknade 1,500 själar och som Concordatet gjorde slut på längre fram; en syster gift och en annan ännu ung flicka: Marie Flore Caroline.

— Jag har hennes porträtt hos mig i Neuvilly, men jag har aldrig kunnat utfundera, huru det kommit i min familjs ägo.

— Jag vet det!

— Huru?

— Eder farfader, Chevalier de Jarzé, som försvann vid affären vid Quiberon, varest man förmodade att han dödades, kom till Rouen 1787, han blev mottagen med utsökt aktning av hela stadens nobless och i synnerhet av herrarna de Loyville d'Anders, vilka på den tiden höllo ett stort hus. Sr de Jarzé blev häftigt förälskad i Marie Flore Caroline, vilken, Ni har själv kunnat döma därom av hennes porträtt, var en förtjusande ung flicka — och hans kärlek blev besvarad. Men han

ligt uppåt; jag följde stigen i den riktning som den tvingade mig att gå, efter en stund lättade dimman, upplöste sig; jag kom fram därur liksom uppkommen ur vattnet eller framstigen ur ett moln.

Jag befann mig på kullen i fria luften i den genomskinliga atmosfären, nu helt och hållet frigjord och klar. Dammen som utbredde sig långt borta liksom en silverspegel, drog genast min uppmärksamhet till sig. Jag undersökte den, jag såg den glänsa; mina tankar löpte på den jämna glänsande vattenytan liksom släden på isen. Mina blickar mötte ett svart föremål som rörde sig snabbt på den vita ytan. Det var pere Morguiennes båt, hans "smacka". Jag kände igen den på dess häftiga rörelser förorsakade av vickåran. Smackan rörde sig ganska snabbt; den befann sig vid andra ändan av stenvägen, vars svarta linje plötsligt upphörde mot dammens fond. Jag följde länge med ögonen farkosten, jag såg den bliva mindre, obetydligare samt slutligen försvin-

Den 3 juni.

I går afton roade man sig grundligt hos Dutol; inne i värdshuset hördes ljudet av biljardbollar, hanterade av förnämiteterna, ty det är ett förnämt spel och det är omtyckt av bourgoisien. I själva krogsalen däremot tillfredställde de enklare gästerna sina böjelser under vrålandet av några jämmerliga sånger. Constant, mycket allvarsam, spelade "manille" med kryddkrämaren och uppbördskommisarien. Förbittra på grund av detta dåraktiga väsen, förföljd av lukter från pipor, vin, cider och alkohol gick jag ut; jag uppsökte lugnet och stillheten på den ensliga landsbygden.

Jag följde en stund dalgången varest de vitaktiga dimmorna lätt lägrade sig understundom avskurna av de stora skuggorna av darrande träd liksom svarta strålar. Men den nyckfulla vägen förde mig omärk-

var den yngre sonen utan förmögenhet och utan ställning: föräldrarna gillade inte hans förslag, utan motsatte sig de båda ungas giftermål — och dessa senares sorg var häftig. Slutligen drog Jarzé sina färde; och den unga flickan sändes till släktingar på Château de la Vieille Louviere för att glömma sin kärlek. Förmodligen har hon därifrån till sin älskade sänt det porträtt som finnes i er ägo. Hon yttryckte då sin avsikt att dra sig tillbaka i ett kloster. Mitt vetande upphör här; revolutionsfloden kom, herrarna de Loyville d'Anders emigrerade antagligen och avledo obemärkta någonstans i Norden, som under flera sekler var landsflyktiga ädlingars tillflyktsort. De försvinna och deras spår förlorar sig, liksom hade de uppslukats av jordens sköte. —

Jag tog mitt tåg, besluten att lämna Vireville redan följande dag, för att kunna fira den internationella studentdagen 28 maj i Rouen.

CEASAR OCH CICERO SOM AFFÄRSMÄN.

STORSPEKULATION PÅ FORUM ROMANUM FÖR 2,000 ÅR SEDAN.

Att Merkurius från begynnelsen varit handelns gud och skyddspatron är ju allom bekant, men att vi också kunna räkna in sådana klassiska storheter som Cæsar, Cicero, Brutus, Pompejus m. fl. uti köpenskåpens leder som skarpa affärsmän och börsspekulanter har det blivit först den allra nyaste forskningen kring gamla Rom förunnat att utröna och få bevis för. Vad vetenskapen fått fram om dessas klassiska representanter för visdom och klokhet, när de sökte tjäna pengar som affärsmän, är nog så intressant.

Här ha vi gått och trott att det var de stora handelskompanierna under 1700- och 1800-talen, som blevo upphovet till de nutida aktiebolagen inom affärslivet. Men nu kommer forskningen om gamla Rom och säger, att ordspråket Nil sub sole novi — intet nytt under solen — gäller även här. De gamla romarna från republikens tid betjänade sig vid omfattande spekulationer av precis samma metoder som våra dagars storspekulanter. Krediten utnyttjades i Rom redan för 2,000 år sedan och aktiebolagen levde och blomstrade i de stora affärsföretag, "publicani", som Rom organiserade i tredje och andra århundradet f. Kr. På Forum Romanum omsattes dagligen stora aktieposter till stigande och fallande kurser, precis som på våra dagars fondbörser. Det fanns t. o. m. mäklare, de s. k. Argentarii, vilka i förstone höllo konto under bar himmel men sedermera fingo flytta in i de flotta basilikorna vid stora torget. Det var också romarna, som första gången i historien förstodo att grunda ett system på bruket av mynt och genom införandet av reda pengar stimulerade varuomsättningen.

Affärs- och börslivet i Rom under senaste århundradet f. Kr. blomstrade som aldrig förr och gjorde i ett slag Rom rikt. Cicero berättar i sina skrifter och brev hur stadens enklare folk kom med sina små sparpengar för att få vara med om de inbringande affärerna. Det organiserades stora aktiebolag, vilkas chefer dagligen möttes på börsen för att mottaga kurirer från alla världen kanter, undersöka aktiekurserna och träffa dispositioner för dagen. Aldrig hade pengar spelat en så stor roll i det offentliga och privata livet som då. En oerhörd lyx och penningslukning begynte prägla hela Rom. Själva Cæsar spekulerade med stor framgång — naturligtvis — och hans gunstlingar likaså.

Och nu komma vi till Cicero. Han var en fattig riddare i Arpinum och kom till Rom utan stora resurser. På sin advokatrörelse tjänade han litet eller intet, ty det var då förbjudet i Rom att ta emot honorar av klienterna. På sina talrika böcker tjänade han förmodligen heller inte mycket. Men han skapade sig i alla fall med tiden en förmögenhet, som i nutida mynt, beräknas till c:a 4 milioner kronor. På vad sätt? Ja, i ett av sina brev nämner Cicero själv tre sätt, varpå man kan bli rik: handel, arbete och så "publicius sumendis", d. v. s. finansoperationer. Men vad handeln angår var denna förbjuden att utöva för en senator, och för sitt arbete som advokat fick han ju heller inte ta betalt. Återstår således endast förbindelsen med de samtida "publicani", som de stora affärsbolagens direktör kallades. Och de voro lukrativa bekantskaper, som villigt skaffade herr senator Cicero de aktier, varmed han sedan spekulerade på börsen. Miljonerna lät han emellertid rulla. Cicero reste mycket och därför lät han runt om i Italien bygga en massa lyxvillor, vilka med betjäning och allt stodo färdiga att ta emot honom. I själva Rom hade han ej mindre än fem hus. Mycket offrade han också på sina val och på sina barns uppfostran, ehuru han hade den sorgen att få se sonen Marcus utveckla sig till Roms största festprisse.

Allt vildare gick börsspelet och spekulationerna på Forum Romanum, ända tills omsider det romerska kejsardömets upprättande satte stopp för det hela. Då förbjöds de statsförpaktningar, på vilka "publicani" kunnat leva högt. De stora bolagen hade nämligen alla måst ha republikens —statens auktorisation, och hade med dylik fritt fått exploatera och utsuga landet. När dessa privilegier under kejsardömet indrogos, brast hela bubblan och både aktiebolagen och aktiespekulationerna försvunno för att så småningom få mera sunda efterträdare i fria och personligt ledda affärsföretag.

---

sätta i gluggen", tills man lyckats förmå riksdagen att förskottera ett halvtjog millioner som första plåster.

Emellertid torde hr Tamm kunna tagas för huvudet för sitt sätt att kontrollera Stockholms Hypotekskassa. Han hade där hand om nyckeln till det dokumentskrin, vari kassans hypotek förvarades. Herr Tamm lät förmå sig att gå med på *utbyte av Hypotekskassans ganska värdefulla inteckningar, gällande fastigheter inom staden mot komplett värdelösa luftinteckningar, gällande Mälarhöjdsbolaget m. fl. svindelbolag.* De värdefulla inteckningarna belånades sedan av svindelledarna varefter Hypotekskassan var klar för konkurs också den. Hr Tamm var dock ej ensam skuld till denna transaktion, ty i kassans styrelse satt även en revisionssekreterare — en förutvarande M. O.! Hrr Svensson-Aschberg visste huru allt skulle ordnas så det skulle se förtroendeingivande ut!

Svenska folket väntar, att staten utkräver de förskotterade millionerna av mångmiljonären Olof Aschberg i Paris. Därjämte bör styrelsen för svindeloffrens förening kräva samma gäldenär på de resterande millioner, som frånrövats det svenska småfolket genom svindelföretaget Allmänna sparbanken.

INITIERAD.

Mitt emot
Centralstationen ligger
Hotel Terminus
STOCKHOLM
80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten
Enkelrum. från Kr. 5:—
Dubbelrum från Kr. 10:—
Intim matsal, läse- och frisörsalong
Telegramadress: TERMINUS
Tel.- och postadress: Hotel Terminus

NATIONEN

FRAMHÅLLER DE VIKTIGA SAKFÖRHÅLLANDEN som pressen i allmänhet ej delger allmänheten utan förtiger eller framhåller vilseledande;

UNDERBLÅSER ICKE ALLMÄNHETENS SENSATIONSLYSTNAD men framhåller allvarligen de viktiga sakförhållandena sådana de äro;

HÅLLER SÄRSKILT NOGA ÖGA PÅ DE STATLIGA MONOPOLEN och dessas verksamhet.

SVERIGES SKOGSBESTÅND.

Enligt den nu slutförda riksskogstaxeringen uppgår den skogsproduktiva marken i Sverige till i det närmaste 23,200,000 hektar eller 56,5 procent av landarealen. Av den skogsproduktiva marken utgöras 970,000 hektar av hagmark och omkring 1,470,000 hektar av egentlig skogsmark; 1,930,000 hektar äro i behov av dikning.

Den sammanlagda kubikmassan inom bark i hela riket uppgår till 1,417 miljoner kub.-m., varav 573 miljoner kub.-m. tall; 569 miljoner kub.-m. gran och 248 miljoner kub.-m. av övriga trädslag. Den sammanlagda årliga tillväxten inom bark i hela riket uppgår till 47,7 miljoner kub.-m., varav 18,2 miljoner kub.-m. tall, 19,8 miljoner kub.-m. gran och 9,7 miljoner kub.-m. övriga trädslag.

Främst i tillväxt per hektar skogbärande mark står Västmanlands län (3,44 kub.-m.), Skaraborgs län (3,41 kub.-m.), Örebro län (3,35 kub.-m.) och Värmlands län (3,12 kub.-m.). Med avseende på tillväxtprocent för barrskog komma Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län främst med en tillväxtprocent av resp. 6,08, 5,26, 5,41 och 5,91.

FORNFYND AV HISTORISKT VÄRDE.

Professor Birger Nerman har från fornminnesförvaltningen i Riga fått låna fyndmaterialet från Grobin till Statens historiska museum för bearbetning samt författande av en avhandling över desamma.

Prof. N. begär för ändamålet ett statsanslag à 2,000 kr., vilket tillstyrkes av vitterhetsakademien, som bl. a. framhåller, att undersökningen kommer att ge en allmänt-historiskt betydande kännedom om gotländska handelsförbindelser med det baltiska området under järnålderns senare skeden.

CENTRAL FÖR SVERIGEKULTUR I MINNEAPOLIS.

I Minneapolis har hos vederbörande myndigheter en ny institution inregistrerats, American Institute for Swedish Arts, Litterature and Science, grundlagd av Swan J. Turnblad, sedan många år utgivare av Svensk-Amerikanska Posten. Institutionens uppgift skall vara att föranstalta föreläsningar om konst- och andra museer, utställningar, konserter och litterära verk för befrämjande av kännedomen om svensk kultur. Den kommer att såsom gåva erhålla Turnblads hus i Minneapolis, värderat till omkring 500,000 dolar. Dessutom ingår i gåvobrevet en särskild summa för institutionens verksamhet.

De närmare detaljerna rörande institutionens verksamhet offentliggöras först senare. Bland stiftarna märkas svenske ministern Boström, f. d. guvernörerna Lind och Burnquist, Charles Peterson i Chikago, Hilmer Lundbeck och Hans Lagerlöf, Newyork, konsul Nils Jaenson, Minneapolis och Erick Frisell, San Francisko.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

ANTISEMITISMEN VID 1900-TALETS BÖRJAN.

I professor Bengt Liljefors' 1902 publicerade "Judar och germaner" berördes antisemitismen, vilken vid 1900-talets början gjorde sig särskilt starkt gällande i Tyskland. I betraktande av den starka antisemitiska våg som i dessa dagar väller fram över tyska riket, kan det ha sitt intresse att läsa prof. L:s framställning av läget vid den nämnda tidpunkten. Vi citera därur:

"Den dag som i dag är stå emellertid väldiga folkmasor i Tyskland och Österrike under antisemitismens fanor, och det är tydligt, att en rörelse av sådan omfattning ej kunnat komma till stånd utan kraftigt verkande orsaker. Judarna bilda i Tyskland faktiskt en stat i staten och denna stat behärskar de båda faktorer som spela den största rollen i det moderna samhällslivet: penningen och pressen. På dessa områden är deras makt nästan oinskränkt. De behärska pressen och penningmarknaden i Berlin, Wien och Paris; de stora internationella telegrambyråerna är besatt med judar: nästan hela teaterväsendet fegeras av judistan hela teaterväsendet regeras av judiska kritici. Judarnas ekonomiska position sätter dem även i stånd att representera. Vid de fashionabla badorterna äro de bästa hotellen besatta av judiska familjer, och i Berlin, där deras antal för närvarande uppgår till över 100,000, äga de och bebo de flesta palatsbyggnaderna kring Thiergaten, ja vid en av de ståtligare gatorna, Bellevuegatan ägas samtliga byggnader — utom tre — av judiska kapitalister.

Den judiska hegemonien är emellertid alldeles icke inskränkt till städerna, tvärtom, i sina brutalaste former uppträder den på landsbygden. Det är ett faktum, att i stora delar av Elsass, Hessen, Bayern och Würtemberg flertalet av bönderna i grund och botten ingenting annat äro än drängar åt judiska procentare. Då man vet t. ex., att i Galizien 87,5 % av straffade procentare äro judar, så förstår man, hur det kunnat gå därhän, att i många trakter orden jude och ockrare blivit synonymer.

Trots allt skulle den tyska antisemitismens vågor icke gå så högt, därest den judiska plutokratien iakttoge ett mindre utmanande, mindre parvenymässigt uppträdande. Detta är emellertid långt ifrån fallet, och otaliga äro de anekdoter, som mer eller mindre drastiskt illustrera de prålsjuka. Och då därtill kommer, att judarna hårdnackat vägra att uppgå i den ariska urbefolkningen, såsom redan delvis (formellt — av taktiska skäl. Red. anm.) skett i Frankrike och England, då en av deras främste förkämpar, historikern Graetz, uttryckligen sätter som önskningsmål "e r k ä n n a n d e a v j u d e n d o m e n s o m e n n a t i o n i o c h v i d s i d a n a v d e n t y s k a", så är ju en reaktion häremot från urinvånarnes sida lätt förklarlig. Det är snarare underligt, att den organiserade antisemitismen ej är av äldre datum i Tyskland — här började agitationen först för ett tjugotal år sedan.

Djupt under den politiska antisemitismens svallvågor rör sig som en dold och mäktig undervattensström en folkstämning, som även den kan kallas antisemitism, efter som den innebär ett avståndstagande från judendomen, men som är vitt skild från den politiska antisemitismen. Denna stämning träffar man, i olika nyanser, på alla kulturstadier, hos alla samhällsklasser i Tyskland. I Sverige där judarna ännu bilda en liten och i och med detsamma älskvärd minoritet, har man ofta svårt att förstå den antipati, som även frisinnade och högt bildade tyskar hysa mot judarna. Skulle emellertid judarne i Sverige en gång uppnå denna maktställning, som de för närvarande äga i Tyskland och Österrike, så skulle vi svenskar, trots all ridderlighet, helt visst prestera en socialpolitisk antisemitism lika kortsynt och brutal som den tyska. Tills vidare tycks ej en sådan fara föreligga; blott på ett område, det litterära, har i Skandinavien det judiska inflytandet hittills nått alltför vida dimensioner.

FINSKA RIKSDAGEN MOT BOLSJEVIKPROPAGANDAN.

Finska riksdagen har vid plenum beslutat med 89 röster mot 80 att godkänna det föreliggande utskottsförslaget om ändring av föreningslagen. Den vidtagna ändringen avser att söka stävja den kommunistiska propagandan, som på sista tid skjutit stark fart runt om i landet och utvecklat sig till ett allvarligt hot mot den bestående ordningen.

SVENSK LITTERATUR I FINLAND.

Akademiska bokhandeln i Helsingfors har utgivit sin nya katalog.

Den svenska avdelningen, som upptager såväl inhemsk svensk som rikssvensk litteratur och även sådana arbeten vilka i skrivande stund ännu icke hunnit till bokhandeln, upptar inalles c:a 1,300 arbeten.

VÅRA VÄNNER I LANDSORTEN

uppmanas att på de platser, där lösnummerförsäljning av Nationen ännu ej kommit till stånd, vidtala kända respektabla personer och handelsaffärer, som försälja tidningar, att mottaga Nationen i kommissionsförsäljning. Meddelanden om dylika överenskommelser samt antal exemplar som av vederbörande önskas, böra omedelbart insändas till tidningens expedition, Södra Kungstornet, STOCKHOLM.

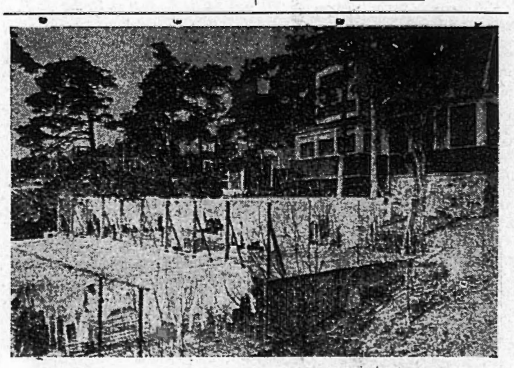
SOLTORKNING AV TVÄTTKLÄDER I BARRSKOGSLUFT
vid
Nockeby Tvättinrättning
(bästa landstvätt)
Gott utförande av tvätt, mangling och strykning. Specialité: Gardinstrykning. Även reparation av söndrigt linne. Ferm och punktlig exp. Humana priser.
Tel.: Ålsten, Namnanrop: Nockebybro.

Södra Kungstornet, Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 98
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 3 JANUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1929.

KVINNANS VÄRDE I FÖRHÅLLANDE TILL MANNENS.

Damen i smoking: — Men herr professor, hur kan Ni påstå något sådant som att den moderna kvinnan skulle vara mindre värdefull än mannen?

Professorn: — Mycket enkelt, mina damer, emedan en kopia aldrig kan vara så värdefull som originalet.

ALLMÄNNA RÖSTRÄTTEN — FOLKENS NYA RELIGION.

Bland yttranden av Clemenceau, publicerade efter hans död, märkes även ett, berörande parlamentarismen. Själv var "tigern" kanske rentav den franske politiker, som främst hade äran av just denna "demokratiska" parlamentarism, under vars hägn Frankrike nedsjunkit i korruptionens träsk under Den Gyllene Kalvens herravälde, varför hans omdöme särskilt bör intressera. Ur detsamma må följande citeras:

"Den allmänna rösträtten har blivit en leksak, som man tröttnat på. Men det bör man inte säga högt, ty folket har behov av en religion ..."

Monsieur Clemenceau tröttnade ej på "leksaken" förrän åren tvang honom därtill. Samma tyckes förhållandet vara med våra svenska parlamentariker, som tydligen finna leksaken "allmänna rösträtten" omåttligt roande.

UNDER FALSK FLAGG.

När det gäller att värva proselyter för sina strävanden bland gojim, nekar man sig aldrig på den "andra" sidan någon extravagans. Något som Bonniers D. N. vid detta årsskifte lämnat oss nya bevis på. Vederbörandes tilltro till de svenskes omdömeslöshet är tydligen alltjämt fullkomligt orubbad.

I en färglagd helsidesbild, där svenska flaggan i gult och blått ses svaja över D. N:s portal, läses en kuriös adress till den svenska allmänheten, däri denna uppmanas att "i eget intresse prenumerera på Dagens Nyheter för 1930". "Ni har då de största möjligheter att vinna kunskap och insikt", förkunnar den judisk-demokraatisk-bolsjevikiska avisan — "kom ihåg att självständighet, oräddhet och ett gott humör äro Dagens Nyheters särskilda kännetecken".

Praktfullt! I vilket avseende har Dagens Nyheter visat självständighet och oräddhet, om ej när det gällt att försvara edra, och eder ras egna intressen gentemot den allmänhet ni friar till, Herrar Bonnier? Talen alltså tyst om den saken — i ert eget intresse!

TYSK RIKSFINANSMINISTER I SIN PRYDNO.

Tyska riksbankschefen dr Schachts förut omnämnda memorandum angående Youngplanen väckte som bekant en oerhörd uppståndelse inom rikets republikanska kretsar. De ledande "demokratiska", "socialistiska" och "kommunistiska tidningarna uppgåvo formliga vråltjut och varsnade "den svarta reaktionen". Theodor Wolff i Berliner Tageblatt (motsv. Dagens Nyheter hos oss) klandrade i skarpa ordalag publiceringen av Schachts skrivelse samt protesterade i demokratiens namn mot försöken att införa "en Hugenbergsk finansdiktatur". I dag, sedan riksbankschefen avgått med segern och den israelitiska riksfinansministern Hilferding nödgats träda tillbaka, ser sig samme Wolff nödgad erkänna den sakliga riktigheten i Schachts argumentering och vitsordar hans "mod att för ögonblicket ställa skattelindringarna i bakgrunden samt kräva ovillkorlig sanering av rikets kassaställning". Ja, så kan uppfattningen växla i ett "demokratiskt" kulturblad! Hilferdings spekulation på upptagande av nya dyra utlandslån hos rasfränderna i bankirfirman Dillon, Read & C:o under samtidigt genomförande av skattelindringar (samma taktik som här i landet tillämpas!) gick alltså i stöpet — till stor besvikelse naturligtvis för hrr bankirer.

Hilferdings tillbakaträdande betyder en icke obetydlig motgång för Israels barn i Tyskland. Ursprungligen läkare i Wien kom juden Hilferding i århundradets början till Berlin, där han snart framträdde som den tyska socialdemokratiens främsta nu levande teoretiker. Han var finansminister i den första stora koalitionen, som Stresemann åstadkom 1923, men även då visade han sig mindre lämplig — för att använda ett milt uttryck — för skötseln av tyska folkets finanser. Det var under denna inflyttade asiats handhavande av de tyska riksfinanserna under koalitionens regering som den stora inflationen genomfördes, varigenom tyska folkets sparkapital förvandlades i luft. — Ingenting mindre än en bragd alltså! Nu var det meningen att utföra storverket numro två genom tyska folkets slutliga utplundring medels en finansdiktatur efter Yongplanens recept, som berövade det både jord och grund, allt som ännu återstod. Men här brast det. — Man förstår väl de hjärtskärande klagoropen i Berliner Tageblatt och Vorwärtz.

ASIATISKA ARISTOKRATER.

Rebus

Lille Isak: — Det står här i boken: "Handla alltid rätt." Vad menas med det, pappa?

Fader Abraham: — Om någon begär för en vara tie kroner, schkall du bjude honom tre.

Bokhandlare Bonnier: — Min gode vän, ä' han så dålig kristen, att han ej vet att en psalm inte skall läsas utan sjungas.

Josef Heckscher: — Ach min vän, jak har fått så ont i mine händer.

Obadja Rubinstein: — Ja, varför schpråker du så micket, Josef?

Bonden Ersson: — Den häriga psalmboken ä' så dåligt tröckt, så' ja kan inte läsa i'na.

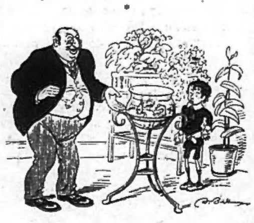

Pappa Silberstein: — Benjamin, se sådane schöne guldfiskar!

Lille Benjamin: — Hur många karat ä' di, pappa?

STOR ORO I ENGLAND ÖVER LÄGET I PALESTINA.

Balfourdeklarationen och dess utlovande av ett judiskt nationalhem i Palestina, varmedels England definitivt vann den världskriget finansierande israelitiska storfinansen på sin sida, d. v. s. vann kriget (intill dess hade samma finans spelat ungefär jämnt å bägge sidor enligt den berömda balans- eller utmattningsmetoden) har efter som tiden lidit berett den brittiska mandatärmakten allt större besvärligheter. Det var ju i krigstid ganska enkelt för den regering, som visste sig ha "världens kapital" bakom sig, att utfärda en dylik deklaration. Men också här kom "en dag efter".

De gammalmodiga araberna, som betraktade Palestina som sitt land, ville alls icke avstå detta åt kusinerna. Någon egentlig släktkärlek förefinnes ej dem emellan, man känner varandra för väl och vill helst ha så litet beröring som möjligt. Och saken inskränker sig ej till att ha betydelse endast för Palestina och dess araber. Hela den muselmanska världen har solidariskt ställt sig på palestinaarabernas sida, varmed ett nytt allvarligt hot uppstått mot England. Londonregeringen, vars ställning här är ytterst delikat — den vågar ju lika litet bryta med "egendomsfolket" som med den muselmanska världen — och försöker med allsköns diplomatiska gester och anordningar lugna sinnena.

Senast meddelas från London, att lord Balfour, Lloyd George och general Smuts offentliggjort ett brev, vari de kräva upprättandet av en auktoritativ kommission "för att undersöka frågan om Palestinamandatet i hela dess vidd". Undertecknarna ge uttryck åt stor oro över läget i Palestina. I skrivelsen framhålles åter en gång Englands solidaritet med den stora segerns tryggare, Guldkalvens folk: "Vårt löfte beträffande Palestina är otvetydigt, men en betydande reformering av styrelseapparaten måste anses önskvärd."

SOCIALISTISKA STÄDER SKOLA BYGGAS!

Sovjetregeringen har på senaste tiden med särskild uppmärksamhet studerat frågorna om socialisering av det dagliga livet och byggandet av nya städer och hus av ny typ. F. n. är man i Moskva sysselsatt med att utarbeta planritningar till 5 stora städer, som skola anläggas nära Stalingrad vid Volga.

Enligt de planer för den beramade socialistiska staden, som utarbetats, skola de industriella anläggningarna vara skilda från bostäderna genom stora parkanläggningar. De företag, som sörja för livsmedelstillförseln, komma även att skiljas från bostadskvarteren.

Bostadshusen bli av en speciell typ i form av komplex för 2 à 3 tusen personer. I varje hus skall den översta våningen reserveras till sovrum för vuxna. I våningen därunder skola arbetsrum, studiesalar, gymnastiksalar och vilorum inredas. Bottenvåningen skall innehålla matsalar, frisérsalonger, postkontor m. m. För barnen skulle särskilda avdelningar inredas, där de vistas såväl på dagen som om natten. Dessa avdelningar komma att stå i nära förbindelse med de övriga, så att de vuxna utan svårighet kunna umgås med barnen.

Våren 1930 kommer uppförandet av den första socialistiska staden med omkring 40,000 invånare att påbörjas vid nedre Volga i Hoper-distriktet. En centralkommission för reorganisation av levnadsvillkoren har utsetts i Moskva.

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

Äventyrliga Ädlingar.

SMUTSIGA STÄDER.

Ett intermezzo med ganska vittgående konsekvenser inträffade nyligen i en nattlokal i Beograd. På officiellt håll iakttager man sträng diskretion, ehuru saken redan fått ett diplomatiskt efterspel och lett till att en protestnot överlämnats till jugoslaviska regeringen av italienska legationen i Beograd.

Den italienska beograddelegationens aeronautiske attaché, överste Cassone, besökte natten mot fredagen i förra veckan den bekanta nattlokalen Palace i Beograd och inveckIades småningom i ett ganska högljutt samtal med några bardamer. Plötsligt började han på franska utfara i skymford mot Beograd och serberna, och det så pass högljutt, att alla i salen närvarande uppfattade, vad han sade. I logen bredvid hans befann sig ett sällskap unga herrar, däribland också den ansedde köpmannen och bekante sportsmannen Radojlovicz. Denne gick fram till diplomatens bord och frågade denne, om han verkligen kallat Beograd för "en smutsig stad". Då attachén bejakade denna fråga, sade Radojlovicz:

— Om Beograd är smutsigt, så är också Roma smutsigt.

Nu sprang diplomaten upp och gav Radojlovicz ett slag i ansiktet. Denne ställde sig genast en garde och besvarade attacken med en rak höger, som murade igen vänstra ögat på attachén. Denne föll avsvimmad till golvet och måste bäras ut ur lokalen.

Nästa dag överlämnade italienska legationen en protestnot till jugoslaviska utrikesdepartementet med krav på bestraffning av den skyldige och gottgörelse för den skada som tillfogats den italienske attachén. Beogradpolisen lät genast inleda en undersökning, till vilken Radojlovjcz och alla vittnen till händelsen inkallades. Man konstaterade därvid, att intermezzot framkallats av den italienske diplomaten och lämnade italienska legationen meddelande härom. Legationen fasthöll emellertid vid sitt krav på Radojlovicz's bestraffning, varför denne på lördagen anhölls och av polisdomaren dömdes till tjugu dagars arrest. Jugoslaviska regeringen har lämnat italienska legationen meddelande härom, och man hoppas nu, att Mussolini därmed skall anse den högviktiga saken utagerad.

För övrigt hade bägge slagskämparna rätt.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)
Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
Le Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Den svenska folkstammens bevarande. Av professor emeritus dr Ernst Almquist. (N:r 199.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 202 — FREDAGEN DEN 10 JANUARI 1930 — ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Först får jag hälsa allas våra kära Farbröder och Tanter hjärtligt välkomna tillbaka till Stockholm. Det har varit så tomt här efter Eder, sedan I i somras — via Norrland — drogo Edra färde åter till resp. hemorter; så outsägligt enformigt och trist! O, huru rätt hade ej de gamla romerska kejsarna, när de sade att folket lever inte bara av bröd, det måste också ha skådespel.

Riksmötet samlas i år under ganska ovanliga förhållanden. Vad har ej hänt sedan man senast åtskildes! Det är förklarligt, att flera av mina vänner till vänster råkat tappa sitt goda humör. Ett changemang å regeringssätet ansågs ju i juni ha de bästa utsikter. Högerregeringens misslyckande erkändes allmänt och en lyckosam "vänstersamverkan" Ekman —Per Albin avtecknade sig redan å den politiska horisonten. Hade så bara ej de eländiga bönderna kommit emellan och rubbat statsmannacirclarna!

Bönderna bli som vi veta aldrig nöjda. Jag förstår så väl vreden i Bonniers D. N. Dessa bönder som hugnats med representation inom samtliga partier, som fått allmän rösträtt, liberal frihet och så mycket annat — och äro ändå missnöjda! Det är sannerligen höjden. Vännerna Bonnier och Heckscher ha också förlorat tålamodet och sjungit rent ut, då de låtit fältropet gå ut: "Bort parasiter!" Samhället har självfallet ingen anledning att föda parasiter. Att bönderna höra till denna grupp obscura individer, har ju bevisats av ingen mindre än själva professor Heckscher.

Hotet från bönderna tyckes för övrigt ha medfört ett försonligt sinnelag hos Farbröderna. Den gamla satsen besannar sig, att inför hotet av yttre fiender lägga sig små inre stridigheter. Den upproriska bonden är i dag faran som tvingar partierna samman. Man har ju skrämmande exempel från historien, såsom när en Engelbrekt, en Sten Sture, en Gustaf Wasa i spetsen för bönder togo itu med herre-väldet i Sveriges huvudstad. För en sådan upprensning bevare oss Världssamvetet! Det gäller nu alltså för partierna att kunna finna en formel, som räddar parlamentarismen och demokratien samt lugnar de upprörda sinnena ute i landet.

Sedan "parasiterna" väl tvingats till tystnad, kommer enligt vad den röde riddaren i Soc.-Dem. upplyser en mängd viktiga "reformfrågor" som vänta på sin lösning, främst då den totala avrustningen. Vilket är förståeligt, eftersom det visat sig att Per Albins "reform" 1925 ej var tillfyllest. Det nedskrotade försvaret utgör alltjämt ett allvarligt hinder för den "folkliga frigörelsen i detta land. Därför måste det bort, ju förr dess hellre!

*

Vi ha vidare fått skåda ett nytt bevis på den Rydénska läroverkreformens demokratiska natur. Vid läroverkslärarnas riksmöte häromdagen meddelades, att tack vare den nya skolorganisationen kvinnan bättre kommit till sin rätt på undervisningsfältet. Det upplystes, att unga och mycket medelmåttigt meriterade ämneslärarinnor i vissa ämnen, särskilt historia och geografi, ofta utnämnas med förbigående av tio år äldre och betydligt starkare meriterade extralärare.

Saken bör noteras av våra frejdiga kvinnosakskämpar som en vacker victoria.

*

Medicinalstyrelsen har äntligen låtit oss veta, att hundpiskeherrskapets från Norrköping sinnesbeskaffenhet lyder på "icke tillräknelig". Men varför behandla "tillräknelighetsproblemet" så inskränkt? Ur normalt betraktelsesätt borde väl alla som begå galenskaper kunna anses ungefär lika kloka. Eller hur, Herrar Medicinalråd? Det bör ju vara någon konsekvens i galenskapen, tycker jag. I varje fall böra ej klasshänsyn få inverka vid vetenskaplig bedömning.

*

Direktör Åkerlund lovade, som vi minnas, att draga sig tillbaka för att njuta sitt otium efter den lyckade försäljningen av sitt förlag till Bonniers för kalla 12 miljoner. Löftet att dra sig tillbaka i overksamhet tyckes han dock ej vilja hålla. Han är nämligen redan i full färd med att bygga upp ett litografiskt jätteförlag.

Det myckna penninginnehavet har emellertid även sina avigsidor. Såsom hr Åkerlund i dagarna fått erfara. Tjuvar bröto sig in i hans villa å Stocksund, men skrämdes av fungerande alarmklockorna (alla förstklassiga kapitalister lära för övrigt numera våra ekiperade med dylika i sina bostäder) och fingo ge sig i väg utan att få något med av miljonerna.

Apropos Bonniers köp av Åkerlunds, så tillkom detta genom överrumpling. Herrar Bonnier och Åkerlund sutto en dag och språkades vid. Plötsligt tillsporde den förre den senare om han ville sälja sitt förlag.

— Jag bjuder 6 millioner.

— Nej, svarade hr Å. skämtsamt, priset är det dubbla.

Hr Åkerlund kunde aldrig tänka sig, att hr Bonnier skulle vilja ge det dubbla mot vad han bjöd, varför han tillät sig det skämtsamma inpasset. Hr B. var emellertid snabb i repliken, som löd:

— 12 miljoner är bjudet!

Och direktör Åkerlund var fast. För 12 miljoner ordnades affären och hebréen Bonnier var allenahärskare inom Sveriges bokvärld.

Ja, så gick det till den gången!

Yngste medarbetaren.

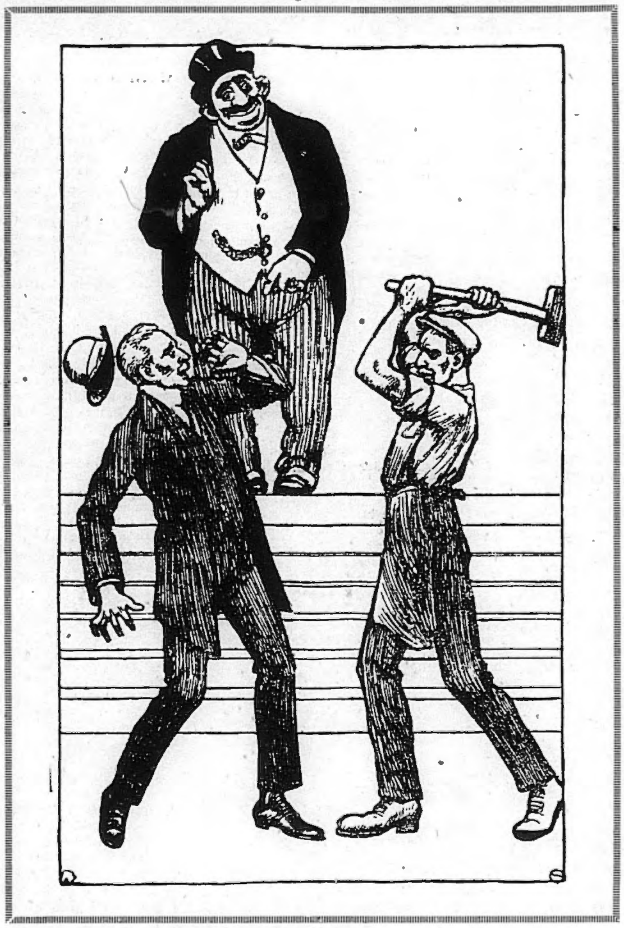

STRIDEN "BORGARE" — "SOCIALISTER"

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

SÖNDRA OCH HÄRSKA.

Hemligheten i Judafolkets segertåg genom världen ligger förborgad i orden — "Divide et impera" (Söndra och härska!"). Samma gyllene imperialistiska regel som i alla tider nyttjats av maktsträvare: Bringa det folk du vill underkuva i söndring, att förgöra sig självt, och du skall vara dess herre!

På denna utifrån införda härskarsats är det som hos oss liksom hos de flesta andra folk den politiska utvecklingen i närvarande tid bygger. Med guldets hjälp lyckades det den asiatiska främlingsmakten att organisera Sveriges folk i tvenne mot varandra fientliga hälfter, "borgare" och "socialister", som oavbrutet hetsas till varandras förgörelse. "Borgarna" varmed menas de till samhällets övre klass hörande, fingo sin blick så inställd att de ej kunde se någon annan fara för sig och samhället än "proletärerna"-arbetarna, och dessa å sin sida, som skulle representera den av "borgarna" förtryckta undre klassen, voro oförmögna att skåda någon annan fiende för sig och samhället än "borgarna". I sin fanatism förmådde varken "borgaren" eller "socialisten" se den stolta gestalten på piedestalen, som dirigerar bataljen och ger ut sin order till dem bägge. Han hade nämligen vetat att beslöja sitt väsen, så att endast "de invigda" visste om hans tillvaro. Medan "borgaren" och "socialisten" av all kraft sträva efter att förgöra varandra, växer sig deras osynlige herre och ledare allt större och mäktigare, alldenstund han skickligt förstår att så leda striden, att dess frukter endast komma honom själv och hans trogna tjänare i värvet till godo.

UR INNEHALLET:

Riksdagsspelet börjar. Ledande artikel.

Franska Folket. Uttalanden av Prins Vilhelm.

Bondeförbundet och jordbrukskrisen. Av Stockh. valkretsförbunds ordf. dir. A. Anderson.

Bankir Aschberg och banksvindeln. XI. F. D. Politiken finansierad gm. Allm. Sparbanken?

Asiatiska Aristokrater.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 10 JANUARI.

RIKSDAGSSPELET BÖRJAR.

1930 års riksdag har sammanträtt. Den fråga som till att börja med kommer att dominera intresset är den om stöd åt jordbruket. Vi äro komna till den punkt i utvecklingen, där det gäller för den regerande kosmopolitiska storfinansen att definitivt lägga beslag på den bondeägda svenska jorden. Parollen gavs för någon månad sedan av det härskande främlingsblocket under herrarna Bonniers och Heckschers ledning, vilka formulerade densamma sålunda: "Bort parasiter!" Att de alltid tjänstvilliga "demokratiska" vänsterpartierna skulle följa parollen, visste man förut, med kännedom om dessas art och väsen. De skyndade att bekänna sig e m o t varje verksamt stöd åt jordbruket, ehuru naturligtvis, som alltid, under lögnaktigt föregivande att vilja slå vakt kring det stackars småfolkets rätt. Regeringspartiet visade till en början ansatser att vilja ge modernäringen ett handtag, men såg sig snart nödgat "moderera" sin ståndpunkt, och böja sig för det Bonnier-Heckscherska maktspråket. Regeringen hade initiativet i sin hand, men uraktlät att handla. Frågan om stöd åt jordbruket kommer nu uppenbart att dränkas i den parlamentariska träskmarken. (Försåvitt ej bönderna ute i landet skulle visa en sådan aggresivitet i sin opposition, att de råkade skrämma den härskande israelitkretsen i Stockholm till reträtt, d. v. s. reela eftergifter.) De ledande partierna dirigeras ju i sin tillvaro av helt andra intressen än jordbrukets. Det blir, av allt att döma, ett parlamentariskt kvacksalvande i känd stil, en ändlös flod av granna ord och ömma fraser, åtföljd av några skenåtgärder, till stämningens nödtorftiga lugnande.

Av partiernas redan signalerade ståndpunkter i jordbruksfrågan kan man även sluta sig till den nu sammanträdande riksdagens hållning i rikets finansfråga. Sannolikt kommer regeringen, följande numera gällande praxis, att i statsverkspropositionen bjuda svenska folket några skenbara ekonomiska lättnader, avseende kaffet, sockret el. dyl., men det stora riksekonomiska problemet undviker man närmare ingå på — det att Sveriges land och folk genom den fortgående skandallösa skuldsättningen till det internationella finanskapitalet successivt pantförskrivas till samma kapitalmakt, som tack vare sitt vunna intressentskap i svenska staten redan betraktar sig som suverän härskare i detta land. Här saknas bland representanterna allmänt den goda viljan att se. De fortsätta att inför folket hävda den uppfattningen, at vår under loppet av några årtionden iklädda skuldbörda å ett par miljarder kronor, dragande en årlig ränta av cika 100 miljoner kronor, skett till folkets bästa. Metoden att tillgodose sociala och andra reformbehov genom folkets skuldsättning hos det enskilda finanskapitalet är dock till sin valör alltför markerad för att i längden kunna undgå att genomskådas till sin rätta valör. Det blir förvisso med ränta på ränta å det upplånta kapitalet ett dyrköpt nöje, detta reformerande. Vart det av våra "nationalekonomer" så högt prisade skuldsättningssystemet leder, visar oss vissa främmande stater, som nu hunnit så långt på stråten, att de officiellt måste underordna sig sina "välgörares" — den internationella storfinansens styre.

Av partiernas sterila, negativt inställda ledningar är nu lika litet som tidigare något positivt att vänta. Därtill äro ledarna alltför intimt bundna vid den härskande judefinansen, vars vilja gäller som deras lag. Skall en ljusning i ena som andra avseendet kunna tänkas inträda, måste den komma från gemene man inom riksdagen, som under trycket av den antiparlamentariska oppositionen ute i landet bryta bojorna under partiledarna. Man får hoppas att de enskilda riksdagsmännen genomskådat sina ledares falskspel samt, oberoende av eventuella förföljelser och hämndeakter från dessas sida, vid de blivande viktiga avgörandena mera än tidigare skett skola låta sig ledas av vad för dem alla, oavsett parti, bör vara ledstjärnan i deras handlande — omtanken om Sverige och dess folks sanna väl.

PRESSKONSERTEN

DET POLITISKA LÄGET.

karaktäriseras av *Nya Dagl. Alleh.* (h.) i en ledare, vari bl. a. uttalas:

I år är situationen väsentligt en annan än den var för ett år sedan. Vänsterpartierna ha särskilt efter de politiskt upprörda striderna kring Jordbrukarbanken fästs närmare varandra, intrycket av Andrakammarevalet är ej längre så färskt, och, sist men icke minst, en allvarlig och politiskt betydelsefull fråga kastar redan vid riksdagens början sin skugga framför sig.

I höstas syntes det ett ögonblick, som om en politisk kris kunde förväntas redan under riksdagens första veckor. Man förde i vänsterpressen under veckotal en livlig debatt om en samverkan mellan vänsterpartierna i regeringsställning, och uttalanden från såväl det frisinnade partiets som socialdemokraternas ledare syntes ge vid handen, att man inom de respektive partiledningarna icke var främmande för en sådan tanke. Allteftersom jordbrukskrisen förvärrats och det blivit mer och mer tydligt, att den stundande riksdagen skulle komma att gå i j o r d b r u k e t s tecken, har emellertid denna debatt förstummat, och vänsterpressns ansträngningar ha i stället inriktats på att förmå regeringen att på detta område iakttaga passivitet och återhållsamhet. Numera befinner sig varken hr Hansson eller hr Ekman på jakt efter regeringens skalper. De föredraga att mana till "samförstånd och samarbete". Tonen i de ledande vänstertidningarna har samtidigt blivit frappant len och insmickrande. Man hoppas nu ingenting högre än att regeringen skall visa sig "resonlig" och "förnuftig", på det att oppositionen måtte bliva med regeringen och regeringen med oppositionen väl förnöjd.

De ömma tonerna på vänsterkanten bero säkert ej på någon plötsligt uppflammande kärlek till ministären Lindman. H. C. G. Ekman känslor för den sittande regeringen äro kända, och hr P. A. Hansson har ej gjort någon hemlighet av att han uppfattat högerstyret i demokratiens Sverige såsom en synd mot den helige ande. Men både hr Hansson och hr Ekman äro tillräckligt kloka politiker för att lägga band på sina innersta känslor och anlägga ett realistiskt betraktelsesätt på situationen. Efter att noggrant ha övervägt lägets möjligheter ha de måst säga sig, att de nu ingenting ha att vinna på ett aggressivt uppträdande med en ty åtföljande vänsterkris. De veta, att jordbrukskrisen i verkligheten icke någonstädes framkallat så svåra bekymmer som inom deras egna partier. De veta vidare, att om regeringen beslöte sig för åtgärder av verklig betydelse för det svenska jordbruket, dessa åtgärder skulle hälsas välkomna av ett stort antal av deras egna partianhängare bland lantmännen. Och de draga av detta förhållande den slutsatsen, att för närvarande ingenting är för vänstern mera eftersträvansvärt än ett "samförstånd", vunnet på bekostnad av jordbrukets sanna intressen. De hoppas fördenskull kunna förmå regeringen att avstå från den politiskt vanskliga tullhöjningslinjen mot löfte om oppositionens välvilja och en allmän politisk avspänning.

Ingenting vore emellertid olyckligare än om regeringen av fruktan för en skärpt opposition i riksdagen skulle avstå från att i jordbruksfrågan handla så som saken och hela uandets intresse kräver. I den jordbrukets ödestimma, som nu är inne, är ett kraftfullt och beslutsamt uppträdande mera än någonsin nödvändigt. Även om risken för ett regeringsskifte i sådant fall skulle bliva överhängande — vilket av vissa skäl kan betvivlas — måste den tagas framför en för riket vådlig passivitet.

Denna teckning av det politiska läget är otvivelaktigt i överensstämmelse med verkligheten. Man får hoppas, att regeringen icke av det hotfulla spåket från de obscura krafter som formulera "folkviljan" i vänsterpressen skall låta förleda sig till att intaga en negativismens ståndpunkt i jordbruksfrågan.

"NATIONELL HELSOT."

I en mycket beaktansvärd ledande artikel, "N a t i o n e l l h e l s o t", behandlar *Svenska Dagbladet* (h.) det ur nationell synpunkt ytterst allvarliga problem som erbjuder sig i den fortgående födelseminskningen. Tidningen skriver:

Födelsetalet i Sverige stegrades något under år 1828. Härmed ägde för första gången på lång tid ett avbrott rum i den fortgående födelseminskningen. Denna omständighet får dock icke föranleda förhastade slutsatser. För det första steg antalet födda från 97,800 under år 1927 till 98,400 under år 1928, vilket icke vill säga så mycket; för det andra koncentrerades denna ökning nästan helt på Göteborg och västkusten, medan i det övriga Sverige en fortsatt om än försvagad minskning av nativiteten var regel; och för det tredje vet man ännu icke hur siffrorna för år 1929 komma att utfalla..

Hädanefter har svensk statskonst all anledning att inrätta sig efter befolkningsminskningens dystra perspektiv. Detta betyder i flera hänseenden en inställning på mera negativa än positiva åtgärder. Vis av skadan bör man till exempel för undervisningsväsendets vidkommande undvika alla utvidgningar vad skolor och lärarepersonal beträffar. Inom socialförsäkringen måste man vidare kalkylera med en väsentlig ökning av kostnaderna för ålderdomsförsörjningen, vilken icke kan lämna grunderna för vår nuvarande pensionsförsäkring orubbade. Under förutsättning av näringslivets normala utveckling torde icke heller för framtiden någon större trängsel på arbetsmarknaden behöva befaras.

Läget inbjuder dock ingalunda svensk politik till idel negationer. Ett positivt intresse, vars objektiva vikt skall växa med åren, skall föreligga i behovet att mera verksamt än hittills skydda det land, som vi ärvt av våra fäder, och det svenska folk, som ännu finns kvar, för att inkräktas och beblandas med främlingar.

Inom de kretsar, där man ivrigast agiterar för "humanitära barnalstring", ställer man sig ju direkt fientlig mot alla fosterländska krav och spörsmål. Försvarsnihilism och nymaltusiasm höra nämligen av gammalt ihop. Samma radikaler reagerade på sin tid mycket häftigt mot det tusentals galiziska säsongarbetare som under detta sekels första årtionden användes för betskötsel på större skånska gårdar. Hela svenska fackföreningsrörelsen skulle också säkerligen och med rätt resa sig som en man — trots socialdemokraternas programkrav på frihandel jämväl med arbetskraften — mot en invasion i större skala av utlänningar på den svenska arbetsmarknaden. Med nu förhärskande befolkningstendens gå vi i Sverige samma öde till mötes som vissa andra länder, såsom Australien, Förenta Staterna och Frankrike. Vår beskedliga invandringslag av år 1927, vilken officiellt bekämpades av socialdemokraterna, men öppet stöddes av fackorganisationerna, torde även få betraktas som den första barriär som det blivande invandringslandet Sverige rest mot en framtida främlingsström, vilken sannolikt icke kommer att bestå av penningutströende turister från väster utan av förnöjsamma immigranter från öster.

Pessimisterna bland oss anse icke blott vår utan hela det germanska Västerlandets undergång oundviklig samt åberopa därvid de många skrämmande analogierna med antikens sista sekel: det allmänna välståndet, den växande allmänbildningen och kulturglädjen, pacifismen, äktenskapets förfall och främst: den religiösa gudaskymningen.

I vår tid tänker man blott i första hand på "åtgärder" av yttre offentlig art. Härmed torde man dock i detta fall icke komma så långt. Genom docenten K. A. Edins undersökningar har konstaterats, att fruktsamheten i våra storstäder numera är m i n s t bland de bättre ställda lönearbetarna. Naturligtvis är det i detta sammanhang angeläget att på allt sätt förbättra hälsovården. Men man får därvid icke förbise, att icke all dödlighetsförminskning har någon betydelse för fortplantningen. Mortaliteten är redan så glädjande låg i Sverige, att några mer avsevärda resultat icke stå att vinna på denna väg. Vad det kommer an på antalet individer i de generativa åldrarna, och detta kan effektivt ökas endast genom större fruktsamhet. En stegring av livslängden utöver 65 år är därvid av ringa vikt, utan innebär i huvudsak blott en belastning av de arbetskraftiga åldrarna. Naturen låter nämligen icke lura sig. Det folk, som icke vill ha många barn, kommer, rebus sic stantibus, att få försörja desto fler åldringar. Det har sålunda beräknats att medan i Sverige under 1920 cirka 8 individer i åldersklasserna 15—65 år motsvarade en individ över 65 år, kommer ställningen år 1980 att bliva endast 4 yngre mot en gammal.

Åtgärder av materiell art torde icke förslå mot de krämpor inom folklivet, som yttra sig i sjunkande vilja till liv — icke för egen del utan för släktets. Härvidlag får man nog taga boten, där man fått soten. Denna nationella helsot har sin rot i vad som eufemistiskt kallas "tidsandan" med allt vad det begreppet innebär. Ett mer ingående studium av befolkningsstatistiken ger också vid handen, att avvikelser mellan födelsesiffrorna för de olika germanska nationerna äro mycket mindre än för skilda delar av samma land.

En förnyelse av andelivet är det svåraste av allt såväl för den enskilde som för ett folk. Så mycket är dock säkert, att plikten att vända om på svenska folkets sluttande väg nedåt förintelsen förutsätter en omvändelse från hittillsgängse uppfattningar och kanske också levnadssätt. Det är också lika uppenbart, att det tillkommer vårt lands bildade skikt att härvid gå i spetsen. Genom dem ha från början de åskådningar och sedvänjor förmedlats, vilka under de senaste årtiondena anammats av de breda lagren. Mycket vore därför vunnet för framtiden, om alla ansvarskännande svenska män och kvinnor ville beakta Ruskins djupa ord: "There is no wealth but life".

Man kan endast med tillfredsställelse konstatera, att dessa ord uttalats av en ledande daglig tidning som Svenska Dagbladet, och får hoppas, att de bärande synpunkter som däri uttalas måtte tränga igenom i folkets alla skikt. Skola vi lyckas övervinna de ödesdigra följderna av "den nationella helsot", som inträtt, fordras förvisso, att vi på alla håll med allvar och kraft gå in därför.

ORO I "DEMOKRAT"-LÄGRET.

Utvecklingen av situationen i jordbruksfrågan har uppenbart väckt stark oro i hebreerlägret. Bonniers *Dagens Nyheter* (l.) påtalar i en ledande artikel, "Missriktad solidaritet", den nationella solidaritet, som tyckes vara på väg i denna viktiga angelägenhet. Naturligtvis klandras protektionismens talesmän för den "patos" varmed de förfäkta sina skyddskrav. Ingen annan patos än den israelitisk-"demokratiska" är kantänka numera tolerabel i Svea rike. Det Bonnierska organet skriver:

Solidaritet är en god sak — om folk är solidariskt om något gott. Sammanhållningen är eftersträvansvärd, om det gäller att hålla ihop kring något förnuftigt och rimligt. Missriktid solidaritet är ofta värre än ingen solidaritet alls. Därför har man häller ingen anledning utan vidare falla till föga för dem som i dessa dagar med stora later och starka ord kräva samling kring det ena eller andra jordbrukspolitiska receptet. Vårt folk kallas här till samling kring ett sakligt sett ohållbart program, kring ett för vårt näringsliv och ej minst för jordbruket självt ödesdigert ekonomiskt kvacksalveri. En sådan samling vore i denna stund nära nog det olyckligaste som kunde hända. Förresten finnes i detta land massor av människor — till vilka exempelvis riksdagsmajoriteten hör — som äro ärligt övertygade om att tullförhöjningsvägen leder till en äventyrspolitik, vilken kan skada hela vårt ekonomiska välstånd. De anse att protektionistiska ingripanden innebära subventionering av ett mindretal producenter på bekostnad av såväl det stora flertalet jordbrukare som övriga konsumenter och framhålla med skärpa att statsåtgärder av åsyftat slag endast äro ägnade att förhindra "modernäringens" sunda anpassing efter förändrade konjunkturer och därmed dess utveckling till allt större konkurrensduglighet och livskraft. Uppmaningen till samhällssolidaritet kunde lika gärna formulerats som så: I samhällssolidaritetens namn måste ni arbeta för åtgärder som enligt er uppfattning skada samhället.

Är det då rimligt att vilja belasta vår industri, vilken under hård konkurrens utifrån genom radikala rationaliseringsåtgärder och sträng ekonomisering lyckats kämpa sig framåt, sådana extra pålagor som direkt avse att omöjliggöra och förhindra jordbrukets anpassning efter tidens krav? Är det rimligt att fattiga lantarbetare och småbrukare landet runt skola få sitt socker fördyrat för att hålla en förlustbringande betodling vid liv? Är det rimligt att animalieproducenterna, vilka för närvarande stå sig ganska gott, skola få sina villkor på konstlad väg försämrade för att bevara en växande, oekonomisk veteodling? Är det sunt och försvarligt att driva levnadskostnaderna i höjden för alla små inkomsttagare i stad och på land, för löntagare ute i bygden, för arbetare och tjänstemän, utan att man har den svagaste garanti för att jordbruket genom dessa prisförhöjningar verkligen bringas rationell hjälp till självhjälp? Man vå-

Slö, slapp och liknöjd

får ingen vara i våra dagar. Tag bort alla olustkänslor genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin*. Det verkar uppfriskande och stimulerande och är på samma gång njutnings- och hälsodryck. *Samarin* rensar magen och tarmarna från osunda rester samt utdriver den skadliga urinsyran ur kroppen, vilket uppfriskar blodet. Börja redan i dag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekommenderas av läkare.

Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekniska Fabr., Stockholm

BONDEFÖRBUNDET OCH JORDBRUKSKRISEN.

STOCKHOLMSLÄNETS ORDF., DIR. A. ANDERSON, HAR ORDET.

"Ett skyndsamt, effektivt stöd åt jordbruket är nödvändigt."

Såsom vid olika tillfällen framhållits i denna tidning borde de svenska jordbrukarnas egen politiska organisation, Bondeförbundet, varit självskriven att taga ledningen av den rörelse, som i senare tid vuxit fram bland landets jordbruksbefolkning gentemot den under den kosmopolitiska nationalekonomiens hägn förda jordbruksfientliga politiken i vårt land. Man har förgäves väntat på en paroll från det nämnda partiets ledning. För att erfara vad man på ledande bondeförbunds håll inom Sthlm:s län tänker i saken, har Nationen vänt sig till förbundets valkretsordförande i länet, direktören *Adolf Anderson* i Ekebo, som vi härmed lämnar ordet.

Vi ha i vår tid, kanske större anledning än någonsin att se noga upp med falska läroförkunnelser på skilda områden, började dir. Andersson. Bland dessa vill jag särskilt nämna den s. k. nationalekonomien, som hos oss särskilt drives från Stockholms Handelshögskola (Professor Eli F. Heckscher). Ty om densamma gäller, för det första att den vilar på falsk grund och för det andra att den icke är någon nationalekonomi, ur svensk synpunkt sett. Dess grundtema tyckes vara, att lönsamheten är den enda förnuftiga ledstjärnan för mänsklighetens ekonomiska strävan.

Får snikenheten bli ledstjärna för vår ekonomiska verksamhet, glida vi omärkligt in på det plan, som i dagligt tal kallas rovdrift, där det sunda förnuftet avkopplas. Ordet national-ekonomi är icke någon riktig beteckning å den ifrågavarande läran. Ett lämpligare namn vore internationalekonomi, men bäst torde den karaktäriseras med uttrycket krämarekonomi.

Vid klarläggandet av min uppfattning ang. den aktuella jorbruksfrågan, vilken uppfattning, såvitt jag kunnat förstå, även delas av det stora flertalet medlemmar av Bondeförbundet, vill jag först hänvisa till vad den officiella statistiken har att säga om den nu följda national-ekonomiska politiken i Sverige, i vad rör den svenska modernäringen.

För femårsperioden 1871/75 var importen av jordbruks- och ladugårdsprodukter i genomsnitt årligen 96 millioner kronor och exporten 52 millioner, bristen sålunda 44 millioner.

1876/80	import 118 mill.,	export 57 mill.,	brist 61 mill.
1881/85	„ 131 „	„ 58 „	„ 73 „
1886/90	„ 124 „	„ 70 „	„ 54 „
1891/95	„ 131 „	„ 82 „	„ 49 „
1896/00	„ 154 „	„ 62 „	„ 92 „
1901/05	„ 197 „	„ 58 „	, 139 „
1906/10	„ 224 „	„ 71 „	„ 153 „
1911/15	„ 304 „	„ 172 „	„ 132 „
1916/20	„ 530 „	„ 109 „	„ 421 „
1921/25	„ 446 „	„ 115 „	„ 331 „

Denna statistik klarlägger utvecklingen under en period av femtiofem år och visar vid periodens början en brist av 44 mill. kronor och vid periodens slut en brist av 331 mill. kronor.

Denna utveckling måste betecknas som för landet i hög grad olycklig. Våra stora exportartiklar äro, som bekant, trä och järn, och totalbeloppet av vår export ifråga om dessa begge varuslag uppgår till c:a 700 millioner kronor. Om utvecklingen inom livsmedelsproduktionen får fortgå på samma sätt i ytterligare femtio år skola vi vara komna till den punkt, då vi formligen äta upp våra skogar och berg. Huru skola vi då likvidera alla sådana importvaror, som ej kunna produceras inom landet, t. ex. bomull o. åtskilliga andra saker? Utvecklingen under det gångna halva århundradet visar på ett skrämmande sätt vart den moderna "nationalekonomien", omsatt i praktiken, leder. Att exempelvis sälja bort våra järnmalmer, som äro att beteckna som en realisationsvinst, och i stället köpa mat i utlandet för pengar, kan icke leda till annat än att landet blir utarmat. "Nationalekonomiska" professorn Heckscher har i en uppmärksammad artikel i Dagens Nyheter framkastat frågan: Varför ha vi egentligen jordbruk? Frågeställningen är karaktäristisk för dessa förbenade krämaresjälar, för vilka penningen till den grad blivit guden över alla gudar, att de rent av glömt att det finnes levande varelser, som kallas människor och som behöva mat för att kunna leva.

Att någonting är på tok med den svenska livsmedelsproduktionen synes man numera allmänt inse, att döma av tidningarnas intresse för saken. Man är enig däri, att "jordbruket måste hjälpas", men man är samtidigt också enig om, att "hjälpen" ingenting får kosta. Lindmansregeringens personval vid tillsättandet av den kommission, som fått i uppdrag att utreda frågan, var ock betecknande. Jag vill här endast fästa mig vid dess val av hr Pehrsson i Bramstorp (en av judefinansens lakejer inom Bondeförbundet. Red. anm.) som en av de två representanterna för Bondeförbundet. Förhållandet är nämligen det, att i mellersta delen av Skåne har svinaveln kommit att intaga en så dominerande plats, att man nästan kan säga, att jordbruket där blivit en binäring till fläskfabrikationen. Dessa fläskfabrikanter ha också lyckats att i Riksdagen insätta tre representanter, en liberal och två bondeförbundare, av vilka Herr Pehrsson just är den ene. Fabrikation av fläsk för export, även om därvid användes huvudsakligen importerade fodermedel, är givetvis en lika samhällsnyttig gärning som exempelvis fabrikation av separatorer, kullager, fotogenkök m. m., men man kan icke säga att någondera delen är jordbruk. De ekonomiska intressena peka åt olika håll. De livstecken som kommissionen hittills låtit komma fram visa ej heller på att vederbörande haft blicken öppen för frågans allvar. De åtgärder, som föreslagits, verka mest lappskrädderi. Vederbörande ha uppenbart stirrat sig så blinda på tidningsrubrikerna "hjälpen" åt jordbruket m. m., att de ej förmått tränga ned till frågans kärnpunkt.

Det gäller ju huruvida den svenska folkfamiljen för framtiden skall ekonomiskt kunna stå på egna ben eller om den på enahanda sätt som t. ex. befolkningen i Storbrittanien och Irland, skall sjunka ned till löneslavar åt den internationella storfinansen. Huru mörk och dyster en sådan framtid skulle komma att gestalta sig för vårt land, därom lämnar särskilt Irland ett slående exempel. På denna ö bodde för hundra år sedan mera än åtta millioner människor i relativt välstånd, men i dag har befolkningen sjunkit till hälften och lever i stort armod. Här ha vi alltså ett levande exempel på vad den moderna nationalekonomien med dess beprisade frihandel i praktiken leder till. Måhända skall man nu invända, att det visserligen är sant att Irland är den mörka avigsidan, men att England och Skottland under samma hundra år gått framåt i storhet och glans under frihandelns regim. Nå, England har sin särställning som kolonial världsmakt, men när allt kommer omkring, är det kanske mindre stort med glansen än det ser ut. För yttervärlden lyser visserligen kronan grön och blomstrande, men syna vi stammen, så finna vi densamma ganska illa åtgången. C:a en million arbetsföra människor få där draga sig fram på den magra kost, statens arbetslöshetsunderstöd kan bestå. Andra millioner få tillbringa sina dagar som arbetare nere i de mörka kolgruvorna, dit ingen stråle sol någonsin tränger ner, och samtidigt finna vi stora sträckor av Englands och Skottlands jord, som för hundra år sedan var den bäst odlade i Europa, ligga öde och endast bebodd av vilda djur. Att det samtidigt i England finnes ett relativt stort antal enormt rika människor är ett förhållande, som knappast gör tavlan mera tilltalande. Vända vi däremot våra blickar till den europeiska kontinenten, till Frankrike, Italien och Tyskland, möter oss en helt annan bild. Statsmakterna ha där alltid strävat att inom sina resp. länder i görligaste mån producera det erforderliga behovet av livsmedel, för vilket syfte frihandelssystemet icke visat sig användbart. I dessa länder har livsmedelsproduktionen alltid åtnjutit erforderligt skydd, vilket haft till följd, att millionärernas antal visserligen varit relativt litet, men att folkets breda lager i stället varit relativt välbärgat.

Tiden måste nu vara inne för statsmakten i Sverige att handla, slutade dir. Andersson. Vårt jordbruk behöver snar och effektiv hjälp, mindre i ord och mera i handling, för att kunna bestå och fullgöra sin viktiga uppgift i den svenska folkhushållningens tjänst. Säkert är att inom de djupa leden av Bondeförbundet finnes här ej mera än *en* tanke och *en* vilja, nämligen att *ett fullt verksamt skydd för jordbruksnäringen genom statsmakternas försorg skyndsammast måste åstadkommas.* Denna önskan sammanfaller också med landets och folkets i dess helhet ekonomiska välfärd.

---

gar besvara den frågan med ett bestämt nej. I det svaret ligger intet avvisande av varje tanke på stödåtgärder för vårt betryckta jordbruk. Sådana åtgärder behövas och komma förvisso att från alla håll i riksdagen förordas. Jordbruket har rätt att begära ett handtag för lösningen av sin kreditfråga, av sina organisatoriska problem, av sina beskattningsförhållanden och så vidare. Det har rätt att få hjälp till självhjälp i en svår övergångsperiod. I samhällssolidaritetens namn kan det göra anspråk härpå. Men om dess självkorade talesmän vilja förvandla vår modernäring till en krympling som för överskådlig tid måste hanka sig fram på protektionsmens och statshjälpens kryckor, ha de råkat vilse.

Tack för lektionen, hr Bonnier! Om någon är självkorad talesman för Sveriges jordbrukare, så är det väl ändå Ni. Edra vackra talessätt *"vårt* folk", *"vårt* land", *"vårt* ekonomiska välstånd" imponera icke

"Solidaritet är en god sak", säger Ni. Ja, när det rör sig om Edra och Eder ras' intressen. Men när det gäller svenska folket finner Ni, såsom tydligt uppenbarats i Er mångåriga folkupplysningsverksamhet i detta land, solidaritetens motsats, d. v. s. söndringen vara idealet. Att Ni anser Eder sakna anledning falla till föga för de "jordbrukspolitiska recepten", angår i själva verket ganska litet svenskarna som vid det här laget fått nog av Edra "patentmediciner". När Ni hänvisar till Edra många okritiska eftersägares åsikter i jordbruksfrågan, är detta ett onödigt besvär.

Och så "anpassningen efter tidens krav"! Vad menas därmed annat än anpassning efter Eder egna krav? Jordbrukets vänner taga eder älskvärda varning mot solidaritet för vad den är värd. Teorin om jordbrukarnas "olika intressen" är redan antikverad, då bluffen däri nu hunnit genomskådas. De nådegåvor Ni i Eder översvallande älskvärdhet bjuder Sveriges jordbrukare i "handtag", bättre organisation, "rationalisering" och "hjälp till självhjälp" m. m., sakna dessa anledning reflektera på. Det är, trots allt, ej Ni, Hr Bonnier, som bestämmer över landets jordbrukare.

Prof Sammarin för jordbruksskydd.

Som ett glädjande tecken kan emellertid antecknas att den missriktade solidariteten inom nationalekonomernas krets brutits. Professor Emil Sommarin har nämligen i en artikel i jordbrukstidskriften *Svenskt Land* tagit till orda för höjt tullskydd. Prof. L. skriver bl. a.:

Av sig själv rättar sig icke prisläget till jordbrukarnas förmån, ty ju mera underbetalda de bli, desto större anledning ha de till att anstränga sig såsom producenter, och desto starkare blir för dem tvånget att sälja. Man kan tvista om, huruvida industritullarna böra regleras nedåt eller jordbrukstullarna uppåt, men man kan inte tvista om, att en reglering är motiverad. För statsmakterna att lägga armarna i kors under avvaktan på, att det ekonomiska livet rättar sig självt efter sina egna lagar, är en naivitet som saknar vetenskapligt stöd. Tidpunkten är för övrigt synnerligen olämplig att predika en sådan passivitet.

Man får vara professor Brissman tacksam för att han vågat uttala sanningsordet i den viktiga frågan gentemot sina förblindade nationalekonomiska kolleger.

TULLPOLISENS SPRITBESLAG UNDER 1929.

Tullpolisen verkställde under 1929 sammanlagt 194 beslag, varvid 14,620 liter sprit och en del apotekssprit beslagtogs.

Dessutom har beslag verkställts av en motorskuta med julle, diverse partier sockerjäsning samt åtskilliga mindre partier tobaksvaror och andra varor, som i samband med spritdrycker insmugglats i riket. Härjämte ha en mängd rusdrycker, försedda med systembolagets etiketter och kapsyler, beslagtagits. Sammanlagt ha under året 308 personer hörts angående olaga rusdrycks- och kokainhantering, varav 64 kvinnor.

Slå ett slag för NATIONENS spridning!

Vi vädja till *Nationens* vänner att till årsskiftet medverka för tidningens vidare spridning bland allmänheten.

Sök vinna edra bekanta och grannar som prenumeranter under 1930, ifyll deras namn m. m. å nedanstående blankett och insänd densamma till tidningen *Nationen,* adr. Södra Kungstornet, Stockholm.

Prenumerationskupong.
(Att urklippas och insändas.)

Nedanstående personer prenumerera genom undertecknad å **Nationen** för år 1930. Prenumerationsavgiften får uttagas genom postförskott hos resp. abonnenter.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

(Ej önskad prenumerationstid överstrykes.)

Namn: ....

Adress: ....

Prenumerationspris:
10 kr. för helår, 5: 25 kr. för halvår, 2: 75 kr. för kvartal.

FRANSKA FOLKET.

UTTALANDEN AV PRINS WILHELM.

*"Franckrikets bäste deel sit francke
stånd afträdde,
när Medelhafvets strand ett Göt-
hiskt oök iklädde:
när fåsse Gascons gast, han gik ok
käntes ved
i Göth'ns härskand här sin Rotas
raad ok led."*

Dessa verser av den unge västmannen Samuel-Jonsson Columbus "af Bergen" citeras här endast som en erinran om göternas sydsvenska relationer. Att sådana bestått genom tiderna är viktigt att minnas, då man vill göra sig en genomsnittsuppfattning om det av skilda raser sammanfogade franska folkets karaktär.

"Fransmännen äro artiga och förbindliga, men ej sällan ganska kniviga", — så lyder det betyg, som satts av en gotisk akademiker och statsman. På ett annat ställe säger han:

"De franska damerna äro målade och pudrade, men graciösa, eleganta, delvis vackra, muntra och tämligen ogenerade. Herrarna äro även litet snobbiga, men ej så litet smäsmutsiga och blanknötta...."

"Ju längre söderut man kommer, desto latare, smutsigare och trasigare är folket; järnvägsfolk, arbetare och hotellfolk, allt är en smula malpropert."

Detta omdöme gäller tydligen fransmännen av medelhavsras, medan den styrande klicken får ta åt sig följande:

" France har bitit sig fast i Versaillesfreden och inbillar sig olyckligtvis, att landets enda räddning och välfärd ligger i, att ingen bokstav däri ändras, att ingen eftergift får göras mot det tyska riket eller mot något annat land, som ej blint vill följa France's felaktigt utstakade linjer. Det bedrövliga är, att France ej inser, att det är på en farlig väg. Den dagen kommer då detta land får klart för sig, att det handlat oklokt. Måtte denna dag ej komma försent!" —

*

Dessa uttalanden av en äkta rasnordisk statsman, finna vi i det följande bekräftade av en på fädernet franskättad kritiker, nämligen Södermannahertigen, vars karaktäristik måste anses vara ett utomordentligt värdefullt bidrag till den rasbiologiska bedömningen.

"Fransmannen är nöjd med litet och finner sig till rätta i de anspråkslösaste förhållanden. —

Fransmännen ha ett överseende med andras personliga egenheter och snedsprång som gränsar till liknöjdhet; ty fransmannen är nog i själva verket en stor egoist. —

Fransmannen gnider och snålar och tummar sedeln många gånger om, innan han kan besluta sig för att ge den från sig... Detta ingrodda sparsamhetsbegär går dock stundom alldeles för långt, så att snålheten bedrar visheten. —

Är fransmannen girig? Nej, men en smula gnidig. Intet kastas bort; allt, även det minsta tillvaratas. —

Det ligger i det franska lynnet, att ta lätt på tillvaron, att ge sig hän för ögonblicket och njuta av de få lyckostunder livet bjuder. —

Franskt samkväm: I våra öron verka artigheterna, som utväxlas, fadda och överdrivna, men vederbörande sväljer utan att blinka även det grövsta smicker... Diskussionen kan ofta vara mer blänkande till form än innehåll... Man har ett osläckligt begär att meddela sig med varandra, och så övergår talträngdheten till kronisk pratsjuka. Den kan vara tröttsam nog, men vad värre är: man har en känsla av att orden ej sällan utslungas tanklöst och utan den bottenärliga övertygelsen bakom... Just denna pratsjuka förefaller mig vara en svaghet i karaktären. Alldeles som individen gärna lyssnar till vad grannen har att säga, slukar ock en stor folkmassa kritiklöst den bländande agitatorns överdrivet rosafärgade framtidslöften med hull och hår. Den rycks med av ordens klang, av stundens uppjagade stämning; den ger sig ej tid att överväga och reflektera och kan därför göra sig skyldig till överilade handlingar, som sedan måste ångras. Med det impulsiva i franskens karaktär följer också, att han är lättledd. För vederbörande politici gäller det att utnyttja denna egenskap på rätt sätt och ej dra falska växlar på lynnets obetänksamhet. Inrikespolitiken är för resten landets akilleshäl. Från att vara en allmänt landsnyttig institution har den urartat till självändamål... Talarstolen användes till språngbräde, och den är också en utmärkt plats för att få mängdens blickar riktade på sin obetydliga person. Ty fransmannen tycker om att briljera; i det fallet är han fåfäng, och för den stora gestens skull kan han i sak alldeles skjuta över målet. Jämsides härmed löper ett föga lyckligt gunstlings- och korridorskvallersystem, som stundom kan urarta i de mest befängda förhållanden, fullständigt stridande mot vårt Svenska rättsbegrepp. —

Begreppet organisation, sådant vi ta det, i dess bästa bemärkelse, utgör ej den galliska rasens (sic!) starka sida. Allt går en smula för lösa boliner; man tar Gud i hågen och stövlar iväg eller sitter tåligt med händerna i kors och väntar, att lagar, sociala förordningar och överhuvud allt sådant, som får en invecklad statskropp att röra på sig, skall sätta igång och fungera... Organisationen ersätts av improvisation. Det ligger i sakens natur, att den senares trevande karaktär av tillfällighet, hastverk och ljusblå optimism ej kan uppväga den förras gedignare halt av förutseende och beräkning. —

Ståndaktighet, driven till sin spets, kan urarta till envis halsstarrighet. Icke sällan gör den det hos fransmännen. De stirra sig blinda på en sak; de vägra att godta några som helst argument från oppositionen, hur solklara och logiskt riktiga dessa än äro... På så vis bli t. ex. partifejderna hätskare och hänsynslösare än i andra länder; man är oförsonlig och glömmer alldeles bjälken i det egna ögat för grandet i motståndarens. En sådan jordmån befrämjar också osund chauvinism, som tidvis stuckit upp sitt anskrämliga huvud med en hätta av konstlad patriotism på hjässan. Det ligger ej för fransmannen att erkänna några förtjänster hos den, mot vilken han står i harnesk. I det fallet är han småsintare än sina grannar bakom la Manche. Då kan han t. o. m. bli långsint på ett sätt som verkar förbluffande i betraktande av hans stora tolerans gentmot sina närmaste. Han har svårt att se i stort, eftersom hans egen person får en olycklig benägenhet att skymma utsikten. Och den bristande objektiviteten gömmer han helst bak en kaskad av spetsfundiga ord. —

Som affärsman saknar fransmannen förmågan att lugnt planlägga och kallblodigt utföra ett företag. Det är så många om och men, när något skall uppgöras; han har svårt att besluta sig och resonerar fram och åter i det oändliga. Det blir lätt till en rad underordnade biomständigheter i stället för ett klart koncentrat av det hela. Endast undantagsvis går han rakt på sak och avgör frågan genom ett enkelt ja eller nej, som sätter punkt för all vidare tvekan. —

Fransmännens brist på punktlighet är ett gemensamt drag hos alla romanska folk (av medelhavsras!). För dem är det likgiltigt, om en sak utförs i dag eller i morgon. Italienaren har sitt "subito" och spanjoren sitt "manana", bakom vilket han kryper. Fransmannen har intet motsvarande tänjbart tidsuttryck att ta till; han föredrar vid sådana tillfällen att lova runt och hålla tunt. —

Har en främling något otalt med en fransman, skall han mötas av knipslug illmarighet, som ej skyr brännvinsadvokatyrens skummaste bakvägar." —

Södermannahertigens karaktäristik av sina fädernerasfränder är icke enbart rosande. Synnerligen lovvärd är hans rättvisa fördelning av dagrar och skuggor. Ingen är felfri i denna värld, och ingen må vid läsningen av det ovanstående glömma sina egna brister. Mig synes exempelvis den kunglige kritikerns åt politici bundna ris kunna finna ett rättvist bruk också på närmare håll. Även andra länders politiska lycksökare ha all anledning ta åt sig.

LE NORMAND.

STATENS FÖRLUST PÅ SPRITCENTRALEN

Den direkta kapitalförlusten 5,786,017 kr.

I vårt förra nummer omnämndes, huru svenska staten genom Spritcentralens försäljning av aktiemajoriteten i Grand Hotell åsamkats en direkt förlust av 2,486,000 kr., efter aktieprisen betingat. I Aftonbladet upplyses nu i en längre artikel, att själva kapitalförlusten för staten i själva verket är långt större än den nämnda siffran, eller 5,786,017 kr. samt att försäljningen främst skulle ha sin grund i det förhållandet, att Grand Hotellrörelsen nu började bli ekonomiskt lönande. Artikeln i fråga lydde i huvudsak:

Det vilar en viss slöja av mystik kring den nyligen skedda försäljningen av A.-b. Vin- & Spritcentralens aktiepost i Nya A.-b. Grand Hôtel. Närmare upplysning har ej lämnats om det 20- manna- konsortium, som uppgivits såsom köpare, och ej heller har klart meddelats vad Spritcentralen — d. v. s. indirekt staten — förlorat på affären. I den ställning Spritcentralen intager till staten och alldeles speciellt beträffande innehavet av Grand Hôtel-aktierna kan en bestämd fodran framställas om full offentlighet vad beträffar ifrågavarande försäljningsoperation. Allmänna opinionen är nu en gång av förekomna anledningar misstänksam beträffande Spritmonopolets görande och låtande, och det tordll vara nödvändigt att få bekräftat, huruvida försäljningen innebär en verklig avlastning av Spritmonopolets intressen i Grand Hôtel, och icke till äventyrs fingerad sådan.

För över nio år sedan, närmare bestämt den 23 augusti 1920 beslöt styrelsen för A.-b. Vin- & Spritcentralen att förvärva 7,139 Grand Hôtelaktier för 6,425,100 kr., motsvarande 900 kr per aktie. Året därpå inköptes ytterligare 1 aktie för 900 kr. och år 1923 ytterligare 50 aktier för 25,000 kr. motsvarande 500 kr. per aktie. För vid försäljningen innehavda 7,190 aktier hade Spritcentralen således utgivet ett sammanlagt kontantbelopp av 6,451,000 kronor.

Redan ett år efter inköpet av den första aktieposten uttalade emellertid av dåvarande finansministern tillkallade särskilda sakkunniga i en skrivelse den 23 nov. 1921 bland annat, att Spritcentralen, så snart sådant kunde ske "utan avsevärdare ekonomisk förlust", borde söka avveckla sitt mellanhavande med dotterbolaget A.b. Grand Hôtel, och det är givetvis intet annat än gott att säga därom, att själva försäljningen, om ock sent omsider, nu kommit till stånd. Förrän det av vederbörande klarlagts, huruvida det med försäljningsdirektivet förknippade villkoret, att densamma skulle ske utan avsevärdare ekonomisk förlust, verkligen uppfyllts, kan man emellertid icke oreserverat skänka den gjorda transaktionen sitt gillande. Att döma av kommunikéns knapphändiga ekonomiska uppgifter skulle det kunna synas som om förlusten för staten vore måttlig, men vid ett studium av resp. förvaltningsberättelser för Spritcentralen och Grand Hôtel åren 1921—1928 kommer man till helt annat resultat.

Vad man då först uppmärksammar är, att Spritcentralen för åren 1921—1929 aldrig uppburit ett öres utbetalning på sina Grand Hôtel-aktier. Härigenom har staten givetvis åsamkats motsvarande ränteförlust på det i aktierna nedlagda kapitalet, en förlust som uppgår till avsevärt belopp. För att rätt kunna bedöma vad Spritcentralen—Staten förlorat på aktieaffären ifråga bör givetvis, vid beräkning av vad aktierna vid försäljningen kostade Spritcentralen—Staten, till de gjorda kontantutläggen läggas nämnda under åren ackumulerade ränteförluster. Efter en beräknad räntefot av 5 proc. ökar den verkliga kostnaden för Spritcentralen innehavda Grand Hôtel-aktier från 1920 till 1929 enligt följande uppställning:

1920	6,425,100
1921	6,747,255
1922	7,084,617
1923	7,438,848
1924	7,810,790
1925	8,201,330
1926	8,611,396
1927	9,041,966
1928	9,619,064
1929	10,100,017

När nu Spritcentralen enligt uppgift försålt sina aktier för 4,314,000 kr., så innebär detta en kapitalförlust för Staten av 5,786,017 kr., vilket belopp måste anses representera en "avsevärdare ekonomisk förlust."

Inköpet av Grand Hôtel uppgavs på sin tid i Spritcentralens förvaltningsberättelse för år 1920 icke kunna ur ekonomisk synpunkt göras till föremål för befogad erinran och åberopades såsom stöd härför en fastighetsvärdering verkställd av A.-b. Rignérs värderingsbyrå, som uppskattade saluvärdet för hela fastigheten till 12,274,900 kr. Den del av fastigheten, som benämnes Bolinderska huset har emellertid under 1928 försålts till ett pris, som att döma av 1928 års förvaltningsberättelse torde ligga omkring 800,000 kr. Då köparna av den återstående fastighetsdelen uppgivits tillhöra finans- och industrikretsar, är det att antaga, att dessa köparna liksom på sin tid Spritcentralen betraktat affären huvudsakligen som en fastighetsaffär, och det förefaller då anmärkningsvärt, att ett fastighetskomplex med ett i så eminent grad förstklassigt läge behövt förorsaka Staten sådana miljonförluster.

Staten har tydligen gjort en mycket dålig affär. De tillsvidare anonyma köparna torde hava gjort en bättre, så mycket mer som enligt hörsägen Grand Hôtel för första gången sedan 1920 lär kunna uppvisa ett gott driftresultat för år 1929.

Det vore rätt egendomligt om det framdeles skulle visa sig, att blott de år Spritcentralen innehade Grand Hôtel-aktierna kunde någon utdelning å desamma ej åstadkommas. Experimentet har då visserligen varit lärorikt, men — dyrbart.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR

beställes fördelaktigast hos

Emil Mossblad

DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER

Sergelgatan 2 — Stockholm

Norr 195 87, 132 74

Genealogia Gothica

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel. Friherre Karl K: son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.

Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

Goda och billiga

Måltider

kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant
CYRUS
48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant
ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant
ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant
GUSTAV VASA
51 Upplandsgatan 51

Automatrestaurant
S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant
GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant
BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61

Frukost ½9—½2. Middag ½2—7
Kväll 7—½12.

NATIONALT TIDSSKRIFT

Keysersgt. 1, OSLO

Eneste antisemitiske publikation i Norge

Utkommer maanedlig

Pris til Sverige kr. 5: 84.

Restaurant Foresta

LIDINGÖ Tel. Namnanrop.

Vackraste belägna Restaurant i
Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag
med utsträckt tid.

Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Göteborg

Emil H. Andersén

GÖTEBORG

Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman
för elektriska anläggningar och hissar

Vill Ni slippa putsa Edra metaller?
Köp då snarast en flaska Astral
Hel fl. 2:65, halv fl. 1:50.
Firma Einar Åberg, Stockholm 4. Tel. S. 3397.

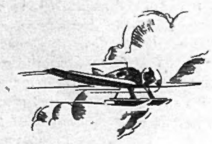

JORDEN RUNT

STOCKHOLMS STADSHUS VÄNTAR SIG ETT LYCKOSAMT ÅR.

Året 1930 artar sig till att bli ett lyckosamt år för Stockholms Stadshus. Den stora utställningen kommer att medföra betydande representationsförpliktelser från stadens sida. De många kongesserna väntas öka antalet tillfällen, då huvudstaden utövar grandiost värdskap i en eller annan form i Stadshuset eller Stadshuset upplåtes för festliga samkväm.

Bland mera remarkabla festligheter märkes den Internationella fackliga centralens stora bankett i Gyllene Salen den 8 juli. Den 14 har K. S. S. S. sin bankett på Stadshuset i anledning av 100- årsjubileet. Amerikaångaren Drottningholm skall enligt programmet ankra på Strömmen kl. 2 samma dag, medförande alla gästerna till jubileumsfesten. Etc. etc.

Stadshusets vice värd, ingenjör Nordgren, är beredd på en synnerligen arbetsam sommar.

FANGANTALET I STIGANDE.

Antalet fångar i rikets samtliga straffanstalter utgjorde den 1 januari i år 2,204, därav 2,107 män och 97 kvinnor. Av de till straffarbete dömda hade vid straffets början 1,310 män och 58 kvinnor fyllt 20 år, medan 64 män och 3 kvinnor ej uppnått denna ålder. Dessutom avtjäna för närvarande 29 män livstids straffarbete. Sammanlagt 214 män och 10 kvinnor äro dömda till fängelse och 157 män och 5 kvinnor avtjäna till fängelsestraff förvandlade böter.

Dessa siffror innebära en avsevärd ökning sedan den 1 jnauari i fjol, då fångantalet var 2,035, därav 1,951 män och 84 kvinnor.

DET "KRISTNA" FÖRBUDET I PRAKTIKEN.

Under 1929 dömdes sammanlagt 22 907 personer i Helsingfors för brott mot förbudslagen och för fylleriförseelser. Detta innebär, att omkring var tionde person av stadens befolkning under året blev dömd för fylleri.

EVANGELISKA ALLIANSEN ÅTERUPPSTÅR.

En ny svensk avdelning av den på 1840-talet stiftade Evangeliska alliansen har i dagarna bildats i Stockholm. Meningen med den företagna rekonstruktionen är närmast att söka bistå förföljda trosfränder i Ryssland, och den svenska kommitté som skall verka för den saken består av följande medlemmar: prins O. Bernadotte, ordförande, dr C. E. Benander, redaktör J. Byström, dr Karl Fries, kyrkoherde Anders Hagardt, redaktör J. Hurtig, kyrkoherde C. V. Larsson, missionsföreståndare Joh. Nyrén, pastor Fritz Pettersson, pastor K. A. Wik och rektor Sam Åberg, den sistnämnde kommitténs sekreterare.

NÄR TSARFAMILJEN MÖRDADES.

Förre ambassadrådet vid sovjetambassaden i Paris, **M. G. Bessedovsky**, som för någon tid sedan, såsom vi tidigare omnämnt, undgick att jämte sin familj mördas av sin överhet-tjekan, endast tack vare att han en natt lyckades fly från ambassaden, har i en serie publicerade uppseendeväckande artiklar avslöjat sovjets terroristiska djävulsspel runt om i världen. I en av dessa skildras mordet å ryska tsarfamiljen, sådant detta för Bessedovsky relaterats av en av tsarmördarna, Voikov. Här några utdrag ur berättelsen:

URALS SOVJET GENOMDREV DÖDSDOMEN.

Kommittén för kommunistiska partiet i Ural voterade definitivt dödsdomen den 6 juli 1918. Dödsdomen avkunnades över hela familjen, och flera inflytelserika kommunister fingo i uppdrag att få detta beslut ratificerat av Moskva. Beslutet konfirmerades sedan av regeringen.

FÖRBEREDELSERNA FÖR ILLDÅDET.

Efter vidlyftiga debatter angående sättet för exekutionens utförande, beslöt därefter Urals sovjet, att Romanovarna skulle fusiljeras i Ipatievs hus och att liken skulle förstöras. Beslutet innefattade en förklaring, att läkaren, kocken, betjänten, kammarjungfrun och biktfadern, som vore fästade vid kejserliga familjen, "själva hade dömt sig till döden och borde bliva fusiljerade med de andra".

Juden Yurovsky i sin egenskap av kommendant i Ipatievs hus fick i uppdrag att fullgöra beslutet. Voikov åter i sin egenskap av representant för rayonens partikommité skulle övervaka exekutionen. Han hade också fått i uppdrag att för familjen uppläsa beslutet jämte några rader om motiven. Han erfor detta beslut med stor förtjusning, ty det tillkom honom att med all möjlig solennitet förrätta uppläsningen; han ansåg, att han härmed inträdde i historien såsom en av de förnämsta personligheterna i tragedien. Men Yurovsky ville också "inträda i historien", och han började skjuta utan att hava förberett Voikov. Detta åsamkade honom ett oförsonligt hat från Voikov, som aldrig kallade honom annat än "slaktare; idiot, kreatur" o. s. v. Yurovsky hade enligt Voikov så bråttom att få slut på saken, att han förvandlade "en högtidlig historisk akt" till ett simpelt slaktande. Biktfadern hade blivit skonad genom Voikovs mellankomst och mot Yurovskys önskan; den sistnämnde, som var blodtörstig ville icke minska antalet offer.

HURU BROTTET UTFÖRDES.

Natten till den 17 juli inträdde Voikov i Ipatievs hus, åtföljd av presidenten för tjekan i Jekaterinburg. Yurovsky gjorde sin rapport: familjen har blivit väckt och fått order att gå ned i källaren för att hålla sig färdig för fortsatt resa. Man hade sagt dem, att staden Jekaterinburg icke var lugn, att man fruktade ett anfall, och av försiktighetsskäl måste de hålla sig i källaren. Familjen gick ned i källaren kl. 2.45 (Voikov drog upp sitt ur). Yurovsky, Voikov, tjekapresidenten och tjekans letter höllo sig färdiga i närheten av källardörren. Medlemmarna av familjen hade en lugn min. De tycktes vana vid snabba, nattliga resor och täta ombyten av vistelseort. Samtliga av dem hade satt sig på stolar med kuddar placerade på sätena; andra höllo sig upprätt. Tsaren gjorde några steg fram mot Yurovsky, som han betraktade såsom ledaren, och sade lugnt till honom:

— Nu äro vi alla samlade här; vad skola vi nu göra?

Voikov trädde fram för att läsa upp beslutet av Urals sovjet, men Yurovsky lät honom icke hållas. Han närmade sig tsaren och sade:

— Nikolai Alexandrovitj, ni skall bli fusiljerad med er familj enligt beslut av Urals sovjet.

Denna sats föreföll tsaren så oväntad, att han maskinmässigt sade: Vad? och vände sig mot familjen, i det han sträckte ut armarna och slog samman klackarna. I samma ögonblick sköt Yurovsky med revolvern mot offrets huvud flera skott; tsaren föll genast. I samma ögonblick började också de övriga att skjuta, och offren föllo det ena efter det andra med undantag av kammarjungfrun och de unga flickorna. Tsardöttrarna stodo upprätt och fyllde rummet med fasansfulla skrin av dödsångest; en del kulor, som avlossats mot dem, studsade tillbaka. Yurovsky, Voikov och letterna rusade inpå dem och sköto med revolvrarna tryckta emot deras huvuden. Man påstår, att kulorna studsat tillbaka, emedan de hade diamanter insydda i sina klänningsliv.

LIKEN PLUNDRAS.

Då brottet var fullbordat, undersökte Yurovsky, Voikov och två av letterna liken, avsköto ännu några kulor och stucko med bajonetterna igenom kropparna; man hade medfört två gevär från kommendanten. Liken vilade på marken i olika ställningar som i en mardröm, ansiktena voro vanställda av förtvivlan och av kulor. Golvet hade blivit halt såsom i ett slakthus; luften var fylld av en besynnerlig lukt. Yurovsky syntes mycket lugn. Sjukvårdare till yrket hade han vana att se människoblod. Han samlade omsorgsfullt ihop juvelerna. Voikov ville ha sin andel och rörde med fingret vid en av storhertiginnorna; liket föll ned på ryggen, blodet sprutade ur munnen med ett ohyggligt ljud. Voikov blev rädd och kastade sig åt sidan.

En stund efteråt lastade man liken på en lastvagn, placerad nära ingången till huset. Därefter begav man sig iväg mot en på förhand utsedd, övergiven gruva.

FÖRSTÖRINGEN AV LIKEN.

För likens förstörande hade man ställt till förfogande femton beprövade medlemmar av fackföreningarna i Jekaterinburg, som försetts med nyslipade yxor av den typ, som användes i slakterier för att hugga sönder kropparna. Voikov gjorde också i ordning en kvantitet svavelsyra och petroleum.

Förstöringen av liken började dagen efteråt och ägde rum under Voikovs ledning. Yurovsky var närvarande och emellanåt Bjeloborodov och Golostchekin, vilka upprepade gånger begåvo sig till stället för att övervaka operationen. Det svåraste arbetet var styckandet av kropparna. Då denna del av bestyren var avslutad, syntes framför männen en hög av bålar, ben, armar och huvuden. Man göt över de blodiga köttstyckena petroleum och svavelsyra och man satte eld därpå, som fortfor att brinna i två dagar och två nätter. Förråden av syra och petroleum, som ditförts av Voikov, visade sig otillräckliga, man måste i flera repriser skaffa till stället nya förråd; medan man väntade därpå, stannade man vid bålet, som omgavs av en rök, vilken luktade människokött ...

Vad som återstod av de förkolnade kropparna samlades till en ny hög. Man kastade några handgranater i öppningen av gruvan för att spränga bort den eviga is, som stängde ingången, och störtade ned i gruvhålet allt som ännu återstod av svartnade ben, och för att där nere sprida ut dem kastade vi ytterligare ned flera tiotal granater. Platsen för bålet djupgrävdes och håligheten fylldes med blad och mossa för att dölja stället för människors blickar...

SKRÄCKVÄLDET I GAMMAL-SVENSKBY.

På förekommen anledning ha 22 Svenskbybor vid förläggningen i Jönköping låtit offentliggöra en skrivelse, vari de lämna en skildring, byggd på dagboksanteckningar och minnen angående det röda skräckväldets härjningar i Gammal-Svenskby. Här några citat därur:

"Från 1 jan. till april 1918 berövades Gammalsvenskby av de röda frikårerna, som då genomströvade dessa trakter, bl. a. 40 hästar. Dessa frikårer (även kallade "partisaner") stodo under bolsjevikernas ledning och kommando. Alla deras handlingar dirigerades på ett mycket skickligt, knappt synbart sätt från Moskva, som inte kunde tåla ett fritt och självständigt Ukraina. Den 29 mars 1918 omringades Gammalsvenskby och de tre tyska grannbyarna Klosterdorf, Mühlhausendorf och Schlangendorf nattetid, när ännu alla sovo. När kolonierna voro omringade och sedan poster blivit utsatta väcktes befolkningen med bösskott. Det fanns ingen möjlighet att komma undan.

Med påskruvade bajonetter föste de röda kadrerna alla husfäder samman på volostkontorets gård. De främsta bönderna blevo satta i häkte i volostfinkan, i vilken de blevo utsatta för omänsklig misshandel. "Segerherrarna" begärde som kontribution 120,000 rubel. Detta belopp kunde inte erläggas, men de röda lyckades med hugg och slag utpressa 68,000 rubel. Av denna summa fick Gammalsvenskbyns befolkning erlägga lejonparten, eller 32,000 rubel, detta emedan — som det hette — "svenskarna tagit ryssens bästa jord". Banditerna huserade fritt i husen. De bortrövade alla kläder och föremål som föllo dem i smaken. Förutom de ovannämnda 40 hästarna rövade de röda 6 fjädervagnar samt kläder och pengar. En hel del krigsfångar bortfördes till ett närbeläget ryskt kloster, beläget en halv mil från Gammalsvenskby. De bortrövade misshandlades hela dagen den 30 mars med en bestialitet som trotsar all beskrivning. Under misshandeln våldförde sig de röda på Ernst Gerock på ett sätt som gör att man har svårt att finna de rätta orden till att beskriva det och ännu svårare de ord varmed man vill karaktärisera det. När de odjur i människohamn, som utfört denna och andra grymheter, hade tillfredställt sina sjukliga begär, blevo offren arkebuserade. Alla byar hade till den röda inkvisitionen inkommit med en ödmjuk framställning om att de tillfångatagna måtte frigivas. Förgäves hade deras hustrur med tårar och böner försökt beveka sina mäns bödlar att hysa medlidande och åtminstone skona de pinades liv...

Snart prisgåvos vi åter åt de rödas välde. Efter tyskarnas avmarsch från Ukraina på hösten 1918 blev landet prisgivet åt den fullständiga anarkien. Skräckväldet flammade åter mot skyn. Trakterna kring Gammalsvenskby genomströvades åter av vilda, rovgiriga och blodtörstiga frikårer, som plundrade och skövlade. Oupphörligt försökte de att tränga in i kolonisternas byar, men vi avvärjde till en tid anfallen. Dock endast till en tid. Den 7, 8 och 9 mars 1919 omringades Gammalsvenskby och de tre tyska kolonierna av en avdelning av röda armén, tillhörande den tredje Tauriska frikåren under röda och svarta flaggor.

100 av byns bästa hästar, 10 fjädervagnar, 25 vanliga vagnar, pengar, kläder, ja, allt vad som behagade de glupska "kamraterna" följde med "segrarna" ut ur Gammalsvenskby. Tre Gammalsvenskbybor arkebuserades. I den tyska byn Muhlhausen dödade sex personer. I Schlangendorf dödades likaså sex personer. Hösten 1919 dödades tre personer. Klosterdorf berövades tre unga män.

De röda utbredde sitt välde längre söderut ända till Krim alltifrån den tid de hemska tilldragelserna ägde rum i början av mars 1919 i vår by...

Under tiden den 20 april till den 10 okt. 1920 bortfördes från Gammalsvenskby 400 hästar, 350 kor, 450 gödsvin, 1919 års skörd (60,000 pud = 1,000 ton). 1920 var en areal på 3,000 hektar besådd. Avkastningen var 50—70 pud pr hektar. Den röda armén rekvirerade 80,000 (för vintern). Byborna fingo således lämna 140,000 pud till röda armén utan någon som helst ersättning.

Därpå nationaliserade de röda gammalsvenskbybornas jord, 3,246 hektar, konfiskerade kyrka, prästgård och skolor, samt förbjödo religionsundervisning i skolor och hem. De förbjödo söndagsskola med konfirmerade barn. De utövade skräckvälde utifrån och inifrån genom s. k. fattigas kommitté, som bestod av

---

76

under Pandores hovar, snuddade vid hennes ben, som darrade. Ett starkt solsken föll i en båge på den glänsande vattenytan som understundom tycktes liksom röra sig omkring mig likt ett spegelhjul och man hörde dessa obestämda ljud som värmen och ljuset i förening åstadkommer då det tränger igenom fuktigheten och blandar sig med denna. — Jag smekte med handen Pandores glänsande manke, hon förstod mig och satte sig åter igång, men nu räddare, medveten om farorna. Sjön delade sig, vattnet steg ända upp till hästens flanklar, så att de nedersta spännena av mina damasker blevo våta; understundom sjönk hästens hov ned vid någon ansträngning, gled i den tjocka gyttjan och kom åter på fastare mark, endast tack vare några välkomna stenar. Jag kände djurets kropp under mig darra nervöst vissa ögonblick, dragande sig tillsamman eller sträckande ut sig som en fjäder. Slutligen fattade det kloka djuret sitt beslut, samlade

77

benen under sig sjönk ned en smula så att mina knän blevo våta; därpå ändrade den sin gång genom en utsträckt rörelse mera smidig och mera vidlyftig; elastiska rörelser flyttade sadeln mera bakut i stället för att hålla den i jämnt läge på grund av den fyrdubbla rörelsen. Pandore simmade. Böljan, vattnet omkring oss, bär oss. Den präktiga hästen sträckte ut sina fyra ben, drivande tillbaka vattnet med sin bringa, seende ut över det, sträckande halsen. Men jag kände den sjunka så småningom, först sänkte sig bakdelen utan att benen i sin ivriga kamp avbröto sin rörelse; därpå steg vattnet i höjd med manken, en kall våg översköljde mig och steg mot min midja. I det jag långsamt flyttade mitt ben över länden lät jag mig glida ned i vattnet och avlägsnade mig med en knuff av armbågen från det lättade djuret. Jag började simma kraftigt höjande huvudet över det mörka vattnet för att betrakta några ljus som just blevo synliga. Men sedan tröttnade

80

rum med enkla vita paneler: golvets inlagda arbete lyser som en brun våg. En klar sol glänser i de lätta taftgardinerna. Vid det buller jag gör rör sig en skepnad, ett vitt huvud närmar sig, lutar sig ned i öppningen av sänggardinerna. Någon gammal kvinna antagligen. Men då hon tror mig åter insomnad, drager sig min vaktarinna tillbaka; jag observerar på golvets glatta spegel den lätta gungningen på höga klackar under en vid robe, som två styvkjortlar bära upp, mina ögon höja sig ända upp till det intelligenta huvudet, ända till pannans lockar, betäckta med rimfrost. Min sjukvakterska — jag förmodar att det är en sådan — är pudrad! Vid mitt svaga utrop av förvåning närmade hon sig ånyo.

— Ah, monsieur är bättre nu. O, himmel vilken oro vi haft och vad monseigneur skall bliva belåten. Jag skyndar mig att underrätta honom.

— Monsiegneur! Skulle min dröm fört mig till någon biskop eller någon prins?

73

Det är rätt länge sedan jag sist skrev något i min dagbok. De händelser, som jag upplevat och den förändring de åstadkommit i mitt liv, har hindrat mig från att dag för dag nedskriva mina intryck. Det är på tiden att jag gottgör det försummade.

Den 4 juni red jag till Vireville, ringde på hos notarien, vilken dock icke var hemma; jag blev dock av kammarjungfrun insläppt i D:me Lefares salon, där jag försjönk i en hänryckt beundran inför Marie Flore Carolines porträtt.

Efter att förgäves ha väntat på notarien i över en kvarts timme, lämnade jag mitt kort. I skarp trav lät jag Pandore föra mig till den lilla byn Noirtot, där jag fick en pojke att visa mig vägen till dammarna.

Pierrot Largier, så hette bytingen, sprang vid Pandores sida ända till vi kom till vattnet. Hans intelligens tycktes föga utvecklad, men av hans pladder erfor jag att träsket sträcker sig över flera kilome-

BANKIR ASCHBERG OCH BANKSVINDELN.

F. D. POLITIKEN FINANSIERAD GENOM ALLM. SPARBANKEN?

SPECIALUTREDNING FÖR NATIONEN.

XI.

Sedan vi nu i en serie artiklar tämligen ingående följt Allmänna Sparbankens direkta svindlareverksamhet, vilja vi något granska den kompletterande och kanske viktigaste delen av företaget, nämligen

Avdelningen för luftinteckningar.

Som en stor del av allmänheten har mycket oklara begrepp om inteckningar och därmed sammanhängande förhållanden, anse vi oss först böra lämna några klarläggande upplysningar i saken.

En inteckningsrevers har följande lydelse:

"Till innehavaren betalar undertecknad tre månader efter uppsägning Etthundratusen (100,000:—) kronor jämte därå löpande sex procents årlig ränta från denna dag tills full betalning sker, och medgives till säkerhet för detta skuldebrev inteckning uti oss tillhöriga fastighet nummer 3 i kvarteret Snäckan i Klara församling här i staden.

Säger Kr. 100,000:—.

Stockholm den 11 augusti 1919.

För Svenska Ekonomiaktiebolaget
Olof Aschberg".

Reversen inlämnas sedan till Rådhusrätten jämte lagfartsbevis, varefter domstolen påstämplar följande mening å reversens baksida:

"År 1919 den 30 augusti vid sammanträde å 1:sta avdelningen av Stockholms Rådhusrätt blev till säkerhet för det i detta skuldebrev föreskrivna skuldebelopp 100,000 kronor med sex procents ränta inteckning fastställd uti pantförskrivna fastigheten Kv. Snäckan 3 betygar

På Rådhusrättens vägnar
N. N."

Dessutom utfärdar Rådhusrätten protokoll över ärendet och det hela stämpelbelägges, varefter inteckningen är gällande.

Lagen lägger icke hinder i vägen för att sådana inteckningspapper kunna uttagas i obegränsad mängd och till obegränsat belopp *och det är just på detta förhållande som hela sparbankssvindeln var baserad.*

"Proletär"-kapitalisten Olof Aschberg *utskrev personligen* i fallet Snäckan under åren 1918—1921 en mängd dylika inteckningar, varav en stor del lågo över fastighetens taxeringsvärde. Sedan uppdrog han åt bulvanen Gustaf Svensson att fortsätta tills inteckningarna å enbart denna fastighet, Vasagatan 4, uppgingo till *kr. 3,030,000:—*, varav rena luftinteckningar *kr. 1,230,000:—*.

Dessa i tillgängliga urkunder klart framträdande fakta synas dock ingen annan tidning än Nationen våga vidröra. Man vill ej stöta sig med hr Aschberg och dennes inflytelserika närstående ur finansen och politiken.

Varför tog man ut luftinteckningar?

Under normala förhållanden tager man ut inteckningar intill fastighetens värde men ej högre, ty möjligheten att påträffa en penninginstitution eller kapitalist, villig att taga en luftinteckning som fullgod säkerhet för lämnat lån, är ju ytterst minimal. Annorlunda ställer det sig dock, om man såsom ägare av en bankinrättning själv disponerar medel, insatta av okunnig allmänhet. Har man det så ordnat, behöver man kantänka ej alls pålägga sig några restriktioner, utan kan utfärda inteckningsreverser i hur stor utsträckning som helst. Sedan har man bara att lägga in dessa luftpapper i den s. k. "spar"-insättningens kassaskåp, efter det man först tagit vara på inneliggande kontanter. Allra först har man dock att se till att inga obehöriga personer bli tillsatta som revisorer. *I Allmänna "spar"-banken blevo också idel "pålitliga" personer valda till revisorer.*

Vi fortsätta nu beskrivningen av inteckningsreverser i allmänhet. Man observerar först och främst att inteckningar äro utställda på innehavaren. Detta är ett synnerligen viktigt moment, ty vem som helst kan då komma och säga upp inteckningen. Den kan nämligen gå som likvid ur hand i hand, och skulle man glömma att å bestämd dag betala den fastställda räntan, är hela inteckningen förfallen till omedelbar inbetalning och fastigheten kan utan vidare omedelbart och av vem som helst sökas i mät.

Den kände stiftaren av bostadsföreningar, Torsten Weidenhayn, brukade hålla sig undan några dagar, när han väntade ränteinbetalning från bostadsföreningen för att på så vis få anledning begära fastigheten i mät. Och sedan vräka lägenhetsköparna — allt i laga ordning!

Lösa kvitton gälla ej.

Då ränta eller amortering å inteckningsrevers skall inbetalas, *får man ej nöja sig med vanligt löst kvitto, ty sådant är värdelöst.* Alla räntor och amorteringar skola av inteckningsinnehavaren kvitteras å inteckningsreversens baksida. Lyckas man icke uppspåra innehavaren av inteckningen, deponerar man avgälderna hos Notarius Publikus. Likaså förfares om inteckningsinnehavaren vägrar kvittera på laga sätt, d. v. s. å inteckningsreversens baksida. Har man med bedragare att göra, får man eljest betala inteckning jämte ränta en gång till, fastän man kan förete lösa kvitton på fullgjord inbetalning.

En inteckning som är tio år gammal "dödar sig själv", om den icke innan dess blir förnyad.

Efter fastighetens exekutiva försäljning bortfalla de inteckningar, som ligga över försäljningspriset. Dock kan den person som tecknat betalningsförbindelse för inteckningar *över* försäljningspriset *sedermera lagsökas på det resterande beloppet.*

Luftinteckning eller ej?

Å själva inteckningspapperet finnes ingenting, som angiver om det är luftinteckning eller ej. För att få klarhet i detta måste man lösa gravationsbevis. Av denna handling framgår, i vilken följd inom fastigheten den ifrågavarande inteckningen ligger. Därefter måste man taga reda på fastighetens taxerings- eller saluvärde. Har inteckningen sin placering *ovanför* detta värde kan man tryggt beteckna den som luftinteckning.

Det var luftinteckningar som var det bärande i de Svensson-Aschbergska företagen!

Att taga i mät.

Om ränta eller en uppsagd inteckning ej inbetalas, lämnar man in avskrift av inteckningen till Ö. Ä. eller länsstyrelse med begäran att fastigheten dömes i mät. En sådan dom kan av endera parten överklagas i Hovrätten. Härefter begäres av sökanden att dag för den exekutiva auktionen fastställes. Den som inropar fastigheten måste vara beredd att å auktionsdagen lämna godkänd borgen intill en sjättedel av taxeringsvärdet.

Ett märkligt fall av dylik borgen må här nämnas: *Hr Aschbergs medhjälpare vid starten av Allmänna sparbanken, direktören Torsten Weidenhayn,* gjorde sig berömd genom att sälja hundratals bostadslägenheter samt efter det köparna gjort största möjliga inbetalning låta kasta ut dem på gatan, varefter han själv åter kom i besittning av hela fastigheten!

Tvenne bolsjevikbolag.

Då hr Aschberg hade kommit på kant med Johan Ingmansson, startade han 1917 ett konkurrentföretag till Nya Banken. Detta fick namnet Svenska Ekonomiaktiebolaget och blev med tiden i hög grad ödesdigert för Sveriges land och folk.

Förutom ett nära samröre med Allmänna sparbanken, har Svenska Ekonomibolaget alltsedan 1918 hållit den bolsjevikiska rörelsen direkt om ryggen. Detta framhölls även mycket energiskt av den bolsjevikiska redaktören Otto Grimlund i den hyllningsskrift, han ägnade bankiren Aschberg på dennes 50-årsdag. Hr *Grimlund intygade, att han samarbetat med honom i helg och söcken under tiotals år!*

Denna av Nationen i nr 200 avtryckta minnesskrift är så läsvärd, att åtminstone alla de 80,000 sparbanksoffren böra taga del och noga begrunda dess innehåll.

A. B. Politiken.

År 1918 stiftades A. B. Politiken. Det inbetalda aktiekapitalet var att börja med 108,000 kronor. En stor del av detta belopp inbetalades av småfolket landet runt. Omkring 1921 ökades aktiekapitalet. Utom en del märkliga aktieteckningar begick hr Aschberg den oförsiktigheten att skicka fram Svenska Ekonomibolagets kamrer, hr Armand Engström, med 12,000 kronor. *Denne kamrer jämte di-*

---

bottensatsen i byarna. Med revolvrar, utmätning och fängelse utpressade de skatter, som överstego vår bärkraft, så att vi själva fingo gå nakna och svälta, trots svårt, hårt arbete. När med tårar och böner framställning riktades från de fattiga till de röda styresmännen, gavs det kloka rådet: "Gå och sök spannmål hos kulakerna (den 'rike' ryske bonden); det ni finner är ert." Med trakasserier försökte myndigheterna i Beroslav att göra slut på svensk kultur, fäderneärvd religion, rätten att välja, bestämma och leda sina öden enligt traditioner. Godtycke och laglöshet kränkte våra rättskänslor. När vi klagade i vår nöd för föreståndaren i distriktet över skattebördan, svarade han på ett brutalt sätt, som inte ens förekom under kejsardömets mörkaste dagar: "Vill ni inte följa de utstakade riktlinjerna, kan ni dra åt fanders." De ville skriva in oss i "kollektiven" med maktmedel och förtryck för att förvandla oss till livegna.

Hade inte Stalin och hans medhjälpare underminerat bybornas ekonomiska ställning, berövat dem alla rättigheter de ägde under tsartiden, bannlyst den fria tanken, ordet, handlingen, ställt som sitt mål religionens och moralens fullständiga utrotande, hade ingen agitation, lockelser, löften, mutor, hotelser med Gehennas eld kunnat förmå Gammalsvenskbyborna att rubba sitt bo och lämna sin vackra by, trädgårdar, vingårdar och bördiga tegar.

Att de gjorde det får väl skrivas på Stalins konto. Alla dessa tyska kolonister, greker, tjecker och många andra, som varit djupt fästa vid gård och torva i Ryssland, men nu hals över huvud resa eller längta ut ur tjekalandet, bära tydliga och klara vittnesbörd om att det är Stalins vansinniga bondepolitik, vilddjurets raseri och Antikrists förföljelser som drivit dessa människor att lämna det käraste de äga på jorden, hem och härd och fosterbygd, för att utblottade gå okända öden till mötes.

Martyrernas blod och de landsflyktigas tårar och suckan ropa till Gud ifrån jorden och anklaga sina och det ryska folkets plågoandar, religionens fiende och de kristnas förföljare.

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens ökade spridning till årsskiftet.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

74

ter och får sitt tillflöde från bäckar som nedströmma från les Grimpants, en kedja av kullar, vilka anses obestigbara på grund av sina lodräta branter. De ägas av staten men domänadministrationen har för länge sedan avstått från att exploatera dem.

Jag frågade Pierrot, om det vore möjligt att finna en båt för att därmed göra en roddtur, men han försäkrade att det var omöjligt att komma någon vart på dammen iföljd av det frodigt växande sjögräset, den grunda och gyttjiga botten, samt icke minst på grund av de rörliga sandbankarna. Då pojken tydligen i denna sak ej kunde vara mig till hjälp, lät jag honom löpa med några francstycken.

Sedan Pierrot försvunnit vid ändan av stigen och sedan jag var säker på att han inte spionerade på mig, styrde jag Pandore mot dammens strand. Det präktiga djuret, som kanske erinrade sig Dutols stundom översvämmade betesmarker gick sakta framåt, lyftande no-

79

ett ögonblick i det vita skummet som upprördes, svansen, hopvriden som en fjäderbuske, strödde lysande droppar omkring sig. Härpå sjönk hon, uppslukades, efter att hava uppgivit ett sista gnäggande åt livet, undergiven i döden. På samma gång kände jag mig själv likaledes sjunka i djupet.

Medvetlöshetens timmar äro på samma gång både långa och korta, tiden mäter dem ej, de äro en del av evigheten. Från det ögonblick då den första vattenklunken tilltäppte min mun och trängde min andedräkt tillbaka och till det ögonblick då jag vaknade, huru lång tid kan väl ha förflutit! En hel natt har man sagt mig, längre fram. Är det icke snarare ett sekel, ett långt sekel under vilket jag, reagerande mot stjärnornas gång, har gått tiden till mötes. Ett sekel! Mera kanhända. Från min säng ser jag, då jag skjuter förhänget åt sidan, ett

78

mina frusna muskler vilka inte längre arbetade som förut — det fanns inte längre någon energi, någon spänstighet, sjön vred sig omkring mig som ett ofantligt svart hjul för vilket jag var rovet, det av hjulstötarnas rotation sönderslitna rovet och jag kände en häftig lust, en stark frestelse att upphöra med varje rörelse, att låta mig sjunka som en sten. Längst vattnet tonade en gammal sång:

Il n'est rien qu'ici je regrette
si ma Georgette
embellit ce sejour...

En hemsk suck, en sönderslitande klagan av förebråelse, förskräckelse och förtvivlan, en drunknandes rop svarande densamma, upprörde, tjöt, kvävdes. Jag vände på huvudet, himlen hade nyss öppnat sig under solens sista strålar och dagen gjorde den underbara sjön blank, gnistrande pärlemo och rosa. Pandore höjde ännu halsen med den långa manens tagel spridda i förfäran över den dunkla avgrunden. Hennes järnskodda fötter arbetade

75

sen för att då och då avbita en tunn och mjuk grässtjälk. Hästen hade snart vatten ända upp till knäna. Jag hade inte glömt den förunderliga botten varom gossen talat, och jag lät Pandore gå med lösa tyglar styrande henne med knäna för att hon skulle få förlita sig på instinkten. Den duktige hästen fann också själv vägen med en säkerhet, försiktighet och förundransvärd beslutsamhet, i det den undersökte botten, valde den rätta platsen för sina hovar samt så att säga värderade den. Understundom kände jag den hala gyttjan glida undan för hoven, vilken snabbt framflyttad drog sig tillbaka, lyftes upp för att nedsättas på ett mera motståndskraftigt och säkert ställe. Vi voro snart tämligen långt borta på fastlandet; på vissa ställen hade denna egendomliga sjö icke en meters djup och jag kunde se dess botten blänka under hästens flanker liksom en rörlig upprullad duk av ockra. Vattenspindlar och rörliga fiskar ilade fram

GOTIKENS SISTE MÄSTARE.

FÖR DENNA TIDNING AV A. VON G.

BURGHARD ENGELBERG.

Burghard Engelberg var den siste av gotikens stora schwäbiska byggmästare. Hans hemort torde varit Hornberg i Würtembergska Schwarzwald. Hans namn dyker upp i konsthistorien på 1400-talet, då han anställdes av Heinrich Friess, abbot i S. Ulriks Benediktinerkloster i Augsburg såsom parlier eller balier mot en dagslön av 4 groschen. Hans första arbete lär ha gällt återställandet av klosterkyrkans stormskadade tak. Sitt gesällprov avlade han genom att bota på en dåligt stödd pelare i klosterkyrkan. Denna arkitektoniska läkekonst blev snart av samtiden erkänd som hans specialitet. Försöket utföll så väl, att Engelberg gjordes till verkmästare vid det 1474 påbörjade kyrkbygget. Här må blott i korthet nämnas att nordportalen daterar sig från 1497, att långhuset fullbordades 1499 och att ena tornets byggande begynte 1500 och fortgick till Engelbergs död 1512, medan det andra fortsattes av andra, utan att dock bli färdigt. —

Den unge mästaren hade ej länge hållit på med sitt arbete, förrän ej blott hans abbot och rådet i Augsburg, där han förvärvat burskap som stenhuggare, utan t. o. m. de bayerska hertigarna samt de fria riksstäderna vida omkring bådo om hans hjälp. Så tillkallades han 1480 av rådet i staden Heilbronn a. N. för att avge sin mening om vidarebyggandet av S. Kiliankyrkan, för vars fundament man ej hade fullt förtroende. —

Sin största uppgift löste han emellertid i Ulm. Sedan 1492 hotades det berömda münstertornet genom grundmurarnas sättning, och vid en konsultation, vari 28 byggmästare deltogo, segrade Engelbergs reparationsförslag. Genom en rad skickliga förbättringar lyckades han rädda tornet. Åren 1493—1507 var han med olika avbrott sysselsatt vid Ulmerkatedralen. Förutom grundbyggnadsarbetena under västtornet utförde han det nya valvet i norra sidskeppet och senare även i det södra.

Av rådet i Ulm erhöll han härför till skänks 400 floriner och en årlig livtidspension à 50 floriner.

Hans medarbetare hade varit en från Augsburg medhavd parlier, Leonhard Aeltlin från Kellheim. Katedralens predikstol utfördes ävenledes av Engelberg och fem av hans Augsburgergesäller. Detta sirliga verk utmärker sig för sin sengotiska ornamentik. —

Under sina vida resor var Engelberg med om många upplevelser. Sålunda blev han en gång 1496 på vägen mellan Augsburg och Ulm överfallen av rövare, som bundo honom vid ett träd och fullständigt utplundrade honom.

Från år 1496 daterar sig Engelbergs projekt för S. Cahtarinaklostret i Augsburg, och från ungefär samma tid är nordflygeln av Augsburgerdomens korsgång. —

Under åren 1501—19 förnyades efter Engelbergs plan norra tornet av stadskyrkan i Bozen, vilket 1499 brandskadats. Mellan 1502 och 1505 var han flera gånger kallad till Nördlingen såsom sakkunnig vid S. Georgbygget. Åren 1502—08 färdigställde han med Gregor Erharts hjälp Sakramentshuset i S. Moriz i Augsburg.

Att man i Ulm skänkte Engelberg sitt förtroende även som fästningsbyggare, bevisas därav att han 1503 anförtroddes renoveringen av den ulmiska borgen Helfenstein vid Geisslingen. —

Den 31 oktober 1506 utnämndes Engelberg till stadsbyggmästare i Augsburg, varvid han dock förbehöll sig att få bygga även utom staden i en omkrets av 20 mil.

Han inbjöds 1507 såsom expert av rådet i Bern till en konsultation rörande därvarande katedralbygge. Efter hans plan utfördes troligen övre delen av andra tornvåningen, vartill han lämnade en "trävisierung". Man förmodar att han samma år även var verksam vid rådhusbygget i Freiburg i Schweiz.

Som stenhuggare visade Engelberg vad han kunde, då han 1508 utförde Augsburgs första (nu försvunna) brunn av huggen sten på Weinmarkt, ett 12-hörnigt monument med 4 rör. Enligt räkenskaperna fick han för detta verk 300 floriner.

Tvivelsutan skulle man även i Augsburgs privatbyggnader finna spår av Engelbergs betydande verksamhet, om ej staden under Elias Holl's händer så att säga omklätts i renässans.

Engelberg är den siste i raden av gotikens stora schwäbiska arkitekter. Hans verksamhet kännetecknas framförallt genom fullbordandet av redan påbörjade arbeten. Hans enda verkligen betydande självständiga verk är St. Ulrich und Afra, en sengotisk basilika av mycket betydande dimensioner, med 2 östtorn, av vilka blott det södra fullbordades. "Engelbergs arkitektur är kylig, och vad ornament beträffar, än barock såsom Simpertuskapellet i Augsburg och tornet i Bozen visa, än frostig såsom sidoskeppen i Ulm", — säger Baum.

S. Ulrikklostrets historieskrivare Wilhelm Wittwer († 1512) var en stor beundrare av Engelbergs konst och berömmer honom dessutom i utomordentligt varma ordalag som en redbar, hederlig, ädel och from man.

Efter Engelbergs död i Augsburg 1512 uppsattes vid S. Ulrikkyrkans nordportal en minnessten, vars inskrift prisar honom som "der viel kunstreiche architector, der statt Augspurg werke und S. Ulrichs gebäu maister, auch pfarrthurns zu Ulm und anderer schadhaften gezarken grosser widerbringer".

S. Ulrikkyrkans förvaltning hedrade Engelbergs förtjänster också därigenom, att hans ättlingar tilldelades egna kyrkstolar.

Den här reproducerade profilteckningen av Engelberg har utförts av Hans Michaelssohn Holbein och återfinnes nu i Köbenhavns kgl. kopparstickkabinett.

Engelbergs stenhuggarmärke kan ses i Verh. d. Vereins für Kunst und Altert. in Ulm und Oberschwaben N.R.H. 2, p. 22 ff.

Platsen medger tyvärr ej införandet av den vidlyftiga bibliografi, som rör Engelberg, men intresserade läsare hänvisas till tyska konversationslexica och konsthistorier.

---

rektören för härvarande ryska bensinfirman Naftasyndikatet, hr Einar Kruse, ha varit revisorer i A. B. Politiken. Alla registreringshandlingar till myndigheterna ha ordnats genom Svenska Ekonomibolaget vid Stureplan.

Aktiebolaget Politiken har givetvis även en styrelse, bestående av männen, som varit i ropet under senaste åren. Denna styrelse synes dock endast ha haft med lärans utbredande att skaffa. Det ekonomiska ansvaret har vilat på hr Aschberg.

Fastighetsaktiebolaget Boken.

Även detta bolag stiftades 1918 och aktiekapitalet var att börja med 30,000 men höjdes sedan till 50,000 kronor. Låtsar man. Svenska Ekonomibolagets kamrer sköter bolagets ekonomi och registrering.

År 1920 inköpte bolaget fastigheten Jägaren nr 21, taxerad till 455,000 kronor.

Enligt lagfartsböckerna utfärdades av fastighetsbolaget Boken inteckningar, som täckte hela taxeringsvärdet och dessutom luftinteckningar för avsevärt belopp. Av dessa luftinteckningar äro för över *100,000* kronor fortfarande gällande.

Karaktäristiskt nog inlämnades dessa luftinteckningar "till förvaring" hos en annan firma, benämnd Sveriges Kommunistiska Parti. Vid en inom denna firma sedermera företagen privat revolution framkom det, att de till förvaring inlämnade luftinteckningarna hade "förkommit". Man har gjort stora ansträngningar för att få rätt på dem, trots att de saknade allt värde.

Nu förhåller det sig dock så, att firman Sveriges Kommunistiska Parti, som hade fastighetsbolaget Bokens luftinteckningar till förvaring, *inköpte ett parti aktier i aktiebolaget Politiken för 120,750 kronor.* Enligt försäkran av styrelsen för A. B. Politiken blevo dessa aktier *"kontant och i reda penningar likviderade"* 1928, trots att firman, som inköpte aktierna, drogs med mindre god ekonomi just då. Det ligger därför nära till hands att antaga, *att aktieköparna nödgades belåna de hos dem till förvaring inlämnade luftinteckningarna.*

Urkunderna förtälja dock icke, vilken bankinrättning eller kapitalist som därmed stod till tjänst, men man har anledning gissa i viss riktning.

Initierad.

AKTIEBOLAGSVÄSENDET FLORERAR.

Hos patent- och registreringsverket infördes under fjolårets sista kvartal i aktiebolagsregistret 234 nya bolag med ett sammanlagt aktiekapital av 19,141,000 kr. Vidare ha under samma tid för 85 bolag registrerats beslut om aktiekapitalets ökning genom ny aktieteckning med sammanlagt 76,041,530 kr. samt för 8 bolag anmälningar om ökning av aktiekapitalet genom överföring av besparade vinstmedel till ett sammanlagt belopp av 643,100 kr.

VÅRA VÄNNER I LANDSORTEN

uppmanas att på de platser, där lösnummerförsäljning av Nationen ännu ej kommit till stånd, vidtala kända respektabla personer och handelsaffärer, som försälja tidningar, att mottaga Nationen i kommissionsförsäljning. Meddelanden om dylika överenskommelser samt antal exemplar som av vederbörande önskas, böra omedelbart insändas till tidningens expedition, Södra Kungstornet, STOCKHOLM.

STOCKHOLMS FOLKMÄNGD VID ÅRSSKIFTET.

Stockholms folkmängd ökades under 1929 enligt föreliggande preliminära uppgifter med 13,374 personer till 492,038, och Storstockholm, inklusive förortskommunerna, tre städer, tre köpingar och sexton socknar, har nu 616,091 invånare, varav 124 053 bo inom förortsområdet. Ökningen i Stockholms stad är större än året förut, då tillskottet enligt motsvarande preliminära siffror var 10 463. Vederbörande myndighet håller dock för troligt att den nu angivna preliminära ökningen, 13,374, kommer att visa sig något för hög. Omkring 11 000 torde man med säkerhet kunna räkna med, och i så fall skulle den verkliga folkmängden i Stockholm vid årsskiftet uppgå till omkring 485 000 personer.

Födelsetalet har under 1929 sjunkit ytterligare under det att dödstalet stigit. Dödsfallen ha varit 818 fler än födelserna.

1929 ÅRS KURSFALL 583 MILJONER KR.

För Stockholms fondbörs var 1929 ett sorgeår. Det medförde nämligen en sänkning av A-listans börsvärde m. 583 mill. kr., under det att näst föregående år kunde uppvisa en höjning av samma börsvärde med 818 mill. kr.

ARBETARNAS LÅNEFÖRLUSTER PÅ 1928 ÅRS STREJKER.

Arbetarnas hela löneförlust på arbetsinställelserna under 1928 med anledning av då pågående arbetskonflikter utgjorde enligt Socialstyrelsens berättelse omkring 45 mill. kronor. Från arbetarnas fackorganisationer utbetalades under året sammanlagt 10,3 mill. kronor i strejk- och lockoutunderstöd.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

NATIONEN

FRAMHÅLLER DE VIKTIGA SAKFÖRHÅLLANDEN som pressen i allmänhet ej delger allmänheten utan förtiger eller framhåller vilseledande;

UNDERBLÅSER ICKE ALLMÄNHETENS SENSATIONSLYSTNAD men framhåller allvarligen de viktiga sakförhållandena sådana de äro;

HÅLLER SÄRSKILT NOGA ÖGA PÅ DE STATLIGA MONOPOLEN och dessas verksamhet.

NORA
STADSHOTELLET

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD
PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.

BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

VAR VI DANSAR
I STOCKHOLM
MÅNDAG: Rosengrens vid Mynttorget
TISDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
TORSDAG: Rosengrens vid Mynttorget
FREDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
LÖRDAG och SÖNDAG: Rosenbad

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 98
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 10 JANUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

ÅRETS VÄRLDSKONFERENSER HA BÖRJAT.

Arbetet för folkens och staternas förenande i ett "messianskt" världsrike under hebreerfolkets visa ledning fullföljes med ej mindre energi ovanifrån än nerifrån i samhällena. Där nere är det som vi veta främst de olika "proletära" internationalerna med Moskva som centrum, som fått sig uppgiften anförtrodd. Ovanifrån arbetas framför allt genom olika slag av "världskonferenser" med Genéve som centrum. De begge vägarna komplettera varandra; går det ej att komma fram på den ena, så går det alltid på den andra. Vilket naturligtvis ej hindrar att de brukas samtidigt i intim förening i det "lojala" samarbetets tecken. Rivaliteten mellan herrarna i Moskva och Genéve är som vi veta iögonfallande, men man samsas alltemellanåt.

Årets första stora "världskonferens" har nu gått av stapeln i Haag, där Youngplanen skall genomtrumfas och därmed Europas skuldsatta folk definitivt och direkt slavbindas vid det internationella Mammonsoket. Folkens köpta ledare hälsa den naturligtvis över lag som en folkvälgärning av första ordningen.

Under och mellan sammanträdena förströ sig herrar delegater efter bästa förmåga. Journalisterna i konferensstäderna skulle härom kunna förtälja mycket, blott de ville och vågade.

RÖDE ZAREN.

Röde zaren, "världsproletariatets diktator", georgiern Dsugasvili — "Stalin", lever och regerar alltjämt — en skräck ej blott för Rysslands hundratal miljoner invånare utan för all världen, som hans strävan går ut på att sätta i brand enligt Marxska receptet. En hänsynslös despot och politisk spelare av sällsporda mått, lyckades Stalin vräka praktiskt taget hela den gamla revolutionssocieteten från styret samt placera sig själv å diktatorns stol. Allt som befann sig i vägen sopades bort, och bl. a. kom hans hårda hand att drabba ett antal framskjutna representanter för "egendomsfolket", världsrevolutionens själva organisatörer. Men vid sin sida, under sig och runt om i världen tolererar han israeliterna av det enkla skälet, att han utan deras välvilliga medverkan ingen vart skulle komma med sin världsrevolution.

Liksom forna tiders envåldstyranner regerar han i blod och järn och — i folkmassans namn.

VÅRA FARBRÖDER.

Svenska folkets älskade Farbröder och Tanter ha åter mött upp till tjänsteförrättning å Helgeandsholmen. Det gamla skådespelet börjar på nytt, med galamässig ouverture, stora remissen, och grandiosa oratoriska praktfyrverkerier m. m. till svenska folkets uppbyggelse. Då det ju bör ha sitt intresse att påminna sig hur Farbröderna i själva verket ta sig ut i sin borgerliga näring, presentera vi här nedan en liten översikt.

I den "folkvalda kammaren", så kallad därför att folkets massa här utfört "valgrovgörat", sitta 19 personer från handel och idustri, 45 arbetare och fackföreningsmän, 26 pressmän, 18 lägre tjänstemän, 10 från vetenskap och skola — blott en folkskollärare, egendomligt nog! — 4 högre ämbetsmän, 93 bönder, 7 godsägare, 2 officerare och 1 underofficer samt 5 präster. Bönderna äro många, likaså pressens män. Yrkesbestämningen är i åtskilliga fall en kinkig uppgift. Hrr Herman Lindqvist, B. Eriksson i Grängesberg och Victor Larsson t. ex. äro "fullmäktige" i någon statens institution, riksdagsämbesmän med andra ord, men de ha förts till "arbetarombuden," medan hr Fabian Månsson, trots sin officiella riksdagstitel "f. d. järnvägsarbetare", förts till pressen Och så herrar "föreståndare"! Står han för riket eller för ett bageri? Mannen har rubricerats som "tjänsteman". Jordbrukarna excellera i ymnigt skiftande yrkesuppgifter i fråga om sitt arbete med jorden. Här ha vi småbrukare, lantbrukare, hemmansägare häradsdomare, lantmän, nämndemän, lägenhetsägare, ja, även fjärdingsman och kommunalnämndsordförande. "Ombudsmannen" har förts till tjänstemannagruppen.

I första kammaren sitta 30 höga statstjänstemän, 6 godsägare, 9 universitetsprofessorer, 10 lärare, 1 officer, 3 präster och 18 industrimän. Därtill komma 35 bönder, 10 arbetare och fackföreningsmän, 16 journalister, 9 tjänstemän. Tolv adelsmän tillhöra senaten.

"PROLETÄRISK" RÄTTSKIPNING.

Inför högsta domstolen i Moskva har börjats rättegång mot förra sovjetryska legationsrådet i Paris Bessedovski, vars sensationella flykt ur legationsbyggnaden är i friskt minne. En ny lag med rektroaktiv kraft, benämnd lex Bessedovski, har utfärdats, enligt vilken dödsstraff drabbar ämbetsmän, vilka vägra att återvända till Ryssland, och Bessedovski anklagas nu icke blott för förskingring av officiella dokument utan även för "övergång till klassfienden." Han kommer att förklaras fågelfri och in contumaciam dömas till döden.

I Samarkand har en stor rättegång slutat med att 20 personer, som anklagats för mordförsök mot sovjettjänstemän, dömts till döden. Ytterligare 19 personer erhöllo fängelsestraff från 5 till 10 år.

TYSK EFTERKRIGSBILD.

I Tyskland har man efter det stora rovriddarkriget ofta kunnat bevittna den scen som utspelas å bilden härovan.

ASIATISKA ARISTOKRATER.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Baron von Rothschild (på besök i Sovjet-Ryssland våren 1919):

— Nå, hur finner du det här i vårt paradis, Rebecka? Motsvarar det dina drömmar?

Baronessan von R.: — Bra Nathan, men dragdjuren äre för lata, det går micket för långsamt.

Baron von R.: — Na, Leiba, piska då drönarna så de vakna upp och förstå sin plikt.

Bankir Goldenthal: — Jak önsker köpe en tavle, men desse äre micket för dire, herr konstnär — har ni inte någon som är litet skadet eller begagnet?

Affärsmannen Jakob Heyman: — Ach, min schöne fröken, detta tyg är micket schtarkt. Ach min schöne fröken, jak garanterar. Om det blir schmutsigt på den ene sida, är det schtrax likedant på den andre.

*

Stråtrövarna (som lyckats överrumpla en välbeställd främmande affärsman på hans skogsvandring): — Pengar eller livet!

Affärsmannen Schück: — Penger! Ach, mine vänner, jak har inga penger. Men kanske är det något som kan passe bland desse moderne kravatter. Ach, min vän skjut icke! Jak schkall köpe den pistol und betala bra.

*

Fader Abraham: — Isaac, min schon, vänj dik att tage längre steg, så schpar du mer på skosulerne.

SKULDSÄTTNINGSPOLITIKENS KONSEKVENSER.

Enligt meddelanden från Warschau skall ej mindre än ett 50-tal polska kommuner av olika slag och storlek ha hunnit den punkt i utvecklingen, där de stå inför finansiellt sammanbrott. I en del orter ha ämbets- och tjänstemännen ej fått sina avlöningar på flera månader. Polska kommunalförbundet planerar inom den närmaste tiden att sammanträde för att söka inleda en hjälpaktion.

Naturligtvis resulterar denna planerade "hjälpaktion" i att nya dyra räntelån upptagas hos det internationella ockrarekapitalets herrar. Någon annan metod för samhällsekonomiens upphjälpande känna icke nutidens "visa" statsmän och politiker.

RÖDA KRAVALLER I BERLIN.

I Tyskland går det f. n. hett till mellan antisemiter och kommunister, och polisen får även då och då vara med på ett hörn och lukta krutrök. Slagsmål och mord höra till ordningen för dagen. Världsrevolutionärernas kamp i "das grosse Vaterland" inriktas allt mera till en kamp på kniven mot de antisemitiska nationalsocialisterna. Senast förmäles om blodiga sammanstötningar vid en för några dagar sedan förrättad begravning, varvid tvenne kommunister som stupat i en batalj mellan nationalsocialister och kommunister begrovos. Vid tillfället fick polisen sitta illa emellan. Härifrån berättas några episoder:

En poliskapten försökte beslagtaga ett standar, som en större grupp kommunister ämnade medföra i begravningståget. Kaptenen omringades av kommunisterna, slogs till marken och sårades av knivstyng i huvudet. En konstapel som kom för att hjälpa honom fick likaledes flera svåra slag i huvudet, och innan han hunnit gripa till vapen hade en kommunist tagit revolvern ifrån honom. Skott lossades på båda sidor, men ingen träffades.

På ett annat ställe måste polisen ingripa med gummibatonger för att skingra kommunisthopar. Allvarliga sammanstötningar inträffade i närheten av Schlesischer Bahnhof. Polisen hade där anhållit 33 kommunister, som buro det förbjudna röda frontsoldatförbundets uniform. Då polisen förde bort de anhållna i bil bombarderades bilarna med stenar och kolstycken från fönstren.

Äventyrliga Ädlingar.

AVSIGKOMMEN AFGAHN.

Afganistans förre chargé d'affaires Shuja-ud-Dowleh-khan ertappades häromdagen med att han höll på att sälja sin legation, möbler, hus och det hela. En vink från britiska utrikesministeriet var tillräcklig för att han skulle packa sina koffertar och bege sig till Berlin. Vid gränsen stoppades för övrigt hans koffertar för undersökning. Det uppges, att förre ministern inte kan redovisa för den lilla nätta summan av 40 000 pund. För ögonblicket pågå energiska undersökningar i den uppseendeväckande saken.

Ministern har innehaft Londonposten under åtta år. Han har alltid varit synnerligen fientligt stämd mot den numera avsatte Amanullah, vilken också nekade att mottaga honom under sitt besök i London för något år sedan. Med anledning av konungens besök flaggade ministern för övrigt till allmän förvåning med bl. a. ett par stora danska flaggor, vilket givetvis väckte mycket stort uppseende inom den danska Londonkolonien.

Den egendomlige ministern lär senare ha förklarat tilltaget med, att han icke visste, hur den afghanska flaggan ser ut. Han kunde ju ha tagit ett bolstervar.

LAGFÖRD LADY.

En kvinnlig engelsk jurist, lady Ankaret Jackson, har blivit dömd att böta fem pund för att hon i oträngt mål dragit i nödbromsen. Tåget skulle lämna stationen Holyhead och damen i fråga gjorde inte några försök att få ut sina tillhörigheter från tullen utan hade tvärtom blivit mycket uppretad då en tjänsteman bad henne därom. Tåget lämnade emellertid stationen och bagaget låg kvar. Efter en stund drog lady Ankaret i nödbromsen och tåget stannade. Det blev tjugufem minuters uppehåll innan man kom i gång igen.

Vid polisförhöret hotade den tydligen mycket temperamentsfulla lady'n att stämma järnvägsbolaget för vårdslöshet. Inför rätten försvarade hon sig per brev. Domstolen fann skäligt att utdöma ytterligare två pund för kostnader i samband med användningen av nödbromsen.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)
Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
Le Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Den svenska folkstammens bevarande. Av professor emeritus dr Ernst Almquist. (N:r 199.)

*

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
Carl Sandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 203 — FREDAGEN DEN 17 JANUARI 1930 — ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Riksdagens högtidliga öppnande har ägt rum. Våra dyra Farbröder och Tanter ha under övlig ceremoniel stått av Kungen hälsats välkomna till sitt riksvårdande värv, som alltså tagit sin början.

För Sveriges bönder måste det ha känts som en sann lisa att i dessa bistra dagar fått höra så månget vackert ord uttalas av sina dyra representanter om sin "fosterländska gärning att frambringa bröd åt folket", liksom alla försäkringarna om välvilja från parlamentets sida. Ur snart sagt allt vad som sades under öppningsceremonien av ålderspresidenter såväl som officiella och andra talmän lyste idel jordbruksvänlighet och öm omtanke om "landets barn". Så här är tydligen intet i sak som skiljer partierna åt. Antibarriärpolitikens stolta gestalt från debatterna i Genève, hr Wennerstén, vädjande till vårt folk att "ej glömma, att jordbruket räddade oss under den stora avspärrningen". "Jordbruksnäringens utövare befinner sig i ett verkligt nödläge", yttrade den "liberale" greven till Ovesholm. Vår store idealist Lindhagen poetiserade över "jordens barm — källsprånget till all kultur". Etc. I dagspressen erkännes även allmänt att 1930 års riksdag, åtminstone till att börja med, (tills bönderna hunnit lugnas), komme att gå i jordbrukets tecken.

Alla dessa vackra ord, till jordbrukarnas och modernäringens fromma, redan vid själva öppnandet, båda ju gott och borde, tycker jag, senteras av dessa. Det är också förståeligt, att man på en del partihåll tagit illa vid sig att Upplandsbönderna — å vilka varken ros eller ris tycks bita — ånyo begynt visa ett trilsket humör. Ett massmöte av odalmän sammanträdde nämligen — samtidigt med det pompösa öppnandet i Stockholm — i Uppsala och protesterade i aggressiv ton mot en del utmanande nya köttbesiktningsföreskrifter från Uppsala stad. Stämningen var upprörd. — "Böndernas ekonomi är dålig, men deras enighet är stor, om det kniper", yttrade en talare.

Ej nog härmed: också från andra håll förmälas om *stark jäsning* bland landsbygdens folk. De skarpaste uttalanden fällas om den härskande regimen vid allmänna och enskilda jordbrukaresammankomster. Allt tyder på att den svenska bondens berömda tålamod sett sina bästa dagar. Här gäller i sanning för partierna att hålla samman, om demokratien skall kunna räddas, att nu se till det stora gemensamma som enar, under bortseende från det lilla som skiljer, att låta anstå ett slag med striden om taburetterna och de fetaste parlamentariska köttstyckena. Slå Lindman, Trygger, Lövgren, Ekman, Gränebo, Per Albin, Engberg och Kilbom i solidaritetens tecken sina kloka huvuden samman, så böra de ju ha utsikter att kunna övervinna den hotande faran. Det är ej första gången de måst arbeta gemensamt mot "yttre" fiender! Ett glädjande bevis för det starkt tillväxande samförståndet på Helgeandsholmen utgör förvisso de vackra hyllningar som ägnats min gamle vän bondeförbundaren Reuterskiöld vid hans nu timade 60-årsdag, vilken av partierna överlag firats på mest grandiosa sätt. En liten smula eftergift få väl också vännerna Bonnier och Heckscher inför tvånget gå med på. Hjälper ej med enbart jordbruksvänliga tal och "rationaliseringsåtgärder" får man väl slänga till "parasiterna" några ben att gnaga på, så de hålla mun.

*

Vår utmärkta nationalekonom Herr Wiggfors har åter hållit ett upplysningstal, vari han uttalat, att ekonomiskt vetande är tidens lösen. Betydelsen av ekonomiska studier och ekonomiskt vetande kan ej överskattas, yttrade han så sant och riktigt, och manade arbetarna att sätta sig in i de ekonomiska orsakssammanhangen. Herr Wiggfors har rätt att göra anspråk på att bli hörd — han har ju en sådan storslagen erfarenhet bakom sig, ej minst från vårt dyrbara Spritmonopol, där han varit en av d:r Bratts ekonomiska experter.

Jag hälsar med glädje hr W:s utlovade upplysningsarbete, och hoppas att han härnäst såsom lämpligt praktiskt åskådningsmaterial måtte närmare skildra orsakssammanhangen inom Spritmonopolet, som ju alltid är ett både aktuellt och intressant ämne.

Hr Wohlins på order av Marcus W. tillkallade "specialutredningsman", justitierådet Borgström, har fullgjort sitt värv i vad avser kgl. Tobaksmonopolet. Kgl. Vin- och Spritcentralen kommer senare. Det förvånar mig bara, att ingen av mina många vänner inom pressen och politiken, som ju eljest aldrig bruka svika, när det gäller att slå vakt kring riksdagens rättigheter, protesterat mot att riksdagens beslutade stora monopolkontrollutredning, väl en gång utförd, så där utan vidare av diktator Wohlin slängdes på hyllan, till förmån för en "extra, mera vederhäftig", som anförtroddes det välsinnade justitierådet.

*

Demokratien gör fortsatta framsteg i landet. För ögonblicket inriktar man sig här framför allt på att bereda rikligare och bättre tillfällen till dans för det arbetande folkets ungdom, för vilket lovvärda syfte miljonjazzpalats planeras litet varstans i landet. Vidare märkes dårhusbyggandet, i fråga om vilket rikets andra stad nu beslutat sig för en verkligt pioniär insats. Det planerade nya sinnessjukhuset, som skall byggas på Hisingen, kommer att kosta 10 milj. kr. Det skall bli något i sitt slag enastående, en fullkomlig sevärdhet. Det upplyses ej vilken storbank som är den lyckliga att få "finansiera", men jag tycker, att rättvisan borde bjuda, att alla banker, åtminstone de i Sverige, finge vara med i "fri tävlan" och stå till tjänst med pekunierna, som ju dock äro det väsentliga i affären. Skall det vara demokrati, så skall det också vara det! Jag förmodar att professor Segerstedt i sin egenskap av sann liberal ser till, att här ingen mannamån sker.

YNGSTE MEDARBETAREN.

LEVE DEN "FRIA" DANSEN!

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

KULTURELL DEKADANS.

Den asiatiska världserövraremakten betjänar sig av många medel i sin kamp för den kulturbärande nordiska rasens förstörelse. Bl. a. gäller det att få den uppväxande ungdomen, framför allt den kvinnliga, under sitt inflytande. "Kvinnosaksrörelsen" utför även härvid ett värdefullt hjälparbete. Led kvinnan bort från hennes av naturen givna bestämmelse, från hemmen, bringa henne att svika moralens och den kristna traditionen bud, och spelet är vunnet! Hemmen, samhällets fasta grund, äro spolierade och den åstundade allmänna upplösningen en "gudomlig" verklighet.

Det är alltså icke någon tillfällighet att våra nutida "demokratiserade" samhällsstyrelser med sådan helig iver inrikta sig på "frihetens" förverkligande i största utsträckning också i frågan om ungdomens nöjesliv. Ty i det tecknet uppmjukas så lätt de bevarande sedliga begreppen. Från alla håll meddelas i dag planer på byggande av "tidsenliga" jazzpalats. Bl. a. planerar det socialiststyrda Malmö ett miljondanspalats åt "folkets barn". Det artar sig till en formlig tävlan på området samhällena emellan, sådan vi tidigare bevittnat, när det gällt uppförandet av miljonbankpalats, -skolor och -fängelser. Ingen bryr sig om att tänka efter, om den importerade jazzkulturen — för vilken folkets slantar nu skola offras — är värd all denna ära. Jazzen, den internationaliserade dansen, är dock ett steg tillbaka i nöjeskulturen, en återgång till de ociviliserade folkens primitiva förlustelsesätt. Liksom snart sagt allt annat på modet är den ett påfund av semiterna, som till Västerlandet önskat införa den afrikanska negerdansen, "parningsdansen", såsom de gamla kultiverade västerländska dansernas arvtagare. Västerlandets kulturfolk skola i ena som andra avseendet föras till den primitiva nivå, där de blottas å all sann kultur och bli mogna för s. k. frigörelse i asiatisk bolsjevism.

POSTPRENUMERERA Å NATIONEN!

UR INNEHÅLLET:

"Jordbrukets riksdag." Ledande artikel.

Israels "heliga patriarker." Av J. L.

Bankir Aschbergs vinst å Sparbankssvindeln. 20 milj. kr. XII. Av Initierad.

Asiatiska Aristokrater. Aktuella anekdoter.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 17 JANUARI.

»JORDBRUKETS RIKSDAG».

1930 års riksdag har sammanträtt. Ur trontal och statsverksproposition framlysa, att den åtminstone att börja med kommer att gå i jordbrukets tecken. Jordbrukskrisen och den därur härledande orosstämningen på landsbygden påkallar ett ovillkorligt ingripande från statsmaktens sida. Men på intet håll är man redo till handling i enlighet med situationens krav.

Regeringens budget visar på ett ansträngt statsfinansiellt läge. Statens verkliga utgifer ha, jämförda med fjolårets, ökats med 27,7 milj. till 717,009,047 kr., varemot svarar en ökning av de egentliga statsinkomsterna med endast 1,7 milj. kr. Den bjudna "skattelättnaden" lyder på nedsättning av inkomstskatteprocenten från 145 till 140 enheter, vilket beräknas medföra en "lindring" av 6 milj. kr. Regeringens jordbruksprogram skulle främst avse att bereda bättre pris och avsättningsmöjligheter för de svenska jordbruksprodukterna. Bland proponerade eller förslagna åtgärder märkas inmalningstvång enligt "jordbruksutredningens" hemställan om höjda spannmålstullar, främjande av smörexporten, stöd åt betodlingen, nyordning av jordbrukskasserörelsen och den primära jordbrukskrediten etc. Budgeten slutar på en summa av 808,7 milj. kr. mot 779,3 milj. kr. i löpande riksstat. Bland poster på inkomstsidan upptages också "lånemedel" till ett belopp av 49,570,553 kr.

Någon avvikelse i realitet från tidigare budgetprinciper representerar hr Lindman senaste statsverksproposition ej. Vår "världsberömde" nationalekonom Cassel hälsar också "dess tendens att vilja förhindra statens omåttliga kapitalsamlande på skattearbetarnas bekostnad" med glädje. Beträffande programmet för jordbrukets upphjälpande har den diplomatiska avfattningen tydligt åstadkommit en avspänning i den politiska situationen. Inför hotet från den judestyrda vänsterpressen om regeringskris avstod hr Lindman från att i kraft av sin rätt enligt grundlagen träffa snabba, verkligt hjälpande åtgärder till jordbrukskrisens avvärjande Vänstern låter nu även förstå, att regeringens fortsatta existens är beroende av dess "lojala samverkan" med övriga partier i jordbruksfrågan. Vad härmed menas är ej svårt att förstå.

Beträffande bolsjevikpropagandan yttras av förklarliga skäl ej ett ord i trontalet. Dylikt hade kantänka ej varit comme il faut efter de utsökta lovord Hans Excellens Utrikesministern nyligen fick mottaga för sin "lojala" politik från bödelsregeringen i Moskva. Lika naturligt var, att denna på den internationella storfinansens nåd sittande "nationella" regering underlät att proponera åtgärder till det svenska nationalförsvarets bringande i ett närmelsevis dugligt skick. Dylikt skulle kantänka ej väl upptagits av Den Röde Riddaren i Socialdemokraten. Den allvarligaste av alla frågor, den om rikets finanser, halkas som vanligt över. Ej ett ord i regeringsbudskapet tyder på någon förefintlig avsikt att vilja bryta med den hittills i landet följda ansvarslösa statsekonomiska slentrianpolitiken. Tvärtom visar den på inkomstsidan upptaga låneposten å 49,5 milj., att det är meningen att fortsätta på skuldsättningsvägen. Det centrala i riskekonomiproblemet låtsas man alltjämt ej om. Ja, här ha vi ju den ömma punkten som enar partierna av alla färger. Hrr parlamentariker få ju ock sin släng med av sleven. Vägen är så bekväm: man går bara till sina vänner inom finansen och tar upp nya statslån — de räcka inte bara till "reformer" utan också till en värdig parlamentarisk livsföring plus en och annan "skattepresent" åt det förtryckta folket. Morgondagen och de efterkommande sakna våra politiker av i dag allt intresse för.

1930 års riksdags kommer, av tecknen att döma, att löpa i de gamlas spår. Någon insats från regeringens sida i syfte att leda utvecklingen in på nationellt hållbara linjer är ej att vänta. För jordbrukarna gäller att se verkligheten sådan den är och ej hänge sig åt illusioner på grund av den välvilliga ordflod, som nu i strida strömmar ledes ut över landets tegar från den parlamentariska tribunen å Stockholms Helgeandsholme.

Prenumerera! - Annonsera!

ETT GLAS DÅ OCH DÅ
med härligt sprudlande *Fruktsalt-Samarin* verkar uppiggande och energigivande. Det utdriver den skadliga urinsyran ur kroppen, uppfriskar blodet och befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, osunda rester, som skola bort. Ni håller Er i god form genom dagligt användande av *Fruktsalt-Samarin.* Rekommenderas av läkare.
Pris pr flaska kr. 2.50. *Obs.! Ej i lös vikt.*
Säljes överallt.
Cederroths Tekniska Fabrik - Stockholm

Raskare Rakning
och skönare
Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.
Efter rakningen
Aqua Vera
Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:—
Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

PRESSKONSERTEN

TRONTAL OCH STATSVERKSPROPOSITION.

kommenteras f. n. ivrigt i den politiska pressen. Man uppehåller sig företrädesvis vid de delar därav som avse hjälpen till det betryckta jordbruket.

Nya Dagligt Allehanda (h.) beklagar budgetutvecklingens stagnerade statsinkomster och starkt stigande utgifter men hälsar de bebådade tullförhöjningarna med tillfredsställelse. Tidningen hoppas på förståelse från vänsterpartierna:

Med en sådan förståelse skall jordbruksfrågan kunna lösas som en allmän nationell angelägenhet och utan någon politisk kris. Men i motsatt fall måste man räkna med hårda politiska strider, möjligen följda av en utomordentlig tillspetsning av hela det parlamentariska läget.

Professor Cassel ger i *Sv. Dagbl.* (h.) regeringen ampla vitsord för dess "kloka budget", under iakttagande av önskvärd hänsyn till kapitalbildningen:

Den som lärt sig något av den erfarenhet vi ha omkring oss, skall förstå, att finansministern är inne på rätt väg, när han vill skapa gynnsammare villkor för kapitalbildningen i landet och särskilt när han söker, om också på ett alltför blygsamt sätt, begränsa tendensen att låta staten samla ihop kapital på skattebetalarnas bekostnad.

Dag. Nyheter (l.) är ledsen över upptagandet av tullfrågan och önskar mera vida synpunkter på problemen:

Det hade inte minst med hänsyn till näringslivet och jordbruket varit en avgjord förtjänst, om partiledarna inte skattade alltför mycket åt valpolitiska synpunkter, utan bestämde sitt handlande på något längre sikt. Det gäller för övrigt efter hela linjen och inte uteslutande för jordbruket.

Stockholmstidningen (l.) finner formuleringen av den bebådade tullförhöjningen moderat och klokt avfattad:

Vad som åsyftas med höjda spannmålstullar, är icke närmare angivet. Det kan vara fråga om motåtgärder mot en bevisligen förekommande dumping här av utländsk havre och måhända även råg. Det kan gälla en inre reglering av det rådande tullskyddssystemet, en avvägning till jordbrukets förmån, ett problem, som är föremål för utredning på begäran av 1927 års riksdag, och det kan naturligtvis tänkas, att regeringen redan har någorlunda klart för sig det väsentliga av denna utrednings blivande resultat. Det kan gälla andra justeringsåtgärder.

Uttrycket i trontalet medger emellertid i och för sig även den tolkningen, att det skulle vara fråga om en verklig framstöt av protektionistisk innebörd, en brytning med den moderata tullpolitik, som sedan länge fullföljts här i landet. Emellertid finner man samtidigt, att i statsverkspropositionen beräkningen av tullinkomsterna icke rönt någon som helst inverkan av det i trontalet bebådade förslaget om höjning av spannmålstullen. Den närmast till hands liggande slutsatsen härav måste onekligen vara den, att förslaget icke kan äga någon avsevärd omfattning. I så fall kommer man måhända på sina håll att finna detta förslag betyda en spänd väntans upplösning i intet. Ehuru detta är Kants definition av det komiska, blir väl effekten då snarast den motsatta, men den store Königsbergfilosofen hade inte haft tillfälle att göra iakttagelser i modern politik, där stundom det tragiska och det komiska rubba varandras cirklar.

Svenska Morgonbl. (f.) varnar för en protektionistiskt framstöt på allvar, som skulle bli signalen till krig på liv och död mellan reaktionärer och framstegsvänner:

I så fall kommer det snart att blåsa upp till strid. Rent partipolitiskt sett ha vänsterpartierna ingenting att förlora på den kraftmätningen, om de nämligen i handling visa, att de genom omfattande praktiska hjälpåtgärder önska stödja jordbruket. Men ett oresonligt och stridslystet uppträdande från högerns sida skulle helt visst försvåra möjligheterna att uppnå den ur jordbrukets synpunkt bästa möjliga lösningen. Därför vore ett dylikt steg beklagligt.

Skånska Dagbladet (b.) — vars redaktör, hr Brode-"Berlin", är av hebreisk börd och tidigare tjänstgjort först i hr Bonniers tidning (D. N.) samt sedermera i högerpressen tills han slutligen ställdes i spetsen för Bondeförbundets största tidning o. som nyligen utsetts till ordförande i partiets pressförening — ser i regeringens protektionistiska framstöt ett hot mot demokratien.* Tidningen skriver under livliga handklappningar från vännerna i D. N.:

Helt befriade från en strid mellan tullar och frihandel bli vi icke. Graden av denna strids bitterhet kommer helt naturligt att bero på hur långt regeringen till sist går och hur mycket den ämnar göra av sin tulltanke... Beträffande regeringens skisserade program för neutralisering av jordbrukskrisens verkningar kan ett bedömande nu icke komma i fråga. Därtill vet man ännu för litet om vad det realiter kommer att till slut innebära.

Åtskilligt tyder på att herrar Brode-"Berlin", Persson i Bramstorp och Nilsson i Köinge, genom framhävande av hotet, "faran" för en sprängning av Bondeförbundet i likhet med vad på den stora tullstridens dagar hände det gamla Lantmannapartiet, lyckats skrämma bondeförbundarna till en passiv och i sak mindre positiv hållning i jordbruksskyddsfrågan.

I *Ny Tid* (s.) skriver hr Per Albin Hansson:

Uppläggningen av den s. k. huvudfrågan — stöd åt jordbruket — ger icke något intryck av att regeringen velat följa de dåliga rådgivare, som med sådan iver blåst i sina stridslurar under de senaste månaderna (adressen tydligen till hr Ljunglund i Allehanda). Icke heller trontal och statsverksproposition i övrigt ger intryck av att regeringen skulle umgås med självmordstankar.

I *Socialdemokraten* (s.) kör hr Engberg fram med sina hebreiska lärofäders visdom och varnar i känd ton regeringen för att beträda mot "demokratien" fientliga vägar:

Tullkrävarna lyckades till slut avpressa regeringen ett löfte — det gick tydligen inte med mindre efter de sista veckornas frenetiska tullhets i högerpressen — men man anar brasklappen under den till intet förbindande formuleringen: förslag om höjning av tullen å vissa slag av spannmål. Det var inte precis den spelöppning tullpressen bespetsat sig på, ingen djärv offensiv under det agrariska Uppsalamötets fälttecken. Utfästelsen om tullhöjningar är visserligen given, men den kan — som en liberal samtida påvisat — tolkas på olika sätt. Under alla förhållanden få tullkrävarna nöja sig med att vänta och se.

Hr Lindman vill bl. a.: göra sig förvissad om att inte bondeförbundet vägrar i vändningen — på den kanten har ju på sistone sänkta industritullar varit förgrundsintresset, under det man kunnat spåra en viss skepsis beträffande spannmålstullarnas betydelse. Att försök komma att göras att vinna förstärkningar från oppositionen kan också tagas för givet. Bland de frisinnade lanlsbygdsrepresentanterna finns ju en och annan, som betänkligt närmar sig bondeförbundarna i sin allmänna politiska inställning. Det kommer att visa sig om partidisciplinen förmår hålla stånd mot tullkrävarnas press...

Högerpressens optimism är onekligen ägnad att väcka förvåning. Om regeringen, som N. D. A. anser självklart, "måste betrakta tullhöjningarna som en vital fråga", får den vara beredd på strid — en strid, där nederlaget på förhand kan anses givet.

Men är regeringen beredd att stå eller falla med den bebådade tullpropositionen? Trontalets formulering ger icke stöd för ett sådant antagande. Hr Lindmans jordbruksprogram erinrar i mångt och mycket om hans långvariga verksamhet som högerns första resande i politiska konfektionsartiklar. Han lägger generöst upp hela lagret till påseende. Var så god mitt herrskap, här finns åtskilligt att välja på. Tullförhöjningar bland mycket annat. Något är det väl alltid som passar.

Ja, utan tvivel. Programmet bjuder på en del, som riksdagen kan reflektera på — när orimligheterna blivit bortrensade. Och till orimligheterna höra tullförhöjningarna. I detta avseende skola varken regeringen eller dess vapendragare i pressen göra sig några illusjoner. Och illusjoner torde lika litet vara på sin plats i fråga om vissa bebådade föranstaltningar av kristidskaraktär, ägnade att fördröja jordbrukets sanering.

En vacker presspelöppning, som man finner! Hrr Bonnier och Heckscher ha blitt hörda över hövan. Annat var ju heller inte att vänta, med kännedom om den härskande "demokratiens" väsen och vilja... Av pressdiskussionen att döma skulle sakens utgång redan vara klar, d. v. s. i den "demokratiska" majoritetens anda. Ja, sannolikt, försåvitt ej bönderna ute i landet lyckas utfinna medel till påtryckning, som göra herrar tidningsägare och parlamentariker hågade att ta en smula hänsyn också till uppfattningen hos dem det här närmast gäller.

* Brode-"Berlins" svenska stamfader, den från Berlin inflyttade äventyrliga judiska rabbinen Brode, lät här döpa sig under det tyskklingande namnet (von) "Berlin". Red.

DE TVA NATIONERNA.

Hebreiska bokförläggaren Bonniers *Dagens Nyheter* (L.), som är den politiska institution här i landet, som genom sin provokatoriska verksamhet främst framskapat den rådande politiska söndringen och svenska folkets konstlade uppdelning i tvenne nationer, "borgare" — "proletärer", har känt sig obehagligt berörd av att Vederbörandes spel äntligen börjat genomskådas. Att döma av en i tidningen nyligen införd ledande artikel, vari i indignerad, moraliserande ton opponeras mot vissa kretsars körande med "den gamla historien om två nationer", särskilt i vad gäller land och stad, där "den konstlade uppdelningen i två nationer" enligt bladet saknar allt berättigande; då stad och land äro ett i intressehänseende. D. N. skriver:

Den gamla historien om de "två nationerna" har ånyo börjat spridas i skillingtryck, fast i en grundligt omarbetad upplaga. Det är inte längre arbetarklas-

1930 ÅRS STATSBUDGET.

INKOMSTER:

A. Egentliga statsinkomster.

Skatter	569,950,000	
Uppbörd i statens verksamhet	14,626,200	
Diverse inkomster	4,581,467	589,157,667

B. Inkomster av statens produktiva fonder:

Statens affärsverksamhet (överskott)	101,115,000	
Statens aktier	24,120,000	
Statens utlåningsfonder (överskott)	12,385,400	
Fonden för låneunderstöd (överskott)	1,475,000	
Statsverkets fond av rusdrycksmedel (överskott)	4,300,000	143,395,400
Andel i Riksbankens vinst		19,000,000
I anspråk tagna kapitaltillgångar		7,615,980
Lånemedel		49,570,553
	Summa	808,739,600

UTGIFTER:

A. Verkliga utgifter:

Huvud-titlar	Ordinarie anslag	Extra anslag	Summa	
Första	1,402,650	439,350	1,842,000	
Andra	9,598,304	3,982,896	13,581,200	
Tredje	4,001,300	1,843,700	5,845,000	
Fjärde	110,201,700	26,653,400	136,855,100	
Femte	41,997,150	69,561,850	111,559,000	
Sjätte	17,518,300	54,702,700	72,221,000	
Sjunde	42,700,600	4,242,700	46,943,300	
Åttonde	96,448,009	50,160,691	146,608,700	
Nionde	14,727,830	18,047,470	32,775,300	
Tionde	9,695,896	4,324,304	14,020,200	
Elfte	20,575,027	23,913,873	44,488,900	
Säger	368,866,766	257,872,934	626,739,700	
Oförutsedda utgifter			1,000,047	
Riksdags- och revisionskostnader m. m.			4,305,800	
Räntor å statsskulden m. m.			84,963,500	717,009,047

B. Utgifter för kapitalökning:

Att täckas av:

	Lånemedel	Andra stats-inkomster	Summa	
Statens affärsverksamhet	29,448,553	4,015,000	33,463,553	
Statens utlåningsfonder.	9,500,000	1,945,000	11,445,000	
Fonden för låneunderstöd	182,000	—	182,000	
Åtgärder inom jordbrukets område	10,000,000	—	10,000,000	
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	—	5,000,000	5,000,000	
Fonden för förlag till statsverket	440,000	—	440,000	
Fonden för mötande av förluster å A/B Kreditkassan av år 1922	—	5,000,000	5,000,000	
Avbetalning å statsskulden	—	26,200,000	26,200,000	
Säger	49,570,553	42,160,000	91,730,553	91,730,553
			Summa	808,739,600

sen som känner sig utsugen. Utarmningsteorien har fått en annan adress, och de som nu predika de göra sitt yttersta, att bibringa folk den uppfattningen att borgarsamhället är en inrättning genom vilken städernas och industrisamhällenas "borgare", varmed förstås alla över lag, hänsynslöst tagit för sig den bättre delen av denna världens goda, medan landsbygden blivit illa förfördelad. — — — Man har full rätt att påstå att det är en vanställande bild, som vissa politikens skogsmänniskor lämna, då de teckna utvecklingen såsom en dålig affär för landsbygden, ett kretslopp, i vilket bonden ständigt bedrages på sin rättmätiga andel av samhällets förkovran.

Här få vi alltså höra "den gamla historiens" egen fader fördöma sitt skapade verk. Uppbyggligt! Att de som nu tala om "två nationer" med utsugare- och förtryckarenation skulle avse "städernas och industrisamhällenas borgare över lag", är alldeles feluppfattat, bästa kollega. De ha äntligen fått ögonen upp för att här verkligen finnas *två nationer*, varav *den ena är svenskarna*, detta lands rättmätiga arvtagare, och *den andra de hit inflyttade israeliterna och deras politiska och ekonomiska tjänstehjon.* Denna faktiska problemställning går icke att medels några spetsfundigheter bortförklara. Sveriges bönder ha också börjat komma till klarhet i saken och lära i sin opposition även veta att skilja mellan hederliga svenska borgare och parasiterande främmande borgare.

SPAR-MILJONERNA TILL PANAMA SÄGER F. D. P.

Bankir Aschbergs organ, *Folkets Dagblad Politiken* (k.) har uppenbart irriterats av våra avslöjanden rörande vederbörandes manipulationer med svenska folkets sparmiljoner, ehuru man naturligtvis aktar sig för att till sakligt bemötande upptaga våra uppgifter, vilket ju skulle ställt sig en smula besvärligt. I stället bjudes nu på en tokrolig artikel, gående ut på att de av tidningens egen ekonomiska förläggare rövade sparmiljonerna gått till — Panama. Man känner sig tydligen starkt trängd, när man nödgas duka ihop slika läckra historier. Under braskande rubriker, såsom "Sparbankens miljoner gick till Panama. Tamm och Svensson junior reste dit i fjol. 'God reskassa. Jordköp":

Utredningen i den stora sparbankssvindeln är som bekant ännu ej färdig. Man letar i böcker och handlingar efter de försvunna miljonerna, medan den ena pampen efter den andra dras in i härvan och omärkligt försvinner från arenan. Så har det bl. a. gått med förre underståthållare Tamm. Denne kommer dock snart åter fram i rampljuset — inför rådhusrätten. Men hans patologiske son är försvunnen och även miljoner av småfolkets sparade slantar. Vart har dessa tagit vägen? Därom har ännu inte lämnats besked.

(Forts. sid. 7.)

RIKSDAGSPARTIERNA KONSTITUERADE.

De olika partierna höllo dagen före riksdagens öppnande sina sedvanliga konstituerande sammanträden.

FÖRSTAKAMMARHÖGERN.

Första kammarens nationella parti återvalde till ordförande utrikesministern excellensen Trygger, till vice ordförande hr Nilsson i Kristianstad samt till övrika ledamöter av förtroenderådet finansminister Dahl, hrr Frändén, von Geijer, Gustafsson i Stensholm, jordbruksminister Johansson, hrr von Sydow, Sederholm och Widell. Till klubbmästare omvaldes hrr Clemedtson och Forssberg.

ANDRAKAMMARHÖGERN.

Andra kammarens lantmanna- och borgarparti återvalde excellensen Lindman till ordförande. Till vice ordförande omvaldes hr Nilsson i Bonarp samt till övriga ledamöter av förtroenderådet hrr Magnusson i Tumhult, Jönsson i Boa, Nilsson i Antnäs, Pettersson i Bjälbo, Winkler, Olsson och Lithander. Till suppleanter återvaldes ecklesiastikminister Lindskog, hrr Birger Pettersson, Nylander i Stockholm, Järte, Arne Forsell och Anderson i Storegården samt nyvaldes hr Wohlin efter hr Henrikson i Heberg, som avsagt sig riksdagsmannaskapet. Till sekreterare valdes hr Anderson i Storegården och till kassaförvaltare hr Laurén.

BONDEFÖRBUNDET.

Bondeförbundets riksdagsmannagrupp har till ordförande omvalt hr Olsson i Kullenbergstorp och till vice ordförande samt ordförande i gruppens förstakammaravdelning hr Nilsson i Gränebo samt till vice ordförande för första kammaren hr Tjällgren och för andra kammaren hr Olsson i Golvvasta.

Till ledamöter av förtroenderådet utsågos hrr Olsson i Kullenbergstorp, Nilsson i Gränebo, Tjällgren, Westman, Johansson i Friggeråker, Olsson i Golvvasta, Lindgren i Dingelvik, Laurin och Persson i Trången.

LIBERALA PARTIET.

Liberala ridsdagsmannagruppen valde vid sitt sammanträde till ordförande hr Eliel Löfgren och till vice ordförande hr Fehr.

FRISINNADE PARTIET.

Frisinnade folkpartiet återvalde till ordförande hr C. G. Ekman och till ledamöter i förtroenderådet hrr David Bergström, Andersson i Fältenborg, Rosén, Bergman, von Stockenström, Kvarnzelius, C. G. Ekman, Bengtsson i Norup, Hamrin, Andersson i Rasjön, Hamilton, Danielson, Olsson i Ramsta, Olofsson i Digernäs och Jeppsson. Till ordförande i partiets förstakammargrupp omvaldes hr Kvarnzelius och till vice ordförande hr David Bergström samt till ordförande i andrakammargruppen hr C. G. Ekman och till vice ordförande hr Bengtsson i Norup. Till sekreterare omvaldes hr David Bergström och till kassör hr Jeppsson. Revisorer blevo hrr Abrahamsson och Lundén med hrr Ander och Larsson i Örbyhus som suppleanter. Till pressombudsmän utsågos hrr Österström och Olsson i Mora samt till tryckerikommitterade hrr David Bergström och Andersson i Rasjö.

Socialdemokratiska riksdagsgruppen återvalde till ordförande hr P. A. Hansson, till vice ordförande från första kammaren hr Möller och från andra kammaren hr Engberg samt till övriga ledamöter av förtroenderådet hrr Olof Olsson, Sandler, Bärg i Katrineholm, Björnsson, Sävström, sekreterare, Johansson i Uppmälby, kassör, Larsson i Västerås, Wigforss, Anderson i Råstock, Johanson i Stockholm och Lindqvist i Halmstad, biträdande sekreterare.

KOMMUNISTISKA PARTIET.

Kommunistiska riksdagsgruppen har till ordförande valt hr Kilbom, till sekreterare hr Karlsson i Grängesberg och till kassör hr Spångberg.

De olika partiernas konstituerande sammanträden efterföljdes av animerade supéer och samkväm, varvid mycken vältalighet utvecklades.

KONUNGENS TRONTAL.

Konungens trontal vid riksdagens öppnande hade följande lydelse:

Svenska män och kvinnor, valda ombud för Sveriges folk!

Jag hälsar Eder välkomna till Edert ansvarsfulla värv.

Under det gångna året har Min älskade brorsdotter prinsessan Märta blivit förmäld med Norges Kronprins. Denna lyckliga förening har berett Mig en uppriktig glädje, som funnit gensvar hos det svenska folket.

Sveriges förhållande till främmande makter är gott.

Strävandena att politiskt och ekonomiskt närma världens skilda folk hava under det gångna året med växlande framgång fullföljts. I dessa strävanden har Sverige nu som tillförene medverkat.

Jag har för avsikt att förelägga Eder förslag om godkännande av de av Sverige undertecknade internationella överenskommelserna om förbud mot användande i krig av giftiga gaser och om kontroll över den internationella handeln med krigsmateriel. Vissa vid Nationernas förbunds senaste församling i Genève godtagna överenskommelser berörande den fasta mellanfolkliga domstolen i Haag komma jämväl att underställas Eder.

Arbetet på befästandet och utbyggandet av våra ekonomiska förbindelser med främmande länder har fortgått. Ett tilläggsavtal till handelstraktaten med Tyskland kommer att föreläggas Eder.

Vårt folk har med tillfredsställelse och offervilja mottagit de från Gammalsvenskby till Sverige inflyttande stamfränderna.

Med bekymmer har jag iakttagit, hurusom det synnerligen allvarliga läge, vari vår jordbruksnäring befunnit sig, ytterligare förvärrats under senare delen av föregående år. Med hänsyn härtill anser Jag åtgärder från det allmännas sida vara oundgängligen nödvändiga särskilt i syfte att vinna ökad användning av svensk spannmål samt förbättring av priset därå. För detta måls uppnående är Jag sinnad att för Eder framlägga bland annat bestämmelser om inmalning av svenskt vete vid tillverkning av mjöl och i sammanhang därmed, för att jämväl tillgodose det oavvisliga behovet av skyndsam förbättring av läget, förslag om höjning av tullen å vissa slag av spannmål.

Likaledes kommer att av Eder äskas anslag för ett bättre ordnande av mejerihanteringen samt exporten av smör och andra jordbrukets produkter, ävenså till utveckling av lantmännens ekonomiska föreningsrörelse. Förslag förberedas även till förbättring av jordbrukets kreditförhållanden, omorganisation av den högre lantbruksundervisningen, statsunderstöd till skogskultur å kalmarker ävensom sötvattensfiskets upphjälpande. I syfte att bereda ytterligare lättnad i vägunderhållsbördan föreslår Jag ändringar i fråga om automobilskattemedlens användning.

Med hänsyn till de ekonomiska utsikterna för det kommande året föreslår Jag Eder att sänka skatten å inkomst och förmögenhet.

För tillgodoseende av det ökade behovet av elektrisk kraft kommer en plan för anläggande av nya och utvidgning av befintliga kraftverk att föreläggas Eder.

Jag äskar av Eder medel för anskaffande av ännu en statsisbrytare.

Frågan angående omorganisation av försvarets centrala ledning och förvaltning kommer att ånyo underställas Eder prövning.

Såsom ett led i revisionen av 1734 års lag förelägger Jag Eder förslag till lagstiftning, avsedd att ersätta ärvdabalkens stadganden om testamente.

I samband med en formell revision av gällande kommunalförfattningar föreslår Jag införande av kyrkofullmäktige samt fakultativ överflyttning av skolärendena till den borgerliga kommunen. Vidare är det Min förhoppning att kunna förelägga Eder förslag till ny ordning för den frivilliga sjukförsäkringen ävensom till ny lagstiftning avsedd att ersätta nuvarande lag angående lösdrivares behandling.

Propositioner komma att avlåtas om nya avtal beträffande utövandet av statens tobaksmonopol och partihandeln med rusdrycker samt angående ny förordning om motorfordon.

I haven även att emotse förslag till revision i vissa avseenden av 1927 års skolbeslut.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edert arbete förklarar Jag detta lagtima riksmöte öppnat och förbliver Eder med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.

FOLKPENSIONERINGEN UNDER 1929.

Vid slutet av 1928 utgick folkpension till sammanlagt 402 110 personer med något över 49 milj. kr per år. Av dessa pensionärer uppburo omkring 17 000 män och 192 000 kvinnor pensionstillägg eller understöd, övriga enbart avgiftspension. Kostnaden för år 1928 utanordnade pensionstillägg och understöd har uppgått till nära 50 milj. kr., varav 37,5 för staten och 12,5 för kommuner och landsting. I avgiftspensioner har under år 1928 utanordnats c:a 3,2 milj. kr.

Under 1928 inkommo till pensionsstyrelsen 81 592 nya pensionsbrev och 15 653 pensionsbrev på grund av ändring i beloppet av förut beviljad pension.

DEN SVENSKA BILINDUSTRIEN FRAMGÅNGSRIK.

1928 var enligt vad Volvofabrikens vice verkställande direktör, civilingeniören G. Larsson, upplyst ett särdeles gott år för den nya svenska bilfabrikationen.

Efterfrågan å Volvobilar har varit så stor, att man ej sett sig i stånd att tillfredsställa behovet. Det nya året ingick också under de bästa auspicier. En del firmor, som driva drosktrafik, ha inkommit med stora order. De första droskvagnarna bli klara för leverans i februari. Så någon egentlig export kan för närvarande ej tänkas, då den inhemska marknaden absorberar allt som kan åstadkommas. Sedan 1928 säljas en del vagnar till Finland, och förberedelser ha träffats för att i år komma in på de danska och norska marknaderna. Först gäller det emellertid att tillmötesgå fordringarna här hemma.

Mitt emot Centralstationen ligger

Hotel Terminus

STOCKHOLM

80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten

Enkelrum från Kr. 5: —
Dubbelrum från Kr. 10: —

Intim matsal, läse- och frisörsalong

Telegramadress: TERMINUS

Tel. och postadress: Hotel Terminus

ARBETET FÖR "VÄRLSHUSHÅLLET."

N. F:s generalsekreterare, hebreen Drumnond har hittills, enligt vad han rapporterar, mottagit 32 svarsskrivelser på inbjudningar till regeringarna i olika länder att låta representera sig vid en förberedande konferens, vid vilken en överenskommelse skulle ingås att under två à tre år framåt icke höja tulltaxorna över deras nivå. Man nödgades ju efter sitt först presenterade fantastiska program slå in på en mer moderat linje.

Regeringarna skulle även förbinda sig att icke under denna tid införa nya skyddstullar eller på annat sätt hindra den fria handeln. Tjugofem av skrivelserna, däribland naturligtvis också en från herrarna Heckschers och Örnes Sverige, innehålla jakande svar. Sydafrikanska unionen, Australien, Egypten Indien och Nya Zeeland ha helt avgivit det resoluta svaret, att de alls icke önska deltaga i konferensen.

N. F.-rådet skall vid sin blivande session fatta beslut om konferensens sammankallande.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

NORA

STADSHOTELLET

ISRAELS »HELIGA PATRIARKER».

VAR FINNES BEVISEN FÖR JAHVE-SEBAOTS HELIGHET?

Det är en högst beklaglig företeelse i vår skolundervisning, att man ej synes ha kommit till insikt och övertygelse om, vilken grundläggande betydelse kristendomsundervisningen har på det uppväxande släktets sedliga utveckling.

Den som i unga år råkar komma in i en för kristendomen främmande andegemenskap kommer sällan, men dock endast under svåra inre strider att finna vägen ut ur sitt själsliga trångmål. I vår nuvarande skolundervisning förberedes det unga sinnet till mottaglighet för judiskt inflytande under Jahve-Sebaots spira, varigenom dessa vilseförda varelser med lätthet äro beredda att förhjälpa det antikristliga judafolkets åsikter till seger, gentemot vårt eget folks berättigade religiösa och nationella intressen. Men att leda våra barn in på en sådan antikristlig utveckling strider icke allenast mot vår kristna övertygelse, utan även mot vårt folkliga oberoende inom eget fosterland. Ja, det strider även mot förnuft och samvete att låta barnen undervisas i ett religionssystem som helt och hållet förkastades av den kristna lärans grundläggare (Luk. 5:36, 37) och som framställde den inbjudningen: "Låten barnen komma till mig!" Men när har han hänvisat dem till Jahve-Sebaot, d. v. s. till hans dödsfienders gudsbegrepp?

Man är här frestad fråga: Vad är det då för fel med kristendomen, att den ej kan förkunnas ren och fri, utan inblandning av den antikristliga judendomen? Den nutida kulturen synes ej ha någon användning för det sanna, det rena och det etiska. Men man höjer till skyarna det omoraliska, det dåraktiga och det onaturliga i konst, litteratur, politik och judendom. Man sammanfattar alla förvändheter i ordet "modärnt", och erfarenheterna skänker man sitt förakt.

Detta är vad man kallar "framåtskridande och frigjordhet från gammaldaga tvångsföreställningar". De enda framsteg man syftar till i utvecklingen ligger i njutningarnas och maktbegärets tillfredsställande. Egennyttan är utgångspunkten även för vår tids religiösa uppfattning, varvid själva gudsbegreppet, som är trosbekännelsens föremål, synes utgöra en bisak, t. o. m. inom de kristna kyrkosamfunden, där man med stor vördnad åkallar den onde anden, och förklarar honom "trefalt helig". Den kristna kyrkan skyr ej heller att framhålla "Abrahams, Isaks och Jakobs gud" såsom tillbedjansvärd. Men om vi, enligt gamla testamentets innehåll, söka närmare lära känna denna "gud", så finna vi att Abraham vid sitt inträde i Kanaans land, enligt urtexten slöt förbund med kanaaniternas El Schaddai — mörkrets och lögnens furste. Kanaaniterna hade i sitt religionssystem, liksom fallét är i alla religioner, tvenne andeväsen, en god och en ond ande, nämligen: El Elion — ljusets och sanningens ande, samt El Shaddai — mörkrets och lögnens ande, vilken sistnämnde alltså Abraham utsåg till sin skyddsande. Och till belöning härför fick Abraham av honom det löftet: "Åt dig och din säd vill jag giva detta land till evig tid". (1 Mos. 12: 7; 31: 15). Och hur detta skulle tillgå, få vi närmare veta i 5 Mos. 31: 1—6, där det heter: "El Schaddai, din gud, skall gå framför dig. Han skall utrota dessa folken undan för dig, och du skall fördriva dem... och El Schaddai skall giva dem i edert våld och I skolen göra med dem alldeles efter den befallning, vilken jag har givit eder. Varje ställe eder fotsula beträder skall bliva edert. Skräck och fruktan för eder skall El Schaddai sprida över varje land, som I beträden, såsom han har sagt eder". (5 Mos. 11: 24, 25. 2 Mos. 23, 27.) '... och när El Schaddai, din Gud, giver dem i ditt våld och du slår dem, då skall du giva dem till spillo. Förbund med dem skall du icke sluta och ingen skonsamhet dem bevisa". (5 Mos. 7: 2.) I 1 Mos. 18: framträder denne "Abrahams gud" i mänsklig gestalt, i sällskap med tvenne "änglar", och undfångnades av Abraham med nybakat bröd, smör, mjölk och en "tillredd gödkalv", och under denna måltid giver han Abrahams nittioåriga hustru Sara det löftet, att "... då jag nästa år vid denna tid kommer tillbaka, se, då skall Sara hava en son...". Ja, tro det, den som vill! Det är betecknande att namnet "Isak", som denne under sagda omständigheter utlovade son fick, betyder "skratt", eller "åtlöje". På vad sätt och under vilka omständigheter denne "åtlöjets son" kom till denna jord, kan vara ganska likgiltigt, men hade han aldrig skådat dagens ljus på denna planet, så hade mänskligheten antagligen förskonats från alla dessa fientliga oroselement i folklivet som nu kännetecknas med den ödesdigra gemensamma slutstavelsen — ism, t. ex. fariseism, nihilism, liberalism, kommunism, och bolsjevism, etc. Vad denne "åtlöjets son" vidare beträffar, så berättas det i 1 Mos. 22:9, 10, att Abraham enligt sin guds befallning beredde sig till att slakta honom, men fuskade bort denna "religiösa" handling genom att i stället slakta en gumse. Abraham är här på väg att förrätta ett offer (att helga allt förstfött åt judeguden), som först av Mose anbefalles. (2 Mos. 13: 2). Men oreda och förvirring är icke något sällsynt i denna judiska familjekrönika. Under tiden hade också Abrahams El Schaddai fått lemna plats åt Moses Jahve. (2 Mos. 6:3.)

Fortsätta vi vår betraktelse över "åtlöjets son" Isak, så kan det ha ett visst intresse vid bedömandet av detta normadfolks kulturella ståndpunkt, att Isaks blivande gemål, Rebecka erhöll en "näsring av guld" till förlovningspresent. (1 Mos. 24: 22-30). För övrigt följde Isak sin fader Abrahams föredöme, i det han, likt Abraham (1 Mos. 12: 11-20. 1 Mos. 20: 1—18) schackrade till sig stora rikedomar genom att låna ut sina hustrur såsom skökor åt främmande furstar, under den lögnaktiga uppgiften att de voro Abrahams resp. Isaks systrar. (1 Mos. 26:). Dessa tjänster belönades med stora gåvor i form av hjordar, slavar och silversiklar, så att dessa "heliga" köpare "växte till i rikedom mer och mer". (v. 13.)

Slutligen vilja vi något närmare taga i betraktande storbedragaren Jakobs bedrifter och hans gemenskap med sin gud. Namnet Jakob betyder nedtrampare, förtryckare, och han började sin levnadsbana med att genom lögn och bedrägeri tillägna sig förstfödsloråtten, som innebar arvsrätten. 1 Mos. 27:) Av fruktan för hämnd från sin förorättade äldre broder Esau, måste han fly från fadershemmet, och på sin flykt till morbrodern Laban uppenbarade sig El Schaddai för honom på en stege som räckte upp i himmelen, och varpå änglar klättrade upp och ned. El Schaddai synes ej ha tagit anstöt av Jakobs bedrägeri, ty han välsignade honom här och slöt t. o. m. ett nytt förbund med honom. (1 Mos. 28:.)

Hos Laban stannade Jakob i 20 år, under vilken tid han förskaffade sig fyra hustrur, Lea, Rakel och deras båda tjänstekvinnor Bilha och Silpa, jämte större delen av Labans hjord, som han på svekligt sätt avhändt sin svärfader. Labans söner knorrade häröver: "Jakob har tagit allt vad som tillhörde vår fader, och allt det som tillhörde vår fader, har han samlat all denna rikedom". Nu var Jakob åter mogen för flykt, och han verkställde densamma vid Labans frånvaro under fårklippningen. Laban satte dock efter Jakob och upphann honom. Efter ett förmaningstal av den synbarligen godmodige Laban, fick den brottslige svärsonen draga sina färde med sitt orättfångna gods. (1 Mos. 29: 30: 31:). Under den fortsatta resan fick Jakob tillfälle att brottas med sin gud El Schaddai som "vrickade hans höftpanna", och välsignade honom för alla hans svekfulla bedrifter, samt belönade honom dessutom med den kanaaitiska furstetiteln Israel. 1 Mos. 32:).

Så utrustad, fortsatte Jakob resan med sitt byte och sin furstetitel för att möta sin förorättade och fruktade broder Esau, till vilken han redan i förväg hade sänt stora skänker för att blidka honom. Det visade sig emellertid att den så skändligt förorättade brodern Esau hade ett ädelmodigt och försonligt sinnelag gentemot sin svekfulle och orättfärdige broder, ty Esau tillbakavisade alla skänker med de orden: "Jag har nog; min broder, behåll det du haver". (1 Mos. 33:9.)

Och Jakob drog vidare mot sin barndoms hemort med sina skatter och den nytagna titeln "Israel", och kom "lyckligt och väl till staden Sikem som ligger i Kanaans land". Hans listiga och rovlystna sinnelag kunde ej heller här förneka sig, utan tog sig uttryck i ett rent sataniskt tillvägagångssätt, varvid Jakob betjänade sig av det typiskt judiska särdraget att låta kvinnan förbereda handlingens utförande. Jakob hade nämligen en dotter Dina och Sikems konung Hamor en prins med namnet Sikem som hade förälskat sig i Dina och begärde att få henne till hustru. Hans anhållan lydde så: "Begären hur stor lösepänning och hemgift som helst; jag vill giva vad I begären av mig. Given mig blott flickan till hustru. Och Jakobs söner svarade Sikem och hans fader med list och falska ord, emedan han hade kränkt deras syster Dina." Efter många underhandlingar, träffades den uppgörelsen, att Hamor, Sikem och alla deras män i staden skulle "omskäras", för att bliva ett folk med judarna, och därigenom skulle Sikem erhålla Dina till hustru. Och medan de omskurna ännu inte voro läkta, togo Jakobs söner Simen och Levy vardera sitt svärd och dräpte allt manskön, också Hamor och hans son Sikem. Och Jakobs söner plundrade staden, och togo deras får, fäkreatur, åsnor och vad som fanns i staden och på landsbygden... och alla deras späda barn och deras kvinnor togo de med sig som byte och allt vad som fanns inomhus." (1 Mos. 34:.) De måste ha varit några tidigt försigkomna judeynglingar, dessa Simeon och Levy, Leas andre och tredje son (1 Mos. 35:23), vilka på sin höjd kunde vara högst tolv resp. tio år gamla, enligt 1 Mos. 31: 38.

Detta är en kort sammanfattning av Abrahams, Isaks och Jakobs gudsgemenskap, och det kan dock icke bestridas att denna "gudsgemenskap" endast utgör en fortlöpande kedja av svek, bedrägeri, stöld, mord och osedligt snusk som endast kan hänföras till utpräglat barbari. Någon sedligt ren och ädel tanke skall man förgäves söka finna hos dessa "heliga patriarker", vilkas rovlystna sinnelag uteslutande är riktat på att tillfredsställa sitt mammonsbegär och sin härkslystnad på andra folks bekostnad. Deras lögnaktiga antydningar om gudsgemenskap och änglasyner voro naturligtvis avsedda att vilseleda en lätt- och godtrogen allmänhet. Men den anmärkningen kan här ej tillbakahållas, att det är den kristna kyrkan ovärdigt att inför kristna bekännare presentera "Abrahams, Isaks och Jakobs gud" såsom tillbedjansvärd. Detta är en gränslös villfarelse och en oerhörd hädelse mot Jesu Himmelske Fader!

Vi kunna lämpligen avsluta denna betraktelse med ett yttrande av Dr. Martin Luther i hans skrift: "Om judarna och deras lögner." Erlanger Augabe, Bd. 32. S. 244. "Lär icke Talmud och Rabbinerna, att döda är icke synd, om man icke dödar någon broder i Israel; och den som ej håller en ed gentemot en hedning (d. v. s. en kristen), han gör ingen synd; tvärtom är stöld och rov, om de bedrivas mot de kristna, en gudstjänst; ty de mena sig vara av ädelt blod och omskurna helgon, men vi kristna däremot fördöma hedningar, och så hålla de före, att de icke kunna göra oss ont nog, eller försyndiga sig mot oss, emedan de äro världens herrar, och vi deras tjänare, ja, deras boskap. Vid sådana läror fasthålla judarna ännu idag och handla såsom deras fäder: förvända Guds ord, äro giriga, ockra, stjäla, mörda varhelst de kunna, och lära sina barn att göra detsamma allt framgent".

J. L.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

Genealogia Gothica

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel. Friherre Karl K: son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.

Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant
CYRUS
48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant
ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant
ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant
GUSTAV VASA
51 Upplandsgatan 51

Automatrestaurant
S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant
GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant
BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61

Frukost ½9—½2. Middag ½2—7
Kväll 7—½12.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
Carl Sandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

NATIONALT TIDSSKRIFT
Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i
Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag
med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Göteborg
Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19
Auktoriserad Revisionsbesiktningsman
för elektriska anläggningar och hissar

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga.
En prydnad för varje hem. Katalog
i originalfärger mot kr. 1: — i frim.,
som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ABERG - STOCKHOLM 4

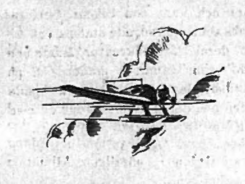

JORDEN RUNT

STOCKHOLMSUTSTÄLLNINGENS KONGRESSER.

Stockholmsutställningens kongressbyrå har hittills mottagit lokalbeställningar för 72 kongresser och möten av olika slag med ett sammanlagt deltagareantal av bortåt 30,000.

100 MILJONER DOLLAR I IDROTTSENTRÉER.

Amerika har gjort upp sitt idrottsliga bokslut för 1929. Det är storartat. Amerikanerna ha åter en gång anledning att känna sig stolta i egenskap av "biggest in the world."

I entréavgifter ha nämligen under det gångna året betalts ej mindre än 100,000,000 dollars — en approximativ siffra visserligen, men som enligt hrr experter snarare under- än överstiger den verkliga.

STORTJUVARNAS INTERNATIONAL.

"De internationella stortjuvarna ha organiserat sig och bildat en världsfamnande organisation. Härom berättas från spanskt polishåll bl. a. följande:

De internationella tjuvligornas ledare hade beslutat, att som ett schackdrag mot kriminalpolisens samarbete i olika länder organisera en internationell sammanslutning. För att avgöra hur denna tanke bäst skulle genomföras och för att fördela "arbetet" bland medlemmarna och göra en överenskommelse om fördelningen av nettoinkomsterna, sammankallades en internationell kongress av "yrkesmän" i staden Lerida i Katalonien vid gränsen till Frankrike. Vid kongressen funnos representanter från alla möjliga slags branscher: Ficktjuvar, hotelråttor, falskmyntare, specialister på stölder i juvelerarbutiker o. s. v. En hel del verkliga celebriteter voro närvarande, bl. a. tre beryktade spanjorer, vilka fungerade som värdar, två portugiser, en fransman, en man från Chile, två greker, fyra engelsmän, två nordamerikaner, en tysk och en italienare.

Kongressen varade en vecka. Man diskuterade bl. a. de nya metoder, som prövats vid olika stöldoperationer och beslöt att utarbeta ett internationellt språk, uteslutande avsett för ledarna av speciella tjuvgrupper. Detta språk skulle tjäna som en föreningslänk och skydda vederbörande mot polisen. Utarbetandet av språket anförtroddes åt tre kineser, alla tre universitetsbildade män. Dessa ha skapat en "codigo secreto" — hemlig kodex — och varje medlem har fått ett exemplar. Polisen har nu emellertid i samband med häktningen av en internationell stortjuv lyckats finna ett exemplar av den hemliga kodexen samt nyckeln till densamma.

U. S. A.-KULTUR.

Chikagopolisen överraskade häromdagen ett förbrytarband, som gjort inbrott i en våning i stadens västra del. Under den eldstrid, som uppstod, dödades en poliskonstapel samt en av tjuvarna. Ytterligare en av de senare sårades så svårt, att han troligen kommer att avlida. Dessutom sårades en polisman. Man lyckades tillfångataga en av tjuvarna.

•

Från Wilkesbarre, Pennsylvania, telegraferas:

En vagn, innehållande avlöningarna till arbetarnå vid en här i trakten belägen gruva, utsattes i går för ett dynamitattentat, varvid den blev fullständigt förstörd. Vid explosionen dödades kassören och två förmän vid gruvan, varjämte flera personer skadades. Av dessa avled omedelbart en. Sedelpaketen, som voro avsedda till arbetarnas avlöning, blevo dock icke skadade.

UNDER PLUTO-DEMOKRATIENS HÄGN.

Tyskland har under nuvarande "demokratisk"-"republikanska" (= israelitiska) "välfärdsregim" att uppvisa en siffra av nära 2 miljoner arbetslösa. Under andra hälften av december steg siffran med 340,000 till 1,750,000, vilket är 70,000 mer än ett år tidigare.

BILTERRORN I LONDON KRÄVER 4 MÄNNISKOLIV OM DAGEN.

Av senaste årets engelska samfärdselstatistik framgår, att trafiken i London dagligen kräver 4 människoliv. En kommission har tillsatts för att söka bot mot det onda. Att lära hrr bilister att också fotgängare ha rätt att få röra sig på gatorna torde dock inte bli någon lätt sak vare sig i London eller Stockholm eller någon annan plats å jordklotet.

UNDER 1929 BORTGÅNGNA SEKELBARN.

Den engelska tidningen Times lämnade i en särskild nyårsbetraktelse en redogörelse för under 1929 bortgångna åldringar över 100 år, till ett antal av 41. Främsta rummet intages av en turk Zaro Aga, som vid sin bortgång räknades ej mindre än 143 år och dog icke av ålderdomssvaghet, utan av skador, ådragna genom en olyckhändelse, när han gick ombord på ett fartyg i Konstantinopel på väg till Hollywood, där han engagerats som filmstjärna.

Vidare märktes fruktmånglaren Radu Meraru, som ännu vid 119 års ålder utan hjälp förtjänade sitt uppehälle. I Förenta staterna dog Thomas Sloan, en irländare, som med sina föräldrar emigrerade till Förenta staterna 1826 och vars stolthet var att han gjort skodon åt Lincoln. I Italien avled "Piemonts mormor" Luigi Caselli vid 108 års ålder. När hon föddes innehades påvestolen av Pius VII, som hade krönt Napoleon i Paris 1804. Hon hade aldrig i sitt liv tagit en droppe medicin och brukade till besökande säga, att hon var så gammal, att Gud Fader glömt bort henne.

Irländaren Daniel Robinson, som under 90 år utövat fiskaryrket, förklarade vid 106 års ålder, att han aldrig givit ut en penny på tobak i hela sitt liv och heller druckit mjölk än starkare varor.

FINLAND SOM BROTTSLINGSLAND.

Brottsligheten i Finland företer för år 1929 en ur "demokratisk" synpunkt synnerligen hugnesam utveckling. Statistiken utvisar nämligen att under året för mord 32 personer dömts mot 24 föregående år. För dråp och misshandel, varav döden följt, dömdes 273 personer mot 221 under år 1928. För grov misshandel varav kroppsskada uppstått dömdes 2,179 personer, varav 138 voro kvinnor. För lindrigare brott mot person dömdes 1,785 personer.

Brotten mot förbudslagen ha tilltagit i oerhörd grad. Under 1928 lagfördes av denna orsak 15,782 personer, varav 2,379 voro kvinnor. Under 1929 äro siffrorna 18,479, varav 2,808 äro kvinnor.

BOLSJEVIKERNAS MULLVADSARBETE INOM TYSKA MARINEN.

Enligt den tyska kommunistiska "Rothe Fahne" ha ett flertal nya myterier på sista tiden inträffat inom riksmarinen. Sex matroser skola ha avlägsnats från linjefartyget "Hessen", emedan de sinsemellan diskuterat de otillfredsställande tjänsteförhållandena. Officiellt meddelas även att med anledning härav fem matroser tidigare avskedades, sedan det bevisats att de hade förbindelsr med kommunistiska organisationer. Vid flera tillfällen har observerats att kommunisterna gjort försök att nästla sig in vid riksmarinen. På kryssaren "Emden", på vilken två matroser på grund av disciplinbrott ådömts arreststraff, har ytterligare ett intermezzo utspelats på hemresan. I stället för den vanliga vimpeln hissades en morgon en rulle toalettpapper.

JÄRNVÄGSRÖVARNA HA BILDAT INTERNATIONAL.

Enligt meddelanden från Warschau har osäkerheten på de polska järnvägarna på sista tiden tilltagit i oroväckande grad. Rån, stölder och överfall på resande förekomma mycket ofta. Polisen har nu omsider kommit ett internationellt band av järnvägsförbrytare på spåren. Förbrytarna ha sin central i Berlin och deras verksamhet utsträcker sig till flera länder. Bytet föres till Berlin, varifrån medlemmarna erhålla sina anvisningar.

LAGLÖSHETEN I U. S. A.

Presidenten Hover har offentliggjort de resultat, vartill den av honom upprättade nationella kommissionen för lagarnas efterlevnad kommit. Kommissionens resultat kunna sammanfattas däri, att de lagar, som oftast överträdas, t. ex. lagarna rörande förbudet, vita slavhandeln och immigrationen, överanstränga statsmaskineriet.

FRÅN SOVJET-PARADISET

"SKOGSARBETSDIKTATUR."

Situationen i fråga om skogsavverkningen i Sovjetryssland är på väg att denna vinter tillspetsas på ett sätt, som sätter hela den ryska trävaruexporten på spel. Sovjettidningarna äro fulla av allarmartiklar. Förverkligandet av årets skogsleveransprogram hotar att bli ett totalt fiasko, särskilt inom de viktigaste skogsområdena i Nordryssland. Sålunda har i guvernementet Arkangelsk t. v. visserligen avverkats 22 proc. av den fastställda virkesmängden, men största delen av virket ligger, ännu kvar i skogarna trots att det inte rått någon brist på snö. I Rådskarelen har något över 1 proc. av de programenliga skogsarbetena utförts, i Sibirien 5 proc.

Det råder i skogsdistrikten en mycket svår brist på arbetskraft. Från alla håll meddelas om den rådande fruktansvärda bristen på bostäder, kläder, proviant för människor och hästar samt arbetsredskap, som karaktäriserar de nuvarande förhållandena på arbetsplatserna. Det är omöjligt att uppbringa vare sig stövlar, pälsar eller skinnvantar. Centralförråden ligga inne med kläder, men ingenting sändes ut till skogarna. En ödesdiger höbrist hotar vidare att omöjliggöra all forsling. Det finns varken yxor, sågar eller filar i tillräcklig mängd, och de arbetsredskap, som anlända, äro av usel kvalitét. I Moskva göres emellertid gällande, att det hela beror på "böndernas kontrarevolutionära intriger" och det yrkas på att dessa "banditer" (i Sverige kallas de som bekant "parasiter") skola kastas i fängelse.

•

I Rådskarelen har av regeringen tillsatts en skogsarbetsdiktator. Denne har utfärdat en mängd dekret om forcerad skogsavverkning i skogarna samt givit ledarna av skogsarbetena fria händer att hugga ner skogen, där det faller sig lämpligt, alldeles oberoende av den rationella skogsvårdens krav. Nödiga mängder virke skola till varje pris levereras och det så fort som möjligt.

Alla agitatorer ställas utan vidare inför ståndrätt och dömas till döden. Samtidigt organiseras speciella s. k. brigader av komsomoler d.v. s. medlemmar av de kommunistiska ungdomsföreningarna, vilka sändas ut för att "stimulera" skogsarbetena. Sammanlagt uppbådas i Karelen ej mindre än 20,000 sådana ungdomar. Pravda berättar emellertid om en sådan trupp, som från Jaroslav utsänts till distriktet Plesetsk: "Väl anländ till arbetsplatsen, vägrade brigaden att deltaga i arbetena, stack barackerna i brand och återvände till stationen, tvang ett godståg att stanna och fordrade att bli återförd till Jaroslav. Då man försökte fängsla truppens ledare uppstod skottväxling."

"OMVÄNDA" RABBINER.

Kampen mot religionen bedrives med alltjämt stegrad intensitet i Paradiset. Enligt senaste underrättelser skola nu också de judiska synagogerna ha drabbats av förföljelsen — om det kan vara sant och riktigt. Allehanda går i varje fall i god för uppgiften. Tidningen ifråga skriver:

"I Charkov i Ukrania har stadssovjet inte bara stängt 11 av den stora stadens största kyrkor, däribland den väldiga katedralen, och givit order om kyrkklockornas nedsmältning, utan också ålagt de judiska rabbinerna att stänga synagogorna och upphöra med sin förkunnelse. Myndigheterna ha blivit bönhörda över hövan. Enligt vad informationsbyrån Ostexpress berättar, har den i Moskva utkommande judiska tidningen "Emes" offentliggjort brev från 5 rabbiner, vilka avsäga sig sin andliga värdighet, emedan de "kommit till insikt om att religionen blott är avsedd att omtöckna hjärnorna på de arbetande massorna". Förre rabbinen Moses Avimov går till och med så långt att han annonserar sitt inträde i "de gudlösas förbund".

Den citerade samtidan undrar, om ej rabbinernas omvändelse tilläventyrs kan betyda, att "de likt ulvar i fårakläder vilja smyga sig in bland massorna för att bedriva icke antireligiös, utan religiös propaganda."

Ja, allt kommer ju an på, vad man menar med religion och religiositet. För vår del kunna vi ej inse att rabbinlärorna efter västerländska betraktelsesätt kunna betecknas såsom någon religion, vilket emellertid N. D. A. tyckes förmena. De harmoniera, tvärt om, alldeles förträffligt med just de förkunnelser som utgå från Kreml, samma gudlösa förkunnelser förresten, som här i landet drivas framför allt från det Bonnierska bokförlaget samt hr Saul i Stockholms synagoga. Så gesten betyder säkert ej så mycket som författaren i Allehanda tror.

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens öka-

de spridning.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

mycket livliga, äro djupblå med grönaktig skiftning, hans raka näsa, en smula lång antyder den normandiska rasen; hans slätrakade mun är rörlig och nervös. Han har håret pudrat, delat i tvenne rullar på båda sidor om tinningarne. Hans dräkt är ganska lik den man först ville giva mig, de måste komma från samma garderob.

— Monsieur, sade jag till honom, jag uttrycker härmed mitt stora tack: till följd av Edert ingripande har jag undsluppit döden och tack vare Eder vård känner jag mig helt och hållet återställd. Han bugar sig i det han allvarligt tager en pris ur sin snusdosa.

— Jag fortsatte: I det jag ännu en gång uttrycker min stora tacksamhet anser jag mig böra säga Eder vem jag är.

— Monsieur, avbröt han mig i bestämd ton, tillåt att jag avbryter Edert tal; jag vill ingalunda, åtminstone för närvarande veta Edert namn, vilket utan tvivel tillhör en man av bästa ställning, för mig är

nog att Ni är min gäst och var övertygad om att jag känner den största tillfredställelse häröver.

Jag förstod att han sålunda undvek att själv nödgas yppa sitt namn, varför? Allt var mystiskt i detta hus.

— Jag vill alltså vänta med att nämna mitt namn, Monsieur, till dess jag har äran taga avsked. Men, då jag i själva verket inte vill missbruka Eder godhet är detta ögonblick inte långt borta, ty jag beder Eder att låta återföra mig till Vireville medels Edert vanliga kommunikationsmedel. —

— Monsieur, Ni ser mig förvirrad, och ingenting kunde i själva verket varit mera förargligt för mig än den händelse som fört Eder till detta ställe. Tänk Eder, Monsieur, att sedan . . . Han avbröt sig för att med pekfingret visa en liten handskriven almenacka, i en förtjusande ram med ingraverade lantliga attributer, utvisande datum år1905,någonting, om jag må säga, oväntat

vilkas dräkter och utseende slogo mig med förundran. Den förste var en herre med ett långt smalt men groft ansikte under de omsorgsfullt tillbakastrukna lockarna, vilka voro pudrade endast bak, han bar en snäv kort rosafärgad dräkt samt en grönbroderad jacka; antika bretogner föllo pinglande ned över ett par byxor i mild amarantfärgad ton. Under det han ivrigt var sysselsatt med sin dejeuner höll han under sin vänstra arm en hatt "à la brigadière". Mitt emot honom satt en gammal dam, vid vars åsyn jag höll på att uppge ett gapskratt. Till den grad skrynklig, att man knappt märkte härjningarna efter kopporna, vilka likväl fordom måst grymt hava vanställt hennes ansikte, samt med kinderna betäckta av ett lager grovt röd färg, utvisande skarpt en fyrkant under vardera ögat, bar hon denna slags coiffure, som under Marie Antionettes tid kallades "à l'enfant" och som utgjordes av korta friserade lockar, samlade under en liten

— Tillåter monsieur att jag går och förbereder Lafleur och säger till honom att hitbära Edra kläder.

— Lafleur! Ämnar man mystificera mig? Man måste vara på sin vakt. Men en kammartjänare, som ingalunda ser ut att skämta inträder. Och se där kostymen som han utbredde på en fåtölj — en härlig fåtölj, ren stil Louis XVI — alldeles bredvid min säng. Jag varseblev en randig pekin, en culotte av rosarött satin, långstrumpor av silke, och slutligen ovanpå allt detta en trekantig hatt, handskar, en käpp samt en värja.

— Min vän, vad heter Ni?

— Lafleur, monsieur, till Eder tjänst.

— Säg mig Lafleur, var befinner jag mig?

— På Monseigneurs slott.

— Vem är Monseigneur?

— Men, — svarade han med en förvåning som ingalunda var spelad och liksom min fråga förefallit honom märkvärdig, var annars än hos Herr Haronen!

BANKIR ASCHBERG OCH BANKSVINDELN.

UNDERLYDANDE FILIALBANKER.

SPECIALUTREDNING FÖR NATIONEN.

XII.

För att i hela landet kunna genomföra småfolkets rationella utplundring ordnades med underlydande "spar"-avdelningar i alla större städer. Den osynliga firman "Sparbankernas organisationsbyrå" skötte organisationen av allt detta. Varje sådan "sparbank" hade i sin tur ett stort antal filialer i kringliggande samhällen. När sedan inteckningssvindeln upptäcktes våren 1929, nödgades åtskilliga av "sparbankerna" gå i konkurs, liksom huvudföretaget i Stockholm. De underlydande bankerna blevo 1920 "självständiga", d. v. s. på papperet.

Som föreståndare för de underlydande bankerna skickade man i vissa fall fram sina egna, i svindeln invigda hejdukar, såsom t. ex. typografen Fredrik Larsson till Örebro, som utsågs till föreståndare för den där upprättade "sparbanken". Senare upphöjde bankir Aschberg denna tystlåtna och pålitliga typograf till styrelseledamot i Snäckan m. fl. bolag.

I Falun insatte man direktören Herman Stenberg. Denne hade redan då fört tre andra banker till konkurs och hade således hunnit väl meritera sig för uppdraget. Bergslagernas sparbank i Falun blev även en av de finaste avsnitten i det stora svindlareföretaget. Då allt var klart och nettovinsten i gott förvar, offrade sig bankföreståndaren frivilligt på Obadja Aschbergs besudlade altare, liksom flera andra.

I Norrköping satte man helt enkelt in Gustaf Svensson och Kinman i styrelsen. Som lokal medhjälpare lyckades hr Aschberg där förvärva en förtroendeman vid namn Janzén. Denne var mycket verksam, särskilt när det gällde att tillvarataga de sparslantar, som textilarbetarna kunde undvara. Förtroendeman Janzén synes ha stått synnerligen högt i förtroende, ty när den store "proletärbankiren" stiftade luftbolaget Snäckan, *valde han personligen hr Janzén till revisor.*

På sådana platser, där man ej var i tillfälle placera sina egna som bankbetjäning, *lockade man in välkända personer av ortsbefolkningen.* Detta var så mycket lättare som "spar"-herrarna hade utomordentligt goda förbindelser inom parlamentariska kretsar. Det hela ordnades med stor finurlighet och omtanke. Hundratals bankföreståndare, lokala styrelseledamöter och huvudmän *saknade all kännedom om, i vems tjänst de stodo.* Alla trodde sig betjäna en god bankrörelse och ej en väl utstuderad inteckningssvindel.

Då bubblan brast våren 1929, visade det sig, att flera av de "självständiga" sparbankerna i olika städer hade översänt nästan samtliga insatta sparmedel till stiftarna av luftbolagen i Stockholm. Som gengäld hade dessa herrar "förärat" sparbankerna en mängd inteckningar, vilka dock till allra största delen voro totalt värdelösa.

Utom huvudbanken i Stockholm måste därför en del av de lokala sparbankerna göra konkurs. Inalles åtta banker ramlade som korthus. De voro: Stockholm, Göteborg, Örebro, Västerås, Falun, Sundsvall, Luleå och Landskrona.

SPARBANKERNAS STÄLLNING.

I de åtta i konkurs försatta sparbankerna hade småspararna satt in kr. *49,400,000:—.*

Av dessa medel hade sparbankerna lämnat ut som lån kronor *40,787,000:—.* I obligationer lågo kr. *3,662,000:—* och i andra tillgångar (bankfastigheter) kronor *4,960,000:—.*

Enligt officiell uppgift till riksdagen hade till de omtalade *tomtbolagen* utlånats ej mindre än kr. *29,945,000:—.*

Märkligt att nämna äro inteckningslånen på kr. *3,030,000:—* gällande hr Aschbergs bankfastighet, 4 Vasagatan, *icke upptagna* i den översikt som i april 1929 lämnades till riksdagen.

Vi ha förut påpekat att av dessa inteckningar 1,230,000:— voro "rena luften".

Utom de ovan nämnda lånen — 29,9 + 3 millioner — ha sparbanksherrarna i Stockholm tillgodogjort sig en mängd millioner, genom självgjorda luftsparböcker, reverslån och belåning av utbytta obligationshypotek och dylikt. *De lån, sparbankswindlarna tilldelade sig torde icke understiga kronor 38,000,000:—.*

Av sparbankernas hela insättningsbelopp 49 millioner, återstå således 11 millioner. Även dessa synas ha varit illa placerade.

Riksdagen beviljade som bekant *11 millioner* såsom en första hjälp till de bedragna småspararna. Man antog då, att *totalbristen* skulle stanna vid *29 millioner.* Sedan det numera visat sig, att den hebreiska svindelorganisationen kostat oss ännu flera millioner, har ett nytt anslag på *2,500,000 kr.* begärts.

Det återstår således *minst 16* millioner kr. som småspararna själva få svida för.

Den sagolikt duperande makt, som utgick från bankherrarnas högkvarter i Stockholm, är fullkomligt obegriplig. Vid sidan av de bulvaner, som från första stund voro invigda i företagets art, *lyckades man få välkända män av alla samhällsklasser att arbeta för sig.* Många av dessa voro politiker.

Även de av länsstyrelsen tillsatta allmänna ombuden lyckades man draga vid näsan. Den ersättning från det allmänna, som ombuden erhöllo — endast 600 kr pr år — var ej heller så stor, att ombuden kunde lägga ned alltför mycken tid för kontrollerande av de mycket invecklade inteckningstransaktionerna.

Att börja med hade Överståthållarämbetet förordnat en pensionerad överste som allmänt ombud för Stockholmsbanken. Då den föreskrivna säkerhetsfonden 1920 befanns vara obefintlig, fick bankstyrelsen anmärkning och nytt allmänt ombud utsågs. För att vara riktigt säker om att allt skulle gå rätt till i sparbanken övertalade dåvarande överståthållaren sin närmaste man att åtaga sig uppdraget som allmänt ombud i den märkliga sparbanken på Vasagatan.

Underståthållaren Tamm var således icke med från början. Även andra höga herrar, såsom kammarråd, kammarrättsråd, revisionssekreterare, generaldirektörer och byråchefer fångades in i svindelherrarnas nät, och att komma moraliskt helskinnade därifrån var icke lätt.

REVISORERNA — BLINDPIPOR AV 1916 ÅRS ÅRGÅNG.

Sparbanksrevisorer voro hrr *A. E. Samuelson, K. Almgren och O. Helén.* De två förstnämnda voro med redan 1916, då den store hebreiska finansmannen lät starta Allmänna sparbanken. Förtroendemannen A. E. Samuelsson ingick då som stiftare och huvudman med 500 kronors insats, förskotterad av Nya Banken.

Hr K. Almgren, som år 1916 kallar sig expeditör, hade icke mera än 100 kr. att komma med men hade långvarig och trogen tjänst hos Aschberg att peka på.

Kamrer Oscar Helén var icke med bland de trettio framsynta män, som jämte Gustaf Svensson, Kinman och far och son Weidenhayn voro hr Aschberg behjälpliga att starta den finfina banken. Däremot se vi Oscar Helén som medstiftare av en del av de s. k. bostadsföreningar, som den unge Weidenhayn skickades fram att stifta. Detta gäller särskilt de omtalade fastigheterna Blekinggatan 20 och Götgat. 71, där man vräkte alla lägenhetsköparna, sedan de fullgjort sin inbetalning.

Från revisorernas sida var således ingenting att befara.

INTECKNINGSLÅNEN.

Mot inteckningar, huvudsakligen värdelösa, tilldelade sig sparbanksägarna följande lån, enligt de officiella uppgifterna. Tomtområdena voro:

Herseryd, Islinge ...	12,265,000 Kr.
Mälarhöjden	6,300,000 „
Brevik	2,091,000 „
Skuru-Björknäs ...	2,351,000 „
Älvsjö	1,975,000 „
Herrängen (Fundus)	1,158,000 „
Smista—Juringe ...	870,000 „
Boo, Värmdö	761,000 „
Kumla, Södertörn ...	673,000 „
Söderby	385,000 „
Hanviken	750,000 „
Västra Mark, Örebro	366,000 „
Summa	29,945,000 Kr.

Denna lista är dock, som förut påpekats, långt ifrån fullständig.

Huruvida tomtområdenas bitteninteckningar även voro belånade i Allmänna sparbanken, är osäkert. Det kan mycket väl tänkas, att dessa voro belånade i annat bankföretag, t. ex. i Svenska Ekonomibolaget, och att endast de värdelösa inteckningarna placerades i den bank, som var avsedd för sådana transaktioner, nämligen Allmänna sparbanken.

Utdelningen i Stockholmsbankens konkurs beräknas bliva 10 proc. "Luften" i inteckningarna skulle således här vara 90 proc.

Räntan på enbart 29,9 millioner kronor inteckningar efter 6 proc. blir cirka 1,7 millioner kr. pr år.

Troligen kom aldrig bankstyrelsen att tänka på, att denna ränta skulle indrivas. Eller hur, hr Sjöblom?

NETTOVINSTEN.

Besvara hur stor nettovinst det blivit, torde knappast sparherrarna själva kunna göra. Vi vilja dock göra ett försök.

Såsom lån till tomtbolagen beviljade sparbanksherrarna sig kronor *29,945,000:—.*

Dessutom togo de lån till Snäckan, Fågelbro säteri och en del andra fastighetsbolag. Så tillverkade man sig *luftsparbanksböcker* och tog reverslån. Vidare belånade man de utbytta obligationshypoteken. Totalbeloppet man tillägnat sig torde *således icke understiga 38,000,000 kr.*

Hela denna svindlande summa får dock icke räknas som nettovinst, ty man hade ju en del omkostnader för inköp av tomtområden o. d.

De tomtområden och fastigheter, som avträtts till konkursboet, torde dock av *egna medel* ha kostat herrarna högst obetydligt. Område-

NATIONEN

FRAMHÅLLER DE VIKTIGA SAKFÖRHÅLLANDEN som pressen i allmänhet ej delger allmänheten utan förtiger eller framhåller vilseledande;

UNDERBLÅSER ICKE ALLMÄNHETENS SENSATIONSLYSTNAD men framhåller allvarligen de viktiga sakförhållandena sådana de äro;

HÅLLER SÄRSKILT NOGA ÖGA PÅ DE STATLIGA MONOPOLEN och dessas verksamhet.

82

— Coquin, jag tycker inte om att man driver med mig, bär bort maskeradkostymen och gå och förbered Eder herre...

— Jag hinner inte avsluta meningen; Lafleur har tagit till flykten lik en verklig komeditjänare, som känner till huru en seigneurs vrede yttrar sig på en stackars rygg. Jag skyndar till fönstret; för mina ögon utbreder sig en parterre, arangerad på franskt manér, schatterad av de vackraste blommor samt anordnad med en majestätisk ordning, och som sträcker sig ända ned till den solglänsande sjön. Under det att jag i den lättaste beklädnad är fördjupad i detta betraktande, inträder Lafleur, utan att jag hört honom knacka. Denna gång — med minen av en som förstår att använda benen om så skulle behövas — bär han fram till mig en mera enkel dräkt, men även denna en smula egendomlig. Den består av en redingot, en väst av mauvefärgat satin med broderier i grönt och guld, en culotte av kasemir, kragstövlar och

87

vad som är nödvändigt för ett återställande av Edra krafter efter den förskräckliga olyckshändelse, som nära nog kostat Eder livet. Önskar Ni kaffe eller fruktsaft; vad mig beträffar lever jag som en herde, frukt, honung från mina bikupor, mjölk från mina får och mina kor utgöra min morgonmåltid.

— Jag försäkrade honom tackande att jag inte önskade något.

— Då vill jag bedja Eder komma med mig i en sal i nedre våningen varest det är dukat för denna enkla måltid. Man iakttager ingalunda några ceremonier som vid en dinér eller soupér, utan var och en har här sin frihet. Jag kan inte tåla något tvång och jag beder Eder att inte känna något sådant gentemot mig.

Vi inträdde i ett rum stenlagt i svarta och vita spetsrutor, varest man endast såg en oerhörd mängd hjort- och dovhjortshorn, samt uppstoppade vildsvinshuvuden. Vid min åsyn reste sig tre personer, visande mindre förvåning än nyfikenhet och

86

i denna atmosfär och denna omgivning.

— ... sedan etthundrasexton år har ingen dödlig från grannskapet kommit till min boning, ingen är utgången härifrån för att stiga iland på de närliggande stränderna. Ni nämnde namnet på en by, Vireville; jag har inte hört talas om detta nämn.

— Sålunda Monsieur, Eder familj är utan förbindelse med den yttre världen sedan...

— 1789.

— Det är omöjligt, det är alldeles otroligt.

— Det är emellertid på det viset, monsieur. Jag måste låta Eder veta orsaken till det steg som [illegible] av mina förfäder tagit; jag vill anförtro detta slotts hemlighet åt Eder heder. Är Ni adelsman? tillade han en smula tveksamt.

— Ja, monsieur, jag har den äran vara det. Han andades djupt synbarligen befriad från sin oro.

— Tillåt mig emellertid, monsieur, att framför allt erbjuda Eder

83

dessutom en rund Franklinhatt. Då jag om en stund är klädd, ser jag ut som en gravyr av Creuze St. Aubier; man skulle kunna kalla mig: L'inconnu sensible, "L'hôte surpris" etc. jag skulle inte tycka om att man tillade under rubriken "on le mystifie". Jag frågade Lafleur i det jag antager den ton som hör till min grannlåtsdräkt:

— Var är din herre? Jag önskar tala med honom.

— Herr Haronen väntar monsieur.

Ett vackert galleri upplyst av små oxögon går längs rummen. Vi gå uppför en trappa, vars ledstång prydd med pilar och facklor är ett mästerverk i järnsmideskonst. En dörr öppnas, och jag inträdde i ett slags bokkabinett, belyst av den svaga dagern från ett fönster med små fyrkantiga rutor. De med gallerverk försedda väggarna äro täckta med eldfärgad taft. En herre reser sig bugande samt giver mig ett tecken att taga en stol. Han är omkring fyrtio år gammal, ögonen icke

PRESSKONSERTEN

(Forts. fr. sid. 3.)

För Folkets Dagblad har berättats en historia som kanske kunde ge lösningen på många dunkla punkter. Den 5 januari i fjol reste nämligen den bekante hr Tamm junior till Panama och i hans sällskap befann sig en son till dir. Svensson i Allmänna sparbanken, samt ytterligare tre förlorade överklassöner. Före avresan skröt den unge hr Tamm om att han hade inte mindre än 12,000 kr. i respengar. Hur mycket Svensson junior hade vet man inte, men nog var det väl lika mycket.

Denna väl tilltagna reskassa är dock inte det enda, som kan ställas i samband med sparbankskraschen. Det är en annan sak som är viktigare. Enligt vår sagesman hade det nämligen omedelbart före de unga herrarnas avresa för svenska pengar inköpts ett stort jordområde i Panama avsett för banansodling. Dit skulle de förlorade sönerna resa från sina snart förlorade täder. I sitt sällskap lär de även ha haft en kapten Hirsch, sedan flera år tillbaka bosatt i Panama och där anställd vid banantrustens anläggningar. Ett visst samarbete har här tydligen ägt rum.

Att få någon klarhet i denna mystiska affär är naturligtvis svårt, men även om det inte i dag kan presteras bevis för riktigheten av vår sagesmans påstående att en del av Allmänna sparbankens medel har vandrat till Panama, så kan det därför inte avvisas som bara ett grundlöst rykte.

Häradshövding Belinder som har hand om utredningen av sparbankskraschen förklarar på vår förfrågan att intet framkommit under utredningen som kan sätta jordköpet och utlandsresan i samband med kraschen. Direktör Matthissen i Banankompaniet förklarar också på vår förfrågan att bolaget inte har någon representant i Panama och att de saknar all kännedom om saken.

Spåren är alltså väl igensopade, och någon klarhet i saken blir det nog aldrig.

Åhnej, hr Aschberg, svenska folket är inte fullt så enfaldigt att sådana där läckerhistorier utan vidare gå i det. Att man sopat igen spåren efter bästa förmåga, är känt, men på en del punkter råkade man vara något lättsinnig. Eder tro att sparmiljonerna gått till Panama bygger på overklig grund, de finnas långt närmare, i — Paris.

---

na äro nu värda cirka 20 proc. av de 38 millionerna, d. v. s. 8 miljoner. Bland de egentliga omkostnaderna för svindeln böra även räknas det belopp som åtgick för att betala 5 proc. ränta å de sparbanksmedel, som uttogos under årens lopp. Däremot blev man befriad från att betala ränta på de 49 mill. som stodo inne, när bankerna ramlade.

Den ränta som utbetalts torde knappast ha överstigit 5 mill. kr.

Slutligen måste räknas med, att den store proletärbankiren fått kosta på sig en summa av cirka 5 mill. kr. i "spill" till bulvaner och blindpipor.

Nettovinsten bör alltå kunna uppskattas till minst tjugo (20) mill. kr.!

Undra då på att man haft råd till att kosta på sig en hel del också för utbredandet av den kommunistiska läran samt därigenom bli hyllad av vännen Grimlund i F. D. Politiken, såsom "en idealisk kapitalist".

INITIERAD

(Forts.)

VÄRLDSHANDELSPOLITIKEN OCH TULLFREDEN.

De förnuftslösa planerna på skapandet av ett "världshushåll" enligt det av "ekonomiska världskonferenserna" lancerade asiatiska mönstret ha nu hunnit så långt, att frågan förelagts "folkförbundets" januarisession till avgörande. Planerna ha som vi veta många hängivna anhängare i vårt land, däribland också excellensen Trygger, "nationalekonomerna" Bonnier, Heckscher, Örne och Vigforss samt riksdagsmän av alla färger, såsom hrr. Vennersten, Lövgren, Ekman, Per Albin Hansson och Engberg, för att nämna några ur mängden. Alla dessa frihetsentusiaster fråga dock synnerligen litet efter i vad mån deras spekulationer äro till nytta eller skada för det folk, vars intressen de förmena sig företräda. De kämpa för en politisk modesak och vägra envist att lyssna till andra skäl än sådana som klinga vackert för deras internationalistiska öron.

Nya Dagl. Alleh. (h.), som i denna fråga i motsats till de flesta andra tidningar i landet intagit en klar, svensk ståndpunkt, varnar för ett doktrinärt och lättfärdigt behandlande av spörsmålet och pekar på den faktiska utvecklingen i Europas länder, som alls icke inbjuder till ett beträdande av den Bonnier-Örneska linjen. Tidningen erinrar om de svårigheter som mött de nyligen hållna folkförbundskonferenserna rörande upphävandet av in- och utförselförbud samt internationell reglering av främlingars rätt, vilka ändat i fjasko, och fortsätter:

Sverige är ett av de länder, som lovat deltaga i konferensen, och man skall bättre förstå vad det komme att betyda för vårt land att för åratal framåt binda våra nuvarande tullsatser, sedan man tagit del av följande fakta, nämligen:

att i Tyskland upprepade tullhöjningar å jordbruksprodukter m. m. genomförts under de senare åren, senast två gånger under 1929, varigenom spannmålstullarna bragts upp till mellan det dubbla och tredubbla av de svenska spannmålstullarna, sockertullen till mer än det dubbla, smörtullen till 50 pf. kg., tullen å levande djur och kött, fläsk, potatis m. m. betydligt höjts, varjämte för ett flertal jordbrukets produkter införts utförselbevis;

att i Norge, efter det att sedan några år statssubvention till brödsädesodlingen, den s. k. korntrygden existerat, införts fullständigt spannmålsmonopol med av det allmänna fastställda priser, varjämte tullarna höjts på en mängd jordbruksprodukter, så att de beträffande levande djur och kött äro flera gånger högre än de svenska, beträffande smör 50 procent högre;

att i Finland tullarna å spannmål och jordbrukets övriga produkter höjts, så att de numera uppgå till omkring det dubbla eller mera av de svenska, varjämte finnas utförselbevis för bl. a. ägg och fläsk;

att de baltiska länderna (Estland, Lettland, Lithauen) under de senare åren genomfört avsevärda tullförhöjningar, däribland ock för olika jordbruksprodukter;

att Polen i slutet av 1929 infört spannmålstullar som icke obetydligt överstiga de svenska samt dessutom exportpremier för spannmål; tid efter annan ha också importförbud varit gällande. Vidare har införts ny frakttariff med utpräglat protektionistisk tendens. För inporterat kött har stadgats ursprungsbeteckning;

att i Danmark till en början provisoriska men numera permanenta tullförhöjningar genomförts för vissa livsmedelsartiklar, dock/ej sådana av större betydelse, varjämte ursprungsbeteckning föreskrivits för en mängd varor, bl. a. levande djur, kött och slaktavfall;

att i England under de senare åren föreskrivits ursprungsbeteckning för en massa varor, däribland ägg, havremjöl, havreflingor och havregryn;

att i Frankrike spannmåls- och sockertullarna höjts till det dubbla av de svenska, varjämte i verkligheten ett slags importförbud införts för spannmål och regeringen givits fria händer att höja tullarna å jordbruksprodukter över huvud till vilka belopp som helst;

att Belgien under de sista åren varit sysselsatt med revision av sin tulltaxa i förhöjande riktning;

att i Holland pågått arbeten på upprättande av en förhandlingstariff, fastän Holland såsom transitoland för handeln och innehavare av ett betydande kolonialrike är mindre intresserat av skyddspolitik;

att Schweiz, efter att ha haft spannmålsmonopol, infört subventionering av inhemsk spannmål med resultat, att, såsom vår medarbetare Argentarius inhämtat, spannmålspriserna äro nära det dubbla mot i Sverige, att vidare smörtullen nyligen höjts till det två- à tredubbla mot här i landet o. s. v.;

att Tjeckoslovakien är topprustat i skyddshänseende och beviljat särskilda skatte- och transportlindringar för att uppehålla sin sockerexport ävensom vidtagit andra åtgärder i samma syfte;

att Österrike undan för undan ökat sitt skydd bl. a. för jordbruksprodukter samt flera gånger höjt sockertullen;

att i Italien tullarna å spannmål, socker, m. fl. jordbruksprodukter upprepade gånger höjts, så att de numera utgöra mellan det två- och tredubbla av de svenska;

att i Spanien, som är högprotektionistiskt, den koefficient, efter vilken alla tullsatser beräknas, höjts i avvaktan på en allmän tullrevision;

att Portugal har en ny tulltariff under utarbetande;

att Jugoslavien är sysselsatt med en revision av sin tulltaxa;

att Bulgarien på sommaren 1928 höjde sin tulltaxa genom koefficientens stegring;

att Rumänien är bland de högsta tullskyddade länderna i Europa och ändå ansett sig böra vidtaga särskilda handelspolitiska åtgärder till lättnad för sitt jordbruk;

att Turkiet nyligen infört en starkt protektionistisk tulltaxa;

att i Ryssland statsmonopol existerar beträffande in- och utförsel;

att de utomeuropeiska länderna över huvud ökat sitt skydd och detta i några fall t. o. m. i ännu högre proportion än de europeiska länderna.

Härtill är ytterligare för Sveriges del att märka:

Det torde knappast finnas något annat land, åtminstone icke i Europa, än Sverige, som under de två sista decennierna minskat sitt skydd för jordbruksprodukter.

Det torde icke vara möjligt för Sverige att oberoende av världsmarknaden fastställa priset på sina jordbruksprodukter utan vidtagande av sådana prisreglerande åtgärder, som snart sagt alla andra länder genomfört.

Det kan icke vara likgiltigt för andra än för anhängare av prof. Heckschers nationalekonomi, om i Sverige den odlade arealen, som beträffande spannmål och socker redan synes ha avsevärt nedgått, bibehålles eller icke. Den oundvikliga följden av att Sverige inginge avtal med övriga länder om att binda sina nuvarande tullsatser bleve givetvis en ännu kraftigare ökad dumping än hittills av främmande jordbruksprodukter på den svenska marknaden med påföljder, om vilka ingen gärna kan göra sig några illusioner.

Våra svenska jordbrukare ha all anledning beakta dessa relaterade fakta rörande den handelspolitiska utvecklingen, särskilt i Europa, och böra ej utan vidare finna sig i att deras s k. representanter låta fastkedja dem vid en utveckling som nödvändigtvis måste leda till fördärv!

Slå ett slag för NATIONENS spridning!

Vi vädja till *Nationens* vänner att till årsskiftet medverka för tidningens vidare spridning bland allmänheten.

Sök vinna edra bekanta och grannar som prenumeranter under 1930, ifyll deras namn m. m. å nedanstående blankett och insänd densamma till tidningen *Nationen,* adr. Södra Kungstornet, Stockholm.

Prenumerationskupong.
(Att urklippas och insändas.)

Nedanstående personer prenumerera genom undertecknad å **Nationen** för år 1930. Prenumerationsavgiften får uttagas genom postförskott hos resp. abonnenter.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....

Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

(Ej önskad prenumerationstid överstrykes.)

Namn: ....

Adress: ....

Prenumerationspris:
10 kr. för helår, 5: 25 kr. för halvår, 2: 75 kr. för kvartal.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 · Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

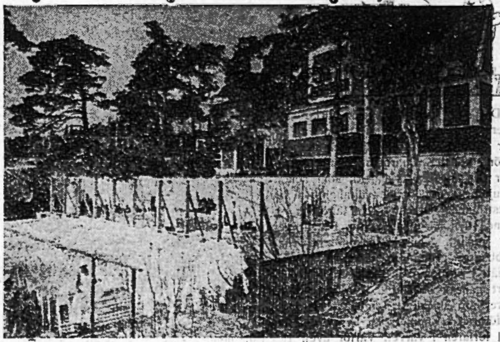

SOLTORKNING AV TVÄTTKLÄDER I BARRSKOGSLUFT
vid
Nockeby Tvättinrättning
(bästa landstvätt)
Gott utförande av tvätt, mangling och strykning. Specialité: Gardinstrykning. Även reparation av söndrigt linne. Fin och punktlig exp. Humana priser.
Tel.: Ålsten, Namnanrop: Nockebybro.

Södra Kungstornet, Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 68
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 17 JANUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

SPELÖPPNINGEN HAR ÄGT RUM.

1930 års riksdags högtidliga öppnande har försiggått under övliga storslagna former, som genom dagspressen bragts till svenska folkets kännedom. Kungen sade sitt ord till Sveriges folk och partiherrarna hunno även uttala några väl valda sådana.

Enligt rikets grundlag skulle de ju tillkomma Kungen att till folkets bästa utöva regeringsmakten, men vi veta, hur det i verkligheten numera är ställt. Han har fått en massa konkurrenter med säte och stämma i riksförsamlingen, "ombud för Sveriges folk" heter det officiellt, men i realiteten mera talesmän för det härskande svenskfientliga judedömet under firman Bonnier et Compani, som göra anspråk på att få vara de som bestämma över placeringen av rikets kassaskåp. Kungen får vara glad om man ej tar kronan ifrån Honom och störtar land och folk i bolsjevism. Kungar tolereras i vår "demokratiska" tid endast så länge de lyda den av främlingarna i pressen dikterade "folkviljan". Den hemliga regeringsmakten, som håller sig med en hel rad "internationalistiska" "välfärds"-partier, är ständigt på vakt. Han är alltså hänvisad till att sköta sitt regentskap med stor varsamhet, för att ej bli vållande något ännu värre än det som är.

PRESSKONSERTEN.

Det stora riksskådespelet börjar alltså åter. Våra stolta oratorer träda ånyo inför folket för att glädja det med sina sköna konster. Charmant som alltid ljuder den utsökta orkestern, som ackompanjerar den flödande vältaligheten från rikstribunen. Orkesterspelet är dock måhända den här gången litet besvärligare än vanligt. "Tuschstrecken" ha råkat rubbas ett grand och "cirklarna" kommit smått i oordning, men saken ordnas säkert ganska behändigt, ty herrar regissörer äro skickliga i konsten och höga anföraren i Bonniers D. N. av gammalt väl förfaren i värvet. Varför även 1930 års lagtima bör kunna väntas bli en sannskyldig andaktsstund för allt Sveriges folk.

Våra "nationalekonomer" fortsätta också, sin plikt likmätigt, att skriva hyllningsdikter till svenska folket för dess "sunda" ekonomiska sinne, vilket framför allt tagit sig uttryck i den på några årtionden iklädda statsskulden å 2,000 miljoner kronor till det internationella finanskapitalet, dragande bortåt hundra miljoner om året i ränta. "Demokratien" har här förvisso utfört en bragd. Tack vare dess storslagna "sociala reformerande" och "frigörelse"-arbete har det ju

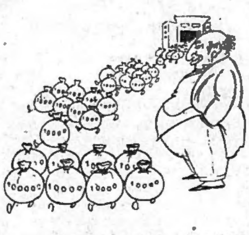

varit möjligt att genomföra 2,000-miljonersskuldsättningen till "folkets välgörare", d. v. s. den internationella judefinansens herrar. — Årets budget har man lyckats få upp i 808 miljoner — vackert gjort! — och kalkyleras med en ny upplåning å c:a 50 miljoner. Men varför så njugg, hr Lindman? Vårt "ekonomiska anseende" i världen är ju enligt våra "nationalekonomer" så enastående utmärkt, att väl borde vi kunna räkna med något mera välvilja än så från Den Gyllene Internationalen. Det vittnar knappast om något större intresse för de "sociala reformerna" — inte sant, hr Engberg? — att inte våga sträcka sig längre än till futtiga 50 miljoner i nyupplåning, då enligt prof. Cassel ännu en miljard statsegendom återstår att låna på. Att låta dessa ligga oförbrukade är ju enligt den lärde professorn "ett oförsvarligt slöseri".

DEMASKERAD!

I Tyskland utveckla sig förhållandena raskt i riktning mot en nationell renaissance. Den sant folkupplysande rörelsen breder ut sig med oväntad snabbhet. Tyska folket är i färd med att genomskåda den "demokratiska" jättesvindeln med asiaten som den destruktiva utvecklingens verkliga ledare. Avslöjandet är kantänka obehagligt för Vederbörande. Också de förut "toleranta" nationella partierna äro på väg att ansluta sig till den klara, d. v. s. antisemitiska nationella rörelsen.

Asiaternas press vrålar av raseri och de bolsjevikiska stormtrupperna uppbådas till förnyade, förtvivlade attacker mot samhället. Nationalsocialisterna falla likväl ej undan. Med frejdigt mod fortsätta de kampen, och deras led växa för var timma. Ingen dag går utan meddelanden om nya blodiga sammanstötningar mellan kommunister och nationalsocialister. Myndigheterna äro uppenbart högst överraskade av de senares växande aktivitet. Fortskrider utvecklingen som den gör, så kommer situationen snart att bli allvarlig nog för den tyska hebreer-"demokratien" och dess avantskyddsgarde, kommunisterna. De kosmopolitiska svenska dagstidningarnas irriterade korrespondanser från Berlin och andra städer äro helt visst betecknande för läget —. Det stora folkbefrielseverket är av allt att döma i full gång i Tyskland.

Måtte demaskeringen snart komma också hos oss!

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Isaak: — Vatt är det för en gammal man som schpatserar där borta?

Pappa Abraham: — Det är en missionär.

TYSKLANDS "NATIONALHJÄLTE" AVSLÖJAD.

Inom trängre kretsar har det länge varit en känd sak, att den under världskriget till avgudad nationalhjälte upphöjda generalfältmarschalken von Hindenburg i verkligheten ej var den han utgavs för, utan mera en praktfull skylt, varmedels det nationella Tyskland hölls fången. Hindenburg fick stå på piedestalen och ta åt sig äran för den genialiska generalfältkvartermästaren Ludendorffs och den tyska arméns i historien enastående bragder i försvaret mot en värld av fiender, och när slutligen det av asiaterna framprovocerade stora förräderiet, s. k. sammanbrottet kom, var han en av de ledande generaler som ställde sig till förfogande och vilka alla sedermera belönades med höga ställningar i republiken.

Sanningen rörande förhållandena är emellertid på marsch bland tyska folket. Vilket väckt en högst obehaglig uppmärksamhet i den ledande israelitpressen inom och utom Tyskland. Bonniers D. N. låter rapportera till sig från Berlin om föraktliga högersmädelser mot rikspresidentens person, vilka väckt allmän indignation. Man förstår så väl de oangenäma känslorna i det "utvalda" lägret över att hemligheten i dessa saker kommit att röjas.

I sin nyårshälsning till riksregeringen hade Hindenburg förklarat (förklaringen naturligtvis formulerad av hans hebreiska sekreterare) att endast den handlar sant nationellt som medverkar till det ekonomiska återuppbyggandet. En stor del av den nationella pressen kritiserar skarpt yttrandet. Greve Rewentlow skriver med partipressens instämmande bl. a.:

"Allt vad Hindenburg gjort efter sammanbrottet (inklusive att det huvudsakligen var han som föranledde kejsaren att fly till holländskt område) har lett till befästande av det rådande systemet till nackdel för det tyska folket. Detta gäller också hans presidentera. Rikspresidentens nyårstal är höjdpunkten. Kanske gå vi mot en ytterligare stegring, rikspresidenten identifierar sig med socialdemokratin och Tysklands judendom i dess medvetet internationaliserade, av Hindenburg icke genomskådade utrikespolitik."

Detta är, menar Bonniers D. N., tacken som "fosterlandets räddare" får av den radikala högern för att han "neutralt ställer sig över partierna"! Högern är sig alltid och överallt sig lik. Vad herrarna i D. N. och Berliner Tageblatt mena med "fosterlandets räddare" och att "neutralt ställa sig över partierna", visste man förut. I Tyskland är numera bluffen beträffande "nationalhjälten" Hindenburg genomskådad.

Isaak: — Vatt är det för något?

Pappa Abraham: — En missionär. — Tja! — — Det är en resende i trosartiklar.

•

Kain Meyer: — Är det sant, Abel, att din schon Isak gjorde av med alle sine penger på nye kläder und därpå sköt sik?

Abel Heckscher: — Nee, han var micket förschtåndigare. Han tog gift, und de kläder vore oschkadede.

Jakob: — Hör du, Obadja, varför grät du så förskräckligt i synagogan i går?

Obadja: — O, det grep mig så djupt, då den rabbin sjöng: "Av jord äst du kommen, jord schkall du åter varde."

Jakob: — O, schkall du gråte för det! Om du vore av guld und måste blive jord, då schkulle du förlore hundre procent. Men nu er tu ju schkapt av jord und blir jord, und då varken vinner eller förlorer du något.

•

Pappa Silberstein: — Min schon, innan du frier till den Schara Diamant, måste du taga ett bad.

Levy: — Ett bad? Ach, min Gott, tänk om den förlovning icke blir av!

•

Jakob: — Josef, sover du?
Josef: — Ne!
Jakob: — Kan du låne mik en tia?
Josef: — Jak sover!

NYA STRIDER KOMMUNISTER—NATIONALSOCIALISTER.

Senaste veckan har haft att förtälja om nya blodiga sammanstötningar mellan tyska kommunister och nationalsocialister, d. v. s. antisemiter. Myndigheterna i Tyskland ha fått ett drygt extra göra med att hålla de bägge "bråkpartierna" i schack. Häromdagen företog Berlinpolisen en razzia i de kommunistiska, resp. nationalsocialistiska kvarteren, varvid åtskilliga anhållanden gjordes och vapen beslagtogos.

Ett stort antal kommunister hade samlats på en plats för att spränga ett nationalsocialistiskt möte, som vid denna tid hölls i en lokal. Ett större polisuppbåd omringade kommunisthopen och anhöll 244 personer, bland dem 30 kvinnor. I sandlådor, busksnår och under bänkar på platsen hittades 12 revolvrar, 8 batonger, dolkar, 60 patroner och ett stort antal tillhyggen av olika slag. I den kommunistiska lokalen vid Götlitzstrasse arresterades 41 män och 5 kvinnor, varjämte polisen beslagtog fem revolvrar, två totenschläger och två boxjärn. — I en annan, nationalsocialisterna tillhörig lokal arresterades 60 män och 3 kvinnor, varjämte även där en del vapen beslagtogos.

PRENUMERERA Å NATIONEN!

Äventyrliga Ädlingar.

BARON OHLSON.

Både i litteraturen, på scenen och på den vita duken har man ofta skämtat med "baron Ohlson" såsom typen för en företagsam borgare, som kommit sig upp till de högre sfärer, där monokeln utgör det sanna adelsmärket. Med en ej alltid mild ironi har man framvisat de löjeväckande sidor som envar människa besitter, men som äro roligast att skratta åt, när man återfinner dem hos någon annan än sig själv. Herrar författare och regissörer, som skänkt oss denna på en gång lustiga och sympatiska typ, ha förmodligen ej vetat att en baron Ohlson verkligen existerar.

I Fellingsbro i Örebro län föddes 1873 silten Erik Andersson såsom son av bonden Anders Olsson. Efter en rätt knapphändig skolgång fick han plats i Örebro nya rederiaktiebolag 1891 och kom 1900 till England. Här startade han i Hull 1902 en handelsfirma, som specialiserade sig på import av props och export av kol och koks.

Den svenska handlanden äktade 1906 Jennie Josephsdaughter Blakeley från Whitby i grevskapet York. Åren 1903—13 var handlanden Ohlson löjtnant i Army Motor Reserve, och 1911 blev han stadsfullmäktig i Hessle. Åren 1913—15 var han sheriff i Hull, och 1914—19 president i Hull recruiting committee. I början av kriget gjorde handlanden Ohlson den Brittiska regeringen stora tjänster i avseende på propaganda och utnämndes därför 1915 till Knight Bachelor och 1920 till Baronet of Scarborough. Handlanden Ohlson blev 1924 venezolansk och rumänisk konsul i Hull samt bebor "Belvedere" i Scarborough. Av hans tre barn är Erik-Eriksson, född 1911, närmaste arvtagare till baronettiteln. Det Ohlsonska vapnet visar i försilvrad sköld en ångare, samt på en blå chef 3 granar i naturlig färg. Hjälmprydnaden består av en sol och framför denna ett svart motorhjul. Baron Ohlsons motto är: "Alteri si tibi".

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)
Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gylline Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
Le Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Den svenska folkstammens bevarande. Av professor emeritus dr Ernst Almquist. (N:r 199.)

•

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 4(204) FREDAGEN DEN 24 JANUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉRENA.

De danska musikvännerna ämna sätta i gång en kampanj mot jazzmusiken. Organiserade musici ämna anslå ett slag för den verkliga musiken och bekämpa de jazztendenser, som under senare år kommit att behärska även landsorternas musikliv. Flera orkesterföreningar skola slå sig tillsammans och bilda en orkester på 50 à 60 man, vilken sedan skall hålla konserter i olika städer.

Detta finner jag vara en förbålt god idé, som vi borde ta vara på även här i Göta och Svea riken. Man bör ju av utlandet lära allt, som där är bättre än hos oss, och detta är en god läxa. —

Bakom Bottniska Bukten finner man även ledes en hel del efterföljansvärda inrättningar, som vi just varit över och konstaterat. Hälsingfors har sålunda infört upplysta nummerlyktor över alla portar. På husägarens bekostnad. I samma stad har man också infört tyst trafik, med förbud för de behornade odjuren av släktet Ford etc. att tuta i gathörnen. Bilkuskarna få själva se till att de ej krocka varandra och fotfolket.

Däremot är det finskugriska köket på intet vis efterapningsvärt. Med fördel kan man dock rekommendera det åt sina rivaler, ty det medför osvikligen en praktfull tarmkatarr. Själv bör man nog helst äta dagligt bröd av svenskt ursprung, om man ej vill blamera sig hos de sköna.

*

På tal om misser, så ha vi varit inbjudna att skärskåda skelettet till den vardande Stockholmsutställningen. Misslynta misser ha beskärmat sig över utställningsbyggnadernas fulhet. Därmed är vi inne på kapitlet om funktionalismen. Som i och för sig är lovvärd. Vi ha alltid förargat oss över den dumma seden att efterapa söderns arkitektur här uppe i Norden. Men nu gäller det för våra hemmabakade funktionalister att helt anpassa sig efter Nordens natur och klimat och att i möjligaste mån fasthålla vid våra götiska traditioner. Stålrörsmöbler har vi intet bruk för, men väl fasta skåp och bänkar. Vi var nyss inne i Nordiska museet och beskådade vår barndoms fruktansvärda möbler i style Oscar II. Det var hemskt! Men stålrörstolarna är värre. Är det absolut nödvändigt, att göra så fula saker som de moderna konstnärerna prestera?

*

Medan vi talar om konst, kan vi i förbigående avfärda Stockholms teaterfråga. Man har rackat ned på Dramaten, därför att den ej bär sig, och därmed avgivit en hård dom över teaterledningen. Frågan är ej så enkel som den ser ut: den är mycket enklare. Det finns i verkligheten alls ingen anledning att med skattemedel underhålla propagandainstitut för utländsk konst, som ofta består av enbart konstigheter. Statsunderstödda scener och musikestrader borde givetvis endast reproducera Svenska verk. Jag har alltid förvånat mig över att t. o. m. anständiga damer kunnat vurma för den spanska slinkan Carmens utsvävningar.

*

En daglig kollega har innehållit en fråga, huruvida Sverige skall befolkas av främlingar.

”Den nordiska rasen har ökats som bondefolk men minskats som fabriksfolk. På grund av tidsandan torde vissa svagheter, såsom fåfänga, slöseri, njutningslust, ha minskat befolkningen mera i vår tid än fordom.”

Det hela vore nog ej så tragiskt, blott man ej i riket insläppte utländskt patrask av dålig ras. Överhuvud måste vi äntligen lära oss, av Mussolini o. a., att en viss praktisk nationalism är nödvändig. Vi måste uppföra med importen av utländska överflödsvaror. Otvivelaktigt är att våra surt förvärvade slantar gå till utlandet för många ting, som vi utan svårighet skulle kunna undvara. Men en nationalekonomisk fördel kan i många fall ernås endast genom en hjältemodig självövervinnelse. Varför skall t. ex. en dam, som vill vara chick, nödvändigt följa de parisiska modegalenskapernas signaler? — frågar med rätta en kollega bakom Bottniska bukten. Denna undran tränger sig på en då man ser huru en up-to-date dam nu skrudar sig. I stället för de hygieniska, praktiska korta kjolarna hänga ”damerna” nu på sig olika långa tygremsor, som fladdra hit och dit och giva sin bärare ett mer eller mindre slamsigt utseende.

En äkta fransyska klär sig förstås ej på det viset, ty hon höljer vanligen sin nakenhet i praktiska och billiga kreationer, helst i svart. Men de dumma utländska kreationerna förstå ju ej bättre än att de efterapa de parisiska trottoirprinsessorna. (Vackert ord för en ful sak.)

*

Regeringen har utfärdat en kungörelse angående färgning av importhavre. Utländsk havre, som införes till riket, må icke utlämnas från tullverket med mindre havren rödfärgats med eosinlösning.

Nå detta är ju åtminstone ett tuppfjät i rätt riktning. Vi kan blott ej förstå, varför de röda partiknösarna upphäver sig mot det nya arrangementet. Det finner vi otacksamt. När man nu äntligen på regeringshåll vill göra något för den röda färgbeteckningen, så röner man ändock ingen uppmuntran. Nå vi har nu för vår del aldrig förstått det fina i den demokratiska kråksången.

PUB LI KAN.

DET PARLAMENTARISKA GOJ-SPEKTAKLET.

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

DEMOKRATISKT GYCKELSPEL.

Den som med vaken blick aktgett på vår moderna politiska livsföring har ej kunnat undgå bemärka, att den regerande Parlamentarismen är något i sig själv högst underbart. I årtionden ha partierna, alltifrån yttersta höger till yttersta vänster, av all makt sökt förebringa en förnuftig förklaring av fenomenet, men samt och synnerligen blivit bet. Ständigt får man läsa nya utläggningar i partiorganen, men förblir lika klok. De ”moderata” ha sina skiftande uppfattningar, ”liberalismen” och ”frisinnet” sina, ”socialismen” liksom ”kommunismen” sina.

Folkledarna se i Parlamentarismen, såsom den gamle Clemenceau yttrade, ”en religion för folket”, till maktens och härlighetens ernående. Men folket nöjer sig ej med dylika förklaringar. Dess fantasi kräver i dessa den allmänna rösträttens dagar något mer av poesi. Hemligheten beträffande Parlamentarismen är emellertid på god väg att blottas. Vad den är? Jo, den organiserade permanenta folkcirkusen med ledarna som väl dresserade muntrande papegojor, tuppkycklingar o. a. trevliga befjädrade kreatur, som var för sig sjunga sina visor och av hjärtans lust hacka varandra i ögonen, ”fritt” tävlande om de ”smulor” deras höga herre behagar kasta till dem. Menigheten, som alltid är road av skådespel, finner stor förnöjelse i spektaklet och applåderar ivrigt de lustiga fäktningarna.

Alltefter som Parlamentarismens skickliga dirigent drar i trådarna sjunga, skrika och kackla de fjädrade kreaturen på cirkustiljan, tillsammans åstadkommande en enda imposant konsert. Men den parlamentariska cirkusen liksom andra skådebanor fordrar en viss variation i rollbesättningen. Gojorna Värnor och Carl Gustaf samt tuppkycklingarna Arthur och Sovjet-Kalle etc. börja bli tröttsamma i sina entoniga ”demokratiska” låtar. Hr Cirkusdirektören får visst inrätta sig för en ny ensemble och någon smula mer omväxling i programmet, om det allmänna intresset för det parlamentariska spektaklet överhuvud skall kunna upprätthållas i detta land.

UR INNEHÅLLET:

Regeringens prövosten. Ledare.
Bondeståndet. Bedömt av kung, adel, präster och borgare. Av A. von G.
Aftonbladet blir jiddish!
Finsk sensationsaffär. Den judiska operaregissörens självmord. Av redaktören Ernst von Wendt, Helsingfors.
Sparbankssvindeln XIII. 46 bolag direkt under Stockholmskontoret. Bankfastigheten försåld till Enskilda banken.
Asiatiska Aristokrater. Aktuella anekdoter.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 24 JANUARI.

REGERINGENS PRÖVOSTEN.

Den storartade uppläggningen av årets remissdebatt till ett parlamentariskt bravurnummer, varande i dagarna tre, har tolkats som en åstundan från riksdagen att tilltvinga sig den allmänna uppmärksamhet som tyckts vara på upphällningen. Socialdemokraten ser sig nu belåten i stånd konstatera, att något "politisk leda" alls icke är tillfinnandes i detta land, tvärtom skulle intresset för politiken vara större än någonsin bland folkets "breda" lager. Remissdebatten representerade alltså en lyckad inledning av årets stora skådespel.

Det parlamentariska spelets Överhet, herrarna i Israel, ha tydligen önskat ge remissen en sådan karaktär, att riksdagsmajoriteten redan genom densamma skulle anses bunden vid en negativ ståndpunkt i det väsentliga av regeringens jordbruksprogram, d. v. s. ifråga om tullskyddet, så att saken redan innan den kungl. propositionen hunnit framläggas skulle kunna betraktas som avgjord. Parollen gavs som bekant av hebreerna Bonnier o. Heckscher och gick sedan vidare till de "socialistiska", "liberala" och "frisinnade", vilka överlag genast gåvo sin anslutning. Det gällde nu bara att tvinga partiernas gemene i riksdagen på linjen, något som i vanliga fall plägar gå lätt. Väldiga ansträngningar gjordes samtidigt att spränga regeringen i tvenne "oförenliga" hälfter. Det ömsom vädjades till statsrådens taburettkärlek ömsom till deras obenägenhet för "upprivande politiska strider", som endast skadade den fosterländska saken. Argumentet har tidigare med framgång prövats.

Vänstern ansåg sig även strax kunna inregistrera en seger. Bonniers D. N., judebolsjevismens ledande "borgerliga" språkrör i Sverige, fann sig föranlåtet beklaga ministärens sätt att undergräva regeringsmaktens auktoritet genom framläggandet av på förhand dömda tullförslag. Hr Engberg i Socialdemokraten anslog liknande toner och applåderade livligt kumpanen Ekmans "pepprade vidräkning" med "tullregeringen". "Teologie professorn" i Handelstidningen utlät sig i översvallande hån mot denna regering som "bugande med hatten i hand" mottog sin dödsdom av folkets representander. Inom vänsterlägret ansåg man alltså segern redan vunnen.

Met det finnes ett gammalt ordstäv som säger: "Ropa ej hej, förrän du är över bäcken". Frågan gäller om ej partiherrarna utom som inom riksdagen skyndat för fort, när de redan hunnit "fastställa" "riksdagens vilja", om ej vederbörandes tilltro till partipiskan här varit för stark. Det forcerade "avgörandet" verkar för mycket överrumpling, för att kunna lyckas. Regeringen hade ej ens framlagt sin proposition förrän denna av "riksdagsmajoriteten" ihjälslogs. I sanning uppbygglig parlamentarism! Kunna då partiernas gemene finna sig i slikt? Med tillfredsställelse hälsas emellertid regeringens genom statsministern deklarerade eniga och fasta ståndpunkt i tullfrågan, som ju är avgörande betydelse. Regeringen har tydligen ej kunnat undgå att beröras av den inom partiets leder förefintliga stämningen, som heltsäkert fullt riktigt tolkats av Nya Daglig Allehanda. I vad mån regeringen, när det kommer till stycket, skall gå in för ett tullprogram, som lämnar jordbruket verklig hjälp i dess nödläge, står dock ännu i vida fältet.

Statsrådens uppträdanden under remissdebatten ge anledning till vissa förhoppningar om ståndaktighet. — Allehanda bedömer saken rätt, när tidningen säger, att "frågan om regeringens vara eller icke vara är något absolut oväsentligt i jämförelse med jordbrukets". Man får hoppas, att högern såsom parti är redo att ställa sig bakom en sådan ståndpunkt. Politikern och statsmannen Lindman har tidigare visat en olycklig benägenhet att i "samförståndets intresse" vilja offra nationella värden av beståndande art, under påtryckning från en vänster, totalt renons på varje spår av känsla och ansvar för land o. folk. Faller han också denna gång undan för påtryckningar från osvenskt håll (= de vänstern dirigerande israeliterna), är hans öde som svensk politiker beseglat. Inga nya offentliga ärebetygelser från in- eller utland skola kunna rubba detta omdöme om hans politiska gärning. Den stora frågan gäller nu framför allt, om högern som politiskt parti äntligen skall kunna bestämma sig för en klart nationell insats i en fråga av mest vitala betydelse för allt Sveriges folk. Gör den det, är dess ära, visserligen sent men dock räddad. Den skall då ha en betydelsefull politisk mission i nuet, men gör den det ej, är dess roll som nationellt svensk parti i detta land med all sannolikhet ömkligen utspelad.

PRESSKONSERTEN

ÅRETS REMISSDEBATT

kom såsom väntat var att väsentligen röra sig om en strid kring tullfrågan. Regeringen hade haft den djärvheten säga ifrån, att införandet av höjda tullsatser å jordbrukets produkter var en oeftergivlig förutsättning för att en verksam hjälp skulle kunna lämnas den betryckta modernäringen. Denna deklaration föll naturligtvis ej den härskande pluto-demokratien på läppen. Att i detta ögonblick komma och vilja hejda den "oundvikliga" processen med den svenska bondejordens överflyttande på den internationella storfinansens bankinrättningar, var kantänka ingenting mindre än en hädelse, en utmaning mot den "heliga" makten. Tullivrarna fingo också strax veta besked av vederbörande.

I sin tidning *Dagens Nyheter* (l.) går nu även hr Bonnier skarpt till rätta med regeringen, som varit så ohövlig att ej vilja förstå det signalerade "allmänna" programmet i frågan. Hänvisande till sina underlydande partiers språkrör tadlar han regeringen för dess visade brist på gott omdöme att i en angelägenhet, där han är mannen på täppan, vilja trilska och hävda en egen uppfattning:

Både på socialdemokratiskt, folkfrisinnat och liberalt håll uttalade man sig härutinnan med all önsklig klarhet. Men nog är det en egendomlig situation som uppstår då en regering i sinom tid framlägger en rad programpunkter om vilka man i förväg vet att de komma att utan misskund fällas. En bättre renodling av begreppet demonstrationspolitik har man sällan sett. Vad blir det av regeringsauktoriteten, om en regerings främsta uppgift består uti att i spörsmål vilka regeringspressen betecknar som vitala framställa omdömen som sedan skola stämplas som — brist på omdöme?

Högt och medvetet språk alltså! *Nya Dagl. Allehanda* (h.) gör dock gällande, att frågan alls icke befinner sig i det "avgjorda" skick hr Bonnier och hans legodrängar inom och utom riksdagen behaga anse efter 3-dagarspratet i remissen. Den av "demokratien" hävdade splittringen inom regeringen är också den ett påhitt av jordbrukets fiender. Tidningen skriver:

Statsministerns deklaration på lördagen lämnade i fråga om skärpa och tydlighet intet övrigt att önska. Regeringen står som en man bakom jordbruksministerns uttalande, att programmet för stödaktionen åt jordbruket är ett och odelbart. Regeringen är beredd att sätta in sitt yttersta för att få sina förslag igenom. I detta avseende var deklarationen fullt bestämd och otvetydig. Den motsvarar också helt stämningen inom högerpartiet och i allmänhet inom jordbrukarkretsar. När situationen blivit sådan, att utländsk dumping hotar den svenska jordbruksnäringen med allmän ödeläggelse, kan en ansvarig och ansvarskännande regering självfallet icke finna sig i att planerade stödåtgärder överkorsas av politiska spekulanter. Regeringens vara eller icke vara måste under alla förhållanden betraktas som något absolut oväsentligt i jämförelse med jordbrukets. Skulle vänstern av politiska skäl framhärda i motståndet mot en sakligt motiverad höjning av jordbrukets tullsatser, torde ingen annan väg återstå än att vädja till folket i val.

Den frisinnade partiledarens tal att en hjälpaktion på basis av höjda tullar skulle verka till skada för "den fattigare delen av jordbruksutövarna" — O, vilket rörande intresse för de små i samhället! — samt att den skulle innebära en orättvis beskattning för övriga medborgare genom fördyrning av nödvändighetsvaror ävensom att den skulle vara till hinder för exportindustrien tillbakavisar N. D. A. med följande ord:

Dessa tre punkter skulle alltså vara de frisinnades huvudanmärkningar mot en höjning av spannmålstullarna!

Vad den påtalade fördyringen beträffar, är att konstatera, att denna anmärkning mot själva **fördyringen** av jordbrukets produkter i lika grad drabbar **varje annan åtgärd**, vilken höjer livsmedelspriserna. Av stort intresse skulle därför vara att erfara, om det enligt de frisinnade lantmännens mening ligger i det allmännas intresse att såvitt möjligt förhindra en prisförbättring på mjölk, smör, ost, kött eller spannmål. Tills vidare djärvas vi antaga, att de frisinnade anse detta **icke** vara fallet. Hr C. G. Ekman pekade ju under remissdebatten själv på arbetarnas organisationer såsom föredömliga för jordbrukarna; meningen med denna vink kan endast vara, att jordbrukarna genom sina organisationer skola söka tilltvinga sig **bättre betalning** av konsumenterna. Samma avsikt ligger även bakom det av ett stort antal frisinnade anbefallda **förmalningstvånget**; man hoppas, att detta skall medföra en viss prisförbättring för spannmålen.

Men om de frisinnade alltså icke principiellt avvisa åtgärder, syftande till och möjligen även medförande en prisfördyring, vad blir det då kvar av talet om tullarna såsom särskilt betungande för familjeförsörjarna och exportindustrien? Är det någon som tror, att livsmedelskonsumenten mera bekymrar sig om det **sätt**, på vilket fördyringen åstadkommes, än om själva det faktum, att han får erlägga högre varupris?

En reglering uppåt av spannmålspriset, vare sig den åstadkommes genom förmalningstvång eller tullar eller båda i förening, skulle endast innebära, att den genom höstens enorma prisfall rubbade **jämvikten** mellan industri- och jordbruksprodukter **återställes**. Om allmänheten i fjol eller förfjol betalade 100 kr. för en viss kvantitet mjöl och nu erlägger 80 à 90 kr. men efter en tullhöjning åter skulle få betala 100 kr., kan man då påstå, att mjölet **fördyrats** eller att det allmänna produktionskostnadsläget förlagts på en "högre nivå än det normala"? Förvisso icke. Däremot skulle med skäl kunna sägas, att spannmålspriserna förlagts på en **lägre** nivå än den normala, därest riksdagen underläte att höja tullarna.

Socialdemokraten (s.) repeterar efter vanan Dagens Nyheters presenterade synpunkter och framslungar ett hot mot "den groteske svenska Import-konsuln", hr Vallén, en av jordbrukets mest energiska målsmän, att själv visligen taga sig till vara. Kobbekött-Värners och Allm. Sparbanken-Aschberg-Lindqvists eget parti saknar dock anledning taga sig ton i dessa stycken.

"Den gode husfadern" tar något mindre säkert och fördomsfritt på frågan och tyckes befara en "dagen efter". Han fruktar, att de stridslystna, d. v. s. de nationellt tänkande inom högern skola tvinga regeringen till en klar ståndpunkt i frågan. I sin *Ny Tid* (s.) skriver "partichefen":

Visserligen gaskade statsministern upp sig och roade andra kammaren med e av det vanliga glada stridsmodet präglat anförande. Men han avböjde alltjämt att diskutera regeringens allmänna parlamentariska ställning och sköt ifrån sig den s. k. huvudfrågan till ett senare tillfälle. De mest stridslystna i högerlägret hoppas tydligen fortfarande på att regeringen skall ställa allt på sin spets. Regeringen tycks själv ännu icke definitivt bestämt sig.

Saken tyckes sålunda, trots segerfanfarerna i D. N. och Soc.-Dem., icke vara så alldeles klar. Remissen var visserligen grandios, men den avgjorde icke frågans öde. Vänsterns "segerherrar" stå redan med vissnade palmblad i händerna. Det finnes en icke alldeles ovidkommande part som heter *Sveriges jordbrukare*, som säkerligen herrarna Bonnier, Heckscher, Engberg, Örne, Lövgren och Ekman helst önska slippa att ta ett nappatag med på allvar.

"KAMP MOT KATEKESEN!"

Remissdebattens andra stora slagnummer var regeringens blygsamma åtgärd rörande katekesläsningen i folkskolorna som naturligtvis också tolkades som en utmaning mot den asiatiska demokratien. Här var det vår illustre parlamentariker Kobbeköttdirektören Värner Rydén förbehållet att gå i spetsen och hålla räfs och rättarting med den "odemokratiska" ministären, mot vars "reaktionära katekesukas" hela landets arbetarvärld nu skall resas! Den med sin ateism öppet skrävlande hr Engberg gav i sin tidning *Socialdemokraten* (s.) en förklaring över syftet med sin och sina meningsfränders framstöt:

Uppgörelsen med hr Lindskog bör läggas efter större linjer och röra något mera än blotta frågan om katekes eller inte katekes. **Allt** inpluggande i våra skolbarn av konfessionella formler, vare sig dessa hämtas ur Luthers nu 500-åriga "Catechismus" eller ur psalmboken eller ur andra religiösa bekännelseskrifter och urkunder, måste sägas vara principiellt oförenliga med den religions- och samvetsfrihetens grundsats, som numera på det ena området efter det andra kämpat sig fram till erkännande. Frågan kommer därför oundvikligt förr eller senare att vidga sig till en strid, icke endast om katekespluggets fortsatta existens, utan om hela den påtvungna statsreligionens vara eller icke-vara.

Klart besked alltså! Dock, den som öppet erkänner sig vara renons på allt vad religion, samvete och moral heter borde helst akta sig för att tillgripa argumentet "religions- och samvetsfrihet". Det klingar en smula oäkta. Finge Den Röde Riddaren bestämma i detta land, bleve det den asiatiska marxismens klasskampsläror som komme att inpluggas hos ungdomen.

PRESSEN OCH RIKSDAGSPOLITIKEN.

I detta ämne skriver *Västsvenska Dagbladet* (h.) några välbefogade ord, värda att allmänt studeras och begrundas, ej minst av hrr parlamentariker:

Tänker man sig bara den möjligheten, att pressen **icke** ägnade riksdagspolitiken större uppmärksamhet än den skänker det sunda produktiva livet i landet, så vore faktiskt riksdagens självtagna makt tämligen knäckt. "Icke vara utan synas", d. v. s. höras, vore det rätta valspråket för denna demokratiska inrättning. Hur många riksdagsmän, även bland dem som bete sig som om de ej behöva pressen, som de med rätta förakta, äro icke för sitt politiska välbefinnande helt beroende just av pressen. När de mena sig "tala till folket" vilket är deras huvuduppgift, tala de ju till pressen. Säkert måste de själva medgiva, att de oftare rikta sig till "skrivaredrängarna" på pressläktaren än till kamrarna. Och hur härligt kännes det icke för dem att nu få komma ur privatlivets jämmerdal till den offentlighetens härlighet pressen ombesörjer. Vad glädje har det exempelvis för Värner Rydén att bråka i den äntligen avgjorda katekesfrågan, om han icke vetat att det därigenom via pressen skulle bliva kungjort i Sveriges land, vilken mäktig kulturpåve han är, som kan draga rikets regering till svars, till "husförhör", för vad den utan hans medgivande vågat besluta på området? Vad vore remissdebatten utan pressen?

Tänker man t. ex. på resultatet av flera tusen s. k. arbetsdagar i fjolårets riksdag, så minnes man knappast annat än att svenska folkets valda ombud lyckades omöjliggöra sockerbetsodlingen i landet och i stället sörjde för att folket måste låta miljoner gå ur landet till utländska arbetare och företag, som tillätos odla det socker, vi själva kunde ha låtit växa inom landet. Och i år rusta sig samma ombud att fullfölja sitt förstörelseverk på det övriga svenska jordbruket, så att vi tydligen skola bli nödsakade att betala utlandet även för våra övriga livsmedel, som vi med fördel annars skulle kunna hämta inom eget land. Och dock skulle vårt svenska jordbruk kunnat räddas och den sunda kärnan av vår befolkning skyddas. Om vi icke haft dessa "Svenska folkets valda ombud", ja t. o. m. om de nöjt sig med sin grundlagsenliga funktion och vi i stället ägt en konung och en regering, som

3 viktiga ting

är frisk luft, sol och *Samarin*. Dessa tre praktiskt kombinerade äro lika med god hälsa. *Fruktsalt-Samarin* utdriver den skadliga urinsyran ur kroppen, uppfriskar blodet och befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, gifter, som måste bort, för att man skall må väl. Börja redan i dag en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

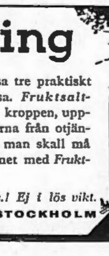

BONDESTÅNDET.

BEDÖMT AV KONUNG, ADEL, PRÄSTER OCH BORGARE.

FÖR DENNA TIDNING AV A. VON G.

"Nöjd på sin tuva, klen och knapp,
han vänder sin lilla åkerlapp,
är så ren i sin själ,
tänker ärligt och val
förutan larm och gräl..."

Hovpoeten Bellman har sålunda i Fredmans testamente n:r 137 uttryckt sin beundran för lantmannen.

Än mer entusiastisk var man dock vid riksdagen i Norrköping år 1800.

En bland de mest namnkunniga riksdagsmännen därstädes var herren av och till Stora Öijebyhus i Askebykloster, känd under den av honom tillagda hederstiteln "Ö. Göthakungen". Ur hans efterlämnade papper är jag i tillfälle att här lämna några citat.

Rådmannen Hallqvist från Stockholm, ordförande för borgarståndets deputation, höll följande tal:

"Svenska Odal-Allmogen, vilken lika länge med hävderna, som därom vittna, varit utmärkt och beprisad av trohet och tillgivenhet för konungahuset, av kärlek för fosterlandet, av nit för lagarnas helgd (grunder, de enda sanna och varaktiga, för all samhällsordning, för all medborgerlig och personlig säkerhet), kan, i alla skiften sig lik, ej handla i avvikelse från dessa välgörande dygder och tänkesätt. Nej! Det ärbara och hedervärda Bondeståndet, i den mån det förstått att genom idoghet och flit, väl använd och tillämpad, föröka sina fördelar och förbättra sina villkor, inser nödvändigheten och nyttan att för en framtid bevara och försäkra dessa dyrbara frukter av mödor och besvär. Och då i samhällets fasta bestånd och varaktiga välgång denna säkerhet endast gives, skall ock det ärbara Bondeståndet visligen välja, använda och befordra de medel, som, må ock hända med tillfällig enskild uppoffring, därtill särskilt leda." —

Skarabispen dokt. Weidman, ordförande för prästståndet, var ej mindre kruserlig i sitt tal till Bondeståndet:

"Det är detta hedervärda stånd, som, då det vänder torvan, utgör rikets styrka, och av vars idoga arbete och vältrevnad de övriga stånden trivas och må väl. Dubbelt berättigade gören I Eder till vår hela aktning och erkänsla, då I troget följen Edert valspråk att frukta Gud och ära konungen, ty en allvarlig Gudsfruktan och en oskrymtad vördnad för konungen och lagen äro grundpelare, varpå borgerliga samhällens bestånd och välgång vila. Det hedervärda Bondeståndet, som i alla tider utmärkt sig med vördnad och tillgivenhet för konungen, med flit och böjelse för rikets bästa, underlåter visserligen icke att ådagalägga bevis av rena och underdåniga tänkesätt."

Vidare må nämnas att greven (Lejonhuvud-) Lewenhaupt, ordförande för adeln, i följande ordasätt lyckönskade Bondeståndet:

"Ridderskapet och adeln hyser den säkra och tillfredsställande tillförsikt, att det stånd vars yrken så nära med dess instämma, vars sannskyldiga intressen så nära med dess äro förenade, skall livas av samma nit och eldas av lika åtrå att befrämja ett så ädelt värv. Måtte dessa båda stånd, genom vilkas omtanke och arbete en älskad fosterjord göres fruktbärande, vilkas heliga plikter äro att gemensamt dem försvara, och som av enighet och lugn njuta lika sällhet som de av split och oroligheter sänkas i lidande, aldrig utur ögnasikte förlora, att vad på fäderneslandets altare offras alltid rikligen återkommer, och att varaktigt enskilt väl aldrig utan stadgat allmänt välstånd kan erhållas. Intagen av dessa känslor innesluter sig ridderskapet och adeln i hedervärda Bondeståndets vänskap och förtroende."

Allra sist yttrade sig konungen (Gustav Gustavsson Oldenburg):

"Gode män av det hedervärda Bondeståndet! Gudsfruktan, idoghet, nykterhet, flit, gammal svensk tro och redlighet vare den kraftigaste borgen för den utmärkta aktning, som alltid tillkommit det stånd, vilket skall nära alla andra, och som Sveriges Allmoge sig i alla tider förvärvat, så väl därigenom som genom dess oföränderliga trohet och tillgivenhet, den sina konungar bevisat."

Eftersom vi börjat med vers, kan det vara lämpligt att sluta med den revolutionäre poeten Thorén Thorilds från samma tid härstammande och till Jordbrukaren riktade ode:

Du, jordens dyrkare, andre skapare,
ädle, din hand allt välsignade,
utbredde fröjd, behaglighet, rikdom.
Sången firar dig, länders förskönare.

Och I, födde till Lantmannens plåga,
falske ädlingar, fredens insekter,
guldströdda, brokiga plågosvärmar,
sticken den, vars frukter föda er.

Tronens solsken, ack, ofta livar,
otacksamme, ert skadliga väsen.
O, när bliva konungar vise,
när att vörda Lantmannen lära de?

Men de ädle, tryckt eller hugnad,
uppehåll troner, livnär konungar!
Utom dig, vad vore de? Skuggor,
tomma, glänsande, flyende evigt.

gjort bruk av sin grundlagsenliga rätt och plikt att vidtaga de näringspolitiska försvarsåtgärder, landets och folkets väl oundgängligen kräver, men som de valda ombuden vilja förhindra.

Karaktäristiken är slående. Det är med glädje vi konstatera, att en daglig svensk tidning haft mod att sjunga ut i denna sak. Önskligt hade blott varit att den gått frågan mera på djupet och närmare berört det sataniska folkförvillande spel som bedrives av den höga, "oåtkomliga" främlingskast som genom äganderätt och på andra sätt dirigerar "folkviljan" i pressen. Där ha vi ju det centrala i hela eländet.

TULLINKOMSTERNA UNDER 1929.

De under 1929 till statsverket influtna tullmedlen i riket uppgingo till ett sammanlagt belopp av i runt tal 162,390,000 kr. Av fjolårets olika månader uppvisade april och maj de högsta siffrorna med resp. 17,9 mill. och 16,1 mill. kr. samt februari och mars de lägsta med resp. 9,7 mill. och 9,6 mill. kr. Under årets sista månad utgjorde de influtna tullmedlen 14,4 mill. kr., medan den nästföregående månaden presterade 15,5 mill. kr.

"FINSK FRIHET."

Det är i denna nivelleringens och slätstrukenhetens tid mera sällsynt med självständigt tänkande och handlande, rakryggade personer; men lyckligtvis finnas ännu sådana här och var hos folken. Vårt östra grannland kan i det närvarande uppvisa ett flertal förnämliga gestalter, däribland i främsta ledet den även i vårt land namnkunnige landshövdingen Jalander i Nylands län. Hans kraftiga sanningsord rörande förbudet i slutet av förra året väckte som man erinre sig stort uppseende inom som utom Finland och refererades livligt även i våra svenska tidningar. Det talades också i sammanhanget om en igångsatt förföljelse mot landshövdingen för hans oförskräckta uppträdande. Den finska friheten tillåter kantänka numera lika litet som den svenska att offentligt säga sanningen.

Upplösningens krafter, som i landshövdingen Jalanders kraftfulla personlighet helt naturligt se ett hot mot sin maktställning, tyckas även ha föresatt sig att fullfölja sin hatfulla aktion, utan hänsyn till medlen. Därpå tyder den sällsynt lågtsinnade kampanj som i år igångsatts mot landshövdingen med anledning av det Laberska självmordet, vilket den kosmopolitiska kretsen velat ge landshövdingen skulden för. Han beskylldes på ett sanningslöst sätt för att ha lånat sig åt antisemitismen, då han av absolut sakliga skäl förvägrat den bolsjevikjudiska regissören vid Finska Operan i Helsingfors, Salomon Laber, uppehållstillstånd i Finland. De finska dagstidningarna ställde sig välvilligt till förfogande för en lögnaktig tendentiös propaganda, som gav vittnesbörd om huru långt jude- och bolsjevikväldet numera nått också i Finlands s. k. fria dagspress.

För sakens offentliga tillrättaläggande i överensstämmelse med sanning och verklighet har den kände finländske pressmannen, redaktören Ernst von Wendt, företagit en ingående undersökning av "fallet Laber", som Nationen beretts tillfälle offentliggöra i detta nummer. Vi ha så mycket större skäl att införa det uppseendeväckande aktstycket som Finlands press överlag, trots sina tendensartade notiser, nekat intaga detsamma — om av hänsyn till Sovjetryssland eller till det även i Finland sig alltmer utbredande judeväldet som sådant, kan komma på ett ut. Den uppseendeväckande artikeln finnes införd å sid 4. I ett följande nummer skola vi i en särskild artikel lämna en del kompletterande högst märkliga upplysningar rörande den uppseendeväckande affären, vilka Nationen varit i tillfälle inhämta.

KONSUMS OMSÄTTNING UNDER 1929.

Konsumtionsföreningen Stockholms livsmedelsförsäljning ökades under år 1929 från 38,04 milj. kr. till 40,98 milj. kr. Skoförsäljningen, som under föregående år haft särskild administration ökades från 475,000 kr. till över 1 milj. kr.

Antalet livsmedelsbutiker har ökats med 20 samt uppgick vid årsskiftet till 256. Medlemsantalet företedde under året en ökning med 5,206 medlemmar till 50,871.

NORA

STADSHOTELLET

AFTONBLADET BLIR JIDDISH!

I den i fråga om hebreiska affärer ofta välunderrättade Folk. Dagblad Politiken lämnas det sensationella meddelandet, att nu också Aftonbladet inköpts av Bonnier. I samband härmed meddelas en del intressanta upplysningar om den dragkamp som lär ha försiggått mellan herrarna Lindman och Bonnier vid köpet och vilka slutade med att den senare avgick med segern. Hr Bonnier gör ju affärer av ifrågavarande slag i sin egenskap av judedömets högstbetrodde representant i detta land och förfogar härvid över samma makts omätliga kassor, som göra en 12-miljonsaffär, såsom t. ex. köpet av Åkerlunds, till en bagatell.

F. D. P. — vars öppenhjärtlighet i denna sak är något överraskande — upplyser att frågan om anskaffande av ett kvällsorgan aktualiserats för hr Bonnier genom Nya Dagligt Allehandas opposition mot den Bonnierägda Pressbyrån för något år sedan. Politiken skriver bl. a.:

Naturligtvis var Aftonbladets ledning — flera av dess mest framskjutna personer, med herrarna Forsell i spetsen, tillhör ju högerns betrodde — icke glad åt perspektivet. Främst i deras personliga intresse låg att gamla Aftonbladet varken nedlades eller övergick till Bonniers. Närmast till hands låg då att mobilisera högern. Ingeniör Kreuger, som innehade en tredjedel av aktierna eller för 600,000 kronor hade gett order att sälja "skräpet". Kreuger stod, trots energiska påtryckningar, fast vid sitt beslut om försäljning, allrahelst sedan det blivit bekant att Bonnier under alla förhållanden skulle ha en kvällstidning. Efter påtryckning från högerns ledande män — själva Lindman lär vid denna tid ha tagit mycket aktiv del i arbetet för uppdrivande av nödigt kapital — gick han dock slutligen med på att lämna stockholmshögern företrädesrätt till köp till den femtonde jan.

Högern, alltjämt under hr Lindmans egenhändiga ledning, skickade ut anteckningslistor, men fick inte ihop det nödiga kapitalet på dessa. Då fick de ånyo anstånd, nu till i måndags, men då det icke heller till den dagen lyckades att uppbringa nödigt kapital, gick Kreuger-aktierna till den Bonnierska firman. Lindman lyckades nämligen inte få ihop mer än 230,000 kr. Med det skedda är förstås "det fria ordet", som de borgerliga tidningarna så ofta och med så höga brösttoner talar om, ytterligare "säkrat" i huvudstadens press.

Genom den skedda transaktionen har det svenska folkupplysningens diktator, hebréen Karl Otto Bonnier, lagt en ny stor daglig tidning till sin redan förut brokiga mosaik. Arbetet för Israels erövring av gamla Sverige via parlamentarismen och bankerna fullföljes som man finner med all energi. Sist var det Åkerlund som köptes för 12 miljoner, i dag var det gamla Aftonbladet som gick. Vilken blir hr Bonniers nästa offer?

SPRITBESLAG I STOCKHOLMSDISTRIKTET UNDER 1929.

Under 1929 verkställdes av tullverkets kustbevakning 80 spritbeslag i Stockholmsdistriktet. Med anledning av beslagen hördes 113 män och 24 kvinnor samt anställdes åtal mot 82 män och 9 kvinnor. Sammanlagt beslagtogs 0,7 liter akvavit, 3,5 liter konjak, 5 liter likör, 9 liter visky, 17 liter vin och 19,330 liter sprit, vilket sistnämnda motsvarar omkring 45,000 liter vanligt brännvin. Vidare beslagtogs tre motorseglare, nio motorbåtar, en roddbåt, två personbilar, tre lastbilar och en cykel.

I denna statistik ingår icke av lokalbevakningen i Stockholm gjorda beslag.

BANKERNAS ÅRSVINSTER.

STOCKHOLMS ENSKILDA.

Stockholms enskilda bank redovisar för 1929 en nettovinst av kr. 9,970,387:89, sedan avskrivningarna verkställts på obligationer, aktier och utländska valutor med kr. 1,046,982:95 samt på fordringar med kr. 803,748:28.

SKANDINAVISKA KREDIT.

Skandinaviska kreditaktiebolaget behållning av 1929 års rörelse uppgår, sedan avskrivningar å fordingar skett med 2,983,616 kr. till 14,586,755 kr.

SVENSKA HANDELSBANKEN.

Svenska handelsbankens vinst före avskrivningar uppgår för år 1929 till 15 milj. kr., vartill kommer skatterestitution med 3,40 milj., eller sammanlagt 18,4 milj. Till avskrivningar ha av årsvinsten efter avdrag av 478,000 kr., som influtit på tidigare avskrivna fordringar, använts 1,6 milj. Nettot på bankrörelsen är sålunda 13,40 milj. kr.

GÖTEBORGS BANK.

Aktiebolaget Göteborgs banks nettovinst för år 1929 uppgår, sedan skatter avdragits och sedan avskrivningar å fordringar verkställts med 2,663,314 kr. till 4,505,521 kr.

SUNDSVALLS ENSKILDA.

Sundsvalls enskilda bank redovisar för år 1929 en nettovinst av kr. 5,945, 442 efter verkställda avskrivningar av kr. 1,188,452 mot kr. 866,105 för 1928.

SÖRMLANDSBANKEN.

Södermanlands enskilda banks nettovinst för år 1929 utgör 909,000 kr. De verkställda avskrivningarna uppgå till 809,000 kr.

SYDBANKEN.

Aktiebolaget Sydsvenska banken redovisar för 1929, sedan avskrivningar skett med 332,000 kr., en nettovinst av 2,40 milj. kr. (f. å. 2,03).

ÖSTERGÖTLANDS ENSKILDA.

Ötergötlands enskilda banks vinst för år 1929 uppgår, efter avskrivningar på 655,052:67 kr. och avsättning till skatter å kr. 200,000 till kr. 1,879,444:76

NORRKÖPINGS FOLKBANK.

Aktiebolaget Norrköpings Folkbank har under 1929 haft en nettovinst av 228,318 kr. varjämte på vinst- och förlusträkning kvarstå 425,806 och på utdelningsregleringsfonden 150,000 kr.

SUNDSVALLS KREDIT.

Aktiebolaget Sundsvalls kreditbank redovisar för år 1929 efter avskrivningar på 31,268 kr. en nettovinst av 218,602 kr.

DISKONTOBANKEN.

A.-b Diskontobanken redovisar för år 1929 efter gjorda avskrivningar en nettovinst av 157,487 kr.

SKÅNSKA BANKEN.

Aktiebolaget Skånska Banken redovisar för 1929 en nettobehållning 376 318 kr.

YTTERLIGARE MILJONER TILL DÅHUSBYGGE.

Medicinalstyrelsen begär av årets riksdag anslag å 1,458,350 kr. till utförande av nybyggnads- och ändringsarbeten vid Vadstena hospital.

VÅRA VÄNNER I LANDSORTEN

uppmanas att på de platser, där lösnummerförsäljning av Nationen ännu ej kommit till stånd, vidtala kända respektabla personer och handelsaffärer, som försälja tidningar, att mottaga Nationen i kommissionsförsäljning. Meddelanden om dylika överenskommelser samt antal exemplar som av vederbörande önskas, böra omedelbart insändas till tidningens expedition, Södra Kungstornet, STOCKHOLM.

EN SENSATIONSAFFÄR I FINLAND.

DEN JUDISKE OPERAREGISSÖREN LABERS SJÄLVMORD, EN GÅTA, INVÄVD I SKVALLER, RYKTESSMIDERI OCH LÖGN.

EN SAKLIG OCH PSYKOLOGISK DEDUKTION FÖR NATIONEN

AV ERNST VON WENDT.

Helsingfors jan. 1930.

Juldagarna i Helsingfors, infattade i höstrusk och regn, voro just förbi, då hela samhället plötsligt upprördes av ett sensationellt notismeddelande i dagspressen: Finska operans regissör Salomo "Louis" Laber hade under helgen begått självmord genom att intaga en mycket stor dosis morfin eller möjligtvis morfin och kokain i förening. Han bodde i Tölö-stadsdelen hos operans balettmästare George Ge, i vars lilla våning han sedan höstens början hyrde ett rum. Hr Ge hade ett par dagar före julafton rest till Riga — balettmästarn är egentligen östersjöprovinsare — regissör Laber hade stannat ensam i bostaden, och de sista som sett honom var bekanta i Brändö villastad, hos vilka Laber tillbringat juldagen.

Då den uppseendeväckande nyheten offentliggjordes, skedde det under direkt sammanställande av tvenne fakta: honom hade förvägrats tillstånd till fortsatt vistelse i landet — och han hade tagit sitt liv. *Alltså* (dekreterade man) hade han tagit sitt liv emedan han fått avslag på sin anhållan om rätt till fortsatt vistelse i landet! Detta rent schematiska kausalsammanhang representerade vid opinionsbildandet det *plausibla*, och detta lancerades omedelbart genom operachefen Fazers kategoriska förklaring att regissören efter denna vägran ej såg någon annan utväg. "Att han tog sitt liv berodde på, att han ej visste, vart han skulle taga vägen, då tillstånd att vistas i Finland förvägrats honom. Skulle han bliva tvungen att återvända till Ryssland, var han övertygad om att han skulle bli skjuten." Vad så *sensationen* angår, så flödade den med snabbt tillväxande ymnighet och fyllde med utomordentlig framgång sin uppgift att förläna det schematiska antagandet sannolikhetens, ja det oomtvistligt sannas prägel. Inom 48 timmar efter det att nyheten emanerat hade domaren *allmänna opinionen* klart för sig att operaregissörens självvalda död var den direkta och logiska följden av landshövdingens vägran, som i sin tur var resultatet av ett oerhört intrigspel, vilket omspunnit detektiva centralpolisen, utrikesministeriet och landshövdingeämbetet, ja som målmedvetet smugit sig ända in i landshövdingens hem. *Att* det var dessa intriger, som fällt utslaget i alla instanser, hade man inom allmänna opinionen fullkomligt klart för sig, medan däremot åsikterna divergerade i fråga om *vilka intrigmakarna varit:* en klick inom operan, en andra klick inom operan, en tredje klick inom operan, en klick utanför operan, enskilda personer! Den ena ryktesbäraren och sanningsvetaren har lancerat ett, den andra ett annat — men ju flere divergerande åsikter, dess större samfälld sanning: intrigerna dikterade beslutet, beslutet dikterade döden...

Och dock är vartdera påståendet fullkomligt oriktigt och stridande mot sanningen, orsakskedjan sammansatt av länkar, i och för sig ohållbara och ohållbara dessutom i sin sammanlänkning. Att intriger förefunnits inom operan må ej förnekas — inom vilken teater florera ej intriger, i all synnerhet regissörsintriger! — men de hade ringa omfattning: operachefen och det övervägande antalet artister stodo obetingat på regissörens sida. På en del håll såväl inom operan som i dess "opinions-omgivningar", där man över huvud taget anser att vi här i Finland äro så utmärkta att vi gott reda oss själva utan all främmande hjälp lär man ha ansett att en operaregissör av judisk ras och bolsjevik-rysk nationalitet eo ipso borde vara umbärlig, och denna åsikt vann även uttryck i det av detektiva centralpolisen redan i oktober avlevererade utlåtande, i vilket detta ämbetsverk förklarade sig icke kunna tillstyrka beviljandet av fortsatt vistelsetillstånd åt regissören. *Men:* härvid fästes vid det slutliga handläggandet och avgörandet av frågan *intet* avseende: landshövdingens blåpenna utmönstrade omedelbart från det på sak verkande materialet den del, som självfallet ej hade något med sak att skaffa. Och han träffade sitt avgörande utan att ha med någon enda människa, utom föredraganden, diskuterat "fallet" och utan att någon vänt sig till honom i syfte att i en eller annan riktning påverka hans beslut.

Detta beslut hade sålunda en enbart saklig karaktär. Landshövdingen angreps emellertid våldsamt, under envist och på många håll mot bättre vetande vidhållna påståenden om att han "offrat" Laber för intrigerna och likaså under totalt förbiseende av det enkla faktum att hans avgörande under inga förhållanden eller förevändningar finge bedömas i skenet av en efteråt inträffad händelse, som han ej haft möjlighet att förutse. Nå väl, landshövdingen hänvisade till detektiva centralpolisens utlåtande och anhöll hos inrikesministern att, då man påstod att han ej på detsamma kunnat bygga en vägran, få publicera detsamma, något vartill denne dock ej lämnade sitt bifall.

(Redaktionen har sig emellertid bekant att icke blott detektiva centralpolisen utan även utrikesministeriet vägrat tillstyrka bifall till Labers fortsatta vistelse i landet).

Innehållet i detta aktstycke har, i trots av landshövdingens hemställan till inrikesministeriet, under hänvisning till en ej så litet byråkratiskt verkande omtanke om förtegenhetsprincipernas hälgd, icke fått nå offentligheten. Det är beklagligt såtillvida som i motiveringen i förra delen av utlåtandet ingår hela det sakliga material, på vilket landshövdingen baserade sitt beslut. Men för att nå lösningen av gåtan i denna tragedi så nära, som nu över huvud taget är möjligt, är — dess bättre — en kännedom om innehållet i detta aktstycke åtminstone i detalj ej oundgänglig.

Det finnes nämligen ett annat aktstycke, ett i dagspressen offentliggjort, vilket med fullkomlig tydlighet visar på i vilken riktning problemets lösning bör sökas. Och kanske kommer att finnas.

Det är operaregissörens efterlämnade brev till operachefen. Och det märkliga med detta brev är att det i första hand betraktats och alltjämt i mycket stor omfattning uppfattas såsom ofört ydbart bevis för det, vars motsats det i själva verket bevisar.

Operaregissören skrev till sin "käraste och bäste direktör" följande:

"Jag har förverkat mitt liv. På vilket sätt, det har jag berättat Eder. Jag kan ej uthärda skammen och vanäran, och jag dör. — — —"

Då jag, lördagen den 28 december, första gången genomläste dessa rader, fick jag omedelbart klart för mig att de ej *kunde* ha något samband med landshövdingens avgörande i fråga om rätten till fortsatt vistelse. Jag insåg att under tragedin måste ligga en hemlighet, att den publika opinionen var fullkomligt vilseledd, att ansvar och skuld till det skedda höll på att placeras på fullkomligt fel håll — att situationen motiverade en saklig och lugn undersökning. Jag skred till en dylik och gjorde det med övertygelse om att kunna nå åtminstone en del resultat av värde — jag hade mig nämligen bekant att regissören Laber var bolsjevik-rysk undersåte av judisk börd, fakta, vilka han eftersträvat att här fördölja, att han vid sin hitkomst hade ändrat sitt egentliga namn Salomon till Louis. Det fanns även annat, som här må lämnas outsagt, vilket medverkade till misstro och misstankar — men vi återgå till brevet och vad som kunde byggas däruppå, gömmas i detsamma.

Det kräves påtagligen ej något synnerligen stort mått av djupsinne för att inse, att ordens i brevet *val* och *valör* utesluter varje tanke på att desamma avsåge vistelse-vägran såsom orsak till självmordet. Brevskrivaren bör vid avfattandet av brevet ha haft fullkomligt klart för sig att detta avslag om senast ett par dagar skulle vara en allbekant sak, likasom den redan var mellan honom och operachefen i detalj diskuterad. Redan detta, frånsett ordens skarpa och intensiva valör, bevisar att med dessa trenne satser i brevet alls ej avsetts avslaget å regissörens anhållan om rätt att fortfarande få kvarbliva i landet. Formuleringen ådagalägger att brevskrivaren åsyftat en alldeles speciell sak, ett mellan honom och operachefen diskuterat och sannolikt blott för dessa två personer bekant faktum, till vilket regissören i detta sitt avskedsbrev ville hänvisa. Uttrycket "Jag har förverkat mitt liv" syftar tydligen på omständigheter sedan ganska långt tillbaka i tiden, ordvalet "skammen och vanäran" pekar tydligt på någonting utomordentligt allvarligt och ödesdigert, på en hemlighet, som intet har med avslaget på vistelse-anhållan att göra. Åtminstone ingenting direkt och absolut intet av väsentligt motiverande, *än mindre avgörande art.*

Dessa konklusioner kunna göras genom enbart ett ingående studium av ordalagen och ordvalet i detta avsnitt i brevet. Mina forskningar bekräfta på det mest evidenta sätt riktigheten i dessa slutsatser.

Operaregissören kom hit till Finland i början av senaste sommar, med bolsjevik-pass, vilket gick ut i augusti, varpå förnyat, eller nytt bolsjevik-pass erhölls å härvarande bolsjevik-legation. Då det av Finlands representation i Praha beviljade inresetillståndet gick ut, inlämnade operaregissören i början av hösten, alltså då han redan erhållit det här utfärdade bolsjevikpasset, anhållan om rätt att fortfarande få vistas i landet. Anhållan remitterades i vanlig ordning i och för utlåtande till detektiva centralpolisen, vilken redan i oktober avgav sin motiverade förklaring att densamma *icke* kunde tillstyrka bifall. Detta faktum blev snart känt av operaledningen och operaregissören, och då hela ärendet så kom till utrikesministeriet sökte en medlem av operadirektionen vid samtal med en tjänsteman inom ministeriet påverka ministeriet i sådan riktning, att dess utlåtande bleve ett tillstyrkande av vistelserätten. Ärendet låg länge i utrikesministeriet och avgjordes, med anslutning till detektiva centralpolisens votum, först ganska långt in i december. Landshövdingens slutliga resolution emanerade först kort före jul, och själva resolutionen hann aldrig bli expedicrad och av operaregissören eller dennes ombud uttagen från länsstyrelsen. Om avgörandets innebörd blev operaregissören underrättad genom meddelande från operadirektionens sida, varvid han även upplystes om att ändring kunde på sätt eller annat uppnås och att under alla omständigheter hela frågan kunde "dras ut" på tiden, att någon omedelbar avresa alls ej behövde ifrågakomma och att kanske det hela kunde ordnas och jämkas så att han kunde kvarstanna ända till våren och kanske utgången av engagementstiden. Det är ju ej obekant att dylika justeringar och jämkningar samt inofficiella arrangement, kunna förekomma litet varstans — nu senast har ju fallet Hurmevaara i Sverige på det mest ofört ydbara sätt bevisat att *avslag* på anhållan om vistelsetillstånd och *avresa* representera inte minst i fråga om tidsdistans ytterst olika begrepp.

Emellertid — och nu komma vi till ett faktum av allra största betydelse — erhöll operaregissören redan i november ett lika smickrande som ekonomiskt lysande engagementanbud från Buenos Aires. *Detta beslöt han att acceptera.* Och icke nog därmed: han proponerade även operans balettmästare hr George Ge, hos vilken han ju bodde ända från början av hösten och intill sin död, att hos operaledningen i Buenos Aires föreslå denne till erhållande av ett balettmästar-engagement. Argentina-engagementet hade i hög grad intresserat operaregissören, vilken naturligtvis fängslats av utsikten att få förlägga sin verksamhet till en operascen i en miljonstad av en sådan betydenhet och med ett så intensivt musikliv som Buenos Aires. Och att erbjudandet hade en rätt definitiv karaktär bevisas därav, att operaregissören ansåg sig kunna hemställa om ett med-engagement av sin värd, hr George Ge. Det är riktigt att ett brev från Buenos Aires anlände till operaregissören efter hans död, men detta innehöll alls ej anbudet, utan handlade om det redan tidigare erbjudna engagementet.

Operaregissören skred sålunda till sin förtvivlade gärning *ej* av orsak att han "ej visste vart han skulle taga vägen", *ej* inför någon nödvändighet att återvända till Ryssland, där han, enligt sin övertygelse, "skulle bli skjuten", *ej* alls av någon ovisshet i fråga om arbetsmöjligheter, i och för sig, i framtiden, då han hade Buenos Aires-erbjudandet och för övrigt kunde återvända till Praha eller slå sig ned på någon annan plats utanför Sovjets landamären, exempelvis i Tyskland, från vars fackorganisation han ju fått ett rekommendations-papper med etiketten "politisch einwandfrei", slutligen *ej* ens av grämelse över att vara tvungen att här avbryta sin verksamhet, då ändring i decisionen härom var tänkbar och anstånd i alla händelser kunde påräknas samt interimistiska medgivanden kanske under lång tid alls ej uteslutna.

Såsom medborgare i Bolszevik-Ryssland med dess agressivitet mot alla övriga statsbildningar på jorden och med dess hänsynslösa och om medlen i intet avseende nogräknade världspropaganda måste operaregissören ju ha vant sig vid att leva i ett visst osäkerhets-tillstånd, och hans medvetande om sina vanskligheter måste oundgängligen ha blivit starkare och klarare efter den nära ettåriga vistelsen i Bolszevik-Ryssland 1828—1929, varunder han alls ej tillbringade någon avsevärd tid hos föräldrarna i Ukraina, utan tvärtom ungefär 11 månader i yrkesutövning i det fjärran Jekaterinoslav. Att ett landshövdinge-avslag å hans ansökan om rätt att vistas i Finland ej kunnat spela någon roll för hans stora fråga om *"vara eller icke vara"* är fullkomligt uppenbart och torde, efter övervägande av alla fakta, som här även anförts, även kunna anses bevisat. Bevisat så långt som det är möjligt då i alla händelser den, som kunde ge den yttersta bekräftelsen, frivilligt tagit det avgörande steget genom frågornas port bort till näjder, dit inga frågor nå.

Men, om allt detta är riktigt, var i står då orsaken att söka till operaregissörens död?

Att finna och att formulera svar på denna fråga är icke lätt och åtminstone i ett avseende kan man ej i detta nu nå utöver angivandet av den riktning, i vilket svaret må sö-

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR

beställes fördelaktigast hos

Emil Mossblad

DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER

Sergelgatan 2 — Stockholm

Norr 195 87, 132 74

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel. Friherre Karl K: son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.

Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

Goda och billiga Måltider

kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant CYRUS 48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant ALEXANDER 2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant ENGELBREKT 8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant GUSTAV VASA 51 Upplandsgatan 51

Automatrestaurant S:T ERIK 47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant GUSTAV ADOLFSHALLEN 68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant BIRGER JARL 61 Folkungagatan 61

Frukost ½9—½12. Middag ½2—7 Kväll 7—½12.

Gör ett besök

i min affär, där köper Ni SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER till absolut lägsta priser.

Carl Sandbergs Smöraffär

Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

NATIONALT TIDSSKRIFT

Keysersgt. 1, OSLO

Eneste antisemitiske publikation i Norge

Utkommer maanedlig

Pris til Sverige kr. 5: 84.

Göteborg

Emil H. Andersén

GÖTEBORG

Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

Heliochromstavlorna

underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1: — i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma

E. ÅBERG - STOCKHOLM 4

kas. I ett avseende kan emellertid ett svar formuleras: operaregissören var icke själsligt frisk, han kunde kanske ha karaktäriserats såsom neuropat eller psykopat. Och han hade inneboende ett slags egenartad exaltation, som på sätt och vis även stod samman i rapport med hans ras-kynne, med hans personliga starkt markerade egenart och säkert även intensiva konsnärs-känsla. Han älskade sin konst, sin verksamhet och sin konstnärliga självhävdelse — och samtidigt härmed närde han ett sällsamt livsmissmod och var sedan långa tider hemfallen åt självmordstankar och planer att förkorta sitt liv. För ett par år sedan gjorde han i Praha även då med anlitande av morfin eller kokain eller något liknande medel — ett självmordsförsök, som misslyckades genom att upptäckt skedde och läkare-behandling åstadkoms innan det var försent.

Dödstanken synes emellertid alltsedan dess — och kanske långt därförinnan — ha följt operaregissören, och han förde den med sig hit. Då han förliden sommar sällskapade med operans dekorationsmålare, en landsman till honom, döko under deras vandringar och samtal dessa självmordtankar och planer ofta upp, märk väl alltså långt innan ens de i inresetillståndet medgivna trenne månaderna voro tilländalupna och innan det ursprungliga rådsryska papperet omvandlats till ett av sovjet-legationen här utfärdat. Och under höstens lopp återkommo dylika tankar och framträdde även i samtal med enskilda personer. Operachefens ängslan för vad hans regissör skulle företa sig dikterades nog ej alls, så vitt en på samma gång saklig och psykologisk analys gäller, av att underrättelsen om landshövdingens decision och uppfattningen om denna såsom ett ovântat och förintande faktum, utan av ett medvetande sedan länge om de allvarliga och djupt gående rubbningarna i regissörens psykiska jämvikt — — och om att *där fanns något*, något hotfullt och ödesdigert och ohyggligt, inför vilket regissören stod och stått kanske länge nog och som när som helst kunde utlösa en förtvivlad handling.

Det är detta *något*, som döljer sig — för oss — bakom orden "jag har förverkat mitt liv; jag kan ej uthärda skammen och vanäran." Att det på sätt eller annat kan ha haft samband med regissörens statshörighet och med hans vistelse i Ryssland — vilken opinionsmakarna här hemma även under de första dagarna efter självmordet ansågo sig kunna förneka eller bagatellisera — det är förmodligt, ja sannolikt. Och dessa antaganden vinna i styrka då man på initierat håll *vet*, att regissören under sin vistelse i Praha före de 11 månaderna i Rådsryssland var en ofta och väl sedd gäst hos Sovjets sändebud i Tjeckoslovakiet, likasom att han vid sin avresa från Rådsryssland hade anslutit sig till en organisation, vars syfte och mål varit att åvägabringa ett närmande mellan konstnärsvärlden ute i Europa och samma kretsar inom Sovjet, d. v. s. i alla länder innefattande en propaganda i syfte att skapa förbindelse mellan bolsjevik-sinnade och konstnärer i de europeiska kulturländerna. Frågan huruvida regissören Laber av vilja eller övertygelse skulle varit något slags verksam eller en intresserad representant för rådsrysk propaganda eller underjordisk agitation kan här lämnas åsido.

"Hur lätt bli människornas kinder heta, de döma snabbt fast de så litet veta", säger Verner von Heidenstam. Väl vore om människorna, ej minst i Helsingfors och Finland finge definitivt veta huru lättvindigt de i detta fall format sina opinioner, framkastat beskyllningar och fällt domar.

(En fortsättningsartikel i nästa n:r.)

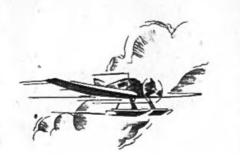

JORDEN RUNT

VISDOMSORD FRAN REMISSEN.

Hr Per Albin Hansson: — Regeringen sitter som ett avbrott i en naturlig utveckling.

Hr C. G. Ekman: — Något motstycke till hr Malmbergs tålamod känner icke vår riksdagshistoria. Hela hans huvudtitel omvandlas ju faktiskt till en regleringsakt med rakt motsatt tendens än den först hade.

Hr Örne: — Förstånd är bättre än pengar, ty har man förstånd får man också pengar.

Hr Olsson i Kullenbergstorp: — Då det gäller det kollektiva, då är staten som en skrockande höna.

Hr Hallén: — Människan kan icke leva allenast av bröd.

Hr Flyg: — Var finns den fasta punkten i vår tids moraliska förfall?

Hr Hamrin: — Ett litet barn på 3—4 år kan ju avgöra att detta är utländsk vara.

Hr Nilsson i Bonarp: — Och vad fläsket beträffar veta vi att det går i vågor — liksom smågrisarna.

FÖRBUDETS 10-ARSJUBILEUM.

Det amerikanska totalförbudet fyllde häromdagen tio år. Jubileet firades med väldig ståt samt klockringning under tio minuter i Unionens alla kyrkor. Icke-officiellt celebrerades det med vilda bachanalier i 35,000 kända s. k. "speakeaties" (lönnkrogar) i Newyork, som efterträtt de förutvarande 10,000 "saloons", som skulle utrotas. Spriten flödade rikligare än någonsin sedan förbudets tillkomst i staterna. I kongressen fattades beslut att anslå 15 mill. doll. till upprätthållande och skärpande av förbudet under 1930—1931.

Enligt statistiken har genomförandet av förbudslagen hittills dragit kontanta utgifter till ett belopp av 400 miljoner dollars. 200 personer ha blivit skjutna i samband med genomförandet av lagen eller på annat sätt bragts om livet, och tusentals ha fått sätta livet till vid de strider mellan spritsmugglarligor som förbudet dragit med sig. 55,000 personer ha häktats under de tio åren på grund av överträdelser av förbudslagen, utom de 230,000 som skickats i fängelse. De utdömda frihetsstraffen uppgå till sammanlagt 33,000 år. Av alkoholism, respektive förgiftad alkohol, ha under dessa år avlidit 34,000 människor.

Dessa siffror ha avseende endast på genomförandet av lagen genom förbundsregeringen. Vad förbudet dessutom kostat de enskilda staterna, vilka straff som här utdömts och hur stort antal dödsoffer som här kommer i fråga har över huvud taget aldrig konstaterats.

TRE MILJONER ARBETSLÖSA I U. S. A.

Antalet arbetslösa i Förenta staterna gå upp till tre miljoner. Kongressen har gått i författning om en del "hjälpåtgärder", huvudsakligen inriktade på att få till stånd en bättre arbetslöshetstatistik.

Det bevisade välståndets land har således också det sina skuggsidor.

MOSKVAS KÖPMÄN ILLA UTE.

Tjekan har företagit omfattande anhållanden bland de privata köpmännen. På två dagar stängdes i Moskva 81 affärer och deras innehavare häktades. De häktade deporteras till Sirbirien och deras egendom beslagtages. De beskyllas för att ha spekulerat med livsmedel.

JUDISK-BOLSJEVIKISK SEDELFABRIKATION.

Sedan lång tid tillbaka arbetar kriminalpolisen i gamla - och nya världen på att utreda en sedelförfalskningsaffär av oerhörda proportioner. Det rör sig om förfalskade dollarsedlar av hög valör, vilka äro tryckta på samma papper som de äkta och så skickligt efterapade, att de stora europeiska bankerna icke upptäckt att de voro förfalskade. Först när amerikanska Federal Reservbankerna i år började indraga hundradollarsedlarna, upptäcktes, att talrika sedlar, som förmodligen länge kurserat, uppvisade ett litet feltryck. Under tiden ha förmodligen de ännu obekanta förfalskarna fabricerat och satt i omlopp falska dollarsedlar för många millioner. — De spaningar, kriminalpolisen i Berlin igångsatt, ha nu lett till ett positivt resultat. Man känner en av de personer, som satt de falska dollarsedlarna i omlopp. Det är en kommunist vid namn Franz Fischer, som även kallat sig Voigt och vilken tidigare spelat en roll i den kommunistiska partirörelsen.

I november 1929 inbetalade den gamla bankirfirman Sass & Martini i Berlin 24,000 mark i hundradollarsedlar till Deutsche Bank. Dessa dollarsedlar gingo sedan vidare till National City Bank of New York och därifrån till Federal Reservbanken, som konstaterade, att de voro förfalskade. Sedlarna returnerades via National City Bank till Deutsche Bank, som i sin tur alarmerade kriminalpolisen, som genast tog bankirfirman Sass & Martini i närmare skärskådande.

Denna firma, som är en av Berlins äldsta övertogs förra hösten av ett konsortium, bestående av trenne amerikanska judar, Schapiro, Moritz Singer och Edwin Dorn. Dessa hade förut i England försökt placera värdelösa kanadensiska gruvaktier men försöket misslyckades, och de tre herrarna flyttade då sin verksamhet till Berlin, där de för 250,000 mark köpte aktiemajoriteten i förutnämnda bankirfirma. Samtidigt förvärvade de den bekanta nationalekonomiska tidskriften "Der wirtschafliche Ratgeber" för 150,000 mark.

Man försökte nu placera de kanadensiska gruvaktierna i Tyskland och gjorde propaganda därför i den inköpta tidskriften. Sedan aktier för omkring 600,000 mark tecknats, varnade emellertid en konkurrenttidskrift för saken, med påföljd att ytterligare teckningar uteblevo. Ungefär vid den tidpunkt, då det amerikanska konsortiet övertog firman Sass & Martini, infann sig "händelsevis" den ovannämnda Franz Fischer och lämnade firman 240 hundradollarsedlar, vilka sedan inbetalades till Deutsche Bank och vidare till den amerikanska Federal Reservebanken, där förfalskningen upptäcktes.. Kriminalpolisen är för närvarande sysselsatt med att utreda det förmodade samförståndet mellan firman Sass & Martini och Fischer.

FRÅN SOVJET-PARADISET

UPPRENSNING INOM EKONOMIKOMMISSARIATET.

En upprensning har igångsatts inom Sovjetunionens förnämsta folkkommissariat, nämligen högsta ekonomiska rådet, kommissariatet för den allmänna undervisningen, i avsikt att genomföra en omorganisation, syftande till större enkelhet och minskade omkostnader. Den verksamhet, som utövas av de olika institutionernas ämbetsmän, skall kontrolleras, och de tjänstemän, mot vilka anmärkning kan riktas, avskedas. Härigenom väntas omkring 8 à 10 proc. av de anställda vid dessa ämbetsverk komma att entledigas från sin tjänst. Motiven som ligga till grund för dessa åtgärder äro i första rummet byråkratism, sabotage, samt oförmåga att kunna fylla sin post. Forna tjänstemän vid polisen och gendarmeriet samt prästmän och dylika komma att avskedas, medan däremot forna adelsmän och deras barn i enlighet med vederbörande lagbestämmelser komma att få behålla sina ämbeten, såvida de ej missköta dem eller brista i lojalitet mot sovjetregeringen. De platser, som genom avskedandena bli lediga, komma i flertalet fall att tillsättas med arbetare, vilka beträffande de mera ansvarsfulla posterna skola erhålla en tids förberedande utbildning.

LITTERATUR

DEMENTI.

Mrs Will. Gordon har i sin bok om "Romania yesterday and today" framkastat beskyllningen att Sverige, "vars drottning är en tyska", under världskriget gjorde stora svårigheter vid transiteringen av officinalvaror från de allierade till Romania. — Dåvarande chefen för de allierades nordiska transitobyrå har bemött denna falska anklagelse för bristande neutralitet från Svensk sida: "Man kunde förse de ryska och romanska 'Gyllene Korsen med t. o. m. tyska sanitetsartiklar, som insmugglades till Danmark. Att Sverige hade en tysk drottning inverkade lika litet som att kungen är franskättad. (Mrs Will. Gordon vill säkert ej draga förhastade slutsatser därav att Romania's kungapar var tyska, liksom även de allierade engelska och ryska rikenas regenthus.) Om Mrs Will. Gordon's övriga uppgifter äro lika missvisande, är hennes bok ej förtjänt av någon annan plats än bland "krigslitteraturen."

ZOLOTOJ KREST.

LA LEGENDA DEL CASTILLO DE SKO.

F. argentiska sändebudet Olascoaga i Stockholm är författare av en historisk roman, som försiggår i Svensk miljö och föreligger under ovanstående titel. Berättelsen sysslar med mer eller mindre diktade traditioner kring det gamla slottet, och dess händelser utspelas under epoken 1792—1842 med upprinnelse från sammansvärjningarna kring Gustaf III:s mord. Huvudperson är en baron Hammel, som visserligen icke återfinnes i Stockholms riddarhus, men presenteras som en direkt avkomling av särkadliga ätten Brahe. I ett företal påpekar den diplomatiske författaren, att hans bok framträder utan litterära anspråk och endast som ett uttryck för hans kärlek till Sveriges land och folk. Han begagnar även tillfället att här upplysa sina läsare om Svenska kulturförhållanden och undanröjer bl. a. den föreställningen, att Svenskarna skulle leva i polarnattens eviga skugga, då de i stället ha fem hela månader av strålande sol och ljus, åtföljda av en praktfull växtlighet och en ymnig fauna.

HIDALGO.

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

garna på tvenne kvarnar. Under ett tak hörde jag järnet smidas, djupt inne i skogen hördes vedhuggarens yxa ljuda och på sjön en båtkarls åra slå vattnet. Allt gav intryck av en lugn verksamhet av en jordbruksodling, tillräckligt för alla livets behov. Baronen gav sina befallningar, sina råd med en faderlig godhet, övermåttan ädelmodigt och milt. Varje befallning mottogs och utfördes snabbt samt med en glädje som vittnade om kärlek och vördnad. Då han uppehöll sig i samspråk med en arbetare, klädd i i blus och vida byxor nedfallande över filtade strumpor, som lämnade fötterna bara, förde mig mina drömmar och min oro mig från dem utan att jag märkte det och senare efter att en smula ha betänkt mig beslöt jag att skilja mig från mitt sällskap. Jag kunde ursäkta mig med att jag gått vilse, och jag tänkte försöka att alldeles ensam komma underfund med den olösliga men förtjusande gåtan. En tät lummig labyrint öppnade sig framför mig med nyckfulla

gångar, dyrbara anordningar av konstgjorda klippor, broar, ledande från tvenne kiosker, uthuggningar av idegranar i en mängd olika fasoner. Jag fann där en plats för tankarnas samlande. Vid slutet av en av dessa krokiga alléer höjde sig en liten pavillon, vars beskrivning jag tyckte mig hava läst i någon fri roman från XVIII seklet; den var byggd på kinesiskt vis; dörrar av spegelglas funnos runt omkring från tak till golv utom på en enda sida. Jag närmade mig en av dessa rutor med försiktighet och tystnad, påtvingad mig med en nödvändighet som jag inte själv kunde föreställa mig. Jag smög mig fram mellan träden, jag såg... På en liten bädd i en niche, varseblev jag en kvinnofigur utsträckt mitt uppe i ett virrvarr av silkeslena spetskuddar. Ansiktet, dolt i skuggan, lät mig ingenting ana, men kroppens rörelser, två små förtjusande fötter som sticka fram under ruchen, gav mig en aning om ungdom och skönhet. Under det jag över-

vara bebodd utav någon, som skulle kunna giva mig upplysningar.

Med enkel och värdig glättighet sade hon: — Jag kan märka, Monsieur, att Ni är denna främling som i går afton ville omkomma i sjöns vatten, och vilkens liv min faders tjänare har räddat.

— Vad, Ni skulle vara hans dotter?

— Ja, Baron de Loyville d'Anders är min fader, Monsieur!

— Ni är alltså Marie- Flore- Caroline? Men hon syntes sårad och sade en smula kort:

— Det är så min fader kallar mig.

— Ack, Mademoiselle! Om ni visste vilket under som skett. Om Ni kunde veta det egendomliga, det underbara som hänt mig. Om Ni visste att jag känner Eder sedan långt tillbaka, att jag redan sett Eder, att jag talat till Eder samt att jag... tillbett Eder allt sedan barndomen.

— I sanning, Monsieur, Ni förvånar mig; och jag måste tro att

mössa av glitter i form av en blåsa, klädd med spetsar och nedhängande plymer. Hennes kropp var hopklämd uti ett slags fodral av indiskt blommigt tyg, och hon sysselsatte sig flitigt med en avskyvärd lurvig liten hund med svarta ögon, vilken, då han fick se mig, fick ett sådant anfall av ilska och hosta att hans härskarinna måste bära ut honom. Den tredje personen var klädd i något slags "kyrklig" dräkt sådan som man använde före revolutionen: svart rock och svarta byxor, med violetta strumpor samt ett kyrkans kors glänsande i spetsarna på hans halskrås utvisande rättigheten till minst titeln Monsignor, enligt italiensk sed. Slottsherren presenterade mig kort och gott som den "gentleman" som man dragit upp ur vattnet föregående afton; jag förstod sålunda att de gnäggningar Pandore uppgav i dödskampen samt ett förtvivlans rop, omedvetet uppgivet av mig själv, hade ådragit sig uppmärksamheten; att två män roende i en

BANKIR ASCHBERG OCH BANKSVINDELN.

SPECIALUTREDNING FÖR NATIONEN.

XIII.

FÖRTECKNING ÖVER 46 FINFINA FÖRETAG. — SPARBANKSFASTIGHETEN NU FRÅNHAND KONKURSMASSAN! — ENSKILDA-BANKEN "TOG HEM" "SPAR" — HUSET?

Det intima samarbetet mellan överbulvanen Gustaf Svensson och hans herre, proletärbankiren Olof Aschberg, spåras i en mängd olika företag. Hur man sedan fördelade och placerade den uppkomna nettovinsten synes egendomligt nog ingen ha intresse av att utforska.

Den obrottsliga tystnad Hr Gustaf Svensson iakttager beträffande sitt tjugoåriga samarbete med hr Aschberg, är helt visst betecknande. Hr S. tycks tro, att han endast har att resa över till Paris och sätta sig i besittning av sin andel, så snart han blivit frikänd. Trotjänaren Svensson torde dock bli lurad på konfekten, liksom ryssen, som samarbetade med hr Obadja i rubelsmuggling 1915.

Vi vilja nu söka förebringa en så fullständig förteckning som möjligt över de många bolag och firmor som erfordrats för genomförandet av den storslagna "finansoperationen" Allmänna sparbanken. I de här nedan uppräknade firmorna återfinner man *antingen bankir Aschberg personligen eller någon av de i hans tjänst stående bulvanerna.*

Man kan uppdela dessa bolag i tvenne grupper. Den första inledes med A.-B. Gustaf Svensson & C:o, *vars tomtaffärer erfordrade bildande av Nya Banken.* Den andra har Svenska Ekonomibolaget till utgångspunkt.

FÖRSTA GRUPPEN.

A.-B. Gustaf Svensson & C:o, (1906);
Byggnads-a.-b. Manhem;
Fastighets-a.-b. Tellusborg;
A.-B. Nya Banken, (1912);
Fotogenköksfabriks a.-b. Radius;
Stockholms Allmänna Bostadsförbund;
A.-B. Senno;
"Sparbankernas organisationsbyrå" och
Allmänna sparbanken i Sthlm.

ANDRA GRUPPEN.

Svenska Ekonomi- a.-b. (1917);
A.-B. Svensk Import, (Detta är dock en saga för sig):
A.-B. Politiken;
Fastighets- a.-b. Boken;
Skuru fastighets A.-B.;
A.-B. Mälarhöjden;
Bank a.-b. Norden;
Intressent A.-B. Snäckan (1921);
A.-B. Alemania;
A.-B. Skuru-Björknäs;
Svenska bankir a.-b.;
A.-B. Sthlm:s Hypotekskassa;
A.-B. Herseryd. Med 11 millioners "vinst"!
A.-B. Breviks villastad;
Ö:a Lidingöns fastighets a.-b.;
Fastighets a.-b. Fundus;
Älvsjö fastighets a.-b.;
Älvsjö tomt- a.-b.;
Kumla förvaltnings a.-b.;
Boo egnahems a.-b.;
A.-B. Fågelbro säteri;
Söderby fastighets- a.-b.;
A.-B. Smista-Juringe;
Hanvikens tomt a.-b;
A.-B. Västra Mark, Örebro;
Karlstads tomt a.-b.;
Fastighets- a.-b. Ekonomi, Göteborg;
A.-B. Fastighetsförvaltning;
Byggnads- a.-b. Munken;
Södra Murbruks- a.-b.;
A.-B. Zeta, Falun;
Föreningen Securitas, Sthlm;
Köpmanbyrån i Göteborg;
Ekonomiska föreningen Sune, Göteborg;
Bankir- a.-b. Olof Aschberg och
Stockholms Sparkassa.
Summa 46 direktstyrda företag!

Dessutom tillkomma 22 underlydande sparbanker, vilka liksom huvudbanken på Vasagatan, hade ett småfilialer ute i orterna. Av dessa 22 underlydande sparbanker behärskade herrarna i Stockholm fullständigt sex, nämligen: Göteborg, Örebro, Falun, Västerås, Sundsvall och Umeå. Styrelserna för dessa banker översände villigt småfolkets sparmedel till Stockholm för att göras räntebärande mot prima luftinteckningar.

Vid sidan av de vinstgivande företagen i Sverige stiftade den "idealiske kapitalisten" (F. D. P:s uttryck) i utlandet ett flertal obscura företag, såsom Rysk-Asiatiska Kompaniet, Bolaget New-York, Svensk-Ryska Banken, Svenska Ekonomibolaget i Berlin, Garanti- & Kreditbanken för Österrike o. s. v. i oändlighet och därtill behövdes kantänka svenska sparmedel.

Genom något av dessa företag ordnade han det bekanta amerikanska statslånet till Ryssland på 50 millioner dollars, vilken affär efter endast 2 proc. i förmedlingsprovision gav 3,700,000 kr. i vinst.

Den finaste bland alla de affärer hr Obadja gjort, torde dock ha varit Allmänna sparbanken, ty denna gav såsom vi i förra numret framhöllo tjugo millioners nettovinst!

För att starta bankirhusen i utlandet kunde hr Aschberg givetvis ej betjäna sig av de villiga, ehuru oerfarna bulvanerna ur arbetarklassen liksom ej heller medhjälpare av Gustaf Svenssons eller Kinmans typ, utan måste i desamma "finansexperter" av hans egen ras tagas i anspråk.

SNÄCKAN LIKVIDERAR.

Det bolag som stod som ägare till sparbankshuset på Vasagatan hette Intressentaktiebolaget Snäckan, ett dotterbolag till hr Aschbergs Svenska Ekonomibolag, vilket ju som bekant även har hand om den ekonomiska sidan av bolsjevikrörelsen här i landet.

Aktieägarna i bolaget Snäckan låtsades hålla sammanträde i Allmänna sparbankens lokal *d. 2 juli 1929.* Huvudaktieägaren var "blindpipan som begrep minst av alla", *ingeniör Axel Bergström* från Skuru-Björknäs. Denne framträdde vid bolagsstämman med 181 aktier à 1,000 kr. Det var förövrigt samma 181 aktier som hr Aschberg påstod sig inneha då han personligen stiftade Snäckan 1921.

Hr Bergström var dock icke personligen närvarande vid bolagsstämman d. 2 juli 1929, utan advokaten Otto Lagerström svarade för honom.

Med 1 aktie var framträdde, vidare vid stämman direktör *Gustaf Svensson,* banktypografen *Fredrik Larsson* i Örebro och f. d. förbundsrevisorn C. J. Linderkvist. För dessa tre aktieägare svarade advokat Sune Wetter. De två förstnämnda hade visst förhinder och svårt att komma ifrån, skulle vi tro.

Slutligen framträdde den för firman Aschberg välkände revisor F. Hammarstrand med 1 aktie. Även han hade dock förhinder närvara vid stämman, vilket förefaller besynnerligt, eftersom man alltsedan Skurubolaget stiftades av Gust. Svensson 1917, finner revisor Hammarstrand närvarande snart sagt överallt. En kamrer John G:son Berg svarade för aktieägaren Hammarstrand.

Stämman, d. v. s. hrr Lagerström, Wetter och Berg beslutade enhälligt Intressentaktiebolaget Snäckans likvidering och till likvidatorer och försäljare av Allmänna sparbankens fastighet utsågs advokaten Wetter och kamrer Berg.

Man bör först observera att alla de övriga luftinteckningsbolagen som stått i samband med Allmänna sparbankssvindeln ha begärt sig i konkurs *men icke Snäckan.*

Vi framkastade i en föregående artikel att *bottenintecknigarna* i luftbolagens olika fastigheter voro belånade i annan bank än Allmänna sparbanken. *Denna förmodan har nu visat sig vara riktig.* För Allmänna Folkutplundringsbanken voro inteckningar "som lågo i luften" tillräckligt goda som säkerhet för lån.

Sedan man beslutat sälja bankhuset under hand, inställde sig snart en köpare. Denne var byggnadsingeniören Karl Axel Karlsson. *Den 1 oktober 1929 undertecknade han köpekontraktet varefter han omedelbart överförde fastighetsköpet på ett nybildat fastighetsaktiebolag, Astoria.*

Det framgår icke fullt tydligt, om försäljningen skedde för bankir Aschbergs eller för Allmänna sparbankens konkursbos räkning. Denna viktiga detalj skola vi dock aktgiva på.

ASTORIA STIFTAS.

Bolaget Astoria tillkom under en smula säregna förhållanden. Stiftelseurkunden utfärdades den 20 sept. 1929 av fem tjänstemän i Enskilda Banken, Kungsträdgårdsgat. 8. Aktiekapitalet bestämdes till 250,000 kr.

Det hölls sedan bolagsstämma den 28 september *kl. 10 f. m.* Fyra av aktieägarna betalade in ett tusen kr. var och den femte gick in med ej mindre än *246,000 kr.*, vilket belopp *"till fullo" inbetalades.*

De fem aktieägarna valde en styrelse men lyckades icke placera sig själva i denna. Styrelse blev i stället den förut nämnde köparen av fastigheten Vasagatan 4, byggnadsingeniören Karl Axel Karlsson jämte kapten Knut Öhrström. I handlingarna synas dessutom namnen O. Marcus och H. Vickhoff.

Den omständigheten att fem underordnade tjänstemän i Enskilda banken sätta sig till att hålla bolagsstämma kl. 10 f. m. under brådskande banktid förefaller något besynnerlig. Vidare är det egendomligt att kapitalisten, som "till fullo" inbetalade 246,000 kr. för aktier, är fullständigt okänd för redaktionen av taxeringskalendern.

Nu återstår dock att reda upp, vart luftinteckningarna på en och en kvarts million kr. tagit vägen. De ha väl icke råkat komma med i samma portfölj som bolsjevikernas berömda luftinteckningar och således "förkommit"?

INITIERAD.

NYA AKTIEBOLAG UNDER 1929.

Under 1929 inregistrerades i svenska patent- och registreringsverket 1,025 aktiebolag med ett sammanlagt aktiekapital av 72,282,800 kr., varav 65,36 milj. kr. anmäldes vara inbetalt vid inregistreringen.

Under samma tid fingo 350 bolag beslut registrerade om aktiekapitalets ökning representerande ett belopp av 182,180,830 kr.

Av de under året registrerade nya bolagen avsågo 436 handelsrörelse med ett tecknat aktiekapital 25,721,000 kr., 261 industri med ett aktiekapital av 23,633,400 kr., 50 trafikväsen med ett aktiekapital av 5,263,900 kr., 3 lantbruk med ett aktiekapital av 50,000 kr. samt 278 diverse ändamål med ett sammanlagt tecknat aktiekapital av 17,614,500 kr.

NATIONEN

FRAMHÅLLER DE VIKTIGA SAKFÖRHÅLLANDEN som pressen i allmänhet ej delger allmänheten utan förtiger eller framhåller vilseledande;

UNDERBLÅSER ICKE ALLMÄNHETENS SENSATIONSLYSTNAD men framhåller allvarligen de viktiga sakförhållandena sådana de äro;

HÅLLER SÄRSKILT NOGA ÖGA PÅ DE STATLIGA MONOPOLEN och dessas verksamhet.

båt hade styrt farkosten mot det ställe där jag kämpade, att man återfört mig medvetslös samt att jag återfått medvetandet för att genast falla i en djup sömn. Konversationen var inte särdeles livlig. Den kunde emellertid förefalla besynnerlig.

— "Monsieur", frågade plötsligt den lille gamle herrn, "Monsieur är utan tvivel anställd vid hovet? Kan Ni säga oss, Monsieur, huru Hans Majestät befinner sig?"

Damen i fodralet, som hörde detta, blev gripen av en komisk oro. Skakande sitt pudrade huvud och gestikulerande med sina med halvvantar försedda händer utropade hon:

— Och Mesdames? Monsieur vad har ni att säga om Mesdames? Jag skulle vara ofantligt lycklig.

Baronen — det var med denna titel man tilltalade honom under frukosten; endast tjänarna benämnde honom Monseigneur — Baronen avbröt här och, igenslutande snusdosan med en torr min sade han:

dan hos mig ofrivilligt känslofulla minnen. Slöjan drogs plötsligt åt sidan, ögonen syntes, fullständigande dragen, som upplystes. Ett rop undslapp mina läppar: jag hade Marie- Flore- Caroline de Loyville d'Anders framför mig. Hon satt på vilobädden vilken betäcktes av kuddar och spetsar i en förtjusande oordning och jag tyckte mig se i hennes händer bågen färdig att avskjuta pilen. Det var dock endast en rörkäpp, vilken hon av försvarsinstinkt hade fattat. Redan var hon på paviljongens tröskel färdig att störta fram och fly, då jag närmade mig med hatten i handen, så blyg och så ångerfull att hon hejdade sin ansats.

— Tillåt mig, sade jag — och i sanning tror jag inte att jag började tala den tidens språk — tillåt mig, Mademoiselle, att framföra mina ursäkter för min ohövlighet. Jag har gått vilse i denna lilla skog och som jag icke kan återfinna vägen, tänkte jag att denna kiosk kunde

lämnade mig åt detta indiskreta betraktande gjorde drömmerskan en rörelse med huvudet som kom hennes gyllene kastanjebruna hår att upplösas över kudden. Liksom om denna gest varit början till uppvaknande följdes den av ett långsamt sträckande av armarna liksom för att kvarhålla och famna den ljuva drömmen eller den sköna dröm som höll på att försvinna. De höjdes, men föllo genast ned tillbaka, besegrade, och den unga drömmerskan förblev ännu ett ögonblick orörlig. Men plötsligt reste hon sig med en häftig rörelse upp från bädden och hennes smidiga gestalt rätade på sig i sittande ställning. Jag kunde ännu ej iakttaga hennes ansikte, det doldes av tvenne rosenröda händer sysselsatta med att gnida ögonen vilka icke ville nog tidigt öppna sig för ljuset. Emellertid, vad jag såg av pannan, så vit, så ren under de nedfallande gyllene bruna lockarna, vad jag såg av den leende munnen och den fina hakan uppväckte re-

— Kanske önskar Ni, Monsieur, att vi genomströva trädgårdarne tillsammans, och vill Ni göra mig den äran att åtfölja mig på min morgonvisit till avelsgårdarna och hjordarna?

Men den "andlige" mannen närmade sig liksom intagen av en plötslig oro och behärskad av en oövervinnerlig rörelse;

— Monsieur, säg mig endast, vem innehar för närvarande S:t Petri nycklar?

— Kommer Ni, Monsieur? frågade mig baronen i en befallande ton?

Jag bugade mig och följde. Först gingo vi förbi parterren, beundransvärd genom sin mångfald av färgrika blommor, för sina gångar med anläggningar ävensom den smak varmed statyer och grupper ordnats. Men bakom slottet utsträckte sig ängar, varest kor, får, kvigor och killingar betade gräset under lek sinsemellan. Längre bort upprullade sädesfälten sin gula vågrörelse, och i fjärran syntes de rörliga vin-

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Stockholms Landstormsförbund avhöll söndagen den 19. januari sin sedvanliga tävlan för landstormsofficersaspiranter. Dessa årligen återkommande tävlingar äro endast öppna för aspiranter och t. o. m. endast för de två yngsta årsklasserna av dessa. Tävlingarnas ändamål är för det första att giva aspiranterna tävlingsvana, vidare att giva dem tillfälle till att utan konkurrens från äldre och mera tävlingsvana kamrater inhösta ett eller annat synligt tecken av deras deltagande, varigenom intresset för fortsatt deltagande i de "stora" tävlingarna väckes. Givetvis äro tävlingsgrenarna lagda på fullt militär basis och avse att ge aspiranterna tillfälle till praktisk tillämpning av vad de teoretiskt inlärt.

Som vanligt stod ordföranden i Solna landstormsförening, ingeniören och landstormskaptenen Thorgny Ström för arrangemangen, med en stab av landstormsofficerare som biträdande funktionärer. Det är nämligen det säregna med dessa speciella tävlingar, att de arrangeras och ledas helt och hållet av landstormsofficerare, utan något biträde av aktiva kamrater. Ett 30-tal tävlande i 2 klasser hade kl. 10 på söndagsförmiddagen samlats till Kresta (omkring 1 km. norr om Tureberg) och här började omedelbart tävlingen med orientering från stationspunkt och avståndsbedömning. Därefter vidtog en terrängmarsch på 5 km. i två etapper på omkr. 2½ km. vardera. Vid kontrollstationen gjordes ungefär ½ timmas uppehåll, varunder en enkel taktisk uppgift förelades vederbörande, som fick 20 minuter på sig att nedskriva de plutonchefsorder, som skulle givas med anledning av det förutsatta läget. Det förtjänar kanske här att anmärkas, att dessa order över lag befunno sig på en avsevärt högre nivå än blott förra året, enligt vad en flera år deltagande funktionär meddelade. Ett glädjande tecken att landstormsofficersaspiranterna på alltmer fruktbärande sätt tillgodogöra sig den nu otvivelaktigen mycket omfattande undervisning, som bjudes dem. Efter framkomsten till målet för terrängmarschen (som av de flesta tävlingsdeltagarna tillryggalades i språngmarsch) avlämnades en vid starten för varje deltagare uppläst och repeterad kortare rapport. Därefter vidtog tävlan i handgranatkastning samt bjöds på tillfälle till pistolskjutning under sakkunnig ledning för dem som önskade skaffa sig en förberedande kännedom om handhavandet av detta vapen, vilket icke ingår i undervisningen på aspiranternas stadium.

Det förtjänar påpekas att en del äldre landstormsmän begagnade sig av tillfället att utom tävlan deltaga. Främst bland dessa märktes ordföranden i Danderyds landstormsförening, kanslerssekreteraren Otto Croneborg, vilken startade som n:o 2 i terrängmarschen och även ledes inkom till målet som n:o 2, en i sanning förnämlig prestation av en 67-åring!!

Efter tävlingarnas slut samlades större delen av deltagarna och funktionärerna till en sentima landstormslunch på det gamla välkända och för landstorm och linje så kära och många glada minnen gömmande Hägerstalund. Inom parentes må nämnas att denna lukulliska måltid alltid har en enahanda sammansättning: Pilsner, kokt potatis i obegränsade mängder och kaffe med bröd, likaledes i osinlig kvantitet. Detta tillhandahålles för en mycket blygsam penning av det genomtrevliga och älskvärda värdfolket på Hägerstalund. Resten av måltiden får var och en medföra, varför man alltid skådar en brokig blandning av inlagd sill, stekt strömming, biffstekar och kotletter, allt efter vars och ens individuella smak. Något som också alltid finnes vid dessa luncher är den goda stämningen, som alltid medföljer då man under några timmar underkastat sig vissa strapatser i mark och skog och därefter får tillfälle att i kamraters sällskap vila de trötta lemmarna, genomgå den nyss avslutade tävlingen eller övningen och kollationera de därunder gjorda erfarenheterna.

Sedan en av tävlingsdeltagarna i ett kraftigt, koncist tal tackat landstormskapten Ström för dagens tävlan, var tiden inne att bryta upp och de, som nödgades taga sin 40 minuters fotmarsch till Tureberg för att därifrån med tåg eller buss förflytta sig till staden sneglade nog med litet avund på det lyckliga fåtal, som i privata eller droskbilar susade förbi dem på deras promenad i eftermiddagsdunklet. Men mer än så behövs det för att störa sammanhållningen inom en kår, som är sammansatt av medlemmar i ytterst heterogen ställning om man ser på deras ställning i samhället, rande, som fick 20 minuter på sig att uppslukande känslan, fosterlandskärleken.

F. C. S.

INSÄNT.

Till Skansens Styresmän och envar fornminnesintresserad Svensk.

Sedan över 25 år tillbaka är undertecknad en trogen Skansenvän och har alltid vid mina ibland täta ibland på grund av mellanliggande årslånga vistelser i främmande länder, sparsamma besök därstädes, med glädje och tillfredsställelse iakttagit med huru stor förståelse Skansens ledning bemödat sig och lyckats utnyttja det knappa området för att bereda den nästa ram åt de kulturella minnesmärken, som samlats inom dess gränser.

Emellertid finnes det en mörk fläck i den eljest så tilltalande bilden. En liten pärla bland Skansens samlingar, Gunilla Bielkes lusthus från Söderköping, har fått en placering, som man med de bästa känslor i världen mot Skansen, ej kan kalla lyckad. Inklämd i en avkrok, långt bort och nere i ett hörn på baksidan av aphuset ligger denna lilla klenod, som såväl genom sin arkitektur som sina väggmålningar presenterar en bild från det dåtida Sveriges förnämsta släkters manér att pryda sin omgivning, vartill knappast finnes maken.

Gode Herrar och Skansens Styresmän! Flytten det lilla lusthuset ur dess förnedring och given det en plats mer värdig dess historia och egen skönhet.

Fornminnesintresserade Svenskar! Biträden denna min anhållan att vi må se det gamla minnesmärket på en lämpligare plats.

E. C. S.

AMERIKANSK JUSTICE

Polisundersökningen i Vitaleaffären har blottat en hel del märkliga interiörer från Amerikas "demokratiska" liv. Det har bl. a. konstaterats, att åtminstone tre av gästerna vid den ryktbara "rånmiddagen" i restaurangen vid Romans Gardens stått anklagade för inbrott och överfall vid den "folkvalda" Vitales distriktsdomstol men utan vidare blivit försatta på fri fot. En av dessa män, James Caconia, känd i förbrytarkretsar som "Jim the Baker", hade tidigare varit straffad för diverse förbrytelser och skulle vid ett återfall ha inburats på livstid. Denne storförbrytare var överbevisad om rån, men blev detta oaktat frigiven av Vitale. Vidare nämnas bland de celebra gästerna vid Vitales middag bröderna John och James Sisavino. Enligt vad polisregistret klart utvisar frigav Vitale den 4 maj 1928 James Sisavino, efter sedan denne stått anklagad för försök till lönnmord. John Sisavino har varit mycket verksam som rånare och inbrottstjuv i stadsdelen Bronx, men ehuru han t. o. m. ertappats på bar gärning, lät Vitale honom slippa undan med en betingad dom. Dessutom finnas bevis för att tre andra yrkesförbrytare utan vidare sluppit undan från den domstol, i vilken Vitale sitter som ordförande.

Dessa prydnader för Newyorks sällskapsliv i allmänhet och för domaren Vitales umgängeskrets i synnerhet, äro herrarna Joseph Desarmo, misstänkt för inbrott och rån men frigiven av Vitale, vidare Cark Francis, häktad för omfattande svindleriaffärer men lössläppt mot borgen av Vitale, samt slutligen Edward Shapiro, vilken redan den 8 juli häktades och blev överbevisad för en rad revolverrån i Bronx. Även denne storförbrytare, som tillbringat åtskilliga sejourer i Sing-Sing, blev på domaren Vitales order frigiven, emedan bevismaterialet mot honom ansågs för bristfälligt.

NORDEN OCH UTLANDET

Norden besöktes 1927 av d:r R. E. G:son Herron, såsom representant för amerikansk och italiensk press. Han skidade genom en stor del av Lappland, begynnande i Hammerfest, samt besteg Kebnekaise, Syltopparna, Helgafjällen för att ej nämna Åreskutan. "It is the most wonderful nature I saw... Come and en'oy this paradiset!" — skriver han i ett engelskt brev, och därtill kan läggas ett citat ut ett italienskt: "il solo lussureggante il sfoggio di sole e di neve she rendono scintillante il complicato intreccio dei rami nelle favolose foreste Svedesi ti basta a dare un'illusione completa, perfetta di festa".

SVERIGE OCH PORTUGAL.

F. portugisiska envoyén Santos Tavares, som före sitt inträde på den diplomatiska banan var journalist, publicerade under sin Stockholmstid en serie "Brev från Sverige", vari han synnerligen älskvärt skildrade nationalkaraktär, bruk och sedvänjor, litterärt och konsnärligt liv.

Dessa artiklar, vari Sverige och Svenskarna skildrades på ett högst sympatiskt sätt, ha blivit synnerligen uppskattade i Portugal.

Svenskarna böra vara smickrade av det älskvärda sätt varpå den diplomatiska journalisten presenterat dem för sina landsmän, samt för den sympati han lagt i dagen för Sverige och allt, som är Svenskt.

POLSKARNA OCH SVERIGE

Vi polskar känna Sverige bättre än Sverige känner oss. Vi känna dess förflutna som har så många moment gemensamma med vårt lands historia, och vi minnas väl den hjärtliga gärstfrihet som här visade oss under världskriget. Detta väna land väcker hos alla främlingar samma känslor av förtjusning över dess natur och beundran för dess invånares alla utmärkta egenskaper.

Dr. Wysocki,
polsk minister.

FRANSKA MOSKVA-PARTIET I SPILLROR.

Boken "Kremls hemligheter" av förre ledaren för det franska kommunistiska ungdomsförbundet Laporte har redan förut avslöjat, hur korrumperat det franska kommunistpartiet är. Nu komma nya intressanta avslöjanden av sex män, med Louis Sellier och Garchery i spetsen, vilka nyligen utträtt ur partiet efter att ha beklätt en rad förtroendeposter och som alltjämt inneha ställningen som municipalråd, valda som representanter för detta parti.

Louis Sellier berättar, att han och hans fem kolleger under hela sitt liv arbetat för arbetarrörelsen. I november började deras misshälligheter med Moskva, då de vägrade att blint lyda de order, som kommo därifrån, på den grund att de insett, att man i Moskva alls icke brydde sig om arbetarnas framgång eller välmåga utan endast tänkte på att förverkliga sina egna planer. Han omtalar, att kommunistpartiet i Frankrike nu vimlar av anarkister och tygellös ungdom, som icke erkänna någon auktoritet. I partiet råder nu en kvävande atmosfär. Tusentals arbetare, uppriktiga revolutionärer, skynda sig att lämna partiet, som ledes av anarkister och polismän (!?).

Under de två senaste åren har Confédération générale unifiée (den kommunistiska landsorganisationen) förlorat 153,000 medlemmar, vilket utgör två tredjedelar av hela dess numerär. Det franska kommunistpartiet räknar nu endast 13,000 aktiva medlemmar, under det att år 1924 deras antal uppgick till omkring 100,000, d. v. s. att under loppet av 5 år har partiet förlorat 87 proc. av sin numerär. Det finns viktiga skäl varför arbetarna massvis lämna partiet.

Vi bekräfta kategoriskt, förklara de sex fronderande "kamraterna", att partiet i Frankrike för närvarande ledes av hemliga polisen. Det är icke lösa rykten. Varje politiska byråns beslut blir omedelbart inrapporterat till inrikesministeriet. Husundersökningen hos L'Humanité har ådagalagt, att kriminalpolisens agenter arbeta på själva redaktionen och veta, var de hemligaste dokumenten förvaras. En av dessa agenter är allmänt känd, men fortsätter att arbeta. Hur kan man annars förklara, att polisen väl känner alla partiets centralkommittés hemliga sammanträden och omedelbart efter sammanträdenas öppnande företager razzior och häktningar? Vem har givit polisen listor med namn på agitatorer, vilka sändas till kolonierna? Man kunde anföra flera exempel, som tydligt visa, att Tardieu leder (!) det franska kommunistpartiet på samma sätt som sin ministär.

Utom detta är det de parasiterande partitjänstemännen, som stöta bort idealisterna från partiet. Partikassan och dess manipulationer äro höljda i mystikens dunkel. Det finns icke en enda ansvarig partimedlem, som vet, vad man gör med partiets pängar. När Joubert rymde, medtagande 50,000 francs ur partikassan, sade L'Humanité icke ett ord.

Vi sex, heter det vidare i förklaringen, ha blivit bestulna på det oförskämdaste sätt. Som municipalråd måste var och en av oss varje månad lämna ett bidrag till partikassan av 1,040 francs. Under de senaste fyra åren har var och en av oss sålunda lämnat 50,000 francs eller tillsammans 300,000 francs. När så i maj 1929 nya municipalval ägde rum, anhöllo vi om understöd från partiet. Icke ett enda öre fanns i kassan. Partitjänstemännen hade försnillat våra 300,000 francs. Man rådde oss att söka hjälpa oss själva bäst vi kunde.

Kommintern i Moskva håller på att sända oss order om nya blodiga demonstrationer, säga de sex till slut. Men vi vilja icke ha "goda municipalval" tack vare proletariatets blod. Tredje internationalen är i Stalins händer. Denne man har inga ideal, men han har bajonetter till sitt förfogande. Vad Lenin befarade, har inträffat: "det asiatiska odjuret" Stalin har blivit situationens herre. Vi ha vägrat att underordna oss diktatorns vilja och att dansa efter hans pipa.

FÖRBUDSSTRIDEN I U. S. A. BLOSSAR ÅTER UPP.

Striden kring det "kristna" förbudet, den regerande amerikanska storfinansens främsta "folkliga" distraktions- och demoraliseringsmedel, är åter i full gång. Signalen till stridskrafternas förnyade uppbåd har i dagarna givits av förbudskommissarien James M. Doran som låtit kungöra, att för industriellt ändamål avsedd sprit hädanefter ånyo kommer att tillsättas med ett denatureringämne, som gör den livsfarlig att förtära. Denna åtgärd, som föranletts därav, att spritlangarna de senaste åren i stor utsträckning renaturerat industrisprit, betecknas i förbundsmotståndarnas press som "legaliserat mord". Redan tidigare ha giftiga denatureringsämnen använts. 1926 uppskattades antalet dödsfall, som orsakats genom förtärande av ofullständigt redenaturerad sprit, till 1,918. Detta förorsakade så kraftiga opionsyttringar, att förbudsmyndigheterna ansågo sig böra avstå från att använda giftiga denatureringsämnen.

De "våta" möta myndigheternas planerade åtgärder med en kraftig motaktion. En kommitté har bildats i syfte att förbereda jättedemonstrationer mot förbudet över hela Förenta staterna. Man hoppas sålunda kunna mobilisera icke mindre än 30 millioner deltagare i dessa demonstrationer, vilka skola äga rum samtidigt med att kongressen behandlar förbudsfrågan.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens ökade spridning.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

Prenumerera! : Annonsera!

VAR VI DANSAR I STOCKHOLM

MÅNDAG: Rosengrens vid Mynttorget
TISDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
TORSDAG: Rosengrens vid Mynttorget
FREDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
LÖRDAG och SÖNDAG: Rosenbad

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

Sågspånsmaskinen **SPARGLÖD**

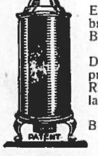

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Restaurant Foresta
LIDINGÖ — Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 98
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 24 JANUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

SIONS VISES RÅDSLAG.

— Se, om man kunde köpa in folk för vad de värda äro och sedan sälja ut dem för vad de tro sig värda — ja, se då gjorde man en finfin affär.

FOLKFÖRBUNDET SKALL SLITA PALESTINATVISTEN.

Engelska regeringen har i Genève framlagt ett förslag rörande läget i Palestina och önskar av folkförbundsrådet, som tilldelat Storbritannien mandatet över Palestina, erhålla en auktoritativ förklaring rörande resp. judarnas och arabernas rättigheter. Regeringen har vidare föreslagit, att en kommitté skall tillsättas för vidtagande av ändringar i folkförbundsakten, så att den bringas i överensstämmelse med Kellogpakten.

VÅRA RIKSDAGSTANTER FÅ UNIFORMER?

Förslag har framkommit om att gå i författning om en särskild uniform för riksdagens kvinnor, för att inför folket markera deras stora vikt och värde ävensom göra dem ännu mera tilldragande än vad de äro. En "socialt intresserad" dam har varmt förordat "reformen", så ordande:

"Ja, det är verkligen synd om dem. Jag poängterar, att jag tycker det verkar hembiträdesaktigt att se mina aktade väninnor sitta på de parlamentariska bänkarna ena dagen i resp. gråa, blåa och spräckliga jumpers och andra dagen i ytterligare växlande färger över de flärdlösa klänningarna. Hade jag något att säga här i landet skulle jag föreskriva att våra riksdagskvinnor i officiell funktion skulle vara skrudade i uniform.

Den behöver ju inte nödvändigt kallas uniform. Det låter så tvångströjeaktigt. Kvinnlig ämbetsdräkt gör bättre intryck. Och den kunde användas även av våra kvinnliga domhavande och över huvud taget av statens ämbetskvinnor. Den värdigaste och bekvämaste dräkten skulle ovillkorligen vara en svart sidenkappa i samma stil som användes vid de engelska universiteten med ty åtföljande barett."

HJÄLP, HJÄLP, EN ANTISEMIT!

I det republikanska Tyskland har på sistone uppenbarat sig en ny folklig fara, lydande namnet a n t i s e m i t i s m e n. Så snart en medborgare råkar ha en annan uppfattning än den offentligt omhuldade, semitiskt orienterade, stämplas han strax som "kulturfientlig" antisemit. Blodiga slagsmål mellan bolsjevjker och antisemiter höra numera litet varstans till ordningen för dagen i "das grosse Vaterland". Och det behövs ej mer än att en ociviliserad knähund råkar hugga en "utvald" i byxbenet för att vilda skrän mot "de barbariska antisemiterna" skola ljuda runt om i världspressen.

Det stort lagda anfallet mot antisemitismen genom uppförande av det utmanande Dreyfuss-skådespelet på Berlins Folkteater satte ny fart i den semitisk-antisemitiska striden, som nu tydligen av intet längre låter sig dämpa. Folkteatern bjöd strax på ett nytt skådespel, av antisemitisk inställning — också det naturligtvis författat av tvenne semiter och lydande: "Apoll i Brunnenstrasse", som emellertid mötts av en elak kritik. Allehanda refererar i en Berlinkorrespondens stycket, så sägande:

"Varför är man då så oförsiktig att reta den judiska ömtåligheten? Allt möjligt mellan himmel och jord får man kritisera och karrikera hur mycket man vill. Men säg ett ord om en jude, då ropas det tvärt: "Antisemit!" Man är prickad, kommer på svarta tavlan, alla dörrar äro stängda för en och man kan svälta ihjäl. Detta behöva ej författarna till fallet Dreyfus vara rädda för, eftersom bägge två (Grossman och Hessel heter bolaget) höra till den "fakultet" de kritisera. Men på pälsen fick de i alla fall. Boven i stycket är nämligen en jude. Och Alfred Kerr, Berlins mest bemärkte kritiker, skrev i sin tidning: "Jag fordrar inte att en jude skall spela de ädla rollerna i ett stycke! Men i ett stycke för folket, vars antisemitiska tendens också dessförutan banar sig underjordiskt väg — att i det göra en Berlinhebré till utsugande popanz, till brutal spekulant o. s. v. Vem är därvidlag den brutale spekulanten? En chaldeisk författare! Nedrigt, vidrigt! Fy tusan!"

De hebreiska författarna av det antisemitiska skådespelet ha tydligen ansett, att pengar var att förtjäna på affären, och då så... Asiaterna tillåta ej ens att förtjänsten på antisemitiska böcker och teaterpjäser gå till gojim. Alltså!

TYSKLANDS KOMMUNISTER GÅ TILL NYA ANFALL.

Rapporterna från Berlin lyda förövrigt på stegrad aktivitet såväl på den kommunistiska som den nationalsocialistiska (= antisemitiska) sidan. Härom natten hade polisen att utkämpa blodiga strider med kommunisterna i Neuhöln, där dessa släckte all gatubelysning i de kvarter, som voro skådeplatsen för 1-majstriderna. I mörkret försökte de bygga barrikader. Polisen, som från balkonger bombarderades med sten och blomkrukor, svarade med revolverskott och lyckades till slut rensa gatorna.

Nästa stora kommunistslag väntas den 1 febr., då enligt från Moskva utgången mobiliseringsorder "en allmän revolutionär framstöt skall ske, varvid bl. a. en "hungermarsch" av arbetslösa skall etableras. Den alltjämt utkommande, förbjudna "Rothe Fahve" skriver härom:

"Vi gå mot svåra strider, men vi komma att hävda vår hårdnackade och orubbliga vilja: Sovjet-Tyskland. Nu räcket det icke längre med protestmöten. Vi måste handla. Vid alla fabriker måste krav resas på löneförhöjning och sju timmars arbetsdag. Ur dessa strider skall den politiska masstrejken växa fram."

Myndigheterna äro påtagligt nervösa inför den hotfulla situationen. Tyska inrikesministern tog för några dagar sedan till orda i lantdagens finansutskott, allvarligt varnande de radikala flyglarna (kommunisterna och nationalsocialisterna) och deras agitatorer för framkallande av inbördeskrig. Han underströk att staten var fullt rustad att möta alla försök i den vägen. Genom rundskrivelse till alla polismyndigheter har förbud utfärdats för hela Preussen mot demonstrationer och agitationsmöten under bar himmel. Om dylika demonstrationer trots förbudet föranstaltas skola de "hänsynslöst undertryckas med alla till buds stående medel."

ASIATISKA ARISTOKRATER.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Generalkonsul Esaja Fränkel firade nyligen sitt 25-årsjubileum som gift och affärsman. På aftonen gav han för vänner och bekanta en större bjudning, varvid skålar och tal för jubilanten avlöste varandra. Till sist knackar generalkonsulns bäste vän, grosshandlaren Nathan Sachs, i bordet äskande ljud:

— Mine vänner! Det är i dag för vännen Fränkel en stor bemärkelsedag. Han firer nämligen sitt 25-årsjubileum som affärsman och som gift man. Vilken av dessa schtora händelser schkall man nu sätte främst?... Jak ticker den som affärsman!... (Mummel och protester bland gästerna). Ja, men det vill jak dock bevisa, mina herrar. Fränkels affär är gammal och inarbetad och den vill nok alle ha, men hans hustru, som också är gammel, vill ingen ha.

H r A n d e r s s o n: — Men varför har herr Hirsch låtit döpa sig?

H r. H i r s c h: — därför att min vän, baron Adlerstråle, endast vill umgås med kristna.

K a l l e G l a d e r (frusen och med trasiga skor, utanför "härbärget för husvilla"):

— Snälla, goda herrn, ge mej en slant, så jag också får gå in med tårna.

*

L ä r a r i n n a n: — Nå Isak. hur indelar man artiklarna?

I s a k: — I kurante artiklar och icke kurante artiklar.

Så, någon avspänning i den politiska situationen i "das grosse Vaterland" är tydligen icke att vänta.

NYA STRIDER KOMMUNISTER—NATIONALSOCIALISTER I TYSKLAND.

Från senaste veckan meddelas om nya allvarliga sammanstötningar mellan kommunister och antisemiter i Tyskland.

Vid ett nationalsocialistiskt möte i Friedrichshain häromdagen en vild batalj mellan kommunister, som inträngt i salen och nationalsocialistiska mötesdeltagare, under vilken salens hela inredning totalt förstördes. Bland mötesdeltagarna, som uppgingo till över 1,200 personer, uppstod panik. En stor polisstyrka ingrep och samtliga personer i salen fingo lämna denna med uppsträckta händer. Vid visitation anträffades en mängd tillhyggen av olika slag och revolvrar. Under slagsmålet blevo en mängd personer skadade.

MUSSOLINIS FIENDER I VERKSAMHET.

Också diktaturerna ha sina sidor. De kunna synas lockande som en ersättning för korrumperade och odugliga massvälden, som ju i regel ingenting annat äro än beslöjade finansdiktaturer inom vilka folkets representanter agera tjänsteförrättare åt den hemliga diktaturen. Att gå från demokratien till diktaturen kan lätt bli att träda ur askan i elden, då man sällan eller aldrig har någon garanti för att makten verkligen hamnar o. bevaras i goda händer. Sovjetryssland utgör härvid ett avskräckande exempel.

Inte heller den Mussolinska diktaturen saknar drag som den friborne medborgaren har svårt att finna sig i, ehuru erkännas måste, att den uträttat mycket till gagn för Italien, ett land vars befolkning till stor del utgöres av icke läs- och skrivkunniga. Mängder av oppositionsmän ha under årens lopp deporterats till öar i Medelhavet, där de äro hänvisade till att leva sina dagar i blygsam tillbakadragenhet. Emellanåt göres dock försök av de förvisade att befria sig ur fångenskapen.

Enligt vad som framgått av undersökningar i samband de nyligen i Frankrike arresterade italienarna hade dessa icke blott planlagt en rad attentat i Genève och Italien utan också umgåtts med planer på en expedition till Lipariska öarna, där en hel del av Mussolinis fiender äro internerade. De hade redan förskaffat sig en liten, ytterst snabbgående, sjösäker båt, och tiden för färden från en Rivierahamn var bestämd. Meningen var att båten skulle anlända till förvisningsorten nattetid. Fångarna voro underrättade och hade med feberaktig spänning avvaktat båtens ankomst. Expeditionen omintetgjordes därigenom, att franska polisen arresterade de tre ledarna för komplotten i Paris och fem medsammansvurna vid Rivieran.

RÖDA REDAKTÖRER HÄKTADE I PARIS.

Ansvariga utgivarna av L'Humanité och Le Libertaire ha häktats, anklagade för resp. uppmaning till olydnad under militärtjänst och förhärligande av mord i samband med en artikel om Clemenceaus död.

Äventyrliga Ädlingar.

OFFICERSYRKETS OBEHAGLIGHETER

Karl-Fredriksson Kobes- "Cardell" hade själv tagit sitt slutliga familjenamn. Hans mor hade varit guvernant åt Sofia Ballenstedt (sedan rysk kejsarinna "Ekaterina II"), och hans farfar var en pommersk bonde. Unge Kobes var av fadern bestämd till lagerfarenhetens idkande, och blev därför tidigt skickad till Stettins gymnasium, men mer hågad för soldatyrket, övergav han lärdomssätet och tog, 16 år gammal, tjänst vid preussiska ingeniörskåren. Han gick 1789 i svensk tjänst och gjorde sig nu ett namn som organisatör av artilleriet. Under kriget 1813—14 mot signor Bounaparte, blev han befordrad till generalmajor. "Han hade det så otrevligt i kriget" — berättar en dotter till hans kvartermästare. "Han var inte under tak från jul till trettonde. När generalen omsider spände av sig sabelgehänget, var där en ring full av lus runt livet på honom. Kvartermästaren tog värjan och rakade av lusen. Sedan tog kvartermästaren av sig sitt bälte, och det var likadant. — 'Nu skall jag göra dig samma tjänst' — sade generalen..." Officersyrket var sålunda ej så värst mycket behagligare då än ett sekel senare. Kobes- "Cardell" blev tysk, svensk och rysk adelsman — det senare som innehavare av Vladimir-orden — samt svensk baron, men struntade i att ta introduktion. I sitt äktenskap med en tysk judinna hade han inga barn. Han dog i Stockholm 1821, och man kan se hans grav på Ladugårdslandets kyrkogård. En Stockholmsgata har fått namn efter den duktiga artilleristen.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)

Under Gylne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)

La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)

Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)

Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)

Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)

Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)

Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)

Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)

Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)

Den Göthiska rasen. Av franske professoren Vacher. (N:r 198.)

Den svenska folkstammens bevarande. Av professor emeritus dr Ernst Almquist. (N:r 199.)

Franska Folket. Av hertigen av Södermanland. (N:r 202.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 5(205) FREDAGEN DEN 31 JANUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉRENA.

För att börja med ett nobelt ämne må de akademiska fariséerna begrunda den czeskoslovenska protest, som ingått från Praha angående dynamitfabrikören Nobels litteraturpris. Man förargar sig över att de slaviska skribenterna fått färre pris än de germanska. Rätt rytet! Man behöver blott tänka på luffaren Peszkov alias Gorkij. Salig skomakaren Tolstoj ej förglömd. Men de goda slaverna utgå dock i sin protest från falska premisser. Priset skall tilldelas en person, ej en språkgrupp eller en nation. Det är bara de 18 fariséerna, som låta imponera sig av italienska eller andra diktatoriska propositioner. Någon orättvisa behöver det således ej i och för sig vara om flera pristagare i rad tillhöra en och samma nation. Däremot är det något egenkärt av en viss nation att blott föreslå skribenter på eget språk. Statuterna fordra, att den mest värdige, oberoende av hans medborgarskap föreslås. Vi goter och barbarer ha ju ingen chauvinism. Hade vi följt övriga staters nationalism, så hade alla pris stannat i Svea rike. Efter vad jag kan förstå har den ezeskoslovenska tidskiften "Fronta" ej bort skälla på svenskarna utan på de Sverige gäsande literaturjudarna Schück, Lamm und Komp., Warburg und Lewertin ej glömda.

*

En amerikansk stad vid namn Chicago har blivit bankruttmässig därigenom att myndigheterna bortslösat stadens medel. Vi kunna här i Balticstad tacksamt slå oss för bröstet därför att vi ej här ha några onödiga slöserier att omtala. Här slösas alldeles för litet! Hur kan staden nöja sig med endast en grav åt östgöten Birger Månsson, då den lilla orten Varnhem redan har samma antal? Nog borde även Södermalm och Östermalm kunna bereda honom var sin grav och ej vara sämre än Kungsholmen. Detta är en helig uppgift för borgarråden! Jag vill därmed ej ha sagt, att en hel siegesallé av gravar över sagde Månsson äro av nöden.

Därmed äro vi inne på Berlin, en tysk stad med dåliga finanser. Liksom Chicago. I den tyska bankruttstaden söker man nu skaffa sig nya inkomster genom införande av skatt på jungfrur samt på bostäder. Jag förmodar att man i det förra fallet avser husassistenter. Det betyder alltså, att den fru, som är för lat att själv sköta sitt hus, bör extrabeskattas. Alldeles som då vi här i Sverige fick skatta för innehav av ett ur. Bostadsskatten motsvarar förmodligen vår forna skatt å antalet fönster. Kanske ligger det en viss rättvisa i de direkta skatterna, som ju tämligen allmänt förekomma i sydligare luftstreck! Italienarna få ju betala skatt på alla räkningar, och alla fönsterskyltvaror måste vara försedda med ett skattmärke. Det skulle göra Sachsiska Kompaniet gott.

*

Panta rej! Med dessa ord började jag en gång för 30 år sedan en skolkria. Det behövdes bara ett par klassiska fraser den gången för att finna nåd inför en sträng lektors ögon. I våra dagar kan man fortfarande säga att "allt flyter", men nu är det allt gammalt som håller på att flyta bort. En av de senaste reformerna gäller bokstaveringen av geografiska namn. Nobiles Academici i Heidelberg hade redan före världsslagsmålet dekreterat, att alla geografiska namn ständigt skola skrivas och uttalas på sina respektiva orginalspråk. Nu meddelas från Genève att N. F. för hela världens vidkommande accepterat denna förnuftiga regel. Alltså slippa vi äntligen från "Gothenbourg" och "Dalecarlia" och "Laponie" och dylika förvrängningar, men i gengäld måste vi förstås förplikta oss till att skriva Venezia, Firenze, Sibirj och S. Peterburg på rätt rätt. Reformen kom ingen dag för tidigt. Vi ha alltför länge traskat i tyska fotspår.

Sedan någon tid ha somliga professorer arbetat också för enhetlighet vid benämningen av främmande folk. Man vill ha bort sådana inkonsekvenser som "spanjorer", "fransmän", "norrmän", och i analogi med ordet *Svenskar* hädanefter skriva: spanskar, franskar, norskar, finskar o. s. v. för invånarna i beträffande länder. Även detta är en utmärkt reform, som redan accepterats av en hel del vetenskapare. Däremot har jag aldrig förstått varför det än lärs, att våra förfäder *"blött* på Narvas fält och Lützens kullar." Om tycke och smak bör tvistas, sade Strindberg.

Överhuvudtaget äro mänskorna rätt lata och tröga, även när det gäller förändringar till dett bättre. Den som för 30 år sedan använde ett 24-timmarsur, ansågs vara nära nog "katolsk", men nu förvånar det knappast ens en stockkonservativ bondpatron. Gäller det däremot sådana förändringar till det sämre som nystavning, så får man åtminstone genast med sig den obildade massan.

*

En tidning vid namn Dagens Nyheter har intervjuat några äktenskapsmäklerskor i Berlin för att kunna konstatera, att adelsmän ej längre äro så eftersträvansvärda på marknaden.

"Adelsmän, och framför allt rysk adel, ha inte alls så lätt att bli gifta numera, då det är ytterst få damer som gifta sig enbart för ett namns eller en titels skull. Amerikanskorna vilja dock ännu gärna gifta sig med adelsmän, och många av dem bjuda dollarmiljonförmögenheter, men då vilja de också ha en framstående diplomat eller någon som säkert har tillträde till alla europeiska hov."

D. N. gör en särskild reklam för en viss äktenskapsmäklerska vid namn Bornstein:

"Hennes verksamhet sträcker sig, bokstavligt talat, över hela den civiliserade världen, men Sverige behandlar hon mycket överlägset, då svenskarna enligt hennes erfarenhet äro alldeles för konventionellt gammalmodiga för att uppskatta äktenskapförmedlingens saliggörande mission och dessutom ha alldeles för litet pengar för att verkligt storslagna affärer skulle kunna göras med dem. Ty affärer på mindre än några hundra tusen eller en halv million befattar sig fru Bornstein ej med."

Reklamen är undertecknad av en Colibri, ett underligt exotiskt djur, som passar utmärkt i K. O. ben-Alberts gojspektakel. *PUB LI KAN.*

"FRIHET, JÄMLIKHET OCH BRODERSKAP".

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

LÄRA OCH LEVERNE.

"Demokratien" med dess utlovade frihet, jämlikhet och broderskap, har gjort sitt intåg hos folken. Intet tillfälle försummas att sjunga dess lov. Den firas med ständiga storslagna fester i gyllene salar, varvid vältaligheten flödar lika ymnigt som vinet i pokalerna.

Men hur är det i verkligheten beställt med den demokrati folken hugnats med, med överensstämmelsen mellan lära och leverne? Är ej den vunna friheten liksom den mångbesjungna jämlikheten o. broderskapet, när allt kommer omkring, endast ett bedrägligt sken av sina höga förebilder? När sågo vi väl denna världens goda, kapitalet som skulle fördelas lika mellan alla, så som nu koncentrerat på ett fåtal händer? När sågo vi folkens frihet genom samhällenas och individernas skuldsättning samt ett vidunderligt lagväsen så kringgärdad som den dag som är? Och "jämlikheten" och "broderskapet"! Hur ställer det sig i verkligheten därmed? Se dig omkring, och du skall få svaret på alla dessa frågor!

Vad vi med "demokratiens genombrott" ernått är i själva verket endast en upprepning av det gamla, i ny gestalt. Folken har begåvats med en ny herreklass, av asiatisk börd, blott oändligt mycket skickligare än alla tidigare i konsten att exploatera massorna. (Jfr. det enda exemplet: Obadja Aschbergs Allm. Sparbank!) Men eftersom de nya herrarna regera i demokratiens namn och med "folkvalda ledare" som sina välavlönade hjälpare är den både tolererad och livligt uppskattad. Landets ekonomiska tillgångar slösas bort i sus och dus, under förpantning till Gyllene Kalvens herrar, varvid också hantlangarna få sina smulor med. Men "dagen efter" börjar göra sig påmint. "Det allmänna välståndet" har även sin skuggsida, det har förövrigt sett sina bästa dagar också hos oss. Armodet kastar redan sin breda slagskugga framför sig. Några årtionden till av hebreisk demokrati och svensk slö-, slapp och liknöjdhet, och verket är fullbordat, d. v. s. Sveriges folk i gemen förvandlat till ett proletariat under den Röde Härskarens spira.

UR INNEHALLET:

"Folkviljan." Ledande artikel.

Slavofiler och eurasier. Av fil. dr af Nyborg.

En parlamentarisk "skandal".

Bankir Aschberg och banksvindeln. Polisrapporten missvisande. XIV. Av Initierad.

Asiatiska aristokrater. Aktuella anekdoter.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 31 JANUARI.

»FOLKVILJAN.»

Formerna för maktens utövning skifta under tiderna. På feodalväldets dagar utgjorde de befästade riddarborgarna ett den bestående ordningens fasta värn. Efterhand tillkommo nya slag av samhällsvärn. De skeende förändringarna i samhällenas gestaltning avse dock mindre någon förskjutning av makten uppifrån — nedåt, såsom den moderna termen lyder, utan äro mera en återspegling av den konkurrensstrid om makten som utkämpas i toppen.

Från att tidigare ha behärskats av den nationella bördens kast lyda folken i dag under den internationella börsens, som tagit samhällenas höjder i besittning. Vilket skett i demokratiens namn och med "folkviljan" som främsta kampmedel. "Folkviljan", presenterad i pressen, är den magiska formeln, varmedels "demokratin" lyckats tillvälla sig o. behålla herraväldet. Vad riddarborgarna voro för feodaladeln är i dag "folkviljan" för den regerande Guldkalvens herrar. Tidningspressen har blivit den sköldborg, varifrån de nya härskarna försvara och allt vidare utbygga sina välden, trotsande Gud och människor. När det grova artilleriet köres fram i pressen, hjälper i regel intet motstånd. Med accepterandet av teorin om "folkens suveränitet" följde accepterandet jämväl av den institution som tolkade "folkets vilja." Pressen förlänades snart även rang av "tredje statsmakt". I realiteten intog den dock rangplatsen som rikets första statsmakt, eftersom "folkviljan" enligt officiellt erkänd "demokratisk" åskådning gäller som ovillkorligt rättesnöre för såväl regering och riksdag som statsöverhuvud. Ingen lärer i vår tid vilja bestrida den maktställning pressen i egenskap av "det suveräna folkets" talesman intager. Men uur många besinna sakens innebörd? Åter och åter se vi "folkviljan" framförd som det avgörande argumentet i dagens stridsfrågor, efter vilket alla ha att sig rätta. Huru tillkommer då "folkviljan"? Härför intresserar man sig i regel förvånande litet. Man nöjer sig med att möjligen konstatera faktum. V e m som formulerar "folkviljan" är, tycker man, en underordnad eller ovidkommande sak.

Denna uppfattning är emellertid ytlig och lättsinnig. Att den dag som är föreställa sig, att "opinionen i pressen" nödvändigtvis skall vara vad den utger sig för, nämligen ett uttryck för den sanna folkopinionen, är en oförlåtlig naivitet. Det är på tiden att sanningen i dessa stycken kommer i dagen. Denna lyder, att pressen i vårt land övergått i den på landets och folkets utplundring och förstörelse inriktade, fientligt inställda hebreermaktens hand, vilken numera efter behag dirigerar opinionen o. utvecklingen i Sverige i enlighet med sina speciella planer och syften, vilka dock alltid naturligtvis framställas såsom synonyma med svenska folkets väl. Behärskandet av pressen sker d e l s genom öppen eller beslöjad eganderätt till tidningarna, d e l s genom de under främlingsmakten sorterande in- och utländska informationsbyråerna, d e l s genom de olika, av samma makt dirigerade politiska particentralerna samt de till dess förfogande stående staberna av tjänstgörande ekonomiska, kulturella och politiska "experter", d e l s genom påtryckningar via annonsörer, d e l s slutligen genom inflytande å tidningsdistributionen, som endast gynnar spridandet av sådana tidningsorgan, som ställa sig välvilliga gentemot främlingsinflytandet.

Den under hebreermaktens hägn organiserade "folkviljan" är alltså satt i scen efter alla konstens regler. Att den i varje förekommande fall till det yttersta utnyttjas e m o t det svenska intresset till förmån för det främmande, till glorifierande och upphöjande av vederbörandes hantlangare och kreatur samt nedsvärtande av misshagliga, d. v. s. svensksinnade personer, är tydligt omvittnat genom dess praktiska verksamhet. Men de för sin godmodighet berömda svenskarna vilja intet förstå av allt detta, utan föredra att leva i den behagliga föreställningen att "folkviljan" i pressen är vad den utges för, nämligen ett lojalt och korrekt uttryck för svenska folkets tanke och vilja.

Det är på tiden att svenskarna upphöra med att vara världens godtrognaste folk och se verkligheten sådan den är!

En kaka eller flera – använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska . . . . . Kr. 1:–

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

gon av de tre herrarna sitta inne med. Men omsorgen om partiet får ju ej heller alldeles lämnas ur räkningen. Allt kommer väl att bero på hur pass aggressiv opinionen bland jordbrukarna artar sig. Blir denna för besvärlig — parlamentariskt sett — måste man naturligtvis bekväma sig till en viss karskhet på regeringshåll liksom till en viss medgörlighet inom riksdagen över huvud.

PRESSKONSERTEN

REGERINGEN OCH JORDBRUKSFRAGAN.

Redaktör Ljunglund i *Nya Dagligt Allehanda* (h) har i ett i Vadstena hållet föredrag kraftigt framhållit nödvändigheten av att regeringen sätter in hela sin kraft på förverkligandet av sitt jordbruksprogram. Hr. L. yttrade bl. a:

Om så skulle behövas bör regeringen icke tveka att vädja till väljarefolket. Tullskydd och importreglering äro för förnuftiga högermän icke några eviga principer utan provisoriska hjälpåtgärder, som begagnas just så länge som de äro trängande behövliga och nödvändiga.

Vad svarar herr Lindman, Trygger och Lundvik härtill? Någon större entusiasm för att vilja "driva" frågan torde väl knappast nå-

RIKSDAGENS "STRAFFAKTION" MOT HR LAURIN.

Den parlamentariska "straffaktion" mot bondeförbundaren Laurin för hans "illojala" deltagande i den utomparlamentariska jordbrukarerörelsen har varit veckans politiska sensation. Herrarna på Helgeandsholmen behövde uppenbart ett fall, där de inför svenska folket kunde offentligt visa sitt upphöjda sinnelag. Hr Laurin hade varit så oförsiktig att marschera rakt in i den fälla, den Örneska Kreditkassan lagt ut för honom, icke räknande med eventualiteten av en organiserad kreditbojkott från storbankernas sida. Han hade tydligen underskattat sin persons betydelsefullhet, då han, *innan* han accepterade Kreditkassans generösa erbjudande om inköp av Gloriaverken, uraktlätit att förvandla sina mycket betydande, solida säkerheter i klingande valuta.

Bonnier *Dagens Nyheter* (l.) jublar även väldeliga över den näpst som tillfogats den "obscure" representanten och antecknar inhöstandet av en stor demokratisk victoria. Herrar hebreer lyckades förhindra ej blott remiss av hr. L:s motion om granskning av avtalet med Statens Kreditkassa utan därtill även få riksdagen att demonstrativt tilldela "förrädaren" en "allvarlig prickning". Det nämnda organet utlägger "fallet Laurin" i en ledare, vari bl. a. står skrivet:

Fallet var ganska klart. Grundlagen (när respekterar eljest hr Bonnier Sveriges grundlag?) tillåter inte den sortens skandaler i frihetsstil. När talmansklubban slog i bordet efter remissvägran, så lät det nästan som domen över ett riksdagsmandat. Man förstår fullt de protester som avgåvos mot att en medlem av representationen skandaliserar sitt medborgerliga uppdrag och därtill framhärdar in i det sista, trots givna varningar.

Om hr Laurin haft något som hälst omdöme, så kunde han åtminstone tagit tillbaka sin motion med ett ödmjukt pater peccavi (inför Israels barn!). I stället uppträdde motionären såsom den förorättade. Han framställde sig oskyldig som ett barn som föddes i går. Man tyckte sig se en stackare som karvat av sitt vett från båda ändarna. Men det undras om inte talmannen visade honom alltför stor barmhärtighet, då motionärens yttrande efter meddelandet om remissvägran fick ta karaktären av ett helt litet försvarstal för innehållet i motionen, åtföljt av en vädjan till svenska folket i den kända svassande Laurinska stilen. Talmannen borde icke ha tillåtit att svaromålet sträckte sig utanför den grundlagsrättsliga sidan av saken.

Man skall emellertid inte inbilla sig att denna genanta affär är avslutad och att den sjunker i glömskans ro sedan det konstaterats att hr Laurin står ensam om sin uppfattning i riksdagen. Det som inträffat utgör på sätt och vis ett bidrag till dagens historia på ett annat område. Den oförsiktige och oförsynte motionären i privatangelägenheter uppträder samtidigt som en av de främsta propagandamakarna för en utomparlamentarisk rörelse. Han berömmer sig av att vara initiativtagare till det nya "bondetåget". Börjar man ändå inte till sist få upp ögonen för vad det är för sorts folk som här begagnar jordbruksfrågan som en plattform för sitt eget maktsträveri. I snart ett halvt år ha hrr Laurin och Wallén i det herostrastiskt ryktbara Svensk Import (vilken dock ostentativt tog avstånd från de Rydén-judiska principerna i detta bolag) rest land och rike omkring för att värva för sin "jordbruksriksdag". De ha hållit agitationsmöten, knutit "lämpliga" förbindelser, bildat organisationskommittéer. Överallt har det hetat att frihandlarna och de andra motspänstiga andarna i riksdagen och pressen varit fiender till folkets bästa, medan tull- och restriktionsivrarna företrätt den enda sanna och patriotiska jordbrukaridealismen. Det lilla skandalnumret i riksdagen visar hur mycket de talesätten äro värda och hur hr Laurins och gelikars uppsåt lämpligen bör fattas.

Hr Laurin har velat förtjäna på riksdagsmannauppdraget. Men är det egentligen — om man ser till realiteterna — så stor skillnad mellan hans anspråk på statskassan och de förslag som fullt medvetet syfta till att ta pengar från stora samhällsgrupper och utan direkt vederlag skänka dem till producenter av den eller den förnödenheten? Det ges gränsfall där skillnaden mellan det ena och andra tillvägagångssättet är ganska liten. Protektionistagitationen är så beskaffad att den utsuddar begreppen om vad som är mitt och ditt. Den uppammar ett skadligt och taktlöst förvärvsbegär, inriktat på att göra staten till ett redskap för enskilda affärstransaktioner. Det skadar inte att man ibland får en påminnelse om de oarter som följa i protektionismens spår och om att ganska suspekta intressen äro företrädda bland dem som hoppats att i sinom tid hyllas och belönas som protektionistsegerns organisatörer.

Tämligen klart språk alltså. Hr Laurin hade försyndat sig mot den parlamentariska solidariteten genom att deltaga i den nya "uppviglande" jordbruksrörelsen, varför han demonstrativt skulle straffas! Och naturligtvis slöt den judiskt-storfinansiellt betonade riksdagen enigt upp kring "straffaktionen". Åter en gång fingo vi bevittna partierna samsas kring ett gemensamt "inre" [illegible]tresse, d. v. s. en angelägenhet, där det gällde hävdandet av parlamentarismens heliga intressesak gentemot svenska folket. Dock, tro, sig herrar parlamentariker med denna sin aktion ha lyckats ta död på den bland jordbruksfolket pågående nya rörelsen, i syfte att frigöra land och folk ur det semitiska oket, skall det helt säkert inom en snar framtid visa sig att de grundligt tagit fel.

KATEKESFRED?

Den socialdemokratiske riksdagsmannen kyrkoherden H a r a l d H a l l é n har i *Stockholmstidningen* (l.) fått införd en artikel, betitlad "Katekesfred?", vilken tydligen förvägrats införande i det Engbergska "partiorganet". H. Hallén skriver:

När det ifrågasättes, att vissa delar nu skola ordagrant inläras, så innebär detta självfallet i allmänna medvetandet, att sådant är det viktigaste av allt, det är sanningsord, som skola för livet inpräntas. Då är det av största vikt, att särskilt i församlingar med religiöst oliktänkande icke sådant upphöjes till rangen av gudomliga sanningsord, varom meningarna gå starkt i sär. I stället bör man söka samla sig på den linjen, att det s e d l i g t-r e l i g i ö s a innehållet, det må vara i bibel, psalmbok eller katekes må komma till användning med eller utan utanläsning, medan däremot allt lärostoff av tydligt dogmatiskt innehåll visserligen l ä s e s i sitt historiska sammanhang, men icke inläres såsom minnesord, "kärnord" eller andra uttryck för personlig tro, det må sedan stå i bibel eller katekes.

Då öppnar sig en framkomlig väg: till ordagrant inlärande (d. v. s. anammande såsom minnesord för livet) må endast förekomma korta och för barnen lättfattliga stycken och minnesord ur bibel, psalmbok eller katekes av s e d l i g t-r e l i g i ö s t i n n e h å l l. Därigenom förebygges å ena sidan ett missbrukat användande av dessa tre böcker i konfessionellt syfte, medan å andra sidan en klar norm är angiven för sättet att utvälja minnesord ur de tre böckerna. Skall, sedan de stridande parterna deklarerat sina linjer, ett resultat kunna vinnas, som i närvarande kulturläge betecknar det möjliga modus vivendi, så måste det ske i det inbördes hänsynstagandets och samförståndets tecken. Om statsrådet Lindskog kunde och ville avgiva en förtydligande förklaring i ungefär denna anda, som ju sannolikt överensstämmer med hans egen mening, så skulle säkert en faktisk avspänning kunna nås. Ännu är det icke försent. Ännu äger han möjlighet att genom ett klart besked i här nämnd riktning angiva den principiella skiljelinje, som på samma gång blir den samlingslinje, där en katekesfred är skönjbar.

Det förefaller ej mycket sannolikt att notoriska religionsfiender av en Värner Rydéns o. Arthur Engbergs typ skulle vara hågade acceptera en lösning av problemet sådan den socialdemokratiska (märk icke marxistiska!) kyrkoherden proponerat. De ligga ju i sin övertygelse närmast den "religionslinje" som praktiseras av de asiatiska bödlarna i Moskva.

SVERIGES UTRIKESHANDEL UNDER 1929.

Utrikeshandeln uppvisade för 1929 ett exportöverskott av 33,27 milj., mot ett importöverskott 1928 på 143,14 milj. Värdet av fjolårsexporten uppskattas nämligen till 1,805,76 milj. kr. och importen till 1,772,49 milj. I jämf. med 1928 års exportvärde av 1,566,94 milj. innebär fjolårssiffran en stegring med icke mindre än 238,82 milj. Även importvärdet uppvisar ökning, nämligen med 62,41 milj.

Adel, präster, borgare

och bönder, ja, alla behöva *Fruktsalt-Samarin.* Det är en verkligt hälsogivande brunnskur att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin.* Den tager bort dåsighet och olust, som enligt vetenskapen äro bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter, som måste rensas ut. *Samarin* rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK
STOCKHOLM

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

POSTPRENUMERERA
Å NATIONEN!

NORA
STADSHOTELLET

SLAVOFILER OCH EURASIER.

FÖR NATIONEN AV D:R C. A. M. A:SON AF NYBORG.

Vi presentera här nedan ett uttalande av den finske författaren dr C. A. M. A:son af Nyborg, Helsingfors, angående ovanstående intressanta spörsmål, varom åsikterna här i Sverige även på vetenskapligt håll äro allt annat än klara. Dr af Nyborg är en inför svensk publik icke okänd författare. Bl. a. ha av hans hand från det Fritzeska förlaget utgått tvenne essaysamlingar, den ena betitlad "Katolska skalder" och den andra "Europas kyrkogårdar", under vilken senare beteckning en del ovanligt skarpsinniga reflektioner över skilda ämnen sammanförts. Till börden kan dr af N. räkna sig som svensk, i det hans fader, den bekante finske regeringschefen och senatoren A. Nybergh af Nyborg, var född i Norrköping.

Petr Alekseevicz Romanovs reform hade av det gamla Rysslands institutioner lämnat snart sagt ingenting annat kvar än den ortodoxa kyrkan. Visserligen hade även denna blivit såtillvida berörd, att den satts under statens kuratel, men dess inre liv hade i alla fall förblivit oantastat. Det kunde därför ej fela, att när en kulturellt betonad konservativ rörelse i Ryssland uppstod, måste för denna den ortodoxa tron bli nationens egentliga palladium.

Betraktad som filosofi utgör slavofilismen en översättning till ryska av Schelling. Att värdesätta slavofilismen filosofiskt är detsamma som att från filosofins synpunkt granska Schellings system. Professoren Miljukov har betonat detta i föreläsningar, som han höll. när slavofilismen undergick sin förvandling och antog den karaktär den behöll intill världskriget. Enligt prof. Miljukovs åsikt sammanhänger slavofilismen så intimt med den romantiska filosofien i Tyskland, att dess existensberättigande med denna tog slut. Jag skall senare få anledning beröra ett tankefel, som jag tror professoren Miljukov härvid begått. I detta sammanhang är det nog att hävda, att slavofilismen i främsta rummet haft sin betydelse som en literär politisk rörelse.

Tänka vi oss för ett ögonblick Schelling och överhuvud den idealistiska filosofin i Tyskland borta. Det är svårt att förstå, huru slavofilismen även i sådant fall skulle uteblivit. Ty den var ju framför allt den genuint ryska andens svar på den revolution från ovan, som bär namnet Petr Alekseevicz Romanovs reform.

Det räckte c:a 100 år innan en dylik reaktion uppstod. Men det långa tidsmåttet får ej förvilla oss. Den kunde ej uppstå tidigare för Rysslands kulturella efterblivelses skull. Det var den paradoxala sanning, som i våra dagar bekräftar sig i så många orientaliska länder. Den västeuropeiska civilisationen måste först till en viss grad regenerera dessa, innan de bli medvetna om sin egenart. På samma sätt i Ryssland, som varit ett halft orientaliskt land. Den nödvändiga idealisering av förhållandena under Moskvatsarerna, som måste föregå slavofilismen, behövde även en tillräcklig tid, på det man skulle glömma dem, sådana de faktiskt varit, för att ihågkomma dem, sådana man önskade att de hade varit. De hade varit mörka, men hade naturligtvis även ägt vissa ljusa punkter. Det var nödvändigt, att så intensivt se de senare, att mörkret skingrades genom dessa.

Jag finner det svårt att förstå, hur Ryssland skulle ha fortsatt att bestå, utan den uppryckning det fick genom Petr Alekseevicz Romanov. Icke desto mindre har övertygelsen om det antinationella, det bristande folkliga i Petr Alekseeviczs skapelse för en viss rysk mentalitet under loppet av ett sekel växt sig så stark att under dessa sista år ibland ryssarna i förskingringen en ny patriotisk skola uppstått, vilken upprepar slavofilernas gamla beskyllningar emot reformväsendet, hur mycket den än i ett annat avseende skiljer sig från dessa och är angelägen att noga avgränsa sig ifrån de föregående tankeriktningarna. Jag hänsyftar på den s. k. "eurasiska" skolan, som väckt uppmärksamhet ibland annat i Tyskland, och vilken man där nyligen i en artikel i Deutsche Rundschau förutspår inflytande på Rysslands framtida öden. Denna skola, som — enligt den nämnda artikeln — fäster sig vid, vad Ryssland mottagit från Asien ungefär på samma sätt som slavofilerna fäste sig vid vad Ryssland mottagit från Bysanz, gentar slavofilernas beskyllningar mot Petr Alekseewicz Romanov, och naturligtvis — mot hela den 200-årsperiod i Rysslands historia, som slavofilerna döpt till "den Petersburgska perioden!" Petr Alekseeviczs skapelse skulle enligt denna skola därför ibland annat burit förgängelsen inom sig, emedan den hade blivit till "mot folkets vilja".

Det är skäl att fästa sig vid detta påstående, som för övrigt för ingen del äger, lika litet som vissa andra påståenden i den citerade artikeln i Deutsche Rundschau, den originalitetens prägel, som det förefaller att deras författare avse. Ty det är framstående och högtbildade män, som ha bildat denna falang inom den splittrade ryska emigrantvärlden, och professoren Miljukov känner säkerligen de flesta av dem. De äro ett sekel rikare på erfarenhet än deras föregångare, och de leva i Väst-Europa. Man kan under sådana förhållanden tillräkna de blida svärmare, som utgjorde den första generationen av slavofiler, om de en smula godtyckligt umgingos med den historiska sanningen.

Ty vad innebär detta påstående egentligen: "att tsar Peter Alekseevicz handlade emot folkets vilja"? Naturligtvis gjorde han så. För så vitt folket ägde en vilja, bestod den otvivelaktigt i en önskan att allt skulle förbli vid det gamla. Men det förslår att tänka sig in i, hur det hela skulle utvecklat sig, ifall Petr Alekseevicz handlat *enligt* denna vilja, för att inse argumentets haltlöshet. De nya eurasierna förvanska här det enkla historiska förhållandet, att det ryska folket visade en betänklig böjelse att i all stillhet ruttna bort. Men förvanskandet av den historiska verkligheten utgjorde den psykologiska förutsättningen för slavofilismen. De nya eurasierna äro därför i detta fall samma andas barn som de gamla slavofilerna.

EN PARLAMENTARISK »SKANDAL.»

En parlamentarisk "skandal" har under den gångna veckan utspelats å Helgeandsholmen. Den kosmopolitiska församlingen fick ett tydligen mycket kärkommet tillfälle att inför folket visa sin utmärkta moral och sin avsky för allt vad "politisk business" heter. Det folkrepresentativa mandadet måste ju hållas i helgd! Manifestationen, som uppenbart även avsett att skingra alla misstankar på bristande moralisk uppfattning hos folkets förtroendemän, avgavs i samband med avfärdandet av bondeförbundaren Laurins motion angående hans mellanhavande med statens Kreditkassa (ordf. generaldirektören fil. kand. Örne) av anno 1922 rörande förvärvet av Gloriaverken. Dagspressen med Bonniers D. N. och Engbergs Soc.-Dem. i teten gav de kraftigaste uttryck för sitt djupt kända förakt för det försök till missbruk av det representativa uppdraget hr Laurin gjort sig skyldig till, då han önskat draga sina "privata" affärer inför riksdagen. Den "näpst" kammaren tilldelade honom genom att förvägra remiss av hans motion var en akt av enkel parlamentarisk renlighet etc. — Så hette det i dagsbladen.

Ja, så går det en parlamentariker som ej är på sin vakt och envisas att följa egna vägar, som är lättsinnigt oförsiktig och egenmäktig! Hr Laurin hade i sin egenskap av huvudintressent i Bondeförbundets riksorgan blivit en ur kosmopolitisk synpunkt högst oangenäm person, som det gällde att på något sätt komma till livs. På sistone djärvdes han därtill uppträda i rena "förrädare"-rollen, i det han vid sidan av representationen deltog i den nya opinionsrörelse bland jordbrukarna, som åsyftade att vinna ökad respekt för jordbrukets berättigade önskemål och krav. Hr Laurin hade även varit så oförsiktig att offentligt protestera emot, att judiska professorer bestämde över Sveriges jordbrukspolitik. Här måste tillgripas list för att slå ned och stäcka den "förrädiskes" framfart, eftersom han var en person i solid ekonomisk ställning! Och så gjordes planen upp. Fällan lades ut, och hr Laurin marscherade gladeligt i densamma.

En vacker dag uppvaktade Kreditkassan hr Laurin med ett generöst erbjudande att för jordbrukets behov inköpa Gloriaverken. Erbjudandet smickrade förmodligen hr L:s fåfänga. Efter en serie underhandlingar, varvid även finansministern gjorde sitt ord gällande, lät han förmå sig att på skenbart ytterst förmånliga villkor köpa företaget. De på sin tid i "Svenska Landsbygden" publicerades uppropen till Sveriges jordbrukare tyda på, att det här icke gällde ett privatspekulativt intresse utan en åstundan att vara jordbruksnäringens utövare till tjänst. Det visade sig emellertid snart att den rätt hr L. genom köpeavtalet tillförsäkrade sig. i verkligheten såg helt annorlunda ut än på papperet, och när det slutligen gällde att framskaffa bankgarantier för köpeskillingens erläggande, befanns krediten i bankerna stängd. Hans ägande gård, taxerad för 192,000 kr., var det omöjligt att få ett banklån på, och även de andra, som absolut klara ansedda kredittillgångarna hade stoppats och vid en känd miljonärs, konsul Wallén, borgen fästes intet avseende. Där stod han alltså, fast i fällan! Allmänt jubel i kosmopoliternas krets.

Då de erfoderliga kontanterna alltså icke kunde framskaffas — tack vare, efter vad vill synas, omsorgsfullt organiserad banksabottering — vidtog Kreditkassans styrelse åtgärder i syfte att få offret stämt, med yrkande på skadestånd för bristande fullgörande av köpekontraktet. I den situationen var det som hr Laurin tog det oförsiktiga steget att motionsvis bringa affären inför riksdagen (interpellationsvägen hade här antagligen varit den riktigaste), där han emellertid blev "näpst med besked" (judepressens omdöme) samt vägrad remiss av sin motion. Talmannen motiverade sin remissvägran med att grundlagen (tänk vad grundlagen är bra att ha ibland!) hindrade motionens upptagande, då den avsåg ett mellanhavande mellan en riksdagsman och ett enskilt bolag — en sanning med modifikation, eftersom den Örneska Kreditkassan som bekant helt äges av Svenska Staten och av riksdagen 1929 erhållit i uppdrag att avveckla Gloriaaffären. Bonniers D. N. lämnar nu i ledande artiklar tydligt besked om att "näpsten" skett som ett direkt straff för hr Laurins deltagande i den nya rörelsen bland jordbrukarna. Naturligtvis har hr Laurin i hela denna affär uppträtt oförsiktigt, men skandalen och skammen drabbar här dem som iscensatt den sällsynt fula hämndeakten mot honom.

—n.

»SOCIALISTISKT JORDBRUKARMÖTE.»

HR LAURIN LIVLIGT HYLLAD.

Stockholms läns socialdemokratiska partidistrikt och Norrtälje arbetarkommun hade i söndags anordnat ett livligt besökt jordbrukarmöte i Norrtälje, till vilket kallats "jordbruksexperten" hr Adler (med all sannolikhet av hebreisk börd), vilken assisterades av riksdagsman Allan Andersson. Mötet blev ett grundfiasko för den socialistiska demagogin, ty roslagsbönderna voro i majoritet på mötet och flera av deras representanter voro ytterst kritiska mot hr Adler och hans "rationaliseringstanke", som ansågs vara långt ifrån en hjälpare i böndernas trångmål för närvarande. Vad man nu kräver är, framhölls det, samma skydd för jordbrukets produkter som industrien har för sina.

Bland talarna märktes bl. a. riksdagsmännen Laurin och Lundqvist från Rotebro, av vilka den förstnämnde vid sitt framträdande hälsades med stormande applåder. Det framlades förslag till en lantmannavänlig resolution, men den socialdemokratiske ordföranden vägrade att upptaga densamma till proposition, vilken vägran motiverades med att mötesanordnarna för sin del "icke tänkte vädja till mötesbesökarna på resolutionsvägen". Den verkliga orsaken var emellertid att resolutionen omfattades av mötets flertal. Demokratien praktiseras endast där den passar herrar ledare.

UTVANDRINGEN UNDER 1929.

Antalet i Sverige hemmahörande personer som under 1929 utvandrat till främmande världsdelar över Stockholm, Göteborg och hamnar i Malmöhus län utgjorde 8,175. I denna siffra inneslutes alltså ej emigranter över norska eller danska hamnar liksom ej heller de som utflyttat till länder i Europa.

FRISINNADE PRESSFÖRENINGEN.

Sveriges frisinnade pressförening har i dagarna hållit årsmöte i Stockholm, under ordförandeskap av rådman Alfred Stärner.

Till ordförande omvaldes rådman Alfred Stärner, Köping, samt till övriga styrelseledamöter hrr N. P. Ollén, Stockholm, Gunnar Hammarlund, Stockholm, Elof Ljunggren, Örebro, Waldemar Skarstedt, Falun, Hj. Weiland, Jönköping, och Werner Ödegård, Hudiksvall, med hrr J. Alén, Lidköping, Wilh. Annér, Östersund och Edv. Jönsson, Karlskrona, som suppleanter. Representanter i Landsföreningens förtroenderåd blevo hrr Weiland och Ödegård, suppleanter hrr Alén och Edv. Jönsson.

TÄNDSTICKSTRUSTENS TILLGÅNGAR 2,288 MILJ. KR.

Dr Hans Krämer, ordförande i tyska tändsticksyndikatets styrelse, meddelade vid behandlingen av förslaget om tändsticksmonopol i riksdagens budgetutskott, att den svenska tändstickstrustens tillgångar numera kunna uppskattas till 2,600 mill. mark, d. v. s. 2,288 mill. kr. Mot trusten vore från tysk sida varje kamp omöjlig.

"AKTIEBOLAGET GRAND HOTELLS INTRESSENTER."

De konsortimedlemmar, till vilka Vin- och Spritcentralen nyligen sålt sitt innehav av aktier i aktiebolaget Nya Grand hotel, ha i dagarna konstituerat sig som bolag under namnet "Aktiebolaget Grand hotels intressenter". Till bolagets styrelse utsågs direktören A. Mild, bankdirektören E. Oldenburg och kapten T. Segerstråle med direktören i Nordisk resebureau, L. Thornquist, som suppleant.

Det nybildade bolagets aktiekapital utgör 650,000 kr. och detta har till i stort sett lika andelar tecknats av följande personer: major N. Ahlström, civilingenjör B. Almgren, generalmajor K. Amundson, bankir T. Cervin, fil. dr E. Fahlbeck, hr H. Fahlbeck, överstinnan M. Grill, generalkonsul Axel Ax:son Johnson, hovjägmästare Helge Ax:son Johnson, civilingenjör I. Kreuger, ståthållare A. Murray, professor J. Roos af Hjelmsäter, disponent K. Salin, kapten T. Segerstråle, arkitekt A. Sjöquist, kapten F. Sjöquist, kommendör F. Tamm, disponent N. Westerdahl samt aktiebolaget Nordisk Resebureau.

Mitt emot Centralstationen ligger

Hotel Terminus

STOCKHOLM

80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten

Enkelrum. från Kr. 5:—
Dubbelrum från Kr. 10:—

Intim matsal, läse- och frisörsalong

Telegramadress: TERMINUS

Tel. och postadress: Hotel Terminus

SPRITSMUGGLINGEN I STOCKHOLMS HAMN.

Stockholms tullbevaknings personal har under 1929 ingripit i omkring 750 fall av spritsmuggling, varvid beslagtagits sprit och tobaksvaror. Sammanlagt 641 män och 114 kvinnor ha åtalats. Genom beslagen ha omkring 1,660 liter spritvaror och vin samt 32 kg. röktobak och något över 47,000 cigarrer, cigarretter och cigarrcigarretter omhändertagits och överlämnats till respektive Spritcentralen och Tobaksmonopolet.

Av spritvarorna utgjordes den allra största kvantiteten, 1,420 liter, av ren sprit under det att återstoden utgjordes av 21 visky, 127 liter konjak, 59 liter brännvin, 17 liter likör, 8 liter rom och 10 liter vin. Bland de olika slagen spirituosa återfinnas de mest skilda märken och kvaliteter från billigaste tyska konjak. De förädlade tobaksprodukterna utgjordes huvudsakligast av cigarretter, c:a 46,000 stycken, under det att resten utgjordes av några hundra cigarrer och cigarrcigarretter.

SKOTSKA SKALKAR.

GEOGRAFISKA GRIFFONAGER.

FÖR DENNA TIDN. AV A. FITZ F.

Scotland har sitt namn efter de c. år 500 från Ireland komna skoterna, som räknas bland de minst civiliserade kelterna. Genom blandning med tidigare och senare invandrade element uppstod ett mestisfolk, som minst av allt kan skräppa med fullblod. Sitt bästa rastillskott erhöll landet genom nordmännens vikingtåg och senare genom de från Normandie inflyttade skandinaverna.

Skottarna ha aldrig haft något gott rykte. Framförallt är det engelsmännen, som på allt vis smutskastat och förlöjligat "folket i kjolar." De beskyllas för grymhet girighet och snart sagt alla de sju dödssynderna, och man har med ett ord etiketterat skottarna som skalkar eller skurkar.

För en opartisk dom är det emellertid rättvist att även höra den anklagade parten, och man kan då ej förbigå Sharp från Paisley, de gamla keltiska traditionernas återupplivare. Denne, som under pseudonymen "Fiona Mc Leod" lyckades mystifiera hela sin samtid, har i sina skotska propagandaböcker återgivit många tillförlitliga karaktärsdrag. Följande folksaga synnes mig vara bland de mest betecknande.

*

Scathach (uttalat "Skiah") var en amazondrottning på ön Skye, vilken anses ha fått sitt namn efter henne. Det var bättre att drunkna i havet än att räddas till "Dimmornas ö." De grå stenarna vid Dun Scaith voro rödbruna av dräpta fångars torkade blod.

En gång hade 3 vikingaskepp drivit in i Loch Scavaig och krossats i bränningarna. Av de 90 männen ombord hade endast ett 20-tal nått strandklipporna, där de tillfångatagits av amazonerna. Vikingarnas ansikten lågade av skam och raseri över att de råkat i kvinnovåld. Bitter blev också deras död, utan svärdsklang. Drottningen lät ställa upp dem under en stor ek och deras långa gula hår fastbands vid ekgrenar, som nedböjts av hundra krigarkvinnor. På drottningens befallning släpptes grenarna, som då flögo upp med var sin levande man slängande vid det långa guldhåret. Då vinden svingade dem likt mogna frukter. skrattade drottningen högt och länge.

Så steg en kvinnlig hövding fram och slog på en liten harpa samt sjöng en dödssång för vikingarna:

O arone a-ree, eily arone, arone!
Det är härligt att segla över havet!
Hur kvinnorna le och barnen skratta
då drakskeppet löper ut i det blå havet
— arone!
O eily arone, arone!

Men barnen upphöra att skratta, då vargarna komma;
och kvinnorna småle långt mindre i vinterkölden;
ty sommarseglarna komma aldrig tillbaka,
— arone!
O arone, a-ree, eily arone, arone!

De komma nog ej att segla tillbaka, o nej!
De guldhåriga män, som kommo seglande över havet,
ty vildäpplen äro de nu, som gunga på gröna grenar
och svänga i vinden och hackas av korpar i ögonen.
O eily arone, eily a-ree!

Och drottning Scathlach har sin fröjd av att se derpå:
att betrakta den goda frukt, som växer på stenarnas träd.
Långa, brokiga frukter som gunga på gula stjälkar.
och som likna män med fötterna dansande i tomma luften!
O, o, arone, a-ree, eily arone!

*

En annan keltisk sägen berättar om en strid mellan Sven den långhårige från Lochlann med 20 galerer mot den gaeliske hövdingen Farcha med 40 galerer. Då slutligen endast de bägge hövdingeskeppen återstodo sprang Sven från "Dödsörnen" över till "Skumsoparen" och klöv huvudet på en spjutkastare som siktade på honom. Men härvid snavade han själv, och blev av Farchas spjut fastnaglad vid masten. Då de bägge fartygen sjönko, var det blott Svens skald Ulrik och Farcha's harplekare Connla som lyckades rädda sig på en mastspillra. Av vågorna drevo de slutligen i land på Dimmornas ö. Då de erforo att de voro fångna hos amazondrottningen Scathlach, voro deras hjärtan som fåglar inför slungan.

Drottningen befallde dem att sjunga kärlekssånger för henne innan de skulle dö.

— Jag har älskat en kvinna troget så länge hon var ung och vacker — sade Ulrik skald — men en dag överraskade jag henne med en kungason på en klippa vid havet. Jag störtade henne ned från klippan. Sedan har jag haft många kvinnor för min kärlek ... Men vad frågar jag nu i min dödsstund efter kvinnor? tillade han.

Då sade drottningen:

Tag Ulrik skald och giv honom åt den kvinna som vill ha honom, ty han vet intet om kärleken. Om ingen kvinna vill ha honom, så stöt ett spjut genom hans hjärta. —

Connla sjöng därefter om sin enda kärlek. Då han slutat, befalde drottningen att man skulle lägga honom på sanden med ansiktet mot stjärnorna med röda eldbränder på hans nakna bröst, tills hans hjärta brast, — emedan han ej kunde känna någon annan kärlek än den enda han besjungit.

*

Ovanstående folksagor, varöver skottarna äro mycket stolta, vittnar omisskänligen om en avskyvärd grymhet, som på intet vis kan urskuldas. Genom dess återgivande har jag dock ingalunda avsett att ställa skottarna i en sämre klass än det Britiska imperiets övriga inbyggare. Men de av oss, som i mer eller mindre utsträckning ha skotskt påbrå, ha tydligen ingen anledning att däri se någon berättigad anledning till högfärd.

A. Fitz F.

FABRIKEN — »LIVETS MEDELPUNKT».

FRAN KAMPEN MOT BYRAKRATISMEN.

Livet i Sovjet-Ryssland, där demokratien i alla former är bannlyst och ersatt med ett fåtalsvälde av privilegierade industriarbetare eller funktionärer, skildras av en sovjetrysk författare i den internationella kommunisttidningen Internationale Pressecorrespondenz. Fabriken framställes häri som "livets medelpunkt", en ju i och för sig föga upplyftande tanke.

Inom förvaltningens alla grenar är det ej längre fråga om att anställa de mest sakkunniga, utan huvudsaken är, att klasslinjen bevaras, så att personer ur arbetarklassen bekläda alla viktigare poster och för övrigt även de mindre viktiga. På detta sätt tror man sig motarbeta byråkratismen, i det man alldeles bortser ifrån, att den första förutsättningen för ett sådant arbete måste vara verklig sakkunskap.

Författaren skildrar, hur arbetstiden slutar i den stora "idealfabrik" i Moskva, som bär namnet "Frunse". En tät massa arbetare strömmar ut genom fabriksporten, och nu börjar arbetet i klubben, i läsecirkeln, i fabrikskommittén, i produktionskommissionen etc. Sovjetfabriken är nämligen endast till hälften fabrik, till andra hälften är den "arbetaruniversitet", kulturell klubb och politiskt centrum. En fabriks arbetare åtaga sig "fadderskapet" för en grupp soldater vid något regemente, och när arbetet slutar vid fabriken, komma soldaterna för att få låna böcker eller få undervisning. Fabrikens arbetare åtaga sig också att vara "faddrar" för någon landskommun, inom vilken de söka uppfostra bönderna.

Ungefär etthundra arbetare skilja sig från de övriga och tåga inåt staden. De höra till de dugligaste i fabriken och mer än hälften äro icke-kommunister, nästan alla äldre män. Några ungdomar och kvinnor äro dock med. Man kallar dem "rengörarna" och de tåga i väg för att "göra rent" i Moskvas stadssovjets finansavdelning. När arbetarna komma fram till finansavdelningen gå de omkring i huset som dess herrar, synnerligen väl orienterade. De dela upp sig i grupper och kasta sig in i arbetet. De vid fabriksarbetet stelnade fingrarna bläddra igenom räkenskapsböckerna och göra anteckningar. Den gamla arbeterskan Kiseleva granskar konjunkturbulletinen. Med sin klassinstinkt hade den gamla arbeterskan fått klart för sig, att konjunkturbulletinen fördes på ett oriktigt och falskt sätt, att specialisten, som sysslade med den, ej tillräckligt aktgav på klasslinjen, och att han ej blott gjorde eftergifter för privathandlarna utan t. o. m. gynnade dem direkt.

Arbetarna komma icke till finansavdelningen som tillfälliga gäster. Ungdomsförbundet utsänder ibland delegationer, vilka oförmodat besöka statens institutioner och där verkställa en ytlig revision. Sådana delegationer kallas för "lätt kavalleri". Arbetarna från fabrikerna komma såsom "tungt artilleri" med sina särskilda instruktörer och med ett i förväg utarbetat, detaljerat arbetsprogram. De ha icke kommit bara för en dag eller för en vecka, utan dagligen under två månader ha de hållit på med sitt granskningsarbete och gjort sig förtrogna med alla finanspolitikens och skattesystemets hemligheter(!). Någon extra avlöning utöver fabrikslönen få de icke, utan det är ett frivilligt arbete, som ingen undandrager sig.

När man nu hållit på ett par månader, ordnar man med en stor fest på en teater. Närvarande äro arbetarna från fabriken och finansavdelningens tjänstemän. Över scenen hänger en röd duk med följande citat efter Lenin: "Vårt mål är utförandet av statligt arbete genom varje industriarbetare efter hans åtta-timmars dag utan extra lön."

Den föreställningen, att man på detta sätt skall kunna motarbeta byråkratismen är givetvis mycket primitiv. Det är emellertid ungefär detsamma på alla förvaltningsområden i Sovjet-Ryssland. Överallt kör man nu bort de sakkunniga, som på något sätt haft förbindelse med den förra regimen, och sätta kroppsarbetare i stället. I det sovjetryska utrikesdepartementet intages för närvarande ett antal arbetare, vilka genom en sex veckors kurs skola göras dugliga till att handlägga utrikespolitiska frågor. Fackförbunden i Ryssland ha ålagts utvälja 15 eller 20,000 erfarna industriarbetare för att direkt rycka in i förvaltningsapparaten.

LITTERATUR

GÖTERNAS ADELSKAP.

Man kan numer ej göra anspråk på allmänbildning utan att känna Gobineau's "Essai sur l'inégalité des races humaines", publicerad redan ett par decennier innan han som franskt sändebud till "goternas och vandalernas konung" satt sin fot på svensk mark. ("De götiska rasernas superioritet", en sammandragen översättning av detta för historieforskningen grundläggande mästerverk trycktes 1918 i tidskriften "Östergötland", pag. 110—118.) Samma tankegång har sedermera förts vidare av fransmannen Vacher, engelsmannen Chamberlain, amerikanerna Grant och Stoddard och senast av badensaren Günther. Fil. d:r Gustaf Olsson, som läst ett par av Günthers verk, skriver bl. a. följande:

"Gobineau har med stor konsekvens lett den europeiska adelns ursprung tillbaka till folkvandringstidens Nordiska erövrarstammar. Günther lägger ingenting till och tager ingenting ifrån tesen. —

För Günther är den Nordiska rasen kvintessensen av allt som röres och andas på denna planet. Utanför den nordiska rasen finns stort ingenting att taga vara på. Kungar som dugt något till, amiraler och generaler, statsmän och partichefer av större mått höra hemma här. De vackraste kvinnorna äro av Nordisk ras, sammalunda alla märkvärdigare drottningar, prinsessor och adelsdamer.

Folk med Nordiskt yttre och Nordiskt själsgry utgjorde stommen i den medeltida adeln och adeln under nyare tid. Slutsatserna kunna icke bli annat än förmånliga för den Nordiska typen. Den är den 'Stora rasen,', bäraren av the domineering spirit, som amerikanen Ripley besjunger. —

Man skulle i korthet kunna uttrycka saken så, att där konstellationer inställa sig, som kräva fjärrblick, organisatorisk begåvning och kyligt övervägande, där har 'den Stora rasen' sitt givna verksamhetsfält. —

Så tillvida är Günther innehavare av den fula och odelbara sanningen, som de främsta organisatoriska uppgifterna i krig och fred ännu stå reserverade för ett begåvat fåtal av Nordisk ras. — Sträng och åtsluten, sparsam i tal och åthävor, framstår sålunda den Nordiska typen som adeln inom den europeiska folkfamiljen." —

D:r Gustaf Olsson, som ej är antropolog, är föga bevandrad i rasforskningens överväldigande rika material, men i ovanstående citat har tämligen korrekt angivits forskningens aproximativa facit. — Stödd av ärftlighetsläran skall antropologien — för att tala med Tenow — "lämna stommen eller kärnan till en ny uppfattning av människans inbördes sammanhang och plikter".

Mycket återstår dock ännu att utforska. Sverige är det första land, som (vid Upsala universitet) upprättat ett Rasbiologiskt Institut. Denna anstalt har under ledning av den vitt berömde prof. Lundborg redan utfört ett omfattande arbete, vars förnämsta resultat föreligger i det enastående verket "Antropologia Suecica 1926".

Vetenskapen har nu slutgiltigt fastslagit den mellersta delen av Skandinaviska halvön såsom den Nordiska rasens kärnområde. Mest nordiska ställa sig landskapen i det östra Mellan-Sverige. Det visar sig att Svenska Bondeståndet är förhållandevis rikast på Nordiskt blod och sålunda står högre på den rasbiologiska rangskalan än den skandinaviska titularadeln, vilken i stor utsträckning härstammar från utländska lycksökare av lägre raser. Förhållandet är alltså här omvänt mot i det övriga Europa, vars ur... av Götisk (Nordisk) ras.

Då det stora Lundborgska verket främst vänder sig till vetenskapsmännen, vill jag ej här närmare ingå på detsamma. Vare det nog sagt att det väckt beundran — och avund — över hela världen.

A. F.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

Göteborg
Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19
Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1:— i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ÅBERG - STOCKHOLM 4

Goda och billiga Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:
Automatrestaurant CYRUS 48 Nybrogatan 48
Automatrestaurant ALEXANDER 2 Smålandsgatan 2
Automatrestaurant ENGELBREKT 8 Roslagsgatan 8
Automatrestaurant GUSTAV VASA 51 Upplandsgatan 51
Automatrestaurant S:T ERIK 47 S:t Eriksgat. 47.
Automatrestaurant GUSTAV ADOLFSHALLEN 68 Västerlånggatan 68
Automatrestaurant BIRGER JARL 61 Folkungagatan 61
Frukost ½9—½2. Middag ½2—7 Kväll 7—½12.

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel, Friherre Karl K:son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.
Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.
Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.
Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

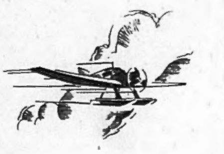

JORDEN RUNT

VÄRLDSRYMDENS HEMLIGHETER.

De vetenskapliga uppfattningarna undergå liksom så mycket annat förändringar under årens och tidernas lopp. Beträffande den atmosfär som omger oss hävdas nu i en teori, som livligt diskuteras av fackmännen, att jorden skulle vara omgiven av ett skal av het luft med en temperatur av måhända ända upp till 600 grader.

Genom systematiska undersökningar, som under många år gjorts genom uppsändande av ballonger till höjder av ända till 23 km., har man funnit att temperaturen i Europa är lägst på 16 kilometers höjd och sedan håller sig konstant upp till 30 kilometer. Temperaturen inom detta bälte växlar mellan — 30 och ned till — 70 grader med ett medeltal av — 55 grader. Ovanför 30-kilometersgränsen stiger temperaturen åter, så att den på en höjd av omkring 50 kilometer skulle vara uppe i 150 grader. Sedan skulle temperaturen stiga till 600 grader Celsius.

U. S. A. INFÖR 13-MÅNADERS-KALENDER.

Förenta Staterna har i avvaktan på den internationella konferens för åstadkommande av en kalenderreform, som torde komma att hållas 1931, i betydande omfattning gått in för 13 månaderskalendern. Ett hundratal stora firmor tilllämpa detta kalendersystem från början av innevarande år.

Den nya tidräkningen började tillämpas den 2 januari, som enligt 13-månaders-kalendern är den 1 januari.

STATENS FÖRTJÄNST PÅ SPRITEN.

Svenska statens inkomster å rusdrycksmedlen beräknas för senaste året uppgå till 101,5 milj. kr. Härav skola enligt gällande bestämmelser 5 milj. avsättas till rusdrycksmedelsfonden, 77 milj. få användas till löpande statsutgifter, medan återstoden, 23,8 milj., skola användas till betalning av statsskulden.

RUNDRADION ETT DYRBART FOLKNÖJE.

Rundradion plockade under 1929 bortåt 25 miljoner kronor ur svenska folkets fickor, vilket ju får anses vara en god prestation. I denna siffra ingå såväl licensavgifter som de pengar som gått till inköp av färdiga apparater och annan radiomateriel. Kostnaden för apparaterna rörde sig om 20 milj. kr.

"RENEGAT" — ALLRA NYASTE PARTIBETECKNINGEN.

Det trogna Moskva-organet "Norrskensflamman" i Luleå tillkännager, att den i sina riksdagsmeddelanden kommer att med bokstaven r beteckna kilbomarna. Enligt tidningen betyder r — renegat.

"BORGERLIGA" VIGSLAR OCH BEGRAVNINGAR.

Det enda område där den moderna demokratien tyckes benägen att vilja acceptera borgerligheten som sådan än i fråga om äktenskaps ingående och begravningar. Förklaringen ligger givetvis däri, att det "borgerliga" förfarandet här innebär ett inkräktande på och ett försvagande av den av asiaterna så innerligt hatade kyrkan. Tillsvidare får man nöja sig med "borgerliga" vigslar och begravningar, men meningen är naturligtvis att i sinom tid låta det gå till "proletära" sådana.

De "demokratiska" tidningarna se sig i stånd lämna den hugnesamma upplysningen, att såväl de "borgerliga" vigslarna som begravningarna befinna sig i löftesrikt framåtgående. I Stockholm förekom sålunda under förra året 1,185 "borgerliga" vigslar mot 1,096 år 1928. Hela antalet ingångna äktenskap i huvudstaden var enligt samma uppgifter 4,836 mot 4,575 förlidet år. De "borgerliga" begravningarna voro 1929, 149 till antalet mot 110 år 1928. Hela antalet begravningar var i fjol 4,955 mot 4,705 år 1928.

ENGLAND FÅR "RELIGIONSFRIHET".

Engelska underhuset har antagit ett lagförslag varigenom ur den engelska straffrätten utmönstras alla bestämmelser som belägga hädelse med straff eller inskränka de medborgerliga rättigheterna för en frikyrkomedlem, respektive motståndare till en religion.

MORFINLASTEN I EGYPTEN.

Antalet personer i Egypten, som förfallit till vanemässigt användande av narkotika, uppskattas till närmare 500,000. Dessa utge 13,500 pund om året på narkotika.

DÖDSDOMAR ÖVER ANTIREVOLUTIONÄRER.

Sovjetryska krigsrätten har dömt förre stabsryttmästaren Scheller samt tre medanklagade, Fedotov, Kartasjev och Geier, på grund av organiserande och deltagande i en kontrarevolutionär organisation samt spionage och utprångling av falskt mynt till arkebusering och förmögenhetskonfiskation. En femte anklagad Bitkin, blev på grund av utprångling av falska tjervonets dömd till 10 års fångenskap i ensam cell samt förmögenhetskonfiskation.

FRÅN SOVJET-PARADISET

RÄFSTEN MED KYRKANS MÄN.

Samtliga lutherska präster i Petersburg, på ett par undantag när, ha jämte deras hustrur blivit häktade. Vilket öde som tillärnas "förbrytarna" är ännu ovisst.

KATEDRAL BLIR ANTIRELIGIÖST MUSEUM.

Den berömda Isaak-katedralen i Leningrad skall omskapas till ett antireligiöst museum. Det har visat sig medföra allt för stora svårigheter att avlägsna katedralens väldiga klockor i den form, de nu äga. Man har därför beslutat att dela dem för att därefter flytta bort dem. Särskilda ställningar komma i detta syfte att uppresas vid katedralens klocktorn. Klockorna beräknas komma att lämna ända upp till 100 ton koppar av bästa kvalitet samt betydande mängder silver.

RENSNINGEN INOM PARTIET.

Sovjetunionens kommunistiska parti räknade den 1 oktober 1929 1,551,000 medlemmar förutom de kommunister, som befunno sig i Röda arméns led. Arbetarna, d. v. s. de partimedlemmar, vilka på grund av sin sociala ställning eller huvudsakligen genom sitt yrke före sin anslutning till partiet böra hänföras till denna kategori, utgöra ungefär 1 miljon eller 65 proc. av samtliga partimedlemmarna. 310,600 bönder tillhöra partiet, d. v. s. en femtedel av dess samtliga medlemmar, tjänstemän, hantverkare, arbetslösa, de s. k. kustari och dylika utgöra 13 procent av partimedlemmarna och uppgå till 232,600.

Unionens kommunistiska parti räknade vid den nämnda tidpunkten 211,800 kvinnor i sina led.

Rensningen inom partiet resulterade 1929 i att 30 proc. av medlemmarna uteslötos. I år väntas 11 proc. av partimedlemmarna komma att uteslutas.

ARBETARNAS "PROLETARISERING" EN BESVÄRLIG UPPGIFT.

Utåt såväl som inåt presenterar sig sovjetregeringen som "proletariatets diktatur", utövad av "arbetar- och bonderegeringen". Hur med den "proletära" diktaturen förhåller sig, får man ett begrepp genom en artikel, som nyligen varit publicerad i Pravda.

Enligt denna utgör hela f. n. antalet arbetare i Sovjetunionen omkring 16 millioner, d. v. s. något över en tiondel av hela landets befolkning. Av dessa 16 milioner äro över 3 millioner arbetslösa och minst 3 millioner jordbruksarbetare. De i städerna sysselsatta arbetarna utgöra alltså högst 10 millioner.

Under de senaste åren, d. v. s. sedan 1924, har antalet arbetslösa jordbruksarbetare stigit till 3,300,000, men under de sista två åren har proletariatets ökning, märkligt nog, avstannat. Om vi taga i betraktande hela arbetarnas armé, skola vi se, att majoriteten av dessa icke består av industriarbetare. Majoriteten utgöres av jordbruksarbetare, kontorspersonal, butiksbiträden, utkörare och annan i handeln angagerad personal, byggnadsarbetare, tjänstemän och utövare av fria intellektuella yrken. Alla dessa grupper tillsammans utgör över två tredjedelar av hela arbetarstammen. Bland de nuvarande arbetarna äro omkring 45 proc. bondsöner, och 20—30 proc. av dem ha bevarat sina jordlotter, som de odla. Icke endast textilarbetarna, nu som förr, då de flesta vävstolarna befunno sig i bondstugorna, utan också metallarbetarna, d. v. s. den mest industrialiserade arbetargruppen, upprätthålla förbindelserna med landsbygden, och många av dem fortsätta att sköta sina gårdar. Ännu bättre: mer än hälften av textilarbetarna och hälften av metallarbetarna ha så stor avkastning från jordbruket, att de i jordbruksskatt betala över 40 rubel, d. v. s. att de äro klassificerade som väimående medelstora bönder eller t. o .m. som kulaker (storbönder). — Således förvandlas metallarbetaren, som tillhört det verkliga stadsproletariatet och som sådan är sovjetdiktaturens stödjepelare, till en "klassfiende", så snart han beger sig till sin by för att arbeta på fälten, då han blir en kulak. — — —

Sovjetpressen själv är mycket illa berörd av detta sakförhållande och anmärker: "Alla dessa uppgifter utgöra ett klart bevis på att t. o. m. bland själva industriarbetarna finns det breda kanaler, genom vilka småborgerliga idéer genomsyra deras själ." Vad beträffar de stora centra för textil-, metall- och kolindustrierna, består över hälften av arbetarstocken av arbetarsöner. Endast 5 proc. äro söner till kontorister och 2 proc. av bourgeoisen. Sovjetpressen triumferar över att huvuddelen av de i industrierna engagerade arbetarna tillhöra "det verkliga proletariatet". Det "verkliga proletariatet" gör emellertid allt för att med kommunistpartiet som språngbräde komma upp som partifunktionärer och sedan som sovjettjänstemän, d. v. s. lämna sin rena proletära sysselsättning.

Gör ett besök

i min affär, där köper Ni

SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER

till absolut lägsta priser.

Carl Sandbergs Smöraffär

Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

SVARTA SPALTEN

ALOISI. — Italiensk baron och inbrottstjuv. Med hjälp av en beryktad professionell brottsling vid namn Papini från Livorno lyckades han 26/2 1917 ur tyska konsulatet i Zürich stjäla en ur spionsynpunkt viktig dokumentsamling. Aloisi har sedermera varit italiensk envoyé i Köbenhahavn och Angora. (Ordet "barone" betyder på italienska såväl friherre som skojare.)

BECKER. — Tysk ingeniör-doktor. Anklagades 1929 i Berlin för utprångling av förfalskade ryska sedlar.

CALLES. — Mexikansk f. d. rikspresident och general. Amerikanska myndigheter utfärdade 1929 mot honom häktningsorder för delaktighet i morden å generalen Blanco och översten Martinez i Laredo 1922.

CHAMBERLAYNE, Margaret. — Engelsk societetsdam. Häktades 1929 för butiksvindlerier, sattes i cell samman med Londons värsta avskum och infördes i förbrytargalleriet. Häktningen har visat sig vara ett polismissgrepp. Den rätta skyldiga, en majorska, eftersöks fortfarande.

DICKETS, Walter. — Canadiansk bankman, som stal 3,000,000 dollar i Ontario och rymde till Europa, där han begick ytterligare bedrägerier. Häktad 1929 i Salzburg.

EINTREI, August. — Estnisk marinkapten från Loksa. Bötfälldes 1929 i Finland för spritsmuggling.

ENGBERG, Jalmar. — Oulais kommunalnämndsordförande (i Finland). Avsatt 1930 för skattebedrägerier under 9 års tid.

FUNNEMARK. — Norsk redaktör i Skien. Orättvist häktad som anarkist i Italia 1930.

GRANZ, Bruno. — Sachsisk f. d. lantdagsledamot i Limbach och kommunistledare. Begick 1929 övervåld mot en nationalsocialist och avstraffades omedelbart med en kraftig bastonnad.

HELANDER, Toivo H. — Exekutionsassistent i Tavastehus. Dömdes 1929 för stöld av 45,000 mark till 1 års tukthus.

HELLMAN, Paavo. — Finsk nykterhetsövervakare i Rosnäs. Anklagades 1929 för fylleri och hemfridsbrott.

KALEVO, V. — Finsk litteratör, en av Lalliförbundets stiftare. Anhölls 1929 för politisk provokation.

KIURU, Antti-Armas. — Finsk dragonunderofficer. Häktades Helsinki 1929 för mordförsök.

MIHIN. — Ukrainsk byråchef i forststyrelsen i Xarkov. Häktad 1929 jämte 150 medbrottslingar för vidlyftiga bedrägerier.

"OLDENBURG-ROMANOV, A... Nikolaevicz." — En person, som utger sig vara den siste ryske kejsarens son, häktades 1929 i Bagdad.

WESLY. — Norsk kapten, byråchef i arméns huvudintendentur. Häktad i Oslo 1929 för stöld av 75,000 kr.

INTERNATIONAL INTELLIGENCE INSTITUTE.

---

men i själva verket för att efterkomma den förhatlige Neckers avskyvärda ingivelse, ansåg min farfader Baron de Loyville d'Auders, att konungadömet var förlorat. Han förstod även Louis XVI:s ödesdigra beslut att slutligen nedsätta adeln för att stödja sig på det tredje ståndet. Emigrationens första följder drabbade honom; han ansåg den som en rättmätig protest mot konungadömets hotelser samt mot de rättigheter, som tredje ståndet tillskansat sig genom konungens svaghet. Hädanefter hade sire de Loyville d'Auders en enda tanke, vilken han redan i själva verket hämtat från studerandet av Jean Jacques, något som utgjorde hans största förnöjelse: nämligen den att bryta fullständigt med den övriga mänskligheten samt att för alltid skilja sig från en samtid, som han numera endast betraktade med avsky. Sire de Loyville d'Auders ägde i denna trakt ett herresäte, som naturens nyck och människans konst på ett beundransvärt sätt in-

rättat i enlighet med de planer han umgicks med. Där funnos mitt uti ett träsk av bäckar, vilkas naturliga lopp fått en annan riktning och medels kanaler förvandlats till en sjö, översvämmande ansenliga jordsträckor — där funnos en massa ängar, fält och skogar, tillräckliga, de förra att säkra födan för talrika hjordar, de senare att giva säd i överflöd, där funnos slutligen skogar tillräckliga att lämna den nödvändiga veden eller material till byggnader; det uppvisade allt som är nödvändigt för att leva och äga bestånd för ett stort mänskligt bosättningsföretag. Två små avlägsna byar, var och en bestående av fem till sex hushåll, utgjorde vistelseorten för tvenne hederliga arbetarefamiljer, förenade sinsemellan genom blodets och vänskapens band. De måste räcka till för att odla jorden samt förse oss med tjänare i och för slottets underhåll. Slottet hade blivit uppbyggt under Louis XIV:s tid av presidenten Loyville d'Auders och var i stånd att mot-

da byarnas fäder och bildade tillsammans med sin svåger, den äldste Mainville, och biskopen ett slags råd, inför vilken han delgav sina planer till prövning, samt uppfordrade dem att binda sig genom ed både för sig själva och deras efterkommande att iakttaga de stränga villkoren i det kontrakt som han med deras gillande önskade skriva ömheten och kärleken tillförsäkrade deras medverkan redan på förhand — därpå lät han spränga den enda stenbrygga som förenade detta hörn av jorden med den övriga världen. Trakten var vid denna tid alldeles öde och slottets existens fullkomligt okänd. Man måtte hava trott efteråt att en ofantlig vattensträcka utbredde sig där slottet är rest och ingen har frestats utforska något, vattnets ringa djup gör all navigation i båt nästan omöjlig, och förövrigt hava åtskilliga rykten skickligt utspridda i trakten — angående febrar, häxeri och spöken i dimman etc. — hittills avvänt all nyfikenhet. Från och med denna välsignade dag,

Ni vill skämta. Jag har aldrig lämnat Chateau d'Anders och är säker på att aldrig hava haft äran möta Eder eller samtala med Eder. Hon gjorde en kort bugning full av värdighet, och passerade framför mig, med handen upplyftad vilande på knappen av sin långa käpp. Det oaktat gav hennes lockar, samlade i hast under en herdinnas stråhatt besatt med lantliga blommor, henne ett tämligen modernt utseende. Hon stapplade en smula, gående på sina smala klackar och klänningens veck raspade i alléens sand med ett fint ljud. Labyrinten var snart passerad, vid utgången av dess slingringar gjorde Mlle de Loyville d'Auders ännu en bugning för mig och tog av i en allé, som ledde till lantgårdarna, i det hon visade mig en annan väg, vilken gick i riktning mot parterrerna. Jag lydde denna stumma befallning, given med det allra vackraste leende, jag var redan ledsen över att lämna henne.. Utan tvivel väntade man på min återkomst, ty en lakej kom genast

BANKIR ASCHBERG OCH BANKSVINDELN.

SPECIALUTREDNING FÖR NATIONEN.

XIV.

POLISRAPPORTEN MISSVISANDE. LAGFARTSBEVIS SOM TALA.

Kriminalpolisen har nu framlagt en längre rapport om svindeln Allmänna sparbanken.

I rapporten bekräftas den i Nationen lämnade uppgiften, att fastigheten var belånad för sammanlagt *3,030,000 kr.* Vi hade angivit luftinteckningarna till *1,230,000* kr., men då nu fastigheten är försåld för *300,000 kr. lägre än taxeringsvärdet*, nödgas vi öka på "luften" med motsvarande belopp. *De inteckningar som saknade allt värde utgjorde alltså 1,530,000 kr.*

Den stora frågan är nu, vem som tagit hand om alla dessa pengar? Såvitt vi kunna förstå har det knappast kunnat vara någon annan än fastighetsägaren. Vem var då denne?

I kriminalpolisens till Rådhusrätten den 21 januari 1930 avlämnade rapport heter det bl. a. "att direktör *Carl Erik Kinman* hösten 1918 för samtliga då bildade Allmänna sparbanker *inköpte fastigheten* Vasagat. 4 (Kv. Snäckan 3) för troligen (?) 1,200,000 kr. Hr *Kinman upptog sedan lån i* Stockholmsbanken, så att fastigheten slutligen blev graverad för 3,030,000 kr. I början av 1920 sålde Kinman egendomen till fastighetsaktiebolaget Snäckan för *2,300,000* med villkor att fastigheten skulle få köpas av sparbanken för 2,400,000 kr. Sedan likviderade fastighetsaktiebolaget Snäckan och ett nybildat bolag, Intressentaktiebol. Snäckan, övertog fastigheten. Men varför detta gjordes vet ingen någonting."

FAKTA SOM TALA.

Hur mycket är nu sanning av allt detta? Var det verkligen direktör Kinman som var fastighetsägaren och således inhöstade lånet på luftinteckningarna? Vi låta följande aktstycke besvara den frågan:

"Avskrift officiellt utfärdad den 24 jan. 1930.

Stockholms Rådhusrätt gör veterligt, att Rådhusrätten denna dag meddelat Svenska Ekonomiaktiebolaget lagfart å den på Norrmalm i kvarteret Snäckan under N:o 3 efter 1810 års nummerordning å fri och egen grund belägna fastighet som bolaget för sjuhundrafemtiotusen kronor köpt av Bankdirektören Olof Aschberg enligt transport den 3 juni 1918 tecknad å köpebrev den 15 mars detta år; hållande enligt tomtkarta — — — — och varder till bevis härom detta lagfartsbevis utfärdat.

Stockholms Rådhus den 10 juni 1918."

Hur man än vrider och vänder namnet Aschberg, kunna åtminstone icke vi utläsa det till Kinman. För att förtydliga det hela kunna vi tillägga att av luftinteckningarna på *1,530,000 kr.* ha numera inteckningar för *1,189,000 kr. förkommit*, enligt vad man kan räkna ut efter den redogörelse över fastighetsförsäljningen som var införd i Stockholms Dagblad den 23 jan. 1930.

Av fastighetens eventuella försäljning till *Kinman* hösten 1918 och försäljningen till *fastighetsaktiebolaget Snäckan* i början av 1920 spåras icke ett ord i lagfartsböckerna. Det var tydligen någon sorts "luftköp" mellan direktör Aschberg och Kinman och denna transaktion har naturligtvis ingenting med verkliga äganderätten till fastigheten att skaffa, då det ju icke blev lagfaret.

FRÅN ASCHBERG TILL—ASCHBERG.

Däremot är det alldeles riktigt att *Intressentaktiebolaget* Snäckan blev ställt som ägare av sparbanksfastigheten år 1921. Beviset härpå är av följande lydelse:

"Avskrift officiellt utfärdad den 24 jan. 1930.

Stockholms Rådhusrätt gör veterligt, att Rådhusrätten denna dag meddelat Intresseaktiebolaget Snäckan lagfart å den på Norrmalm i kvarteret Snäckan under N:o 3 efter 1810 års nummerordning å fri och egen grund belägna fastighet som bolaget för en million tvåhundrafemtiotusen kronor köpt av Svenska Ekonomiaktiebolaget enligt köpebrev den 14 oktober 1921, hållande enligt tomtkarta — — — — — — — — och varder till bevis härom detta lagfartsbevis utfärdat.

Stockholms Rådhus den 20 mars 1922."

Således: fastigheten värderades till *1,250,000 kr.*, då den den 14 oktober 1921 överfördes från Olof Aschberg till — Olof Aschberg. Försäljningen enligt polisrapporten år 1920 för 2,300,000 kr. få vi nog överföra till de fria konsternas område.

Här må tilläggas att av de ovanstående *1,250,000* kr. belånade hr Aschberg inteckningar i *två försäkringsbolag* för *1,200,000* kr., ty *för Allmänna sparbanken voro dessa inteckningar för goda!* Själv behöll han inteckningar för 50,000 kr. och dessa pengar utbetalades till honom den 1 oktober 1929, då Enskilda Banken lät inköpa fastigheten, Vasagat. 4.

Vem ägde då Intressentaktiebolaget Snäckan? Kriminalutredarna ha ju icke lyckats få någon klarhet i, varför detta bolag bildades, ledsamt nog. Vi vilja dock stå vederbörande till tjänst också med detta.

Dokumentet här nedan anger mycket tydligt, var det är "som skon klämmer". Det lyder:

"Avskrift, officiellt utfärdad den 24 jan. 1930.

Stiftelseurkund för Intressentaktiebolaget Snäckan.

1) Bolagets verksamhet skall hava till föremål att äga och förvalta fastigheten N:o 3 i kvarteret Snäckan i Stockholm.

Stockholm den 14 maj 1921.

Svenska Ekonomiaktiebolaget.
Olof Aschberg. O. Lindholm.
F. Elmgren.
F. Hammarstrand. K. Vestfelt

Teckningslista.

			Kr.
K. Vestfelt, agron.	1	aktie	1,000: —
F. Elmgren, kamrer	1	„	1,000: —
O. Lindholm, dir...	1	„	1,000: —
F. Hammarstrand, revisor	1	„	1,000: —
Svenska Ekonomiaktiebolaget Olof Aschberg	181	„	181,000: —

Vidimeras:"

Hade nu bara direktör Aschberg icke begått den oförsiktigheten att själv visa sig i denna fördömda Snäcka, hade förmodligen polisprotokollet varit litet fylligare angående detta bolags tillblivelse.

Således: *hr Aschberg var ägare av bankfastigheten under perioden 1918—1929, varav följer att det var han och ingen annan som uppbar penningarna som Allmänna sparbanken lämnade ut mot luftinteckningar i denna fastighet, summa 1,530,000 kronor!*

Av detta lilla enkla fall kanske man kan sluta sig till, vem som tagit hand om nettovinsten på sparsvindeln — 20 mill. kronor.

Genom denna nu avslutade specialutredning framgår:

1. att *bankdirektören Aschberg varit organisatör och ledare av de Allmänna sparbankerna;*
2. att *direktörerna Gustaf Svensson och C. E. Kinman endast varit ledarens bulvaner och verktyg;*
3. att *de övriga medverkande personerna inlockats för att tjäna som dekorationer eller blindpipor;* samt
4. att *kriminalpolisens utredning av sparbankssvindeln i vissa delar är direkt missvisande.*

INITIERAD.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Söndagen den 19. jan. hade de populära Landstormslottorna sin första egentliga fälttävlan. Denna, som i likhet med den samtidiga tävlingen för landstormsaspiranterna, vilken refererats i n:o 204, planlagts och leddes av landstormskaptenen Thorgny Ström, hade samlat ett 40-tal deltagarinnor. Tävlingen var uppdelad i tre grenar, orientering från stationspunkt (5 punkter), avståndsbedömning (5 avstånd), båda dessa tävlingar förlagda till Knista, norr om Tureberg. Sedan dessa två grenar undanstökats promenerade de tävlande till det c:t 1 km. avlägsna Bög, varest starten skedde för en 3 km:s terrängmarsch, vars mål var förlagt vid Hägerstalund. Den förutsättning, som låg till grund för denna tävlingsgren, var, att några landstormslottor hade skött förplägnaden vid ett landstormskompani, som under natten legat förlagt vid Bög, men av en fientlig avdelning fördrivits, man visste ej vart. En rapportkarl hade emellertid lyckats komma i förbindelse med lottorna och lämnat dem meddelandet, att egna styrkor funnos vid Hägerstalund, men att landsvägen dit var oframkomlig på grund av pågående eldgivning. Det gällde alltså att terrängledes med ledning av kompass och karta söka sig fram till Hägerstalund. Efter denna förutsättning släpptes lottorna i väg, en och en och lyckades samtliga nå målet. En del resultat i de olika grenarna voro förvånansvärt goda under det att helt naturligt också åtskilligt brast på andra håll. Men annat var ju ej att vänta vid detta första försök, och dess resultat var i alla fall sådant, att ingen torde låta sig avskräckas från att ytterligare uppöva sin orienteringsförmåga och sina möjligheter att taga sig fram i terräng, kunskaper, utan vilka en landstormslotta, hon må i andra avseenden vara hur framstående som hälst, ej kan sägas vara "i alla avseenden fältduglig".

Resultaten såväl av denna som av aspiranternas tävling komma att i utdrag meddelas i ett senare nummer.

•

I "Svensk Underbefälstidning" n:o 6/1929 återfinnes i en artikel betitlad "Försvaret just nu. Några ord om läget", följande uttalande om landstormen:

"Dessa ord om 'läget' äro icke avsedda att vara i minsta mån uttömmande, men en oförlåtlig lucka skulle de uppvisa, om ej det frivilliga försvarsarbetet berördes. Detta är faktiskt ljuspunkten för närvarande, särskilt vad landstormsrörelsen beträffar. Inom denna pågå oavbrutet olika slag av kurser, och man kan verkligen förvånas över den uppryckning, som här ägt rum. Hålles denna takt i fortsättningen, rycker snart landstormen upp i jämnbredd med linjen i fråga om användbarhet i och betydelse för försvaret. Rörelsens sätt att vara och arbeta tyder också på att den är genomträngd av en sant demokratisk anda, som den framförallt må se till att vårda. Den är nämligen en dyrbar klenod. Linjeförsvaret kan här lära, att det icke behöver betyda desorganisation att släppa in en folklighetens fläkt i en organisation, som arbetar på övningar för försvarsändamål. Måhända är det frivilliga försvarsarbetet, som det kommit till uttryck i landstormsrörelsen, det viktigaste av vad som sker inom vårt försvar för närvarande."

En aktiv officer, som en tid följt utbildningsarbetet inom landstormen, utan att som instruktör deltaga i detsamma, uttalade sig sålunda, att frånsett de ofta synnerligen goda resultat som utbildningen medfört, det som förvånade honom mest var det stora antalet deltagare. Det var honom en ständig källa till förundran att en så stor skara personer i olika ställningar i samhället ville utan ringaste ekonomiska utbyte, utan tvärtom ibland med ekonomisk uppoffring använda sin ofta knappt tillmätta fritid till arbete på landstormens utbildningskurser. "Hur ha Ni tid till det? Hur orka Ni med det?", svaret måste bli, att för en idé, vars förverkligande man är inriktad på, kan man offra allt att den må bli genomförd. Som landstormens motto skulle kunna sättas: "Ett fritt folk i ett fritt land."

E. C. S.

RÄTTELSE.

På grund av ett ombrytningsfel blev sista meningen i artikeln "Frivilliga Försvaret" i förra veckans nr förvanskad. Den riktiga lydelsen skulle vara:

"Men mer än så behövs det för att störa sammanhållningen inom en kår, som är sammansatt av medlemmar i ytterst heterogen ställning om man ser på deras ställning i samhället, men som enas av en gemensam, allt uppslukande känsla, fosterlandskärleken."

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

PRENUMERERA Å NATIONEN!

för att säga mig att baronen önskade tala vid mig i sitt bokkabinett. Då han såg mig inträda, antog denne seigneur en vördnadsbjudande hållning, och jag kunde genast förstå att mitt ansikte icke hade behagat honom. Men jag hade orsak att göra honom förvånad, och jag tog till orda för att förekomma honom.

— Monsieur de Loyville d'Anders, jag börjar att förstå allt. Han gjorde en rörelse liksom om jag kastat en kopp ättika i ansiktet på honom.

— Huru vet Ni mitt namn?

— Detta vapen, Monsieur — jag visade honom på en vapensköld som höjde sig över hans huvud — namngiver tydligen ättlingen av ett förnämt hus.

Han tvekade ett ögonblick, var tyst, men sade slutligen: — Jag visste inte, Monsieur, att detta vapen ännu var känt, detta visar åtminstone att vissa minnen från det gamla Frankrike bibehållas och fortplantas. Jag är lycklig häröver.

ligen delade en ädel kvinna, vilkens minne bevarats bland oss som minnet av en fé, derns försakelse: jag skall berätta för Eder hennes rörande historia. Hon hette Marie Flore Caroline.

— Jag vet det, sade jag oklokt nog. Han syntes häftigt upprörd.

— Alltså är Eder ankomst hit inte tillfällig?

— Jag skall giva Eder när Ni så vill alla de förklaringar som Ni önskar. Sire d'Anders lugnade sig och fortsatte:

— Må vara jag måste avsluta berättelsen. Nu i synnerhet är det nödvändigt att Ni får veta allt. Det fanns dessutom inom slottets område några manliga medlemmar av en adelsfamilj som bebodde en liten byggnad i utkanten av parken; den hette Gerard de Mainville och hade gjort pagetjänst. Dessa ädlingar, ofta tillsammans med herrarna de Loyville d'Anders, betraktade sig en smula som vasaller eller snarare klienter, i ordets latinska mening. Min farfader sammankallade de bå-

stå tidens härjningar. Från det ögonblicket min farfader fattat planen att draga sig tillbaka från hovet avreste han med posten till Rouen, varest han gifte sig med en Mlle de Marans. Hon var fader- och moderlös utan en enda släkting eller någon att hålla sig till och älskade ömt den make himlen givit henne, och denna senare hade ingen svårighet att vinna henne för sina planer. De lämnade Rouen en morgon — samma dag som ryktet utspreds att konungen gav sitt bifall till sammankallandet av "Etats generaux" — och begåvo sig till Chateau d'Anders, varest de mottogos av Baronens ena syster, gift med en av traktens ädlingar, Sire de Vassetot samt av en yngre broder, vilken var andlig. Denne broder, abbé de Giscourt, hade varit aumonier hos Mesdames, Louis XV:s döttrar, samt genom konungens synnerliga ynnest blivit utnämnd till biskop av Saint Waast, en syssla som inbringade 1500 livres i räntor samt icke fordrade hans residens därstädes. Slut-

Men Monsieur, eftersom Ni vet, vem jag är kan Ni säga mig vad man sagt Eder angående min familj, samt om man tror att den ännu existerar?

— Man har försäkrat mig att alla medlemmar av familjen Loyville d'Anders försvunnit kort före händelsen 1789. Man förmodar att de utvandrat tilsammans samt att ätten så småningom dött ut i landsflykten.

Baronen kramade en pris snus i sina fingrar och sade:

— Det ligger något sant häruti; dock, utvandringen ägde rum inom landet och familjen är inte utdöd. Han avbröt meningen, gripen av en ständigt återkommande, smärtsam tanke: den kommer att dö ut, alldenstund jag endast har en dotter och emedan denna senare aldrig kommer att gifta sig. Sedan, liksom fattande sitt beslut, sade han:

— Monsieur, den dag konungen församlade ädlingarna, som det tyckes på initiativ av M. de Calenne,

SVERIGES UTRIKESHANDEL UNDER 1929.

EXPORTÖVERSKOTT Å 36 MILJ. KR.

Enligt kommerskollegii redogörelse uppgick 1929 års totala handelsomsättning med utlandet till c:a 3½ miljarder kronor. På grundval av de preliminärt uppskattade siffrorna skulle slutfacit för fjolårets handelsbalans utgöra ett exportöverskott på c:a 36 milj. kr. mot ett importöverskott för 1928 på 134,2 milj. kr.

Vi återgiva härnedan de viktigaste siffrorna för utrikeshandeln:

IMPORT.

Varuslag		1929	1928	1929	1928
Närings- och njutningsmedel.					
Sill, saltad	1,000 ton	1.94	1.98	29.53	29.37
Majs	1,000 „	4.75	3.50	76.83	190.43
Vete	1,000 „	27.94	24.31	274.46	263.19
Råg	1,000 „	9.63	8.06	97.48	98.33
Sojabönor m. m.	1,000 „	4.32	5.01	95.50	94.05
Kaffe, obränt	1,000 „	2.97	2.73	40.69	42.69
Socker	1,000 „	23.40	17.98	143.32	93.91
Foder- och gödselmedel.					
Oljekakor	1,000 ton	13.41	14.08	129.46	136.22
Konstgödsel	1,000 „	7.80	8.95	183.73	176.53
Bränsle.					
Stenkol	mill. ton	0.48	0.34	4.99	4.10
Koks	„ „	0.15	0.09	1.27	1.12
Bensin	„ lit.	32.27	28.36	344.38	314.94
Textila råvaror och fabrikat.					
Bomull	1,000 ton	2.44	2.33	21.66	24.53
Ull	1,000 „	0.42	0.48	7.61	7.38
Ullgarn	1,000 „	0.24	0.15	2.82	2.75
Bomullsvävnader	1,000 „	0.30	0.25	3.69	3.90
Yllevävnader	1,000 „	0.07	0.06	1.36	1.38
Hudar och skinn.					
Oberedda	1,000 ton	1.02	1.16	14.75	16.44
Beredda	1,000 „	0.86	0.06	0.78	0.91
Järn och metaller.					
Tackjärn	1,000 ton	9.44	7.91	90.09	78.88
Balkar och annat varmvalsjärn	1,000 „	16.64	10.42	172.62	142.09
Koppar	1,000 „	1.79	0.34	25.14	20.18
Fartyg, fordon och verkstadsprodukter.					
Fartyg	mill. kr.	0.89	0.93	13.18	23.37
Automobiler	„ „	1.62	2.71	45.67	49.—
Elektr. specialapp. (radio m. m.)	„ „	1.52	0.92	13.62	9.34

EXPORT.

Varuslag		Dec. 1929	Dec. 1928	Januari—Dec. 1929	Januari—Dec. 1928
Närings- och njutningsmedel.					
Fläsk	1,000 ton	1.35	1.54	19.66	22.60
Smör	1,000 „	2.05	1.45	24.94	17.54
Vete och råg	1,000 „	12.58	12.20	75.32	79.46
Hudar och skinn.					
Oberedda	1,000 ton	0.97	1.43	13.46	12.18
Trävaror.					
Oarbet. virke o. bilade trävaror	1,000 m³	27.124	35.269	1,099.20	1,157.665
Sågade trävaror	1,000 „	362.750	414.956	4,714.41	4,118.40
Hyvlade bräder	1,000 „	69.566	102.591	912.603	853.674
Pappersmassa och papper.					
Mekanisk massa (torr vikt)	1,000 ton	32.38	37.36	334.76	278.21
Sulfitmassa (torr vikt)	1,000 „	111.67	122.55	945.68	712.—
Sulfatmassa (torr vikt)	1,000 „	66.80	52.27	506.27	336.38
Tidningspapper	1,000 „	20.60	15.85	197.53	159.88
Annat papper	1,000 „	19.87	19.53	238.13	205.22
Mineral.					
Järnmalm	mill. ton	0.79	0.63	10.92	5.13
Gatsten	„ kr.	1.23	0.83	16.38	15.35
Järn och metaller.					
Tackjärn	1,000 ton	5.80	7.36	71.01	72.02
Stångjärn, valstråd etc	1,000 „	7.00	8.06	91.26	83.87
Rör	1,000 ,	1.58	2.02	25.13	19.05
Kokapparater av mässing	1,000 „	0.15	0.20	1.77	1.71
Fartyg, verkstadsprodukter och tändstickor.					
Fartyg	mill. kr.	3.03	6.76	22.88	20.55
Elektriska maskiner	„ „	2.92	3.49	32.45	43.76
Separatorer	„ „	1.67	2.32	18.30	25.74
Motorer, ej elektriska	„ „	1.70	1.28	18.33	15.42
Kullager	„	2.23	2.86	35.72	32.91
Telefon- och telegrafapparater	„ ,	1.21	1.17	13.87	13.54
Tändstickor	1,000 ton	4.14	4.33	49.25	45.99

KONTROLLEN ÖVER TOBAKSMONOPOLET.

I sitt som tillkallad sakkunnig inom finansdepartementet avgivna utlåtande ifråga om den statliga kontrollen av monopolens verksamhet, ansluter sig justitierådet Borgström, evad det gäller tobaksmonopolet, till kontrollutredningens förslag att preferensaktiekapitalet bör utgöra endast 1 milj. kr. Däremot böra enligt hans mening livförsäkringsbolagen icke gå som aktieägare utan dessa utses av k. m:t samt den garanterade utdelningen höjas från 5 till 5½ eller 6 proc.

Hr B. ansluter sig vidare till utredningsmännens förslag om indragande av jourhavande direktörsbefattningen och inrättandet av ett direktörsråd. Beträffande omläggningen av revisionen för att öka det allmännas inflytande avvisar hr Borgström utredningsmännens förslag att vardera kammaren skulle utse en revisor. Han befarar nämligen ovidkommande politiska synpunkter vid valet. Däremot bör före oktrojtidens utgång anordnas en särskild undersökning av bolaget, gärna genom ledamöter av riksdagen.

För att ytterligare stärka det allmännas inflytande föreslår hr Borgström att k. m:t utser tre eller fyra revisorer under det bolaget endast utser en — det är ju i och för sig intet som hindrar att till revisorer utses riksdagsledamöter. Hr Borgström avstyrker utredningsmännens förslag om rätt för utomstående att hos revisionen göra anmälan om förmenta missförhållanden, då det lätt kunde konstituera revisionen som en slags överinstans över styrelsen.

FALLET LABER ÄN EN GÅNG.

I Finland har den i vårt förra nummer införda utredningen om fallet Laber väckt stort uppseende. Man skall dock ej tro att artikeln innehöll allt vad vi veta i saken. Likmätigt en över partierna stående tidnings plikt har Nationen skaffat sig alla tillgängliga och otillgängliga upplysningar.

Sålunda är det Nationen bekant, att Salomo (alias ”Ludwik”) Josefsson Laber var född 24. 4. 1889 av judeföräldrar i Ukraina. Hans **värd i Hälsingfors** var balettmästaren ”Mr Gé”, alias Georg Herman Karl Grönfelt; född i S:t Petersburg 28. 6. 1893.

De sista personer som sågo Laber i livet voro ett par divorcerade damer, nämligen fru Aleksandra Alice baronessa Buxhöwden, född i S:t Petersburg 2. 5. 1895 och skild från en herr Råberg. Den andra damen var den ryskbördiga fru Mary Diakowska, född i Wien 16. 10. 1871, och skild från herrarna Bergman, Hagelstam, Heiroth och Borgström. Hon bor nu i Hälsingfors som självadlad fru ”von” Heiroth, men har nyligen besökt bolsjevikmetropolen Moskwa.

För att visa vår diskretion må en del andra kända namn tillsvidare utslutas. Det är ej vår avsikt att skandalisera någon utan tvärtom att stävja spridandet av bevisligen falska uppgifter.

Till de senare hör den av ovan berörda personer spridda beskyllningen mot landshövdingen Jalander, att han vore skyldig till Labers självmord genom att avslå dennes anhållan om att få vistas i Finland. Hur ovederhäftig denna beskyllning är framgår av följande ryska brev, skrivet av Laber till hans fader 24. 12. 1929: ”Jag har förtjänat denna tunga och skamliga död. Jag har alltid varit en hård människa, egoist och lögnare, och jag omkommer. Nu åtminstone meddelar jag min rätta karaktär och avgår från scenen av fri vilja. Det lönar sig ej att begråta mig.”

I ett annat ryskt brev meddelade Laber, att han redan 2 gånger förut tänkt taga sitt liv, första gången i Praha för ett och ett halvt år sedan.

Jag hoppas att de falska ryktena genom här meddelade fakta måtte stävjas. Om icke, nödgas vi draga upp ridån för den fulaste *bakgrunden* i Finska operan. Men helst vilja vi slippa. Emellertid är det svårt begripa varför en så finnfinsk statsinstitution har så intima judiska och ryska relationer. Sammanhänger det med vad som på engelska kallas backdoor work?

ARGUS.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

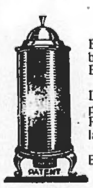

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

TALMANSKONFERENS OCH UTRIKESNÄMND.

Riksdagens kamrar ha till ledamöter av *talmanskonferensen* omvalt från Första kammaren hrr David Bergström (f), Möller (s.) och Nilsson i Kristianstad (h) och från Andra kammaren hrr C. G. Ekman (f.), P. A. Hansson (s.) och Magnusson i Tumhult h.).

Till ledamöter av Utrikesnämnden ha utsetts: från Första kammaren hrr Nilsson i Kristianstad (h), Hjalmar Hammarskjöld (h), Nilsson i Gränebo (bf), Kvarnzelius (f), David Bergström (), Olof Olsson (s), Sandler (s) och Möller (s) samt från Andra kammaren hrr Magnusson i Tumhult (h), Nilsson i Bonarp (h), Lithander (h), Olsson i Kullenbergstorp (bf), C. G. Ekman (f), P. A. Hansson (s), Larsson i Västerås (s), och Engberg (s).

Suppleanter äro: Från Första kammaren hrr von Geijer (h), Widell (h), Tjällgren (bf), Rosén (f), Hellberg (l), Rydén (s), Bärg i Katrineholm (s) och Thorberg (s) samt från Andra kammaren hrr Pettersson i Bjälbo (h), Järte (h), Winkler (h), Andersson i Grimbo (bf), Bengtsson i Norup (f), Wigforss (s), Johansson i Stockholm och Ward (s).

Till ordförande i de ständiga utskotten utsetts:

i konstitutionsutskottet hr Reuterskiöld (bf), ordförande, och hr Sävström (s), vice ordförande,

i statsutskottet hr Kvarnzelius (f), ordförande, och hr Andersson i Råstock (s), vice ordförande,

i bevillningsutskottet hr Nilsson i Kristianstad h), ordförande, och hr Bärg i Katrineholm (s), vice ordförande,

i bankoutskottet hr C. E. Svensson (s), ordförande, och hr Winkler (h), vice ordförande,

i andra lagutskottet hr Westman (bf), ordförande och hr von Sydow (h), vice ordförande,

i jordbruksutskottet hr Johansson i Uppmälby (s), ordförande, och hr Sederholm (h), vice ordförande.

Samtliga äro omvalda utom hr Reuterskiöld, vilken efterträder hr von Geijer (h).

YTTERLIGARE 2,5 MILJ. TILL INSÄTTARNA I ASCHBERGSKA ”SPARBANKEN.”

Då riksdagen i fjol beslöt statshjälp åt insättare i Allmänna sparbanken, ställdes härför som bekant till kreditkassans förfogande en särskild garantifond på 11 milj. kr. Enligt beräkningar kommer emellertid hjälpten till insättarna att uppgå till 13,5 milj. kr. Finansministern föreslår nu därför, att garantifonden ökas med 2,5 milj. kr.

DEN UTLÄNDSKA TURISTSTRÖMMEN.

Skånes turisttrafikförenings statistik över antalet till Sverige över Malmö inresande utlänningar visar under 1929 en totalsiffra av 162,283. Största antalet turister har kommit från Danmark, nämligen 143,531 och därnäst från Tyskland och Förenta Staterna. Sedan 1925 har turistströmmen över Malmö ökats med omkr. 130 proc.

Prenumerera! - Annonsera!

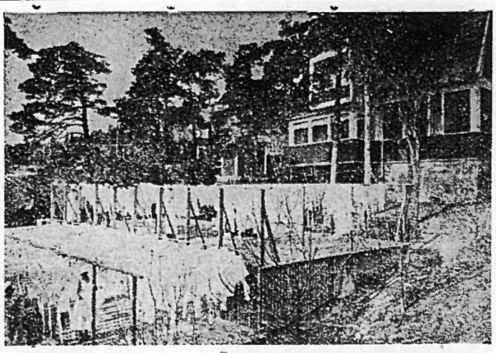

SOLTORKNING AV TVÄTTKLÄDER I BARRSKOGSLUFT
vid
Nockeby Tvättinrättning
(bästa landstvätt)
Gott utförande av tvätt, mangling och strykning. Specialité: Gardinstrykning. Även reparation av söndrigt linne. Ferm och punktlig exp. Humana priser.
Tel.: Alsten, Namnanrop: Nockebybro.

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 58
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 31 JANUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

"FOLKVILJANS" FABRIKANTER.

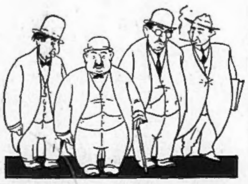

Den regerande demokratien stöder sig framför allt på "folkviljan", sådan denna uppenbarar sig i dagspressen. Därav ock dess väsen! Ve det statsöverhuvud, den regering, riksdag, enskilda representant eller medborgare som ej visar "folkviljan" i pressen tillbörlig respekt! Deras lyckodagar äro räknade, tämligen skoningslöst äro de dömda, såsom veritabla "folkfiender" och göra i regel klokast uti att först som sist packa in. "Folkviljan" är nämligen en sträng herre som ej tål, att någon förbryter sig mot det "suveräna" folket.

Här i landet skötes fabrikationen av "folkvilja" som bekant framför allt av hebreiska bokförläggaren K. O. ben-Albert Bonnier i hans egenskap av icke-officiell svensk folkupplysningskommissarie. Till sin hjälp har han en stor här av till största delen ras- och trosfränder jämte en skara underhuggare av själlösa gojimtypen, vilka sörja för textutläggningens detaljer i de skilda "upplysningsorganen". Tillsammans åstadkomma alla dessa den imposanta presskonsert, varav vi alla dagligen njuta.

MANDAT-HUNGERN.

Ett typiskt exempel på den förnärvarande här i landet florerande mandathungern — roten till det nuvarande parlamentariska eländet — utgör helt visst en vid ett sammanträde i Boda socken i Dalarne nyligen inträffad episod.

En ledamot valdes i en viss kommitté efter en avliden. Men som den avlidne också varit ordförande skulle även än sådan väljas. Förslag gjordes på den nyvalde ledamoten, men detta tycktes ej vara till den sittande ordförandens belåtenhet varför han lät sin stämma ljuda och sporde:

— Detta kan jag åtaga mig, eller vill ni inte ha mig?

En röst ur hopen: —Joo!

— Är det då stämmans beslut att ni väljer mej?

Samma ensamma röst: Jaa.

Klubbslag och mandatet var räddat.

DEN AKTUELLA DAGSPOLITIKENS MEFISTO OCH MARGARETE.

Ur Pravda återge vi ovanstående unika bild, föreställande den galante politiske Mefistofeles', Onkel Sams, senaste uppvaktning för dygdädla, något bedagade ungmön Germania, då denna medels kärleksfulla ord skulle förmås att acceptera den välvillige onclens planer (Young-planen) etc. Hur älskogsscenen avlöpte, veta vi i dag. Germania "räddades" från dagens värsta plåga.

DET MYSTISKA STATSRADET.

I vårt förra nummer berördes de intensiva påtryckningar som från hebreiskt håll utövats på regeringens ledamöter i syfte att få dem att falla undan för den plutokratiska demokratiens krav på det svenska jordbrukets underkastelse på nåd och onåd. Man appellerade till ömsom statsrådens taburettkärlek ömsom deras nationella sinnelag under påvisande av de riksmoment ur fosterlandets synpunkt som ett trotsande av folkviljans majestät" (= Herrar Bonnier & Heckscher) måste innebära.

Men också andra argument nyttjas när det gäller att vinna tveksamma statsråd. Hur ofta ha ej i vår tid landshövdinge-, generaldirektörs-, överdirektörs- och professorsämbeten tilldelats som rena belöningar för av statsråd visad förståelse för "folkets sak"! Den här gången koncentrerades ansträngningarna på det politiskt tydligen något haltande statsrådet Lundvik, som Bonniers D. N. undan för undan spelar ut som en förtryckt regeringsmedlem, förhindrad att ge uttryck för sin "ärliga mening" i jordbruksfrågan. Allehanda påtalar avisans intensiva ansträngningar att spränga sammanhållningen inom regeringen. Tidningen skriver:

"Då nyss det stora pratkalaset hölls i dagarna tre på Helgeandsholmen fanns det såväl medlemmar av regeringen som ock andra goda högermän, som sutto tysta och hängde läpp, med sina hjärtan svidande av sorg för att de icke fingo stå upp och sjunga ut sin hemliga övertygelse och mening. At dessa erbjuder sig nu D. N. att bliva en förtrogen biktfader. Bort med munlåset! Öppna för vältalighetens dämda flöde! Nere vid Klara Västra Gata (hos D. N.) finns en frihamn inte bara för professor Heckscher, som ävenledes en gång hörde till de förtryckta högermännen, utan för många fler. Var och en som är livad av den stora tanken, att Sveriges jord må avkasta sina odlare, finner förstående vänskap vid D. N:s barm.

Den svenska frihandelspressen graderar sina motståndare i värde allt eftersom de förmodas lida brist på fasthet och uppriktighet. Dagens Nyheter efterlyser "dem som tego". Sådana ha segerns marskalkstav i sin ränsel, Men det kan hända, att den ärade kollegans av välvilja överflödande fantasi löper bort ett stycke med dess förnuft! Ty i verkligheten är det uppenbart ingenting den fruktar så mycket som en öppen kraftmätning mellan det svenska jordbrukets vänner och fiender. Man ville helst ha haft ännu mera prat än det som kvalade i remissdebatten. Flera experter, som kört fram med sin visdom. Det finns nämligen en viss sorts experter som äro färdiga att instämma med hr Heckscher uti att bara Sveriges lantfolk upphör att plöja och så, kommer allt att bli gott och väl här i landet. I D. N:s ledarespalt hette det: "Om än statsrådet Lundvik av kollegiala hänsyn tiger, så . ."

De arma statsråden! De äro offer för vad den förste bäste behagar prata, tv dementera de, så heter det vanligen: "Qui s'excuse s'accuse!"

Beträffande statsrådet Lundviks hållning ha D. N:s på framskjuten plats återgivna upprepade angivelsed mot honom för avvikande uppfattning och bristande solidaritet i jordbruksfrågan varit så pass prononcerade, att en offentlig dementi från statsrådets sida varit fullt motiverad.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Betjänten: — Det är en herre därute som ber få gratulera herr baronen.

Baron von Löwenthal: — De ä bra, Johan, Gå ut och tryck hans hand från mig!

Moses Levin: — Jak får beklage dik! Det har ju varit tjuvar i butik! Stal de mycket?

Jacob Lamm: — Åh, de stal ingenting.

Moses: — De blevo väl skrämda?

Jacob: — Ne. Då de sågo de billige priser på kläderna tänkte de: "Varför skola vi stjäla, då det blir micket billigare att köpa".

Generalkonsul Kain Heckscher kom på sin fyrtionde födelsedag på idén att gå och bada. Vid hemkomsten upptäckte hans fru Sara, född Sachs, att Kain var utan väst. Hembiträdet skickades strax till badhuset för att fråga efter plagget, men förgäves. Två månader senare föll generalkonsuln åter på den idén att bada. Efter badet kommer han glädjestrålande hem, redan i tamburen ropande till sin äkta hälft:

— Sara, Sara, jak har hittat den väst! Jak har återfunnit det förlorade klädesplagget! Kan du gisse, var jak har funnit den väst?

Sara: — Ne, Kain, det kan jak icke!

Kain: — Under schortan, Sara!

Sara: — Ack, Kain, nu är jak åter lycklich!

K. O. BEN-ALBERTS POLITISKE SEKRETERARE HYLLAD.

Svenska folkupplysningsdiktatorn Bonniers politiska handsekreterare, "hedersdoktorn" Torsten Fogelqvist i D. N. fyllde häromdagen 50 år. Han blev därvid helt naturligt föremål för de mest storartade hyllningar varom meddelats i dagspressen.

Den stora bemärkelsedagen tillbragtes i Ludvika i kretsen av släktingar och vänner. På förmiddagen uppvaktades jubilisten från Brunnsviks folkhögskola med blommor och minnesalbum. Ett halvt tusental telegram inströmmade från när och fjärran. Publicistklubbens styrelse uppvaktade med en vacker blomsteruppsats. Till jubilistens hem i Djurholm anlände under dagens lopp massor av blommor och presenter. Naturligt vis också från chefen, K. O. ben-Albert.

TYSKLANDS KOMMUNISTER ALLTFORT PÅ KRIGSSTIGEN.

Tysklands kommunister utvecklade i söndags en synnerligen livlig verksamhet. I byn Lietzow i närheten av Nauen, där ett nationalsocialistiskt ledarmöte var samlat, försökte kommunisterna storma det hus där mötet ägde rum, men blevo tillbakaslagna. De belägrade huset under en timmes tid, men drogo sig tillbaka innan den alarmerade polisen anlänt. I Nauen, där Stahlhelm höll ett möte, blevo enskilda stahlhelmare överfallna och misshandlade av kommunister. På stora landsvägen mellan Köpenick och Müggelsheim i närheten av Berlin hejdade en del kommunister och bombarderade alla förbipasserande bilar med stenar. Bilarna blevo svårt ramponerade, och flera av de åkande illa skadade. Polisen, som alarmerades, lyckades anhålla 9 kommunister, däribland 2 kvinnor.

MEXIKO HAR FÅTT NOG AV MOSKVA!

Mexikanska regeringen har tröttnat på sovjets undermineringsarbete i landet samt avbrutit de diplomatiska förbindelserna med Moskva.

"LITVINOVS" BROR HANDLADE SOM "ENKEL SOLDAT"!

Processen mot hebreiska folkkommissarien Finkelstein-"Litvinovs" broder och hans båda medanklagade rasfränder Joffe och Liborius har nu inletts vid jurydomstolen i Paris. "Litvinov" anklagas för att ha utställt falska växlar på sammanlagt 200,000 pund sterling och hans kumpaner för delaktighet. Målsägare är ryska handelsdelegationen i Berlin, vars namn Litvinov tecknat på växlarna samt sovjetregeringen. Bland vittnena är också ambassadörrådet Bessedovskij.

"Litvinov" meddelade att han förlorat sin post vid handelsdelegationen på grund av att han icke vidarebefordrat vissa klagomål. Han hade handlat som "enkel soldat" då han skrivit ut växlarna, då han endast lydde order av sina överordnade. De pengar han förskaffat sig hade han använt för bolsjevikiska propagandasyften. Han slöt sitt försvarstal med följande ord:

"Om jag använt pengarna till något ändamål, utan att ha haft fullmakt av sovjet, så skulle man ha skjutit mig för länge sedan."

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens ökade spridning.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

NATIONALT TIDSSKRIFT

Keysersgt. 1, OSLO

Eneste antisemitiske publikation i Norge

Utkommer maanedlig

Pris til Sverige kr. 5: 84.

Äventyrliga Ädlingar.

KGL. SVENSK KRONPUNSCH.

Sermet effendi, som på 1880-talet var turkiskt sändebud i Madrid, brukade berätta en del erfarenheter från den tid, han var sekreterare i Stockholm. Som muselman var han fullständigt oerfaren i bruket av alkohol, när han kom hit upp. När han provat den Svenska Kronpunschen på en fest vid hovet och sedan skulle göra sin reverens för drottning Sofia fann han att hela världen snurrade och han stod plötsligt på alla fyra mitt inför drottningen.

Sermet väntade sig ett mindre angenämt samtal med sin minister efteråt om missödet, men lyckligtvis hade denne burits i väg av några kammartjänare en stund tidigare, ty den Svenska Kronpunschen hade angripit honom ännu värre.

Apropå Kronpunsch, så tömde den franske presidenten Carnot vid en Parisutställning en försvarlig bägare Svensk punsch och sade: Er nationaldryck är mycket god, men tycks mig något stark.

Numera torde den goda nektarn ha sin största omsättning i Köbenhavn, där den Svenska Kronpunschofficinen sedan 1915 förser danskarna med "Officinalpunsch". Mot sådan medicin lär ingen ha något att invända.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)

Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)

La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)

Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)

Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)

Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)

Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)

Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)

Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)

Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)

Den Göthiska rasen. Av franske professoren Vacher. (N:r 198.)

Den svenska folkstammens bevarande. Av professor emeritus dr Ernst Almquist. (N:r 199.)

Franska Folket. Av hertigen av Södermanland. (N:r 202.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 6(206) FREDAGEN DEN 7 FEBRUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Fariséerna mellan broarna har i en söndagspredikan fått sig skäppan full av pastoren Krook. Han har direkt vänt sig mot importen av dåliga teaterpjeser:

”Vari bottnar egentligen hela det flödande nöjesliv, som nu sveper över Stockholm, om inte i ett slags hysteri, som gripit vår ungdom och även mera mognade människor, att de måste vara ”som alla andra”. Varför ha vi så många skilsmässor? Jo, därför att det är modernt att skiljas. Varför vara hederlig, när alla andra äro ohederliga?

En teaterpjäs, som i skämtets form behandlar en sådan tidsföreteelse, är sannerligen ingenting att applådera.”

En ytterligare örfil ha fariséerna fått av kyrkoherden Andrae:

Jag har länge misströstat om teaterns framtid. Den ätes ut av biograferna. Den enda räddningen för teatern vore, anser jag, att bjuda verkligt värdefulla program, som skulle dra till sig de mera besinningsfulla av människorna. Smörja får publiken tillräckligt av på biograferna. Att konkurrera i fråga om dålig sensation kan ej vara den rätta vägen för teatern: den dåliga smaken på biograferna kunde ge anledning åt teatern att slå in på en bättre bog.”

Detta kan man kalla en fullträff.

•

Ett annat anatema har utslungats av den italienske fascisthertigen Mussolini över ingen mindre än Hennes Skönhet Kvinnan. Hans artikel innehåller sådana satser som: ”kvinnan skapar aldrig någonting.” ”Jag är ingen vän av kvinnans fullständiga emancipation”. . . ”Har ni någonsin träffat en verkligt praktisk kvinna? — jag har det inte!” ”Kvinnorna sakna egen vilja”. . . ”Ingen man har uppnått verklig storhet därigenom att han bakom sig haft en kvinnas pådrivande kraft.”

Mussolini bestrider de rättigheter, som kvinnorna fått överallt i den civiliserade världen. På ett ställe skriver han: Kvinnorna äro roande, sentimentala och födda för romantik. Det täcka könet består av godtrogna och tillgivna små varelser. Det är nog för dem, om en man säger 'jag älskar dig' för att de skola vara lyckliga.”

UR INNEHALLET:

Sparbankssvindeln. Ledande artikel.

Arbetarakademien. Av rektorn Vuorenrinne, Finland.

En svensk diplomat på äventyr. (Med illustrationer.)

”Svenska Pressen” och Laberskandalen.

Asiatiska Aristokrater. Aktuella anekdoter.

DEN GYLLENE KALVENS RIDDARBORG HOTAD!

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

Vad säger nu hertig Hallgren om denna lära? Han får väl fråga sig för hos sin tyske mästare Hitler.

•

En Hitler närstående tidning, Ostdeutsche Beobachter, föreslog nyligen på fullt allvar i en sensationellt utstyrd artikel att döda alla de oäkta barn med svarta eller gula fäder, som ha fötts under de allierades besättande av Rheinlandet. Det har allt som allt blivit fött c. 1 500 barn utanför äktenskapet av tyska mödrar under ockupationen.

I artikeln framhålles det fullkomligt kallblodigt, att det enda sättet att lösa problemet, är att bringa barnen om livet. ”Det blandade blodet skall komma att inficiera det tyska folket. Under alla omständigheter måste man utrota barn av afrikanskt eller gult blod.” Detta låter hemskt. Vore det ej enklare att sända de kolorerade ungarna och deras mödrar till grannlandet i väster? Där är man mindre noga med rasen. — Jag vill minnas att man under åtskilliga år i tysk press skränat om de färgade franska militärernas erotiska bedrifter. Månne ej skammen betydligt mer drabbar de tyska damer som beblandat sig med afrikaner och asiater. Det är mer än kriminellt; det är bevis på dålig kinderstube.

•

Naturligtvis kan det ej vara möjligt att signor Mussolini har rätt i sitt anatema över Hennes Skönhet, men på fransk botten hände nyligen något som kan göra en betänksam.

En zigenare fattade tycke för hustrun till en av sina kamrater. och bjöd honom 100 francs för kvinnan. Denne ansåg att 100 francs var ett acceptabelt bud, och affären avslöts under ömsesidig belåtenhet.

Den nya ägaren till den mörka skönheten tågade bort med henne. Men idyllen varade inte länge. Efter några få dagar kom älskaren tillbaka till hennes lagvigda make för att få köpet att gå om intet, och begärde att få tillbaka sina 100 francs.

En våldsam diskussion uppstod, den äkta mannen förklarade sig villig att lämna tillbaka pengarna bara älskaren behöll kvinnan. Detta generösa anbud avslogs emellertid, och det dröjde sedan inte länge förrän de båda männen dragit sina knivar. Nu strömmade andra zigenare till, vilka togo parti för och emot de tvistande, och snart var ett regelrätt zigenarslagsmål i gång. Åtskilliga av de stridande, även den vackra varelse, som åstadkommit bråket, sårades.

Detta vittnar ej till Hennes Skönhets förmån.

•

De Röda Riddarnas blad ha under de senaste dagarna jublat över att en aristokrat fastnat för millionstöld i Visby. Men glädjen är något malplacerad. Ty bankdirektören Ivan Adiel Bergenstjerna äger intet känt samband med den länge sedan avsomnade adelsätten B. Däremot är det ett factum, att bolsjeviken Geggen-Gegerfelt och socialisten Schiller-Palmstjärna tillhöra Riddarhuset. Och i någon mån Naringken.

Soc.-Dem. har förargat sig över att tjuven Bergenstjerna får disponera Visbyhäktets finaste rum, den s. k. prästcellen. Men varför denna indignation? Soc.-Dem. har ju själv jämfört den fine bo[illegible] med den redan avlidne danske stortjuven Valdemar, känd under öknamnet ”Atterdag.” Vilken också på sin tid bestal gotländarna.

Pub Li Kan.

BONDEHÄRENS UPPMARSCH.

Den högvördiga församlingen å Helgeandsholmen har, om man får tro Den Röde Riddaren i Socialdemokraten, gripits av panik. Anledningen är att Sveriges bönder begynt röra på sig. Några behjärtade män med rötter i den svenska jorden djärvdes framträda och tala sanningsord till landsbygdens folk. En värre försyndelse kunde ju ej tänkas. Intet under således att kosmopoliternas hela stridsberedskap mobiliserades till ”förrädarnas” tillintetgörande. De utmålades av ”folkviljan” såsom obscura lycksökare o. äventyrare, som anständigt folk måste avsky som pesten. Åter en gång fingo vi bevittna det gamla skådespelet med ”idépartierna” enigt slutande upp till försvar för parlamentarismens heliga sak.

Spelet om den svenska bondens jord var i det närmaste slutfört, då oförmodat allmogens röst började göra sig hörd. ”Landsbygdens jätte” vaknade upp ur narkosen, vari han medels de tusen lögnernas fraseologi insövts — en händelse som man aldrig tänkt sig som möjligt i kosmopoliternas krets. Sveriges bönder äro ett släkte för sig. I alla tider ha de idogt och pliktmedvetet fullgjort sitt värv till fosterlandets och folkets gagn, utan åthävor och later. Tålmodigt ha de funnit sig tillrätta i hårda tider, men aldrig tolererade de självsvåld och tyranni av herrarna vid riksens styre. När dylikt gav sig till känna, när nöd och ofärd hotade, var det alltid den svenska bonden som ingrep och ställde sakerna tillrätta i gamla Sverige.

En tid av hotande ofärd är nu över oss. Rikstyglarna ha råkat i skälmars händer. Den svenska bonden ensam är i dag liksom tidigare den som har räddningen i sin hand. Behjärtade män ur hans egna led ha visat honom vägen, och han följer. Folkfienden, som under den falska beteckningen ”folkets repretentanter” förskansat sig inom parlamentarismens murar, ser med fasa och förskräckelse hans uppvaknande och söker skydd bakom de konstfärdiga bastioner han uppbyggt åt sig. Dock fåfängt! Den svenska bondehären, äntligen väckt ut giftsömnen, är på marsch. Intet skall kunna hejda dess segertåg, uppfyllandet av dess historiska fosterländska mission i nuet. Må den blott icke ge sig, förrän verket fullbordats och Sveriges folk slutgiltigt befriats från det förhatliga och olycksdigra främlingsvälde varunder det idag lider o. som hotar det med undergång. Måtte upprensningen bliva grundlig!'

PRENUMERERA Å NATIONEN!

PRIS: 25 ÖRE

DEN 7 FEBRUARI.

SPARBANKSSVINDELN.

I en serie artiklar har i Nationen av sakkunnig författare redogjorts för de stora dragen i den säkerligen enastående svindelaffär, som under namn av Allmänna Sparbanken etablerats och varigenom svenska småsparare utplundrats på summor, sammanlagt uppgående till omkring 40 milj. kronor. Av vår utredning har tydligt framgått, att fallisemanget från början till slut varit en med yttersta raffinemang o. efter mest rationella finansiella metoder — med dotter- och luftbolag i oändlighet — iscensatt och genomförd folkutplundring av största omfattning med en judebolsjevikisk bankir som organisatör och ledare. Vidare har konstaterats att den stora skaran av betrodda socialdemokratiska medhjälpare i svindeln i verkligheten intet annat varit än dennes lydiga bulvaner och dekorationer. När bubblan slutligen var färdig att brista, hade organisatören av svindeln, bankdirektören, de på geschäftet inhöstade vinstmiljonerna — enligt vår sakkunniges beräkningar 20 milj. kr. — lyckligt och väl överplacerade i Paris, dit han "i lagom tid" begav sig för njutande av sitt s. k. otium.

Den allmänna opinion som tar sig uttryck i dagspressen visade naturligtvis vid skandalens blottande ett upprört ansikte, såsom alltid i liknande fall. De relationer av händelserna, som framfördes, gingo emellertid ut på att ge allmänheten en missvisande uppfattning av saken. Man ville göra gällande, att olyckan hade sin grund i ogunstiga spekulationer o. konjunkturer, för vilka Allmänna sparbankens män blivit offer. Kraschens verkliga karaktär av en alltigenom, efter konstens regler organiserad folkutplundringssvindel, låtsade man sig ej alls förstå. Spörsmålet om vart miljonerna tagit vägen intresserade mycket litet. I samma riktning gick myndigheternas och rättsinstansernas bedömning av saken. Ja, polismyndigheten råkade t. o. m. i sin officiella raportering i saken taga fel på namnen i vissa lag-handlingar, så att huvudbrottslingens, den hebreiska bankdirektörens, namn alldeles kom att sparas inför offentligheten. Den stockholmska dagspressen vägrade enigt införa ett meddelande, vari namnet på svindelns huvudperson relaterades. I stället lät man, då opinionen krävde offer, presentera fram en rad av hans många avlönade hjälpare och bulvaner, som fingo tjänstgöra som syndabockar, ehuru naturligtvis under sorgfälligt skyddande av sådana celebriteter som intagit högre rangställningar inom de "proletära" partierna. Till lugnande av den upprörda stämningen bland de bedragna småspararna sågo sig regering och riksdag som bekant föranlåtna gå in för en statlig hjälpaktion. Förra riksdagen ställde för ändamålet ett belopp av 11 milj. kr. till Kreditkassans förfogande och hr Lindmans finansminister önskar av årets ytterligare 2,5 milj. kr. som statshjälp åt Allmänna sparbankens offer. Saken var vid fjolårets riksdag föremål för vidlyftiga debatter, varunder som vanligt stor vältalighet utvecklades, men från intet håll berördes med ett ord dess kärna.

Dock, här finnes en part som heter Sveriges folk. Skall detta finna sig i det sätt varpå statens ansvariga funnit för gott handlägga hela denna sak? Vi vilja ej tro det. Är det icke just nu och reson uti att i en uppdagad svindel som denna sanningen undanhålles folket o. att statsmakten direkt skyddar själva huvudbrottslingen, lämnande honom i orubbat bo med sina stulna miljoner, medan underlydande bulvaner och hantlangare drabbas av lagens arm; är det rimligt, att den brandskattade allmänheten sedan åläggs att av skattemedel hålla de utplundrade skadelösa? Finnes icke längre någon rättvisa till i detta land? Nej, Sveriges folk måste kräva, att sanningen helt framlägges i denna sak, utan alla omsvep. Det måste kräva, att den verklig skyldige, den judebolsjevikiska bankdirektören, jättesvindelns organisatör och svindlarvinstens inhöstare, främst av alla ställes inför skranket samt tvingas att återbörda vad genom hans skandalösa "sparbanksgeschäft" frånhänts svenska folket. Det är statens oavvisliga plikt att sätta in all sin kraft på att få full rättvisa skipad i denna affär samt den verkligt skyldige efter förtjänst näpst samt ålagd att av sin personliga mångmiljonsförmögenhet återbetala de medel han frånlurat den godtrogna svenska allmänheten!

POSTPRENUMERERA Å NATIONEN!

Törst-släckaren

Fruktsalt-Samarin utför den för organismen nödvändiga inre rensningen från otjänliga ämnen och renar blodet från den skadliga urinsyran, är på samma gång njutnings- och hälsodryck. Börja redan i dag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin.*

Pris pr flaska kr. 2:50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK - STOCKHOLM

PRESSKONSERTEN

RIKSDAGSATTACKEN MOT JORDBRUKARRÖRELSEN.

Den efter stora linjer upplagda "straffaktionen" mot bondeförbundaren Laurin för hans "illojala" deltagande i den utomparlamentariska jordbrukarerörelsen tycks ha kommit av sig i samma ögonblick som den stora segern skulle vara klar för inhöstning. Under några dagar hängav man sig allmänt åt jubel i den kosmopolitiska pressen och ansåg slaget lyckligen vunnet. Dock bör man ej ropa hej, förrän man är över bäcken! Det Cassel-Järteska organet Svenska Dagbladet och Socialdemokraten hurrade i kapp över den "prickning" som tillfogats hr Laurin för hans lyckligtvis stoppade "omoraliska" försök att i Gloriaaffären sammanblanda privata och allmänna angelägenheter. Som pricken över i-et noterades, att "Bondeförbundets egna" tagit avstånd, till bevis varpå kördes fram med den auktoritativa "bondeförbundaren" Nilsson i Gränebo, som tack våre sin förståelse för den hebreiska intressesaken befordrats till vice talman i riksdagens första kammare. Denne i bondeförbundsdräkt skrudade lyckoriddare ställde sig naturligtvis entusiastiskt till förfogande för den hebreiska dagspressen samt utlovade generöst och myndigt Laurins huvud på ett fat. Eftersom slaget redan ansågs vunnet, var det ingen risk att taga munnen full. Tjänsteförrättningen skedde i det "kristliga" organet *Svenska Morgonbladet* (f.), där hr vice talmannen bereddes tillfälle uttala sin straff- och dödsdom över hr Laurin. Ur hans uttalande förtjänar följande att återges:

Herr Petrus Nilsson framhöll eftertryckligt, att bondeförbundet som parti betraktat icke hade det minsta att skaffa med herr Laurins Gloriaaffärer, liksom icke heller med hans skriverier i tidningarna. Herr Laurin valdes till medlem av Bondeförbundets förtroenderåd vid riksdagens början. Huruvida han själv ämnade stå kvar eller om partiet kunde finna lämpligt vidtaga åtgärder i saken, kunde herr Nilsson icke säga, men han trodde, att en kommunikė kunde förväntas med det snaraste. Herr Nilsson lämnade även några antydningar, som syntes ge vid handen, att det icke bara kunde gälla herr Laurins plats i förtroenderådet utan hans riksdagsmannaskap över huvud taget.

"Den ledande bondeförbundaren", Nilssons i Gränebo, uttalande förvånar oss på intet vis. Hans mentalitet är väl känd. Han är en av hebreerpolitikens ivrigaste anhängare i Sveriges riksdag. När vi för ett år sedan för honom personligen berörde judefrågan, förklarade han, att någon sådan överhuvud icke existerade, i varje fall ej i vårt land, och skulle tendenser till en antisemitism d. v. s. rent svensk politik yppa sig i detta land, "hade, menade han, riksdagen maktmedel att slå ned en dylik." Hr Laurin hade ju varit så oförsiktig att protestera mot det semitiska inflytandet å Sveriges jordbrukspolitik: alltså var det ganska naturligt, att hr Nilsson i Gränebo skulle känna sig kränkt.

Hr Nilsson förkunnade, att Bondeförbundet ej tar notis om hr Laurins skriverier. Han ställde i utsikt en kommunikė, varigenom såväl dennes ledamotskap i fötroendrådet som hans riksdagsmannaskap överhuvud fråntogs honom. Man väntar nu på den gränebroska utfästelsens infriande. Det skall bli intressant att skåda huru det går till när ett partis riksdagsgrupp fråntar en enskild riksdagsman hans mandat.

Sedan det emellertid visat sig att stormattacken i huvudstadspressen mot hrr Laurin och Wallén ej hade den verkan å opinionen i landet som man hoppats på, har man en smula dragit in tentaklarna och intager nu en mera avvaktande hållning. *Soc.-demokraten* (s.) ger en intressant skildring av den panikstämning "den Laurin-Wallénska protektionistagitationen" bland jordbrukarna väckt i den höga församlingen å Helgeandsholmen. Tidningen hade för några dagar sedan ett uttalande härom, däri det bl. a. hette:

Det går ett hart när otroligt rykte i riksdagens korridorer, nämligen att det finnas en växande falang, som är böjd att gå med på en höjning av jordbrukstullarna. Trycket från den av konsul Wallén och hans vederlikar frampiskade opinionen skulle ha börjat göra sig i förnummet. Folkfrisinnade riksdagsmän gå i bävan för sina mandat, känna ångest vid tanken på den förenklade och förenklande tulldemagogins terrängvinster inom deras egen valmanskår och marteras av ovissheter angående riksdagsupplösningen, därest regeringen skulle sätta allt på ett kort. Föreställningen att folkfrisinnet vore fast beslutet att avvisa tullvägen har alltså befunnits vara mindre exakt. Väl vann den i styrka genom hr Ekmans deklaration i remissdebatten. Men det torde tyvärr vara tvivel underkastat, huruvida den folkfrisinnade ledaren blir i stånd att bemästra vissa av sina lantmannaelement.

Hr Bengtsson i Norup är icke den klippa, varpå man bygger i påfrestningens stund. De hårda vädren brusa kring hans knutar, och lyssnande till deras larm har han känt sitt hjärta bli allt mindre, sina knäveck allt svagare och sin ställning allt bekymmersammare. Och med honom ha andra glidit ned i klenmodets utförsbacke. Med varje ny mötesresolution, som konsul Wallén sänder till hr Lindman, mjuknar folkfrisinnets rygg. Slagordet om att "hjälpen till jordbruket" måste sökas på de s n a b b t och o m e d e l b a r t verkande medlens linje har gjort intryck. Det stundar landstingsval. Man får ju icke komma tomhänt ut i valrörelsen, och bönderna förstå bättre åtgärder, varigenom priserna omedelbart höjas på deras varor, än åtgärder, vilkas verkningar komma först åratal efteråt. Hr Walléns möten hamra in dessa synpunkter. De tränga in som spikar i hjärnorna. Det börjar värka och bulna kring dem och i feberyrsel ropas det: tull! tull! tull! En psykos har gripit landsbygdens folk, och det är skräcken för dess verkningar som börjat demoralisera den folkfrisinnade skaran.

Förskräckelsen i det socialdemokratiska huvudorganet förefaller denna gång knappast spelad. Skulle verkligen den bålde frihetshjälten Arthur Engberg med "hela det svenska proletariatet" bakom sig vara till den grad rädd för den småländska torparpojken Wallén, att han rent av tappat sinnesjämvikten, då är det sannerligen icke mycket bevänt med hans omskrutna hjältemod. Och skulle inte hans demokrati vara mera värd än att den riskerar att gå i spillror därför att denne djärvs ge sig ut och tala till svenska jordbrukare? Hrr Wallén och Laurin sakna verkligen anledning betrakta sig som "besegrad part", de kunna ta "frihetshjältarna" Engbergs och Nilssons i Gränebo spekulationer med lugn, något som de säkert också göra.

L. M. ERICSSONS SEGERTÅG GENOM VÄRLDEN.

Telegrafförvaltningen på Island har beslutat modernisera sitt telefonnät. Förvaltningens val har fallit på L. M. Ericssons automatiska telefonsystem. Kontrakt har efter en skarp konkurrens mellan världens största telefonfirmor avslutats om leverans av automatiska telefoncentraler enligt Ericssons system, till en början för huvudstaden Reykjavik och den närliggande staden Hafnarfjörd, resp. 4,000 och 300 nummer nödigt antal telefonapparater.

K. F:S OMSÄTTNING UNDER 1929.

Kooperativa förbundets omsättning under år 1929 utgjorde 141,320,000 kr., förbundets hittills största uppnådda försäljningsresultat. Jämfört med närmast föregående år utgör ökningen 6,023,000 kr., trots att grosshandelspriserna under året varit starkt fallande.

Rörande K. F:s industriföretag meddelas, att margarinfabriken har ökat sin tillverkning med drygt 1 mill. kr. och för 1929 uppnådde en samlad tillverkning av 13,038,000 kr. Ökningen i mjöltillverkningen utgör 37,500 säckar, och den samlade kvantiteten mjöl, som framställts vid kvarnarna i Stockholm och Göteborg, uppgår till 821,000 säckar om 100 kg. Gummifabriken i Gislaved uppvisar för 1929 ökade tillverkningssiffror för såväl gummiskor som bilringar. Leveransen av gummiskor uppgick till 1,296,000 par, och i runt tal ha 17,500 bilringar framställts. Skofabriken i Örebro har nått en tillverkning av 213,000 par skor, innebärande en ökning av 36,000 par. Superfosfatfabriken vid Gäddviken har kommit upp i en tillverkning av 51,389 ton superfosfat, innebärande en ökning av 3,519 ton.

Av de kooperativa föreningarna visar den största, Konsumtionsföreningen Stockholm m. o., en omsättning under 1929 av 40,970,000 kr., d. v. s. en ökning av 2,926,000 kr.

YTTERLIGARE 3,8 MILJONER TILL DÅRHUSBYGGE.

Medicinalstyrelsen har hemställt hos k. m:t om proposition till årets riksdag om utvidgning av Växjö hospital enligt ett av medicinalstyrelsen uppgjort förslag. Enligt detta skulle sjukhuset få 884 platser, därav 354 för män och 430 för kvinnor. Kriminalavdelningen skulle få 100 platser. Kostnaderna för utvidgningen och samtidigt föreslagna nya vatten- och avloppsledningar beräknas till 3,807,600 kr.

"SKADESTÅNDSBANKEN."

Utskottet för den internationella skadeståndsbanken, bestående av belgiska bankens guvernör van Zeeland samt representanter för Bank of England och Banque de France ha varit samlade till överläggning i Berlin med förbundsrådet Motta. Överläggningen gällde frågan om upptagande av bankens verksamhet den 1 april.

SOVJETS HANDELSDELEGATION AVVECKLAS?

De ryska handelsdelegationerna i utlandet synas för närvarande stå inför en betydande omändring. För några dagar sedan indrogs handelsdelegationen i Helsingfors av såsom det hette sparsamhetsskäl och vissa inskränkningar bebådas vid delegationerna i Berlin, Köpenhamn, Oslo, Riga och Reval. Inte heller den svenska delegationen torde gå alldeles fri.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

NORA

STADSHOTELLET

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

ARBETARAKADEMIN I KUUSILINNA.

AV REKTORN T. VUORENRINNE, GRANBORG, FINLAND.

Namnet Grankulla återför alltid i mitt minne den sommardag 1914, då jag jämte Ahrenberg och Nyborg i det Runeberg'ska hemmet mottog telegrammet om världskrigsutbrottet. När jag nu åter vistas i Grankulla såsom gäst hos en bekant jägaröverste, är det som om de gångna 15 åren aldrig varit. Vi lever åter i fred, och våra strävanden äro inriktade på Europas rekonstruktion.

För några dagar sedan var jag inbjuden att inspektera den finska arbetarakademien i Granborg (Kuusilinna), ett av de institut, som arbeta för en bättre tingens ordning. Efter en kort stunds körning, skymtar vi mellan de resliga granarna en vacker vit stenbyggnad. Och då vi kommer närmare, upptäcker vi ett helt byggnadskomplex med tillhörande trädgårdar, rotfruktsland och ängar. Vi är nu framme vid vårt mål, Arbetarakademin.

Vi strövar omkring längs de trevliga gångstigarna och märker, att akademin äger ett relativt stort jordområde. När vi senare studerar kartan, kommer vi underfund med, att det omfattar c:a 10 hektar. Vi beser badstugan, fähuset, stallet och övriga uthusbyggnader och kommer därefter in i själva huvudbyggnaden. Här har vi på nedre botten en föreläsningssal, matsal, biblioteksrum, studiekammare, samlingsrum, köksdepartement samt kökspersonalens och föreståndarens bostadsrum. Alla rum har korkmattor, vackra tapeter och fina kakelugnar, vilka vi dock anser ganska överflödiga, då vi kommer underfund med att huset är försett med centralvärme. Dessa dubbla värmeinrättningar påminner oss om den rike fabrikören Pelander, av vars sterbhus fastigheten för fem år sedan inköptes. Vi förflyttar oss en trappa upp. Här har vi bl. a. fyra elevrum, en stor vattenreservoar och en elektrisk motor för vattenledningen. Vi gör ännu en avstickare till nedre byggnaden, som inrymmer gårdskarlens bostad och sex elevrum. Inalles kan akademin härbärgera 40 elever. Jag lämnar nu ordet åt akademins rektor:

Arbetarakademin är ett internat, jämfört med folkhögskolorna, och åtnjuter på samma grunder som dessa statsunderstöd. Till anda och program skiljer den sig däremot i hög grad från folkhögskolorna. Dessas elever rekryteras nämligen huvudsakligen bland den besuttna lantbefolkningen, varför deras undervisningsprogram uppgjorts i enlighet härmed. Dessutom följer folkhögskolorna oftast religiöst-fosterländska ledstjärnor, en del t. o. m. i så hög grad, att de redan i sitt namn bekänner sig till något visst kyrkosamfund. Arbetarakademin åter vädjar till lönarbetarna och småfolket i allmänhet. Därför utgör den en i arbetaranda verkande bildningshärd och därför har dess program uppgjorts i enlighet med de djupa ledens bildningsbehov och levnadssätt. Men något parti-institut är Arbetarakademin likväl icke. Den står fullständigt utanför alla politiska, sociala och religiösa idériktningar. Den är icke det ringaste intresserad av vilka strömningar i tiden dess elever besjälas av. Akademins uppgift är blott att skänka de dugliga andliga vapen, med vilkas tillhjälp envar genom individuell prövning kan bilda sig en egen världs- och livsåskådning. Dess arbete är baserat på saklig och vetenskaplig grund, och en garanti härför utgör akademins lärarkraft, som till stor del utgöres av universitetsmän eller i övrigt specialister i sitt fack.

Arbetarakademin utgör åtminstone tillsvidare såväl elementarskola som högskola, ehuru den sistnämnda egenskapen är den avgjort viktigare.

Undervisningsspråket är finska, utom vid de kurser som anordnas av Finlands Svenska Arbetarförbunds Bildningsutskott, vid vilka undervisningsspråket naturligtvis är svenska. Akademins ordinarie (alltså finskspråkiga) läroplan omfattar finska, talkonst och mötesförhandlingar, deklamation och talteknik, svenska, matematik (frivilligt ämne), bokföring, huslig ekonomi, gymnastik och idrott samt sång. Av de rena högskoleämnena står de socialpolitiska främst, men man har icke heller åsidosatt de naturvetenskapliga och humanistiska ämnena, vilkas betydelse redan för de egentliga huvudämnena — för att icke tala om deras pedagogiska och allmänbildande värde — är av synnerlig betydelse. Av socialpolitiska ämnen upptager akademins program sociologi (Finlands kulturhistoria, arbetarrörelsens historia, fackföreningsrörelsen, arbetarlagstiftningen och den sociala alkoholfrågan), statslära, kommunalkunskap och andelsrörelse. Naturvetenskaperna representeras av geologi, utvecklingslära, biologi, anatomi och hälsolära. De humanistiska disciplinerna representeras av historia, litteraturhistoria, sedelära och religionsvetenskap. I detta sammanhang bör påpekas, att de naturvetenskapliga ämnena delvis kan variera under olika år ävensom att förutom här nämnda ämnen också en del andra ämnen behandlas i kortare föredragsserier.

Det är likväl icke meningen, att eleverna skall lägga sig lika grundligt in i alla de uppräknade ämnena. Tvärtom strävar akademins ledning till en koncentration av studierna. Dessa är uppdelade i följande linjer: socialpolitik, kommunalkunskap, andelslära och humaniora. Varje linje omfattar tre ämnen, av vilka nationalekonomin vanligtvis utgör ett. Eleverna kan sålunda välja en för dem lämplig linje, och bör de i sitt huvudämne helst erhålla berömligt vitsord (3 röster) samt i de övriga med beröm godkänt vitsord (2 röster) och godkänt (1 röst).

Elevernas frihet är likväl icke alltför inskränkt i detta avseende. Enligt överenskommelse kan nämligen smärre förändringar i ämnesgrupperingen vidtagas. En elev kan även studera för högsta vitsord i två ämnen och likaså förutom de obligatoriska ämnena studera något extra ämne.

Linjeuppdelningens ändamål är att åtminstone till en del avvärja faran för ytlighet. Och samtidigt bör en dylik anordning anses viktig även för arbetarklassen i allmänhet. Arbetarnas ord väger numera redan i många frågor tungt i vågskålen. Därför behöves det allt flere och flere dugliga funktionärer, på vilka hittills rått stor brist. Akademins relativt omfattande kurser skänker en viss garanti för, att dess elever efter fullgången kurs duger till något. Vid linjefördelningen har arbetarrörelsens olika grenar beaktats. Den socialpolitiska linjen är avsedd för dem, som känner dragningskraft till den politiska eller fackliga arbetarrörelsen, den kommunala linjen åter för kommunala funktionärer, den kooperativa linjen för av andelsrörelse intresserade och den humanistiska linjen för dem, som önska verka för arbetarnas bildningsrörelse i allmänhet.

Undervisningen sker — förutom i en del övningsämnen med vanliga lärotimmar — i form av föreläsningar, cirklar och seminarieövningar. Till föreläsningarna ansluter sig dessutom oftast repetitioner, diskussioner och hänvisningar till vidlyftigare arbeten i akademiens omfattande bibliotek. Seminarieövningar hålles i alla viktigare ämnen, och bör envar avfatta en avhandling inom området av sitt huvudämne, vilken avhandling sedan offentligt disputeras vid seminarieövningarna. I förbigående må påpekas, att dessa övningar ofta artar sig till rätt livfulla och uppfostrande diskussionstillfällen. Vid läsårets slut erhåller eleverna betyg med vitsord (1, 2 eller 3 röster) i de ämnen, som de huvudsakligen studerat.

Arbetarakademiens läsår omfattar tiden 1 november—1 maj. Arbetsdagens längd är vanligtvis 6—7 timmar. Kl. 7 fm. är morgonappell, och kl. 8 är rummen städade, varefter morgonkaffe intages. Måltiderna är kl. 11 fm. och 5 em., varvid samtliga elever och närvarande lärare intager en enkel men närande måltid. Efter kvällsföredragens slut erhålles dessutom te eller kaffe. Kl. 10 em. går eleverna upp på sina rum. Fritiderna får envar utnyttja efter tycke och smak. En del uppsöker samlingsrummet antingen för att samspråka eller läsa tidningar — samtliga arbetartidningar och och flera borgerliga tidningar sänder godhetsfullt gratis sina blad till akademin. Andra åter företager promenader eller vintertid skidfärder. Även "studerkammaren" är härvid alltid besökt.

Arbete har akademins "studerande" alldeles tillräckligt. Varje dag — förutom om lördagen, som är allmän bastudag och då elevkonventet har sammanträde eller samkväm — upprepas samma "ruljans", endast ämnena växlar.

Också företages exkursioner till huvudstadens museer, samlingar och teatrar och besökes av olika organisationer anordnade aftonsamkväm. Allt detta skulle erfordra ett särskilt kapitel, men vi skall för denna gång avstå härifrån och i stället övergå till konventverksamheten, som utgör en väsentlig del av akademins arbete. Av kamratlivet beror för det första elevernas självstyrelse, som vid Arbetarakademin är mycket vid, och för det andra den trevnad, som är nödvändig under panserna i det stränga arbetet. Vi kan härvid konstatera, att de av konventet utsedda organen fullgör sina uppgifter till belåtenhet. Elevernas högsta självstyrelseorgan är kamratrådet, vars beslut utan knot verkställes, det må sedan gälla någon disciplinär åtgärd, storstädning eller någon annan mer eller mindre trevlig uppgift. Kamratlivets nöjessida omhänderhas av för tillfället utsedda programkommittéer, som även äger anordna de nämnda samkvämen.

Ännu bör vi omnämna en form av kamratverksamhet, som sträcker sig över hela Finland. Forna elever vid akademin har nämligen bildat ett Arbetarakademins kamratförbund, som utgör en föreningslänk mellan dem och samtidigt vidmakthåller den anda akademin ingjutit i dem. Förbundet föranstaltar varje år vid påsktiden kamratdagar, då man samlas vid akademin för att uppliva gamla minnen och diskutera gemensamma spörsmål. Ett av detta förbunds ändamål är även att hopbringa kapital för understödjande av medellösa unga arbetares studier vid akademin.

Detta är i korthet huvuddragen av Arbetarakademins verksamhet. I många detaljer brister det naturligtvis ännu. Men ett är likväl säkert: grunden för dess verksamhet har lagts och akademins ekonomi är någorlunda säker — detta främst tack vare storartade donationer samt flera enskildas och arbetarorganisationers hängivna verksamhet. Med tacksamhet bör även omnämnas statens understöd, som nu uppgår till c:a 100,000 mk.

Akademin hör till de s. k. högre folkhögskolorna, och dess vetenskapliga nivå står t. o. m. högre än dessas. Lagen om folkhögskolor stadgar, att eleverna vid inträde vid Arbetarakademin bör inneha så stor allmänbildning, som de vanliga folkhögskolorna kan skänka. Detta bör likväl icke förstås så, att den som vill vinna inträde i akademin först måste ha besökt någon folkhögskola. Samma mått av allmänbildning kan nämligen relativt lätt uppnås genom självstudier, kurser vid arbetarinstitut o. s. v. Akademins inträdesfordringar är alltså icke omöjliga, och icke heller ställer sig vistelsen vid denna läroinrättning dyr. Undervisning och bostad är nämligen avgiftsfria, och maten kostar i akademins andelsmatsal endast c:a 200 mk. per månad. Kursböcker och tvätt stegrar naturligtvis utgifterna i någon mån. Nämnas må ännu, att akademin åt medellösa elever utdelar stipendier på 400—600 mark.

'SVENSKA PRESSEN' OCH LABERSKANDALEN.

Författaren "Ludvig" har i *Svenska Pressen,* Hälsingfors, under "Dagens Eko" ägnat redaktören von Wendts i n:r 204 av Nationen införda artikel om den Laberska affären en tvåspaltig kritisk betraktelse.

Svenska Pressen" har egendomligt nog tagit mycket illa vid sig att Nationen företräder en rent svensk och antibolsjevikisk ståndpunkt, vilket väl får anses bero på dess egen mentalitet. "Ludvig" uppbygger läsarna med den lustiga ordvändningen, att "antisemitismen ej är ärorik" och vädjar till Finlands svenskar att "ta avstånd från den mentalitet Nationen företräder". Ack, vilka bekymmer — så farligt var det väl inte! Att antisemitismen icke leder vare sig till ära, berömmelse eller rikedom visste man ju förut. Förf. hade varit lyckligare i sitt ordval om han sagt rentut, att antisemitismen liksom sanningsägandet överhuvud ur tidnings- och tidningsmannasynpunkt i vår tid är ekonomiskt mindre lukrativ. Det finnes en sats som säkert inte är honom okänd: "Tyst min mun, så får du socker." Men naturligtvis låge det oss fjärran att vilja alludera på att "Svenska Pressen" skulle underhålla intimare relationer med de asiatiska kretsarna. Redan namnet förbjuder en sådan misstanke.

"Ludvigs" anti-antisemitiska tvåspaltskritik av redaktör von Wendts artikel rubbar intet av dennas sakliga valör. På ingen enda punkt har han lyckats tillbakavisa hr. von Wendts sakliga tillrättaläggande av den inför allmänheten i svenskfinsk, ja även Sveriges, press skevt framställda Laberaffären, som av vissa kretsar i Hälsingfors utnyttjats i det asiatiska intressets tjänst. "Ludvigs" citerande av operasångaren Soinis ord vid Labers grav, att denne dött "plågad av avundsmän och utsatt för nedriga intriger", saknar den beviskraft han vill inlägga i desamma. Labers av oss återgivna egna ord i brevet till hans fader av 24. 12. 1929 måste anses vara mera "tungt vägande": "Jag har förtjänat denna tunga och skamliga död. Jag har alltid varit en hård människa, egoist och lögnare, och jag omkommer. Nu åtminstone meddelar jag min rätta karaktär och avgår från scenen av fri vilja. Det lönar sig ej att begråta mig." Liksom Labers ord i ett annat ryskt brev, att han redan 2 gånger förut tänkt taga sitt liv, första gången i Praha för ett o. ett halvt år sedan.

Väl förhåller det sig så, att en död mans minne bör skonas. Denna sats äro vi de första att erkänna. Men när samvetslösa människor vilja företaga sig att vantolka död mans handling i syfte att därmed orättvist nedsvärta och skada levande människor, måste det vara en enkel akt av rättvisa att tillbakaslå dylika skamliga tilltag. Och det är till vårt livliga beklagande vi finna, att vårt finska broderlands tidningspress här icke insett vad som bort vara dess solklara moraliska plikt.

Göteborg

Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant
CYRUS
48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant
ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant
ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant
GUSTAV VASA
61 Upplandsgatan 61

Automatrestaurant
S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant
GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant
BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61
Frukost ½9—½2. Middag ½2—7
Kväll 7—½12.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

STOCKHOLM —STAMBUL.

MED EN KUNGL. SVENSK AMBASSADÖR PÅ ÄVENTYR.

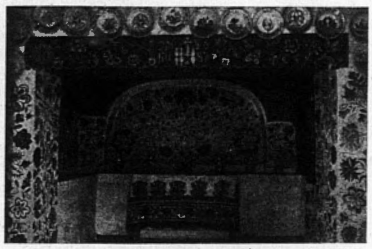

SLOVENSK INTERIÖR

Under min senaste resa till Turkiet hade jag som reslektyr medtagit kgl. Svenske e. o. sändebudet Rålambs dagbok från hans ungefär samma väg företagna färd 1657. Då densamma tycks vara relativt okänd, återger jag här ett kort utdrag på svenska av den engelska översättning jag redan haft publicerad i Central European Observer, Praha. Bildmaterialet har ställts till tidningens förfogande av C. S. R:s utrikesministerium.

*

Klas Brorsson Rålamb, kgl. Svensk extraordinarie avskickader till Portam ottomanicam, lämnade på sin tid en kort beskrivning om det, som vid den konstantinopolitaniska resan förelupit.

För att ej bli tagen av fientliga österrikare och polskar, måste han resa incognito. I Leipzig förskaffade han sig 28. 2. 1657 ett pass av stadskommendanten, hos vilken han anmälde sig som en student, som studerat i L. en tid och nu var sinnad resa och bese de tyska landen. Samma pass kom honom sedan väl till måtta i Czechy. Vid denna tid var "tiäledraget", som gjorde vägarna övermåttan djupa, så att vagnarna ofta blevo stående i leran och måste dras därur av resenärerna. "Vilket sålunda kontinnerade allt in till Wien." Från Dohna höll Rålamb rätta landsvägen på Praha, Jihlava och Wien. I Czechy och Morava utstod han något äventyr av skogsstrykare, som på deras språk kallades "Petrovsky". Eljest red ock det överallt i landet förlagda krigsfolket omkring och rövade de resande och brukade stora insolentier. Såväl det ena som det andra slaget visade sig, men eftersom de Svenskes följe från Praha bestod av fyra landknskar och alla voro väl beväpnade, understod man sig icke att angripa dem. Men de anträffade i förbifarten andra resande, som angripits och ihjälslagits. Den 15. 3. ankom Rålamb till Wien, där han vistades inkognito till den 19, då han reste till Bratislava under pretext att där vilja avhålla sin påskdevotion. I B. betingade han sig genom hjälp av två evangeliska borgare, Michael Schrembster och Cristopher Snolschi, en forman till Preszov. Rålamb utgav sig nu för köpman och föregav, att han tingat ett parti läder i Trenczin. En halv mil på andra sidan Trnava reste Rålamb genom en dal, där strax förut en wienerköpman blivit spolierad av hussarerna och berövats 5000 riksdaler kontanta pengar. Berörda hussarer visade sig också engång för de Svenske, men då dessa befunnos beväräde med långa bössor, lämnades de ifred.

Från Tschaskowitz (Brüdershoff?), där Rålamb hade sitt nattläger hos wederdöparna, sände han till furstliga rådet Midnanski i Beckov en tjänare. Denne visiterades noga av fem hussarer som han mötte på vägen, men fick fortsätta, när man såg, att han ej ägde något av värde. Av en ungersk tjänare fördes Rålamb till Rovne, dit även Midnanski kom. Av denne fick han ett falskt pass, utgivande honom för officer i furst Rakoczy's tjänst. Från Rovne reste Rålamb till häst längs floden Wah, "en trakt så grym att se på, att håren måste stå en å ända" ty på vänster hand var den många pikar djupa, branta stranden ned till floden, och till höger skarpa och höga klippor; själva vägen var helt smal. Det var den största möda att komma över berget Fatra (en del av Karpaty) efter som det var övermåttan brant och högt, nämligen en halv mil uppför och så djupt utförigen, och därtill isbelagt. De svenske måste krypa uppför på händer och fötter, men utför åkte de mest på hasorna.

Till staden Levocza ankom Rålamb 27. 3. och eftersom han icke kunde få något fordon, nödgades han bli stilla där en dag. Det kom honom väl till måtto, eftersom han av ritten var så trött, att han icke mäktade lyfta sin fot över en tröskel utan hjälp av händerna. Han hade nämligen de 3 sista dygnen ridit natt och dag, och så incommod, att när han haft stigbygeln en mil på foten, måste han nästa mil föra den i handen, "så att den som inte vet av ont, han ride i Ungarn några dagar med posten och have icke egen sadel och tyg."

Från Levocza tog Rålamb av åt en dal, som kallades Wolffsgrund "av den fara där plägar vara av rövare vilka som andra ulvar de resande anfalla."

På en med 4 hästar förspänd bondvagn kom de Svenske till Sabinov, som låg en mil från Szaris, en stad som tillhörde furst Rakoczi. För att ej träffa Ladislaus Rakoczi reste Rålamb in i staden efter mörkrets inbrott och lämnade den före gryningen följande morgon för att nå Sarospatak. Under sitt följande nattläger i bondbyn Giörke hade man ett alarm i det 5 hussarer vilka fått kunskap att några resande voro på väg, efterjagat de Svenske i mening att finna något byte. Men eftersom Rålamb redan indragit förrän de kommo, redo de hela natten av och an förbi hans fönster, ropande och rådslående om de skulle anfalla de Svenske i huset. Därav blev dock intet, utan mot morgonen redo de sin väg igen och Rålamb kunde fortsätta till Sarospatak vid floden Bodrog, strax vid staden Tokaj.

Om vidareresan är ej här platsen att berätta. Återvägen tog Rålamb via Buda och härifrån över Esztergony "och kom 18. 4. 1658 till gränsen av kristenheten, vid en bondby en mil från Komarno" och fördes till den Palanka, som ligger över Donau mitt för staden och fästningen Komarno. Men själva kommendanten i fästningen Komarno, en ungrare Bossani, var plump och ovettig och visade "icke ett halmstrå till vilja." De svenske sände honom därför ett sådant complimment som honom hövdes. Följande dag blevo de Svenske resenärerna med en saike satta över Donau till staden Komarno. Där satte de sig till häst "och reste fort, blevo hela vägen med fritt förspann försörjda och mest uti herbergen defroyerade, undfinge ock i Morava och Sleszko allstädes med tämlig hövlighet och befordran." Över Breslau gick resan vidare norr ut.

Det kan tilläggas, att den nämnde emissariens son kaptenen Anders Klasson Rålamb kom med Karl XII till Turkiet och var med om kalabaliken i Bender 1713 och efter sitt avskedstagande bodde i Björkvik, Ö. Ryd. Dennes brorson Klas Hansson R. var också med i Bender. —

Den som önskar närmare kännedom om Klas-Brorsson's ambassad och dess ändamål, ber jag få hänvisa till professoren Pufendorf's verk "De rebus a Carolo Gustavo, Sveciæ rege, gestis."

Radca Nadvorny.

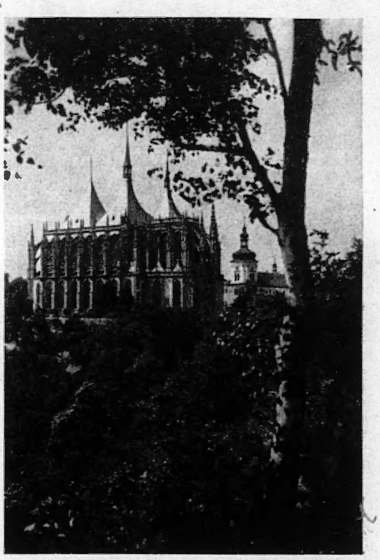

S. BARBORA-KATEDRALEN I KUTNA HORA.

Genealogia Gothica

Redaktion: Erik C:son Swartz under medarbetareskap av Greve F. U. Wrangel, Friherre Karl K: son Leijonhufvud, Friherre C. E. Fleetwood m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar i Skandinavien bosatta eller till utlandet utflyttade släkter av nordisk stam.

Alla uppgifter om släkter, som önskas publicerade, emottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

LITTERATUR

VÄSTERLANDETS FÖRSVAR.

Den franske literaten Massis, namnkunnig som traditionalistisk filosof, har skrivit en "Defence de l'occident". Han finner det på tiden att Västerlandet ser upp med alla de ideologer, som under förevändning att utbreda orientens idéer, endast förråda vår egen civilisation; det är dessa förvillare, som bära den verkliga skulden till den andliga krisen i occidenten. Han betraktar asiatismen som en europeisk tidssjukdom.

Med anledning av Massis' synnerligen läsvärda bok säger den Svenske akademikern Österling: "Vem vill ej vara med om att försvara Västerlandet, vare sig det gäller asiatismen eller den icke mindre aktuella amerikanismen?... Varje nation måste ständigt trygga detta försvar enligt sina livsvillkor, sin historia och sitt frihetsbegrepp."

Gärna ville jag tillägga en protest också mot de överhandtagande afrikanska moderöreiserna, men så länge "black bottom" och dylik negerkultur förvrider både huvud och ben på den arme europén, är väl allt protesterande hopplöst.

Monomax.

VIKINGASKEPP FUNNA PÅ ÅLAND.

På Södersunda bys ägor i Jomala socken på Åland ha anträffats lämningar av ett vikingaskepp samt i ett kärr på Lumparbys ägor i Lumparland en båt, tillverkad av en enda trädstam. Landskapsnämnden har låtit verkställa förberedande undersökning av de funna föremålen.

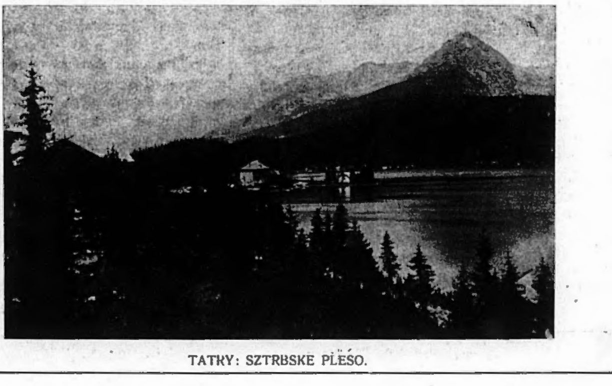

TATRY: SZTRBSKE PLESO.

KRZIVOKLAT.

JORDEN RUNT

U. S. A.-KULTUR.

Förbrytarterrorn i. Mexico tyckes ha nått sitt kulmen, om nu ett sådant överhuvud är uppnåeligt i "Vilda Västern", som ju numera uppträder med anspråk på att få spela rollen av "världens kulturledare".

För ett par dagar sedan inträffade en fruktansvärd bombexplosition i Chicagos sydvästra del, varvid trenne byggnader sönderSmulades. Tusentals personer inom tre kilometers radie fyllde gatorna skräckslagna och i nattkläder. Bomben exploderade i en speceriaffär; den anses ha varit utlagd av terrorister, som icke tålde ägaren. Dagen förut exploderade en bomb i förstaden Hinsdale i en teater, fylld med kvinnor och barn.

Under de senaste fyra dagarna har ett mord om dagen förövats av banditer i Chicago. En enda dag förekommo fyrtio "hold-ups", d. v. s. rån under dödshot, på tio timmar. Den sist mördade är Joseph Cada, en 29-årig bandit, som "togs på en åktur" av två kamrater. Han satt själv vid ratten i sin lyxbil, när han träffades av mördarnas kulor. Bland de övriga mördade äro kassadirektören i ett av stadens största bilbolag, dennes chaufför samt en polisspion.

NYA FORNFYND FRÅN ROMS STORHETSTID.

Hur handeln blomstrade under gamla Roms storhetstid ha vi i dessa dagar fått nya bevis för genom verkställda grävningar i "den eviga staden".

Då det i höstas gällde att iordningställa Capitoliums omgivningar för de stora festligheterna vid kronprins Umbertos förmälning upptäckte man vidsträckta lämningar efter ett i andra århundradet e. Kr. uppbyggt romerskt hus, som haft icke mindre än sju våningar. De nedersta befinna sig under nuvarande gatunivån, som höjt sig nio meter över den antika. Man har kunnat konstatera, att det här rört sig om ett väldigt komplex, vars bottenvåning upptagits uteslutande av butiker, med breda öppningar inåt en stor gårdsplan. Den ganska väl bibehållna fasaden av tredje och fjärde våningen visar täta rader av fönster, symmetriskt grupperade ovanför butikslokalerna. Rester av inre väggar ådagalägga, att det ytterligare funnits en femte, en sjätte och en sjunde våning.

Det nyupptäckta byggnadskomplexet var tydligen en av dessa höga hyreskasärner, i n s u l æ, som ofta omnämnas av de klassiska författarna, men om vilka man hittills haft en mycket oklar uppfattning.

Framgrävningen av denna storslagna romerska byggnadsrest är ännu långt ifrån avslutad och dess fortsättande antages skola leda till nya överraskningar.

DEN RÖDA HAVREN I BRUK.

I lördags trädde den nya förordningen om rödfärgning av importerad havre i kraft. Färgning sker enligt förordningen genom importörens försorg och under kontroll av tullverket samt särskilda representanter för de röda partierna. Själva färgningen sker med en lösning av 8 gram röd eosin i en liter denaturerad sprit.

IMMIGRANTSMUGGLING.

Amerikanska regeringen har som bekant utfärdat ganska rigorösa lagbestämmelser rörande invandringen, till förhindrande av obegränsad import av "icke önskvärda" raselement. Men naturligtvis kringgås också dessa lagar. I immigrationsbyråns årsrapport för 1929 påvisas, att insmugglingen av utlänningar till Förenta staterna är stadd i kraftig ökning. Antalet deporterade under året uppgick till 12,908. Detta är endast sådana som utvisats formellt under deporteringsorder. Inräknar man alla dem, som avrest frivilligt och på egen bekostnad, sedan de ertappats av myndigheterna, kommer man upp till den höga siffran 38,796.

Arbetsministern Davis har framlagt ett förslag, som går ut på upprättandet av en flygpatrull för bevakande av gränsen i norr och söder, där nu omfattande smuggling av immigranter medelst flygmaskin förekommer.

ELEKTRISK VÄRLDSKONCERN.

En världselektrosammanslutning är under bildning i och med att samarbete inletts mellan den stora Siemenskoncernen och A. E. G. jämte fyra av världens största elektrokoncerner. För ändamålet har beviljats Siemens ett Amerika-lån på 150 milj. mark på tusen år. Den övervägande delen av lånet övertages av den största amerikanska elektricitetskoncernen General Electric Company, som för en månad sedan förvärvade majoriteten av A. E. G:s aktiekapital.

BUSSTRAFIKEN I U. S. A.

Busstrafiken i Förenta staterna har under sista decenniet utvecklats till ett nytt kommunikationssystem med en kapitalinsats av omkr. 600 miljoner doll., en årlig bruttoinkomst av minst 325 milj. doll. samt en park av 97,000 bussar. År 1922 fanns det endast 15 små städer med lokalbusstrafik; nu ha 186 städer enbart detta kommunikationsmedel och busslinjer finnas i 52,7 proc. av landets 1,032 städer med mer än 10,000 invånare.

I FÖRBUDETS SKUGGA.

Förbudspolisen i Filadelfia gjorde för några dagar sedan ett extra fint fynd.

Man hade anledning misstänka att det försiggick mystiska ting i en gammal fabrik, belägen nere vid floden, varför en välbemannad expedition avsändes till ort och ställe.

Polistjänstemännen trängde in i fabriken, där de emellertid inte kunde finna något misstänkt, och de skulle just återvända till polisstationen, då de bakom en trave tomma packlådor upptäckte en liten järndörr. På ett ögonblick voro alla lådorna vräkta åt sidan och på lika kort tid lyckades poliserna få upp dörren, som ledde till en trång, obekväm trappa. Poliserna trängde nedför trappan och stodo snart i ett källarlaboratorium, i vilket tre män voro så ivrigt sysselsatta med att sköta sina destillationsapparater, att de inte märkte poliserna, förrän dessa anhöllo dem och förde dem till de utanför väntande automobilerna. Vid närmare undersökning visade det sig, att under laboratoriet funnos ännu tre källarvåningar, i vilka man fann stora spritlager, som i runt tal värderades till över en halv milj. dollars.

Vidare konstaterades, att lokalerna voro inredda efter de modernaste principer för framställning av sprit. Ävenså fann man det råmaterial, lönnbrännarna använde sig av vid framställningen av sina varor, vilket visade sig vara icke vinsprit utan metylalkohol. Medelst ett besvärligt och dyrbart förfarande hade det lyckats fabrikanterna att bortdestillera en del av metylalkoholens skadliga ämnen, men de hade likväl ej lyckats framställa en fullkomligt giftfri väska. För att ge denna en angenäm smak tillsattes sedan olika smakessenser, varpå den sålunda framställda produkten tappades på vackert formade flaskor, på vilka klistrades färggranna etiketter.

I själva verket innehöllo flaskorna ett farligt gift. Genom upptäckten har man äntligen funnit en av de pesthärdar, från vilka den metylalkohol distribuerades, som vid nyårsskiftet krävde åtskilliga hundra dödsoffer i Förenta staterna och då särskilt i städerna Newyork, Boston och Chicago. Hur många människor, som tagit skada till sin hälsa genom förtärandet av denna avgrundsdryck är dock omöjligt att avgöra.

*

I Chicago finnes en begravningsentreprenör, som åtnjuter den allra största popularitet bland sina kunder och till vilken även de döda uppges vända sig med det största förtroende. Mannen i fråga rekvirerar väldiga mängder alkohol från förbudsmyndigheterna för framställning av en viss balsameringstinktur, som är nödvändig för balsameringen av de lik, som anförtros honom.

Nyligen råkade en polis få se en stor procession frysande människor, som med djup sorg målad i sina ansikten, tågade till begravningsentreprenörens hus för att något senare återvända i tämligen upprymd sinnesstämning, tydligen i hög grad tröstade av anblicken av den käre hädangångne. Mera av nyfikenhet företog sig polismannen att göra ett besök hos entreprenören, varvid han blev mäkta förvånad. I tiotal stodo nämligen de sörjande bland likkistorna och drucko ur flaskor, på vars etiketter det stod tryckt "Likbalsameringstinktur". Han skyndade strax ut på trappan och började blåsa i sin visselpipa för att tillkalla flera kolleger.

Tio fat med likbalsameringstinktur blevo polisernas byte, då de en stund senare trängde in i lokalen, men lik och begravningsgäster voro då bortblåsta. Detta hade emellertid sin goda grund, ty som en gatpojke förklarade, fanns ett anslag i fönstret på vilket stod präntat: "Krediten är slut. Jag håller just på att balsamera den", vilket med andra ord betydde att Pertillo inte ansåg det rådligt att just då låta levande kunder undergå balsameringsproceduren.

FRÅN SOVJET-PARADISET

REVOLUTIONENS FÖRNYELSE.

Sovjetregeringens politik i bondefrågan genomgår f. n. en så avgörande förändring att det talas om en ny revolution. I korthet består denna i ett gigantiskt försök att utplåna det privata bondebruket och ersätta det med stora kollektiva företag som gå under namnet kolchosen. Denna kollektiviseringskampanj, som ännu blott för ett halvår sedan försiggick i ganska långsamt tempo har under senaste månaderna tagit en så väldig omfattning att redan 15 procent av de privata jordbruken skola ha uppgått i kollektiva.

Regeringen skyr inga medel när det gäller att befrämja denna utveckling, genom vilken man hoppas dels kunna stegra jordens avkastning i oerhörd grad, dels fullständigt förinta privatkapitalismen i Ryssland. Sålunda har i dagarna en förordning utfärdats enligt vilken kulakernas, d. v. s. de bättre ställda bönderna, egendom konfiskeras i alla distrikt, där kollektivföretag finnas. Att sovjetmyndigheterna därvid gå fram med fullständig skoningslöshet bevisas icke minst av det faktum att dessa s. k. rika bönder (enligt västerländska begrepp föga annat än småbönder) utgöra huvudparten av de hundratals människor som dagligen dömas till döden eller utan varken dom eller rannsakning fysiljeras för en eller annan "kontrarevolutionär" förseelse. Kulakerna förvisas från de distrikt där de leva, vilket torde bevisa att den nya politiken går ut på deras absoluta förintande.

Stalin själv bekräftar i en artikel i Pravda, att en radikal omsvängning i bolsjevikpolitiken inletts. Det gäller nu, skriver han, icke någon begränsning av de kapitalistiska elementen i byarna utan en fullständig likvidering av desamma. Stalin har förklarat dem krig på liv och död.

Det är ett vådligt experiment som sovjet härmed kastar sig in på. Av dess framgångsrika genomförande beror bolsjevikherraväldets vara eller icke vara. Utländska specialister betvivla att experimentet skall lyckas men gentemot dessa påpekas att den ryska bonden aldrig så starkt som den västerländske varit knuten till sin torva utan att jorden utgjort bygemenskapens egendom. Riskerna med experimentet äro emellertid påtagliga. Den största faran för bolsjevikregimen ligger givetvis i den förbittring som måste komma att utbreda sig i stora bondekretsar. Kommer det väldiga ryska bondehavet i svallning då är det också slut med bolsjevikerna.

SVARTA SPALTEN

APPELBLOM, Anders. — Estnisk marinkapten från Reval. Dömdes 1929 i Finland för spritsmuggling till 2,250 marks böter, varjämte hans fartyg beslagtogs.

BERGENSTJERNA. Bankdirektör i Visby. Falsk adelsman. Häktad 1930 för jätteförskingring, förfalskning m. m.

KOSONEN, Jeremias. — Finsk advokat. Medstiftare av "Lalliliitto", en liga av fennomaner. Häktad 1929 för bedrägeri och stöld i Helsingfors.

KOSTEIKKO, Eero Efraim Valentin. — Finsk skomakargesäll, som etablerat sig som automobilagent i Tampere. Dömd i Helsinki 1929 till 6 mån. fängelse för bedrägeri.

LANGSTRÖM, Hj. — Finsk f. d. riksdagsman. Sekreterare i Finlands byggnadsarbetarförbund. Medlem av den kommunistiska stadsfullmäktigegruppen i Helsinki. Häktad 1930 för hemlig bolsjevikpropaganda.

KALERVO, V. — Finsk skriftställare. Häktad i Helsingfors 1929 för provokation för fennomanernas räkning.

NISKA, A. — Finsk kapten i Mariehamn. Rymde efter att ha försatts i konkurs 1930.

RÄSÄNEN, Hannes. — Sekr. i Suomi's läderarbetarförbund. Stadsfullmäktig i Helsinki. Häktad 1930 för bolsjevikpropaganda.

SAHLBERG, O. — Jägmästare. Häktad för stöld av c:a 20,000 kronor och införpassad till Östersund 1930. Tjuven är född i Göteborg 1878.

SCHILLER. — Rysk överste. Häktad i Ryssland 1929 för bolsjevikfientlig propaganda.

STONE. — Amerikansk bankman, som under det antagna namnet "Westergård" bedragit en Chicagobank å 52,000 dollars. Brottslingen har häktats 1929.

WAHLROOS, Holger Rolf Teodor. — Finsk reservlöjtnant. Adjutant vid kommendantstyrelsen i Sandhamn sedan 1928. Anklagad för stöld av c:a 20,000 mark. Tjuven är född i Åbo 1898.

INTERNATIONAL INTELLIGENCE INSTITUTE.

108

egendomligt klädde gubben, som jag bemärkt vid frukosten, och som jag hörde benämnas Chevalier de Vassetot, igenkände jag den gamla damen, coifferad á l' enfant, vidare den kyrklige med de violetta strumporna, som somliga titulerade Monseigneur och andra åter Monsieur de St Waast. Han var åtföljd av tre, fyra svartklädda unga män som varken deltogo i dansen eller hjälpte till vid sångstyckenas utförande. Dessa unga män antog jag var präster. På något avstånd och bildande en klass mellan slottsherren och bönderna höll sig en mindre grupp gammaldags klädda personer. Jag hörde dem kallas "Herrarna Gerard", och jag förstod, att dessa lantjunkare av ringa adel blevo de Mainville endast vid de tillfällen, då herrarna till Anders komma för att hos dem söka gemåler för släktens fortplantning. Emellertid hade timman för banketttens början slagit. Man begav sig mycket ceremoniöst in i en sal, slottets orangeri, där bord stodo dukade i majestätisk ordning. Jag var pla-

109

cerad mellan M:e de Mainville och Chevaliern, och jag märkte snart att de båda voro alldeles döva o. för övrigt alltför mycket upptagna av måltiden för att finna nöje i en konversation. Det blev en måltid som aldrig tog slut, med en extravagant matsedel med oändliga soppor serverade var för sig eller blandade, kokta kapuner följande ovanpå frikasséer varpå oförmodat kom petits pois, mellanrätter, blancmangers, med stekta kötträtter ovanpå samt slutligen sallader på vilka ytterligare följde patéer, rognons de coq och cremer, — det hela serverat med slösaktighet, pomp och oreda. En lycklig slump hade placerat mig mitt emot min unga sköna, och jag kunde efter behag betrakta henne diskret och passionerat. Jag trodde mig märka, att min vis a vis betraktade mig i smyg: den naturliga maskulina faddheten borde icke röras av denna uppmärksamhet: min hemlighetsfulla ankomst, mitt utseende — oaktat den lånade kostymen — så säreget och så nytt kunde uppväcka

112

som stigande uppför trappsteg av marmor och vatten, framträdde en blid som höjde sig mot mig. Nu höll hon sig upprätt emot den vita kanten, marmorerad med rosenröda och blå ådror — och jag behövde endast lyfta ögonen för att varsebliva Marie-Flore-Caroline. Utan tvivel hade en smula nyfikenhet eller ledsnad styrt hennes steg och besegrat hennes rädsla, ty hon hade icke kunnat undgå att se mig mitt i parterren, och hennes närvaro där tillkännagav en önskan att tala eller höra på. Jag hälsade vördnadsfullt på henne, varvid hon svarade med en lätt bugning.

— "Denna måltid blev långvarig", sade hon.

— "Men dessa präktiga människors glädje gjorde den kort för känsliga själar". Ofrivilligt lämpade sig mina ord efter den tidens pompösa uttryckssätt.

Marie-Flore-Caroline svarade mig en smula otåligt, liksom hon väntat sig mindre gammaldags ord från min sida:

105

hava vi levat i stor glädje liksom på en annan planet och stannat vid den tidpunkt då det kanske var angenämast att leva. Min farfader avled år 1845. Hans tredje son Henri-Charles, som efterträdde honom (de andra sönerna dogo redan vid unga år) — och som var född 1802 gifte sig sent, år 44, med en demoiselle de Mainville och hade med henne flera barn, av vilka den yngste Viktor ensam fortsatt släktens förökning. Denne Viktor född år 48 är min fader, jag har den lyckan att äga honom ännu, men övergivande sig åt en ännu strängare tillbakadragenhet än den varuti vi leva, har han dragit sig tillbaka till en flygel i slottet, varest jag går och besöker honom på vissa tider.

— Och Ni vet ingenting, Mr., om de händelser som inträffat sedan 89. Ni känner inte till . . . Han avbröt mig hastigt.

— Icke det ringaste, Monsieur, icke det ringaste, vid Gud. Jag vill ingenting hava reda på, ingenting veta. De uppgifter som mina för-

STOCKHOLMS SPARKASSA FÖRSVINNER!

Stockholms sparkassa, u. p. a., har funnit för gott upphöra med sin verksamhet.

Man påminner sig, att denna sparkassa stiftades 1928 i avsikt att bliva ett komplement till bankiraktiebolaget Olof Aschberg, Vasagatan 6. Stiftare voro, som man minnes, socialfullmäktigen Herman Lindqvist, advokaten Vesterståhl och ytterligare några personer.

Då Allmänna sparbanken gått om styr våren 1929, blev av någon anledning sparkassan närmare synad i sömmarna av polisen, och en del av dagspressen berörde sambandet mellan bankiraktiebolaget Olof Aschberg och Stockholms sparkassa ganska utförligt. Det hela blev tydligen en smula generande för vederbörande, särskilt som det var känt, att "kommunisten" Aschberg samtidigt stod Allmänna sparbanken särskilt nära.

Den svenska marknaden för bankirfirman Aschberg synes emellertid vara genomarbetad, ty bolaget, som förut disponerat den stora praktfulla banklokalen i 6 Vasagatan, har hyrt ut denna till styrelsen för Stockholmsutställningen och själv trängt ihop sig i en obetydlig lokal ett par trappor upp i huset.

Vadan denna inskränkning? Börjar den goda svenska mjölkkon att sina?

Mitt emot
Centralstationen ligger

Hotel Terminus

STOCKHOLM

80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten

Enkelrum. från Kr. 5:—
Dubbelrum från Kr. 10:—

Intim matsal, läse- och frisörsalong
Telegramadress: TERMINUS
Tel. och postadress: Hotel Terminus

Restaurant Foresta

LIDINGÖ Tel. Namnanrop

Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

BIELKEHUSET Å SKANSEN.

Från Skansens styresman, professor Andreas Linblom vid Nordiska Muséet, har redaktionen fått emottaga nedanstående förklaring, som vi bringa till våra läsares kännedom.

Till
Redaktionen av Nationen.

Med anledning av en insändare den 24 januari rörande Gunilla Bielkes lusthus på Skansen, vill jag nämna att ända sedan djurhusets uppförande en flyttning av lusthuset ansetts självklar. Att det hittills icke skett beror på att lusthuset är reveterat, och att man sålunda måste finna en absolut definitiv plats för detsamma, innan man ger sig på en flyttning. Sannolikt kommer inom den närmaste tiden denna fråga emellertid att finna sin lösning.

Med utmärkt högaktning
Andreas Lindblom

"RIKSFÖRBUNDET FÖR BILDANDE KONST."

Ett nytt riksförbund har bildats å möte i Stockholm med representanter för konstmuséer och konstföreningar i Stockholm och landsorten. Dess namn lyder "Riksförbundet för bildande konst." En interimstyrelse valdes med uppdrag att fungera till det konstituerande sammanträde, som skall hållas i september.

Till medlemmar av denna styrelse valdes: dr Gerda Boëthius, Nora, landshövding J. L. Falk, Kalmar, överintendent A. Gauffin, Stockholm, kronokassör Lars Jernbergh, Eskilstuna, professor Helge Kjellin, Karlstad, landshövding S. N. Linnér, Östersund, direktör Otto Lindeberg, Nyköping, statsrådet S. Lübeck, Stockholm, landshövding Munck af Rosenschöld, Växjö, landshövding W. Murray, Västerås, redaktör Elias Nilsson, Ystad, landshövdinding N. G. Ringstrand, Umeå, och intendenten S. Strömbom, Stockholm. Dessutom skall styrelsen bestå av en representant för Sveriges allmänna konstförening, vilken utses senare.

Till suppleanter utsågos intendenten H. Billman, Västerås, dr Ernst Fischer, Malmö, intendenten Mårtensson, Hälsingborg, dr A. Silow, Falun, dr A. Stavenow, Stockholm, och doc. Thomasson, Stockholm.

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens ökade spridning.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

JORDBRUKARRÖRELSEN.

DALKARLARNA MED I LEDET.

De jordbrukaremöten som f. n. hållas runt om i landet ge en föreställning om de stämningar som i nuet röra sig bland landsbygdens folk ävensom en förklaring till den panik som börjat gripa den höga församlingen å Helgeandsholmen. Jordbrukarna ha börjat genomskåda den rådande "idépolitiska" svindeln, och sluta enigt upp kring ett gemensamt fosterländskt program. Icke minst intressant är att konstatera det intresse, som småbrukarna och arbetarna på landsbygden visa den nya rörelsen. Mötena äro genomgående mycket livligt besökta samt präglade av den allra bästa stämning.

Förra lördagen hölls ett möte i Stora Tuna i Dalarna, besökt av c:a 300 personer, vid vilket konsuln O. Wallén, Sånga-Säby, höll ett intressant, med stort bifall mottaget föredrag, vari han vädjade till landsbygdens folk att enigt sluta sig samman för räddande av Sveriges allmoges urgamla frihet samt Sveriges modernäring. Efter föredraget beslöts enhälligt utse tio representanter med fem suppleanter — från olika partier — att representera länet vid den kommande jordbrukarriksdagen i Stockholm, dels att uttala ett tack till regeringen för dess initiativ till jordbruksnäringens fromma.

Därjämte avsändes till stats- och jordbruksministrarna samt till samtliga partiledare följande telegram:

"Vi jordbrukare och arbetare från Kopparbergs län tillhörande olika partier samlade till överläggning i Stora Tuna uttala enhälligt, att vi anse verklig katastrof hota jordbruksnäringen och att därför effektiva åtgärder omedelbart äro nödvändiga. Vi fordra samling kring de av Uppsala möte framlagda riktlinjerna samt att regering och riksdag med allvar och utan partisynpunkter gripa sig an jordbruksfrågorna. Vi protestera mot söndrande, illvilliga och vilseledande uppgifter, ovärdiga svenska tidningar och ovärdiga svenska riksdagsmän. Vi fordra möjligheter för näringsutövarna att existera samt möjlighet för dem att betala rättvis lön för arbete i jord och skog, rättvis beskattning, baserad på inkomst samt oinskränkt äganderätt till fädernеärvd jord. Våga eller förmå ej våra nuvarande representanter att rakryggat fasthålla vid detta, fordra vi att den nu enade jordbrukarebefolkningens enstämmiga vilja får komma till synes vid nya val. Må den eljest alltid framhållna folkviljan tala beträffande den mest vitala frågan rörande existensmöjlighet för Sveriges urgamla modenäring och dess utövare."

Heliochromstavlorna

underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1:— i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma

E. ABERG - STOCKHOLM 4

NORDEN OCH UTLANDET

ITALIENSKT OCH SVENSKT.

Vid sitt nyligen gjorda besök i Norden berättade den italienske luftgeneralen Nobile fritt och varmt om sin beundran för Sverige och svenskarna.

"Jag vet inte mycket om Sverige, inte mera än som fastnade de få gånger jag passerade igenom och över edert land. Men jag har sett att ni har en av världens vackraste städer, Stockholm sett från luften, och vid flera tillfällen har jag rönt bevis på svensk ridderlighet och svenska tänkesätt, som jag kommit att älska."

Därefter övergick Nobile att tala om andra saker, om den svenska vintern, som mött honom utanför centralstationen i Malmö och som var mildare än den i Italien.

AMERIKANSKT OCH SVENSKT.

En entusiastisk beundrare har Sverige fått i professor John C. Kennedy, rektor vid Seattle Labor College, vilken under en resa förliden sommar i syfte att studera folkbildningsverksamheten i Europa även besökte Sverige. Efter hemkomsten till Seattle har den amerikanske pedagogen vid en intervju förklarat, att han funnit Sverige rent materiellt jämnställt med Amerika, men i kulturellt hänseende stå vida högre:

"I Sverige har penningjakten icke hunnit förkväva alla andra intressen. Den svenske arbetaren har mera att säga till om än sin amerikanske broder, och detta mest på grund av att han befattar sig med allmänna spörsmål och gör sin kollektiva styrka gällande. En människas värde i Amerika är beroende av hennes rikedom; amerikanen kan inte hysa aktning för en fattig. I Sverige är det icke nödvändigt för en människa att vara rik för att anses framstående; den människa som använt sina andliga och kroppsliga krafter för andra mål än den egna vinningen, anses icke som förfelad existens.

Människorna leva lyckligt i Sverige, sade prof. Kennedy. Jag finner det underligt att folk reser darifrån. Visserligen lever den svenske arbetaren under samma system som här — Sverige är ett industriland, ett kapitalistiskt land — men systemet är icke så hjärtlöst, icke så hänsynslöst. I Sverige kan en medelålders man vara anställd i industrien, här kastas arbetaren på gatan, då de första grå håren komma. Industrien här kräver ungt folk, men vad skola vi göra med de gamla? Sverige har delvis löst problemet med de gamla, fastän problemet icke var så pockande som här, genom allmänna folkpensionen."

AMERIKANSK KEMIST OM SVERIGE.

Den amerikanske kemisten Brooke, som gästat vårt land under tre år, har skildrat sina intryck om Sverige och svenskarna. Han skriver bl. a.:

"Jag tycker mycket bra om Sverige. Det är ett härligt land att leva i. Det tog inte lång tid förrän jag kunde läsa svenska lika bra som engelska. Uppsala är en gammal lärdomshärd och jag blev snart bekant med professorer och andra lärda män. Särskilt började jag intressera mig för och studera den svenska litteraturen. Den är mycket rik. Svenska skalder intressera mig. Kanske jag får tillfälle att återvända till Sverige någon gång i framtiden och var säker på att det skulle vara mitt högsta nöje, ty jag har verkligen lärt mig hålla av Sverige och den svenska kulturen."

EVANGELISK VÄDJAN TILL SOVJET.

Evangeliska alliansens svenska avdelning har till regeringen i Moskwa avlåtit en skrivelse med en allvarlig vädjan att frigiva dem inom Sovjetryssland, som fängslats för intet annat än att de omfatta den kristna livsåskådningen samt att medgiva likhet i fri- och rättigheter för de kristna med andra samhällsmedlemmmar.

Skrivelsen är undertecknad av prins Bernadotte i egenskap av ordförande i den svenska avdelningen av Evangeliska alliansen jämte ett flertal ledare inom olika religiösa sammanslutningar.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

---

fäder givit mig och de muntliga traditioner, som de överlämnat åt mig, komma mig att vid eftertanke icke hysa något tvivel om de onaturliga gräsligheter som måste varit lösen och straffet för konungens svaghet och godhet.

Vi blev avbrutna av den mildaste och mest lantliga koncert i världen. Mot en angenäm fond av liror, obode och fioler framträdde röster, bildande en kör. Därefter hördes rop och skratt, stojet av glada lekar, susningar av flyende klänningar, dansen som vidtog, ackompanjerad av stampet av höga klackar och låga skor på terassernas stenar. Det var ett bondbröllop. Snart vände sig mina ögon från detta skådespel och hade endast uppmärksamheten riktad på den sköna och lätta danserska som framträdde bland de andra. D:lle de Loyville d'Auders hade smyckat sig för att hedra sina underlydande. Hennes toilette var enligt sista modet, det från 1789. Men baronen hade bort förarga sig — i de gamla brukens namn — att

alla ciderns kvaliteter från och med den rena saften ända till den färdiga drycken funnos på bordet, samt att tjänarna oupphörligt fyllde deltagarnas glas med ett gyllene "cau de vie" som endast kunde härstamma från äpplen. Emellertid och till min stora förvåning, severades även, men med mera måtta, utmärkta viner, som helt säkert icke härstammade från revolutionstidens tidpunkt: baronen hade alltså, vad han än yttrat, därom, förbindelse med den moderna världen. Jag listade mig ut ur salen uppsökande terassen o. parterrerna. Det var ungefär kr. 14 e. m. och jag blev överraskad på samma gång som rörd av de milda färgtoner, som landskapet antagit. Jag lutade mig över en bassin med sitt vatten lysande i marmorskålen, det samlade reflexerna, och prismorna emottog i sitt konstgjorda djup den omvända bilden av föremålen av tornen och fasaderna, osäkra och darrande i den bedrägliga belysningen. Från djupet av bassinen mellan de i rutor planterade träden lik-

nyfikenhet hos den mest ointresserade. Erinrande mig, att i gamla tider — den i vilken vi befunno oss — en utebliven formlig presentation icke dumt som i våra dagar band tungorna, dristade jag mig vända mig till henne med några ord tvärs över bordet. Hon svarade härpå kort, hövligt och en smula högdraget, icke utan att rodna med sin förtjusande ungdomlighet. Vi hade suttit till bords nära två timmar, när jag fick se högar av kräftor bäras in efter pastejerna, för övrigt mycket smakfullt upplagda. Med en blick försäkrade jag mig om, huruvida jag kunde, utan att uppföra mig som en illa uppfostrad människa, smyga mig ifrån detta lag. Redan hade baronen rest sig och försvunnit; dlle de Loyville d' Anders begav sig bort i sin ordning. Jag gjorde likaledes, och jag tror, att mina tvenne grannar icke ens misstänkte, att jag lämnat deras säll skap. Stämningen vid måltiden hade förändrats; hjärnorna hade upphettats, rösterna höjts. Jag märkte att

se sin dotter uppträda med en hatt "à la jockey" nedtryckt på det lockiga håret, omslutet av ett moln av linong som framkom under kragen och bildade halsduk medels en lätt knut; hennes figur var omsluten av en frack med besynnerliga knappar, som öppnade sig över en väst av engelskt snitt. Den unga flickan hade emellertid icke vågat driva sitt egensinne helt igenom, och övergiva de vi bröllopsceremonier obligatoriska styvkjortlarna. Baronens uppsyn klarnade härvid, och jag förstod med vilken svartsjuk och passionerad kärlek han älskade denna förtjusande flicka.

— "Låt oss", sade han plötsligt, likt en man som till varje pris vill avhålla sina tankar från allt för tunga bekymmer, — "låt oss deltaga i dessa förlustelser och framför allt njuta av nöjet att betrakta dessa lyckliga."

Då vi befunno oss på terassen, märkte jag, att festens åskådare hade ökats med åtskilliga framstående personer. Förutom den lille

BLAND HELVETESMASKINER OCH PARADISFÅGLAR.

NORR OM EUROPA 1916.

(Forts. fr. n:r 198.)

Grundad 1201 av Svärdsordensbispen Olber (Adelbert), byggdes Riga huvudsakligen av handlande från Visby och Lübeck och har med dessa städer en viss likhet. Jag vill minnas att det var östgöten Anders Jonsson Rydelius som 1715 skildrade hur Riga gick ur de Svenskes händer:

"Så kom ryssen fram hin grymmer,
och wårt stora Riga tog.
Dät oss giorde stort bekymmer:
ingen redlig däråt log..."

Åtskilliga Svenska minnen finner man i handlandenas Schwarzhäupterhaus, bland annat en i silver utförd taffeluppsats med den siste Svenske Vasekungen till häst. Därefter for jag till riddarhuset och skärskådade dess arkiv.

Genealogierna tycks ofta vara köpta på Vanity Fair. Från liewernas hedniska "kungar" påstås exempelvis härstammar den i Ryssland och Sverige florerande familjen Liwe genannt Liewen. Den äldsta urkundligen kände stamfadern var dock endast en ringa tjänare under den katholske erkebispen Olber i Riga. Släkten fick kungl. svensk barontitel 1653. En baronessa L., född Gaugreben, var guvernant för tsarens döttrar och blev därför utnämnd till rysk grafina 1799 och knagina 1826; furstetiteln antogs sedan av hennes barn. Så enkelt kan det vara! Den nuvarande huvudmannen är född i Tyskland, gift med en nederländska och bor i Kurland... "(En prinsessa L. besökte mig i dec. 1915 och erbjöd sig att arbeta för Zolotoj Krest)." —

Det lär i Östergötland finnas en torpar- och ryttarsläkt Curman vilken som sin stamfar räknar en kurländare. Det är ju anspråkslöst, men vad sägs om — "Fursten i Kurland", som ännu ståtar i Gothakalendern? — Familjen har hopsvindlat härstamning från hertigarna Gontaut-Biron vars namn usurperats. Verklige stamfadern var en stallknekt Bühren, och dennes son blev "sängkammarherre" hos hertiginnan i Kurland, vilken sedan som imperatrica gav honom grevetitel 1730 samt lagade att han blev hertig i Kurland 1737. Senare dömd till döden, benådades äventyraren med förvisning till Sibirien. Hans son sålde Kurland till Ryssland. Den nuvarande "fursten i Kurland" bor i Schlesien, är simpel preussisk officer och gift med en fransyska..." Ja, så lyder Riddarhusets uppgifter om Livlands och Kurlands forna härskarfamiljer.

Man erinras osökt om att den tappre baronen Münchhausen såsom rysk löjtnant låg i garnison just här i Riga i mitten av 1700-talet...

ASIATERNA I RIGA.

Under det svenska herraväldet 1621—1721 voro judarna portförbjudna i Riga: Då Gustaf Karlsson Vase förstnämnda år konfirmerade Rigaborgarnas rättigheter, stipulerades att "inga judar eller främlingar tillätos sejournera i landet till förfång för borgarna." Nu däremot är judarnas land beläget på de områden som i Europa kallas östra krigsteatern. Av hela jordens 11 000 000 judar bor ungefär hälften inom Rysslands gränser, och allra tätast i de städer som kriget gått värst ut över. Judarnas ryska benämning "szid" (uttalas schitt) har knappast någon vacker klang. Här i Riga gick de vildaste rykten att judarna, som utgör c:a 10 proc. av invånarna, stod i förbindelse med fienden medels brevduvor. En morgon omakade jag mig upp redan klockan 5 för att bevista hängningen av en judisk spion. "När satan är maktlös skickar han en kvinna", säger ordspråket. Juden påstods genom sin förföriska dotter ha lurat av en officer ett utkast till artilleriställningarna söder om staden och tatuerat in dem på flickan, som sedan skulle resa till Palægade i København med härligheten. Nu fick hon resa till Sibirien i stället. Jag hade tillfälle att se henne och måste medge, att det fanns förmildrande omständigheter i den stackars artilleristens brott: Flickan hade en barm som svanens, en gång som påfågelns, ögon som falkens och ögonbryn som sobelpäls. "Synden är ljuv, och människan faller lätt." —

Judarnas impopularitet delades av protestanterna.

Allvarligt talat, har Kurlands lutherska präster visat sig som fullkomliga riksförrädare och gjort gemensam sak med fienden. Det lettiska folket i gemen har förhållit sig avvaktande. Litauerna ha nog hyst vissa förhoppningar på självständighet med tysk hjälp, men deras katolska prästerskap har dock varit Ryssland troget, liksom även kollegerna i Polen. Överhuvud ha polackerna låtit lura sig av det tyska frieriet i långt mindre grad än något annat folk.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Norrtälje landstormsförening hade inbjudit Stockholms landstormsförbund till en fälttävlan i dess hemstad, söndagen den 2. ds. På lördagsaftonen den 1. såg man vid 18-tiden en stor skara landstormsmän i alla åldrar och av alla grader samlas vid Östra stationen, därifrån ordinarie tåget avgick 18.45 medförande två abonnerade boggievagnar fullsatta av landstormsmän från Stockholm och Södertälje. Vid framkomsten till Norrtälje vid 21-tiden mottogs kontingenten av Stockholms landstormsförbunds idrottsledare, löjtnant Gråberg samt fördes till Nya Folkskolans gård, å vilken uppställning gjordes med avlämning till ordföranden i Norrtälje landstormsförening, major Krook, som i ett kort tal hälsade gästerna välkomna. Sedan därefter en indelning i 8 grupper gjorts, dels för förläggningen, dels för morgondagens tävlingar, uppsöktes de olika förläggningslokalerna, som utgjordes dels av skolans gymnastiksal, dels av ett par salar i en annan skola. När var och en funnit sin sovplats, avlagt sitt bagage och nödtorfteligen hyfsat sin yttre människa, samlades alla i en av skolans korridorer, där Norrtälje landstormslottor, som äro värda den största eloge för ett intensivt och uppoffrande arbete för gästernas trevnad, med små medel ordnat en tilltalande mässlokal. Framemot 23.30 slutade samkvämet och litet var uppsökte sin sovplats för att njuta några timmars vila före den kommande dagens ansträngningar. Till belysning av den stränga självdisciplin, som behärskar landstormen, må blott nämnas, att ehuru intet utsett logementsbefäl fanns eller någon av ledningen på minsta sätt övervakade saken, allt högljutt samtal tvärt avstannade då det för "tystnad" anbefallda klockslaget var inne och efter en stund hördes blott en stilla konsert av några obotliga snarkare, som dock ej lyckades driva det därhän att de nämnvärt störde sömnen för kontingenten i dess helhet.

Redan klockan 6 gick reveljen för de 4 första grupperna, som i två omgångar utspisades och redan klockan 7:10 avreste 1. och 2. grupperna i omnibus till Björnö gård sydost om Norrtälje, som var utgångspunkt för dagens tävlingar samt där lottorna upprättat ett marketenteri, som blev livligt besökt under dagens lopp och som gjorde goda affärer. Med tidsintervaller av ¾ timme startade sedan de följande grupperna i nummerordning. Tävlingarna gynnades ej av bästa väder, enär en rätt stark ostlig snöstorm rådde hela dagen, som i hög grad försvårade sikten. Att under dessa förhållande avståndsbedömningen och orienteringen från stationspunkt blevo ganska hasardartade, är ju ej svårt att fatta. Många goda och säkra avståndsbedömare kommo med "uppåt-väggarna-resultat", under det att det dock i ett och annat fall visade sig att årslång träning och vana även i detta avseende firade triumfer. Som exempel må blott anföras 1. pristagaren i äldsta klassen, den populäre landstormskaptenen Leon Petersson, som trots det svåra vädret genomförde sin avståndsbedömning (liksom f. ö. hela tävlingen) med sedvanlig élan.

Orienteringen från stationspunkt blev ytterligt svår genom de täta snöbyar, som ideligen sopade över utsiktsfälten, bortskymmande i varje fall de längst bort belägna målen och utsuddande linjer och konturer.

Terränglöpningen, som gick på två banor, en för förordnade landstormsofficerare på 8,5 km. samt en för aspiranter på 9,5 km., bjöd på en del ganska svåra poänger. Obligatoriskt är ju nästan att en eller annan av de tävlande framkommer till 2. eller 3. kontrollen innan de lyckats finna den 1. och att de sedan inte kunna hitta tillbaka till den kontroll de redan varit vid. Detta hände också här, men togs — som alltid — från den humoristiska sidan. För övrigt satte detta förhållande ingalunda sin prägel på tävlingen. Tvärtom var det ganska överraskande att av över 100 tävlande det övervägande stora flertalet både hade goda tider och gingo kompassrakt på de ifrågavarande kontrollerna, en omständighet, som i sin mån bevisar att landstormens fältduglighet ej endast är en utopi, utan en realitet, som det blott gäller att underhålla och vårda och bringa till än högre fulländning. Några deltagare sutto väl fast i kärran omkring den listigt lagda sista kontrollen, några sprungo väl dubbelt så långt som erfordrats, men fram kommo alla, och den förr om åren alltemellanåt förekommande skallgången efter vilsekomna tävlande står nu så på avskrivning att många finnas, som endast genom hörsägen känner till dess existens.

Ett trevligt moment hade inlagts vid en av kontrollerna under terränglöpningen. Det var målspaningen. På ett område av c:a 500 m:s bredd och 1,000 m:s djup hade uppställts ett antal figurer, helfigur, halvfigur, tredjedelsfigur och fjärdedelsfigur, kg-skytt med ersättare, kulspruta o. s. v., somliga tämligen synliga, andra upptäckbara först efter en intensiv kikarspaning. På en utdelad skiss över terrängen skulle nu läget av de upptäckta målen inritas, varefter i en särskild kolumn målets art (t. ex. halvfigur, enstaka skytt) skulle angivas. Erfarenhet från tidigare sådana tävlingar, samt vana vid att urskilja målen i terrängen gjorde sig härvid i stor utsträckning gällande. Man kunde påträffa aspiranter, som med uppbjudande av alla sina kunskaper och ärligt ansträngande sig, ej kunde få reda på mera än 2 à 3 mål, under det att man såg äldre landstormsofficerare lugnt och metodiskt undersöka fältet med kikaren, stanna vid en viss punkt, pricka in målets läge på skissen och beskriva dess art, taga upp kikaren igen och fortsätta granskningen, för att strax därpå inpricka ett nyupptäckt mål. Aspiranterna föllo ofta i den fällan, som vanligen är utlagd, nämligen att ett eller två mål placeras så nära observationspunkten, att ingen i första taget faller på den idén, att ett mål verkligen är placerat där. De gamla vana tävlingsuvarna går det ju inte att lura, men aspiranterna bli år ifrån år lika förvånade, när man talar om för dem att ett mål alldeles under deras näsa undgått deras uppmärksamhet.

Efter terränglöpningen, vars mål var förlagt till Björnö gård, vidtog tävlan i pistolskjutning, den sista grenen av fälttävlan. Tröttheten efter den just avslutade terränglöpningen i förening med snöstormen förorsakade att inga särskilt märkliga resultat nåddes, men en vacker prestation gjordes av landstormskaptenen Berg från Södertälje, som erövrade 1:a pris i kaptensklassen för denna tävlingsgren.

Här har ansetts lämpligt särskilt beröra två individuella prestationer. F. d. landstormskompanichefen Eric Björklund i Adolf Fredriks landstormsförening och landstormskaptenen Gideon Ericsson i Engelbrekts landstormsförening genomförde båda hela tävlingen, den förre med 66, den senare med 58 år på nacken, ett vackert och lysande exempel och ett efterstävansvärt föredöme, då det tyvärr alltemellanåt händer att mycket yngre tävlande, utan att vara nödsakade därtill på grund av ådragna skador, uppgiva att fullfölja en krävande och ansträngande tävlan. Och Norrtäljetävlingen var ganska besvärlig.

För varje 15-tal tävlande, som avslutat tävlingen, gick en buss från Björnö in till Norrtälje, där lottorna ordnat middagsutspisning, vars kallops och fruktsoppa smakade gudomligt efter de genomlevda strapatserna. Inom parentes gjorde Norrtälje skäl för sitt rykte som "de vackra flickornas stad", ty sällan haver man skådat en så talrik samling verkligt söta lottor, som de, som den 2. dennes sörjde för de tävlande landstormsmännens materiella välfärd i den lilla idylliska upplandstaden.

En fullständig prislista skall senare publiceras. Det stötte naturligtvis på oöverstigliga hinder att på de få ögonblick, som återstodo sedan tävlingarna voro avslutade tills tåget till Stockholm avgick, utarbeta en prislista för tävlingen i dess helhet. Man måste i alla fall beundra funktionärernas prestation att medhinna ett utarbetande av resultaten i avståndsbedömning och pistolskjutning, som ovan antytts. Prisutdelningen i dessa grenar verkställdes i skolans gymnastiksal omkr. kl. 18,30 av fru Mattsson, Cheflotta i Norrtälje. Efter densamma höll Stockholmsförbundets chefinstrukt. kapten Stenbeck ett tacksamhetstal för tävlingen såsom sådan och för den vänlighet med vilken stockholmskontingenten emottagits. Major Krook svarade härpå och önskade gästerna välkomna åter. Med stöd av gjorda erfarenheter torde nog mången önska att tillfälle någon gång gives att få återkomma dit.

Omkring 19,15 avrullade tåget till Stockholm vid pass 21,30 avskildes stockholmskontingenten vid Östra stationen, väl något trötta men en hel del erfarenheter (och varför icke: kunskaper) rikare.

Ordförande i tävlingskommittén var major Krook och som tävlingsledare fungerade löjtnanterna Gråberg och Sjögren.

E. C. S.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
Carl Sandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

Prenumerera! - Annonsera!

NATIONALT TIDSSKRIFT
Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

VAR VI DANSAR
I STOCKHOLM
MÅNDAG: Rosengrens vid Mynttorget
TISDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
TORSDAG: Rosengrens vid Mynttorget
FREDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
LÖRDAG och SÖNDAG: Rosenbad

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 56 26
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

FREDAGEN DEN 7 FEBRUARI 1930

ASIATISK KULTUR.

Den nya, "frigjorda" hebreiska kulturen ser sig f. n. snart sagt överallt i tillfälle konstatera en storartad framgång, på bekostnad av den gamla "primitiva" västerländska. Vetenskapen och civilisationen ha, menar man, bevisat den senares totala värdelöshet. Släktet har befriats från gamla fördomar, man tar sakerna naturligt "sådana de äro" och hänger sig ej åt griller, vare sig i ena eller andra avseendet.

Till åskådliggörande av den skedda kulturella reformationen återge vi ovanstående bild ur den tyska nationella tidningen "Stürmer", visande den väsignelserika övergången från gammaldags "primitiv" kulturuppfattning till modern realistisk. Fordom ställde den unga germanska flickan sin väg ut i naturen för att där njuta av fosterlandets skönhet. Nu är sådant löjligt och banalt. I stället nöjer sig den unga damen med att i mosaiskt sällskap låta sig förgiftas av asiatiska idéprodukter.

RÖDA KAMPMETODER.

Under ett föredrag, som f. d. folkkommissarien i den första ryska rådsregeringen dr Steinberg för några dagar sedan höll i Warschau inträffade ett synnerligen störande intermesso, i det att ett antal kommunister plötsligt inträngde i möteslokalen och bombarderade föredragshållaren med ruttna ägg. Ett våldsamt tumult och hangemäng uppstodo mellan åhörarna och kommunisterna, v... vid hela inredningen förstördes.

JUDASSÖNER.

Vid sossarnas senastet "jordbrukaremöte" i Norrtälje, vilket såsom nämdes i vårt förra nummer artade sig till en hyllningsmanifestation för den nya jordbrukarerörelsen och dess ledande män, hände det oerhörda att en talare företog sig att visa på den **j u d i s k a f a r a n**. Detta uppkallade genast sossepartiets utskickade representant, den "proletäre" agenten Adler (sannolikt tillhörande den internationella hebreersläkten Adler, av vilken vi i olika länder finna representanter i spetsen för sossepartierna) att indignerat ta avstånd ifrån antisemitismen såsom en "antikulturell", svenska folket ovärdig rörelse, som förmenades grunda sig på löjliga beskyllningar mot judarna att för tvåtusen år sedan ha korsfäst Kristus.

"Proletären" Adler trodde sig naturligtvis med dessa ord ha åstadkommit en stor kvickhet, en sällsport lyckad definition av "den kulturfientliga antisemitismen". Men vitsen är, förlåt herr Adler (asfogel) icke ny utan nyttjad tusenfalt. Den är emellertid för enkel för att godtas av svenska arbetare och bönder såsom förklaring av det judiska problemet.

Det kan i sammanhanget förtjäna erinras, att i det nya Kaanan, Sovjet-Ryssland, Israels barn låtit uppställa statyer, till glorifirande av Judas Iskariot, som förrådde Frälsaren för 30 silverslantar. Judas Iskariotar finnes det emellertid gott om också i vår tid. Vi finna dem litet varstans, i partier, organisationer, ämbetsverk, ideella och kulturella samfund etc. Fast köpeskillingarna hålla sig nu i regel över de 30 silverpenningarna. Ja, man kan nästan rent av säga, att våra semitiserade moderna samhällen i stort sett styras av Judas Iskariotar, d. v. s. "utvalda" individer hos gojimsfolken som för klingande valuta under ena eller andra formen åtagit sig rollen som de kristna folkens förrädare. Vi förstå så väl, att "proletären" Adler inte vill gå djupare in på judefrågan och att han i antisemitismen ser en "kultur"- och "folkfientlig" rörelse.

SNILLET OCH HANS FOSTER.

Bland dagens många lösensord lägga vi även märke till rationaliseringen och standardiseringen. Jordklotet skall förvandlas till en enda maskin, där individen och folket blott är en ringa detalj av det hela. Skapelsens altför bristfälliga verk skall reformeras i bättre samklang med mänskliga förnuftet (ratio).

Bland kämparna för den nya skolan är Filosofiska Lubbe en av de yppersta. Han förstår nämligen "tiden och dess krav" och vet att inrätta sig därefter. Ty detta fordras för att numera bli erkänd som en stor man

När Lubbe häromdagen inför bergafolket i Örebro uppträdde med den sinnrika förkunnelsen, att "Industrien är folkledaren", hyllades han av kosmopoliterna och deras press som en kulturgestalt och föregångsman av allra högsta rang. Dagstidningarna äro alltjämt idel entusiasm och kunna ej finna ord nog vackra för att prisa hans genialitet. Lubbe har all anledning vara nöjd med sitt sista uppträdande på tiljan, som blev en sådan succes. Han bör efter detta ha de bästa utsikter att få en stol vikt åt sig i "Svenska" Akademien vid sidan av de litterära "svenskarna" Schück, Lamm etc., eller åtminstone en pall i den illustra församlingen.

Allehanda som i motsats till de övriga, "mekaniska" (= själlösa) dagsbladen söker benyttja sig av sitt medfödda sunda förnuft för sakernas bedömning kan för sin del ej deltaga i den igångsatta frenetiska hyllningen av Lubbe för hans utläggningar för bergafolket i Örebro. Bladet skriver under rubriken "Konstgjorda Lubbe" bl. a.:

"Lubbe ser högdraget ned på dem som bara producera maten: "Svea rike är inte grundat på jordbruket och dess binäringar, utan på koppar, silver, järn, stål och vatten"

Han har numera gett katten i kärleken och ägnar sin siargåva åt industrien — "världens största och mest radikala revolutionär, som rivit ner både kyrkan och staten och format **e n n y m ä n n i s k o t y p** med en ny andlighet, en ny konst, en ny arkitektur, en ny litteratur."

Detta har maskinen gjort, ty den är den högsta symbol för en andlig världs- och människouppfattning, som historien hittills skådat. Fastän den av "den tanklösa stora allmänheten betraktats som det mest materiella på jorden och som tecknet på andens definitiva undergång."

Visst är maskinen bra, hur skulle vi kunna reda oss utan maskiner i våra dagar? Med är det därför nödvändigt, att den skall bliva herre i både det världsliga och religiösa. Vad är då en maskin? Jo, den är en ofta mycket sinnrik och invecklad kombination av en hel del till synes enkla anordningar: det sluttande planet, hävstången, skruven, hjulet, excenterskivan o. s. v. Visst kan en automatisk maskin se mystisk och hemlighetsfull ut för den naive iakttagaren. Men den kunnige kan lätt nog reducera den till, som sagt en kombination av enklare redskap. Lubbe kan lika gärna falla ned och tillbedja ett järnspett, ett vagnshjul eller en väderkvarn som en rotationspress eller en automobil. I princip är där ingen skillnad.

Människans behov av att mystificera och mystificeras är visst outrotligt, Lubbes abrakadabra är ett nytt bevis därpå, lika som socialismen, kommunismen och alla andra blodtörstiga ismer i vår tid. Alltjämt är det dock människorna som uppfinna maskinerna och inte tvärtom. Trots Lubbes proklamerande av att maskinen skapat en ny människotyp. I sin Öbackapredikan i Örebro påyrkade Lubbe att människan skall "standardiseras" likasom andra maskinprodukter.

Var själv "standardiserad", Lubbe så får han se hur gott det är! Behövs det någon ny upplaga av "konstgjorda Svensson" från Södra teatern? Vill Lubbe nödvändigt vara maskingjorda Lubbe, så gärna för oss, bara han avstår från sin storartade plan att "göra människorna lika över hela världen". Förverkligandet av sådana där urbota dumheter brukar vanligen — helt naturligt för resten! — försökas med mekaniska hjälpmedel, såsom giljotiner och browningpistoler."

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

D i r e k t ö r J o h a n s s o n: — Men varför övergav grosshandlaren sitt fädernesland för att slå sig ned i Sverige?

G r o s s h a n d l a r e B o n n i e r: — Sverige är ett gott land för affärer ... bättre än Polen.

D i r e k t ö r J o h a n s s o n: Men jag tycker ändå, att den är att beklaga, som inte får leva i sitt riktiga fädernesland.

G r o s s h a n d l a r e B o n n i e r: — Mej behöver ingen beklage . . . jak har deklareret för firehundre tusen kråner.

Affärsmannen Nathan Hirsch och hans hustru Sara hade hyrt en roddbåt och betalt en krona för en timmes begagnande av densamma. Efter en stund kantrar båten med dem och begge komma i vattnet. Herr Hisch är nog lycklig att kunna trampa vatten, och fru Hirsch klänger sig fast vid en åra.

Fru **S a r a**, som börjar tröttna, skriker:

— Ach Nathan, jak orker icke hälle mig fast längre!

N a t h a n: — Du måste, Sara! Vi ha ju betalt en kråne i timmen för den förbannede båt, å vi ha inte haft den mer än tie minuter.

I s a k H e y m a n: — Finns här något brev till Isak Heyman?

P o s t t j ä n s t e m a n n e n: — Jo, här är ett brev till Isak Heyman, poste restante.

I s a k: — Vafalls? Icke protestant . . . jak vara israelit.

DEN RÖDA RIDDAREN INRINGAS?

För någon tid sedan inköpte socialdemokraterna Södertälje Tidning, som tidigare varit både socialistisk, frisinnad och höger, senast opolitisk (allt efter växlingen av ägare). De hade förut inom Stockholms län övertagit en tidning i Enköping, Enköpings Tidning och meningen skulle vara att därtill starta en tidning i norra delen av länet.

Enligt F. D. P. ligger det fraktionspolitik bakom denna tidningspolitik från distriktsstyrelsens sida — fraktionspolitik som stödes av de bestämmande i partiledningen. Soc-Dem. måste kringskäras! Partivännerna tycka inte om tidningen och mena att det är ingen hållning på den sedan Engberg kom dit. Då Engberg icke kan förhindra startandet av "konkurrenter", söker han få redaktörsposterna i de nya tidningarna besatta med sitt folk. Från Södertelje berättas lustiga historier om dragkampen härvidlag. Hr Thylin, tidigare anställd i Soc-Dem., men avskedad av Engberg och sålunda icke någon vän av hans regim, var utsedd till blivande redaktör i Södertälje-Tidningen. Hansson—Möller hade intresse därav. Men inte Engberg! Och vad skedde? Jo, han gick i sitt nit om tidningen, främst väl dess "marxistiska" redigering, så långt att han två gånger telefonerade till "partikamraterna" i Södertälje och erbjöd sig "skaffa en redaktör, som både är vederhäftig — där fick Thylin! — och som kan driva fram tidningen". Det blev dock hr Thylin, som fick platsen. Till stor förargelse naturligtvis för Engberg.

DET NORSKA SKÄKTNIKNGSFÖRBUDET KRINGGAS.

I Norge har som bekant förbud utfärdats mot judisk skäktning, den skändligaste form av djurplågeri som i vår "kulturella" tid förekommer. Detta hindrar dock naturligtvis inte lagfarten. Skäktat skall köttet vara, för att Israels barn skola kunna förtära det! Att norrmännen varit så hädiska att förbjuda djurplågeriet, betyder mindre. Utvägar finnas alltid.

Enligt "Tidens Tegn" tillgår kringgåendet av skäktningsförbudet på så vis, att den judiska församlingens präst varje måndag reser från Oslo till Kornsjö, där han går över gränsen till Högnäs för att företaga skäktning. Transporten av köttet sker med bilar. Då judarna icke vilja förtära bakkropparna av djuren, säljes detta kött billigt i Halden. I gränsdistrikten har skäktningen emellertid väckt så stor förargelse, att judarna fått svårigheter att komma över djur och måst vända sig till mera avlägsna distrikt vid sina uppköp. Det rör sig om cirka 1,800 kg. pr vecka.

Äventyrliga Ädlingar.

FLINTSKALLIGA FURSTINNOR.

Av den siste ryske tsarens döttrar var den äldsta, Olga-Nikolaevna v. Oldenburg ytterst oberoende i hela sitt väsen och tyckte om att munhuggas med sina lärare. Hon gav ofta originella svar. Då hennes franske språklärare skulle förklara hjälpverbets funktioner, avbröt hon honom med utropet:

— "Jag begriper mycket väl, att hjälpverben är verbens lakejer, och att det bara är det stackars verbet Avoir, som måste passa upp på sig själv."

Till och med under fångenskapen i Sarskoeselo 1917 kom tsardöttrarnas glada lynne fram ibland. Som storfurstinnorna tappat allt håret efter sin sjukdom (messling) hade de blivit fullkomligt rakade. Då de gingo ut i parken, hade de hattar som de drogo ned för att skyla sin skallighet. Då deras franske språklärare en dag skulle fotografera dem, togo de hastigt av sig hattarna på en vink av Olga-Nikolaevna, som tyckte det var roligt att se sig och systrarna förevigade "sans plumage". —

Ingen av tsardöttrarna hade någon vidare håg för studier, men voro ganska begåvade med praktiska egenskaper. De hade ofta svårt att dölja hur tråkigt de hade vid officiella tillställningar. Någon annan glädje i livet hade de aldrig än den som familjelivets i våra dagar så förkättade behag kunde erbjuda dem.

Fastän oskyldiga till varje politiskt brott, blevo de 1918 mördade av rodbanditer, varefter deras skändade kroppar brändes.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur 5:te årgångens innehåll:

Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)
Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Den Göthiska rasen. Av franske professorn Vacher. (N:r 198.)
Den svenska folkstammens bevarande. Av professor Almquist. (N:r 199.)
Franska Folket. Av hertigen av Södermanland. (N:r 202.)
Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING
N:R 7(207) FREDAGEN DEN 14 FEBRUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Det låter måhända något fariséiskt, då en regissör vid Stockholmsoperan efter en utländsk studieresa instämmer i allt det beröm utbördiga experter och kritiker givit teatern vid Strömsgatan:

”Vår opera är utan gensägelse en av de vackraste i Europa samt dessutom intim, hemtrevlig och med en underbar akustik så att vi inte ha någon anledning att avundas världsmetropolerna.”

I Dresden såg regissören det allra senaste på den moderna operans område, en expressionistisk opera i filmstil. Den bjöd på en oändlig massa bilder av synnerligen sensationellt innehåll, men den var amerikansk sensation i sämre mening. Operan vimlade av mordscener och jazzscener och allt möjligt annat. I en av scenerna satt en kontorschef i ett fullkomligt urfunktionalistiskt kontor vid sitt skrivbord, sjungande om arbetsnedläggelse, börsnoteringar och annat.

I stället för att nu skarpt protestera mot dylik asiatisk-amerikansk kultur, tycker reg., att man bör visa publiken tidens tendenser. ”Men då är det också bäst att hastigt glömma vad man sett”, — tillägger hans dåliga samvete.

Det var ingen liten groda, utan en stor padda! Inbillar sig regissören, att de statsunderstödda teatrarna skall tillfredställa folks nyfikenhet? På bekostnad av skattebetalarna! Vilket missförstånd! De nyfikna kunna hänvisas till privatscenerna, som ej begripa att teatern har samma ansvar som andra folkskolor.

•

Den asiatiska signaturen S. Bendixon har uppbyggt Social-Demonkrakens läsare med en spaltfylla, rubricerad ”Industriherrar bakom flötet.” Artikeln är riktad till arbetarna framför flötet, och det förefaller som om asiaten Bendixon fiskar i grumligt vatten. För att ej säga i trycksvärta. Den nya demokratien blir en allt underligare societet. Sverige tycks gå i engelska fotspår. Enligt vad en tysk författare påvisat, har demokratiseringen medfört vittgående följder för Englands society. ”Denna var förut ett viktigt politiskt centrum. Men nu är politiken inte längre ett tidsfördriv för folk ur förmögna familjer. Societeten gör ingen politik numera, och det är mera sällan man i dessa salonger ser de ledande männen och kvinnorna. Om inte de utländska diplomaterna satte en ära i att tjänstgöra som prydnader i societetssalongerna, skulle sällskapslivets betydelselöshet vara ännu mera påfallande.”

Där ser man skillnaden mellan societet och societet! På den nya skulle man kunna sätta etiketten: Från narinken till riddarhuset.

•

På tal om olika societet, har en falsk friherre, som uppger sig vara son av tyske konsuln Schmitz i Malmö, lyckats bedra en del godtrogna skåningar och t. o. m. lura av dem deras brännvin. Rätt åt de lurade! När skåningarna äro så dumma, att de låta imponera sig av tomma titlar, böra de absolut bedras. Sig själva till varning och andra till varnagel.

Damer falla ju eljest gärna till föga för en elegant solman. Helst om våren, och framförallt om han uppträder i monokel. Detta erinrar mig om, att sistnämnde ögontjänare i år fyller 200 år.

Man lär ha utforskat, att den förste, som använde monokel var en tysk baron Stosch. Omkring 1730.

Visserligen berättas det, att Nero brukade betrakta de kristnas röda blod genom en slipad smaragd. Men det var ingen riktig monokel, eftersom den inte klämdes fast i ögat.

Baron von Stosch med monokel blev naturligtvis ganska beryktad genom sin samtids skandalkrönikor. Den gode baronen var en stor äventyrare och kvinnotjusare. Och han förstod alltid att ha mängdens beundrande blickar fästa på sig. Hans mest raffinerade knep var just att anlägga monokel. Man förstår, vilken sensation denna pionjär måste ha väckt, när man ser hur hans efterföljare bland löjtnanterna än i dag betraktas med beundran av damerna. Italienska dandies ha gått så långt att de börjat använda en färgad monokel. För att skydda sig mot solen. Jag minns hur en av mina tyska vänner i Viareggio uppträdde i badbyxor och en mörk glasbit i ögat. Han gjorde furor.

Modet är verkligen en underlig sak. Ej minst det franska.

Det lär finnas omkring åttio tusen större och mindre damskräddare i Paris och en fjärdedel av stadens befolkning lär vara direkt engagerade i modeindustrien eller dess binäringar. Men bakom modehusen stå väverierna, främst Lyons och Lilles stora textilindustrier. Det är i huvudsak väverierna, som finansiera experimenten och stå bakom lanserandet av nyheterna. Däri ligger till icke ringa del förklaringen till att det så länge arbetats på genomdrivandet av de långa kjolarna. Det finns ett direkt affärsintresse i att modet gestaltar sig så, att åtgången på textilalster blir så stor som möjligt. Att omtala detta hjälper nog ej mycket, ty hur många damer ha väl mod att ej följa modet.

•

Kanske äro skapelsens herrar ej stort bättre än fruntimbret. När den nuvarande engelske tronföljaren, herr von Eilenburg, uppträdde i Le Touquet med stormönstrade svart- och vitrutiga byxor, laxfärgad ärmlös jumper och starkt klarblå sidenskjorta, fick man efter några dagar se alla unga herrar på plagen uppträda i samma färggranna kostymering. Det behövs alltså blott att någon bemärkt klädjanne hittar på någon dårskap för att en massa kopister skall följa efter.

När prinsen för ett kort besök på landet för med sig tre stora koffertar, två väskor med huvudbonader och åtta väskor med kläder, kan det nog utan överdrift sägas, att han är en klädernas slav. Vore han en riktig karl, skulle han, liksom den svenske s. k. tjusarkungen, uppfinna en praktisk overall som dugde hela dagen. Han skulle föregå andra dagdrivare med ett gott exempel. Men se nu är det nog så, att prinsen på sätt och vis är ett slags provryttare för de brittiska textil- och skräddarfirmorna. Och det kan man knappast klandra honom för, fastän hans fädernesland nog egentligen ligger i trakten av Türingen.

PUBLIKAN.

DEN SALOMONISKA TRONBESTIGNINGEN.

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

DEMOKRATIENS KULTURMISSION

Det talas i vår tid så mycket om den praktiserade demokratiens ”kulturmission” men i regel undviker man att klargöra för sig dennas verkliga natur. Politikens och Upplysningens målsmän ha tydligen ansett något dylikt överflödigt. Icke desto mindre är saken förtjänt av att närmare skärskådas.

Till namnet åsyftar den plutokratisk-marxistiska demokratien, folkets frigörelse andligt och materiellt, genom att allas rätt bringas till uttryck samt denna världens goda fördelas lika mellan alla. Sålunda skulle åstadkommas ett allmänt lyckotillstånd, frid och fröjd på denna jord. Ingen må undra på att ett så lydande program entusiastiskt anammades av massorna, som förut fått nöja sig med en måttlig andel i härligheten som simpla ”proletärer”.

Den marxistiska demokratiens ”kulturmission” har nu hunnit så långt, att det gällde själva kröningen av verket, där den salomoniska Världshärskaren beredde sig att bestiga sin gyllene tron. Något som skulle ske i tecknet av proletariatets diktatur och för vars universella förverkligande det gamla Ryssland anförtroddes föregångsrollen. Folkens massor, på vars axlar Den Gudomlige företagit sin vandring mot sitt världshärskaredömes höjder, har emellertid begynt vakna ur sin ”själlösa” lyckoslummer samt genomskåda avsikten med det marxistiska tusenårsriket. Ej minst exemplet från Sovjetryssland har bidragit att öppna ögonen på de ”frigjorda” runt om i världen. Där kunna de ju se vad slag av sällhet det är som väntar den dag tjänsteförrättningen fullbordats och folken helt givit sig sin ”välgörare” i våld.

UR INNEHALLET:

Svensk näringspolitik! Ledande artikel.

Finlands framtid. Uttalande av rikspresidenten Relander.

Wallenberg. En östgötisk torparätt. Av A. F. Eosander.

L. O:s sekreterare ”Allm. sparbanks”-koryfé!

Asiatiska Aristokrater. Aktuella anekdoter.

PRIS: 25 ÖRE

DEN 14 FEBRUARI.

SVENSK NÄRINGSPOLITIK!

Det råder stort raseri i det kosmopolitiska lägret över att en folkopinion särskilt i jordbruksfrågan håller på att växa fram vid sidan av den av Sions Vise formulerade. Upplysningskommissarien Bonnier låter sin vredgade stämma dagligen ljuda i Dagens Nyheter. Regeringen beskylles allt våldsammare för att svika parlamentarismens grundsatser, för förräderi och undergrävande av regeringsmaktens auktoritet, därför att den vägrat följa de i hans husorgan givna signalerna och gensförtigt fortsätter att lyssna till den protektionistiska opinionen bland jordbrukarna. Att i detta ögonblick, då verket skulle fullbordas, komma och lägga hinder i vägen för annekteringen av Sveriges bondejord var kantänka en utmaning av oerhördaste slag. Den nationalekonomiska vetenskapens "världsberömda" målsmän hade ju klart och tydligt sagt ifrån, att vårt folks, ja hela mänsklighetens välfärd kräver ovillkorligt och förbehållslöst, omedelbart accepterande av de höga grundsatser, de världsekonomiska konferenserna fastställt: inga tullar och obehindrat utbyte av människor (judiska revolutionärer och handelsresande) samt alla slag av varor länderna emellan.

Svenskarna ha emellertid börjat tröttna på hebreerpolitikernas falska förkunnelser, också vad den "nationalekonomiska" läran beträffar. De ha börjat förstå, att denna endast och allenast går ut på landets ofärd och folkets förslavande under det internationella Mammon. Sammanblandningen av svensk och semitisk nationalekonomi har nått den punkt, där folkkraften väckts till reaktion. Inga spetsfundigheter, hot eller påtryckningsmedel i form av organiserade, teatermässiga folkupplopp och dyl. förslå längre som vägande politiska argument. Skygglapparna som bundits för vårt folks ögon ha äntligen slitits bort. Det inser i dag, att den nationalekonomi hrr Heckscher, Bonnier och Örne velat påtvinga det, endast är ett medel till befordrande av den judiska världsimperialismens planer i Sverige. Det vet, att de utvecklingsbanor, varå nationen letts in, ej blott äventyra de enskildas och statens ekonomi utan folkets i dess helhet välfärd. Under loppet av några årtionden har vi störtats i en statsskuldsättning å inemot 2,000 milj. kr. till det internationella finanskapitalet, dragande en årlig ränta å inemot 100 milj. kr. För att här ej tala om kommunernas, landstingens och de enskildas skuldsättning till samma finansmakt. — Det var på det sättet den marxistiska demokratien ville förverkliga sin vackra programpunkt "folkets frigörelse"! — Beträffande landets näringsliv går man, under lögnaktigt föregivande att vilja befordra det folkliga välståndet, in för en direkt näringsfientlig politik, för spolierandet av betydelsefulla svenska näringsgrenar, som under generationer med stora ansträngningar byggts upp och vilka nu skola tvingas in under den internationella bankfinansens lydno. Konsekvenserna av denna näringspolitik visa sig i statens och kommunernas fortsatta skuldsättning, ökad arbetslöshet, samt skapandet av den jordmån för socialt missnöje bland de breda lagren, som erfordras för fullföljandet av den planerade bolsjevikiska revolutionen.

Det må nu emellertid ha varit nog av denna utveckling i Sverige! Från alla världens kanter nå oss i dessa dagar meddelanden om stater och städer som på grund av sin förda huvudlösa ekonomiska politik efter skuldsättningsprincipen råkat i allvarligaste trångmål och hotas av bankrutt. Det är mot detta ideal man syftar också hos oss, genom förandet av en statsrättsligt vidrig skuldsättningspolitik samt en absurd näringspolitik. Må staven brytas över vansinnets nationalekonomi, som hotar land och folk med ekonomisk undergång och evigt beroende under den internationella storfinansen; må svenska synpunkter äntligen komma till sin rätt vid handläggandet av våra ekonomiska angelägeneter. Dagens krav är, nödläge genom omedelbara effektiva åtgärder skyddas och att den självägande bondens rätt till sin jord tryggas.

Svenska bönder, veten att värna edra historiskt tillerkända rättigheter samt tillåten icke invandrade asiater att i en falsk folkviljas namn frånröva eder desamma!

POSTPRENUMERERA Å NATIONEN!

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning

och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.

Efter rakningen

Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:—

Tillverkare: A.-B. Ozygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

PRESSKONSERTEN

"DALARNAS BÖNDER FÖLJA SIN WALLÉN."

Den nya jordbrukarrörelsens män som djärvts upptaga den aktuella jordbruksfrågan efter mera klara och samlande linjer, äro f. n. föremål för en våldsam smutskastning från den förenade partipressens sida. Tidningarna vimla av hätska och sanningslösa angrepp mot i all synnerhet rörelsens mest verksamma kraft, konsul Wallén i Sånga-Säby, som av partitidningarna utmålas som en i alla avseenden suspect individ, för vilka bönderna "i sitt eget intresse" varnas. Detta hindrar dock ej att hr. W:s föredragsmöten genomgående gestalta sig som ett triumftåg. Exempel saknas emellertid ej på tidningar, som klart och bestämt taga avstånd från smutskampanjen. Bland dessa må särskilt nämnas *Dalarna*, som ägnar hr W. en livlig hyllning för hans orädda sanningssägande. Vi citera därur:

Knappt hade den nya opinionsrörelsen igångsatts förrän partiernas organ kastade sig över dem, som vågat träda i bräschen för landsbygdens rättmätiga krav. Intet uttryck, ingen tillvitelse är grov nog, då det gäller att misstänkliggöra desamma. Man inser att det nu är ohållbart att längre försöka slå blå dunster i ögonen på landsbygdens invånare. Social-Demokraten och Dagens Nyheter ha varit värst. Landsbygdens förespråkare ha av dessa fått de elegantaste titlar "teaterbönder", "jobbare", "idioter", "uppviglare" och allt vad det nu heter.

Även Dala-Demokraten har visat sina framfötter och på allt sätt försökt misstänkliggöra hr Wallén personligen, för det han vågat säga några sanningens ord åt Dalarnas bönder i St. Tuna.

Det är icke utan att man har en viss medömkan med hr Wallén. Skulle man tro Dala-Demokraten måste han vara en bov av hittills oanade mått. För vår del funno vi hans föredrag och ställningstagande mycket sunt. Att vi ej därom äro ensamma bevisa de otaliga sympatiuttalanden, som vi fått mottaga.

D a l a r n a s b ö n d e r f ö l j a s i n W a l l é n o c h b e h o n o m e j g e t a p p t f ö r m o t s t å n d a r n a s l ö m s k a t i l l v i t e l s e r. H r W a l l é n h ä l s a s v ä l k o m m e n t i l l D a l a r n a o c h ä g n a s e n h o n n ö r f ö r s i t t o r ä d d a f r a m t r ä d a n d e f ö r b ö n d e r n a s r ä t t v i s a s a k.

M å W a l l é n o c h v i l y c k a s!

Ja, så låter det ganska allmänt bland jordbrukarna ute i de delar av landet, där hr Wallén varit i tillfälle att tala, fastän det är mera undantagsvis som denna stämning kommer till uttryck i pressen. Jordbrukarna ta uppenbart ej längre mycken notis till om gläfset i de "fria" tidningarna.

REGERINGEN OCH BONNIER-PRESSEN.

Bonniers Dagens Nyheters förtvivlade ansträngningar att genom framkallande av regeringskris skapa ett ur hebreisk synpunkt mera fördelaktigt utgångsläge i jordbruksfrågan påtalas skarpt av *Nya Dagligt Allehanda* (h), som i en ledande artikel bl. a. yttrar:

Regeringens aktier befinna sig, enligt Dagens Nyheter, i oavbrutet sjunkande. Bland dess anhängare råder en "resignerad stämning". Man vet, att det är slut med hr Lindmans "förmåga" att göra sig gällande från regeringsbänken", så snart oppositionens tveksamhet inför en ministerkris försvunnit. Också gör regeringen inte annat än blamerar sig. Dag för dag växa kraven på ett beslutsamt och kraftigt inskridande till jordbrukets stöd i styrka. De mot en stödaktion fientliga krafterna ha längesedan tappat kontakten med landsbygdsopinionen; nu synas de också vara på väg att förlora sitt grepp över städernas folk. Dagens Nyheters och prof. Heckschers sådd håller snabbt på att mogna. Tiden har följaktligen befunnits vara inne att kasta glosor och sottiser efter regeringen. Statsministern framhöll i sitt stora tal vid Allm. Valmansförbundets festliga soaré i Konserthuset, att man mer och mer kommit till den övertygelsen, att det vore fara å färde, och att staten måste träda emellan på det ena eller andra sättet. Regeringens blivande förslag byggde på grundsatsen om allas solidariska ansvarighet. På allvaret i jordbrukarnas trångmål kunde heller ingen tvivla. Mot en jämnlöpande, i någon mån stigande inkomstkurva för övriga inkomsttagare svarade för deras del en stadigt fallande inkomstkurva, som mer och mer avlägsnade jordbruksbefolkningen från övriga befolkningsgrupper i ekonomiskt hänseende. En fortsatt sådan utveckling måste få katastrofala följder. Slutligen betonades, att andra staters handelspolitiska åtgärder bure skulden till de oskäligt låga spannmålspriserna, och att dessa icke kunde neutraliseras annat än genom höjt tullskydd.

Man förstår raseriet i Bonnierpressen över att regeringen tyckes ha beslutat sig för att göra en insats till jordbrukets fromma och att enligt de hebreiska folkviljeuttolkarna tiden nu skulle vara inne för dess tillbakaträdande, till förmån för en mera lätthanterlig sådan. Bonniers D. N. skriver långa ledare om regeringens "förlorade prestige". Man föranlåtes erinra sig det gamla ordstävet "tala ej om rep i en hängd mans hus"!

"STRAFFAKTIONEN" MOT HR LAURIN.

Vårt uttalande i förra numret rörande den parlamentariska "straffaktionen" mot riksdagsmannen Laurin för hans deltagande i den utomparlamentariska jordbrukarerörelsen citeras och kommenteras av *Socialdemokraten*. (s.)

Tidningen betecknar uttalandet som ett auktoritativt svar å Gränebos intervju med Svenska Morgonbladet, däri han ställt i utsikt hr. Laurins uteslutning ur Bondeförbundets förtroenderåd och skiljande från själva riksdagsmandatet, samt uppger att Nationen skulle stå under hr. Laurins inflytande, ja att vårt uttalande författats av hr. L.

Efter ett utförligt citat skriver Soc.-Dem:

Nu vet alltså hr Nilsson i Gränebo besked. Ett faktum är att hr Laurin alltjämt sitter kvar i bondeförbundets riksdagsledning. Hr Nilsson i Gränebo har icke vågat antasta honom. Och att hr Laurin är medveten om sitt inflytande i bondeförbundsledningen, därom vittna ju bäst de utgjutelser vi ovan citerat. Han struntar i både Kullenbergstorp och Gränebo. Han vet att han är oumbärlig för bondeförbundet och därför får Gränebo finna sig i att offentligen bli avbasad och avstraffad som "hebré". Ledningen av bondeförbundet är och förblir i paret Laurin—Walléns hand.

För det första nödgas vi på det bestämdaste tillbakavisa tidningens fullkomligt grundlösa påstående att Nationen skulle stå under inflytande av någon som helst riksdagsman eller politisk grupp, liksom att hr. Laurin skulle ha författat vårt uttalande. Hr. L. har intet som helst haft skaffa därmed. Vi funno den parlamentariska "straffaktionen" för hans visade förståelse för jordbruksfolkets sak till den grad upprörande, att vi i sanningens och rättvisans intresse ansågo oss förpliktade att, till den verkan det hava kunde, uttala vår ärliga mening i saken. Om detta medverkat till att Gränebo måst avstå från sina upphöjda föresatser, notera vi det med tillfredsställelse. Hans "offentliga avbasning och avstraffning som hebreerdräng" var uppenbarligen väl motiverad.

»DAS KAPITAL.»

ASCHBERGSK 8,000 KR.-DONATION TILL SANDLER.

Enligt uppgift i dagspressen har asiaten Karl Marx' "folkbefriande" (läs folkförvillande) verk "Das Kapital" utkommit på svenska, översatt av herr Sandler, och bankir Aschberg har för ändamålet till denne donerat 8,000 kr.

Detta var sannerligen pricken över i-et! Och så just nu. Bolsjevikorganets "idealiska kapitalist" donerar åt de gammaltroende. Fortfarande!

Härom året donerade donatorn statsministerplatsen åt samme hr Sandler och några år därförut ville donatorn prompt donera medel till en minnespidestal på Norra Bantorget. Pidestalen skulle glorifiera "Folkets seger över Das Kapital". Men det var före Allmänna sparbanken. Donatorn lyckades dock ej få donationen mottagen, ty villkoret var, att donatorn själv skulle sättas upp som toppfigur, men Folket ville i stället ha donatorns hyresvärd placerad på toppen och så förföll det hela.

Det är näpet med Das Kapital i alla fall. Just nu!

AKUM.

NATIONELLA UNGDOMSFÖRBUNDET I STOCKHOLM.

Nationella ungdomsförbundet i Stockholm har i dagarna hållit årsmöte.

Till ordförande efter dr Öman, som avböjt återval, utsågs advokaten Byström. Till ordinarie styrelseledamöter utsågos fröknarna Torulf (sekr.) och Murray (skattmästare), kand. Sten S:son Ankarcrona, fil. kand. Borgström, civilingenjör Giöbel och fil. kand. Hafström, omvalda, samt fil. lic. Hessler, fröken Iris Olsson, hr Lidström och red. Sandberg, nyvalda. Avsägelser hade inkommit från frih. R. R:son Rudbeck och dr Rylander. Till suppleanter i styrelsen valdes ingenjör Lindberg, fröken Birgit Jonsson, korrespondenten Ekström och hr Landgren.

Slå knock-out

på alla olustkänslor genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin*. Därvid rensas mage och tarmar från otjänliga ämnen, rester, som skola bort. Den skadliga urinsyran utdrives och blodet uppfriskas. Vill Ni hålla Er i god form, så börja redan i dag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekom. av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs. Ej lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK - STOCKHOLM

FINLANDS FRAMTID.

UTTALANDE AV RIKSPRESIDENTEN RELANDER.

RIKSPRESIDENTEN RELANDER.

Det kan icke förnekas, att Finlands innevånare ha grundad anledning till bekymmer. Det i ekonomiskt avseende tryckta läget har hämmat den produktiva verksamheten i landet. Såväl lantbruket som industrin ha att utstå svårigheter. Arbetslösheten har försvårat utkomstmöjligheterna i månget arbetarhem. Landets tjänstemannakår befinner sig i en ekonomiskt svår belägenhet. Och samtidigt ha agitationen mot den lagliga samhällsordningen, huliganismen och annan brottslighet fått sådana uttryck, att ingen medborgare, som vinnlägger sig om samhällets lagbundna och fredliga utveckling, kan underlåta att strängt fördöma dem.

Läget erbjuder vanskligheter och det finnes anledning till bekymmer, men vi äro icke berättigade att anse detta läge dystrare än det i verkligheten är. De nuvarande svårigheterna kunna säkert övervinnas genom statsmakternas och folkets gemensamma ansträngningar. Det är ock tröstesamt att veta, att svårigheterna, då de icke bliva övermäktiga, uppfostra och härda den, som de drabba. Det må sedan vara fråga om den enskilde medborgaren eller hela folket.

De ekonomiska svårigheterna tvinga att fästa allvarlig uppmärksamhet vid rationaliseringen av all produktiv verksamhet, de föra till planmässighet och sparsamhet. De tvinga även till att i det politiska livet sakligt och fördomsfritt behandla de ekonomiska frågorna. Följden av allt detta kommer att bliva den ekonomiska krisens småningom skeende övergång, arbetslöshetens avtagande, en rättvis och saklig inställning till tjänstemannafrågan och över huvud det allmänna välståndets tilltagande.

Beträffande åter den inom folket rådande oron, den må sedan komma till uttryck som agitation mot den lagbundna samhällsordningen, som huliganism eller annan laglöshet, så torde man icke kunna vara av olika åsikt därom, att inför statsmaktens orubbliga pliktuppfyllelse och i samband med det ekonomiska lägets förbättring sinnena åter komma att lugna sig. Det självsvåld, som för närvarande gör sig märkbart, verkar på sitt sätt väckande bland alla allvarligt tänkande medborgare. Man lär sig att förstå, huru viktigt det är för förhållandenas sunda och fredliga utveckling, att medan lagstiftningsarbetet fortgår på grundvalen av en saklig och allvarsam prövning, statsmakten tillika sörjer för att lag efterleves i landet. Under sådana förhållanden grunda sig statsmaktens åtgärder i och för befästandet av det lagbundna samhällslivet på folkets vakna rättsmedvetande.

Må det även i detta samband betonas att ingen ansvarskännande medborgare eller medborgargrupp har moralisk rätt att begagna sig av det nuvarande läget till att försöka tillgodose sina egna själviska intressen. Fosterlandets lycka och framgång måste alltid, men synnerligast under prövningens svåra tider, vara syftet för all medborgerlig verksamhet.

Vårt folk har under sin mångskiftande historias lopp ofta förut fått erfara, hurusom tider av prövningar, vida hårdare än de nuvarande, slutligen förvandlats till mäktiga väckelsetider. Så skall även nu ske.

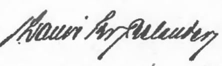

L. O.:s SEKR. MED I SPARSVINDELN!

I Stockholms Dagblad för den 12 februari uppräknas de personer, som år 1916 inkommo till länsstyrelsen med begäran att få sätta upp en Allmän sparbank i Luleå.

Sökandena voro hrr A. Weidenhayn, Gustaf Svensson, E. Johansson, C. E. Kinman, Nils Falk, Oskar Rutström och Albert Degerstedt.

Weidenhayn, Svensson och Kinman äro icke alldeles obekanta för Nationens läsare, men E. Johansson, vem är det?

Källskrifterna förtälja att E. Johansson är lika med ledamoten av Riksdagens andra kammare, Landsorganisationens sekreterare, förtroendeman Edvard Johansson! Samma skrifter förtälja vidare, att denne jämte Gustaf Svensson, Kinman och Weidenhayn voro styrelsemedlemmar år 1916 i bankir Aschbergs Allmänna "Spar"-bank i Stockholm.

Vi beundra stadsfiskalen i Luleå. Hur kan han ha vågat frångå direktiven?

SPAROFFER.

SAMFUNDET SVERIGE-FINLAND.

Sedan samfundet Sverige-Finlands ordförande, överståthållaren Henning Elmquist, av hälsoskäl vid samfundets årsmöte avsagt sig ordförandeskapet, har till ordförande enhälligt valts generalmajoren Ernst Linder. Till vice ordförande utsågs bankdirektören Gustaf Lagercrantz samt till medlemmar i styrelsen fruarna Hanna Palme och Agda Vilén, överståthållaren Henning Elmquist, generalmajoren Henri de Champs, generaldirektören Erik Insulander, revisionssekreteraren Algot Bagge och friherre Lars von Stedingk, med kommendören Claes Lindström, friherre Måns von Stedingk och fil. doktor Erik Fahlbeck som suppleanter.

KREUGERPAPPEREN STEGO 255 MILL. I JANUARI.

Kreugerpapperen stego under januari månad med inte mindre än 255 mill. kr., 168 mill. kr. för moderbolaget och 87 mill. kr. Tändstickor. Då kursfallet för oktober omfattade 169 mill. kr. och för november, den värsta baissemånaden, 207 mill. kr., är återhämtningen som man finner imponerande.

Göteborg

Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19
Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

JORDBRUKARERIKSDAGEN.

Den på initiativ av "Uppsalakommittén" utlysta "jordbrukareriksdagen" kommer att hållas lördagen den 8 mars å Lantbruksakademien i Stockholm. Förhandlingarna taga sin början kl. 10 fm.

Kommitténs ordförande är lantbrukaren K. E. Hansson, Skediga Uppsala län, och det organisatoriska bestyret har uppdragits åt disponenten Karl Martin, Vaxholm.

Mötet skall, enligt vad från ledningen tillkännagivits, bli partipolitiskt neutralt, och det är förklaringen till att inga riksdagsmän äro ombud. Man vill behandla jordbrukets nödläge rent fackmässigt och undvika all partipolitisk besmittelse. Den rörelse, som började med Uppsalamötet och fortsatte med "lilla bondetåget", räknar jordbrukare från alla politiska partier, och i själva den sammankallande kommittén sitta en högerman, två bondeförbundare, en frisinnad och en socialdemokrat. Rörelsen representerar icke endast det egentliga jordbruket utan även alla dess binäringar, såsom skogsbruk, trädgårdsodling fiske m. fl.

Deltagare i "riksdagen" ha anmälts från hela landet, från Skåne till Lappland. Det beräknas att mötet kommer att räkna c:a 300 deltagare, Men de samlas icke som partimän, utan som utövare av modernäringen, för att under en för denna brydsam tid överlägga om de bästa hjälpåtgärderna. Man hoppas att regeringens proposition i jordbruksfrågan skall föreligga vid tiden för mötet, så att detta kan taga ställning till densamma.

Ombuden till stundande möte äro valda på allmänna jordbrukarmöten landet runt.

BLIV MEDLEM I

Riksföreningen för Svenskhetens bevarande i utlandet.

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant
CYRUS
48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant
ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant
ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant
GUSTAV VASA
51 Upplandsgatan 51

Automatrestaurant
S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant
GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant
BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61
Frukost ½9—½2. Middag ½2—7
Kväll 7—½12.

SIFFROR SOM TALA.

Firman Gustaf Svenson & C:ni hade enligt meddelande till fjolårets riksdag fått låna *29,945,000* kronor av de Allmänna sparbankerna. I tablån hade man dock "glömt" medtaga lån å högt liggande inteckningar, inalles *1,780,000 kr.*, som ägaren av bankfastigheten tillgodogjort sig. Fastighetens ägare var ju som bekant en viss judebolsjevikisk bankdirektör, lydande namnet Aschberg. Detta namn är emellertid hebreiska och utläses i regel som "Kinman" eller något ditåt. Den formella ägaren av bankhuset var Intressentaktiebolaget Snäckan och botteninteckningarna voro belånade hos två försäkringsbolag. Försäljningspriset var 1,500,000 kr. och detta fördelades på följande sätt:

Botteninteckningar	1,200,000 kr.
Inteckningar hos Aschberg	50,000 "
Diverse ränteutgifter	40,000 "
Lagfartsomkostnader m. m.	20,000 "
Rebelåning i Göteborgs sparbank	50,000 "
Stockholmssparbanken till godo	140,000 "
Summa	1,500,000 kr.

Dessutom funnos, såsom vi förut omnämnt, inteckningar, som "lågo i luften" för 1,530,000 kr.

Hela det inteckningslån som fastighetsägaren tagit i sparbankerna uppgick till *1,780,000 kr.* Vid fastighetens försäljning den 1 okt. 1929 kom sparbankernas konkursbo *190,000 kr.* till godo, och *rena rama förlusten för Allmänna sparbanken blev således 1,590,000 kr.* bara på denna lilla affär. Beloppet är dock cirka tre gånger så stort som hela det belopp som nu kommit bort i Visby sparbank. Och ändå råkade man "tappa bort" hr Aschbergs lån i tablån till riksdagen!

Visbysparbankens förlust, cirka 600,000 kr., utgör endast *2 procent* av Allmänna sparsvindelns nettoförlust. Och då ha vi beräknat efter endast *trettio* millioners nettobrist! I verkligheten blir den avsevärt större.

En annan märklig jämförelse mellan de tvenne fallen av banksvindlerier erbjuder sig. I Visbyhistorien letas med ljus och lykta efter de bortkomna medlen, men i Allmänna sparhärvan, har ännu ingen kommit sig för att framställa den frågan: *Vart ha millionerna egentligen tagit vägen?*

INITIERAD.

U. S. A:s HANDELSUTBYTE.

Under 1929 utgjorde de europeiska ländernas import från Förenta Staterna nära en milliard eller närmare bestämt 855 millioners dollars större än deras sammanlagda export till Amerika. Av samtliga främmande länder hade Kanada det största handelsutbytet med Amerika i fråga om både export och import. Storbritannien kommer på andra plats som importör av amerikanska varor, medan Japan intager andra platsen efter Kanada som exportör till Förenta Staterna.

NORA
STADSHOTELLET

Mitt emot
Centralstationen ligger
Hotel Terminus
STOCKHOLM
80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten
Enkelrum från Kr. 5:—
Dubbelrum från Kr. 10:—
Intim matsal, läse- och frisörsalong
Telegramadress: TERMINUS
Tel. och postadress: Hotel Terminus

INSÄNT.

GESCHÄFT I BROTTSLIGHET.

HUR HERRSKAPET SALOMON GÖR SIG EXTRA INKOMSTER.

Hebréerna ha alltid haft ett särskilt närighetsintresse, som går utanpå européernas flera gånger om. Att judarna visa stort närighetsintresse i affärer är så allmänt känt att det på intet vis behöver någon utläggning, men att de därjämte vilja svepa ut sina breda händer över sysslor, som intimt sammanhänga med upprättandet av olyckliga människoliv, vilka sysslor kunna giva goda biinkomster, hör till något så oblygt att det offentligen måste påtalas.

Det är icke blott den s. k. direktören i Svenska Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet, hr Hirsch, som med judeintresse ägnar sig åt filantropiskt kvacksalveri i herr Kochs sociallaboratorium, utan på närgränsande område även assessorn och Vasariddaren Salomon i Stockholms rådhusrätt, vilken tagit på entreprenad att med hjälp av sin hustru och en diakon i Johannes församling sköta så gott som samtliga förundersökningar i brottmål, liksom även en stor del övervakningar vid berörda rådhusrätt.

En huvudstadstidning gjorde för någon tid sedan en grundlig undersökning av "hr Salomons filantropiska verksamhet", vilken befanns vara mera själviskt än osjälviskt lagd, vilket sistnämnda förhållande hr Salomon så ofta låtit påskina. Tidningen kom till den slutsatsen, att hr Salomon så gott som dagligen utom övervakningarna, avverkade omkring två förundersökningar mot en genomsnittlig ersättning av 25 kr. pr undersökning. Om han då verkställer två förundersökningar per dag under 300 dagar per år skulle denna bisyssla årligen giva honom 15,000 kr., i vilket belopp då icke övervakningsarvodena äro inräknade.

Därest en förundersökning, som kräver besök i eller korrespondens med den tilltalades eller häktades hem, kräver kontakt med den häktade, med lärare och präst, arbetsgivare och andra, som kunna lämna objektiva och sakliga uppgifter om fallet i fråga, skall göras ordentlig och utförlig, åtgår nästan man och dag för en enda sådan utredning.

Men se nu har hr Salomon även, som redan nämnt är, en ordinarie syssla, nämligen civilassessorsbefattningen i Rådhusrätten ,som också giver honom god inkomst, med dyrtidstillägg och allt omkring 14,000 kr. per år. — Taxeringen visar på 30,000 kr. per år.

Är det verkligen möjligt att hr Salomon presterar ett så oerhört arbete, att han utom sin tunga ordinarie rådhusrättstjänst, då kvällen kommer kan verkställa ett par förundersökningar och då och då — visserligen i flock — verkställa en stor del övervakningar? Säkerligen icke! Personer, som stå hr Salomon nära ha meddelat, att hans tjänstetid i betydlig grad sättes till. Därjämte kommer helt naturligt kontorsmateriel o. dyl. Dessa personer ha även sagt, att hr Salomons utredningar äro mycket knapphändiga och för domstolen ringa vägledande, liksom att han på grund av sin egendomliga och vresiga läggning sitter inne med små möjligheter att verkligen kunna ordna upp för den villkorligt dömde, som ju är en nödvändighet, därest klienten skall kunna upprättas.

Saken har vid flera tillfällen påtalats, även hos myndigheterna, men det har alltid funnits, personer, som tystat ner saken och ställt sig stödjande vid juden Solomons sida. — Får nu se om vår nuvarande justitieminister är nog rakryggad att göra slut på detta skandalösa utnyttjande av tjänstetid.

Servus.

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

WALLENBERG.

EN ÖSTGÖTHISK TORPARÄTT.

BIDRAG TILL DEN RASBIOLOGISKA FORSKNINGEN.

Bland svenska släkter som i senare tid spelat en särskilt betydelsefull roll i vårt lands utveckling är som bekant släkten Wallenberg. Det har gått åtskilliga fantastiska rykten om dess ursprung och uppkomst. Bl. a. har från olika håll gjorts gällande, att densamma skulle äga asiatiskt rasarv. Eftersom spörsmålet alltjämt livligt intresserar den stora publiken och otvivelaktigt även har sin betydelse ur rent svenskpolitisk synpunkt, har Nationen genom en med släkten avlägset befryndad genealogiskt sakkunnig låtit verkställa en fullt vetenskaplig och opartisk utredning ,som vi här nedan offentliggöra.

Denna mycket omstridda familjs första kända upphovsman var drängen Pär Hansson, vilken en tid skall ha varit torpare i Vallby, och som urkundligen avled i Skärkind nära Söderköping såsom småbrukare i Hersberga. Till denna gård hade han kommit genom giftermål med änkan Kerstin Jakobsdotter (Skut eller Schuut), vars mor Kerstin Ingolfsdotter varit gift med gemene ryttaren och brukaren Ingevall Knutsson i Hersberga.

Av Pär Hanssons 9 barn, födda i Hersberga 1693—1712, kallade sig drängen Hans Pärsson "Vallberg". Han var en tid länsman och bodde i Skinberga utanför Söderköping. Med sin första hustru (han gifte om sig vid 64 års ålder) hade han 8 barn: Henrik Hansson Vallberg blev bonde i Sörby, Mogata, och hade tre hustrur, däribland en finska, mor åt Henrik-Adolf-Henriksson Vallberg. Efter att ha gått i Söderköpings skola och som artillerist ha slagits mot ryssarna, blev denne 1795 student av östgötiska nationen i Lund, tjänstgjorde därpå som skollärare och spinnhuspredikant i Norrköping och var vid sin död 1889 pastor i Å. Med 3 hustrur (han skildes från den första) hade han 6 barn. Av dessa blev den i Vadstena födde Karl Henrik vid fyra års ålder inskriven som livgrenadjär för "visad fallenhet och skicklighet i krigstjänsten". Efter att några år verkligen ha tjänat som grenadjär, blev han 1830 student av östgötiska nationen i Uppsala. Efter 7 års trägna studier avlade han kameralexamen och slog sig ned i Linköping som journalist och teckningslärare. Han avsomnade 1904 vid 96 års ålder, efterlämnande 3 söner, av vilka en blev arbetare i Amerika, och en annan blev teologie stud. av östgötiska nationen i Uppsala 1875. Den senare övergick efter ett par år till handeln och blev bokhållare i Söderköping, där han även kom att verka som gymnastiklärare och tidningsman under det antagna namnet Abdul. Han äktade en hantverkardotter och blev slutligen illiterat rådman.

Av Å.-pastorns övriga söner blev en färgaregesäll i Norrköping.

En yngre halvbror till Å.-pastorn var 1795 med. stud. av östgötiska nationen i Uppsala och senare i Lund. Han tjänade 1818—23 som kurhusläkare i Söderköping och avled i Stockholm 1826.

Av länsmannen Vallbergs övriga barn blev en dotter hustru åt en hantverkare Svanholm i Söderköping, och 2 söner, Hans-Jakob och Olof Hansson V. artillerister samt bosatta i Söderköpingstrakten. En den förres son flyttade som hantverkare till Finland.

Olof Hansson V., som bodde i Mogata, hade flera söner, som ägnade sig åt knekt-, fältskärs-, och garvaryrkena.

Fredrik Hansson V. bodde i Drotthem och hade med dottern av en sergeant (vars far som ryttare bott i Börrum) sönerna Johan Henrik Fredriksson V., som blev bonde i Drottem och Ringarum och hade många barn (bl. a. en pojke som blev kopparslagargesäll i Valdemarsvik), samt Hans Jakob Fredriksson "Vallberger", som 1792 blev student av östgötiska nationen i Uppsala, sedan adjunkt i Skällvik och slutligen pastor i Ukna, där han avled 1834. Med pigan Skogström från Söderköping hade Vallberger 4 söner, av vilka en blev mekanisk arbetare i Söderköping, en skrivare, samt en snickare i Björsäter. — — —

Återgående till den förste Vallberg. finna vi, att samma namn togs av hans bror Jakob Pärsson, vilken blev bokhållare i Sturefors och slutligen bonde i Västerlösa socken. Han omkom olyckligen under vedkörsel, i det ett lass stjälpte över honom. Med 2 hustrur hade han 16 barn, av vilka en son blev sergeant, en annan garvare i Linköping, bibehållande faderns namn, medan en del av barnen ur andra kullen kallade sig "Wallenberg". Markus Jakobsson Vall(en)berg blev student av östgötiska nationen i Uppsala 1760 och avslumrade 1799 som lektor i Linköping och pastor i Slaka. Med 3 hustrur hade lektorn 21 barn: Markus Markusson Wallenberg blev student av östgötiska nationen i Uppsala 1790. Hans kroppstyrka gjorde honom här till en fruktad slagskämpe och översittare, och vid kröningsfesten 1800 deltog han i en av "Matskål"-Hesselgren-Silverstolpe (sedermera pastor i Söderköping) arrangerad republikansk manifestation som åsamkade honom relegation från akademien. Efter att därefter ha inskrivits som stud. av östgötiska nationen i Lund, gick han i faderns fotspår och blev lektor i Linköping och slutligen biskop. Han var gift med Laurentia Andersdotter Barfot, av en enkel skånsk prästsläkt, vilken — på grund av att stamfadern varit en dansk barfotalasse — menade sig härstamma från Nordmannakungen Magnus Olsson Barfod. Av de 5 barnen var det blott Oskar Markusson W., som fortplantade släkten. (Förf. av "Svenska millionärer" insinuerar att hans far skulle varit en östgötisk livgrenadjär, som umgicks med bispens hustru, men dylika obestyrkta uppgifter ha lika litet värde, som den versionen att biskopinnan intimt känt en vandrande jude).

Oskar Markusson Wallenberg hade en äventyrlig ungdom. Då han ej vann någon framgång i skolan, blev han jungman på en handelsskuta och for med den till W. Indien. Sedan var han ett par år simpel matros å amerikanska skutor. Återkommen till Sverige var han några år anställd å Svenska flottan men gick snart som styrman till Portugal och besökte Espana och France, särskilt intresserande sig för örlogsvarvet i Brest. Återigen i Sverige, fick han plats på den första propellerbåten "Linköping". Han blev därigenom en bekant person även i Söderköpingorten, där släktens vagga stått. Han deltog 1849 som frivillig i danska blockaden mot Deutschland och fann dessutom tid att vara tidningsman.

Kommenderad med ett båtsmanskompani till Sundsvall, nedsatte han sig där som handlande efter att ha fått löjtnants avsked från Svenska flottan. Småningom kom han in i bankväsendet och blev till slut den pionjär, vars namn är olösligt förbundet med Stockholms enskilda bank. Den hänsynslösa kraft, varmed han framgick. ådrog honom mycken fiendskap, och få ha haft att bära en sådan börda av hat, förtal och avund. Men han var ju också en selvmade man. Han utnämndes 1879 till 2-klassriddare av S. Stanislaiorden, som medför personligt ryskt adelskap.

Författaren av "Svenska millionärer" nämner, tydligen i skandalsyfte, att W. hade många barn på sidolinjen med olika kvinnor och räknar dit även de 4 barn han hade med "ogifta akterstäderskan Mina" på Göthakanalbåten "Linköping". Detta är dock saker som ej angå utomstående och för rasbiologen äger vigselceremonien ingen som helst betydelse.

KNUT O:SON WALLENBERG

Bankdir. Knut Oskarsson Wallenberg började likt fadern sin bana som jungman på en handelsskuta och blev småningom även han bankchef. Dessutom har han en tid varit kungl. svensk utrikesminister. Han är direktionsledamot i Göhta kanalverk, i vars tjänst såväl fadern som modern varit anställda. Som förstaklassriddare av S. Sanislaiorden har han erhållit ärftligt ryskt adelskap, som dock utdör med honom själv, i det han med sin norska hustru ej har några barn. En hans fosterdotter har varit hustru åt åkerbrukaren Helge Karlsson Lybeck i Fågelvik nära Söderköping, vilken hon dock övergivit för att senare slå sig hop med en tysk-italienare. —

MARCUS O:SON WALLENBERG

I sitt 1861 ingångna äktenskap hade Oskar-Markusson Wallenberg ytterligare 14 barn, av vilka ett par söner gjort sig bemärkta som affärsmän, särskilt Markus O:son W. En av dennes döttrar är hustru åt en kapten Mörner från Kåreholm vid Söderköping, och en annan åt en f. d. graf Arco i Österreich (Jfr. Semi-Gotha!).

A. F. Eosander.

VASAORDEN.

Dess Storloge är den största svensk-amerikanska organisationen med 438 loger och 75,000 medlemmar i alla de delar av Förenta staterna, där svenskar bo.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Resultaten vid den förut refererade fälttävlan för aspiranter och landstormslottor i trakten af Hägerstalund den 19. sistlidne januari föreligga nu. Man måste beundra de som regel ganska jämna resultat, som uppnåtts, samt erkänna att dessa år efter år ligga på allt högre plan. Rätt så, aspiranter och käcka lottor! Det är glädjande att se att de möjligheter, som nu stå till buds för utbildning, tillvaratagas och utnyttjas på rätt sätt, vilket dessa tävlingars resultat tydligen giva vid handen.

Tävlingarna omfattade för aspiranter, vilka voro delade i två klasser, ej mindre än fem grenar, nämligen orientering från stationspunkt, avståndsbedömning, terränglöpning, lösandet av en enkel taktisk uppgift samt handgranatkastning. Dessutom var en extra tävlan i pistolskjutning anordnad. Lottornas tävling bestod av tre grenar, orientering från stationspunkt, avståndsbedömning och terrängmarsch.

Inom äldre klassen togs 1. priset i:
orientering av **v. Koch,** Danderyds landstormsförening,
avståndsbedömning av **Nylund,** Adolf Fredriks lstf.
terränglöpning af **Måhlén,** Danderyds lstf.
taktisk uppgift av **Runefelt,** Bromma lstf.
handgranatkastning av **Runefelt,** Bromma lstf.

För hela tävlingen blev ordningsföljden inom denna klass:
1. pris : **Runefelt,** Bromma lstf.
2. pris : **Måhlén,** Danderyds lstf.
3. pris : **Nylund,** Adolf Fredriks lstf.

Inom yngre klassen togs 1. priset i:
orientering av **Sjöholm,** Adolf Fredriks lstf.
avståndsbedömning av **Mellin,** Solna lstf.
terränglöpning av **U. Andersson,** Solna lstf.
taktisk uppgift av **Aström,** Engelbrekts lstf.
handgranatkastning av **Glenman,** Bromma lstf.

För hela tävlingen blev ordningsföljden inom denna klass:
1. pris : **Norrby,** Adolf Fredriks lstf.
2. pris : **Hansson,** Adolf Fredriks lstf.
3. pris : **U. Andersson,** Solna lstf.

I pistolskjutning erövrades prisen av följande:
1. pris : **O. Andersson,** Bromma lstf.
2. pris : **Haggren,Oscars lstf.**
3. pris : **Sund,** Danderyds lstf.

I lottornas tävling, där 40-talet lottor bjödo varandra på svår konkurrens, fördelades prisen som nedan.
Orientering: **Kerstin Jungner.**
Avståndsbedömning: **Hildegard Engelhart.**
Terrängmarsch: **Anna Lisa Akerlund.**
Resultaten för hela tävlingen blevo:
1. pris : **Kerstin Jungner.**
2. pris : **Anna Kolino..**
3. pris : **Dagmar Karlin.**

E. C. S.

NORDEN OCH UTLANDEN

FRANSKT OCH SVENSKT.

Franska envoyén Bernard gjorde vid sin avresa från Stockholm följande uttalande:

En fransman känner sig alltid liksom hemma hos sig, här i Sverige. Den nära släktskap i konst och tankar, som alltid funnits mellan våra båda länder, ha skapat en atmosfär av oföränderlig svensk-fransk samhörighet, en slags svensk fransk "stämning", om ni tillåter mig att använda ett av ert vackra språks mest uttrycksfulla ord.

Utan att överdriva kan jag bekräfta, att den svenska konsten aldrig förut varit så populär i Frankrike som nu. Till det djupa intryck, som er utställning av dekorativ konst 1925 gjorde har tillkommit förra årets fullständiga triumf genom den svenska konstutställningen.

Jag känner sorg att lämna ett land, där jag funnit så mycken sympati, så tillgivna medhjälpare för det svensk-franska samförståndet och där jag bevarar så mycken värdefull vänskap. Långt borta skall jag aldrig upphöra att fortfarande följa ert vackra lands utveckling, applådera dess framgångar, deltaga i dess glädje, beundra dess segrar på intelligensens, konstens och industriens fredliga slagfält. När man som jag levat sex år i Sverige, kan man inte lösgöra sig helt. Sverige skall för mig alltid förbli rättens och fredens asyl, en av de stora faktorerna i den europeiska civilisationen, en faktor av för varje dag allt större betydelse för dess ekonomi, en lövsal fylld av utsökt konst och, till sist, det land där jag har vänner, vars vänskap består genom tiderna."

Den nyutnämnde franske envoyén Gaussen, har vid sin ankomst till Stockholm även yttrat några ord värda att räddas från glömskan:

— "Min första sensation på svensk mark upplever jag, då jag inte ser tågen inhöljda i snödrivor. Jag hade väntat mig snö överallt. Jag är förtjust över att få bli stationerad i Sverige. Det är en alldeles ovanlig tjusning att få komma till ett av de mest kultiverade länderna från så pass primitiva förhållanden som där jag förut varit detacherad." —

Gaussen har flera gånger förut träffat svenskar, och av dessa sammanträffanden alltid haft ett intryck av ett redbart, pålitligt folk. Han känner även till Sveriges historia och talar med särskild beundran om "den tid, då franskar o. svenskar tillsammans bestämde Europas öden". Han är heller inte obekant med svensk vetenskap: Särskilt Linnaei namn fick han under skoltiden mycket noga inpräntat. Hans botaniklärare brukade nämligen alltid, när han hos någon elev stötte på oväntade kunskaper i ämnet, förvånad utropa, "Du är väl inte självaste Linnæus".

Till slut ber Gaussen att få uttala en önskan att, i den mån det är honom förunnat, han måtte få verka för att de redan nu så intima och vänskapliga förbindelserna mellan hans land och Sverige ytterligare stärkas.

A. F. S.

Genealogia Gothica

Redaktion: E. C:son Swartz under medarbetarskap av friherren K. K:son Leijonhufvud, d:r V. Ljungfors m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar släkter av nordisk stam.

Första häftet (innehållande bl. a. släkten Bernadotte), utsändes mot postförskott à kr. 5:50 till subskribenter och 7:50 till andra köpare.

Uppgifter om släkter, som önskas publicerade, mottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
CarlSandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

NATIONALT TIDSSKRIFT
Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

JORDEN RUNT

TIDEN FÖR SYNDAFLODEN FIXERAD.

En amerikansk teolog, broder Ben Bogard i baptistkyrkan i Little Rock, Arkansas, anser sig ha löst problemet om tidpunkten för den stora syndaflodens inträffande.

Enligt broder Ben uppgår jordens befolkning f. n. till 1,804,000,000. Enligt statistiken fördubblas befolkningen på 168,3 år. Eftersom Noak och hans hustru voro de enda som räddades undan syndafloden utom deras barn skulle vi ha att räkna med att jordens befolkning härstammar från dem. Genom att fördubbla befolkningen vart etthundrasextioåttonde år finna vi att den har fördubblats 30 gånger under femtusen år. Om man börjar med Noak och hans hustru — två (2) — finna vi att vi genom att fördubbla befolkningen vart etthundrasextioåttonde år nu skulle ha 1,073,000,000 människor på jorden, vilket ju kommer gaska nära den rätta siffran. Lägga vi ytterligare till 168 år få vi en befolkning av 2,146,000,000 personer, vilket skulle bevisa att det inte kan ha varit över 5,000 år sedan syndafloden inträffade.

Men vad säga evolutionsteoriens anhängare om denna lösning av problemet?

AKTIESPEKULATIONER FÖR 2,000 AR SEDAN.

Vid Stockholms Köpmansklubbs sammanträde för några dagar sedan höll höiesteretsadvokaten Brögger från Oslo ett föredrag över ämnet "Aktiespekulationer i nutid og oldtid". I föredraget behandlades de märkliga förhållanden som i ett föregående nummer av Nationen berörts.

Talaren gav en intressant skildring av de mäktiga affärsföretag, till vilka romerska staten under århundradena närmast före Kristi födelse bortförpaktade statsinkomsterna i provinserna, leveranser till hären o. dyl., vilka företag voro organiserade på ett sätt, som utgjorde en nära motsvarighet till våra dagars aktiebolag. Företagen skaffade sig sålunda kapital genom att låta även de små spararna teckna andelar, vilka liksom våra aktier medförde begränsad ansvarighet och kunde försäljas till annan person. Den vilda spekulationsfeber och den oerhörda korruption, som vid denna tid behärskade affärslivet i Rom, erinra starkt om företeelserna å nutidens handelsbörser. Den skildrade utvecklingen avslutades med tillkomsten av kejsardömet, då "aktiebolagen försvunno för att icke återuppstå förrän mer än halvtannat årtusende senare.

SMUGGLING GENOM LUFTEN.

Spritsmugglingen mellan Canada och Amerika försiggår nu i stor utsträckning även i luften. Den senaste uppfinningen för att kringgå bevakningen är att ett kanadensiskt aeroplan tömmer spritlasten i en speciellt konstruerad tank å ett amerikanskt smugglarplan medelst en slang, medan båda planen äro i luften. Den "påfyllda" maskinen återvänder till någon av de hundratals isolerat belägna sjöarna i Minnesotas skogar, där det landar på isen. Spriten transporteras sedan vidare till Minneapolis, S:t Paul och Chicago.

U. S. A.-KULTUR.

Polisen i Chicago har igångsatt den största razzia mot brottslingarna i staden, som där någonsin ägt rum. Ej mindre än 917 misstänkta personer ur stadens undre värld anhöllos på en enda dag. Vid razzian dödades två personer.

Enligt den av "brottslingskommissionen" nu framlagda statistiken begås i Förenta staterna ett mord var fyrtionde minut. Kommissionen rekommenderar en betydligt skärpt lagstiftning och förbud för alla andra än polismän att bära vapen.

CZESKOSLOVENSK MILJONKRASCH.

Innehavaren av en stor produktionsfirma i Jurak har jämte bokhållaren och tvenne intresserade bankirer arresterats. Firman har nyligen bjudit ackord och därvid utarbetat en tablå, enligt vilken skulderna uppgingo till 14 mill. och tillgångarna till åtta mill. kr. Vid närmare undersökning visade det sig emellertid, att tablån var oriktig på flera punkter, och att skulderna belöpte sig till 16½ mill. och tillgångarna till endast fem. Senare har det emellertid konstaterats, att man hemlighållit förpliktelser till ett belopp av 15 mill. kr., och att inga tillgångar funnos. Man har upptäckt bedrägliga transaktioner i stor omfattning, och den sammanlagda förlusten uppgår till omkring 30 mill. kr. Ett par skandinaviska firmor tillhöra kreditorerna.

GREKLANDS RÖDA DEMONSTRERA.

I Aten förekommo häromdagen svårartade kommunistkravaller. Kommunisterna samlades i stora skaror framför jugoslaviska legationsbyggnaden för att demonstrera mot den jugoslaviska diktaturen. Under ropen "Ned med Balkan-fascismen" och "Leve det jugoslaviska kommunistpartiet" började demonstranterna bombardera byggnaden med stenar. Nästan samtliga fönsterrutor krossades. Tillstädeskommande polis skingrade demonstranterna samt häktade åtta av dem.

I talrika grekiska fabriker ha arbetarna anordnat protestmöten mot "den jugoslaviska diktaturens våldsdåd". Resolutioner ha antagits, vari arbetarna utlova de jugoslaviska kommunisterna sitt stöd i deras strävanden att störta den jugoslaviska "fascistregimen".

FRÅN SOVJET-PARADISET

KAMPANJEN MOT DE KYRKLIGA.

Kampanjen mot de kyrkliga antager allt våldsammare former. Senast meddelas, att lutheranernas överhuvud, den även i Sverige kände biskopen Arthur Malmgren, deporterats till Solovjetsköarna, där sovjet apterat de gamla klostren till fängelser med ett skräckrykte, som på sistone spritt sig över vida gränser. Biskop Malmgren har länge varit utsatt för de styrandes misshag: han har hindrats från att resa utomlands, och höstas fördrevs han från sin bostad i Leningrad. Biskopens förvisning till de ytterligt ohälsosamma och outhärdliga Ishavsöarna torde bli så mycket svårare för honom, som han är 70 år gammal och har ett verksamt och ansträngande liv bakom sig.

Ett flertal lutherska präster ha anhållits av sovjetmyndigheterna och försvunnit Andra ha förföljts i sådan utsträckning, att de måst fly ur landet.

ETT NYTT SKRÄCKREGEMENTE.

De båda förutvarande ryska politici Kerenskij och Miljukov ha inför ledamöter av franska deputeradekammaren uttalat sig rörande de nuvarande förhållandena i Sovjetryssland. Stalin har för att hålla sig fast vid makten infört ett verkligt skräckregemente. Särskilt söker han genomtvinga kollektivismens idé i landsbyarna, men detta stöter överallt på böndernas motstånd. Hellre än att låta jord och redskap konfiskeras, bränna bönderna sina gårdar och ägodelar, vilket för närvarande försiggår i sådan utsträckning, att det utbrutit hungersnöd, som omfattar cirka fem millioner människor. Ladorna stå tomma, gårdarna äro nedbrända och den ej brukade arealen stiger för varje dag, medan bönderna som hemlösa nomader draga runt i landet.

På de bolsjevikiska centralerna arbeta domstolarna med nervös energi, och dagligen försiggå 10-tals avrättningar, ibland ända upp till 60 stycken. Detta enligt siffror från rättegångar. Dessutom försvinna dagligen ett stort, okontrollerat antal människor, som utan dom expedieras.

VARSÅDDSKAMPANJEN BLIR FIASKO.

Pravda slår i en ledande artikel alarm i fråga om den kommande vårens såddkampanj. Resultatet av kampanjen för leverans av utsäde betecknas som skamligt. I hela Sovjet-Ryssland ha de kollektiva jordbruken levererat endast 9½ procent av den behövliga kvantiteten. I andra av unionens republiker är leveransen ännu mindre. Många kollektiva jordbruk i Ukraina ha ännu icke börjat leveranserna. "Vår lösen: alla traktorer till stats- och de kollektiva jordbruken", skriver tidningen. "Det finns alltför många oduglig traktorer. I Ukraina — 6,000, i Sibirien — 1,300, i Nordkaukasus — 2,300, i det centrala svartmylleområdet — 1,000 etc. Dessutom ha endast 17,5 proc. av de planerade reservdelarna för traktorerna levererats."

Ekonomitjeskaia Sjisn omtalar, att över 50 proc. av alla traktorer i de kollektiva jordbruken äro odugliga och att denna procent flerstädes stiger till 75 procent. Av 18,000 traktorer, som behöva repareras, ha endast 1,896, d. v. s. ungefär 10 proc., till 1 febr. kunnat repareras. Folkkommissariatets för jordbruksärenden kollegium fastslog vid sitt sammanträde den 2 febr. att både i Ural och i svartmylleområdena förberedelserna till vårsåningskampanjen äro fullkomligt otillfredsställande. Etc. i samma stil.

Representanter för fabriker, som producera lantbruksmaskiner, ha på ett möte hos folkkommissarien för jordbruksärenden i Sovjet-unionen yttrat, att om radikala åtgärder icke omedelbart vidtoges för att förbättra leveransen av materiel och halvfabrikat till deras fabriker, kommer planen för leveransen av lantbruksmaskiner till våren att delvis gå om intet. Bönderna ha under de senaste månaderna slaktat en sådan mängd boskap och hästar, att detta framkallat centrala exekutivkommitténs dekret om att vidare slaktande komme att betraktas som en kontrarevolutionär handling och straffas. Till följd av masslaktandet av boskap ha fälten under hösten icke fått den nödiga gödseln.

Det lär vara dessa omständigheter, som föranlett Stalin att ge order om tillintetgörande av kulakerna som klass. Nu försiggår med denna order som skylt och med hjälp av de tusentals arbetare, som sändas från fabrikerna tvångsexpropriering av boskap, hästar och utsäde från alla bönder, som ännu äga sådant.

DEN FRIA HANDELN UTROTAS.

Jämsides med sovjetmyndigheternas pågående strävanden för det ryska jordbrukets kollektivisering och den självständiga bondeklassens utrotande bedrives ett intensivt arbete för den fria handelns utrotande till förmån för kooperationen. Moskvas sovjet har sålunda förbjudit privatpersoner att handla med varor, som falla under metallindustrin, textilindustrin, den kemisk-elektriska industrin, ävensom handel med byggnadsmaterial, glasvaror, radio, petroleum, socker, salt, tändstickor och cigarretter. Alla dessa varor få för framtiden endast säljas i kooperativa butiker.

Så gott som alla nödvändighetsvaror äro nu ransonerade i Sovjetryssland och utlämnas till någorlunda åtkomliga priser endast mot kort, som tilldelas den privilegierade arbetarklassen. De långa livsmedelsköerna påminna om den värsta kristiden, skriver en korrespondent, och många timmars väntetid belönas ofta med att förråden äro slut, då man äntligen kommer fram. "Trud" djärvdes vid revolutionsjubileet i november framställa den frågan, hur det kunde komma sig att efter 11 år rådstatens läge alltjämt var så eländigt, varför ändlösa köer skulle stå utanför livsmedelsbutikerna, varför brödet blandades med agnar och rotfrukter och varför det rådde sådan brist på industrivaror och var något fel med nästan varje industrivara, som stod att köpa. Överallt utbreder sig, heter det, en väldig, trots alla "rensningar" ständigt växande byråkrati med kontroll över kontroll, som gör att dess tungroddhet förkväver allt liv.

FÖRBJUDEN MÄSSA — KÖTTLÖSA DAGAR.

Sovjetregeringen har beslutat, att den berömda stora mässan i Nisnij Novgorod ej får hållas. Som motivering anföres, att det saknas anledning hålla mässan, sedan privatkapitalet avskaffats(!).

Vidare har beslut fattats om införande av 11 köttfria dagar pr månad. Vid strängt straff förbjudes att köpa eller sälja kött dessa dagar. Beslutet motiveras med att kreatursbeståndet ej är stort nog att tillåta, att det ätes kött varje dag. Hädanefter kan kött endast köpas på köttkort och kan ej fås i den privata handeln.

SVARTA SPALTEN

ALOISI, Pompeo f. Paolo. — Född 1875 i Livorno. (Se vidare nr 205.) Till tack för sin framgångsrika spionverksamhet erhöll han 1919 kungl. italienskt adelskap och barontitel samt anställning som italiensk envoyé.

MIELONEN, Antti. — Finsk fennoman, född i Uguniemi och bosatt i Kotka. Straffad för misshandel. Har som sjöman varit i Australien men återkom 1925. Och sökte sig därefter in vid finska polisen. Tack vare kurser vid folkhögskola kunde han försöka sig som skriftställare. Utgav skandalboken "Valtiovalta suomalaisille". Har tillhört fennomanernas Lalliförbund. Han kallar sig senast Salamaa. Häktad 1929 för provokation.

NIEMISTÖ, August. — Finsk chefredaktör. Kommunist. Stadsfullmäktig i Helsinki. Häktad i Helsinki 1930 för hemlig bolsjevikpropaganda.

ÖSTERMAN, Bertil. — Marinkapten och smugglare. Kallar sig "prins av Tawast". Häktad i Mariehamn 1929.

PIHLMAN, K. J. — Sekr. i Finlands träindustriarbetarförbund. Stadsfullmäktig i Helsinki. Häktad 1930 för hemlig bolsjevikpropaganda.

RAATIKAINEN, August. — Förtroendeman inom Finlands läderarbetarförbund i Helsinki. Häktad 1930 för bolsjevikpropaganda.

INTERNATIONAL INTELLIGENCE INSTITUTE.

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder, läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

116

rie-Flore-Caroline hade dragit sig undan sannolikt i ett annat rum. Redan förvirrad efter min spionering ville jag smyga mig bort, då jag fick höra ett klavers tunna toner ljuda:

Oh ma Georgette
Toi seule embellis ce sejour.

Tonerna kommo i sakta vågor, genom utstrålning, om jag så må säga; de landade likt upptäckternas, likt förhoppningarnas skepp, skepp som överforo oceanen bärande lyckan och godheten till öarna. Det var dessa toner vilka en afton hos mig uppväckt tanken på en människoboning i mitten av sjön; det var dessa toner vilka, då jag befann mig i dödskampen under simningen kommo mig att lyfta på huvudet och inandas ett sista andedrag av energi; det var dessa toner, som i det milda och smekande musiktemat, bar fram till mig Marie-Flore-Carolines andedräkt, parfym och själ.

117

Fattad av ett slags yra, — och efter allt vad som hänt mig sedan morgonen var denna förtjusning rättfärdigad, — överväldigad av ett oemotståndligt utbrott av passion, skyndade jag genom det rum, som skilde mig från hyddan. Jag sprang igenom mjölkkammaren, som var tom, jag stannade på tröskeln till det rum som stod i förbindelse med det förra: Marie-Flore-Caroline satt framför ett klaver och avslutade den berömda lilla arian ur Desertören för sig själv. Hon slutade, då hon såg mig framträda, mindre överraskad och vredgad, snarare rörd.

— "Är Ni alltså", — sade hon, med en röst förändrad, och liksom tillhörande en djupt insomnad person som nyss vaknat upp", — skulle Ni alltså vara den person, jag väntar på?"

— Jag bugade mig, vördnadsfullt oaktat mitt brådstörtade uppträdande: det oväntade i frågan bragte mig ur koncepterna: var jag galen

120

— Tilldelar Ni mitt besök så stor betydelse, Mademoiselle, och kan jag få veta...?"

— Är Ni inte Chevalier de Jarzé? Från och med mitt uppvaknande i sängen med sänggardinerna hade jag erfarit icke ringa förvåning och överraskning; min känslighet i detta hänseende borde ha blivit försvagad, men jag måste erkänna att denna sista oförmodade upplösning slog mig med häpnad. Jag förblev alldeles stum. Marie-Flore-Caroline kände mitt namn, väntade min ankomst till detta hemlighetsfulla slott, vilket sedan ett sekel var avstängt från den övriga världen. Ett ögonblick genomfor tanken på en möjlig mystifikation min hjärna. Men dessa charmanta, i detta ögonblick av en otrolig entusiasm upptända, rena ögon skingrade denna misstanke. Nej, dessa ögon, denna röst kunde inte ljuga. De voro rena uttrycket av oskuld och tro. Men huru då förklara?

113

— "De falla mig besvärliga genom den eviga grannlaghet de ådagalägga i sin glädje. De tyckes som om vissa dödliga sinnen endast fröjdas vid odören av kött och vin, liksom hedniska avgudar.

"Jag antog, att hon tänkte på M:lle de Mainville och Chevaliern vilka i verkligheten under måltiden visat sig som obetänksamma fråssare.

— I själva verket skulle dessa sånger, dessa skratt, som ljuder, kunna komma mig att undfly det angenäma i ett dylikt landskap.

I detta ögonblick tilltog festens larm; sedan herrskapet dragit sig tillbaka, överlämnade sig de goda lantbönderna åt sina naturliga nöjen. En skugga av missnöje överfor Marie-Flore-Carolines ansikte. Men en kammarjungfru kom ut från slottet och närmade sig springande tvärs över gångarna den unga flickan.

— "Ni har låtit mig vänta, Made-

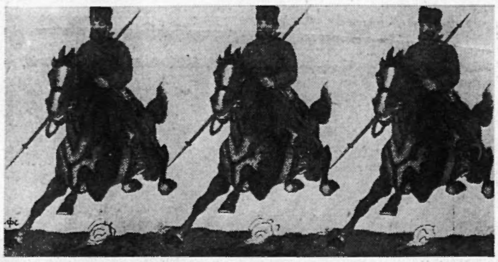

BLAND HELVETESMASKINER OCH PARADISFÅGLAR.

ÖSTER OM EUROPA 1916.

(Forts. fr. föreg. n:r)

Jag bör kanske säga några ord om vår nordarmés överbefälhavare. På honom skulle man kunna tillämpa ordspråket: "En dålig soldat den som ej hoppas bli general!" — Aleksej-Nikolaevicz Kuropatkin (= rapphöna) är född 1848 i gub. Pskov, och efter att ha tjänat i turkestanska skyttebataljonen från 1864 och fått sin europeiska avslipning under den franske generalen Gallifet 1874, gjorde han sig bemärkt under generalen Skobelevs (= fotskrapa) kommando. Den senare hade en hög opinion om den latenta talangen hos den unge officeren, som tjänade under honom, och ehuru K. vid denna tid var endast kapten, gjorde Skobelev honom till sin förtrogne och högra hand i alla sina militära operationer. Vid den famösa attacken i Szipkapasset, den första aktiva kampanj K. deltog i, blev han lämnad som död på fältet, men befanns sedermera vara vid liv, och återställdes för att vinna mera rykte. Han fick av tsaren kommando över den militära expeditionen till Turkestan någon tid efteråt och blev militärguvernör över denna provins. Då Skobelev gjorde sin famösa attack på Geoktepe 1881, valde han speciellt K., som vid denna tid avancerat till rangen av polkovnik, att följa sig, och den senare utmärkte sig där som väntat var och ökade konsiderabelt sin reputation. K. blev f. å. befordrad till generalmajor vid 34 års ålder, och det fanns föga tvivel, att han skulle uppnå just den högsta posten i tsarens armé. (1892 blev han ledamot av Krigsvetenskapsakademien i Stockholm). Tsaren kallade honom 1898 till krigsminister. Under japanska kriget var han chef för mandszuriska armén, men avskedades efter det olyckliga slaget vid Mukden 1905. Östgöta-ättlingen generalen Witte-Vittman-Gripenberg visade sig här ha varit bättre på sin plats än K., som dock alltid varit omtyckt av soldaterna för sin flärdfrihet och sitt personliga mod. Hur som helst tror jag honom vara den ende som kan göra kål på "ekorrarna". Går det ej nu, så går det aldrig.

Befälhavarna på den tyska sidan är kanske också värda ett par ord. Längst i norr har vi mot oss infanterigeneralen Otto-Hugosohn Below med 8:de armén. Han tillhör en mecklenburgisk familj, men är själv född i Danzig; han är kusin till den Otto-Heinrichsohn B. som 1864 rättsligen frråndömdes sitt adelskap och därefter tog vägen till Amerika. När jag för ett dussin år sedan skulle förestå ett konsulat, hade jag till privatlärare i bokföring en pommersk herr v. Below, som kanske är någon avlägsen frände till generalen ... (Deras vapen är dock olika: den förre har 3 vendiska huvud, men den senare en svart dubbelörn i skölden.) Generalens lektioner vid Riga syntes mig ej så behagliga som den förres.

Ungefär mitt mellan Jakobstad o. Dvinsk vidtar generalen Scholtz's häravdelning. Friedrich-Friedrichssohn S. är född i Flensburg och son till en luthersk predikant. Han blev artillerist 1870, deltog i kriget mot signor Buonaparte och avancerade så småningom till genralmajor. Han erhöll preussiskt adelspatent 1913 och var före krigsutbrottet artillerigeneral samt kommendör av XX A. K. i Allenstein. Jag vill minnas att denne uppkomlings vapenfigur utgöres av en stålklädd arm, hållande en rosenkvist. Men Gud skall veta att det icke var rosor han lät regna över oss här vid Dvina. —

Söder om Dvinsk ansluter sig 10:de armén under generalen Herman-Hermansohn Eichhorn, som f. ö. är chef för hela den av dessa tre arméer hopsatta armégruppen, vilken vi fördenskull kallar *"ekorrarna"*. Generalen, som är son av en 1856 adlad parveny, tycks vara en duktig militär. Efter vad våra spioner meddelat, hade han skaffat sig reserver genom att mjölka linjen, d. v. s. genom att uttaga en bataljon här och där på de minst utsatta delarna av fronten.

De ryska spionrapporterna härledde sig till stor del från den kurländska förvaltningschefen i Mitava. Majoren Alfred-Eugensohn Gossler, som tillhör en 1813 adlad parvenysläkt, har varit lantbrukare och lät som sådan lura sig av en viss baltisk baron, som sedan rapporterade, vad han uppsnappat.

I någon grad lyckades de ryska agenterna även komma den litovske förvaltningschefen in på livet. Oberstleutnant Frans-Josef Maria Karlsohn Isemburg ansågs själv vara en impulsiv kavallerist, som ej vore omöjlig att få att prata bredvid mun. Dessutom hade man tagit reda på hans familjeförhållanden mycket noga: ett par av hans bröder hade ingått mesallianser, den ene med ett amerikanskt, den andre med ett böhmiskt fruntimmer, medan en tredje bror är gift med en franska. Av systrarna är tre nunnor, därav en i Frankrike, och en fjärde, "en bedagad jungfru", ansågs vara en ej otillgänglig kanal. Till slut lär man på den vägen ha fått veta en del. Jag nämner dessa detaljer för att visa hur grundligt och förutseende den ryska spionagen arbetar. Att komma i förbindelse med de tyska adelskretsarna är så mycket lättare som som förbindelseled användes de baltiska baronerna, ävensom medlemmar av den skandinaviska högadeln. Jag har i mina händer en agentförteckning som sannerligen kunde bli en ny Barxatnaja Kniga.

Emelertid kan man förvåna sig över, hur lätt tyskarna avlurats sina militära hemligheter. Dock tror jag knappast, att de ryska spionerna lyckats uträtta något i Kovno, varifrån trion Beneckendorff, Ludendorff och Hoffman skötte trådarna. Beträffande den förste, överbefälhavaren, brukar man här säga: "Hindenburg" kan visserligen ej tala ryska, men vi förstå honom i alla fall ... Månne icke de rim nu åter blivit aktuella som för 200 år sedan hopfogats av den svenska poetissan Sofia-Elisabet-Nilsdotter Weber:

Städt' und länder öde machen,
das sind schlechte helden-sachen;
solcher ruhm kann Gott gemein
mit dem ungeziefer sein ...

Den tyskättade poetissan hade tydligen ingen större respekt för härskarornas herrar. Det kan ju också vara överflödigt. Hjältedyrkan är alltid ett tecken på underras eller åtminstone underklass. Att endast frukta Gud men eljes ingen i världen, torde vara ett säreget rasnordiskt drag. Bland mina papper har jag en avskrift efter några ovanligt förnuftiga ord som 1711 skrivits av en svensk fånge i Simbirsk. Efter mitt förmenande passa de rätt bra just i våra dagar:

Om man på ährans thron med höga lyckan tråssat,
om man med rijka man hwar dag i wällust fråssat,
ell' om med Lazarus man hafwer tiggt sitt bröd,
så ändas ähra, lust och armod med vår död.

— — —

Hwad är, o kungar, I så stora krig om fören,
förhärjen rijken, folck, och många land förstören,
utgjuten menskiors blod, begåån så grymma mord?
En hand full utaf stofft, en näfwa full af jord,
ett intet är hwad I så trägne effterfiken.
Kann I i edra land, i edra stora riken
ey finna rum nog till at få en mörcker graf?
Sku I ännu därtill taa andra theras af?

— — —

Om I er kronors gull och spijror fredsamt förde,
om edra rijkens roo och wälstand eder rörde,
I finge meer beröm och ett odödligt prijs
än uti krig som är thet största plågorijs
hwarmed Gud land och folk uti sin wrede agar,
som giör at all wår tid är idel sorgedagar.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1: — i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ABERG - STOCKHOLM 4

mosielle, sade denna senare så kort som någonsin Louis XIV skulle gjort i ett dylikt fall. Hon vände sig mot mig:

— "Det är den timme då jag går till mjölkkammaren för att bereda smör åt min farfader." Jag tvekade att följa henne, hon syntes förstå min förvirring och sade med ett behagligt lugn fullt av oskuld:

— Min fader befinner sig i arrendegården: om Ni önskar återfinna honom, Monsieur, måste Ni följa mig, ty det är åt det hållet som jag begiver mig.

Upplyftande med bägge händerna sina styvkjortlar skyndade hon, sedan hon en gång befann sig i skogen lätt vidare utan att bekymra sig om, att hon lät mig se sina små snabba fötter. Icke långt från labyrinten, under tallar och lärkträd, reste sig en lantlig hydda med sina murar övertäckta av lianer, kryddnejlikor och vinrankor. Genom den öppna porten varseblev jag dlle de Loyville

oroligheternas tidpunkt är förbi, att det av min fader fruktade förtryckets och tyranniets välde icke existerar? Den omständigheten att Ni befinner Eder framför mig, Chevalier, betyder alltså att Konungen och Drottningen på nytt äro lyckliga och mäktiga att bereda sina barn lycka och välgång!"

Jag framstammade:

— "Jag förstår inte riktig, Mademoiselle.

Och i sanning må Marie-Flore-Caroline förlåta mig, då hon läser dessa rader, men en förskräcklig tanke kom på mig: denna vackra flicka var sinnesförvirrad.

Hon fortsatten med en passionerad snyftning:

— "Oh, säg, Monsieur, säg mig att Frankrike är återbördat åt vördnaden för dess gamla härskare: att detta fängelse, vari vi äro instängda, skall öppnas, att vi skola utträda från denna dödens boning för att äntligen leva!"

eller var det min omgivning, som var det?

— "Förlåt mig, utbrast jag, en böjelse starkare än min vilja drev mig hit: den aria, som Ni sjunger, har jag redan hört och under förhållanden som ..."

Marie-Flore-Caroline hade rest sig; hennes vackra hand darrade i det hon stödde sig mot bordet; hennes läppar rörde sig; liksom givande efter för en annan tankekraft, som gav sitt uttryck utan att hennes vilja hade del däruti, sade hon:

— "Är det inte helt naturligt att Ni kommer tillbaka till de ställen, som Ni lämnat för att strida för Konungen och Kyrkan! Chevalier, alldenstund vi äro här, alldenstund, himlen låter Eder som genom ett underverk uppträda just på den tidpunkt, då han själv drog sig tillbaka, detta betyder att den tid som är förutsagd i familjen Loyville d' Auders traditioner är kommen. Skulle det verkligen vara sant, att

d' Auders i mitten av ett litet rum med murarna betäckta av stuck samt sysselsatt med att i porslinsskålar upphålla en mjölk, som i vithet dock kunde mäta sig med hennes armar vilka lämnats bara genom ärmarnas höga uppvikning. Hon lade ut och ordnade det feta vita smöret, de silvermatta ostarna, nedlade i små korgar de kritvita äggen, smöret skars i långa skivor, ett brunt vetebröd med snövitt inkråm, livlig, glad samt dansande på de nytvättade stenarna liksom en liten husfé. Under det jag på avstånd med ljuv förtrollning observerade hennes förfarande, fick jag se en slags lakej — skulle dlle de Loyville d' Auders ha sagt — överskrida den öppna platsen och inträda i hyddan. Han kom snart ut igen tillsammans med tjänsteflickan båda bärande sävkorgar, i vilka på fint linne lågo ordnade ostar, smör och ägg. Jag förstod att, sändningen var bestämd för den osynlige farfadern. Men Ma-

BERLINS JUDISKA SCHWEITZ.

DÄR STORSTADENS "UNDRE" BÖRSLIV FLORERAR.

En av Svenska Dagbladets hebreiska edarbetare, fr. Gerda Marcus, gav nylien en skildring av livet i Berlins "undre örs", vilken naturligtvis likhet med den övre" helt domineras av det "heliga" gendomsfolket. Här några utdrag ur kildringen:

Säger man blott börsen, menas i allänhet därmed den institution, som sean lång tid tillbaka är belägen vid urgstrasse, Berins Walstreet, och som der sitt ursprung från år 1685, då "den re kurfursten" befallde, att "till befämjande av commersen Berlins packus skulle apteras till en börs med därhörande bekvämligheter". Men har ån något särskilt yrke eller intresse, kan örsen också betyda någon av de olika ymedels- eller varubörserna, mannefäng-, modell-, film-, statist- eller ryssörsen, för att blott nämna några av de örser, som till en del sanktionerats av at och stad och som arbeta mer eller indre öppet, om det också är nästan möjligt för en utomstående att komma i en del av dem. I många av dem, rskilt där vit slavhandel i form av filmgagemang för en svältlön avslutas, där ögättade ryska damer och generaler ilja sitt förflutna och sin värdighet för bit bröd, utspelas ofta högst intresnta scener. Men dessa börser äro dock så originella som de hemliga och flyande, vilka finnas över hela Berlin och turligtvis äro stationerade, där efterågan på de olika varorna äro starkast.

KOKSBÖRSEN.

— Vi ta oss en titt här om hörnet rst, dekreterar min ciceron, då vi, skrude i så litet uppseendeväckande klär som möjligt började vår excursion. ha en bra "koksbörs" här, såvida den flugit i luften sedan i förrgår.

Kurfürstendamm (den Berlinska judeetetens kvarter) strålar som en sagota i sin ljusreklamglans, den ena lyxtomobilen efter den andra stannar anför barerna, vilka från gatan förela utdöda och som blott med de gembelysta modärna glasskyltarna i olifärger helt diskret locka gäster. Nåa steg in på en sidogata ligger en till t yttre lika förnäm och exklusiv bar. r ciceron mumlar ett par ord till den lonerade cerberus, som bevakar ingånn och som med en charmant gest lyfupp de tunga sammetsdraperierna ecis så mycket att vi kunna slinka in nom dem. Vid första ögonkastet ser ren ut precis som de andra mondäna ttlokalerna. Men vid närmare betrakde märker man, att kragarna ej äro otadligt rena, att damernas toaletter n herrarnas smokingkostymer se litet rangerade ut och att ögonens glans appast kan vara framkallad endast av nkarna och jazzkapellets toner. För igt uppenbara sig då och då undera individer, som en hovmästare med lvaktning säkerligen ej skulle tolererat en fullt korrekt bar.

— Här säljes för många tusen mark ks" i kväll, säger vår vän. Det skall koksrazzia en av de närmaste nätna. Det har sipprat ut och därför ä. erfrågan och kursen på kokain oert hög just nu. Titta försiktigt på det bordet!

Kyparen kommer med ett par drinkar de därtill hörande, i silkespapperssor instuckna vassrören. Så gott som ärkligt byta de båda bargäster, som drinkarna, ut rören, damen smusslar de kyparen haft med sig i sin stora kadväska och så har en stor dosis ain bytt ägare. Gömd i handen, i en kladask, en plånbok, som händelseligger på bordet en minut och lika delsevis omhändertas av bordsgran, ligga morfin- och kokaindoserna valutan därför stickes lika omärkligt försäljaren eller betalas till kyparen, står i maskopi både med säljare köpare. Kommer man ej över tillkligt stor dosis här, kan man mot gande mynt få en adress, där det vita et säljes.

Vi lämna det ljusstrålande Kurfürstenm, fara genom Tiergarten, där dunkgestalter slagit sig till ro på bänkarna. ten av sömntutorna här sova kokset av sig, och det går inte en enda utan att polisen slår ned på dem tar en del med sig. I buskarna florer också kokshandeln vilt. På andra sidan Tiergarten bli gatorna allt mörkare. Här behöva vi ej heller gå mer än några steg från den stora stråkvägen, som dock är fylld av betydligt mycket fattigare, grällare, tarvligare liv och människor än på Kurfürstendamm. En mumlad trollformel öppnar också denna gång porten i ett hus, beläget vid en av Friedrichstrasses tvärgator. Ur källaren ljuder musik från en sprucken grammofon, en slagdänga med otroligt rå refräng tränger efter oss, när vi gå uppför trappan till första våningen. Efter ytterligare ett abrakadabra visas vi in i ett medelstort rum. Anblicken är obeskrivlig. Ett tjugutal män av olika samhällsklasser ligga i enkla järnsängar ungefär lika många kvinnor i ett annat rum. Somliga sova, andra dåsa eller stirra ut i luften med glasartade ögon. Våta kläder, utdunstningar av sprit och människokroppar ha gjort luften outhärdlig. Det är ett av tillhållen för kokainbörsernas hantlangare, personer, som sjunkit ned på eländets sista trappsteg och som nu njuta av de koksportioner, utan vilka de ej längre kunna leva. När de sovit ruset av sig, måste de åter ut i natten för att skaffa eller sälja kokain åt de stora herrarna på koksbörsen. Deras arbete reglerar till stor del kursen. — Det finns massor av liknande härbärgen i trakten ner till "judiska Schweiz".

Vi stiga av vid Alex, det stora röda polishuset vid Alexanderplatz, den trakt där Berlins undre värld har sitt tillhåll. Vi ha tid på oss och dra långsamt genom de gator, som en gång voro ett avstängt ghetto och där man än i dag nästan uteslutande ser judiska namn på affärsskyltarna, av vilka en del äro skrivna på hebreiska eller jiddisch.

JUVELBÖRSEN.

Ett par kvarter längre fram och vi äro mitt inne i judiska Schweiz' nattliga affärsliv. Klockan har blivit över tre och vi komma till juvelbörsen på Münzstrasse, just när kommersen är som bäst i gång. Överallt i portar och vid husknutarna stå tjuvar och deras hantlangare, smugglare och juvelhandlare, som alla förstå sin sak in i minsta detalj. Allt går fullständigt lugnt till och man skulle aldrig kunna tro, att dessa grupper av män äro annat än nattugglor, som stå och småprata därför att de icke kunna bestämma sig för att gå hem. Kringstrykande kvinnor försöka locka dem med sig, men de ha viktigare saker att tänka på. Rätt som det är kommer en "leverantör" med stulna juveler, som han vill sälja. Inom ett ögonblick bildas en tät ring kring honom, sedan vakter ställts ut vid alla hörn och kanter. Ficklamporna tändas, de bästa möjliga tekniska hjälpmedel plockas fram och inom några minuter är hela lagret undersökt och värderat. Och nämnden förstår sin sak. Leverantören får 25—30 procent av stenarnas värde, och köparen är vanligen en man, som ej haft något med polisen att göra och som lugnt kan erbjuda varorna till juvelerare, om det också ej precis är rådligt att göra det i Berlin.

Allt för länge vågar man dock ej hålla juvelbörsen i samma portgång. Börsmännen skingras för att om någon halvtimme slå upp börsen på en annan plats i närheten. Litet längre fram på morgonen, då polispatrullerna bli talrikare, stänges juvelbörsen, och ha affärerna varit goda, samlas hela sällskapet till en kraftig frukost i Münze, som utan överdrift kan kallas Berlins sämst beryktade krog. Där bestämmas också börskurserna, som nu är ganska konstanta och höga.

LOGIBÖRSEN.

Vi skynda så till "Schlafstellenbörse", där sovplatser säljas. Denna börs har sitt huvudkvarter i Elsässerstrasse, men har filialer på ett par andra gator kring Alexanderplatz. Sängbörsen är företrädesvis besökt av individer, som av en eller annan anledning ej ha lust att söka upp de allmänna nattasylerna, där polisen är en trägen gäst och där man till och med på sina ställen måste säga sitt namn eller visa papper. Här på sovplatsbörsen får man spekulera efter råd och lägenhet och kan ta det logi man har råd till. Varan utbjudes av kvinnor av ganska ruskigt utseende, som leva på att hyra ut sovplatser. För en fem-pfennig kan man tillsammans med femton, tjugu andra få ligga på lumpor eller en halmsäck i ett halvstort rum. Sträcker man sig så långt som till femtio pfennig, får man en egen säng. Hyran måste alltid erläggas i förskott på börsen. I priset är dock tvättning inomhus ej inbegripen, såvida ej värdinnan särskilt tillåter detta. Vill man nödtorftigt spola av sig, får man göra det vid pumpen på gården eller gatan.

SMÖRGÅSBÖRSEN.

Därefter ställes vår väg till "Stullenbörsen", som ligger på Weinmeisterstrasse. Stulle är det berlinska slanguttrycket för smörgås och av den varan få tiggarna så mycket, att de kunna göra affärer med dem. De utbjuda smörgåsarna på börsen, där kursen är beroende av efterfrågan. Hylla vid hylla i ett stort rum äro fyllda med smörgåsar av olika kvaliteter. Överst ligga de enkla med marmelad eller margarin bredda bröden eller brödskivorna. Deras börsvärde är i allmänhet fyra pfennig, medan man får betala fem för smörgåsar med riktigt smör. Ha smörgåsarna sovel av olika slag, läggas de på de nedre hyllorna och betinga ett pris av tolv pfennig per styck. Smörgåsbörsen är öppen från arla morgonstunden till sent på kvällen. Vill man på natten köpa de av tiggarna ratade smörgåsarna, går det också för sig, om man bara hittar någon av börsens förtroendemän, som i allmänhet hålla till på ett par illa beryktade lokaler i närheten.

CYKELBÖRSEN.

Strax bredvid denna verkligt originella börs befinner sig cykelbörsen, på vilken man med ganska stor säkerhet inom tjugofyra timmar kan få tillbaka sin stulna velociped. Skulle man inte hitta den, får man en annan, om man blott vill betala tjugu mark. Här vimlar det av pojkar, som på alla sätt försöka lura in passerande i portgångar, där de ha cyklarna stående. Har man lust att köpa sig en velociped på cykelbörsen, bör man dock akta sig väldigt noga, så att man ej råkar ut för ett mycket vanligt trick. Det kan nämligen hända att man, just som man vill ge sig i väg med sin nyss inköpta cykel, blir hejdad av en välklädd herre, som bedyrar, att det är hans i går stulna cykel, man köpt. Polis tillkallas och så står man där med skammen, ty man kan ej inbilla någon att man på god tro köpt en alldeles felfri cykel för tjugu mark. På cykelbörsen handlas dock i allmänhet med större partier, vilka sedan säljas till detaljhandlare och reparationsverkstäder eller föras till landsorten.

PÄLSBÖRSEN.

Emellanåt gå vi in på en av de överfyllda restaurangerna eller kaféerna. Överallt göras affärer, överallt äro "börser" öppnade. Livligast går det till på de kaféer, där pälsvaruhandlarna slagit upp sina kontor. Men de äro ytterst försiktiga och sälja endast till bekanta. Prisen på de vilda och flygande pälsbörserna äro omkring 3: 50 mark för en rävkrage, 20 mark för stora hermelinskinn. Nerz, bisam och sobel, som äro mycket eftersökta, äro naturligtvis mycket dyrare, men finna dock avnämare.

KLÄDBÖRSEN.

Ännu svårare än att få ett finger med på pälsvarubörsen är det att få kasta en blick in i klädbörsen, som ligger vid Münzstrasse och som är en av de livaktigaste av de hemliga börserna. Det vill säga så värst hemlig är den inte, ty den florerar mitt för polisens näsa, men är så bra organiserad, att det ej är lätt att komma på klädjobbarna med något olagligt. Redan vid femtiden börjar det bli livligt innanför de stora glasrutor som ståta med inskriften "Sitz der Althändler Deutschlands" och på butiksdörren står det "Tillträde endast för medlemmar". Ingången bevakas också mycket skarpt och man får vara försedd med otadliga legitimationskort för att komma in där. Man kan möjligen förstå att de ej precis längta efter publicitet, då man ser de massor av kläder, som mellan fem och sju fraktas till klädbörsen, och påminner sig alla inbrott i konfektionsaffärer, som höra till ordningen för dagen i Berlin. Vid sjutiden kommer en rad män med kostymer av allehanda slag, överrockar, overalls, yllevästar och dylikt hängande över rygg och skuldror ut från börsen och ställa upp sig på trottoarerna. Ett ögonblick därefter är kommersen i full gång. Varorna äro i allmänhet i ett förträffligt skick, många kostymer stamma tydligen från förstklassiga skräddare. De säljas till ungefär en tredjedel av det reguljära försäljningspriset.

TOBAKSBÖRSEN.

I närheten ligger också en liten tobaksbörs, på vilken rökvaror av alla slag salubjudas av "leverantörer", vilka till stor del rekryteras med personer, som på ett eller annat sätt komma in i restauranger. Men den riktiga "Kippenbörsen" ligger långt därifrån, i Friedrichshain. Där handlas egentligen endast en gros med Kippen, det vill säga de cigarrstumpar, som upphittats på gatan men som kunna rökas. På Kippenbörsen måste man vara lika regelrätt inskriven som på börsen vid Burgstrasse, och inga utbölingar tålas av de tusentals Kippensamlare, som jaga på de ordentligt fastställda distrikt de få sig tilldelade.

DUVBÖRSEN.

En annan mycket originell börs är "duvbörsen", på vilken hundratals duvor dagligen säljas. Över sättet varpå denna börs skaffar sina varor bör man dock helst dra tystnadens slöja, men när börsen fram emot morgonen öppnas, är det ett aldrig slutande kurrande från duvor, som låta den goda trakteringen sig väl smaka i väntan på att bli sålda till dressörer eller på ödet att serveras på en läckergoms bord till middagen. Från denna börs hämtas nämligen en stor del av de duvor, som salubjudas i detaljhandeln.

Klockan är över sju, poliserna börja bli allt talrikare, affärerna öppnas, och därmed är signalen för stängande av nattbörserna given. I kafeer och källarlokaler räknas nattens förtjänst, beställningarna ordnas, planer för dagens företag, som skola skaffa lämpliga varor till nästa natts börsaffärer, smidas, och nattbörserna avlösas av dagens.

MANNEKÄNGBÖRSEN.

När vi gå hemåt över Hausvogteiplatz kommer just en flock "Gelbsterne", mannekänger, som styra kosan mot det bekanta Café Marcus, där mannekängbörsen har sitt säte. Där slå sig de unga flickorna ned vid en kopp kaffe och vänta hela dagen eller till dess en konfektionär kommer, som behöver en "44:a" eller "46:a" för att på den prova en provkollektion. Här liksom på de andra börserna måste man vara ordentligt inskriven och medlem av mannekängernas fackförening för att få vara spekulationsobjekt. Och någon timme senare sprida sig chokladbörserna, frukt-, strump-, leksaks-, fisk-, frimärksbörserna o. s. v. ut över hela Berlin. De olika flygande börserna slås upp överallt utmed trottoarer och i portgångar.

PÅVEN MOT SOVJETS KRISTENDOMSFIENTLIGA POLITIK.

Påven har i Osservatore Romano publicerat en betydelsefull skrivelse rörande de religiösa förföljelserna i Sovjetryssland. Han omnämner de avskyvärda helgerån, som dagligen begås, och fördömer strängt de av myndigheterna företagna häktningarna av plikttrogna präster. Han erinrar vidare om, huru hundratals kyrkor stängts, helgdagarna avskaffats och fabriksarbetare tvingats att underteckna "avfällighetsförklaringar". Påven vänder sig likaledes med skärpa mot de personer, som igångsatt den antireligiösa kampanjen och den s. k. antireligiösa fronten, detta i syfte att moraliskt förvilda ungdomen. I skrivelsen påminnes ytterligare om de många initiativ som från påvligt håll företagits som protest mot liknande händelser.

Till minne av de i Ryssland oskyldigt förföljda kristna kommer en mässa att hållas i S:t Peterskyrkan den 19 mars.

ANTAG SLÄKTNAMN!

Under den senast förflutna tiden har k. m:t beviljat de nya namnen Brindén, Hamle, Härdstedt, Magnsjö, Olfors, Olhammar, Ramling, Sigsjö, Tunebo, Weberud, Wängö, Öndell, Önnegård och Örle.

LITTERATUR

GENEALOGIA GOTHICA.

Första volymen av detta arbete, redigerat av E. C:son Swartz, har i dagarna utkommit. Sedan K. K:son Leijonhufvud utgav sin "Ny Svensk Släktbok" och d:r Ljungfors sina "Svenska Släkter" ha vi på svenskt språk saknat ett fortlöpande nordiskt släktverk av denna art. Liksom de bägge verken utmärker sig det Swartziska arbetet för synnerlig redighet. En förbättring är utan tvivel den enspaltiga uppställningen samt valet av läsligare stilsorter än i tidigare verk.

Som första släkt behandlas den franska familjen Bernadotte med dess svenska förgrening. Det torde vara första gången som släktens alla grenar enligt nyaste forskningar och på ett så fullständigt sätt sammanstälts. Resultatet har uppnåtts tack vare samarbete med huvudmannen för den andra franska grenen. Oscar Bernadotte. Av synnerligt intresse äro de rättelser, som utgivaren gjort beträffande de falska bördstitlarna på några av de ingifta personerna. I rätt riktning går också reformen att namngiva de ingifta familjerna med deras tidigast kända släktnamn såsom t. ex. "Maria Pavlovna v. Oldenburg, kallad Romanova, storfurstinna av Ryssland". Härigenom underlättas i hög grad förståelsen för vederbörandes härstamning. Avbildningar finnas av marskalken Bernadottes franska vapen av 1806, hans broders franska baron-vapen av 1810 och Bernadottes af Visborgs luxemburgiska grevevapen av 1892. Det förstnämnda torde förut varit okänt i Sverige. Den rika samlingen källor, som anföres i en särskild förteckning, visar att ett intensivt och samvetsgrant arbete nedlagts för att få fram så vederhäftiga nyheter som möjligt.

Ren nöjesläsning är artikeln om utgivarens möderneslåkt, Lundström från Svartalund som innehåller talrika roande anekdoter. Icke minst intressant är det att erfara upphovet till skämtet om att den, som "föll på huvudet icke skadade några ädlare delar".

Ur ramen faller i någon man artikeln om släkten Lyndgren, som förefaller tämligen ofullständig. Densamma är dock utredigerad av släkten själv och har tydligen medtagits såsom fyllnadsgods.

I stort sett är det föreliggande arbetet ett synnerligen värdefullt bidrag till den rasbiologiska forskningen. Häftet, som är tryckt på gott papper och försett med ett smakfullt omslag, gör heder åt boktryckaren. Priset är för subskribenter kr. 5: — och för andra köpare kr. 7: —, samt erhålles efter rekvisition hos Genealogia Gothica, Postfack 7102, Sthlm 7.

A. von G.

FRAMTIDENS TYRANNI.

Margot Asquith, dotter av Englands f. d. premiärminister och hustru åt en romanisk "prins" Bibesco, har under denna rubrik upprest sig mot amerikaniseringen. "Resultatet blir, att man kan telefonera från Newyork till Europa, men icke har något som överhuvud är värt att sägas; och bara motorn kan gå 100 mil i timmen, är det likgiltigt vart man far. Alla förbindelser komma att bli så fullkomliga, att det faktum, att där ej finns något att förmedla, kommer att passera oförmärkt."

PRENUMERERA Å NATIONEN!

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Aberopa annonsen.)

Södra Kungstornet, Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 56
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 14 FEBRUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

DEN "SJÄLLÖSES" SLUMMER.

För genomförande av sitt "folkbefriande" värv var det nödvändigt för ökenvandrarna att insöva folken i en "själlös" slummer, som gjorde dem oförmögna att bruka sina förnuftsgåvor samt se sakerna sådana de äro. Den maktinstans i samhället, som framför allt betroddes med uppgiften, var den "fria" pressen, tredje statsmakten kallad. Med en daglig giftinsprutning var offret snart förvandlat till en "själlös" varelse, vars hela tanke- och känsloliv inställts efter de färgade glasögon han försetts med och efter behag kunde ledas à de banor samt för de uppdrag som önskades. — Och medan gojim hänger sig åt njutandet av den ljuva giftsömnen, underhållen genom en lämpligen avvägd daglig dosis, passar sömndryckens beskäftiga tillagare på att plocka hans fickor så rena som möjligt.

Saken illustreras av en i Tyskland publicerad sammanställning över den semitiserade tyska pressens upplagor, som ger en antydan om själarnas i detta land uppdelning å olika klasser. Den har följande utseende:

Vossische Zeitung	70,960
Zeitbilder	85,320
Berliner Morgenpost	615,730
Berliner Montagspost	154,330
B. Z. am Mittag	192,130
Tempo	100,940
Berliner Allgemine Zeitung ..	51,980
Wohnungs-Tausch-Anzeiger ..	6,660
Die Grüne Post	985,150
Berliner Illustrierte Zeitung ..	1,883,010
Die Dame	50,890
Das Blatt der Hausfrau	500,690
Uhu	207,470
Koralle	39,020
Der Querschnitt	16,740
Verkehrstechnik	3,000
Bauwelt	11,360
Deutsches Bauwesen	8,700

Den citerade tyska tidningen framhåller det karaktäristiska uti att de tidningar som utgå i massupplagor äro de vilka sortera under ledande judiska förlaget i Tyskland, Ullsteinförlaget (motsvarande Bonniers hos oss).

PROLETÄRMAJESTÄTETS ALLMÄNNA MOTTAGNING.

Också vårt folk har vederfarits lyckan att någon tid få njuta av den välsignelserika "proletära" regimen. Ett lysande exempel härå — vilket ju borde kunna förstås av envar! — gavs i den judebolsjevikiska bankdirektören Gull-Aschbergs magnifika "Allmänna sparbank", där svenska småsparare i ett enda bräde rakades à c:a 40 milj. kronor, varav enligt sakkunnigs beräkningar ett 20-tal torde stannat i Majestätets egna fickor. Omkring 5 miljoner beräknas ha åtgått till "spill", d. v. s. löner och ersättning åt "proletära" medhjälpare, framstående förtroendemän, bulvaner och blindpipor ur folkets "egna" led, varav Hans Majestät förstod att omgiva sig med stora staber, de där tävlade om äran att få kyssa hans gyllene skosulor.

KOMMUNISTER OCH FÖRBRYTARE I SAMARBETE.

Berlinpolisen har lyckats konstatera, att tyska kommunistiska partiet hjälpt av polisen efterspanade förbrytare att fly och hållit dem dolda. De bekännelser som avlagts av de i affären Wessel inblandade kommunisterna bekräfta detta sakförhållande.

KUNGLIG SVENSK TEATEREKONOMI.

Vaktmästaren Lundstedt: — Vad skall den där tavlan föreställa?

Målaren Grünevald: — De ä' min landsmaninna Delila sedan hon förrått Simson. Beställd av Kgl. Svenska Operan till ett pris netto 100,000 kråner.

PORTFÖRBJUDNA PARLAMENTARIKER.

Meddelandet om utlysande av en särskild "jordbrukareriksdag" i Stockholm den 8 instundande mars har rönt ett nyligt mottagande i kosmopolitiska dagspressen. Åtgärden har uppenbart av partierna och deras pennfäktare fattats som ett misstroendevotum mot den verkliga, av folket i val utsedda representationen och dennas kapacitet. Vår utmärkta riksdag skulle inte duga för bönderna — tänk, har man hört på! Allra mest tyckes man förarga sig över att riksdagsmän portförbjudits. De skulle inte vara fina nog i sällskapet! Utmaning på utmaning som man finner.

Ack, tänk hur enkelt skulle det ej varit att sköta om också denna "jordbrukareriksdag", blott man haft möjligheter deltaga i debatterna! Våra riksdagsmän äro ju tränade gamla folktalare. Det skulle blivit ett parlamentariskt vältalande utan ända, som ofelbart utlösts i + — 0.

Herrar Wallén, Skediga och Martin ha förvisso handlat fullt fältherremässigt, som kloka generaler, då de på förhand undanbett sig parlamentarism vid "jordbrukareriksdagen". Det gäller bara för dem att vara på sin vakt och se till att, trots förbudet, inga obehöriga slinka in. Det plär vid dylika tillfällen erfordras tredubbla vakter för att hålla nyfikna hjälpare på vederbörligt avstånd. När Jordbrukarnas riksförbund 1915 bildades, hade dubbla vakter utställts på Continental till förhindrande av obehörigas, d. v. s. ej inbjudnas entré, men likväl befanns, när det kom till stycket, att väl hälften av de uppträdande talarna voro outsiders. Också högeramiralen hade, trots de vidtagna skyddsanordningarna, lyckats få upp en rad av sina duktigaste agitatorer, däribland också "portförbjudna" riksdagsmän, vilka naturligtvis av allt gevalt varnade för "åtgärder, som kunde få de allvarligaste följder". Men de offrade sitt krut förgäves. Församlingens majoritet visste från begynnelsen vad den ville.

Också nu, då det rör sig om en "omparlamentarisk" rörelse bland jordbrukarna, kan man vara säker på att vederbörande skola vara infamt påpassade. Socialdemokraten har även tydligt på känn, att den uppgift "jordbrukareriksdagens" ledare åtagit sig, blir särdeles besvärlig.

"Vi hålla", skriver tidningen, "våra händer över mötesorganisatören Martins företag. Tung och svår blir hans vandring. Det enda, som kan rädda honom är om han lyckas förföra Vår Herre att sitta talman vid den blivande riksdagen. Eljest föreligger risken att den andre potentaten slinker in i plenisalen och ställer sig att hosta så smått, när de högtidliga och opolitiska resolutionerna besvärjas."

Ur artikeln i Soc.-Dem. må förövrigt citeras följande:

"Riksdagsmännen få inte vara med. De äro skändligen utstötta, ty allt skall där gå i den politiska neutralitetens tecken. När K. E. Hansson i Skedvika, disp. Karl Martin, och, varför inte, konsul Otto Wallén, sätta sig att diskutera tullar och inmalningstvång den 8 mars, samlas de inte som partimän utan som "utövare av modernäringen". Därför måste riksdagsmännen hållas utanför dörrarna, ty modernäringen är för dem inte längre plogar och skördemaskiner och gödselspridare utan en politisk programpunkt.

Jordbrukareriksdagen skall vara partipolitiskt neutral! Jordbrukets nödläge kommer att behandlas "rent fackmässigt"! Att tänka sig något annat när konsul Walléns och lilla bondetågets ande svävar över vattnet. Men människan är ett trätlystet ting. Hon går med medlemskortet på fickan. Därför får man nu veta, att denna partipolitiskt neutrala riksdag består av "medlemmar från alla partier". I själva den sammankallande kommittén sitta en högerman, en frisinnad, en bondeförbundare och en socialdemokrat. Är inte detta rena förräderi? Vem garanterar, att dessa partivarelser, när de diskutera eller votera, inte ha låga partipolitiska beräkningar i bakfickan! Enkla män och kvinnor från landet tänka ju så rätlinjigt och enfaldigt. De ha ännu kvar något av den där barnatron, att en fågel är en fågel och en fisk är en fisk. Det hade bestämt varit tryggare med riksdagsmän. De ha barkad hud och kunna konsten att votera politiskt så att det ser opolitiskt ut."

Att våra parlamentariker äro skickliga i konsten att göra fågel till fisk och omvänt, är nogsamt känt. Säkerligen är det meddelandet härom som framför allt föranlett "jordbruksriksdagens" ledning att betacka sig för deras "välvilliga" hjälp. En hjälp som ingen hjälp är bör ju en klok människa helst avböja.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

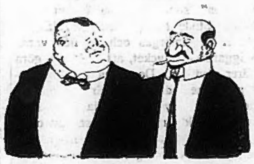

Herr Andersson: — Lapplanda mej hit, å lapplanda mej dit! Va i Helsingland begriper herrn av turistväsende — herrn som är av ett folkslag, som behövt 40 år för att traska igenom en öken.

•

Vi skåda här den trevlige affärsmannen Esaja Goldschmidt i hans egenskap av resande i "gladare" artiklar. Inbjudande, inte sant? Vem kan väl motstå att offra en slant bara för nöjet att få skåda hans konster!

•

Och här finna vi Goldschmidt återigen, nu som representant för firman i sorgartiklar. Inte mycket sämre! Det gäller att finna sig till rätta i alla situationer, om det skall bli framgång i affärerna.

MOSKVAPARTIET SÄLJER SIN EGENDOM I TYSKLAND.

Tysklands kommunistparti har sett sig nödsakat gå i författning om försäljning av hela sin fasta egendom, 15 byggnader och 19 tryckerier till ett värde omkring 15 milj. mark. Orsaken skall dels vara att söka i att understödet från Moskva så gott som uteblivit, dels i den nya taktik partiet i framtiden ämnar tillämpa och som kan tänkas framtvinga ett förbud mot partiets existens. Ett sådant beslut skulle medföra att partiets egendom beslagtoges. Moskvaherrarna önska därför, såvitt möjligt, ha sin egendom i kontanter, som lätt kunna gömmas.

TJEKANS INTERNATIONELLA "SPECIALIST"-KÅR.

Den franska polisens igångsatta stora undersökning med anledning av general Kutepovs, de ryska emigranternas ledare, bortrövande, som visat sig vara en akt av sovjets tjekaagenter, har lett till en del intressanta upptäckter. F. ryska ambassadrådet Besedovski blottar i Le Temps, hurusom tjekan haft spioner i Kutepovs närmaste omgivning, en eller flera f. d. officerare, vilka för stora penningsummor blivit förrädare. Den hemliga ryska polisens organisation har stått under ledning av Janovitj, som emellertid avlägsnats på grund av skandalen vid Besedovskis flykt. Under honom stodo ett tiotal högt betrodda agenter, som alla bo i ambassaden vid Rue Grenelle. De ha särskilda kontor där, till vilka icke ens ambassadören äger tillträde. För dem arbeta flera hundra man, spridda över hela landet. Deras uppgift är i första hand att spionera bland emigranterna och bedriva propaganda. Det torde dock icke vara någon av dessa som bortfört general Kutepov. För dylika arbeten brukar användas "specialister". En särskild avdelning under ledning av en rysk jude, Goldenstein, som har högkvarter i Berlin, utför de farligare uppgifterna. Goldensteins folk består av högt betalade äventyrare av lettisk, polsk eller tjeckoslovensk nationalitet. Det finns icke några ryska medborgare bland dem, och om någon av dem arresteras, är Ryssland på intet sätt komprometterat.

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

Äventyrliga Ädlingar.

BARON OHLSON.

I n:r 203 lämnade Nationen några uppgifter om den storbritanniske handlanden E. Ohlson, bondpojken från Fellingsbro, som 1920 upphöjdes till baronet of Scarborough. Vi äro nu i tillfälle, att för första gången i svensk press visa handlanden E. Ohlsons vapensköld.

UTLAND-SVENSKAR!
Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —
Ur 5:te årgångens innehåll:
Konungahusets härstamning. Efter medd. av gr. Wrangel, bar. Bernadotte m. fl. (N:ris 190—195.)
Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Effekten av höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Genom Centraleuropa. Med hertigen av Östergötland. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. d. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Bondeförbundets Mission. Av red. Elof Eriksson. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Den Göthiska rasen. Av franske professorn Vacher. (N:r 198.)
Den svenska folkstammens bevarande. Av professorn Almquist. (N:r 199.)
Franska Folket. Av hertigen av Södermanland. (N:r 202.)
Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)
Arbetarakademien. Av rektorn d:r Berggren-Vuorenrinne. (N:r 206.)
•
NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 8(208) FREDAGEN DEN 21 FEBRUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Den fariseiske japanen Foujita lär ha fått en ny specialitet. Han tatuerar de unga sköna Parisdamerna på armarna med utsökta små konstverk, vilket visserligen gör gräsligt ont, men påstås vara kolossalt modernt. Foujita är ju förut specialist på kattor, och ett litet katthuvud lär göra sig briljant på en formfulländad arm. En känd parisisk skådespelerska har smyckat sig med en orm och även detta har ansetts som ett synnerligen pikant påhitt. Framförallt har ju den offentliga damen fått en möjlighet att bli omtalad i de blad som furnera den enklare bourgeoisien med kulturell spis. För oss här uppe norr om Europa kan det vara rätt likgiltigt vad den lilla franskan heter. Vi har ju vår egen Ekman att konversera om. Den som här ej åtminstone tre gånger mellan hors d'ocuvres och deserts framkastar namnet Ekman kan ej göra anspråk på att vara bildad. Teatern är överhuvud ett bra samtalsämne. Man behöver sällan riskera att blamera sig genom okunnighet, om man blott icke på tal om Ekman ställer upp ett förvånat ansikte och frågar — Vem är det?

Emellertid är jag ej nöjd med den evinnerliga importen av uthemsk teater och film. Finns det verkligen inga Svenska Saker?

Man har den känslan att tysk, fransk, amerikansk, rysk teater och film ha mera att göra med Tyskland, Frankrike, Amerika, Ryssland av i dag än svensk teater och film har att göra med Sverige. Vår teater och film växer inte fram ur vår jord som en organisk, naturnödvändig produkt, en naturlig exploatering av våra rika råämnen: skådespelarmaterial, naturskönhet och, framför allt, en tämligen enastående materiell och konstnärlig kultur. Vi sakna en Svensk konst, utgången ur vår urgamla bondekultur.

*

En sorts teater är också Nationernas Societet i Geneve. Bland dess aktörer har fd. cigarrullaren Stauning på sistone utmärkt sig. Denne danske demokrat har alltid haft en viss förkärlek för genever, och nu lär han även ha upptäckt genevskan. Skalden Sepia skildrar saken sålunda:

Om Stauning i Genève
förmälcs uti brev,
att han på nattkaféer satt med
dannebrogig stäv:
i Dannebrogens färger,
i röd och vit habit,
med näsa, som sken vackert röd,
och väst, som lyste vit,
med flaggan opp i topp
och Munch och kaffckopp —
hurra — hurra —hurra!

Det måtte vara skönt
att sitta lagerkrönt,
parlerande Amager-fransk vid glas,
som skimrar grönt,
på bästa nattkaféet
bland fredsgudinnor små,
se'n Danmarks gamla riksbanér man
tappert spottat på
och gjort till avlagt plagg
en himlaboren flagg —
hurra — hurra — hurra!

Detta var näppeligen skrivet för att göra Stauning glad, men han har ju så många andra glädjekällor. Bland annat genever. Som sagt.

*

Tidigare har jag redan nämnt något om den tysta trafiken i de finska städerna. Var gång man kommer över på besök till Nordens huvudstad — jag menar Stockholm — tror man sig ha dimpat ned i centrum av Gehenna, ett sådant oljud är det på gatorna.

Då man i Helsingfors införde det s. k. ljudlösa systemet och förbjöd bilarna att signalera annat än i rent nödfall blev resultatet: från att *en* olyckshändelse därintills ägt rum i medeltal varje dag, blev det nu bara 2 på tre månader. Jag har själv dagligen körts kring i auto i H:fors och måste absolut rekommendera systemet.

*

Ett system som ej har någon god press för ögonblicket är hertig Hallgrens. Småpojkarna i Göteborgs fasce vill ej vara med i Nationalistiska folkpartiet, som har till uppgift att sätta in hertigen i riksdagen bland de andra pratmakarna. Göteborgsgossarna har därför uppsagt sin tro och loven. En annan orsak till upproret är, enligt hertigens egen uppgift, att Han bekämpar frimureriet.

Hertig Hallgren anser att det är Nationella ungdomsförbundet som varit framme och provocerat upproret men tröstar sig med att revoltörerna inte äro fler än ett fyrtiotal. Hr Bille, en betydande fascist i Göteborg, upplyser emellertid att tre fjärdedelar av kamporganisationen lämnat hertigen åt hans öde. Antingen far minst en av de båda herrarna med osannfärdigt tal, eller också finns det bara 53 fascister i Sverige.

*

Den nyligen begågna norska veckan torde haft det goda med sig, att man bakom Kölen fått en korrektare uppfattning om de Svenske. Så här skriver en avis:

"Vad som stött svenskarna hos norskarna har säkert i alla tider ända från den dag, då Norges män hoverade sig över svearna, som sutto hemma och slickade sina blotbollar, varit en viss framfusighet och storordighet, yttrande sig i övermått av nationell selvfølelse. Vid skilda tillfällen under den olyckliga unionen tog sig denna selvfølelse obestridligen sårande uttryck såväl i ord som i åthävor och handlingar."

Vad som hos svenskarna stötte norskarna för huvudet torde varit byråkratisk stelhet. Men norskarna ha säkert senare upptäckt de värden, som denna skyddande förklädnad förborgade och gömde: "en viss aristokratisk blyghet och försynthet, som sökte yttre formers hjälp och ett visst sinne för grandessa, ordning, tukt och regel."

Vad som väl egentligen djupast skiljer svenskar och norskar åt, är olika inställning i självkritiskt avseende. Såväl överskott som underskott på självkritik är en vansklig sak: "svenskarna, som under nyare tidens historia varit längre och vidare uti i världshändelserna och sett lyckans sol skifta i guld och blod, ha fått för mycket av det goda. Inbundenhet och trivel ha blivit följden av det för mycket. Som modern nation är den norska nationen yngre. Den har därför lättare att gå till ytterligheter och överdrift."

PUBLIKAN.

UR INNEHÅLLET:

Antikrists kamp. Ledande artikel.

Böndernas krav. Av godsägaren, konsul O t t o W a l l é n.

Wallenberg. En östgötisk torparätt. II.

A.-B. Vår dagliga bröd. Aschberg—Svenssons 50:de bolag. "Dolt och förtegat" skulle allt hållas!

Asiatiska Aristokrater. Aktuella anekdoter.

LEVE DEN SOCIALISTISKA FRIHETEN!

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

POPULÄR SOCIALISM.

Tidsförhållandena synas emellanåt litet svårförklarliga. Den som studerar Engbergs Socialdemokraten kan ju ej undgå den föreställningen, att det arbetande folket lever ett mindervärdigt liv i samhällets skuggsida. Men studerar man sanningsvittnet Sveriges taxeringskalender, får man det intrycket att demokratien, d. v. s. dess målsmän, har det tämligen väl ställt. De där upptagna inkomstbeloppen tyda ej precis på någon svälttillvaro. 20 à 70,000 kronors årsinkomst borde förslå till en "människovärdig" tillvaro i självaste huvudstaden under saisonen. Väl äro vi ännu ej komna så långt som demokratiens föregångsländer, Frankrike och Tyskland, där Guldkalvens Herrar bestå proletärerna, d. v. s deras ledare, lyxvillor, dito bilar och mätresser. Men det finns gott hopp om att vi snart skola vara där.

Bland folkliga kämpar som Engbergs tidning gärna kör med såsom lysande föredömen, är också den socialistiska danska statsministern Torvald Stauning — "Danmarks mest populära man". Naturligtvis lever även han i fullaste överensstämmelse med sin läras grundsatser. Han är förövrigt för sitt glada väsen lika varmt uppskattad av höger- som vänstermän och sällskapar, enligt vad försäkras, lika otvunget med kungen som med den enkla proletären, och lär icke heller försmå det täcka könet.

Stauning var nyligen ställd i en högst delikat situation med avseende å nykterheten, men löste som alltid finurligt problemet. "Förbudet passar negrer och guldgrävare, men ej ett kulturfolk som det danska," dekreterade han och proponerade i stället — brännvinets utspädning. Staten bör upprätta ett nykterhetsdepartement som omhändertar såväl nykterhetsundervisningen som spritproduktionen. — Vilket genialt program! Det applåderades i korus, pressen var idel förtjusning och Stauning populärare än någonsin. För den som föredrar champagnen framför rena varan, var "reformen" dock ej så påkostande. Man har kallat det en ödets ironi, att just Stauning skulle vara den som fick gå in för brännvinets uttunnande. Man har ju inte allestädes hunnit glömma hans lilla malör, när han vid ett tillfälle för några år sedan höll på att ragla i golvet, när han skulle hålla ett av sina "stora" tal i riksdagen.

Kamrat Stauning är ett nytt levande exempel på socialismens förträfflighet som medel till uppnående av popularitet i den tid vari vi leva.

PRENUMERERA Å NATIONEN!

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

PRIS: 25 ÖRE

DEN 21 FEBRUARI.

ANTIKRISTS KAMP.

Den inom Sovjetunionen till sitt kulmen drivna antireligiösa kampanjen samt den av olika religionssamfund iscensatta universiella opinionsrörelsen mot densamma är dagens stora världspolitiska händelse. Vi befinna oss av allt att döma mitt uppe i avgörandet i kampen mellan de kristna och judiska världssystemen.

Tidpunkten för Israels erövring av världen i revolutionens tecken var i och med världskrigets slut inne. De i rovriddarkrigets häxdans engagerade folken hade bragts i ett svaghetstillstånd som förmenades göra dem mindre motståndskraftiga gent mot de frälsningsläror "tredje internationalen" hade att bjuda på. Det stora experimentet inleddes i Ryssland, där en utvald skara hebreer under namn av "proletariatets diktatur" etablerade sig som styresmän. Den övriga världen vägrade dock att följa. I mer än ett årtionde rasade kampen mellan de västerländska kultursamhällena o. den världsrevolutionära bolsjevismen. Men efterhand som folkens ögon öppnades för vad som var å bane, reste sig deras sunda instinkter till ett allt kraftigare motvärn mot de djävulska planerna. De styrande i Moskva nödgades bevittna denna oväntade utveckling. Då revolutionens israelitiska ledare sågo att utvecklingen gick dem emot, sökte de anpassa sig efter verklighetsförhållandena. Den lössläppta folkviljan ville dock ej vara med härpå. Så fingo vi bevittna huru den ledande revolutionära judekretsen med Bronstein- Trotskij, Apfelbaum-Sinovjev och Sobelsohn-Radek i teten vräktes över bord och rodret omhändertogs av visserligen ej mindre hänsynslösa individer, vilka dock mindre läto sig ledas av någon särskilt önskan att tjäna "Guds egendomsfolk" utan mera av intensiv åstundan att i praktiken sätta den marxistiska svindelläran. De hade tagit denna som allvarligt menad och ville till varje pris genomdriva densamma. Striden skulle kämpas till slutet!

Genom brytningen med den tidigare ledande judiska kretsen inträdde världsrevolutionen i ett nytt stadium. Den hade därmed kommit s. a. s. på sidan av sin egentliga uppgift. I den yttre världen bevarades dock så länge skenet. Över hela linjen fortsatte också hebreerna att stödja revolutionen, i den övertygelsen att Stalins regim blott var en övergående företeelse och att man snart åter helt skulle ha tyglarna i sin hand. För ögonblicket gällde det framför allt att komma de västerländska kultursamhällena, dessas själva grundvalar, till livs. I det kaos som härvid uppstod hade man ju tillfälle att bygga vidare. Med tjänliga medel kunde Stalin, om så skulle visa sig behövligt alltid tvingas till underkastelse.

Att döma av dagens händelser ha vi nu hunnit till den punkt, där Stalin kastat alla hänsyn och brutit också med världsrevolutionens eget folk. Den antireligiösa kampanjen har utvidgats till att omfatta jämväl den judiska religionen, och rabbiner och judar häktas runt om i Sovjetlandet och beskyllas för konspirationer mot sovjetmakten. Här kan knappast längre vara tal om camouflage. Framstående judiska rabbiner i Europa och Amerika deltaga även energiskt i den pågående opinionsrörelsen mot sovjets religionsförföljelser. Sovjetherrarna ha uppenbart stadgats i den uppfattningen, att religionen är deras värsta fiende och att framgången av deras "folkbefriande" kamp först som sist beror på i vad mån de lyckats utrota denna. Regeringsorganet Isvestia yttrar för dagen: "Vi bekänna öppet alla de synder, som tilläggas oss. Sovjets arbetare organisera en gudlös stat, och det är deras rätt. I den frågan undanbedja vi oss all utländsk inblandning." Samtidigt publiceras ett av "De gudlösas förbund" utfärdat manifest, vari det heter: "Ögonblicket har kommit, då de gudlösa arbetarna världen runt skola förvandla Vatikanen till ett museum, fyllt med uppstoppade påvar och sibiriska medicinmän." — Sådden har mognat. Vi befinna oss i slutstadiet av Antikrists avgrundskamp. Då reses världen runt en opinionsstorm mot religionsförföljelserna i Sovjetryssland. Äntligen! Men varför kom den ej förr? Därför att tidigare gällde den antireligiösa kampanjen endast de kristna — den var då en ur hebreisk synpunkt gudi behaglig gärning. Men nu har Stalin vänt sig också mot israeliterna och deras "religiösa" kultur. I den stunden fingo vi bevittna ett allmänt uppvaknande av världens samvete. Sovjetunionen har blivit en fara ej blott för kristendomen utan också för dess skapare, judendomen. I denna situation är det som de bägge religiösa urfienderna ingå föbund till gemensamt försvar mot de avgrundskrafter som väckts till liv. Den judisk-kristna alliansen mot Antikrist är utan tvivel vår tids märkligaste händelse som helt säkert kommer att få den största betydelse för gesaltandet av framtidens utveckling.

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska . . . . . Kr. 1:—

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

PRESSKONSERTEN

DEN CASSELSKA NATIONALEKONOMIEN AVSLÖJAS!

Den "nationalekonomiska" professorn Gustaf Viberg-Cassels i ett föredrag inför Stockholms Köpmannaklubb i det psykologiska ögonblicket presenterade "tungt vägande ord" i form av ett avståndstagande från regeringens protektionistiska planer har väckt sensation i parternas press.

Prof:s sätt att likställa arbetslöshetspolitiken med understödspolitiken till jordbruket är att hänföra till den enklare demagogiska tries som en person med anspråk på att gälla som vetenskapsman helst bör akta sig för. Hans utgjutelser blevo t. o. m. *Svenska Dagbladet* (h.) förstarka. Den nämnda tidningen tyckes rent av ha ställt ett ultimatum till sin "högt värderade medarbetare" att korrigera sitt "liberala" ståndspunktstagande (månne vid äventyr att eljest se tidningens ledarespalt stängt för sig?) Ty dagen efter referatet fick man i dess spalter skåda en "tillrättaläggande" förklaring, vari uppgavs att en viss betydelsefull passus i föredraget händelsevis råkat uteslutas ur samtliga referat i pressen, vilken passus bl. a. innehöll:

"Skyddstullar kunna i undantagsfall försvaras med samma skäl som socialpolitiska skyddsåtgärder. Men för socialpolitiken likaväl som för protektionismen är understödspolitikens urartning till ett godtyckligt störande av samhällsekonomien den stora gemensamma faran."

Det förefaller något egendomligt, att en dylik passus händelsevis kunnat förbigå referentvärlden.

Nya Dagligt Allehanda (h.) påtalar skarpt professorns fördomsfria sätt att handskas med fakta:

Det uppseendeväckande i denna deklaration ligger ej så mycket däri, att en mycket uppmärksammad medarbetare i en av landets ledande högertidningar offentligt underkänner regeringens och högerpartiets jordbrukspolitik, som i att en nationalekonom av internationellt erkänd ryktbarhet lämnar en alltigenom missvisande framställning av ett visst statsingripandes art och syfte.

Även *Stockholmstidningen* (l.) kritiserar de doktrinära liberala grundsatser prof. C. velat hävda beträffande vår jordbrukspolitik. Tidningen skriver:

Strängt taget skulle prof. Cassels nu med sådan skärpa uttalade ekonomiska uppfattning förbjuda allt vad socialpolitik heter, eftersom denna på ett eller annat sätt alltid innebär ett offentligt ingripande i prisbildningen, d. v. s. i fråga om reallönen för arbetet. Hur pass långt prof. Cassel i verkligheten skulle vilja gå i att göra gällande non-interventionsprincipen, får lämnas därhän, men den är den enda konsekventa slutsatsen av hans nu framhävda premisser.

Med det nakna resonemang, som han fört, tycks det också vara möjligt att helt och hållet överlåta åt andra länder att genom vilka åtgärder som helst bestämma över näringslivets gestaltning inom våra gränser i hela den omfattning vari det internationella sammanhanget här gör sig gällande. Genom en tullpolitik eller en ekonomisk politik över huvud, som prof. Cassel måste ogilla, men mot vilken han icke synes medgiva vårt land rätten till några som helst försvarsåtgärder, skulle sålunda ett annat land kunna inom större eller mindre områden göra slut på svenskt arbetsliv och svensk produktion. En så renodlad ekonomisk liberalism är måhända lättare att teoretiskt försvara än att under vissa omständigheter praktiskt överleva.

Våra mest utpräglade judeorgan Bonniers Dagens Nyheter och Engbergs Socialdemokraten skyndade naturligtvis att förnöjt notera professorns mot jordbrukshjälpen riktade uttalande. Det förstnämnda vågade dock ej för öppet visa sin glädje utan sökte blanda bort korten i en virrig ledare, vari prof. C. gisslades som "högerman". Det Bonnierska husorganet utlät sig sålunda:

Det tycks vara bedrövligt ställt med sakkunskapen inom "sakkunskapens eget parti". Professor Cassels avfall har framkallat allmän förvirring. Högermeningheten känner sig som en hjord utan herde. Man vet inte längre vad man skall tänka och vem man skall följa sedan de konservativas främsta auktoritet på det ekonomiska området svikit fanan. Han hade varit en överdängare i facket. I snart en mansålder — mätt med politiska genomsnittsmått — hade han gjort god och trogen tjänst. Hans ord voro värda sin vikt i guld. Det var stor belåtenhet och beundran. Men så vaknade man en morgon och fann till sin överraskning att nämnda auktoritet frångått regeln och yttrat en del meningar som voro mindre behagliga för högerns ledning. Han stod inte ut längre. Det offerväsen protektionisterna ålagt honom kändes som en förnedring. På något sätt måste han rädda aktningen för sig själv och den åskådning han ansåg vara den rätta. Hans bekännelse blev på en gång en personlig ursäkt och en anklagelse. Den vädjade till eftertanken, fast den kom en smula sent, och exploderade som en bomb i ryggen på den stackars regeringen.

Den som följt meningsutbytet i högerpressen har emellertid gjort en del iakttagelser vilka äga sitt värde, om man betraktar dem som bidrag till partipolitikens psykologi och arbetsvillkor. Den största fyndgruvan har professor Cassels eget husorgan erbjudit. Dagen efter "krigsförklaringen" — inte en rad som antydde att tidningens högt värderade ekonomiska ledar-författare ogillat regeringens och högerns politik i vitala ekonomiska frågor. Påföljande dag lämnades, välvilligt nog, ett "kompletterade referat", bestående av tillägg till förut återgivna delar av framställningen. Kan man egentligen nå längre i korrekt nyhetsförmedling?

För att förebygga alla missförstånd vill man samtidigt för egen del ha sagt att professor Cassel nu lika litet som tidigare representerar något högre och ouppnått mått av vetande och konsekvens. Hans tjänstgöring hos den enklare högerpropagandan har för länge sedan berövat honom den reverens man eljest är skyldig vetenskapen. Han har visat en beklaglig böjelse att göra nationalekonomien till en ancilla dominae, en tjänarinna hos partitron och partiintressena. Minnet härav kommer att leva kvar, vad han än gör i fortsättningen. Han skall följas med en god portion misstro. Men det hindrar icke att man lyssnar till det han har på hjärtat. Även en vetenskapsman som råkat ut på villsamma vägar kan vända tillbaka till utgångspunkten, där det fria tänkandet råder.

Sedan professor Cassel så oförhappandes förstört sitt rykte bör man kunna förvänta att regeringshögern skaffar sig en ersättare som är villig att rekommendera tullar i alla väder. Har man inte sett professor Brock skymta någonstans i närheten av de regeringstrogna? Man lyckönskar till fyndet.

Man observere den triumferande undertonen i det ledande hebréerorganet. Det var tydligen det stora trumkortet herrar Bonnier och Heckscher sparat till slutet — att skicka fram "högerpartiets egen stora nationalekonomiska auktoritet" till avfallstjänstgöring. Nå, högern bör vara att lyckönska till att hr. Cassel tvungits bekänna kort, så att man på det hållet äntligen lärt sig förstå att han i sitt ekonomiska upplysningsarbete, såsom Nationen under snart fem års tid hävdat, ingenting annat är än en i den nationella ekonomiens dräkt skrudad judisk-ekonomisk pressagent. Avslöjandet dröjde blott alltför länge.

"RÄFSTEN" I SPARBANKSSVINDELN.

Bonniers *Dagens Nyheter* (L) gör sig i en ledande artikel till målsman för den i sparbankssvindeln förorättade allmänheten o. signalerar det program som i "räfsten" i fortsättningen är att följa. Det blir närmast de allmänna ombudens o. länsstyrelsernas bristfälliga fullgörande av sina åligganden som grundligt skall granskas. Tidningen skriver:

Ett år har snart förflutit sedan den vårvinterdag när allmänheten nåddes av de första ryktena om den bedrövligaste sparbankskrasch som hemsökt detta land. Utanför de mest initierades trånga krets anade den gången knappast någon omfattningen av den härva som då rullades upp. Ännu i denna stund är det för övrigt omöjligt att med visshet fastställa slutresultatet av det stora räfst- och rättartinget med sparbanksherrarna och deras kumpaner. Endast i ett fåtal fall ha domstolarna hittills sagt sitt ord. Några av den Svenssonska svindelskutans illa komprometterade galjonsbilder ha dessutom under opinionens tryck nödgats försvinna ur vårt offentliga liv. Men därmed är blott början gjord.

I själva verket förefaller det som om räfsten i sparbankstrasslet efter många månaders intensivt utredningsarbete för närvarande hölle på att glida in i ett lika betydelsefullt som delikat slutskede. Dels börja nu inför domstolarna landet runt de avgörande nappatagen med svindleriernas aktiva huvudpersoner. Dels har man i och med åtalen mot en rad av de allmänna ombuden på allvar nått fram till frågan om de statliga kontrollmyndigheternas göranden och låtanden under alla de år skojet pågick i skydd av en missbrukad sparbanksskylt. Detta senare spörsmål är av alldeles speciellt intresse inte minst med tanke på att de allmänna ombudens försyndelser voro ett bland de starkaste argumenten

RES MED SVENSKA båtar och aeroplan, och använd dem för alla transporter! Försäkra i Svenska bolag!

Slå knock-out på alla olustkänslor genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin*. Därvid rensas mage och tarmar från otjänliga ämnen, rester, som skola bort. Den skadliga urinsyran utdrives och blodet uppfriskas. Vill Ni hålla Er i god form, så börja redan i dag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekom. av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs. Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK - STOCKHOLM

BÖNDERNA'S KRAV

UTTALANDE AV KONSUL OTTO VALLÈN.

Konsul Otto Wallén.

Konsuln, godsägare Otto Wallén i Sånga-Säby, föddes 1885 å Källreda Lillegård i Tolgs socken, Kronobergs län, som den yngste av 8 barn av en småbonde. Efter avlagd studentexamen samt kortare studier vid Lunds universitet (filosofi) och Stockholms högskola (juridik) tjänstgjorde W. någon tid som vik. läroverkslärare i Norrköpings högre allm. läroverk, varpå följde olika anställningar, däribland som kalkylator i Sandvikens järnverksaktiebolag, kamrer vid aktiebolaget Baltic, stadskassör och stadskamrer i Södertälje.

Från 1917 ägnade sig Wallén huvudsakligen åt privat verksamhet samt grundade härunder ett antal industri- och försäkringsbolag i Sverige och utlandet, såsom Silva, Reval, försäkringsbolaget Daugava, Riga, Nordische, Riga, Chevag, Riga, Nael, Reval, etc.

Bland förtroendeuppdrag som kommit W. till del märkas, förutom en del kommunala kommittéuppdrag, revisor i Södertälje Spritbolag och kyrkkassa, J. O:s tryckfrihetsövervakare samt socialstyrelsens ombud i Södertälje etc. W. var en av stiftarna och styrelseledamöterna i Svenska Brukstjänstemannaföreningen, stiftare och sekreterare i Sveriges stadskamerala förening, revisor och styrelseledamot i Aktiebolaget Nya Banken, samt ledamot av styrelser för banker, försäkrings- och industribolag i Estland, Lettland och Tyskland, samt ombud i Baltiska stater för företag sådana som L. M. Ericsons försäljningsbolag "Ström", Bergsunds Mek. Verkstad, Munktells, Beronius, Svenska Lantmännens utsädesbolag m. fl.

Det enda bolag W. varit med om att starta och som gått över styr var Svensk Import, vilket bildades 1918, alltså för 12 år sedan, och som avsåg att inköpa livsmedel för Stockholms läns befolkning. Under bolagets första år, då det leddes av W., gick det med vinst och ingen anmärkning förelåg mot dess skötsel. Sedan han emellertid på grund av spanska sjukan med dubbelsidig lunginflammation i februari 1919 nödgats draga sig tillbaka samt vid bolagsstämma i maj efter erhållen decharge även avgått ur styrelsen, vände sig bladet. Bolaget sköttes uruselt — med rent vansinniga spekulationsinköp av kaffe, mandel etc., eller med andra ord sådana varor som bolagets förutvarande ledare ansett stå utanför dess egentliga verksamhetsområde — och måste i slutet av dec. gå i konkurs. Med dessa offentligt påtalade affärer hade alltså Wallén, trots dagspressens insinuationer, intet som helst att skaffa. Sin nuvarande förmögenhet har han förtjänat framför allt på export till utlandet av svenska jordbruks- och industrialster, däribland för närmare 10 milj. jordbruksprodukter, samt på sina grundade industri- och försäkringsbolag.

Det inrepolitiska intresset är förnärvarande i hög grad knutet till den i Stockholm instundande 8 mars sammanträdande "jordbrukarriksdagen", som skall avhandla det svenska jordbrukets iråkade nödläge samt presisera jordbrukareklassens önskemål och krav. Enär det kan förväntas, att denna "jordbrukareriksdag" skall komma att sätta spår efter sig i vårt framtida politiska liv och saken alltså bör intressera alla nationellt tänkande, har Nationen hänvänt sig till en av den nya jordbrukarerörelsens ledande män och samtidigt dess mest populära föredragshållare, godsägaren konsul *Otto Wallén* å Sånga-Säby, för att höra hans uppfattning rörande den aktuella jordbruksfrågan. Konsul Wallén ställde sig bredvilligt till vårt förfogande. Hans uttalande lyder:

Den svenska bondeklassen har sedan urminnes tider varit ryggraden i den svenska nationen. Ständigt har bonden anropats när verklig fara varit för handen och aldrig har han svikit. Han är tålig och uthållig, arbetar bittida och sent och knotar ogärna, men då han säger ifrån ,brukar han säga ifrån med besked och har aldrig gett sig förrän målet vunnits t. o. m. när det gällt att riskera liv och välfärd.

Vi stå nu mitt uppe i en kraftmätning mellan Sveriges landsbygd och speciellt landsbygdens bondeklass å ena sidan samt industri- och fackföreningsmonopolen å den andra Dessa senare ha förstått att taga för sig grundligt. Därom är kanske ej så mycket att säga. Alla vilja ju uppnå en hög levnadsstandard. Men att man sedan, tack vare samma monopol, som även håvat åt sig makten i riksdagskretsar, genom maskerade eller t. o. m. tydligt uttalade programpunkter, såsom socialisering av jorden, vill taga ifrån oss densamma samt vägrar att i denna för jordbruket och dess arbetare oerhört svåra tid vara med om att lätta på trycket, och i stället stiftar klasslag på klasslag mot jordbruket o. landsbygdens befolkning — detta kan och får ej längre tolereras.

Vi kräva ekonomisk och social rättvisa åt hela landsbygdens befolkning, vi kräva lika rätt till arbete, lika betalning för likvärdigt arbete, lika skydd för produkten av jordbrukarens hårda arbete som industrien och industriarbetaren ha för sin produkt, d. v. s. att svensk konsumtion i första hand förbehålles svensk produktion.

Landsbygdens befolkning får icke ramla ned i ett rotlöst proletariat. Sveriges inre och yttre säkerhet gör det till en bjudande plikt att kämpa kampen till slut. Kampen är hård, men rätten skall segra.

---

för statshjälpen åt insättarna i de kullbytterande bankerna. Därvid bör man också se det faktum i ögonen att det mest ömtåliga spörsmålet kanske trots allt icke blir: Huru ha de allmänna ombuden skött sina åligganden? utan i stället: Huru ha respektive länsstyrelser uppfattat sina skyldigheter?

Att denna sista fråga nu skjutes i förgrunden beror närmast på de ganska märkliga uppgifter som vid olika tillfällen och från olika håll lämnats rörande "samarbetet" mellan vissa länsstyrelser och de allmänna sparbanksombuden. Äro dessa uppgifter riktiga, måste man konstatera att här bedrivits ett besynnerligt dubbelspel. Å ena sidan har man rört sig med officiella rapporter i vilka de allmänna ombuden framlagt en del relativt "ofarliga" fakta om de inspekterade sparbankerna. Å andra sidan ha ombuden i mera förtrolig form under hand till länsstyrelserna framfört grava anmärkningar mot respektive sparbankers ställning och skötsel. Initiativet till detta dubbla bokhålleri har — sägs det — utgått från länsstyrelserna själva, vilka önskat förhindra att för de allmänna sparbankernas rörelse skadliga uppgifter sipprade ut och rubbade det pågående rekonstruktionsarbetet.

Naturligtvis får man räkna med att de länscheler som eventuellt tillämpat en dylik taktik handlat i bästa välmening. Men man kan inte komma ifrån att de väsentligen missuppfattat sin uppgift. Huru kapitalt vederbörande länsstyrelser felbedömt situationen, om de avsiktligt dämpade eller ströko över anmärkningarna mot de fallfärdiga sparbankerna, framgår bäst därav att resultatet av deras fördragsamhet endast blev att den ofrånkomliga kraschen uppsköts, under det att ständigt nya insättare lockades i fördärvet.

O, vilken rörande omtanke om de stackars insättarna som lockats i fördärvet! Första akten i den stora tragikomedien skulle alltså enligt Bonnierorganet vara utspelad i och med att de komprometterade gallionsfigurerna fått chavottera. Nu är turen kommen till allmänna ombud och länsstyrelser att få agera syndabockar inför svenska folket. Dramats huvudfigur, judebolsjevikiska bankdirektören Aschberg, låtsas man alltfort ej om, han hör kantänka till de oantastbaras krets. Gentemot detta senaste försök från hebreerhåll, att också i fortsättningen vilja förrycka utredningen och räfsen i Allm. jättesvindeln, måste en allvarlig protest inläggas. Den svenska allmänheten kommer icke att låta sig nöja med en skenutredning som blott tar sikte på bestraffandet av gallionsfigurer och mer och mindre medvetna bulvaner och hjälpare. Den vill ha klarhet i det centrala i frågan: *Vart ha de förskingrade sparmiljonerna tagit vägen? Vem har varit ledaren och profitören i jättesvindeln? I vems fickor hava millionerna hamnat?* Ingen räfst som ej ger fullt klara besked i dessa stycken kommer att godkännas av Sveriges folk.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Stockholms landstormsförbund hade den 14. d:s kl. 20 en föredragsafton å Strand Hotel. Sedan de till gott 200 uppgående mötesdeltagarna samlats, hälsades de välkomna av chefinstruktören, kapten Stenbeck, som överlämnade ordet till aftonens föredragshållare, kaptenen vid Generalstaben, greve C. A. Ehrensvärd, som höll föredrag över ämnet: Luftkrigföringens inverkan på vårt försvarsproblem".

Föredragshållaren framhöll till en början att luftkrigföringsproblemen föga beaktats under det utredningsarbete, som föregick 1925 års försvarsbeslut. Luftkrigföringens mål och medel behandlades därefter, varpå övergicks till frågan om Sveriges sårbarhet för luftangrepp. Härvid framhölls att den omständigheten, att det överväldigande flertalet av vår befolkning är bosatt på landsbygden eller i smärre städer, försvårar utförandet och förminskar verkan av luftangrepp utförda i avsikt att terrorisera civilbefolkningen. Den stora befolkningsanhopningen till Stockholm är dock en fara, särskilt då huvudstaden har ett för luftangrepp utsatt läge.

De svenska järnvägarna i södra delen av landet betecknades såsom mindre känsliga för luftangrepp, då nätet här är rikt och antalet större broar litet. I Norrland äro förhållandena annorlunda och bliva ogynnsammare ju längre norrut man kommer. Om några av de största broarna förstöras, kan det bliva ett ytterligt svårt problem att försvara Övre Norrland, då biltransport på här ifrågavarande långa avstånd aldrig kan till fullo ersätta järnvägarna.

Föredragshållaren gick därefter in på det ytterst viktiga spörsmålet angående möjligheterna att utföra luftangrepp mot Sverige. Härvid framhölls, att ett bombplan kan medföra en viss last: bränsle, besättning och bomber. Är avståndet från startplats till målet stort, måste en stor del av lastförmågan tagas i anspråk för bränslet, bomblasten blir då jämförelsevis liten. Avståndet inverkar jämväl på antalet flygningar under en viss tid. Ju kortare avstånd, ju oftare kan ett och samma bombförband upprepa sina anfall.

Genom ett antal exempel påvisade föredragshållaren avståndets betydelse och framhöll särskilt huru svårt Sveriges läge skulle bliva, om fientliga bombförband kunde baseras på Finlands västra kust. I så fall kunna orter inom största delen av vårt land anfallas, i många fall med stora bomblaster per plan. Bombanfall kunna däremot icke utföras mot Sveriges fastland av Rysslands f. n. bästa bombförband, om de starta från ryskt territorium. Hela lasten måste nämligen då utgöras av bränsle. I en framtid komma måhända bombplan, vilka kunna flyga den angivna distansen med en mindre bomblast, att ingå i det ryska flygvapnet, men fördelarna ur svensk synpunkt av ett långt avstånd från startplats till mål kvarstå dock, så länge det nuvarande läget vid Östersjön och särskilt beträffande Finland bibehålles.

Härefter framhölls att den enda makt, som kan tänkas önska ändra detta läge är Sovjetunionen. Hur bör Sverige förhålla sig vid en eventuell agressiv rysk politik vid Östersjön och särskilt mot Finland? Hittills har neutralitetspolitik framhållits såsom det enda riktiga ur svensk synpunkt. Men på sistone har av många sakkunniga möjligheten av att föra en neutralitetspolitik ifrågasatts. Det har nämligen framhållits att neutralitetspolitik icke överensstämmer med N. F.-pakten. Folkförbundets grundprincip är solidaritet mot fredsbrytaren och för den anfallne.

Är det klokt ur svensk synpunkt att fortfarande söka driva en neutralitetspolitik, d. v. s. eventuellt låta vårt nuvarande särskilt ur luftförsvarssynpunkt gynnsamma läge förvandlas i ett ogynnsamt?

Eller skola vi gå in för en solidaritetspolitik i N. F:s anda och avseende bibehållandet av status quo vid Östersjön, d. v. s. bevarandet av freden i Norden?

Sedan föredragshållaren avtackats med kraftiga och ihållande applåder verkställdes prisutdelning i tävlingarna den 19 januari (rörande vilken prislista i förra numret publicerades) samt Norrtäljetävlingarna den 2 februari. Prislistan från denna tävling kommer senare att införas.

Efter den därpå följande supén inleddes en livlig och animerad diskussion rörande frågan: "Vad kan göras för att ytterligare popularisera landstormsrörelsen?" Det skulle föra för långt att här referera de många goda och entusiastiska förslag som framfördes. Som bästa inlägg må dock framhållas det, som förordade en hänvändelse till ledande riksdagsmän, att vid landstormsanslagets behandlande i riksdagen, begagna sig av tillfället att sprida en allmännare kännedom om vart detta anslag går, hur det utnyttjas — ja, vad landstormen i själva verket är, ty härom tycks det även på håll, som borde vara initierade, råda en förvånansvärd okunnighet.

E. C. S.

PARTIPRISINDEX FÖR JANUARI.

Kommerskollegii svenska partiprisindex för januari visar en nedgång med 3 enheter till 131. Prisfallet har starkast gällt råvaror, vilkas gruppindex sänkts med 5 enheter till 125. Indextalet för halvfabrikat sänktes med 2 enheter och indextalet för helfabrikat med 3 enheter. Komsumtionsvarorna föllo mera i pris än produktionsförnödenheterna; indextalet för de förra sänktes med 4 enheter och indextalet för de senare med 2.

12 MARS — NÄSTA "RÖDA DAG."

En hemlig konferens har i dagarna hållits i Düsseldorf, bevistad av representanter för kominterns östra sektion, den röda fackföreningsinternationalens europeiska sekretariat, kominterns balkanska sektion samt kommunistiska ungdomsförbundens international såväl som av enskilda delegater för kommunistpartierna i Tyskland, Frankrike, Tjeckoslovakien, Polen, England, Österrike Holland och Belgien. Konferensen beslöt, att allmänna arbetardemonstrationer mot arbetslösheten skola hållas i alla europeiska länder den 12 mars. Meningen är att demonstrera utanför parlamenten mot arbetslösheten och för införande av sovjetregimen, som förklaras ensam vara i stånd att på ett tillfredsställande sätt lösa arbetslöshetsproblemet.

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Automatrestaurant CYRUS
48 Nybrogatan 48

Automatrestaurant ALEXANDER
2 Smålandsgatan 2

Automatrestaurant ENGELBREKT
8 Roslagsgatan 8

Automatrestaurant GUSTAV VASA
51 Upplandsgatan 51

Automatrestaurant S:T ERIK
47 S:t Eriksgat. 47.

Automatrestaurant GUSTAV ADOLFSHALLEN
68 Västerlånggatan 68

Automatrestaurant BIRGER JARL
61 Folkungagatan 61

Frukost ½9—½2. Middag ½2—7 Kväll 7—½12.

NORA
STADSHOTELLET

Mitt emot
Centralstationen ligger
Hotel Terminus
STOCKHOLM
80 komfortabla, nyreparerade rum jämte toalettrum, försedda med rinnande kallt och varm vatten
Enkelrum. från Kr. 5:—
Dubbelrum från Kr. 10:—
Intim matsal, läse- och frisörsalong
Telegramadress: TERMINUS
Tel. och postadress: Hotel Terminus

NATIONENS VÄNNER

böra medverka för tidningens ökade spridning.

PRENUMERERA SJÄLV

och *uppmana vänner och bekanta*

ATT GÖRA SAMMALEDES!

PÄLSAR, DRÄKTER och KAPPOR
beställes fördelaktigast hos
Emil Mossblad
DAMSKRÄDDERI & PÄLSATELIER
Sergelgatan 2 — Stockholm
Norr 195 87, 132 74

WALLENBERG.

EN ÖSTGÖTHISK TORPARÄTT.

BIDRAG TILL DEN RASBIOLOGISKA FORSKNINGEN.

II.

Jakob Jakobsson Wall(en)berg, — biskopens bror — tillhörde i Linköpings skola de svarta fåren, var en slagskämpe och översittare och kurtisör. Omsider blev han dock student av östgötiska nationen i Uppsala 1763 och utmärkte sig framförallt i krogen ”Uppsala tunnor”. Fattigdomen tvingade honom emellertid redan följande år att ta plats som informator hos en borgare i Västervik.

I Linköpings stiftsbibliotek finns ett i april 1764 daterat brev från J. J:son W. till en skolkamrat, sedermera ärkebispen Lindblom, vari han beskriver ett uppträde i Västervik, då man vid det vrålande som nattetid uppstod i kostallet, trodde att tjuvar brutit sig in där. En av pigorna, vid namn Lisa, vaknade och slog alarm. Drängarna bragtes i harnesk för att rensa gården från skälmarna, och som de icke dristade att väcka husbonden, så gick de in till den sovande ”magistern”, som, då han väl blivit yrvaken, med en vältalighet, knappast mindre flödande än hos Rabelais' Gargantua, utbrast bland annat i följande haranger: ”Qubi! Es tu mon valet de chambre! Parbleu! Maraut! Diable! Fantast! Sine me dormire! Sum tuus Dominus, Scito hut, kappsäck!”

På allt detta svarade drängarna med ett: ”tjuvar, tjuvar! herr magister!” — och hur de bearbetade honom, fick de verkligen magistern med sig till stallbyggnaden, kanske mest av den reson, att om korna gått förlorade, så skulle han fått dricka tévatten utan mjölk. Anledningen till råmandet var emellertid helt oskyldig, ingen annan än den, att en ko benämnd Rättika, ställt till barnsöl och även ”blev lyckligt förlöst med ett vackert flickebarn”. Med avseende på de stora anstalter man i yrseln vidtagit — nästan påminnande om anordningarna vid Trojas belägring — fick den unga namnet Helena, och Jakob Jakobsson W. var på en gång fadder och dopförrättare.

— — —

Jakob Jakobsson W. hade således ”roligt nog” i Västervik, men utan slitningar avlopp dock ej bekantskapen mellan den unge prästkandidaten och västervikingarna. Bl. a. tog han redan 1764 ett nappatag med ”sqvallret i Westervik”:

Nu fannens gamla mor är löser,
nu bor en djävul i var knut.
Vem har nu fred för skvallertöser?
Postväskan som en blåsbälj pöser,
och lögnen skeppas tunntals ut. —
Jag tror båd bord och bänkar tala:
jag sticker näsan utom dörr,
ser strax en svärm av skator skala,
som fräckt med stinner kräva gala
om vad man gör och inte gör. —
Den första maj jag unde strupen
få inkassera litet vått,
men knappt var första droppen supen,
förr'n den från tull till tull var lupen
och namn av rus och rännsten fått. —
En natt grassatim på en kärra
jag stundom ok och stundom drog.
Månn det ej spordes? Jo vassera,
båd kusken och den stackars märra
ok kring i samkväm länge nog. —
Om med en ung madam jag snackar,
i fläng en lösmyndt börjar sno,
som spår, jag horn på' husbond prackar
och av och an som göken flackar
och värper ägg i andras bo. —
En gammal hund av mig blev skjuten,
ett trumskinn spändes genast upp,
så att, fast han var skämd och ruten,
han länge dock låg folk i truten
och ofta kring vid bordet lopp. —
Jag härom kvälln på Bacchi tunna
hop med en ärlig fogde gick,
strax visste det båd munk och nunna,
så noga att de räkna kunna
vartenda svälj, som strupen fick. —
Men, nassar, lär'n er en gång tiga.
Låt nassen fritt få ta sig föl,
låt husbond rattas med sin piga,
låt matmor sjelv för drängen niga,
låt Ringberg sova i en pöl. —
Nå önskom dem, som posten äre,
dem tryte aldrig starka skor,
dess lycka vare fet som tjäre,
de sig som hund med munnen näre
och läse lögn på sina klor. —
Dem växe horn i deras skalle,
så långa som vårt gamla torn.
Av påkar utav rönn och talle
en dagg på deras ryggar falle,
som har sin halt i skrot och korn. —
Bebygge råttor deras kister,
och ugglor tjute kring dess bo.
Dess fotspår drype bara ister,
dess liv, så segt som lim och klister,
med repet slute sig i ro. —

I början av 1765 var han med sina elever i Uppsala. Redan följande år kom han som informator till Göteborg samt fick göra en studieresa till Tyskland, England, Frankrike och därefter som skeppspräst till Ostindien. Enligt egen uppgift utmärkte han sig mest som Bacchi korpral och Veneris drabant. Hans reseskildring är alltför känd för att särskilt citeras. Efter att ha gjort 3 östindiska resor med gallejan, utnämndes han till pastor i Mönsterås, men avled i rötfeber några månader därefter (1778).

Jakob Jakobsson Wallenberg förvärvade intet ridderskap, han hade det bättre var, ett östgötiskt gott humör.

. . . Men adel gör dock ej till saken; ett ”von” framför, en ”hjelm” i baken föröka ej en cæsars dyrd. . .

•

Bland den först nämnde Hersbergabondens barn var det ej alla som togo namnet Vallberg. I stället kallade sig Anders Pärsson ”Hertzman”! Född 1701 i Skärkind, blev han 1732 student av östgötiska nationen i Uppsala, där han på grund av sin kroppsstyrka fick namnet ”Götha Lejon”. I dec 1724 deltog han i ett stort slagsmål, varvid en baron Palmqvist illa hanterades, så att han fick ”skråmor på högra kiäften” och sitt ”lilla finger” skadat, för att ej tala om hans alldeles förstörda kläder. Samtliga inblandade O. Gothi dömdes till böter, men Hertzman ”som warit besynnerligaste uphofsman til ofwanbem:te ofred och slagsmål, blifwit tilförene lagfäld för våldsamhet, och dock icke, i anledning af de kongl. academiska constitutionerne sig rättat att lefwa i spächt och så skicka som de föreskrifwa och civem academicum egnar” blev relegerad.

Han blev dock senare prästvigd och avled 1768 som pastor i Eksjö. Med en jungfru Greta Lena Johansdotter Douglies hade han 11 barn. En av sönerna blev gårdsinspektor, en annan e. o. notarie, en tredje militär (far åt en lantmätare Johan Jakobsson ”Hardy”), medan slutligen Karl Andersson Hertzman blev student av östgötiska nationen i Uppsala 1766 och slutligen pastor i Höreda. Med en jungfru Gertten avlade den sistnämnde 6 barn. En son blev underlöjtnant vid Svea artilleri men måste rymma ur landet på grund av duell. En annan son blev kvartermästare (far till en handlande H. i Åbo). En tredje blev sekreterare (far till en järnarbetare i Bruzaholm). Släktkvisten Herzman blev det sålunda ej mycket bevänt med.

Det bör här bemärkas att namnen Vallberg och Hertzman även upptogs av dottersöner till Hersbergabonden, men då de på fädernet tillhöra andra torparätter från Söderköpingstrakten, finns ingen anledning att här citera dem.

A. F. EOSANDER.

Gör ett besök

i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.

CarlSandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

NATIONALT TIDSSKRIFT

Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

NATIONALEKONOMIENS SIAMESISKA TVILLINGAR.

Professorn Gustaf Viberg-Cassel, som på ålderns dagar nödgats bevittna ett det mest våldsamma kursfall å sin till gigantiskt omfång uppblåsta auktoritet. För icke så länge sedan ansågs den som vågade opponera sig mot ”världens främste nationalekonoms” fantastiska teorier som hart när förryckt. Men sedan förtrollningen kring den moderna ”nationalekonomien” börjat brytas, är ställningen något annorlunda.

Professorn har nu åter utmärkt sig genom att demonstrativt taga avstånd från regeringens tullplaner visavis jordbruket, vilka likställas med vanligt arbetslöshetsunderstöd.

Allehanda fäster uppmärksamheten vid den märkliga överensstämmelsen i sak mellan de ekonomiska teser som förfäktas av våra ”borgerliga” och ”socialdemokratiska” nationalekonomer, vilka tydligen endast skilja sig åt ifråga om formen. Tidningen skriver under rubriken ”De siamesiska tvillingarna” (Cassel—Örne) bl. a.:

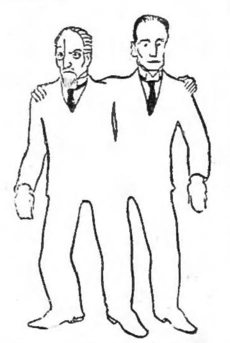

”Noga betraktat, är det för övrigt precis samma teori eller rättare sagt fiktion som ligger till grund för kapitalismen och Marxismen. Marx hämtade sin visdom ur samma källor som professorerna Heckscher och Cassel, nämligen ur den klassiska engelska nationalekonomien, speciellt i Ricardos avfattning.

Det är alltså icke att undra på, att de extrema kapitalistiska teoretikerna gå samman med socialisterna av Marx' observans, när det gäller att hindra åtgärder för det svenska jordbrukets bevarande. De bekänna huvudstyckena i samma materialistiska katekes. De komma icke utanför den mur av rationella teorier, som de uppfört runt omkring sig — på fiktiv grund.

Både Marx och Cassel ha orätt, när de lära, att människan klarar sig och samhället bäst, när hon inrättar sig som egoist. (Det ändrar icke saken stort, att Marx föreslår, att den enskilde egoisten allierar sig med andra för att föra klasskamp — påföljden blir förödande för det mänskliga livet). Det är emellertid inte bara fråga om ”högsinnade känslor” utan om det obestridliga faktum, att de olika näringarna behöva varandra.

Professor Cassels ”renodlade ekonomiska liberalism” eller kapitalism håller icke måttet vare sig ur samhällsmoralens eller samhällsnyttans synpunkt. Grundvalen är ett ensidigt eller rent av illusoriskt antagande. Men nog är det pikant att se, huru de samtida händelserna illustrera ett för de flesta fördolt och svårfattligt faktum, nämligen att den ytterliga kapitalismen och den socialistiska Marxismen äro tvillingbröder:

De två de stå
i innerligt förbund.”

Helt visst förhåller det sig sa, att folk i allmänhet ha svårt att förstå, att något intimare sammanhang skulle förefinnas mellan den ytterliga Kapitalismen (judekapitalismen) och den socialistiska Marxismen. Men med skolexempel för ögonen sådana som den ”proletära” mosaiska bankdirektören Aschbergs allm. sparbanksgeschäft och den Cassel—Örneska nationalekonomien borde, tycker man, verklighetsförhållandet lätt kunna inses av litet var som vill göra sig besväret att tänka efter ett grand.

I en följande artikel berör tidningen det märkliga mottagande prof. Hechscher mött i Bonniers Nyheter, som låter sitt gissel vina över honom för hans lättfärdiga sätt att handskas med ”nationalekomiens sanningar”.

Allehanda yttrar härvid:

”Sedan professor Cassel med flygande fanor och klingande spel gått över till det läger (det Bonnierska), där hans kollega prof. Heckscher har en hedersplats vid gästabudsbordet, väntade man sig att det skulle bli stor glädje i Israel. Men det blev minsann inget slaktande av den gödda kalven, ingen hedersdräkt eller gyllene ring åt den återkomne, intet spel eller dansande i kalasvåningen. Tvärtom möttes den återkomne med en hånfull oförskämdhet, vartill man inte på länge hört maken ens i D. N:s ryktbara ledarspalter.

Professor Cassel har tydligen gjort sig skyldig till synder, som inte kunna förlåtas. Han har för länge sedan förlorat ”den reverens man eljest är skyldig vetenskapen”.

”Han har”, skriver D. N., ”visat en beklaglig böjelse att göra nationalekonomin till en ancilla dominæ, en tjänarinna hos partitron och partiintressena. Minnet härav kommer att leva kvar, vad han än gör i fortsättningen. Han skall följas med en god portion misstro.”

Vem är det som skall följa den stackars så skändligt gisslade ekonomen med misstro? Är det ”partiet för kapitalisternas särintressen”, för att använda ett uttryck av professor Mises aus Wien Eller är det den domina, som har herraväldet i det ståtliga huset vid Klara Västra Kyrkogata 6?

Dock, man göre sig inte för säker på det svenska folkets benägenhet för tempeltjänst åt guldkalven, från Egypti land eller var han nu kom ifrån! Skarpa och övervärldsliga tänkare som Carlyle ha på sin tid karaktäriserat den asociala inställning, som D. N. och vederbörande likar i dag anse vara så sant vetenskaplig, såsom en lära för ökenrövare mera än för civiliserade människor. Vi hade tänkt oss, att det skulle ha räckt med att erinra D. N. om ”gamle Buckle”, som så länge var liberalismens profet. Nu tycks också denne ha råkat helt ur modet. Och Cassel får inte ens genom den mest hänsynslösa Manchesterförkunnelse syndaförlåtelse . . . Vart vill den domina hän, vars ancilla D. N. själv är? Går det alltför långsamt med jordbrukets ruin och svenska folkets utdöende?”

NATIONELL PRESS:

Berlin:	”Angriff.”
Helsingfors:	”Blinkfyren”.
München:	’Völkicher Beobachter’.
	”Weltkampf.”
Nürnberg:	”Stürmer.”
Oslo:	”National tidskrift.”

SE SVERIGE FÖRST
och sedan andra land! Låt Svenska Turistföreningen göra resplanen!

NORDEN OCH UTLANDEN

SVENSKT OCH FINSKT.

Se på svensk gärning i yngsta tider. Den torde allt ännu kunna tjäna oss som förebild, om det sedan gäller vetenskap, industri, sjöfart eller något annat. Svenska upptäcktsresande ha under djärva färder bevisat, att den svenska vikingandan ännu ej slocknat. Deras gärning var modern vikingabragd i ordets bästa mening.

Me vi finskar, som tack vare föregångspolitik, förbudslag, fanatiskt nationalhat, halta från kris till kris, vi ha råd att isolera oss från Sverige, Skandinavien, och det stöd västern kunde bjuda oss. Vårt stora förflutna fordrar naturligtvis, att vi gå vår egen väg — förbi Sveaborg och Ärans grund — och sedan åt fanders, ty efter oss syndafloden. . .

Blinkfyren.

FALSKMYNTNING I VÄRLDSREVOLUTIONENS TJÄNST.

Under rättegången i den s. k. tjernovetsaffären i Berlin framkom bland annat att sovjetregeringen fr. början av sitt herravälde låtit förfalska främmande länders valutor.

Berlinadvokaten d:r Sack, som i tjernovetsprocessen försvarar en av de anklagade, säger sig ha bevis för att de utprånglade dollarsedlarna framställts i sovjetryska statstryckeriet i Moskva. Han påstår, att sedelförfalskning på senaste tiden blivit ett politiskt vapen, som av sovjetorganisationerna i skilda länder användes till bekämpande av politiska motståndare.

Under konflikten med Kina framställde sovjetregeringen falska pund-, dollar- och yensedlar till ett värde av 2½ milliarder dollar. Ledningen för förfalskningsaktionen har legat i händerna på flera framstående sovjetämbetsmän, nämligen sekreteraren i centralexekutivkommittén Jenukidse, ordföranden i den kommunistiska cellen inom finansfolkkommissariatet Jurovski samt medlemmen av politiebyrån Kaganovitj. Den tekniska framställningen har ombesörjts av en kusin till Jenukidse samt tvenne experter. De förfalskade sedlarna hade transporterats från Moskva över Mongoliet till general Feng och även till högkvarteret för sovjetryska armén i fjärran Östern, som sedan givit agenter i uppdrag att i olika europeiska länder utprångla, respektive utbyta desamma mot äkta sedlar.

Göteborg

Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

Genealogia Gothica

Redaktion: E. C:son Swartz under medarbetarskap av friherren K. K:son Leijonhufvud, d:r V. Ljungfors m. fl.

Utkommer häftesvis och omfattar släkter av nordisk stam.

Första häftet (innehållande bl. a. släkten Bernadotte), utsändes mot postförskott å kr. 5: 50 till subskribenter och 7: 50 till andra köpare.

Uppgifter om släkter, som önskas publicerade, mottagas med intresse av redaktionen, som också gärna verkställer släktutredningar, där så åstundas.

Adress: Postfack 7102. Stockholm 7.

JORDEN RUNT

VÄXTLIVET RATIONALISERAS!

Bestrålningsförsök, utförda av fysikern Fritz Hildebrand i Berlin med olika växter, såsom bönor, rädisor, olika grönsaksfröer och fruktsorter, ha givit utomordentliga resultat. Det rör sig om strålar av en våglängd på mellan 30 cm. och 1 mm., och en bestrålningstid av blott 15 sekunder. Plantans växt till fruktmognad visade sig efter bestrålningen endast ta hälften så lång tid som eljest. Enär den bestrålningstid som behövs är mycket kort anser Hildebrand det bli möjligt att i stor skala behandla säd och andra bruksväxter.

U. S. A. - KULTUR.

Chikagopolisen fortsätter med oförminskad energi fälttåget mot förbrytarelementen. Under den sistförflutna veckan ha anhållits 4,100 misstänkta individer. Bland de häktade befinna sig tre med revolvrar beväpnade kvinnor. Polisens energiska ingripande har lett till ett positivt resultat. I slutet av förra veckan minskades de dagliga rånöverfallen till 17 mot 69 per dag veckan förut.

•

För de två första veckorna av januari månad i år hade Staterna att uppvisa den största arbetslöshetsprocent, som förekommit sedan organisationen började sin statistik. Icke mindre än nitton procent av fackförbundets medlemstal voro utan arbete.

•

En organiserad revoltrörelse mot förbudstyranniet har igångsatts. Rörelsen utgår från högkvarteret "Crusaders", en förening av unga män med ändamål att arbeta på förbudets totala slopande. Ett stort antal unga män ur Amerikas förnämsta o. rikaste familjer äro anslutna till rörelsen och anhängare finnas i alla landets stater. Man hoppas före 1932 komma upp till 10 miljoner medlemmar.

•

NARCOTIKA I FOLKFÖRSTÖRELSENS TJÄNST.

I föregående nummer återgavs en målande skildring av livet i Berlins Judiska Schweiz, där världsstadens otaliga hemliga "flygande börser" ha sitt tillhåll. Bl. a. omnämndes "koksbörsen", där den "förbjudna" handeln med narkotiska gifter, framför allt kokain, florerar i allra största omfång mitt framför myndigheternas näsa. Med detta exempel för ögonen kan man förstå, att strävandena mot de narkotiska gifterna i praktiken icke leda till några positiva resultat.

Bland folk som är i färd med att ödeläggas genom narcotika är särskilt att nämna det egyptiska. Polischefen i Kairo, general Russel, har vid en hållen internationell konferens i Genève uttalat, att det egyptiska folket före världskriget icke kände till morfin och kokain som njutningsmedel. Men vid slutet av kriget blevo dessa gifter införda i landet i stora mängder, och det dröjde inte länge förrän följderna visade sig. De samvetslösa europeiska (läs judiska!) giftgrossörerna upptäckte snart, vilken utmärkt marknad Egypten var för deras varor, och allt större mängder smugglades in på alla upptänkliga vägar. I flera år pågick trafiken utan att påtalas. Det fanns nämligen ingen lag, som förbjöd införandet av gifterna i fråga. Sedermera stipulerades höga straff för dem som ertappades med smyghandeln, men detta medförde intet önskat resultat.

För närvarande sitta över 2,000 personer i fängelse (naturligtvis endast egyptiska hantlangare, och icke några "europeiska" grossörer), vilka befattat sig med giftsmuggling — det gäller i synnerhet kokain. Av landets 14 millioner invånare kan man utan överdrift påstå att åtminstone 500,000 ha hemfallit åt missbruk av narcotica i en eller annan form.

Man har i Europa upptäckt tre stora fabriker, vars huvudsakliga produktion exporterades till Egypten, och det har fastslagits, att en av dessa fabriker under mindre än tre månader sänt 450 kilo kokain till sina ombud i Kairo.

VITA SLAVHANDELN.

Pressen hade för ej så länge sedan att omförmäla, att en vittutgrenad organisation av slavhandlare upptäckts och häktats på bar gärning vid den polsk-tyska gränsen i Schlesien. Organisationen hade sin källa i Polen, stödjepunkter i bl. a. Tyskland och Österrike (där lämplig vara på grund av armodet efter kriget lätt och billigt kunde uppdrivas), avskeppningsplatser i Belgien och Frankrike och slutligen uppköpare främst i Syd-Amerika. Enligt bl. a. "Rigasche Rundschau", som ej torde kunna beskyllas för antisemitism, v o r o o r g a n i s a t i o n e n s s a m t l i g a m e d l e m m a r j u d a r. Deras handelsvara utgjordes dock huvudsakligast av polskor, tyskor och österrikiskor, men enligt samma tidningsmeddelanden hade också blondiner från Östersjöländerna rönt livlig efterfrågan.

Har emellertid någon hört, att de ledande männen inom judendomen skulle fördömt sina landsmäns geschäft? Förekomsten av dylika firmaorganisationer i vårt tidevarv, borde med rätta över hela världen framkalla ett skri av indignation. Icke blott mot de delaktiga individerna, utan emot hela det folk, som inom sin gemenskap tolererar dylikt mänskligt avskum. Den allmänna opinionen har dock ej yttrat ett dugg, ej ens kvinno-världskongressen hade tid att upptaga denna fråga till behandling. Men av fraströskande tanter kan man ju ej heller fordra något "antisemitiskt" inlägg. Och den sanningsälskande världspressen med Mosses "Berliner Tageblatt" i spetsen teg ihjäl skandalen. Den begrovs i undangömda spalter i petitstil utan braskande rubriker.

FRÅN SOVJET-PARADISET

ANTIKRIST TRIUMFERAR.

"De gudlösas förbund" har för regeringen framlagt förslag att påskfirandet skall förbjudas i hela sovjetunionen. Även klockringen skall förbjudas och alla statens företag arbeta under helgdagar o. Sovjetregeringen har förklarat sig att antaga förslaget samt uppdragit åt milisen att genomföra detsamma.

En korrespondent till en stockholmstidning ger en drastisk skildring av den pågående antireligiösa kampanjen i paradiset.

I Röda Hallen i Moskva är De gudlösas förbund f. n. samlat för att ordna en antireligiös kampanj, som skall föras under mottot: Ett gudlöst Ryssland: Förbundet har nu arbetat i fem år och ensamt under sista året ha 73 kyrkor nedlagts och inretts till biografteatrar, danslokaler eller klubblokaler för arbetarna. I dagarna inrättas Koralsynagogan i Moskva till högkvarter för Gudlösa förbundet.

•

Prästen William Fettler, stiftare av Ryska missionsförbundet, har lämnat en skildring av de ohyggliga lidanden de kristna f. n. få genomgå i paradiset. Sovjetmyndigheterna ha förgäves sökt honom över hela Ryssland. En belöning har utfästs för hans gripande, och då tjekan har vetskap om, att han ofta bereser Ryssland, är varenda gränsvakt försedd med hans fotografi.

Men jag är icke den ende som myndigheterna äro på utkik efter, yttrade han. Att läsa i eller vara i besittning av en bibel är för ögonblicket en förbrytelse i Ryssland och hela det kristna Ryssland stönar under bosjevismens tyranni. Enär breven från de nödställda aldrig skulle nå fram, om de innehöllo upplysningar om de fruktansvärda massakrerna, är man hänvisad till flyktingarnas berättelser, och två letter, som nyligen lyckats fly från Solovetskifängelset vid Vita havet, ha givit mig en fruktansvärd skildring av en rysk massavrättning.

200 fångar, män och kvinnor, voro alla dömda till livstids fängelse för sin kristna tro, och deras vakter plågade och plågade dem på det grymmaste sätt. Plötsligt anklagades de för att ha försökt åstadkomma en hemlig sammansvärjning bland de övriga fångarna. De blevo alla ställda inför en fängelserätt och dömdes till döden. De bönföllo sina domare om rättvisa och gjorde gällande att de voro oskyldiga men erforo endast att dödsdomen skulle komma att exekveras ännu mer brutalt och barbariskt än de hade väntat. Nästa morgon fördes de alla ut ur sina celler och befalldes att gräva sina gravar i isen. Då de olyckliga hade huggit hål i isen, drevos de tillsammans och fingo order att kläda av sig. De som voro för långsamma, fingo kläderna slitna av kroppen. Med bajonetterna drevo rödgardisterna därefter de 200 nakna männen och kvinnorna fram till hålet i isen. Vakterna slogo ring om de kämpande martyrerna, som tiggde om att bli skjutna, men förgäves. Långsamt fröso de ihjäl, och den iskalla graven slöt sig över deras huvuden.

DET "KRISTNA" FÖRBUDETS VÄLSIGNELSER.

Dråp under rusets inflytande har blivit allt vanligare i de intill Sverige gränsande delarna av norra Finland. För några dagar sedan blev i en förstad till Kemi en 20-årig arbetare Antti Haapala efter ett supgille i en stuga ute på gårdsplanen överfallen av två av sina kamrater och därvid så illa misshandlad att han dagen efter avled på lasarettet. På lasarettet ligger samtidigt i hopplöst tillstånd en arbetare Jokinen, som ett par dagar tidigare i Kemi överfölls av en berusad kamrat, som tilldelade honom ett svårt knivhugg i magen.

KAFFEFÖRBUD I TURKIET.

Kemal pascha har infört kaffeförbud. Han vill att turkarna i stället skall dricka te. För några dagar sedan hade han bjudit till sig representanter för Turkiets press som undfägnades med te. De goda pressmännen läto honom emellertid veta vad de tänkte om reformen.

Kaffet har i århundraden varit turkarnas nationaldryck och kommer, menar man, med all sannolikhet att så förbli, den utfärdade ukasen till trots. Den kära kaffepannan kommer alldeles säkert att puttra i dolda källare och skrubbar överallt i Kemal paschas land i fortsättningen liksom hittills. — "Turkarna skola förvisso aldrig lära sig begripa att det kan ligga något brottsligt i en kopp mocka."

STIGANDE ARBETSLÖSHET.

Enligt den officiella statistiken har antalet arbetslösa i Sovjetunionen ökats från 160,000 år 1922 till 1,352,000 år 1928 och 1,616,000 år 1929. Tar man statistiken över arbetslösa medlemmar av fackföreningarna, te sig siffrorna sålunda: 675,000 år 1924, 1,218,000 år 1926, 2,036,000 år 1928 och 2,293,000 år 1929.

FLYENDE BÖNDER NEDSKJUTAS.

Ryska bondefamiljer ha under senaste veckorna i stor utsträckning sökt fly över gränsen in på polskt område, för att undgå den förföljelse de sovjetryska myndigheterna igångsatt mot de jordbesittande bönderna i samband med genomförandet av lantbrukets kollektivisering. Skottlossning har nattetid kunnat förnimmas vid gränsen, härrörande från de sovjetryska gränsposteringarna, som skjutit på grupper av flyktingar vilka sökt passera gränsen Sammanstötningen skall ha krävt offer i såväl döda som sårade.

SVARTA SPALTEN

BESSEDOVSKIJ. — Ryskt ambassadråd i Paris. Moskvas högsta domstol har dömt B. in contumacian till tio års fängelse för bedrägerier. Målet mot honom för högförräderi handlägges särskilt.

FEDOTOV. — F. d. kejs. rysk officer. Dömdes 1930 till döden i Leningrad för falskmynteri och upprorspropaganda.

BITKIN. — F. d. kejs. rysk officer. Dömdes 1930 i Leningrad till 10 års tukthus för falskmynteri och upprorspropaganda.

FISCHER, Franz. — Tysk kommunist och chef för en bolsjevikisk spioncentral. Efterspanas 1930 av tyska polisen för utprångling av falska dollarsedlar.

GEIJER. — F. d. rysk officer. Dömdes i Leningrad 1930 till döden för falskmynteri och upprorspropaganda.

GIALDINI. — Italiensk millionsvindlare. Eftersökes 1930 av den engelska polisen. Vistas i Italia, som nekat utlämna honom.

DANIELS. — Engelsk svindlare. Souschef i Austin Friars Trust och direktör i flera andra bolag. Dömdes i London 1930 till 7 års straffarbete för bedrägeri.

HATRY, Clarence. — Engelsk millionsvindlare. Dömdes i London 1930 till 14 års straffarbete för försnillning av 36,000,000 kronor.

KARTASZEV. — F. d. kejs. rysk officer. Dödsdömd i Leningrad 1930 för falskmynteri och upprorspropaganda.

LIBERG, L. A. O. — Kustartilleri-kapten. Åtalad i Vaxholm för obehörigt förfogande över manskapets sparbanksmedel.

ÖSTERMAN, Nils Albert. — Direktör, skeppsmäklare. Häktad och i Göteborg åtalad för 9 bedrägeribrott.

SJÖBERG, August. — Dömdes av rådhusrätten i Malmö 1929 för förbrytelser i tjänsten till straffarbete i fyra år med tre års påföljd och att böta 600 kr. Sjöberg dömdes vidare till avsättning från sin befattning såsom poliskommissarie i länet och förklarades ovärdig att vidare nyttjas i rikets tjänst. Sjöberg skulle därjämte ersätta landstinget med 1,910 kr.

INTERNATIONAL INTELLIGENCE INSTITUTE.

RYSKA JUDAR — KONTRAREVOLUTIONÄRER!

Över London lämnas det sensationella meddelandet att i provinsen Minsk den högste rabbinen i dagarna arresterats tillika med en stor mängd judiska handlande och bankirer, som alla anklagas för att ha hyst motrevolutionära kupp-planer samt för att ha upprättat olagliga skolor för judiska barn och bedrivit olaglig antisovjetkorrespondens med judiska element i utlandet. Tjekan påstår sig hos den ledande rabbinen ha funnit bevis för, att de ryska judarna regelbundet försett sina stamfränder i utlandet med material till angrepp mot Sovjetunionen.

---

personliga del — yttrade jag med låg röst:

— "Vi ha alltså nyligen sett Marie-Flore-Carolines gravplats?"

— "Kände ni icke till den?"

— "Huru skulle jag kunnat känna dess tillvaro, då jag ännu i går icke ens visste, att Chateau d' Anders fanns till?" Ett tvivel kom henne att blekna.

— "Heter ni då icke sire de Jarzé?"

— "Jo visst, men vågar jag fråga er, huru ni själv fått veta detta namn, som jag icke yppat för någon här.. icke ens för Sr de Loyville?"

Hennes livliga och öppna ansikte erhöll plötsligt ett smärtsamt uttryck.

— "Ni är Sire de Jarzé... och ni är icke den, jag väntade." —

— "Mademoiselle, i himmelens namn, jag ber er, förklara er tydligt. Edra ord äro en gåta för mig." —

Mademoiselle de Loyville d' Anders återhämtade sig sakta från sin förvirring. Med en blick — utan tvivel för att återvinna sin självbe-

härskning — rådfrågade hon himmelen. Ovädret höll oss fångna ännu en stund. Med en sällsam värdighet, vilken lyckligtvis ersatte hennes föregående öppenhet och tillit bad mig den unga flickan taga plats. Jag tog en halmstol, hon satte sig i en fåtölj mitt ibland sina pösande styvkjortlar liksom en infatinna från forna tider.

— "Förlåt mig", sade hon med sin ljuva röst, "ni har kanske trott, att jag är galen eller att jag driven av en ovärdig känsla ville roa mig med att göra er förlägen. Intet av detta är fallet. Men tala, monsieur, säg mig, hur det kommer sig att ni har kommit ända till oss, säg mig, vilken inre bevekelsegrund som har förmått er att söka genomtränga det mysterium, i vilket mina förfäder ville innesluta sig! Om ni är Sire de Jarzé, huru kommer det då till, att vad jag säger, förefaller eder obegripligt? Om ni icke är Sire de Jarzé' vad gör ni då här?"

I få ord berättade jag för henne min korta historia — kort i sanning.

chevalier de Jarzé; jag behöver icke nämna att icke ens av den bördsstoltaste en anmärkning kunde göras beträffande hans härkomst. Sire de Jarzé fick se Marie-Flore-Caroline min farfars faster, i de salonger, varest hans goda humör och hans esprit gjorde honom eftersökt. De tyckte genast om varandra, och oaktat de svårigheter, som de måste möta vid genomdrivandet av sina önskningar — chevaliern var yngste son och utan förmögenhet, Marie-Flore-Caroline hade endast en hemgift tillräckligt stor för att låta henne vinna inträda som nunna i Klarissornas Serafimerorden, varest en plats som medlem av kören stod öppen för henne — svuro de varandra evig trohet." —

Under det hon talade på detta sätt, steg en svag rodnad upp på hennes kinder; där ute fördunklade regnet fullkomligt himmelen och skogen, Marie-Flore-Caroline återtog:

— "De oroligheter, som i Normandie föregingo Ståndens sam-

Marie-Flore-Caroline betraktade, sjön, som man kunde se genom en uthuggning i skogen.

— "Det var just därifrån", mumlade hon, som han reste med en ed att icke återkomma, förrän Drottningen var i säkerhet. Ack, vilka vedervärdigheter väntade honom icke! Vilka faror skulle han icke utsättas för!" — Med en hastig rörelse reste hon sig och vände sig mot dörren.

— "Kom", sade hon, "jag vill visa er den gravsten, Marie-Flore Caroline ville se upprest åt sig på den plats, där de alla hava sitt vilorum sedan så många år, allt under det hon väntade på den, hon så högt älskade."

Gångstigen, som löpte fram under träden tog av en bit längre fram, och vi upptäckte ett litet sällsamt marmormonument, betäckt av mjuka draperier, prytt med vaser, blomstergirlanger och pilkoger och lika mycket liknande en praktfull gravvård, som en viloplats, ägnat åt den sista sömnen.

A.-BOL. VÅRT DAGLIGA BRÖD.

»DOLT OCH FÖRTEGAT» SKULLE ALLT HÅLLAS!

ASCHBERG—SVENSSONS 50:DE BOLAG.

A.-B. Vårt dagliga bröd hade bolagsstämma fredagen den 14 febr. 1930. Stämman ägde rum i en stor och rymlig lokal vid Scheelegatan. Bland de tillstädeskomna märktes direktör Gustaf Svensson. Han var pigg och utvilad och deltog livligt i debatten.

A.-B. Vårt dagliga bröd — det har verkligen funnits ett sådant — var ett dotterbolag till Allmänna folkutplundringen. Bolaget har hittills undgått vår uppmärksamhet, men vi vilja nu införa det i samlingen. Dessförinnan skola vi be få införa A.-B. Provinsbanken, Fastighetsaktiebolaget Snäckan och Fastighetsföreningen Snäckan u. p. a. Därigenom blir antalet av Svensson-Aschberg dirigerade bolag jämnt femtio (50). Detta är lättare att minnas!

Assessor Zetterqvist förde å stämman de utplundrades talan. Denne framhöll, att det var brist i kassan redan 1918 och för att göra bristen osynlig i böckerna tog man upp en sorts ansvarsförbindelser från landsorts-föreståndarna som god valuta. Hr Zetterqvist framhöll med skärpa, att detta var falsk bokföring. Förutvarande huvudmannen och styrelseledamoten i Allmänna sparbanken, advokaten J. A. Hultman ansåg dock, att detta hr Zetterqvists påstående var "alltför långsökt". Och det tyckte Svensson också. Förövrigt, om det var något olagligt begånget, så hade nog Kinman gjort detta. Men denne hade ju fått order att försvinna för att icke på något sätt underlätta utredningen.

De utplundrades ombud kom alltemellanåt in på "Organisationsbyrån" och dess "frivilliga krafter" och på medlen som kommo från "privat håll" men stämman hörde icke på det örat, och ingen var nyfiken att få veta, vad dessa frivilliga krafter hette.

Detta förhållande kan dock möjligen ha sin orsak i följande ultimatum:

"Beslöt styrelsen för Allmänna sparbanken, att i särskilda skrivelser till sparbankens tjänstemän hos dem göra erinran om dem åliggande förpliktelsen att för utomstående hålla dolt och förtegat, vad rörde enskildas (Aschbergs!) förhållande till banken samt att icke yppa eller göra till föremål för samtal sparbankens affärstransaktioner".

Som ovan
In fidem
ALARIK WIGERT.

Detta i högsta grad intressanta beslut gjordes å styrelsesammanträde den 1 oktober 1920.

Närvarande voro: Scharp, Wiegert Lindeqvist, Svensson och Sjöblom.

Detta förbud synes ännu icke vara upphävt, eftersom det ställer sig så fruktansvärt svårt att få fram den minsta gnista av sanning i hela denna sak.

Fastighetsbolag utan fastighet.

I den senaste polisrapporten (nr 37) redogöres för de stora inteckningslån som de Allmänna sparbankerna beviljade *fastighetsaktiebolaget* Snäckan.

Vid ett stort sammanträde den 30 april 1921 voro representanterna för sparbankerna i Göteborg, Örebro, Västerås, Sundsvall och Norrköping oroliga för sin andel i detta lån. Fastighetsaktiebolaget Snäckan hade den 31 dec. 1921 fått lån på inteckningar i fastigheten Vasagatan 4 på kr. 1,191,267:49.

Och ändå ägde detta bolag ingen lagfaren fastighet! Svenska Ekonomi A.-B. ägde den och ingen annan. De sammanträdande herrarna måtte haft ovanligt svårt att läsa innantill.

Polisrapporten omnämner å sidan 102, att styrelseledamoten C. J. Lindeqvist tror att *Svenska Ekonomibolaget hade något att göra med sparbanksfastigheten.* Ja, kanske det!

Men är det egentligen tillåtet att omnämna sådant där i en polisrapport?

Akum.

DIPLOMATKÅREN.

Hessiska familjen Erbach härstammar från Ertbach och nämnes c:a 1200 bland tyskromerska rikets "dienstleute". Grevetiteln, som erhölls 1532, bäres nu av huvudgrenen, medan den yngsta kvisten 1903 fått den hessiska titeln "fürst & graf Erbach Schönberg". Titelförvärvaren hade gift sig med Maria Battenberg, en av hessiska familjens morganatiska ättlingar. Hennes yngre son Viktor Gustavssohn zu Erbach, född 1880 i König, bär således sedan 1903 prinztiteln med tilltalet "durchlaucht". Gift 1909 med en katolsk jungfru Erzsebet Imre Szechenyi från Magyarien, är den f. d. preussiske kaptenen nu sekreterare vid tyska republikens gesantskap i Stockholm. Genom sin mor är han nära befryndad med Skånehertiginnan, också född Hessen-Battenberg. — Hans syster Edda är gift med en prins Stolberg, av samma släkt, som den 1926 avlidne jesuitpatern riksgreven Stolberg i Norrköping, ledamot av Nobiles Academici i Heidelberg. Den hessiske prinsen och hans magyariska hustru ha genom sin anspråklöshet vunnit stor popularitet inom Stockholms diplomatiska kår.

KRÄV ASCHBERG!

I Örebro har i dagarna hållits ett sammanträde med ombud för en mängd insättare av sparmedel i Allmänna sparbanken. Intresset av utredandet av denna riksskandal är givetvis mycket stort ute i landet varemot intresset i Stockholm är minimalt.. Rättsförhandlingarna, som förövrigt pågå varje fredag, omnämnas numera icke i dagspressen och knappast de då och då inlämnade digra polisrapporterna refereras. Risken för att namnet på jättesvindelns organisatör skall komma fram genom dagspressen är alltså ganska liten.

Vid sammanträdet i Örebro uttalade man sig för, att vid nästa riksdagsmannaval endast sådana kandidater skulle framföras som i handling ville lämna upprättelse åt Allmänna sparbankens offer. Dessutom skulle arbetas för att få lotteridragningar till stånd för att genom dessa söka täcka insättarnas förluster.

Men varför då inte gå in för att istället tvinga vederbörande myndigheter att undersöka, i vad mån den judebolsjevikiska bankdirektören kan anses vara ersättningsskyldig? Genom de i n:r 205 av Nationen publicerade lagfartsbevisningen är det otvetydbart fastslaget, *att Aschberg stod svindeln i de Allmänna sparbankerna ytterst nära* och att direktör Gustaf Svensson endast var hans lydiga verktyg.

Eftersom denne till Paris utflyttade organisatör numera är i den ekonomiska ställning, att han lätt och ledigt kan återbetala småspararna deras sparmedel, bör han genom rikdag och regering i första hand krävas. Det är höjden av ynkedom att man ej ens offentligt vågar nämna hans namn i detta sammanhang.

De båda hebreerbröderna Sklarek, som förstörde staden Berlins ekonomi, vågade man ju nämna i undersökningshandlingarna. Det bör väl inte vara farligare här, trots hr. Aschbergs dominerande ställning som donator och finansiell beskyddare av vissa av folkets hövdingar.

Medborgare.

RIKSFÖRENINGEN

för Svenskhetens bevarande i utlandet bör understödjas genom medlemskap.

För abbonenter i Stockholm att beakta!

Prenumeration å tidningen *NATIONEN* i Stockholm kan verkställas direkt å posten. Förbudet mot postprenumeration å tryckalsters utgivningsort gäller endast dagliga tidningar, alltså ej veckotidningen *NATIONEN.*

VÅRA VÄNNER LANDSORTEN

uppmanas att på de platser, där lösnummerförsäljning av Nationen ännu ej kommit till stånd, vidtala kända respektabla personer och handelsaffärer, som försälja tidningar, att mottaga Nationen i kommissionsförsäljning. Meddelanden om dylika överenskommelser samt antal exemplar som av vederbörande önskas, böra omedelbart insändas till tidningens expedition, Södra Kungstornet, STOCKHOLM.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1:— i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ÅBERG - STOCKHOLM 4

Restaurant GÖTA HORN
Hornsgatan 1 - Stockholm
GOD MAT - ÖL & VIN
Musik
Ny Regim

De tre leoparderna befunno sig i hörnen, ingraverade i infattningen av de jungfruliga vapensköldarna.

— "Där är den, monsieur! "sade Marie-Flore-Caroline enkelt, visande med handen.

Hon knäböjde, intagen av en känsla av ömhet och vördnad, omöjlig att beskriva. Jag gjorde sammaledes, följande på hennes darrande läppar de sakta framviskade bönerna.

Men under en stund hade luften alltmer fördunklats av en av dessa plötsliga skyar, som havsvinden understundom våldsamt driver fram över Normandie. Denna företeelse hade en alldeles motsatt inverkan på himmel och jord: den ena var mörk, likformig, av en djup, intensiv violett färg, den andra växlande liksom kamén med en oändlig mångfald av nyanser, klarare, liksom ytterligare förgylld av den frambrytande solen. Därefter kom regnet, först i runda, sakta fallande droppar, därefter i små, hastiga. Jag närmade mig den bedjande, jag fat-

tade hennes hand, som hon lät mig behålla.

— "Ni måste söka skydd", sade jag, "detta oväder blir våldsamt."

Vi skyndade längs stigen, vilken trädens grenar som ett tak skyddade mot regnet: störtregnet omkring oss med sitt genomträngande och ihållande ljud isolerade oss från yttervärlden, under det vi skyndade framåt. Jag hade under hela tiden icke släppt hennes fingrar, och vi märkte icke denna förening av våra händer, förrän vi andfådda befunno oss i det största rummet i paviljongen.

Det fanns ingen utsikt att nu uppnå slottet; paviljongens fönsterrutor piskades av det häftigt nedströmmande regnet, och den del, man såg av sjön, som låg där grå och otydlig, var redan som genomdragen av vita linjer av skum, så att den kom att likna ett litet hav i uppror.

För att säga något, — ty jag började bliva högst orolig för min egen

trots dess sentimentala förvecklingar; familjepastellen i Neuilly, som var en fullkomlig spegelbild av henne själv, pastellen i Vireville, vilken återfanns som genom ett underverk, och som eggade min nyfikenhet; mina sammanträffanden med père Morguienne, de meddelanden, som lämnats av Sr du Laûrier, arian som jag hört på den sönderslagna bron, den galna äventyrslusten, som drivit mig ut i det hemlighetsfulla träsket...

— "Jag ser väl", sade jag vid slutet av min bekännelse, "att åren förrinna för er likt dagar, och att ni icke märker den avgrund, som skiljer er från det förflutna. Om ni kunde känna...

— "Jag bör ingenting veta", avbröt hon häftigt, "jag vet, att vi ville insöva oss i en dröm, som, jag ser det alltför tydligt nu, aldrig skall upphöra att vara annat än en dröm. Eftersom ni icke är den, jag väntade, hyser jag ingen önskan mer att vakna.

Hennes röst lät så sorgsen, liksom

en saknad blandad med ömhet, att jag måste göra våld på mig för att icke falla till hennes fötter. Men hon fortsatte:

— "Till belöning för er öppenhet känner jag mig förpliktad säga er, vad ni icke vet: jag vet på vad sätt Marie-Flore-Caroline de Loyville d' Anders bild kommit in bland edra familjeporträtt: hur chevalier de Jarzé erhöll denna belöning för en kärlek, som var ren och även besvarad. Ack, denna två hädangångna människors sorgliga kärlekshistoria är jämte sagovärldens underbara berättelser det första man berättar för de unga flickorna av huset Loyville d' Anders.

Kort innan Victor de Loyville d' Anders satt i verkställighet sitt beslut att draga sig tillbaka från världen, lärde han i Royen, varest underhandlingar pågingo angående äktenskap mellan honom och Dame de Marans, känna en ung adelsman, kapten vid Regimentet de Normandie, för vilken han snart kom att hysa en livlig vänskap. Det var just

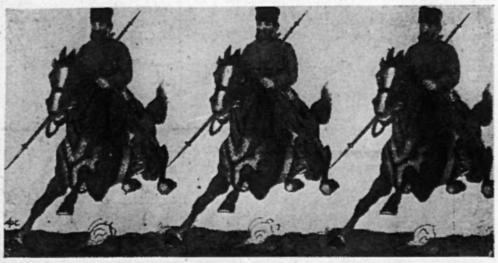

BLAND HELVETESMASKINER OCH PARADISFÅGLAR.

ÖSTER OM EUROPA 1916.

(Forts. fr. föreg. n:r)

(Forts. fr. n:r 207.)

Mellan Riga och Dvinsk passerar ideligen historiska minnen revy. Vid Kyrkholm var det som Karl-Gustafsson Vase 1605 hade sitt lilla äventyr. Tapprast var här Östgöta fotfolk, som förlorade 261 man av 477, och Östgöta ryttare som förlorade 77 av 242. I Yxkull sågo vi en skymt av Livlands äldsta kristna kyrka, och vid Ogers stränder Rigamännens nya sommarvillor. Utefter linjen låg posteringar av lantvärnsoldater, som såg ut att ha varit med redan på Krym.

I närheten av Römershof ligger judestaden Friedrichstad samt Aschraden (Askroten) med ruinerna av en Komturei des Deutschen Ordens. Vid en översvämning 1837 kom i dagen östgötiska stensättningar och gravar samt en mängd brons-, silver- och järnsaker. Ascheraden var ursprungligen en östgötisk borg som emellertid 1224 ersattes med ett av den katolske Rigabispen byggt slott. År 1630 förlänade Svenska Kronan Ascheraden åt artillerivaktmästaren Schultz för en fordran hos staten, och 1650 erhöll Martin Simonsson S. äganderätt till gården, som nu sedan 1788 är familjemajorat. Närmaste arvtagare till baroniet än en finsk B. R.:son Schoultz. Aschraden tjänade i många år som fängelse åt den avsatte landmarschall Münster.

En annan intressant haltpunkt var Kockenhusen eller Kukenoys, vars gamla slott tillhört Rigas biskopar och senare svenskarna, (det intogs 1625 av Östgöta fotfolk), men som sprängdes av polackerna 1701 under kriget med Karl Karlsson Wittelsbach. Det nya slottet tillhör den svenska ädlingen Rigerman kallad Lejonstjerna eller löwenstern.

Där nu Ascheradens och Kockenhusens förfallna borgar motser kampens avgörande, och längre ö. ut vid Stockmannshof, utbreda sig bilder av imposant storslagenhet. Mellan lodräta, nakna väggar av gula devoniska kalkskikt rusar den breda ån skummande nedför stenbädden med en kraft, som ej ens av kölden låter binda sig.

I Stockmannshof fick vi smaka graf-Medems utmärkta pomeranzlikör och skåda ett par Muromec-maskiner.

Efter att ha passerat Ewst-ån stannade vi ej förrän i Kreuzburg.

På andra sidan Dvina ser vi den lilla kuriska byn Jakobstad.

Där ligger begravd generalen Jakob-Petrovicz Kulnev, som slutade sin krigarbana 1812, dödad av franskt sabelhugg. Han hade önskat bli begravd i Jakobstad i Finland, men arvingarna jordade honom av missförstånd i den liknämnda staden vid Dvina. Han var född i Pskov 1763 och hade vunnit sina lagrar i Finland. Vi minns hur pastoren Runeberg besjungit honom:

"Att älska var hans hjärtas lust
och lika fritt som snabbt hans val,
han kom blott från en blodig dust
och gar helt fermt en bal,
Och sen han lågat natten ut,
tog han sin skönas sko till slut
och fyllde den ur närmaste bål
och drack sin avskedskål . . ."

*

"Dvinsk är Rysslands militära hörnsten." Men min mission rörde denna gång enbart barmhärtighetsverk, och jag åkte därför till den finska ambulansen. Leva, det är att slå andra och bli slagen, säger ett ryskt ordspråk, som alltid kommer mig i sinnet, då jag besöker sjukhuset. Krigsentusiasterna borde kommenderas till tjänstgöring i operationssalarna.

Somliga patienter anfäktas av fasansfulla syner och skrika av rädsla, inbillande sig, att tyskarna äro över dem med sina bajonetter.

Krigets poesi är rätt prosaisk på nära håll. Men det värsta anses opassande att nämna. Ingen vill exempelvis tala om den utbredning som onani och pederasti tagit vid fronten och framförallt i kasernerna. Det är dock ett rätt digert kapitel i krigets poetiska lovsång. Det lönar sig ej att murra mot spegeln, då man har skevt ansikte, säger ordspråket.

Mycket värre än allt annat är de fullkomligt meningslösa massakrerna. Tänk er ett slott i O. Preussen, där den adliga familjens medlemmar bundits vid facadens kolonner, varefter man skjutit prick på dem med revolvrarna, efter att först ha avklätt och skändat damerna . . .

Från min skoltid erinrade jag mig den tysksvenska poeten Geislers för ett par sekel skrivna klagovisa mot ryssarna:

Et grymt och osnyggt folck, som föga annat veta
än ströfva länder kring på ett omenskligt vijs,
med blod besvalka der sin mordiska törst och heta,
och niuta seen af roof en illa fången spijs.
Et folck — men ä de folck, som så ochristligt truga,
och grannars kraft och märg som glupne vargar suga?

Är detta en sann bild av ryssarna?

Jag vill nu ej söka göra dem till några änglar. Men när tyskarna finna sina landsmäns lik med uthackade ögon, skall de ej genast skylla på de ryska barbarerna. Ofta är det nog korparna som varit framme. Se bara hur stinna och välmående dessa asätare seglar fram över slagfälten. Tror man kanske att de blivit vegetarianer, när det finns så gott om lik?......

För dem som bemöda sig att framställa ryssarna som de värsta barbarerna, borde relateras en historia som jag 1914 hörde berättas: En afton hade man till en semstvolokal i en liten fattig by fört den förste tyske fången. Mannen som var förbi av trötthet, hade fallit i sömn, liggande på en bänk. Muszikerna kommo in i rummet, den ene efter den andre, drivna av nyfikenhet att få se sin fiende. De stannade i en klunga vid dörren och betraktade honom på avstånd under det de viskade sinsemellan, för att ej väcka honom. Så tog en av dem mod till sig, gick på tå fram till bänken och lade en liten slant bredvid tysken. En annan följde exemplet. En tredje kom med ett litet tobakspaket, en fjärde med ett brödstycke som han haft i fickan. Så kom de alla i tur o. ordning att frambära sin gåva åt "den sovande fienden." Sådana kan de ryska barbarerna vara!

Gemensamma lidanden förbrödrar. Det är knappast de gemena soldaterna, som i krigen hata varandra. Detta krig skiljer sig från tidigare slagsmål blott genom kvantiteterna och den dåliga ledningen på alla håll.

Hos många ryssar har under kriget en djup religiositet väckts till liv

LÄR AV UTLANDET

allt som där kan vara bättre än i Sverige, men gör front mot inporten av "kolorerad kultur".

ANTIKRISTS KAMP I RYSSLAND.

Härom aftonen var i Oslo anordnat ett stort upplysnings- och protestmöte mot de ryska religionsförföljelserna.

Professor Vold gav härvid en historisk översikt över de ryska förföljelserna mot de kristna. I januari 1918 kom rådsregeringens dekret om att kyrkan skulle skiljas från staten och skolan från kyrkan. Kyrkorna förklarades för kulturgrupper och erkändes som privata sällskap utan juridiska rättigheter. Gudstjänsterna inskränktes och prästernas egendom konfiskerades. Prästerna fingo icke borgerliga rättigheter, icke en gång brödkort. Våldsamheten mot kyrkan och dess män tilltog undan för undan. Enligt sovjets egna uppgifter hade 28 biskopar och 1,215 präster dödats intill 1920. De hade icke blott avrättats utan dessförinnan underkastats svår tortyr. År 1921 kom så förbudet för ungdom under aderton år att mottaga undervisning i kristendom.

Förföljelserna mot de kristna kunna indelas i fyra perioder. De första stora förföljelserna pågingo 1918—21, varunder ryssarna fortfarande med kärlek höllo fast vid sin kyrka. Andra perioden sträcker sig mellan 1922 och 1924 och kan karaktäriseras som kampen om den s. k. levande kyrkan. Denna kyrka upprättades av kommunisterna och stöddes av regeringen, i hopp att man därigenom skulle få bukt med de ortodoxa. Samtidigt uppstod strid om kyrkans ägodelar och dyrbarheter. Denna period slutade likadan som den första — striden hade visat sig förgäves, och ryssarna framhärdade fortfarande i sin gamla religion.

Tredje perioden 1924—28 var relativt lugn. Regeringen sökt därunder genom tillmötesgående vinna kyrkan till underkastelse. Men samtidigt försökte man genom "gudlösa ligor" löjliggöra kristendomen på alla områden. Detta var emellertid bara lugnet före stormen. Under fjärde perioden, som begynte 1928 och fortfarande varar, är fälttåget mot kristendomen fullt igångsatt. All kraft sättes in på att utrota kristendomen ur folkets hjärtan. Den ryske kulturministern leder striden. Kyrkorna stängas, göras om till värdsliga byggnader eller förstöras. Prästerna få ej köpa mat i statens affärer. Almanackan lägges om, och söndagen avskaffas. Kristendomen, slutade talaren, kan emellertid ej avskaffas. Vi bedja Gud hjälpa ryssarna.

Var man kommer, hör man hur folket allt mer närmat sig den St Graal. Mången väntar sig rent av mirakler. Ryssarna avvakta S. Mikaels nedstigande från himmelen för att under hans banér göra sitt intåg i Miklagård. De katolska gränsfolken hoppas genom den kommande freden framförallt att få sin frihet.

VÄRLDENS STÖRSTA VARUMÄSSA.

Den årliga brittiska varumässan har öppnats i London och Birmingham. Denna varumässa är den största handelsutställning, som världen någonsin sett. I London hålles mässan i Olympia, i Birmingham i Castle Bromwich.

Mässan i Birmingham omfattar 5,000 utställningar för hem, lantbruk och fabriker. Birminghamprodukterna inom brittisk industri äro spridda över en areal på 45 acres. Det finnes cirka 1,000 nya butiker. Den sammanlagda längden av "butiksfronten" vid mässorna i London och Birmingham är sexton engelska mil.

INDISKA "FRIHETSKRIGET" PROKLAMERAT.

Indiska kongressutskottet har antagit en resolution, som betonar nödvändigheten av att den medborgerliga ohörsamhetskampanjen ledes av personer, som äro motståndare till våldsamma metoder. Vidare ger resolutionen särskilt i uppdrag åt Gandhi och andra likasinnade, vilka hylla nämnda princip, att igångsätta den medborgerliga ohörsamhetskampanjen på tid och sätt, som de själva finna för gott. Vid ett massmöte, där flera medlemmar av allindiska kongressens exekutivkommitté talade, fastslogs, att frihetskriget förklarats och att striden skall fortsättas, även om Gandhi och de andra ledarna häktas.

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

Slå ett slag för NATIONENS spridning!

Vi vädja till *Nationens* vänner att till årsskiftet medverka för tidningens vidare spridning bland allmänheten.

Sök vinna edra bekanta och grannar som prenumeranter under 1930, ifyll deras namn m. m. å nedanstående blankett och insänd densamma till tidningen *Nationen*, adr. Södra Kungstornet, Stockholm.

Prenumerationskupong.
(Att urklippas och insändas.)

Nedanstående personer prenumerera genom undertecknad å **Nationen** för år 1930. Prenumerationsavgiften får uttagas genom postförskott hos resp. abonnenter.

Namn: ....
Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....
Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

Namn: ....
Adress: ....
Helår, halvår, kvartal.

(Ej önskad prenumerationstid överstrykes.)

Namn: ....
Adress: ....

Prenumerationspris:
10 kr. för helår, 5:25 kr. för halvår, 2:75 kr. för kvartal.

VAR VI DANSAR
I STOCKHOLM

MÅNDAG: Rosengrens vid Mynttorget
TISDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
TORSDAG: Rosengrens vid Mynttorget
FREDAG: Teaterkällaren o. Montmartre
LÖRDAG och SÖNDAG: Rosenbad

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD
PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!

ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKÅS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 56 56
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

FREDAGEN DEN 21 FEBRUARI 1930

"SKANDALUPPTRÄDE" I BERLINS KURFÜRSTENDAMM.

Berlin har blivit en av de mera oroliga platserna i denna världsdel. Knappast en dag förflyter numera utan blodiga uppträden mellan asiaternas pioniära stormtrupper, kommunisterna, samt de antisemitiska nationalisterna. Ibland händer det även att en och annan av "de utvalda" råka få sätta till en tandrad. Ur en tysk tidskrift återge vi ovanstående bild, illustrerande ett nyligen inträffat dylikt "skandaluppträde" som visserligen ännu så länge mera hör till sällsyntheterna i Kurfürstendamm. Förloppet var följande:

D e n a s i a t i s k a b a n k i r e n: — Vad faller dig in, din drummel! Vet du inte att den här gatan är förbjuden att beträda för kringstrykare!

A r b e t a r e n svarade med att presentera sitt visitkort under näsan på ökenvandraren.

Slutet på affären blev ett års fängelse för den tyska arbetaren för "våld å person".

TYSKLANDS KOMMUNISTER BÖRJA FÅ DET TRANGT!

Nya strider mellan kommunister och poliser rapporteras från Berlin. Häromaftonen kom det till svårartade sammanstötningar i det inre av staden samt de västra stadsdelarna vid Kurfürstendamm. Medan kravallerna vid Kurfürstendamm (judesocietetens eget högkvarter!) genom polisens snabba ingripande genast kunde nedslås, fick tumulten i den inre staden en betydligt större omfattning innan det lyckades polisen att skingra kommunisterna och häkta ledarna.

Uppträdena började utanför Vorwärts hus, där ett par stora skyltfönster blevo inslagna. En stor skara demonstranter drog därefter via Leipziger- och Friedrichstrasse till Unter den Linden. På vägen antastade de gatutrafikanter och hejdade några bilar. En polisman slogs till marken och misshandlades svårt.

•

Tydligen som ett svar på kommunisternas mindre goda omdöme att visa sig i det "fridlysta" Kurfürstendamm, riktade Berlinpolisen följande dag ett stort slag mot själva deras högkvarter, Karl Liebknechthaus vid Bülowplatz. En noggrann undersökning av husets alla lokaler företogs av 140 detektiver, under det att över 100 polismän spärrade de närliggande gatorna. Denna pågick från kl. 10,30 f. m. till kl. 2 e. m. och resulterade i att två lastbilar med beslagtagna dokument kördes till polispresidiet. De beslagtagna papperen, som nu granskas, äro flygblad för propaganda inom riksvärn och polis samt ett omfattande material från den förbjudna organisationen Roter Frontkämpferbund. Inom själva kommunistcentralen blevo 10 personer anhållna, då de sökte hindra detektiverna i deras arbete.

Under razzian strömmade stora massor kommunister och arbetslösa till platsen, varför polisen oupphörligen måste ingripa för att skingra mängden. Ett flertal anhållanden företogos. Efter undersökningens slut hissades sovjetflaggan på huset, och massan uppstämde Internationalen. Under hela eftermiddagen förekommo sedan sammanstötningar mellan polis och kommunister, som ville taga hämnd för razzian.

•

Berlinpolisen har vidare inlett en omfattande aktion mot "antifascistiska" organisationer i Berlin och riket. En organisationer i Berlin och riket, varvid en mängd material beslagtogs. Härav framgår, att en del kommunistiska attentat, som sista tiden förövats i Tyskland, härrört från de "antifascistiska" organisationerna, som äro att betrakta som illegala efterföljare av det upplösta kommunistiska Röda frontekämpeförbundet.

Polispresidenten i Berlin har utfärdat förbud mot samtliga antifascistiska organisationer, vilka upplösts och vilkas förmögenheter beslagtagits.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur senaste numrens innehåll:

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programartikel. (N:r 191.)
La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. v. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Folkstammens bevarande. Av professorn Almquist. (N:r 199.)
Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)
Arbetarakademien. Av rektorn d:r Berggren-Vuorenrinne. (N:r 206.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

SANKT SEKRETESS.

Den satirisk-politiska "Blinkfyren" i H:fors har med anledning av Laber-skandalen rimmat följande:

F ö r s t a m i n i s t e r n:

Nyss vår prestige med storm
hotats av fallet Laber.
Pressen re'n skrek med gorm
på sekretessreform.

A n d r a m i n i s t e r n:

Men denna Laber-storm
mojnat till laber kultje,
om "sekretessreform"
hörs ej mer pressens gorm.

T r e d j e m i n i s t e r n:

Maktens behag i fred
njuta vi kandelabert:
Laber har bäddats ned —
och alla papper med.

S e p i a.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Generalkonsul N a t h a n H e y m a n ser sin lovande lille Jakob sitta och räkna och spörjer honom:

— Min dire son, vat kalkylerer du?

— Fader, jak räkner ut, vad vi skulle have att lyfta med ränte på ränte, om fader Abraham satt in ett öre på banken för vår räkning.

— För Aprahams, Isaks och Jakobs väl skull, så säg ej summan, min son, jak schkulle vare fertig å förbanne vår schtore schtamfar!

M o r i t z F r ä n c k e l (klippande kuponger): — Hon älsker mik . . . älsker icke . . . älsker . . . älsker icke! Ack, då måste jak skaffe mik en kupong till!

O b a d j a H e c k s c h e r hade förlorat penningar på en affär, vilket grämde honom så, att han en dag gick och hängde sig i spjällsnöret. Men så kom Jacob Schück i grevens tid och skar ned honom. Då Obadja åter började komma till livs, skrek han utom sig av förbittring:

— Är du förbannad Jacob, schkall du ferschtöre det nye schpjällschnöret. Varför knöt du inte upp knuten i schtället för att skäre den av. Betale mik nu mans tie öre för schneret.

REVOLUTION I "VALHALLAVÄGS-PARTIET".

Vår stora fascisthertig tycks, om man får tro tidningarna, snart komma att få dela kumpanen Kilboms underbara öde — att i revolutionens tecken av de sina vräkas ut på gatan. En vacker dag blir det sannolikt polisens lott att i likhet med vad som skedde i Kilbomnens parti rycka ut till försvar för den partidiktatoriska härligheten. Den av revolutionärerna så förkättrade polisen är allt bra att ha ibland!

Enligt vad från olika håll försports hade oppositionen mot "hertigen" på sista tiden tagit sig synnerligen elakartade former; på allt fler håll har man uppsagt honom tro och lydnad. Det artar sig till ingenting mindre än ren revolution inom den svenska fascismen eller som den numera kallar sig "nationalsocialismen". (När man inte lyckas komma fram på den ena vägen, så proberar man den andra!) I den situationen var det "hertigen" lät intervjua sig av den närstående Bonniers Dagens Nyheter, där han tillbakavisade allt talet om revolution mot honom som löjligt tal. I Vidi hävdas emellertid att "fascisterna" redan äro färdiga med sin hertig och att hans avsättning endast är en tidsfråga. Man avvaktar med spänning sakens vidare utveckling.

JUDISKA "KULTURUPPKÖPARE" HÄRJA LANDSBYGDEN.

Sedan någon tid pågår en kännbar invasion i Hälsingland av kulturföremålsuppköpande judar, som med lock och pock söka förmå befolkningen, framförallt de utarmade bönderna, att mot lägre eller högre ersättning, avyttra de mest intressanta och värdefulla saker, särskilt familjeklenoder av silver. På sina håll ha uppköparna härjat fritt och i många hem har allt av värde skingrats.

Enligt vad fru Stina Rodenstam i Hudiksvall, ordförande i övre Hälsinglands hemslöjdsförening, upplyser ha massor av uppköpare genomströvat socknarna. De annonsera i ortspressen att de träffas på gästgivaregårdar, där de sedan samla åt sig oskattbara värden av gammal kultur. Ofta uppträda de judiska köparna efter dödsfall och vid auktioner, där silversaker av gammalt ursprung, antika möbler, gammalt porslin o. s. v. utbjudas till salu. Större delen av de inköpta föremålen ha sannolikt förts till utlandet, där de äro begärligare än här hemma.

"DEN FÖRFÖLJDE TROTSKIJ."

En av Bronstein-Trotskijs döttrar har avlidit i ett ryskt statsfängelse. En annan av den fördrivne f. d. kommunistledarens döttrar blev för några dagar sedan arresterad på order av Stalin, vilken känt sig upprörd över den kritik, Trotskij riktat mot honom i sina memoarer. En budbärare, som skulle ha överbringat ett skriftligt meddelande från Trotskij till Radek, har överantvardats åt sovjetpolisen och skjutits.

KOMMUNISTPROPAGANDAN I GREKLAND.

Vid undersökningen av kommunistiska dokument, som för några dagar sedan beslagtogos av polisen, har det visat sig, att kommunisterna i Grekland för sin propaganda 1929 använt 1 ½ miljoner drakmer. Allmänna åklagaren har anklagat fem av de i går häktade kommunisterna för högförräderi.

VID FRAGORNAS PORT.

— Varför har finska operan tagit Aron till regissör?

— Antagligen därför, att Moses inte var w i l l i'. Eller också vågade man inte taga Moses.

— Moses?

— Ja — Moses Pergament förstås.

— Hur så?

— Nå, ett tu tre dra'r han till med en schlager och så ta'r han till fugan med fyrdubbla b'en! Och dessutom gör han helst tamburinmusik.

— Nåja. Men jag tycker i alla fall, att hoppet från Laban till Aron är väl långt.

— L a b e r skall du säga!

— Nåja. Jag tycker ändå, att man [illegible] bort försöka med Simeon.

— Simeon?

— Simeon Pergament, vet jag.

— Ä' du f—d? En operettentusiast som regissör för Finska Operan! För resten skall du säga S i m o n.

— Hm... jag säger helst fy Fazer!

— Nånå, nånå — ändan kröner verket.

B l i n k f y r e n.

Äventyrliga Ädlingar.

"BARON AV ÖSTERSJÖN"

Den gamla scotska ätten Cowan har flera gånger förlänats särskilda adelstitlar. Bekant är den gren, som genom mödernearv erhållit namnet Cowan-Stuart (med Stuart'ska vapnet krönt av en hertigkrona), och varav en kvinnlig medlem äktades av översten Kroll zu Trollehof-Würtemberg. En dennas dotter är stammor för den franska ätten Reedtz-Stuart (v. Mecklenburg). Härmed ha vi en anknytning till de Göthiska länderna. —

En fusilierkapten Walter Frederick Cowan från Alveston, Warwick begåvades 1871 av sin hustru Frances-Anne-Henrysdaughter Lucas från Glan-yr-Afon, Brecon, med en pilt, som kristnades med namnet Walter. Pojken växte upp och ägnade sig i sinom tid åt soldatyrket. Han var med vid Brass river 1895, i Benin 1897, på Nilflottiljen och i Sudan 1898-9 och förtjänade därvid D. S. O. Sedan var han 1900—1910 generalerna Kitchener's och Robert's marinadjutant i S. Africa, och dekorerades 1904 med M. V. O. samt blev captain 1907. Han hade 1901 gift sig med miss Catherine Cayley (som skänkt honom en dotter).

Under världskriget närvar han i slaget vid Skagerak 1916, var 1917-18 kungens adjutant samt fick sistnämnda år rearadmirals titel. Han var 1919-20 chef för 1:st Light cruiser squadron och de marina stridskrafterna i Östersjön.

Till erinran om denna tjänstgöring adlades han 28. 1. 1921 med titeln "baronet of the Baltic". Han var 1921-22 chef för Atlantflottans Battle cruiser squadron, och blev viceadmiral 1923. Vidare var han 1925-26 kustchef för Scotland, och 1926-28 chef för N. Americ. och West Ind. stationen, med admiralsrang från 1927.

Han var även rysk Anna-riddare och adelsman. På vissa håll har man funnit det något oförskämt av England att till en av sina undersåtar förläna titeln "baron av Östersjön", eftersom denna fordom Svenska insjö ej skvalpar mot någon engelsk strand. Förut hade engelska regeringen instiktat en Baltic medal of 1854-5 att bäras i Svenskt band: gult med blå kanter. Samma band brukas till den distinktion, som tillkommer alla fartygsbefälhavare i Östersjön, och dit hör ju onekligen också Sir Cowan. Hur vore det, om vi skulle förarga de engelska utbördingarna med att åt alla våra Eystrasaltskeppare ge titeln "friherre av Östersjön". Friherre och fribrytare kan ju komma på ett ut. T. o. m. om det gäller en engelsk amiral.

UTLAND-SVENSKAR!

Gör bruk av utlandens Svenska banker, affärer, resebyråer.

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 9(209) FREDAGEN DEN 28 FEBRUARI 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Återigen har fariséerna fått en klatsch av den ädlige komministern i Ladugårdslandes socken. En välförtjänad klatsch. Han påpekar, att lagbrytarnes antal blir allt större. Vilket stämmer. En bekräftelse härå fingo vi, genom en just mottagen epistel från Syndastaden vid Sundet. Redan H. K. H. prins Hamlet av Danmark lär ha sagt att det är something rotten i hans fädernesland, och den just pågående Plumprocessen tyder ej på någon förändring till det bättre. Bland millionsvindlaren Plums intimaste hejdukar var en greve Moltke, som nu stândar till ansvar. Utan att äga en enda aktie i Nordisk Trust C:o har han i aktieprotokollet representerat aktiemajoriteten med 2,650,000 kr. aktier. Nu låtsas han ej veta om saken. Fastän gjord till vice president i en av de i den Plumska svindeln inblandade bankerna, förklarar han helt ogenerat att han "har ikke forstand på" hur transaktionerna tekniskt äro gjorda. Det kan man kalla en bankpresident i sin prydno. Månne det finns många styrelseledamöter av den sorten i våra banker och bolag?

*

Från Danmark meddelades vidare, att det nya kungsskeppet, som beställts för 1.300.000 kronor, skall komma att kosta 250,000 kr. mer, om det utföres i beräknad storlek, så att kungen kan använda det på resor till Island och Grönland. Försvarsministern är nu av den uppfattningen att skutan görs så stor den kan bli för de beviljade 1,300,000 kronorna, Sedan får kungen klara sig bäst han kan. Hur stora voro månne de vikingadrakar, varmed våra förfäder beseglade världshaven? Hur många millioner kostade ett drakskepp?, Det faller oss ej ett ögonblick in, att danske kungen skulle vara mindre duktig än vikingarna, och vi föreslå därför, att han får en båt av den typ hans företrädare på tronen använde vid pass år 930 på rutten Köpenhavn—Rejkjavik.

*

Från Berlin meddelas, att förläggarbröderna Ullstein råkat i den ulliga kalufsen på varandra. Rabaldret började med att äldste brodern Franz gifte sig med en av förlagets kvinnliga resekorrespondenter. Vilket förargade de ogifta bröderna till den grad, att de petade honom från generaldirektörsposten i bolaget. Nu har det blivit en skandallös process, som är allmänna samtalsämnet i synagogan. Broder Franz hustru beskylles av bröderna för att ha drivit politisk spionage i utlandet. Och broder Franz påstår att bröderna spionerat på hans gemål med tillhjälp av en illa anskriven tysk journalist i Paris. Skandalen förlorar intet av sin pikanta krydda genom påpekandet att herrarna Ullstein äro ej blott ras- och trosfränder till herrarna Bonnier men bakom kulisserna även dessas "kooperatörer."

*

I England går det också hett till för närvarande. Den presbyterianska kyrkan bekämpar med alla till buds stående medel den spiritistiska rörelsen. England har redan 500 spiritistsamfund, organiserade som envar annan kyrka, och deras ledare döpa, viga och begrava folk, alldeles som andra präster. Detta förstå vi icke. Om det är något bevänt med spritismen behövdes väl inga lekamliga präster. De prästerliga förrättningarna kunde i logikens namn utföras av andarna. Det är ju bara att knacka ett slag, så komma dussintal av hädangångna prelater och trängas vid dopfunterna och gravarna. Vilken succes skulle det ej göra i bladen att kunna meddela att "vigseln förrättades av fil. magister Martin J. Luther ..."

De engelska pastorernas stenkastning mot spiritismen besvaras av dessa rätt kraftigt. Bland annat har den bekante mr Swaffer i Daily Express sagt att "den engelska kyrkan skulle låta bli stenkastningen, så länge det är ett faktum, att de kvarter i London, där bordellerna finnas, ägas av den presbyterianska kyrkan." Vi vänta nu, att ärkefadern Nathan i Uppsala yttrar sig om denna föga älskvärda beskyllning mot hans fariseiska bröder bakom Västersjön.

Pub Li Kan.

UR INNEHALLET:

Gud eller Belsebub? Ledande artikel.

Eriksgatan. Från Helsingfors—Helsingör. Av A. F. Aurelius.

Skydd mot bolsjevismen! Av riksdagsman P. E. Edberg.

Judas förföljelse mot riksdagsman Laurin.

Asiatiska Aristokrater.

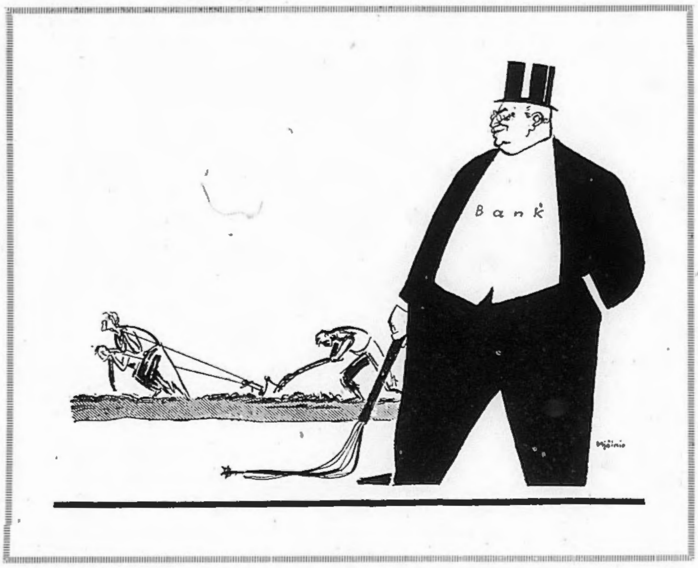

PARASITER — SE DÄR VAD I ÄREN EDRA ELÄNDIGA STACKARE!

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

MYSTIKEN KRING »KREDITKASSAN.»

Arbetarna vid Gloriaverken i Gävle ha beslutat att i skrivelse till arbetarrepresentanterna i riksdagen fästa deras uppmärksamhet på vissa förhållanden, som stå i samband med avvecklingen av Gloriaverken. Arbetarna anse en undersökning påkallad rörande Kreditkassans ställning till det lettiska anbudet (konsul Walléns) samt andra med försäljningen av företaget stående frågor.

*

Meddelandet härovan är i hög grad märkligt. Man erinre sig att riksdagsman Laurin, såsom dagstidningarna uttryckte sig, blev "grundligt åthutad" av riksdagen, när han vid kammarens fräna avfärdande av motionen om en undersökning av Kreditkassan djärvdes påstå, att allt inte skulle vara som det borde beträffande densamma. Hr L. erinrade samtidigt om att samma indignation som nu mötte honom i riksdagen när det gällde undersökning av Kreditkassan där gett sig tillkänna, när kravet på undersökning av Spritmonopolet första gången framfördes — ett yttrande som rent av tycktes slå ned som en skräckspridande bomb i den högvördiga församlingen. På sina håll beklagades, att talmannen ej med sin klubba hindrat honom från att uttala sina "otidigheter". Mot bakgrunden av dessa förhållanden framstår arbetarnas vid Gloriaverken ovannämnda aktion i en ganska sensationell dager.

För abbonenter i Stockholm att beakta!

Prenumeration å tidningen *NATIONEN* i Stockholm kan verkställas direkt å posten. Förbudet mot postprenumeration å tryckalsters utgivningsort gäller endast dagliga tidningar, alltså ej veckotidningen *NATIONEN*.

DE »REVOLTERANDE» BÖNDERNA.

Den demokratiska politiken i vårt land är i nnet framför allt inriktad på den svenska bondejordens överantvardande till det internationella judiska bankkapitalet samt den självägande bondeklassens förvandling till trälande slavar i samma "gudomliga" makts hand. Genom en skickligt avvägd negativ politik vis à vis jordbruket hade man under en följd av år lyckats tvinga jordbrukarna att för sina oundgängliga kreditbehovs tillgodoseende intill skorstenen förpanta sina ägande gårdar hos bankerna, tills tiden nu var inne att fullkomna verket.

Men de till ofrihet och slarveri dömda svenska bönderna djärvdes i det ögonblicket resa sig till motvärn. De möttes då emellertid som vi veta av demokratiens själva översteprästér, hebréerna Bonnier och Heckscher, med tillropet "Bort parasiter!" Hade jordbrukets folk funnit sig till rätta i alla tidigare våldföranden å sin frihet och rätt, skulle det, menade man, också denna gång foga sig. Men man kände ej den svenska bondens sanna natur!

När Parasitismen i egen hög person framträdde och kastade de svenska jordbrukarna den utmaningen i ansiktet "Bort parasiter!", gavs i själva verket samlingsparollen åt Sveriges bönder. I väldiga led sluta dessa nu upp kring det fosterländska banéret, till försvar för sin och svenska folkets frihet och rätt gentemot de diktatoriska inkräktarnas våldsregim. De voro nämligen, när det kom till stycket, ej hågade för evig slavtjänstgöring under Guldkalvens Herrar.

Ännu håller visserligen Förtryckaren slavpiskan stadigt i sin hand, hotande de tredskande med sina gisselslag, men hans härlighets dagar äro räknade. "Jordbrukareriksdagen" är blott inledningen till vad komma skall — de svenska böndernas allmänna uppvaknande. Herrar Bonnier och Järte ta fel, när de tro sig kunna bemästra denna händelseutveckling. De härskandes sjuka samvete reagerar under dessa dagar under rent tragikomiska former. Man orerar om böndernas "revoltering". Men "parasiterna" fullfölja lugnt sin uppmarsch, oberörda av de våldsamma utfallen, hatet och skrina som eka emot dem från "fria" pressen. Ty de veta sig företräda en rättvis sak och ha därför ingen anledning vika från den väg de inslagit.

PRENUMERERA Å NATIONEN!

PRIS: 25 ÖRE

DEN 28 FEBRUARI.

GUD ELLER BELSEBUB?

Den som företar sig att närmare studera tidens händelser skall finna, att dessa i stort bottna i förhållanden av religiös natur. Vad som uppenbarar sig för våra ögon är blott en reflex på ytan av den väldiga brottningsstrid som på djupet utkämpas mellan det Goda och Ondas andeväsen, förkroppsligade framför allt i de kristna och judiska religionerna samt de varandra motsatta världssystem dessa företräda.

När det efter världsherravälde trängtande judafolket ej såg sig i stånd att utrota Kristi lära och Samfund, gick det in för desammas förvanskande och utnyttjande för sina gudsfientliga planer. Den i samklang med den judiska religionsfilosofien tillrättalagda kristendomen kom sålunda att tjäna hebreerna som ett medel i deras universiella kolonisationsarbete. I missionärernas fotspår följde de kapitalistiska exploatörerna. Folkens ägodelar, styrelse- och maktbefogenheter överflyttades efter hand runt omkring i "de utvaldas" händer. Allt gick efter beräkning. 1914 års världskrig skulle fullkomna verket och bereda terrängen för "den stora revolutionen", varmedels Israel hoppades i ett enda slag kunna omgestalta världen till ett enda rike i enlighet med Sions Vises program. Vi känna utvecklingens vidare gång. Experimentet inleddes i Ryssland, där en utvald skara "tappra" israeliter under namn av "proletariatets diktatur" etablerade sig som styresmän och proklamerade Antikrists världsvälde. I över ett årtionde kämpade den västerländska kristenheten en förtvivlad kamp i det tysta mot den antikristliga bolsjevismen, som hotade att dränka världen i blod. Med uppbjudande av all sin moraliska kraft lyckades det även intills nu folken att mostå den diaboliska påfrestningen.

Världen och mänskligheten lyda under gudomliga lagar, som det ej står i människornas makt att kullstörta. Därför nödgades det mot Gudomen revolterande Israel bevittna fåfängligheten i sin sataniska strävan. Det kallade Avgrundens makter till sitt bistånd i kampen mot den övriga mänskligheten. Väl hade det att börja med tillfredsställelsen se Antikrist inta maktens säte i det "pioniära" Ryssland,men dess makt räckte ej att i längden behärska hans rörelser. En dag sågo sig israeliterna såsom kast ställda utanför regeringskansliet, för att slutligen uppleva, hur Antikrists antireligiösa välde utvidgades till omfatta också deras "religion". Då fingo vi emellertid bevittna uppkomsten av den judisk-kristna alliansen mot det lössläppta antireligiösa Odjuret i Ryssland, som hotade hela mänskligheten med förstörelse.

Härmed var domen fälld över den fåfängliga världsfilosofi, Israel sedan årtusenden dyrkat och alltfort söker påtvinga människorna. Dess en gång slutna förbund med El Schaddai har i den tid vari vi leva resulterat i ett antigudligt välde av ohyggligaste slag. Det "andligen förstockade" folkets ledare ha blivit hörda över hövan i sina åkallanden av Lögnens Furste. Vad vi i dag uppleva är ett nytt vittnesbörd om det eviga beståndandet av Kristi predikade ord att endast sanningen o. det rena kärleksevangeliet kunna skapa en lyckligare tillvaro för människorna i tid och evighet. Den gudomliga gnistan i deras inre går icke — det borde sovjetherrarna redan sett — att utrota, den lever och skall evigt leva! Dess utveckling kan väl hejdas för en tid, men icke tillintetgöras.

Faran är nu emellertid över alla folk. I den stora avgörande striden skola alla tvingas ta ställning till det största av problem: Gud eller Antikrist? Vad Antikrist har att bjuda, de veta vi av Ryssland. I den övriga, namnkristna världen har han tack vare just judarna och deras så lidelsefullt predikade marxism redan lyckats erhålla ett starkt grepp. För de folk som vilja leva gäller det att äntligen frigöra sig ur det antigudliga Judas våld och i anda anamma det sanna, kristna kärleks- och broderskapsevangeliet. Den stora avgörande strid som nu står gäller ej mindre Gud — Juda än Gud — Belsebub?

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag.

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:—

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

PRESSKONSERTEN

REGERINGENS JORDBRUKSPROPOSITION

har, såsom kunnat väntas, mötts av indignerade protester i de exclusivt israelitiskt inställda "folkliga" organen. Engbergs Socialdemokraten och Bonniers Dag. Nyheter gå under samma ledarerubrik "Handsken är kastad" (rubrikens formulering månne avtalad?) till storms mot det "reaktionära" programmet, som av de begge frihetshjältarna karaktäriseras som "en utmaning mot demokratien och riksdagsmajoriteten." Studerar man närmare de pompösa ledarna frapperas man emellertid av en sällspord brist på sakliga och bärande argument. Det är idel löst prat som där bjudes, ehuru knappast av den art att det kan ha utsikter att dupera någon fördomsfri människa.

Hr Engberg sammanfattar i *Socialdemokraten* (s.) sin uppfattning i de orden:

Regeringen har givit sig den agrariska desperadopolitiken helt i våld. Den har slungat en öppen utmaning åt riksdagsmajoriteten. Den vill strid — en strid om vars utgång intet tvivel kan råda ens på regeringshåll.

Herr Engberg hyser som man finner inga tvivel rörande utgången av striden kring tullpropositionen. Vi unna honom illusionen! Någon saklig motivering för beskyllningen mot regeringen att vilja "utmana demokratien" presterar han dock ej — av det enkla skälet att han är totalt inkompetent på gebitet. Men med storståtliga ord kommer man långt i denna värld, vet han av erfarenhet.

Den tappert körda satsen "små och stora jordbrukare ha olika intressen" imponerar inte längre. Men hur skulle det vara, om riksdagen beviljade hr. Engberg plus en en hel del andra "jordbrukssakkunniga folkliga" parlamentariker – hr Anders Örne inbegripen — en tids semester från politiken för idkande av praktiska jordbruksstudier? Det skulle säkert göra både dem och riksdagens anseende gott!

Herr Bonniers husorgan *Dagens Nyheter* (l.) kommenterar regeringspropositionen med följande ord:

Regeringen har gett sig protektionismen i våld. Dess stora jordbruksproposition är en handske kastad mot den frihandelsvänliga riksdagsmajoriteten. (Jfr uttalandet i broderorganet Socialdemokraten ovan!) Den utgör den allvarligaste attack som sedan 1921 års industritulloffensiv riktats mot den förda handels- och näringspolitiken i detta land. Hr Lindman har tydligen släppt varje tanke på att lösa jordbrukets hjälpfråga i samförståndets anda. När han och hans regering nu gå fram i tullförhöjningarnas och inmalningstvångets tecken blåsa de upp en strid som måste få vittgående konsekvenser för hela vår politiska och ekonomiska utveckling under kommande år.

Gärna skall medges att jordbruksministerns ställning till inmalningstvånget i ett avseende fördelaktigt skiljer sig från jordbruksutredningens ursprungliga förslag. Han tager nämligen direkt avstånd från den tanken att tvångets ändamål skall vara att generellt säkerställa den inhemska till brödsäd tjänliga veteskördens avsättning som människoföda. Men även detta avståndstagande är i grund och botten skäligen värdelöst när det ses mot bakgrunden av den motivering på vilken regeringens jordbruksprogram uppbyggts. Grundtanken i denna motivering är nämligen kort och gott att brödsädesodlingen här i landet till varje pris bör bibehållas i ungefär sin nuvarande omfattning.

Vad småbrukarna själva (vilkas intresse ju Bonniers D. N. företräder!) säga härom kunde hr Johansson ha fått veta t. ex. i den bekanta (av Juda formulerade) Hörbyresolutionen, om han studerat densamma i stället för att nu falskeligen inräkna den bland de Laurin-Wallénska mötesuttalandena. Redan på propositionens första sidor åberopar jordbruksministern det Laurin-Wallénska Uppsalamötet i höstas som den ursprungliga tillskyndaren av vad i fortsättningen serveras. Detta faktum är symptomatiskt. Regeringen har ryckts med av de primitiva protektionistagitatorerna.

Sällan såg man svassande rubriker så illa passa ihop med artikelinnehållet som i de här relaterade "ledarna" i hrr Engbergs och Bonniers husorgan. De stora orden förmå icke dölja, att vederbörande potentater äro höggradigt nervösa inför den folkopinion som vid sidan av deras konstruerade anti-svenska är under uppsegling i Sveriges land.

"Frisinnade" förbudsgeneralen Ekmans "kristliga" (läs judiska!) organ *Svenska Morgonbladet* (f.) underkänner naturligtvis av princip regeringsförslaget. Allt som icke stammar från ifrågavarande potentat är ju oacceptabelt! Det illustra bladet skriver:

Som ett totalomdöme om förslaget kan redan nu sägas, att det icke är sådant, att det kommer att av riksdagen accepteras. Regeringen har haft ett stort tillfälle att höja jordbruksfrågorna ovan partistriderna och samla alla dem, som vilja komma jordbruket till hjälp, på enig front. Den har dock ej velat begagna detta tillfälle utan i stället följt de rådgivare, som till varje pris velat göra jordbrukskrisen till en stridsfråga partierna emellan.

Höja jordbruksfrågorna över partierna! När såg man hr. Carl Gustaf Ekman höja en fråga ovan partierna?

RIKSDAGEN OCH UPPRORSPROPAGANDAN.

Som ett "viktigt reformuppslag" karaktäriserar *Lunds Dagblad (h.)* riksdagsman Edbergs motionsvis framförda förslag om en utredning i syfte att komma den samhällsomstörtande propagandan till livs. Tidningen skriver:

Detta är ett ord i rätt tid. Man kan icke nog förvåna sig över, att statmakterna låtit denna propaganda utveckla sig så fritt som skett och låtit den antaga proportioner, som i närvarande stund hota vårt gamla samhälles bestånd. Förklaringen är emellertid att söka i den olyckliga omständigheten, att de demokratiska partierna under ett par decennier mestadels innehaft makten i riksdagen och besatt taburetterna. I de kretsarna har man icke känt sig särdeles besvärad av denna propaganda och har f. ö. icke vågat ingripa för att icke rubba sin egen maktställning eller stöta mer eller mindre öppna bundsförvanter för huvudet.

Dess värre är det väl icke troligt, att hr Edberg får Andra kammaren med sig på förslaget, vilket närmast kommer an på de folkfrisinnades hållning. Hr Ekman och hans kumpaner befinna sig som bekant på glid mot det socialistiskt-kommunistiska partiet, och det kan därför befaras, att hans parti undandrar hr Edberg sitt stöd. Det skall emellertid bliva av stort intresse att se, hur därmed kommer att ske. Om de folkfrisinnade verkligen fälla motionen ha de därmed inför hela nationen demonstrerat sitt beroende av det socialistiskt-kommunistiska partiet och sin redobogenhet att gå dettas ärenden. Härmed skulle onekligen luften icke så litet klarna, och både av detta skäl och framför allt med anledning av motionens goda syfte och innebörd komma dess öden att följas med intresse från allmänhetens sida.

Även om man ej precis kan dela tidningens förklaring till statsmaktens uraktlåtenhet att i denna sak handla, måste man helt instämma i dess uttalande om den Edbergska motionens behjärtansvärdhet. Det skall helt visst bli intressant att erfara riksdagspartiernas ställningstagande. Författaren i L. D. utgår tydligen ifrån, att högerns ståndpunkt är självklar, vilket vi dock knappast skulle tro. Vad de "frisinnade" och "liberala" partigeneralerna, hrr Ekman och Löfgren, angår, är dessas allmänna politiska inställning för väl känd och bevittnad för att man skulle ha anledning förvänta sig några sympatier från deras sida för förslaget. L. D. har emellertid rätt uti, att hr Edbergs motion skall verka hälsosamt uppklarande i fråga om den parlamentariska ställningen.

"JORDBRUKARERIKSDAGEN"

tyckes i alldeles sällspord grad ha irriterat herrarna i det kosmopolitiska presslägret. Det Bonnierska husorganet *Dagens Nyheter (l.)* ägnar detta böndernas senaste "tilltag" en ledare, vari bl. a. yttras:

Om regissörerna för den s. k. jordbruksriksdagen vilja uträtta något och vinna berömmelse därför, så måste det vara som pådrivare. Det låter kanske en smula hårt, men det är alldeles riktigt bedömt av professor Cassels (läs i detta sammanhang J ä r t e s!) organ att mötet är en "demagogisk tillställning" och att den tablå som där skall framföras ingår i ett politiskt intrigstycke vars trådar spunnits av tilltagsna händer.

En grupp outsiders med höga personliga aspirationer och amatörlättsinne i fråga om politiken har varit livligt verksam. Det sägs att hrr Laurin och Wallén tävla om äran att kallas bondetågrörelsens andlige fader. Deras ande svävar också över vattnet. Med Uppsalas mötes resolutioner i minnet måste anspråken på bondetåget ställas mycket högt ur protektionistisk synpunkt.

När de kommitterade försäkra att varje tanke på utomparlamentariskt inflytande på riksdagen är dem främmande, så tror man dem inte mer än jämnt. Vad är då meningen med det hela? Hade avsikten bara varit att upplysa om lantbefolkningens bekymmer, så borde man samlats minst en månad tidigare, medan utredningsarbetet ännu pågick. En uppvaktning i kanslihuset i början på mars verkar senkommen påminnelse — en illasinnad bedömare skulle kunna tolka den som ett klander mot regeringen och dess sätt att framställa läget inom jordbruket. Men man förstår utan svårighet att adressen är en annan och att syftet sträcker sig betydligt längre. De skola säga sin ofördgripliga mening om jordbrukshjälpens mål och medel, oberoende av vad man kommit eller kommer till för resultat i fackmässiga instanser och riksdagens utskott. Här skall ropas och resolveras! Om arrangörerna bekänna sin stora vördnad för "folkets röst", så innebär det ingenting annat än att de utan vidare identifiera nämnda röst med sin egen och att de ämna begagna ljudförstärkare i syfte att överrösta alla andra, i främsta rummet en del folkets förtroendemän vilka hysa en avvikande mening i saken.

Folkets röst är emellertid tämligen svårtydd för närvarande (!) och de som här ge sig ut för att vara den allmänna meningens härolder tala ett så uppenbart agitatoriskt språk att de omöjligen kunna vinna något förtroende. Riksdagen har ingen anledning att ta allt det på allvar som en tilltagsen skara folkmötesregissörer framföra på scenen. Den sortens teaterstycken skola bedömas efter sin rätta art. De äro avsedda att öva påtryckning och de böra i samma mån lämnas obeaktade. Kommunister och socialdemokrater ha flera gånger fått veta att det inte lönar sig att söka påverka riksdagen på utomparlamentarisk väg(!). Samtliga s. k. borgerliga partier ha därutinnan företrätt en och samma mening. Det vore inte bara egendomligt, utan direkt komprometterande, om

(Forts. å sid. 5.)

RES MED SVENSKA
båtar och aeroplan, och använd dem för alla transporter! Försäkra i Svenska bolag!

Hälsa först

och främst. Den som sätter värde på en god hälsa bör se till att magen fungerar oklanderligt. Genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin* håller man magen och tarmarna fria från osunda rester och samlingar. Det renar effektivt blodet och företager en grundlig invärtes rengöring. Börja redan i dag en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin.* Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

ERIKSGATAN.

ANTECKNINGAR UNDER EN AUTOMOBILTUR FRÅN HELSINGFORS TILL HELSINGÖR.

Av A. F. AURELIUS.

GENOM FINLAND.

Klockan 10 på morgonen körde Reo fram utanför jägaröversten Petrelii villa i Grankulla. Jag satt upp vid sidan av artillerikaptenen Hasselquist-Karimo, och vi rullade iväg västerut genom ett landskap, som föga skiljer sig från Östanstångs. Kanske är nylandsnaturen något fattigare, men eljes kan man lika gärna tro sig fara fram i Sverige. Vägen går genom omväxlande svensk- och finskspråkiga socknar. Somligstädes förstår man ej ett ord finska. De gamla gråstenskyrkorna härstamma i allmänhet från Svea rikes katolska tid. Alltemellanåt svor kaptenen långa eder över de finska landsvägarnas uselhet, men vi höllo dock så god fart, att Reo gick varm och måste stå och svalna några gånger ... Vi passerade Pojo, som jag nu återsåg efter 15 år. Föregående besök gällde familjen Boije's Gäddnäs, men nu rullade vi förbi alla bekanta herrgårdar. De dåliga vägarna och de många uppehållen gjorde att vi först efter mörkrets inbrott fingo sikte på Åbo, den gamla svenskfinska huvudstaden. —

Följande dag gjorde jag ett hastigt besök hos intendenten Konov i Auralinna. Borgen torde först ha grundats av S. Erik Jedvardsson. Flera andra Sveakonungar med namnet Erik ha sedan besökt slottet vid Aurajoki. Senast var det Erik Gustavsson Vase, som här satt i fängelse.

Namnet Erik sammanhänger sålunda intimt med Åbo. Slottsbacken lär tidigast hetat Auratomta, varefter namnet Aurelius alltemellanåt tagits.

På kvällen gingo vi ombord å Oihonna, på vars fördäck Reo redan stod gott fastmakad. Tack vare en väl arrangerad månbelysning blev utfärden riktigt vacker. Det sista man ser av Åbo är det å en dominerande höjd målplacerade tukthuset. —

GENOM SVEA RIKE.

Tredje dagen. Vi hade beställt väckning för att få njuta av den enastående infarten genom Roddelagens skärgårdar. Det blev ingen besvikelse. Kaptenen och hans hustru, som gjorde sin första Sverigetur, försäkrade, att de nog hört talas om Stockholms skönhet, men att verkligheten överglänste alla förväntningar. Solen kom just upp bakom oss då staden blev synlig. Tornspetsarna glänste som av guld, och jag måste erkänna, att jag aldrig sett Venezia eller Stambul i vackrare dager.

Vid Skeppsbron mötte löjtnanten Toll som ombud från Svenska Trafikförbundet, och sedan Reo hissats ned på terra firma och alla tullformaliteter klarats, kunde vi sätta kurs på hotellet. — — —

Utelämnande beskrivningen av den kungliga Svenska huvudstadens många sevärdheter, vill jag blott nämna något om en tur till Sko, varåt vi ägnade en hel dag. För resten höll den på att bli vår sista. Vi körde utan kedjor, och då kaptenen bromsade i en krök, svängde Reo helt lättsinnigt runt på den hala vägen. Jag väntade att kupén skulle välta i en vattensamling, men lyckligtvis stannade den lika fort som den börjat, och innan vi hunnit reflektera över hur det hela gått till, stodo vi med stäven hemåtvänd. Emellertid kommo vi fram till Sigtuna, där vi händelsevis mötte kronprinsen och ärkebiskopen. Sedan kaptenen tecknat av byns gamla domkyrka, foro vi vidare till Sko slott för att skärskåda de tyska ting, som generalen Wrangel rövat under sina strövtåg i Centraleuropa.

Återvägen togo vi genom Gran förbi Rosersberg, som jag visst ägt någon gång på 80-talet men ej sedan dess återsett förrän nu. På kvällen voro vi åter i Stockholm.

— — —

Avfärden från huvudstaden ägde rum en solig söndagsmorgon. Första anhalten var vid Botkyrka, vars katolska interiör väckte kaptenens intresse. Sedan stannade vi ej förrän i Nyköping, för att göra en hastig visit på ruinerna av dess under medeltiden så mäktiga Hus. Efter att ha druckit té i Standard hotel, rullade vi vidare mot sydväst.

GENOM Ö. GÖTHA RIKE.

Strax efter Stavsjö kommer man till Ö. Götha gränssten med dess symboliska gripvapen. När Svea rikes kungar fordom redo sin Eriksgata, möttes de här av östgotherna. Dessa lära redan under hedenhös varit ett stolt släkte, som mött kungen med en fråga, hur han haft det *"bakom Kolmården"*.

Något längre fram saktade vi farten för att kasta en blick på Krokeks gamla johanniterkloster, och vid Ansgarshäll gjorde vi det obligatoriska uppehållet för att enligt kunglig sed få en första bild av det präktiga Ö. Göthariket. Kaptenen, som redan läst den Swartzska Kålmårdsskildringen i denna tidning, var förberedd på det bästa, men muttrade nu en lång sats på finska, betydande ungefär detsamma som "fan och hans farfar". Enligt hans frus förklaring är det det finska idiomets superlativaste uttryck för beundran. Gud vet, om jag förresten ej själv finner Kolmårdspanoramat skönare än alla spanska och grekiska utsikter.

Norrköping passerade vi utan att stanna och först i Söderköping fick Reo gå till vila för natten. I hotelltrappan möttes vi av en praktfull procession av festklädda herrar dekorerade med storkors och kommendörsband samt med standarbärare i teten. Jag sökte förgäves förmå kaptenen att hålla ett tacksägelsetal för uppmärksamheten. Det visade sig vara en mystisk orden, som höll sitt årliga riddarkapitel. Det hjälpsamma sällskapet gjorde under en stor del av natten allt vad i dess förmåga stod för att genom sång och dansmusik hålla oss vakna. —

Andra dagen ingick med en lika strålande sol. Medan Reo tinade upp, beskådade vi Östgothernas forna huvudstad. Kaptenskan var förtjust och skulle gärna velat slå sig ned här för en längre tid. Vid 11-tiden körde vi emellertid västerut förbi Husby, Skärkind och Törnevalla och kommo till Linköping i läglig tid för att spisa lunch. Den finska flaggan på bilen ådrog sig så pass mycket uppmärksamhet att vi rätt ogenerade kunde skratta åt Folke Fyllbytta utanför Stora hotellet. Vi voro ense om, att skulptören alldeles utmärkt lyckats i sin strävan att återge kungastamfaderns hemfärd från krogen.

— Hästen är tydligen också full, — anmärkte en nykter odalman, som råkat höra mina förklaringar.

Mera uppbyggelse funno vi i den gamla katolska Peterpaulkatedralen, där mina finska vänner särskilt intresserade sig för en f. d. Åbobisps gravmonument.

Från katedralstaden togo vi vägen åt Slaka och gästade efter vartannat de gamla riddargodsen Aska, Brötjestad och Berga. I Brötjestad besågo vi en fullkomligt unik samling oljemålningar av den lettiske skriftställaren och konstnären Pajkull-Eewins, som flera gånger gästat här efter sitt avsked ur diplomattjänsten.

På grund av den myckna förplägningen kommo vi denna afton ej längre än till Mjölby. —

Även tredje dagen var solig. Vårt första besök gällde Bjälbo. En mötande bonddräng avritades av kaptenen och etiketterades såsom "ättling av jarlen Birger Månsson Folkunge".

På vidarefärden råkade Reo få en skruv lös, och från vägkorset där Orlundavägen hopstöter med vägen Skenninge—Vadstena, måste vi telefonera efter bogsering in till staden. Eftersom reparationen tog en hel dag, hade vi god tid att genomvandra den heliga Birgitta Birgersdotters by. Herr Rogalin visade sin och Vasarnas borg, och på egen hand besågo vi den lilla bispgården och skinnaren Mårtens hus samt den ståtliga klosterkyrkan, som just firade sitt 500-års-jubileum.

Gammal är kyrkan, Herrens hus
står medan mänskoverk falla.
Tinnar så höga blivit grus;
än hennes klockor oss kalla,
kalla på gammal och på ung,
kalla på själ som trött och tung.
längtar till evig vila.

— — —

Fjärde dagen bjöd fortfarande på det härligaste östgötiska solsken. Förbi Starby körde vi med god fart söderut. Vid Ombergs sydände gjorde vi halt för att kasta en blick på Alvastra kloster och plocka med några träbitar från stenålderns enda kända nordeuropeiska pålbyggnad i Dags mosse. Sedan rullade vi vidare, förbi den plats där kungen Sverker, den östgötiske bondeättlingen, ihjälslogs av sin kusk. Från Ombergs sydsluttning har man ett det vackraste panorama man kan tänka sig.

Efter att ha passerat Ödeshög rastade vi vid Ö. Götharikets gräns. Medan vi frukosterade ur den medförda matkorgen, kunde vi förlusta blicken med den underbara utsikten över Vätterns djupblå vatten med V. Götland där bakom. Här i Ö. Götland heter det alltid att västgoterna bo "bakom Vättern". Redan som skolpojke var jag fullständigt betagen av denna utsikt, som jag sedan ej funnit överträffad vid Medelhavets rivieror. Eftersom kaptenen flera gånger upprepade den finska formel, som handlar om "fan och hans farfar", måste ju denna åsikt ha fog för sig.

GENOM SMÅLÄNDERNA.

Nästa anhalt var på lansvägen mitt för Brahehus, vars ruin införlivades med skizzboken. I Grenna drucko vi té i ett konditori fullt av körkarlar. Huskvarna intresserade oss i någon mån därför att Rydbergs förfäder, vapensmederna Frisk, här haft sitt arbete. Jönköping passerade vi utan att stanna. mer än som behövdes för att köpa en tändsticksask. Sedan vi kommit förbi Taberg, började snön bli besvärlig. På grund av vägarbeten körde vi en mindre väg, och då vi på densamma mötte en rad timmerforor, blev oss vägen för smal

Gör ett besök

i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.

CarlSandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

SE SVERIGE FÖRST
och sedan andra land! Låt Svenska Turistföreningen göra resplanen!

NATIONELL PRESS:

Berlin:	"Angriff."
Helsingfors:	"Blinkfyren".
München:	'Völkicher Beobachter'.
	"Weltkampf."
Nürnberg:	"Stürmer."
Oslo:	"National tidskrift."

NATIONALT TIDSSKRIFT

Keysersgt. 1, OSLO
Eneste antisemitiske publikation i Norge
Utkommer maanedlig
Pris til Sverige kr. 5: 84.

sett, jag har känt det ögonblick närma sig, då jag skulle kunna vid altarets fot svära evig trohet till en tillbedd maka. Men mannen, öm vid uttryckandet av sin lycka, måste ägna åt de känslor, som äro honom dyrbarast, ett övervakande så mycket uppmärksammare, ju livligare och mera passionerade de äro. Marie-Flore-Caroline jag reser härifrån, jag reser uan er." Mme de Loyville d'Auders smala fingrar tog brevet, som jag läst med hög röst; redan i de rader, som följde, hade uppenbarat sig ord av ödelagd kärlek, uttryck av hängiven ömhet. Jag förstod att den unga flickan icke ville höra dem återupplivade av en mänsklig röst.

Hon sade: Sr de Jarzè följde allt, så blint den pliktens bana, han utstakat åt sig: han lämnade slottet efter en upprörande scen, medförande porträttet av Marie-Flore-Caroline, vilket hon själv i hemlighet kopi-

erat och nu gav honom. Man erinrar sig att i det ögonblick, han steg till häst för att passera bron, hon sade till honom: "Skynda, dit ödet kallar er jag stannar här för att älska er och vänta på er. Ni skall återkomma, jag vet det; en kärlek, så fullkomlig som vår kan icke uttömmas genom avstånd; varken tid eller rum kan förstöra den. Min bror underrättar mig, att bakom er de vägar, som förbinda oss med världen, skola tillintetgöras, och att vi genom deras förstörelse skola bli isolerade som i en grav. Vad mig beträffar vet jag, att ni skall komma åter, och att alla hinder i er väg skola övervinnas den dag, då himmelen tillåter er att åter mottaga den ed, jag har givit er.

Chevaliern for med döden i hjärtat men utan svaghet. Min tant skilde sig från de övriga medlemmarna av familjen för att endast

men föll tillbaka, blottande den vita armen med dess rena och barnsliga kontur. Hon bar ett armband, och detta hade, infattat i guld, ett miniatyrporträtt, o. i detta igenkände jag Louis de Jarzé, denne Louis vilken jag liknade så mycket och på vilken jag för Marie-Flore Carolines skull var svartsjuk. En oöverlagd, plötsligt påkommen inre rörelse kom mig att fatta tag i denna ljuva arm, och då hon, förvånad, ryggade tillbaka, sade jag, kastande mig ner för hennes fötter:

— Jag är denne Louis de Jarzé, på vilken ni alla som genom ett underverk av kärlek och trohet ha väntat, betrakta mig, Marie-Flore Caroline, jämför mitt ansikte med detta porträtts och säg, om icke, denne Jarzé som älskade Dame de Loyville d'Auders och som ännu älskar henne, står framför er!

— O, himmel, utropade hon —

mankallande, avlägsnade kaptenen från Rouen. Genom Sr de Brimes bemedling kallades han därefter till krigsministeriet i Paris. Under det dessa händelser tilldrogo sig, återkom baron de Loyville d' Anders, sedan han gift sig med Dame de Marans, tillsammans med sin syster till chateau d' Anders och vidtog redan all förberedelser för att sätta sin plan, som han kallade "den inre emigrationen", i verkställighet och vilken bestod däri, att han skulle avskilja sig och sin familj från den yttre världen.

Men en afton fick man på bron, som då ännu fanns kvar se en ryttare, vilkens häst syntes uppgiven av trötthet. Sire de Jarzé, ty det var han, berättade om de händelser som följt på ceremonien av den 4 maj, utvecklade de faror, i vilken monarkien svävade och besvor min stamfader att avstå från sina iso-

och vi hamnade i vänstra diket. Smålänningarna voro emellertid hyggliga nog att med levande hästkrafter dra upp oss ur förnedringen. Ett stycke längre bort förvillade vi oss in på en väg, som slutade i en grusgrop, och hade ett fasligt besvär att vända mellan trädstammarna. Också denna gång sjönk Reo ned i en grop men lyckades äntligen ta sig upp igen sedan några kraftiga finska besvärjelseformler uttalats. Vid den stinkande Götaforsen kommo vi äntligen åter ut på Kungsvägen och nådde på aftonen Värnamo. Eftersom redan så goda föredömen som Birger Månsson Folkunge och Gustav Karlsson Vase övernattat i byn, beslöto vi ta in i stadens hotell. Kaptenen möttes av ett rent tragiskt meddelande: staden är — om man undantar Lagaån — fullständigt torrlagd. Hans förkrossade uppsyn lättades först sedan jag lyckats arrangera en interviev mellan honom och en "överste" i ett mörkrum vid sidan av matsalen. Så diskret är man ej i Finland. —

Femte dagens sol strålade lika bländande som de föregående. Vi körde vid österkusten av sjön Vidöstern och passerade strax söder om Tånnö gränsen mellan Jönköpings och Växiö län. I Traheryd dracks té och på skånska gränsen plockade vi av snökedjorna.

GENOM DE SKANDISKA GRÄNSMARKERNA.

Vägen genom N. V. Skåne är bra och långa stycken rak. Dock ser man mest bara plattland. En och annan upphöjning över marken ses visserligen, men kaptenen trodde dem vara konstgjorda "för att skräppa med". Vi anlände till Hälsingborg i lagom tid för att från hotell Continentals fönster se en "helsinges vacker solnedgång" bakom Sundet. Kaptenen försummade stadens övriga sevärdheter för att måla av densamma. Efter middagen gjorde jag en ensam tur till Kärnan för att från slottsterassen få ett sista skönhetsmättat intryck från Sverige. — — —

Den strålande solen räckte ej längre än till Svenska gränsen, och överfarten till Helsingör försiggick följande dag i trist och mulet väder. Hamlet mötte oss på danska stranden i skepnad av ett ombud för Dansk Auto Club, och sedan tullen klarerats körde vi mot Fredensborg och Frederiksborg. Sistnämnda borg spatserade vi hastigt genom utan att bli alltför imponerade av de många fula gubbarna och de tallösa vapensköldarna. Efter en frugal middag i Slottskrogen fortsatte vi resan. Det danska landskapet saknar enligt finska begrepp alla skönhetsvärden. Berg saknas helt och hållet, och "skogarna" äro bara små dungar. Över Hörsholm kommo vi ned till stranden. Vi kastade i förbifarten en blick på Hvidöre, den villino, som tills nyligen hyst en avhyst carica. I Hellerup körde vi ned i Hambroe allé för att göra visit hos en saiamesisk ingenjör. Efter att ha garagerat Reo, togo vi en taxi in till byn. Under middagen vid Runde Taarn och téet vid Fribedsstötten roade sig kaptenen med att avrita en del medlemmar av "familjen Christiansen" såsom han med ett generellt ord kallar landets infödingar.

Lördagen användes till att se på byn. Sedd med finska ögon gör den ett rätt källkborgerligt intryck. Kaptenskan gick och huttrade i det gråkalla vädret, trots sin finska päls.

På söndagsmorgonen togs Reo ut ur vagnboden och sedan vi druckit té någonstädes på Österbro, sattes kursen sydvart. Om fortsättningen på färden får man i sinom tid läsa i kaptenens finska resbok. Farvel!

A. F. AURELIUS.

Restaurant Foresta
LIDINGÖ Tel. Namnanrop.
Vackraste belägna Restaurant i Stockholms omgivning
Erkänt god mat. Humana priser.
Dans onsdag, lördag och söndag med utsträckt tid.
Regim: Robert Yngberg, Källarmästare.

Göteborg
Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19
Auktoriserad **Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar**

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1: — i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ABERG - STOCKHOLM 4

FRÅN SOVJET-PARADISET

LIVSMEDELSKRISEN FÖRVÄRRAS.

Livsmedelsbristen artar sig allt svårare i stora delar av paradiset. Myndigheterna i Moskva hava bestämt, att det skall vara minst 10 köttlösa dagar i månaden. Var tredje dag är det förbjudet att sälja kött i affärerna. Enligt sovjetpressen beror köttbristen på att bönderna slaktat ned sina besättningar och själva äta köttet. De vilja nämligen ej låta nationalisera besättningarna och övergå till statsjordbruken. Rapporter från Kaukasus ge vid handen, att fårhjordarna minskats med nästan 50 proc. under loppet av tre månader. Längs Volga ha bönderna också minskat husdjursbesättningarna kraftigt. I en del distrikt råder brist på hästar, varför man tvångsvis ålagt bönderna att själva släpa fram timret.

Med anledning av den rådande bristen på kött och spannmål i enskilda republiker och autonoma områden har förbud utfärdats mot utförsel av kreatur och spannmål från dessa områden. För avvärjande av den fara för städernas och industriområdenas livsmedelstillförsel, som härigenom uppstått, har Rykov i sin egenskap av chef för folkkommissariernas råd utfärdat en sträng förordning, vari av samtliga republiker inom Sovjetunionen kräves upphävandet av dessa förbud.

"TILL JORDBRUKSKOLLEKTIVISERINGENS FRÄMJANDE."

Sovjetregeringen har skickat ut tjugofem tusen arbetare till olika delar av de kollektiva jordbruksdistrikten för att bidraga till kollektiviseringens utveckling. Bland arbetarna befinna sig många jordbruksexperter, ingenjörer och agronomer. Även ett antal journalister, författare, konstnärer och skådespelartrupper ha medföljt de olika kontingenterna. I 54 distrikt utgivas särskilda tidskrifter för de kollektiva lantbruken.

Enligt senaste uppgifter finnas nu 96,700 kollektiva lantbruk, till vilka 46 procent av samtliga lantgårdar äro anslutna.

DÖDSSTRAFF FÖR TJUVERI OCH SKATTEFÖRSEELSER.

I Artjomovskij i Donetsområdet ha tvenne anställda vid fabriken Donsoda, som smugglat ut kvicksilver från fabriken samt sex privata köpmän som inköpt och försålt tjuvgodset ställts under åtal. Samtliga åtta huvudanklagade dömdes till döden och åtskilliga medanklagade erhöllo frihetsstraff, varierande mellan 6 och 10 år.

I byn Sjademka i Tambov-distriktet invånare av myndigheterna blivit bestraffade genom förmögenhetskonfiskation på grund av att de icke utlämnat tillräckligt stora spannmålskvantiteter. De båda prästerna blevo samtidigt häktade. Därpå samlades en mängd ortsbor utanför den lokala sovjets byggnad, slogo ut fönsterrutorna och krävde att de dömda skulle lösgivas och konfiskationsåtgärderna upphävas. Domstolen dömde de båda prästmännen liksom även anstiftarna av upploppet utanför bysovjeten att arkebuseras och samtliga övriga anklagade till längre frihetsstraff.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Som en enbart glädjande omständighet får väl inregistreras det faktum, att intresset bland de personer, som underkasta sig den nu för tiden verkligen både omfattande och krävande utbildningen till landstormsbefäl, är så stort, att de icke nöja sig med den ordinarie utbildningstiden. En av befälskurserna i Stockholm, för de initierade känd under beteckningen, L. O. K. III y — det är uttytt Landstormsofficerskurs, tredje omgången, yngre årskursen — har lyckats förmå sin populäre och avhallne instruktör, Kaptenen vid Kungl. Elfsborgs regemente, J. K. Lundén, att ställa sig till förfogande för en extrakurs under de annars övningsfria månaderna januari och februari, vilken kurs hade sin glans- och höjdpunkt i en fälttjänstövning, som i strålande solsken och härligt vinterväder avhölls i Tullingetrakten söndagen den 16 dennes.

Vad som gjorde övningen desto trevligare och mera givande var dels att Södertälje landstormsförening sände en kontingent pa omkring 10 man till densamma, dels att ett antal deltagare i andra landstormens utbildningskurser lockats deltaga, ej minst måhända av det faktum att de erhållit tillstånd få inräkna tiden för denna fälttjänstövning i det timantal de behöva inom egna kurser.

Alltnog, vid 9-tiden urlastades vid Tullinge såväl från Stockholm som från Södertälje ankommande kontingenter av grâklädda landstormsmän, som med sina gevär och ammunitionsgördlar sågo helt krigiska ut. Efter en stunds formell exercis —ett alltför sällsynt tillfälle att inte utnyttjas — började dagens första stridsövning. Det gällde här att med ett kompani, tillhörande ett arriärgarde och gående som vänster sidodetaschement under viss angiven tid försvara höjdpartiet vid Dalen (1 km. söder om Elvsta) mot en söderifrån anryckande fiende. Landstormslöjtnanten N. G. Kjellberg i Danderyds landstormsförening, som fick detta uppdrag, torde i huvudsak väl lyckats med sin uppgift. Endast det svåra utgåendet i ställningen skedde under någon hopklungning på högra flygeln, varav den lede fienden, förd av landstormslöjtnanten E. Rosander i Södertälje landstormsförening, påpassligt begagnade sig.

Efter en stund samlades dock vänner och fiender i bästa sämja vid Elfsta gård, där Södertälje landstormslottor ordnat ett sympatiskt fältmarketenteri med korv och kaffe. En stunds rast, en kortfattad kritik av 1. övningsmomentet, och så var man färdig att sätta i gång pa nytt med nästa stridsövning.

Hade det förut gällt försvar, så var det nu fråga om anfall. Landstormslöjtnanten G. Geijer i Södertälje landstormsförening förde nu kompaniet, vilket som höger sidodetaschement skulle framgå från Elfsta över näset mellan Tullinge- och Albysjöarna och taga det å detta näs' östra del belägna Flottsbro, som enligt ingångna rapporter hölls av ett svagt kompani.

Efter klara och rediga order satte sig kompaniet i marsch, grupperat på två linjer. Då det framkom på 2—300 meters håll från Flottsbro, fick det eld på sig av den försvarande styrkan, vilken eld med anmärkningsvärd snabbhet besvarades. Efter en av omständigheterna nödvändiggjord omgruppering av ett par plutoner gick Geijer till anfall mot bron, som också efter en stunds strider befann sig i hans besittning. Striden avblåstes nu, en kort kritik hölls av Kapten Lundén och samtliga begåvo sig därpå i grupper efter personligt val och smak ned på Tullingesjöns is, samt promenerade på densamma till den omkring 3 km. avlägsna Tullinge station.

Dock icke alla. Ty landstormslöjtnant Rosander hade inbjudit sin förening — Södertälje landstormsförening — samt sin kurs — ovanbemälta L. O. K. III y — att med Kapten Lundén som hedersgäst intaga en fältmässig middag i hans villa i Tullingesamhället. Nåja — m i d d a g var det i allra högsta grad, och var den f ä l t m ä s s i g, så önskar nog mången att ofta få ligga i fält. Med "fältmässig middag" menar man väl i allmänhet en icke allt för lukullisk måltid, med måhända vidbrända potatisar och utspisad med de bekvämligheter en skogsbacke kan erbjuda. Här serverades middagen för ett 20-tal personer inomhus och under sakkunnig assistans, övervakning och uppassning av några Södertälje landstormslottor, som fullväl visade, att deras kulinariska skicklighet ej enbart sträckte sig till korv och kaffe.

Under och efter middagen tog sig belåtenheten och glädjen hos de närvarande att ha blivit sammanförda, fått känna varandra på pulsen ute på fältet och få tillfälle bekanta sig en smula med landstormskamrater, som man ej så ofta råkar, uttryck i flera tal, både i bunden och obunden form, varjämte Kapten Lundén i ett välformat och hjärtevinnande tal dels framförde tacket till värdfolket, dels påpekade, att de dagar nu äro förbi, då den aktiva armén såg ned på landstormen som på en samling "beväpnade horder", utan att nu i stället denna betraktas som en ingalunda oväsentlig del av vårt fosterlands försvar.

Redan vid 21-tiden avreste de deltagande landstormsmännen till respektive hemorter, nöjda och glada åt sin dag och hysande den förhoppningen, att samövningar mellan olika städers och orters landstormsföreningar oftare än hittills mätte kunna komma till stånd till utbildningens främjande och för att säkra det slutliga målet: Fred och Frihet åt vårt Fosterland!

E. C. S.

leringsplaner för att stället tillsammans med honom skynda till konungens och drottningens hjälp, vilkas liv han ansåg vara hotade. Sr de Loyville d'Auders kände ännu livligt den orättvisa som kronan begått mot honom, da den vägrade honom de hedersbetygelser, som hans börd tillförsäkrade honom. Han tillbakavisade Sr de Jarzés förslag, men känslig för sin systers tårar, vilken såg sig för alltid skild från föremålet för sin kärlek, gav han henne sin tillåtelse att låta viga sig med chevaliern under det villkor att de stannade på slottet och gingo in på att med de övriga avspärra sig från yttervärlden.

De båda älskande levde några dagar i en dröm av himmelsk lycksalighet. Därefter blev Sr de Jarze mörk och dyster, och här får ni se den biljett, Sr de Loyville d'Auders en dag mottog från honom.

beten, fortsatte samma drömliv, iakttog samma väntan. I sin ordning mottog denna Marie-Flore Caroline hos sig ett litet barn, hennes brorsons dotter, vilkens inre och yttre skapnad hon formade efter sin, följaktligen efter honom ... den andres. I sin ordning nedlades hon i den grav, som ni såg, och den tredje Marie-Flore Caroline levde ensam i minnet och kulten av de andra, ända tills en ny niéce kunde följa tanten på labyrintens gångstigar, hjälpa henne i mjölkkammaren, spela på klavecinett, lära sig arian ur "Desertören", lära sig betrakta sjön under obestämda önskningar och liksom de andra vänta på Sire de Jarzé, chevaliern, på vilken de alla hava väntat, överflyttande på varandra denna drömbild.

Under intrycket av en omedveten blygsel höjde Marie-Flore Caroline sin hand, spetsarne på den vida är-

leva i denna paviljong. Hon kunde därifrån betrakta den plats, där Sr de Jarzè hade försvunnit för hennes ögon. Denna plats upphörde hon att betrakta endast för att kasta sina blickar på den klavecin, på vilken hon accompagnerade sig, då hon sjöng denna aria, som ni har hört och som ni tyckt om liksom han fordom älskade den. Hon intresserade sig också för sin brorsdotter, vilken liksom hon har namnet Marie Flore Caroline och vilkens uppfostran hon ville övervaka. Då hon vid mycket hög ålder dog och inneslutits i den grav, hon låtit uppföra, och varifrån man också ser sjön, hade hennes niéce till den grad antagit hennes anletsdrag så fullkomligt blivit henne lik i sätt och tankar, att man icke kunde få i sitt huvud, att den ena var död, eftersom den andra levde i hennes ställe, samtalade om samma saker, uträttade samma ar-

Marie-Flore-Caroline avbröt här sitt tal och öppnade en draglåda, ur vilken hon tog ett album.

— Betrakta, sade hon, dessa förtorkade blomblad, dessa blad, av vilka tiden blott har lämnat en grön aska; tvivelsutan blevo de ditlagda på samma gång som detta brev. Men deras doft och färg äro försvunna, under det att en den ömmaste och ädlaste själ utstrålar och ännu lever i dessa raders förbleknande bläck:

Ni kan inte vara i tvivel angående de känslor, mademoiselle, som jag hyser efter det samtal, som er herr bror gjorde mig äran bevilja mig för icke länge sedan, och efter vilket jag har känt, att jag höll, så att säga, i mina händer de oändliga förhoppningar, som er godhet tillåtit mig hysa och framställa. Marie-Flore-Caroline om den dödliges hjärta är starkt mot smärtan, är det å andra sidan svagt mot glädjen: jag har

SKYDD MOT BOLSJEVISMEN!

Uttalande av riksdagsman P. J. Edberg.

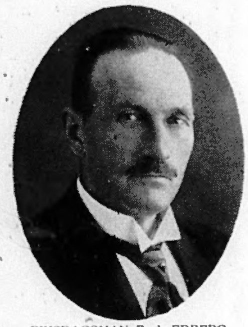

RIKSDAGSMAN P. J. EDBERG.

Med harm och förvåning ha de fosterländskt sinnade erfarit den upprörande liknöjdhet statsmakten ådagalagt, när det gällt stävjandet av den i senare tid bedrivna landsförrädiska bolsjevikiska upprorsprogandan. Det älskvärda överseende man visat de för sin "frigörelse" kämpande arbetarorganisationerna har, **såsom här tidigare framhållits**, framför allt sin grund i det förhållandet, att "frigörelsekampen" i **verkligheten letts av den i hemlighet styrande hebréerkretsen i Stockholm.** Väl hava både regerings- och riksdagsledamöter utanför plenisalen hållit anföranden, vari tydligt **erkänts nödvändigheten av att samhället** hävdar sin rätt gent emot **samhällsomstörtarna, men därvid har det fått stanna.**

•

Under dessa förhållanden är det med verklig tillfredsställelse man nu erfar, att bondeförbundsrepresentanten *P. J. Edberg*, Bergsjö, Medelpad, till årets riksdag avgivit en motion, åsyftande åtgärder mot den revolutionära propagandan. I denna påyrkar hr E. "att riksdagen avlåter en skrivelse till K. M:t, i vilken riksdagen anhåller att K. M:t måtte igångsätta en utredning, syftande till sådana förändringar i grundlagarna att den samhällsomstörtande propagandan måtte kunna stävjas eller åtminstone försvåras, och att K. M:t därefter måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan föranleda. För att närmare höra hans uppfattning i det viktiga spörsmålet, har Nationen hänvänt sig till riksdagsman Edberg som i väsentliga drag rekapitulerade de synpunkter han framfört i sin motion.

Den laglydiga allmänheten har **länge med förtrytelse iakttagit**, började riksdagsman Edberg, att det finnes en politisk riktning, som med **begagnande av de fri- och rättigheter, vilka den lagliga samhällsordningen** erbjuder medborgarna, **systematiskt arbetar på att överändakasta** denna ordning och införa en diktatur, byggd på våld och fylld av klasshat. Denna riktning, som hämtar stöd och hjälp utifrån och ställer **sig i tjänst hos främmande intressen**, har ställt som sitt mål den "sociala revolutionen", vilken skall genomföras i strömmar av blod för att sedan upprätthållas genom ett våldsverkareregemente utan motstycke.

Besinningsfulla medborgare ha inför dessa företeelser många gånger frågat sig, vad som kan vara att göra för att stäcka denna hemska **framfärd. Det har talats om vikten** av upplysning. Genom stigande upplysning skulle denna samhälleliga röta bäst motverkas. Jag vill icke betvivla nyttan och värdet av ett upplysningsarbete för att motverka denna förgiftning. Men upplysningsarbetet måste förknippas med åtgärder, som sätter samhällsmakten i respekt hos dess fiender. Skall verkligen vårt svenska lagsamhälle utan att reagera genom nödiga motåtgärder alltjämt utsättas för denna landsförrädiska och nedbrytande verksamhet? Förhåller det sig icke så, att de fri- och rättigheter, som samhället i olika avseenden givit åt medborgarna, dock hava **skänkts dem under den tysta men** självklara förutsättningen, att de skola brukas i fri- och rättigheternas egen anda, nämligen den anda, som är kännetecknad av medborgarnas ömsesidiga respekt och aktning för varandras välförvärvade anspråk och av deras skyldighet att värna det samhälle i vars hägn de **åtnjuta dessa förmåner?**

När man finner, at stora skaror begagna dessa rättigheter för att skada sina medmänniskor och samhället, då frågar man sig verkligen, om icke här föreligger ett allvarligt spörsmål att undersöka. Finnes det någon möjlighet att förhindra att här åsyftade riktning utnyttjar de av lagen givna förmånerna för att överändakasta lagen själv? Skall den klart illojale åtnjuta samma rätt- och frihet som den laglydige? Skall den samhällsomstörtande riktningens män och kvinnor alltjämt få åtnjuta politisk och kommunal rösträtt eller politisk och kommunal valbarhet? Om man icke anser sig kunna beröva dem deras valrätt och valbarhet, skall det då vara dem tillåtet att begagna folkrepresentationens möjligheter för drivandet av sin avskyvärda propaganda? Borde icke i varje fall talmannens myndighet förstärkas, så att deras propaganda från kamraternas talarstolar bleve försvårad? Borde i sådant fall icke detsamma gälla om ordförandena i våra landsting, stadsfullmäktige och kommunalfullmäktige? Kan ingenting göras för att stävja den agitation, som från denna sida bedrives genom det tryckta och talade ordet?

Riksdagsman Edberg önskade slutligen särskilt betona, att hans motion på intet sätt var riktad mot de hederliga svenska arbetarna utan endast mot dessas teoretiska ledare, som i regel icke sysslat med ett praktiskt arbete. En lagstiftning i föreslagen anda skulle verka till gagn för arbetarna själva, då den skyddade dem mot äventyrligheter, som helt och fullt komme att gå ut över dem. Man måste beklaga, att våra svenska arbetare, såsom nu är **fallet, skola sakna representanter i riksdagen som kunna företräda deras intressen inom partierna, vilkas ledningar låta bestämma sig av helt andra intressen och hänsyn än omtanken om arbetarnas bästa. Arbetarrepresentanternas motioner gå mycket ofta ut på reformer, som i** sina praktiska verkningar äro rent **omöjliga att genomföra. Såsom exempel ur mängden vill jag nämna några motioner, avgivna till årets riksdag av en arbetarrepresentant. I en av dessa påyrkas en skrivelse till k. m:t, vilkens slutkläm lyder: "avskaffande av den evangeliska läran och införande av den rena kristendomen". En annan motion går ut på en skrivelse till k. m:t om utredning, att k. m:t måtte avskaffa k. m:t. Åter en annan går ut på att "tidningarna skola hålla** **sig till sanningen", och så en om "införande av en ny anda" i riksdagen etc. Hur långt man går i sina anspråk på statskassan vid framförandet av sina reformeringsönskemål, kan man, slutade riksdagsman Edberg, förstå, när sådant inträffar som att en arbetarerepresentant, som alls icke lever under tryckta omständigheter, fordrar särskild ersättning för en reservation som han önskade få bilagd ett utskottsutlåtande.**

—n.

SPARBANKSSVINDELN.

I den polisrapport över sparbankssvindeln som inlämnades till Rådhusrätten den 14. 2. förekomma en del frappérande upplysningar. Om man läser noggrant mellan raderna, framgår det, att åtta landshövdingar på förhand fuller väl kände till de ruttna förhållandena inom de Allmänna sparbankerna. Länsombuden hade såväl muntligt som skriftligt sedan åratal påpekat svindelns existens.

De kontrollerande länsombuden ha således med all säkerhet gjort sin plikt. Ett undantag utgjorde dock ombudet Tamm i Stockholm. Men Tamm var ju bara Tamm, och det borde väl vederbörande ha känt till på förhand.

Från Göteborgs horisont föreföll det, som om en helt vanlig medel-Svensson styrde det hela. **Landshövdingen därstädes utrustade för den** skull en expedition, som i Stockholm skulle konstatera om det låg något reelt värde bakom inteckningslånen eller ej.

Då expeditionen anlände till ort o. ställe, förklarade man i omskrivna ordalag, att det låg "frivilliga krafter" med stora kapital bakom det hela och att saken givetvis skulle ordnas, bara man fick hållas. **Och det fick man då! Man antydde även,** att det var olämpligt av landshövdingarna, som ju endast voro statens tjänare, att lägga sig i fursten av Obadjas apanageindrivning. **Som ju denne, stödd på socialdemokratiska och bolsjevikiska pampars** fulla förtroende, var en av landets mäktigaste män sedan åratal, kunde det förövrigt vara en viss risk att **ingripa — just då.**

När sedan — hokus pokus — **konststycket var slutfört och millionerna i gott förvar, måste man** hålla absolut tyst med sammanhanget, **på det ej den svenska fårskocken måtte konstra sig härnäst man skall klippa ullen av henne.**

AKUM.

PRESSKONSERTEN

(Forts. fr. sid. 2.)

man nu på högerhåll skulle övergå till en rakt motsatt åsikt. Varje försök att under det demokratiska statsskicket uppliva 1914 års idéer måste tillbakavisas med eftertryck!

Ja, så låter det, när händelsevis **en opinionsröst råkar göra sig hörd utanför den hebreiska "folkviljan"!** Då skrias väldeliga om "konstlad opinion", om "förfalskad **folkets röst", "demagogiska tilltag"** och "försök till illegala påtryckningar å **folkrepresentationen" etc. Vi taga för givet att "jardbruksriksdagens"** män aldrig satt som sitt mål att söka vinna den Bonnierska "folkviljans" förtroende, ty i så fall skulle den à priori ha avsagt sig alla anspråk på förtroende från den svenska jordbruksbefolkningens sida. Det asiatiska sällskapet i D. N. får ge sig en smula till täls med sin nyfikenhet rörande meningen med "den demagogiska tillställningen."

JUDAS FÖRFÖLJELSE MOT LAURIN

Den av det regerande Juda iscensatta "parlamentariska straffaktionen" **mot riksdagsman Laurin för** hans vägran att underordna sig den **folkfientliga makten har nu förts in i ett nytt skede. Örneska (=Statens)** Kreditkassans dotterbolag Ria i Gävle uttog i måndags stämning på **hr L. med yrkandet om skadestånd på 405,000 kr. Målet har utsatts att förekomma vid Sollentuna-Färentuna** häradsrätt den 11 april. Hr. Laurin har nämligen aldrig, säger bolaget, likviderat köpet av Gloriaverken, som såldes till honom för 810,000 kr.

Vid vårt tidigare omnämnande av denna affär redogjorde vi för huru sataniskt slugt de kosmopolitiska herrarna gått till väga för att få hr. Laurin i fällan. Denne hade blivit en för det regerande Juda mindre önskvärd person på grund av sin ställning som ekonomiskt oberoende huvudintressant i bondeförbundsorganet Svenska Landsbygden samt **sitt "förrädiska" deltagande i den** nya jordbrukarrörelsen. Då hans **ekonomi var särdeles god återstod** ingen annan utväg än att på ena eller andra sättet söka ruinera honom. **Till att utföra denna uppgift utsågs den Örneska Kreditkassan.** Man erinre sig gången av den nobla aktionen:

En vacker dag uppvaktade Kreditkassan hr. Laurin med ett generöst erbjudande att för tillgodoseende av det svenska jordbrukets behov inköpa Gloriaverken. Hr. L. genomskådade dock ej att det var en fälla **man önskade locka honom in i.** Efter en serie underhandlingar, varvid **även finansministern gjorde sitt ord** gällande, lät han förmå sig att på skenbart ytterst förmånliga villkor köpa företaget. Det visade sig emellertid snart att den rätt hr. L. genom köpeavtalet tillförsäkrade sig, i verkligheten såg helt annorlunda **ut än på papperet, och när det slutligen** gällde att framskaffa bankgarantier för köpeskillingens erläggande, hade man gått i författning om stängande av krediten i bankerna, så att de erforderliga kontanterna för köpeskillingens erläggande icke **stodo att utbekomma. — De säkerheter hr Laurin erbjöd Kreditkassan voro fullt oomtvistliga, såsom exempelvis en ograverad gård, taxerad till 190,000 kr., vidare aktier, matematiskt värda över 300,000 kr. m. m., m. m., samt dessutom borgen av en känd millionär. Det erbjöds således säkerheter tillsammans värda mer än 2,5 milj. kronor. Men de kunde naturligtvis icke accepteras! Nu tyckas de emellertid duga att på skadeståndsvägen — om det lyckas. Hr Laurin torde dock icke bli** svaret **skyldig utan kommer att i sin tur fordra rätt så avsevärda belopp i skadestånd från Örneska Kreditkassan. — Där stod han alltså, fast i fällan! Allmänt jubel i kosmopoliternas läger.** Genom en omsorgsfullt organiserad banksabottering hade man lyckats sätta honom ur stånd att fullgöra köpekon**traktets åtagande. Därpå vidtog Kreditkassans** styrelse åtgärder i syfte att få offret stämt, med yrkande på skadestånd för bristande fullgörande av köpekontraktet. I den situationen önskade hr Laurin draga saken inför riksdagen men blev härför "grundligt åthutad" av denna och vägrad remiss av sin motion.

Och nu få vi veta, att stämning uttagits å hr Laurin med yrkande av skadestånd å 405,000 kr.! — Väl ungefär det belopp man ansett honom behöva "fjällas" på. Gloriaverken gingo som bekant nyligen på auktion för 600,000 kr. eller 210,000 kr. mindre än hr Laurin skulle ge. Och ända begär man nu 405,000 kr. i skadestånd. Konsul Wallén ingav **som bekant ett bud å 900,000 kr., men detta accepterades icke av Kreditkassan** under förevändning att **det inkom för sent, trots det bevisligen ingavs två timmar före auktionstidens utgång.**

— Ja, så går man under rådande **juderegemente tillväga i detta land,** när det gäller att komma till tals **med en självständig folkrepresentant! För regering, riksdag och partier tyckes emellertid dylikt vara fair play.**

Enligt vad hr Laurin meddelat kommer han omedelbart att uttaga **genstämning på bolaget.** Han förklarar, att han blivit förd bakom **ljuset vid köpeförhandlingarna och** att han erbjudit fullgod säkerhet **för den avtalade likviden, vilken det oaktat underkänts av Kreditkassan.**

Man avvaktar med spänning sakens vidare utveckling.

INGA JUDEFÖRFÖLJELSER I RYSSLAND!?

Rabbinatet i Minsk med överrabbinen Menachem Glauskin i spetsen har gentemot meddelandena i utländska tidningar om arkebusering av rabbiner i Ryssland offentliggjort en förklaring i sovjetpressen, vari fastslås att inom Sovjetunionen icke någon rabbin blivit arkebuserad eller hotats av någon dödsdom. Några häktade hava ej dragits inför rätta pa grund av sin religiösa verksamhet, utan på grund av andra förbrytelser. De rabbiner som blivit dömda i Minsk ha åter frigivits.

Rabbinerna fastslå vidare i sin förklaring, att de ej känna till några religiösa förföljelser mot judar i Ryssland och att i intet land antisemitismen bekämpas så kraftigt som där. Att stängningar av synagogor förekommit, beror på att den antireligiösa propagandan utgår från privata organisationer och att religionsfientliga judehopar krävt stängandet av synagogor. Regeringen har endast tillmötesgått dessas önskningar.

Sex rabbiner i olika städer inom Sovjetunionen offentliggöra ävenledes en vädjan till "de troende judarna" i alla länder. I skrivelsen uttala rabbinerna sin starka indignation över de antisovjetryska förklaringar, som avgivits av rabbinerna i Paris och andra städer i utlandet, och utmana till protest mot det av påven inledda" korståget" mot Sovjetunionen. De påminna om att judarna för första gången under sovjetregimen erhållit lika stora rättigheter i religiöst avseende som andra befolkningsgrupper. Icke en enda rabbin har under sovjetregimens hela tillvaro avrättats i Ryssland.

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD
PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR EJ, sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.

BJERKAS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF FRIKSSON
Telefoner: Red. Norr 36 26
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 28 FEBRUARI 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

MARXISMEN I MOTVIND.

Inte bara här i Sverige utan snart sagt överallt i de "frigjorda" kulturstaterna gripa upplösningens krafter alltvidare omkring sig inom det härskande "ideella" partiväsendet, sedan dettas verkliga natur begynt genomskådas av folken. Vad Engbergs Socialdemokraten konstaterar som dagens mest hoppfulla företeelse på svensk grund, nämligen en katastrofal tillbakagang för den nytroende marxistiska konkurrentavisan Folkets Dagblad Politiken, har tydligen sin fulla motsvarighet i "das grosse Vaterland".

Där skall man nämligen äntligen kommit till klarhet om bolsjevismen. De av Internationalsjungande "proletärer" runt Berlin burna plakaten med uppmaningar att läsa Frihetens organ ha ej längre dragningskraft på de goda tyskarna, sedan dessa kommit underfund med att det endast är Judens Frihet som "proletärerna" så tappert kämpa för.

På gammaltroende marxisthåll saknar man dock anledning alltför mycket hovera sig över de nytroendes motgångar, ty i sak är det intet som skiljer de bägge marxistlägren åt. Det är som Den Röde Riddaren brukar uttrycka't i sin Sosse endast olika meningar om vägarna och medlen till förverkligandet av samma mal — det "proletära" lyckoriket pa jorden.

FÄRRE FARBRÖDER!

Förra lördagen var sista dagen för avgivande av riksdagsmotioner, gällande grundlagen. Bl. a. inlämnades då en motion, undertecknad av ett stort antal högermän, som mycket intimt berör svenska folkets välfärd. I denna föreslås nämligen utredning av spörsmålet om en minskning av det nuvarande antalet ledamöter av riksdagens bägge kamrar.

Den "osolidariska" motionen är nog inte så allvarligt menad, så att vara Farbröder i brädrappet behöver erfara ängslan. Den som något känner riksdagsmajoritetens tänkesätt vet på förhand, att dess öde blir att komma i papperskorgen, i värsta fall "begravas" i nagon slags kommittéutredning. Sa gesten kan man lugnt kosta pa sig till den goda verkan å valfolket den hava kan. — Detta givetvis under förutsättning att det här ej är fråga om en direkt framstöt, syftande till förverkligande av den Bonnier-Järteska "Brunkebergsklubbens" storslagna plan på skapande av "en mera auktoritativ styrelseform" med hebreertjänaren Järte som "diktator".

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur senaste numrens innehåll:

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. v. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Folkstammens bevarande. Av professorn Almquist. (N:r 199.)
Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)
Arbetarakademien. Av rektorn d:r Berggren-Vuorenrinne. (N:r 206.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

"DET ÄR TILLATET ATT DÖDA."

I vårt förra nummer framhölls det märkliga uti, att först i dessa dagar världens samvete vaknat inför de pågående antireligiösa förföljelserna i Sovjetryssland. Vi förklarade saken därmed att religionsförföljelsen först nu kommit att beröra jämväl Israels barn. Sa länge den blott avsåg de kristna, var den en ur israelitisk synpunkt Gudi behaglig företeelse. Judarnas egen lagbok Talmud lämnar härom fullt klara besked. Vi återfinna där bl. a. uttalanden av den berömda rabbinen Elieser, som skriver:

"Det är ingen orätt att döda en mina (= otrogen). Den som glömmer den gudlöses, d. v. s. icke-judens blod, bringar därmed Gud ett behagfullt offer... Jesus och hans anhängare äro gudlösa."

Alltsa ett fullt ojävigt vittnesbörd! De tidigare perioderna av bolsjevikrevolutionen i Ryssland, då hebreerna helt behärskade diktaturen, lämnade även klara bevis för att man gjorde sitt bästa för att i handling omsätta de "heliga" påbuden i Talmud. Antalet under revolutionstiden mördade kristna i Ryssland torde kunna uppskattas till över 10 miljoner.

I ett officiellt dokument fran tjekans statistiska byra i "Loubianka" lämnades på sin tid en del uppgifter rörande antalet av endast under 1922 och 1923 avrättade eller som det hette "expedierade" kristna. Dödslistan tog sig ut sa här: 28 biskopar, 1,215 professorer, 8,800 läkare, 54,850 officerare, 260,000 soldater, 10,500 poliser, 48,000 gendarmer, 12,950 tjänstemän, 355,250 advokater, journalister, konstnärer och skriftställare, 192,355 arbetare och 815,005 bönder.

Allt detta asag världen utan att dess samvete det allra minsta rördes, därför att det da blott rörde sig om "eländiga" kristna. Nu, sedan Stalin företagit sig släppa lös Antikrist också mot det "heliga" folket, är saken vorden en annan. Det var da vi fingo se alla världens kristna trossamfund i gemenskap med det judiska gå in för en världsrörelse mot Sovjets religionsförföljelser. Betecknande för förhallandena är helt visst det telegram, som av ordföranden i amerikanska senatens utrikesutskott, senator Borah, med förbigående av regeringen i Washington, i dagarna avsänts till den ryska utrikeskommissarien, israeliten Finkelstein-Litvinov, vari han begär upplysningar med anledning av en uppgift att sex rabbiner från Minsk skulle avrättas. Borah, som är en förkämpe för att Ryssland skall erkännas av Förenta staterna, gör Litvinov uppmärksam pa vilken indignation meddelandet framkallat i Amerika, och ber samtidigt att få sig tillsänt det officiella materialet rörande den påbörjade rättegången. Detta Borahs inskridande karaktäriseras allmänt i amerikanska pressen som enastående.

Sa länge det rörde sig om miljoner till döds massakrerade kristna i Sovjetlandet, då var en "inblandning" fran Amerikas sida i Sovjets inre angelägenheter som vi veta utesluten, men i samma ögonblick 6 rabbiners (revolutionens själva andliga fäder) liv där befunnos hotade var situationen en helt annan. Da lät U. S. A. sitt väldiga maktspråk ljuda ut över världen på ett tidigare icke bevittnat sätt.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Direktören Swartz: — Snusar inte hr Aronowitsch?

Grosshandlaren Aronovitsch: — Är ni spritt galen, människa, vill ni kanske att jak skall ruinera mik?

Affärsmannen Heyman efter att ha överskådat senaste årets konkursresultat:

— Det vare dock f—n! Fire konkurser på ett år med endast en nettobehållning av tjugetusen kråner.

Jacob Salomon till sin son Isaac: — Hushålle med bläcket, da du schkriver, min schon. Sätt aldrik prickar över i, å, ä och ö, det har jak aldrik gjort.

Kyrktornet i Särinda hade brunnit ned genom åskeld. Församlingen beslöt att bygga ett nytt torn och sockenstämma hölls, varvid det blev fråga om huru mycket var och en ville ge frivilligt i byggnadshjälp.

Moses Heckscher, rik lanthandlare och kristnad jude, reste sig och yttrade myndigt:

— Na, mine gote vänner, vise nu mans att ni är hederlige kristne och vill give er skärv med gott hjärta för ett gott ändamal, jak för min del skänker en hel kråne.

Nämndeman Lars Olsson, som förargade sig över att en israelit skulle taga första ordet i en kristlig angelägenhet, svarade:

— Se ni först till, att ni reser torn på Jerusalems tempel, blir dä se'n några styvrar över på er krona, så kom å hjelp oss att bygga på vårt torn, om det inte da allaredan ä färdigt.

"DEMAGOGERNAS DEMAGOG."

Tronföljden inom högern tyckes äntligen ha ordnats. Förut hade ju partiet ej mindre än två konkurrerande "kronprinsar", begge lika redo att axla manteln efter den stora amiralen, när han en dag drog sig tillbaka. Den ene var förre marxistkoryféen, byråchefen Otto Järte, judiska presskommissarien Karl Otto Bonniers duktige intressebevakare i vårt "nationella parti" samtidigt som politisk redaktör i "det ledande nationella kulturorganet" Svenska Dagbladet; den andre var förre bondeförbundaren professoren Nils Wohlin. Eftersom den senare i dagarna upphöjts till "tullgeneral", får man väl antaga att han avstatt från aspirationerna å tronföljden, så att hr Järte nu åter känner sig som legitime arvtagaren av värdigheten.

Ja, hans förhoppningar lära ej stanna vid sa. Det glunkas om större aspirationer. I hebréernas läger är man sedan länge pa det klara med, att det rådande "parlamentariska" systemet sett sina bästa dagar också hos oss och att man en dag — när svindeln upptäckts av de "själlösa" svenske — måste ha något annat att bjuda pa, något i riktning mot en "koncentrerad regeringsmakt", en s. k. diktatoriskt regim, (mera öppen sadan i motsats till den nuvarande hemliga), antingen under "proletär", "demokratisk" eller "borgerlig" flagg, varigenom styret för Israels barn väsentligt skulle förenklas. Och vem skulle på den "borgerliga" sidan bättre passa för uppdraget än "demagogernas demagog", förre socialistiska generalkoryféen Järte, som visat sig med samma konstfärdighet kunna utlägga marxismens som antimarxismens läror! Allt tycktes nu också arta sig efter "Brunhebergsklubbens" beräkningar. Den ena "diktators"-konkurrenten efter den andra, nu senast Wohlin, har måst stryka pa foten. Men så uppenbarar sig plötsligt ett tungt orosmoln på himlen, förargligt skymmande den glada utsikten.

Orosmolnet hette Sveriges bönder, som börjat vakna ur giftsömnen, vari folkförvillelsens "upplysare" hallit dem försänkta. Dessa förkättrade bönder hade, utan att fråga partiherrarna och deras höga uppdragsgivare i Israel om lov, beslutat att en dag i mars månad avhålla en "jordbruksriksdag" i Stockholm. Icke pa länge hade man sett en sådan ilska och oro i kosmopoliternas läger. Kumpanerna Bonnier och Järte äro också fullt eniga om, att det rör sig om högst suspecta förehavanden. För några dagar sedan fick man skåda "demagogernas demagog" i sitt "Svenska" Dagbladet i moraliserande ton taga avstånd från "den demagogiska tillställningen" — jordbruksriksdagen och samtidigt älskvärt fritaga högern fran att ha något som helst därmed att skaffa. Yttrandet applåderades naturligtvis ögonblickligen entusiastiskt av beställaren — kumpanen karl Otto Bonnier i hans husorgan D. N. för att sedan vandra vidare ut till den stora landsortsopinionen.

Att ärligt säga ifrån sanningen till Sveriges jordbrukare såsom jordbrukarrörelsens män företagit sig, är i de båda frihetsförkunnarna Bonniers och Järtes ögon detsamma som "föraktlig demagogi". Själva äro de ju dock demagogiens första här i landet, vilka som inga andra leva högt just på demagogien! Att skåda dessa upphöjda gestalter i den offentliga anständighetens namn fälla domen över den "demagogiska "tillställningen" — jordbruksriksdagen, förlåt, men synen är ägnad att utmana löjet.

LINDHAGEN BLIR ÄRKEREAKTIONÄR!

Vår illustre stockholmske borgmästare Lindhagen har i detta nådens år ingivit en väldig motion i första kammaren, som skall góra slut pa "den andliga fattigdomen" i Sverige. Han hoppas med densamma kunna lyckas försköna "de förslappade dragen i riksdagens ansikte", ta kål på "det ruinerande regeringsbildandet", förbjuda riksdagsmän, enkannerligen partichefer, att bli ministrar, värna individernas rätt gentemot de juridiska personerna, ta kål på tidningstrusterna och göra om tryckfriheten, ålägga regeringarna att "vara sig själva" i stället för att "taga döden på ett gäende till grunden av tingen" eller undanskjuta folkets livsfrågor, som först och sist "böra till allmänt betraktande läggas på bordet" etc.

Ett ganska digert program, som man finner!

"IDEALISTEN" BRONSTEINS LIV I FARA.

Den "allmänna opinionen" i Världspressen visar alltfort en rörande omtanke om asiatiska blodshunden Leiba Bronstein-Trotskij, världsrevolutionens "stora" organisatör, som personligen har åtskilliga miljoner oskyldiga kristna människoliv på sitt skuldbelastade samvete. Skiftningarna i denna storförbrytares hälsotillstånd och förhallanden följas av hebreerorganen med en ängslig oro.

Nu senast upprörcs man över ett meddelande att "den stora idealistens" liv svävade i fara, i det en sammansvärjning mot honom upptäckts. En grupp förutvarande medlemmar av vita armén skulle beslutat döda Bronstein som straff för det förstörelseverk han iscensatt i Ryssland. Man planerade att överfalla honom på ön Prinkipo samt skjuta honom. Turkiska ambassaden i Berlin har underrättats om saken och Trotskij själv har av sina vänner telegrafiskt varnats mot att under den närmaste tiden bege sig hemifrån utan skydd.

SOVJETAGENTER SOM FLY MED KASSOR.

Enligt vad den i hithörande stycken i regel mycket välunderrättade ryska emigranttidningen Rul upplyser ha stora förskingringar upptäckts inom den politiska delegationen i Oslo. Den kommission, som företagit undersökningarna skall ha konstaterat att den danske kommunisten Jensen flytt med 164,000 kr., som han mottagit av legationen för agitation. Likaledes har legationens förste kurir, Orloff, som dessutom är tjekans agent, rymt med 160,000 kr. Räkenskapsföraren, som hemkallats till Moskva för att ställas till ansvar, har redan arkebuserats.

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

SKYDD MOT BOLSJEVISMEN!

Uttalande av riksdagsman P. J. Edberg.

RIKSDAGSMAN P. J. EDBERG.

Med harm och förvåning ha de fosterländskt sinnade erfarit den upprörande liknöjdhet statsmakten ådagalagt, när det gällt stävjandet av den i senare tid bedrivna landsförrädiska bolsjevikiska upprorspropagandan. Det älskvärda överseende man visat de för sin "frigörelse" kämpande arbetarorganisationerna **har, såsom här tidigare framhållits**, framför allt sin grund i det förhållandet, att "frigörelsekampen" i **verkligheten letts av den i hemlighet styrande hebréerkretsen i Stockholm.** Väl hava både regerings- och riksdagsledamöter utanför plenisalen hållit anföranden, vari tydligt **erkänts nödvändigheten av att samhället** hävdar sin rätt gent emot **samhällsomstörtarna,** men **därvid har det fått stanna.**

•

Under dessa förhållanden är det med verklig tillfredsställelse man nu erfar, att bondeförbundsrepresentanten *P. J. Edberg,* Bergsjö, Medelpad, **till årets riksdag avgivit en motion, åsyftande åtgärder mot den revolutionära** propagandan. I denna påyrkar hr E. "att riksdagen avlåter en skrivelse till K. M:t, i vilken riksdagen anhåller att K. M:t måtte igångsätta en utredning, syftande till sådana förändringar i grundlagarna att den samhällsomstörtande propagandan måtte kunna stävjas eller åtminstone försväras, och att K. M:t därefter måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan föranleda. För att närmare höra hans uppfattning i det viktiga spörsmålet, har Nationen hänvänt sig till riksdagsman Edberg som i väsentliga drag rekapitulerade de synpunkter han framfört i sin motion.

Den laglydiga allmänheten har **länge med förtrytelse iakttagit,** började riksdagsman Edberg, att det finnes en politisk riktning, som med **begagnande av de fri- och rättigheter, vilka den lagliga samhällsordningen** erbjuder medborgarna, **systematiskt arbetar på att överändakasta** denna ordning och införa en diktatur, byggd på våld och fylld av klasshat. Denna riktning, som hämtar stöd och hjälp utifrån och ställer **sig i tjänst hos främmande intressen,** har ställt som sitt mål den "sociala revolutionen", vilken skall genomföras i strömmar av blod för att sedan upprätthållas genom ett våldsverkareregemente utan motstycke.

Besinningsfulla medborgare ha inför dessa företeelser många gånger frågat sig, vad som kan vara att göra för att stäcka denna hemska **framfärd. Det har talats om vikten** av upplysning. Genom stigande upplysning skulle denna samhälleliga röta bäst motverkas. Jag vill icke betvivla nyttan och värdet av ett upplysningsarbete för att motverka denna förgiftning. Men upplysningsarbetet måste förknippas med åtgärder, som sätter samhällsmakten i respekt hos dess fiender. Skall verkligen vårt svenska lagsamhälle utan att reagera genom nödiga motåtgärder alltjämt utsättas för denna landsförrädiska och nedbrytande verksamhet? Förhåller det sig icke så, att de fri- och rättigheter, som samhället i olika avseenden givit åt medborgarna, dock hava **skänkts dem under den tysta men** självklara förutsättningen, att de skola brukas i fri- och rättigheternas egen anda, nämligen den anda, som är kännetecknad av medborgarnas ömsesidiga respekt och aktning för varandras välförvärvade anspråk och av deras skyldighet att värna det samhälle i vars hägn de **åtnjuta dessa förmåner?**

När man finner, at stora skaror begagna dessa rättigheter för att skada sina medmänniskor och samhället, då frågar man sig verkligen, om icke här föreligger ett allvarligt spörsmål att undersöka. Finnes det någon möjlighet att förhindra att här åsyftade riktning utnyttjar de av lagen givna förmånerna för att överändakasta lagen själv? Skall den klart illojale åtnjuta samma rätt och frihet som den laglydige? **Skall den samhällsomstörtande riktningens** män och kvinnor alltjämt få åtnjuta politisk och kommunal rösträtt eller politisk och kommunal valbarhet? Om man icke anser sig kunna beröva dem deras valrätt och valbarhet, skall det då vara dem tillåtet att begagna folkrepresentationens möjligheter för drivandet av sin avskyvärda propaganda? Borde icke i varje fall talmannens myndighet förstärkas, så att deras propaganda från kamraternas talarstolar bleve försvårad? Borde i sådant fall icke detsamma gälla om ordförandena i våra landsting, stadsfullmäktige och kommunalfullmäktige? Kan ingenting göras för att stävja den agitation, som från denna sida bedrives genom det tryckta och talade ordet?

Riksdagsman Edberg önskade slutligen särskilt betona, att hans motion på intet sätt var riktad mot de hederliga svenska arbetarna utan endast mot dessas teoretiska ledare, som i regel icke sysslat med ett praktiskt arbete. En lagstiftning i föreslagen anda skulle verka till gagn för arbetarna själva, då den skyddade dem mot äventyrligheter, som helt och fullt komme att gå ut över dem. Man måste beklaga, att våra svenska arbetare, såsom nu är fallet, skola sakna representanter i riksdagen som kunna företräda deras intressen inom partierna, vilkas ledningar låta bestämma sig av helt andra intressen och hänsyn än omtanken om arbetarnas bästa. Arbetarrepresentanternas motioner gå mycket ofta ut på reformer, som i sina praktiska verkningar äro rent omöjliga att genomföra. Såsom exempel ur mängden vill jag nämna några motioner, avgivna till årets riksdag av en arbetarrepresentant. I en av dessa påyrkas en skrivelse till k. m:t, vilkens slutkläm lyder: "avskaffande av den evangeliska läran och införande av den rena kristendomen". En annan motion går ut på en skrivelse till k. m:t om utredning, att k. m:t måtte avskaffa k. m:t. Åter en annan går ut på att "tidningarna skola hålla sig till sanningen", och så en om "införande av en ny anda" i riksdagen etc. Hur långt man går i sina anspråk på statskassan vid framförandet av sina reformeringsönskemål, kan man, slutade riksdagsman Edberg, förstå, när sådant inträffar som att en arbetarerepresentant, som alls icke lever under tryckta omständigheter, fordrar särskild ersättning för en reservation som han önskade få bilagd ett utskottsutlåtande.

—n.

SPARBANKSSVINDELN.

I den polisrapport över sparbankssvindeln som inlämnades till Rådhusrätten den 14. 2. förekomma en del frapperande upplysningar. Om man läser noggrant mellan raderna, framgår det, att åtta landshövdingar på förhand fuller väl kände till de ruttna förhållandena inom de Allmänna sparbankerna. Länsombuden hade såväl muntligt som skriftligt sedan åratal påpekat svindelns existens.

De kontrollerande länsombuden ha således med all säkerhet gjort sin plikt. Ett undantag utgjorde dock ombudet Tamm i Stockholm. Men Tamm var ju bara Tamm, och det borde väl vederbörande ha känt till på förhand.

Från Göteborgs horisont föreföll det, som om en helt vanlig medel-Svensson styrde det hela. Landshövdingen därstädes utrustade för den skull en expedition, som i Stockholm skulle konstatera om det låg något reelt värde bakom inteckningslånen eller ej.

Då expeditionen anlände till ort o. ställe, förklarade man i omskrivna ordalag, att det låg "frivilliga krafter" med stora kapital bakom det hela och att saken givetvis skulle ordnas, bara man fick hållas. Och det fick man då! Man antydde även, att det var olämpligt av landshövdingarna, som ju endast voro statens tjänare, att lägga sig i fursten av Obadjas apanageindrivning. Som ju denne, stödd på socialdemokratiska och bolsjevikiska pampars fulla förtroende, var en av landets mäktigaste män sedan åratal, kunde det förövrigt vara en viss risk att ingripa — just då.

När sedan — hokus pokus — konststycket var slutfört och millionerna i gott förvar, måste man hålla absolut tyst med sammanhanget, på det ej den svenska fårskocken måtte konstra sig härnäst man skall klippa ullen av henne.

AKUM.

PRESSKONSERTEN

(Forts. fr. sid. 2.)

man nu på högerhåll skulle övergå till en rakt motsatt åsikt. Varje försök att under det demokratiska statsskicket uppliva 1914 års idéer måste tillbakavisas med eftertryck!

Ja, så låter det, när händelsevis en opinionsröst råkar göra sig hörd utanför den hebreiska "folkviljan"! Då skrias väldeliga om "konstlad opinion", om "förfalskad folkets röst", "demagogiska tilltag" och "försök till illegala påtryckningar å folkrepresentationen" etc. Vi taga för givet att "jardbruksriksdagens" män aldrig satt som sitt mål att söka vinna den Bonnierska "folkviljans" förtroende, ty i så fall skulle den à priori ha avsagt sig alla anspråk på förtroende från den svenska jordbruksbefolkningens sida. Det asiatiska sällskapet i D. N. får ge sig en smula till tåls med sin nyfikenhet rörande meningen med "den demagogiska tillställningen."

JUDAS FÖRFÖLJELSE MOT LAURIN

Den av det regerande Juda iscensatta "parlamentariska straffaktionen" mot riksdagsman Laurin för hans vägran att underordna sig den folkfientliga makten har nu förts in i ett nytt skede. Örneska (=Statens) Kreditkassans dotterbolag Ria i Gävle uttog i måndags stämning på hr L. med yrkandet om skadestånd på 405,000 kr. Målet har utsatts att förekomma vid Sollentuna-Färentuna häradsrätt den 11 april. Hr. Laurin har nämligen aldrig, säger bolaget, likviderat köpet av Gloriaverken, som såldes till honom för 810,000 kr.

Vid vårt tidigare omnämnande av denna affär redogjorde vi för huru sataniskt slugt de kosmopolitiska herrarna gått till väga för att fa hr. Laurin i fällan. Denne hade blivit en för det regerande Juda mindre önskvärd person på grund av sin ställning som ekonomiskt oberoende huvudintressant i bondeförbundsorganet Svenska Landsbygden samt sitt "förrädiska" deltagande i den nya jordbrukarrörelsen. Da hans ekonomi var särdeles god återstod ingen annan utväg än att på ena eller andra sättet söka ruinera honom. Till att utföra denna uppgift utsågs den Örneska Kreditkassan. Man erinre sig gången av den nobla aktionen:

En vacker dag uppvaktade Kreditkassan hr. Laurin med ett generöst erbjudande att för tillgodoseende av det svenska jordbrukets behov inköpa Gloriaverken. Hr. L. genomskådade dock ej att det var en fälla man önskade locka honom in i. Efter en serie underhandlingar, varvid även finansministern gjorde sitt ord gällande, lät han förmå sig att på skenbart ytterst förmånliga villkor köpa företaget. Det visade sig emellertid snart att den rätt hr. L. genom köpeavtalet tillförsäkrade sig, i verkligheten såg helt annorlunda ut än på papperet, och när det slutligen gällde att framskaffa bankgarantier för köpeskillingens erläggande, hade man gått i författning om stängande av krediten i bankerna, så att de erforderliga kontanterna för köpeskillingens erläggande icke stodo att utbekomma. — De säkerheter hr Laurin erbjöd Kreditkassan voro fullt oomtvistliga, såsom exempelvis en ograverad gård, taxerad till 190,000 kr., vidare aktier, matematiskt värda över 300,000 kr. m. m., m. m., samt dessutom borgen av en känd millionär. Det erbjöds således säkerheter tillsammans värda mer än 2,5 milj. kronor. Men de kunde naturligtvis icke accepteras! Nu tyckas de emellertid duga att på skadeståndsvägen — om det lyckas. Hr Laurin torde dock icke bli svaret skyldig utan kommer att i sin tur fordra rätt så avseyärda belopp i skadestånd från Örneska Kreditkassan. — Där stod han alltså, fast i fällan! Allmänt jubel i kosmopoliternas läger. Genom en omsorgsfullt organiserad banksabottering hade man lyckats sätta honom ur stånd att fullgöra köpekontraktets åtagande. Därpå vidtog Kreditkassans styrelse åtgärder i syfte att få offret stämt, med yrkande på skadestånd för bristande fullgörande av köpekontraktet. I den situationen önskade hr Laurin draga saken inför riksdagen men blev härför "grundligt åthutad" av denna och vägrad remiss av sin motion.

Och nu få vi veta, att stämning uttagits å hr Laurin med yrkande av skadestånd å 405,000 kr.! — Väl ungefär det belopp man ansett honom behöva "fjällas" på. Gloriaverken gingo som bekant nyligen på auktion för 600,000 kr. eller 210,000 kr. mindre än hr Laurin skulle ge. Och ändå begär man nu 405,000 kr. i skadestånd. Konsul Wallén ingav som bekant ett bud å 900,000 kr., men detta accepterades icke av Kreditkassan under förevändning att det inkom för sent, trots det bevisligen ingavs två timmar före auktionstidens utgång.

— Ja, så går man under rådande juderegemente tillväga i detta land, när det gäller att komma till tals med en självständig folkrepresentant! För regering, riksdag och partier tyckes emellertid dylikt vara fair play.

Enligt vad hr Laurin meddelat kommer han omedelbart att uttaga genstämning på bolaget. Han förklarar, att han blivit förd bakom ljuset vid köpeförhandlingarna och att han erbjudit fullgod säkerhet för den avtalade likviden, vilken det oaktat underkänts av Kreditkassan.

Man avvaktar med spänning sakens vidare utveckling.

INGA JUDEFÖRFÖLJELSER I RYSSLAND!?

Rabbinatet i Minsk med överrabbinen Menachem Glauskin i spetsen har gentemot meddelandena i utländska tidningar om arkebusering av rabbiner i Ryssland offentliggjort en förklaring i sovjetpressen, vari fastslås att inom Sovjetunionen icke någon rabbin blivit arkebuserad eller hotats av någon dödsdom. Några häktade hava ej dragits inför rätta på grund av sin religiösa verksamhet, utan på grund av andra förbrytelser. De rabbiner som blivit dömda i Minsk ha åter frigivits.

Rabbinerna fastslå vidare i sin förklaring, att de ej känna till några religiösa förföljelser mot judar i Ryssland och att i intet land antisemitismen bekämpas så kraftigt som där. Att stängningar av synagogor förekommit, beror på att den antireligiösa propagandan utgår från privata organisationer och att religionsfientliga judehopar krävt stängandet av synagogor. Regeringen har endast tillmötesgått dessas önskningar.

Sex rabbiner i olika städer inom Sovjetunionen offentliggöra ävenledes en vädjan till "de troende judarna" i alla länder. I skrivelsen uttala rabbinerna sin starka indignation över de antisovjetryska förklaringar, som avgivits av rabbinerna i Paris och andra städer i utlandet, och utmana till protest mot det av påven inledda" korståget" mot Sovjetunionen. De paminna om att judarna för första gången under sovjetregimen erhållit lika stora rättigheter i religiöst avseende som andra befolkningsgrupper. Icke en enda rabbin har under sovjetregimens hela tillvaro avrättats i Ryssland.

Sågspånsmaskinen
SPARGLÖD

PATENT I FLERA LÄNDER
OBS.!
ENDAST 1½ ÖRES bränslekostnad pr timma
BRINNER i 10 à 12 timmar pr fyllning.
DAMMAR Ej sköter praktiskt taget sig själv.
RENLIG emedan behållaren fylles där bränslet förvaras.
BEGÄR PROSPEKT.
Ombud antagas.
Tel. 541 24.
BJERKAS A.-B. Göteborg 1.
(Åberopa annonsen.)

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 50
Exp. „ 58 99

NATIONEN

FREDAGEN DEN 28 FEBRUARI 1930

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

Harald Lindströms Boktryckeri. Stockholm 1930.

MARXISMEN I MOTVIND.

Inte bara här i Sverige utan snart sagt överallt i de "frigjorda" kulturstaterna gripa upplösningens krafter alltvidare omkring sig inom det härskande "ideella" partiväsendet, sedan dettas verkliga natur begynt genomskådas av folken. Vad Engbergs Socialdemokraten konstaterar som dagens mest hoppfulla företeelse på svensk grund, nämligen en katastrofal tillbakagång för den nytroende marxistiska konkurrentavisan Folkets Dagblad Politiken, har tydligen sin fulla motsvarighet i "das grosse Vaterland".

Där skall man nämligen äntligen kommit till klarhet om bolsjevismen. De av Internationalsjungande "proletärer" runt Berlin burna plakaten med uppmaningar att läsa Frihetens organ ha ej längre dragningskraft på de goda tyskarna, sedan dessa kommit underfund med att det endast är Judens Frihet som "proletärerna" så tappert kämpa för.

På gammaltroende marxisthåll saknar man dock anledning alltför mycket hovera sig över de nytroendes motgångar, ty i sak är det intet som skiljer de bägge marxistlägren åt. Det är som Den Röde Riddaren brukar uttrycka't i sin Sosse endast olika meningar om vägarna och medlen till förverkligandet av samma mål — det "proletära" lyckoriket på jorden.

FÄRRE FARBRÖDER!

Förra lördagen var sista dagen för avgivande av riksdagsmotioner, gällande grundlagen. Bl. a. inlämnades då en motion, undertecknad av ett stort antal högermän, som mycket intimt berör svenska folkets välfärd. I denna föreslås nämligen utredning av spörsmålet om en minskning av det nuvarande antalet ledamöter av riksdagens bägge kamrar.

Den "osolidariska" motionen är nog inte så allvarligt menad, så att våra Farbröder i bradrappet behöver erfara ängslan. Den som något känner riksdagsmajoritetens tänkesätt vet på förhand, att dess öde blir att komma i papperskorgen, i värsta fall "begravas" i någon slags kommittéutredning. Sa gesten kan man lugnt kosta på sig till den goda verkan å valfolket den hava kan. — Detta givetvis under förutsättning att det här ej är fråga om en direkt framstöt, syftande till förverkligande av den Bonnier-Järteska "Brunkebergsklubbens" storslagna plan på skapande av "en mera auktoritativ styrelseform" med hebreertjänaren Järte som "diktator".

"DET ÄR TILLATET ATT DÖDA."

I vårt förra nummer framhölls det märkliga uti, att först i dessa dagar världens samvete vaknat inför de pågående antireligiösa förföljelserna i Sovjetryssland. Vi förklarade saken därmed att religionsförföljelsen först nu kommit att beröra jämväl Israels barn. Så länge den blott avsåg de kristna, var den en ur israelitisk synpunkt Gudi behaglig företeelse. Judarnas egen lagbok Talmud lämnar härom fullt klara besked. Vi återfinna där bl. a. uttalanden av den berömda rabbinen Elieser, som skriver:

"Det är ingen orätt att döda en mina (= otrogen). Den som glömmer den gudlöses, d. v. s. icke-judens blod, bringar därmed Gud ett behagfullt offer... Jesus och hans anhängare äro gudlösa."

Alltsa ett fullt ojävigt vittnesbörd! De tidigare perioderna av bolsjevikrevolutionen i Ryssland, då hebreerna helt behärskade diktaturen, lämnade även klara bevis för att man gjorde sitt bästa för att i handling omsätta de "heliga" påbuden i Talmud. Antalet under revolutionstiden mördade kristna i Ryssland torde kunna uppskattas till över 10 miljoner.

I ett officiellt dokument fran tjekans statistiska byra i "Loubianka" lämnades på sin tid en del uppgifter rörande antalet av endast under 1922 och 1923 avrättade eller som det hette "expedierade" kristna. Dödslistan tog sig ut sa här: 28 biskopar, 1,215 professorer, 8,800 läkare, 54,850 officerare, 260,000 soldater, 10,500 poliser, 48,000 gendarmer, 12,950 tjänstemän, 355,250 advokater, journalister, konstnärer och skriftställare, 192,355 arbetare och 815,005 bönder.

Allt detta åsåg världen utan att dess samvete det allra minsta rördes, därför att det da blott rörde sig om "eländiga" kristna. Nu, sedan Stalin företagit sig släppa lös Antikrist också mot det "heliga" folket, är saken vorden en annan. Det var da vi tingo se alla världens kristna trossamfund i gemenskap med det judiska gå in för en världsrörelse mot Sovjets religionsförföljelser. Betecknande för förhallandena är helt visst det telegram, som av ordföranden i amerikanska senatens utrikesutskott, senator Borah, med förbigående av regeringen i Washington, i dagarna avsänts till den ryska utrikeskommissarien, israeliten Finkelstein-Litvinov, vari han begär upplysningar med anledning av en uppgift att sex rabbiner från Minsk skulle avrättas. Borah, som är en förkämpe för att Ryssland skall erkännas av Förenta staterna, gör Litvinov uppmärksam på vilken indignation meddelandet framkallat i Amerika, och ber samtidigt att få sig tillsänt det officiella materialet rörande den påbörjade rättegången. Detta Borahs inskridande karaktäriseras allmänt i amerikanska pressen som enastående.

Så länge det rörde sig om miljoner till döds massakrerade kristna i Sovjetlandet, då var en "inblandning" från Amerikas sida i Sovjets inre angelägenheter som vi veta utesluten, men i samma ögonblick 6 rabbiners (revolutionens själva andliga fäder) liv där befunnos hotade var situationen en helt annan. Då lät U. S. A. sitt väldiga maktspråk ljuda ut över världen på ett tidigare icke bevittnat sätt.

"DEMAGOGERNAS DEMAGOG."

Tronföljden inom högern tyckes äntligen ha ordnats. Förut hade ju partiet ej mindre än två konkurrerande "kronprinsar", begge lika redo att axla manteln efter den stora amiralen, när han en dag drog sig tillbaka. Den ene var förre marxistkoryféen, byråchefen Otto Järte, judiska presskommissarien Karl Otto Bonniers duktige intressebevakare i vårt "nationella parti" samtidigt som politisk redaktör i "det ledande nationella kulturorganet" Svenska Dagbladet; den andre var förre bondeförbundaren professoren Nils Wohlin. Eftersom den senare i dagarna upphöjts till "tullgeneral", far man väl antaga att han avstatt från aspirationerna a tronföljden, sa att hr Järte nu ater känner sig som legitime arvtagaren av värdigheten.

Ja, hans förhoppningar lära ej stanna vid sa. Det glunkas om större aspirationer. I hebréernas läger är man sedan länge pa det klara med, att det radande "parlamentariska" systemet sett sina bästa dagar också hos oss och att man en dag — när svindeln upptäckts av de "själlösa" svenske — maste ha något annat att bjuda pa, något i riktning mot en "koncentrerad regeringsmakt", en s. k diktatoriskt regim, (mera öppen sadan i motsats till den nuvarande hemliga), antingen under "proletär", "demokratisk" eller "borgerlig" flagg varigenom styret för Israels barn väsentligt skulle förenklas. Och vem skulle på den "borgerliga" sidan bättre passa för uppdraget än "demagogernas demagog", förre socialistiska generalkoryféen Järte, som visat sig med samma konstfärdighet kunna utlägga marxismens som antimarxismens läror! Allt tycktes nu också arta sig efter "Brunhebergsklubbens" beräkningar. Den ena "diktators"-konkurrenten efter den andra, nu senast Wohlin, har måst stryka på foten. Men sa uppenbarar sig plötsligt ett tungt orosmoln på himlen, förargligt skymmande den glada utsikten.

Orosmolnet hette Sveriges bönder, som börjat vakna ur giftsömnen, vari folkförvillelsens "upplysare" hallit dem försänkta. Dessa förkättrade bönder hade, utan att fråga partiherrarna och deras höga uppdragsgivare i Israel om lov, beslutat att en dag i mars månad avhalla en "jordbruksriksdag" i Stockholm. Icke pa länge hade man sett en sådan ilska och oro i kosmopoliternas läger. Kumpanerna Bonnier och Järte äro också fullt eniga om, att det rör sig om högst suspecta förehavanden. För några dagar sedan fick man skåda "demagogernas demagog" i sitt "Svenska" Dagbladet i moraliserande ton taga avstånd fran "den demagogiska tillställningen" — jordbruksriksdagen och samtidigt älskvärt fritaga högern från att ha något som helst därmed att skaffa. Yttrandet appladerades naturligtvis ögonblickligen entusiastiskt av beställaren —, kumpanen karl Otto Bonnier i hans husorgan D. N. för att sedan vandra vidare ut till den stora landsortsopinionen.

Att ärligt säga ifran sanningen till Sveriges jordbrukare såsom jordbrukarrörelsens män företagit sig, är i de båda frihetsförkunnarna Bonniers och Järtes ögon detsamma som "föraktlig demagogi". Själva äro de ju dock demagogiens första här i landet, vilka som inga andra leva högt just på demagogien! Att skåda dessa upphöjda gestalter i den offentliga anständighetens namn fälla domen över den "demagogiska "tillställningen" — jordbruksriksdagen, förlåt, men synen är ägnad att utmana löjet.

LINDHAGEN BLIR ÄRKEREAKTIONÄR!

Vår illustre stockholmske borgmästare Lindhagen har i detta nådens år ingivit en väldig motion i första kammaren, som skall göra slut på "den andliga fattigdomen" i Sverige. Han hoppas med densamma kunna lyckas försköna "de förslappade dragen i riksdagens ansikte", ta käl pa "det ruinerande regeringsbildandet", förbjuda riksdagsmän, enkannerligen partichefer, att bli ministrar, värna individernas rätt gentemot de juridiska personerna, ta kål på tidningstrusterna och göra om tryckfriheten, ålägga regeringarna att "vara sig själva" i stället för att "taga döden på ett gående till grunden av tingen" eller undanskjuta folkets livsfrågor, som först och sist "böra till allmänt betraktande läggas på bordet" etc.

Ett ganska digert program, som man finner!

"IDEALISTEN" BRONSTEINS LIV I FARA.

Den "allmänna opinionen" i Världspressen visar alltfort en rörande omtanke om asiatiska blodshunden Leiba Bronstein-Trotskij, världsrevolutionens "stora" organisatör, som personligen har åtskilliga miljoner oskyldiga kristna människoliv pa sitt skuldbelastade samvete. Skiftningarna i denna storförbrytares hälsotillstånd och förhallanden följas av hebreerorganen med en ängslig oro.

Nu senast uppröres man över ett meddelande att "den stora idealistens" liv svävade i fara, i det en sammansvärjning mot honom upptäckts. En grupp förutvarande medlemmar av vita armén skulle beslutat döda Bronstein som straff för det förstörelseverk han iscensatt i Ryssland. Man planerade att överfalla honom på ön Prinkipo samt skjuta honom. Turkiska ambassaden i Berlin har underrättats om saken och Trotskij själv har av sina vänner telegrafiskt varnats mot att under den närmaste tiden bege sig hemifrån utan skydd.

SOVJETAGENTER SOM FLY MED KASSOR.

Enligt vad den i hithörande stycken i regel mycket välunderrättade ryska emigranttidningen Rul upplyser ha stora förskingringar upptäckts inom den politiska delegationen i Oslo. Den kommission, som företagit undersökningarna skall ha konstaterat att den danske kommunisten Jensen flytt med 164,000 kr., som han mottagit av legationen för agitation. Likaledes har legationens förste kurir, Orloff, som dessutom är tjekans agent, rymt med 160,000 kr. Räkenskapsföraren, som hemkallats till Moskva för att ställas till ansvar, har redan arkebuserats.

RESTAURANT
RUNAN
Dalagatan 50, Stockholm.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Direktören Swartz: — Snusar inte hr Aronowitsch?

Grosshandlaren Aronovitsch: — Är ni spritt galen, människa, vill ni kanske att jak skall ruinera mik?

Affärsmannen Heyman efter att ha överskådat senaste årets konkursresultat:

— Det vare dock f—n! Fire konkurser på ett år med endast en nettobehållning av tjugetusen kråner.

Jacob Salomon till sin son Isaac: — Hushålle med bläcket, då du schkriver, min schon. Sätt aldrik prickar över i, å, ä och ö, det har jak aldrik gjort.

Kyrktornet i Särinda hade brunnit ned genom åskeld. Församlingen beslöt att bygga ett nytt torn och sockenstämma hölls, varvid det blev fråga om huru mycket var och en ville ge frivilligt i byggnadshjälp.

Moses Heckscher, rik lanthandlare och kristnad jude, reste sig och yttrade myndigt:

— Nå, mine gote vänner, vise nu mans att ni är hederlige kristne och vill give er skärv med gott hjärta för ett gott ändamål, jak för min del skänker en hel kråne.

Nämndeman Lars Olsson, som förargade sig över att en israelit skulle taga första ordet i en kristlig angelägenhet, svarade:

— Se ni först till, att ni reser torn på Jerusalems tempel, blir dä se'n några styvrar över på er krona, så kom å hjelp oss att bygga på vårt torn, om det inte da allaredan ä färdigt.

NATIONEN
POLITISK VECKOTIDNING.
— ÖVER PARTIERNA. —

Ur senaste numrens innehåll:

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)
Under Gylline Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)
La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)
Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)
Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)
Höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)
Varer Svenske! Av f. v. civilministern Juhlin. (N:r 197.)
Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)
Folkstammens bevarande. Av professorn Almquist. (N:r 199.)
Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)
Arbetarakademien. Av rektorn d:r Berggren-Vuorenrinne. (N:r 206.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.
Nationens devis är:
"Vårt fosterland och dess försvar!"

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING

N:R 10(210) FREDAGEN DEN 7 MARS 1930 ÅRG. 6

BREV TILL FARISÉERNA.

Lycka och hälsa! Gör nio kopior av detta brev och sänd dem till de nio intelligentaste av edra vänner som ni önskar lycka. Sänd dem inom 24 timmar efter mottagandet. Bryt ej kedjan, försåvitt ni vill undvika olycka. Under de 9 följande dagarna kommer en lycklig händelse att inträffa och fylla er med glädje. Om ni tar detta som ett skämt och ej sänder kopiorna direkt, drabbas ni av olycka. En dam vann å lotteri 200,000 guldlire på nionde dagen. En herres hus nedbrann på åttonde dagen emedan han brutit kedjan. En dam i Lisboa förlorade sin ende son på tredje dagen, därför att hon ej vidaresänt brevet. Pola Negri har detta kedjebrev att tacka för sitt äktenskap med en gruzisk prins. —

Så lyder ett brev som tillställts mig av Stockholmsutställningens presskommissarie. Jag skulle ej haft något att invända om brevet varit försett med exempelvis sentensen: "Besök Stockholmsutställningen 1930 med Nationen i fickan."

Herr Briliotlis brev uppges ha utgått från en amerikansk artilleriöverste i Flandre och har gått genom ett 70-tal händer. Mest är det skrockfulla italienare, men på slutet finner man prins Erik av Danmark, prins Andreas av Grekland, prinsessan Renée av Anjou-Bourbon, grevinnan Bernadotte, fru Sjöborg, fru Segerstråle, fru Brändström, fru Nordin, herr Linder, grevinnan Hamilton o. s. v.

På sätt och vis har ett dylikt brev sitt stora värde. Man får däri en vederhäftig förteckning på dem av "den löjliga familjens" medlemmar som ej skämmas för att erkänna sin fariséiska narraktighet.

*

En huvudstadskollega har haft en rundfråga, varför kvinnorna kläda sig och av svarens mängd må anföras följande riktiga:

"De dumma, ytliga, som slunga ut stora summor på sin klädedräkt, tänka nog först och främst på den förargelse och avund de komma att väcka hos sina medsystrar. De sensuella, raffinerade, som tänka ständigt och jämt på att behaga och väcka uppmärksamhet hos männen, ja, de klä sig förstås huvudsakligen för dem."

Så nu veta fariséerna det. Förövrigt har ni väl hört att parisiskan numera uppträder naken i ansiktet. Parisiskan har högst egenhändigt börjat sminka av sig. Det var helt enkelt det enda nya hon kunde hitta på sedan hon i åratal nyttjat spektrums alla färger och nyanser till mer eller mindre effektiva krigsmålningar. Ju onaturligare, desto pikantare, och nu har hon förtjust upptäckt det onaturligaste av allt, naturen.

De första banbryterskorna voro några damer ur societeten, som på en bal hos presidenten uppträdde med nakna ansikten. Utan ett spår av den kulörta smet, varmed alla andra belagt sina fysionomier, utan ett puderkorn på näsan och jungfruligt oberörda av alla röda läppstift. *Au naturel.*

Vad följden blev? Naturligtvis en avsminkningsfluga, som flög från nästipp till nästipp. Societeten tvättade sig ren.

Men detta mod kan knappast vara synnerligt länge. Så ful som majoriteten av det sköna släktet är.

*

Nu har återigen en nationellt sinnad nationalekonom gjort en attack mot kaffeimporten. Som han vill ha stoppad. Redan för 400 år sedan lät en orientalisk sultan inhämta utlåtande från persiska läkare. Och dessa fällde en avvisande dom över den då nya drycken, ett omdöme som slutade med den hänvisningen att "på den yttersta dagen skulle kaffedrickarnas skara stiga upp svarta som kaffesumpen ur sina gravar". Efter detta utlåtande utbröt den första förföljelsen mot kaffet. Kaffehusen förstördes, förråden förintades och strängt förbud utfärdades mot all kaffedrickning, och de stackars syndare som ertappades syddes in i säckar och dränktes.

Naturligtvis har kaffet utsatts för förföljelse även i Europa. I Rådhuset i Marseille ägde 1679 den första västeuropeiska kaffedisputen rum. Denna slutade med en rent nedgörande dom för den nya drycken.

Men vad betyder väl dessa prövningar. Hur skulle de fariséiska skvallermuckorna reda sig utan kaffet. Måtte det alltjämt svämma in över våra gränser och öka pratsamheten, utan vilken intet parlament vore möjligt.

*

Vår medfödda blygsamhet förmår icke hindra oss från att återge en godbit, som nått våra öron från landet bakom Kölen. Den lyder i sin oförvanskade enkelhet så här: "Man har alltid ansett, att England varit det land, där folk tvättade sig mest. Men kan man inte med samma rätt nämna Sverige? I varje fall har jag från de hotell där jag bott fått intryck av att det ofta finns bad i förbindelse med rummet, åtminstone handfat med rinnande varmt och kallt vatten. Detta icke blott på lyxhotellen utan ganska allmänt.

Så utbrett är detta behov av bad och tvagningar "— fortsätter den begeistrerande norsken —" att i det nyaste härbärge, som öppnats i Stockholm, är det alla gäster strängeligen ålagt att gå in i badrummet och taga dusch eller åtminstone ett varmt fotbad, innan de få krypa i sängen."

Bland dem jag särskilt ville rekommendera till ett tvångsbad är en viss musikant med det egyptiska namnet Pergament. Han måste absolut tvagas inom den närmaste tiden, eljest kommer han att förpästa luften i kungliga huvudstaden. Jag är rent av villig att låta renhållningsverket utföra Pergamentets tvättning på min privata bekostnad.

En riktig stortvätt vore nog behövligt inom den s. k. societeten. Den samma har blivit högst blandad sedan fredsutbrottet. Man behöver bara läsa den ryske litteratören Szerszevsky's under den franska psedonymen "de Chessin" utgivna roman om Excellences. Handlingen föriggår i Baltic-stad alias Stockholm—Köbenhavn. Man igenkänner en hel del medlemmar av de löjliga familjerna. Bland andra rödbanditen Aleksandrov. Han är förresten nu redan bortspolad från Sverige. Men societeten är dock fortfarande blandad med en alltför stor procent av ordenshungriga lycksökare vars högsta lycka är att få jazza efter samma negermelodier som diplomaterna från San Marino, Andorra, Panama, Monaco, Liechtenstein, Montenegro, och Spetsbergen. Låt oss hoppas att stortvätten måtte sättas igång med det snaraste, så att jag slipper se de här ovan avbildade societärerna vidare.

PUB LI KAN.

LEVE DEN FRIA KULTUREN!

(SE VIDSTÅENDE TEXT.)

KOLORERAD KULTUR.

De glada karnevalernas tid är inne, själva höjdpunkten i den plutokratiska societetens nöjesliv under saisonen. Hos oss liksom runt omkring i kulturstaterna går årets karnevalsfirande i den gudomliga Frihetens tecken. Den klassiska konsten, som ännu för några årtionden sedan respekterades, roar icke längre. Var tid har sina ideal.

Tack vare den signade Demokratien har glädjen och konsten äntligen blivit allas tillhörighet. Därför lyder nu även parollen: Fram för den verkliga livsglädjen och konsten! Ack, huru skönt att äntligen få andas fritt, leva livet helt!

Den nya nöjeskulturens introduktörer och regissörer äro över hela linjen desamma. Redan för månader sedan kunde tidningarna meddela, att den för saisonen komme att gå i Asiens och Afrikas färger, i vårt efterblivna land kanske en smula mera diskret än i de stora kulturstaterna där nöjeslivet nu gestaltar sig gladare än någonsin. Och de vise spåmännen i kosmopolitbladen bli dessa ting i regel ganska sannspådda.

Den nya nöjeskulturen torde framför allt vara att se mot bakgrunden av det förhållandet, att de ledande gojimklasserna måste förströs i uppsluppen glädje, på det deras intressen måtte avvändas från de utmordentligt viktiga saker, som egendomsfolket i Frihetens namn här liksom överallt annorstädes nu är i färd med att genomföra.

LÄR AV UTLANDEN

allt som där kan vara bättre än i Sverige, men gör front mot importen av "kolorerad kultur".

NATIONEN

POLITISK VECKOTIDNING.

— ÖVER PARTIERNA. —

Ur senaste numrens innehåll:

Bolszevikpropagandan. Av överstelöjtn. Hårleman. (N:r 190.)

Under Gyllne Korsets Banér. Redakt. programmartikel. (N:r 191.)

La Gran Dama del Norte. Av envoyén Labougle. (N:r 191.)

Sveriges Styrka. Av envoyén Flieder. (N:r 193.)

Rikets Huvudnäring. Av Sveriges kronprins. (N:r 194.)

Höjd spannmålstull. Av professorn Jakob Eriksson. (N:r 196.)

Varer Svenske! Av f. v. civilministern Juhlin. (N:r 197.)

Europeiskt Elände. Av professorn Olof Olsson. (N:r 197.)

Folkstammens bevarande. Av professorn Almquist. (N:r 199.)

Slavofiler och eurasier. Av d:r C. A:son af Nyborg. (N:r 205.)

Arbetarakademien. Av rektorn d:r Berggren-Vuorenrinne. (N:r 206.)

Finlands Framtid. Tal av rikspresidenten Relander v. riksdagsavslutn. (N:r 207.)

Böndernas krav. Av konsuln Wallén. (N:r 208.)

Skydd mot bolszevismen. Av riksdagsmannen Edberg. (N:r 209.)

NATIONEN ÄR NATIONELL.

Nationens devis är:

"Vårt fosterland och dess försvar!"

PRIS: 25 ÖRE

DEN 7 MARS

DET RÖDA HOTET.

Frågan om den västerländska kulturens vara eller icke vara måste alltjämt betraktas som oavgjord. Optimisterna tro sig redan färdiga med den röda faran men de i mysterierna mer insatta varna för förhastade slutsatser. Den som stor filosofisk auktoritet ansedde hebreiske professorn Einstein har låtit Västerlandet förstå, att det måste bereda sig på en kommunistisk period.

Det saknas icke skäl för den uppfattning Einstein uttalat. De västerländska kultursamhällena ha låtit sig fångas i mammonismens garn. Benägenheten för att vilja indentifiera samhället med sitt enskilda intresse vinner där allt större terräng. Den kristna samhörighetskänslan, tillämpad å det egna folket och mänskligheten, har man i regel ej mycken förståelse för. Skyddandet av det egna mer eller mindre priviligierade intresset — se där vad man i samhällsintressets namn slår vakt om! I en dylik jordmån har bolsjevismen en gynnsam tillvaro och närer stora förhoppningar. Om Einsteins förutsägelse om dess seger i Västerlandet skall gå i uppfyllelse, beror därför ytterst på i vad mån medborgarna i de kristna kultursamhällena skola, utan att behöva vidkännas den "stora prövningen", kunna tillägna sig evangeliets bud samt höja sig till en sann mänsklig solidaritet.

De religiösa och antireligiöst inställda rörelser, som i nuet uppenbara sig, äro helt säkert långt mer komplicerade än de vid ytligt betraktande förefalla. I samma ögonblick alla de kristna kyrkosamfunden förena sig med det judiska till samfälld protest mot sovjets ateism, ha vi runt om i staterna att konstatera ökad aktivitet i bolsjevismens strävanden att omstörta Västerlandet. "När vi protestera mot den sovjetryska ateismen, sker det i Guds namn", förkunnade huvudtalaren vid den judisk-kristna alliansens protestmöte i Blasieholmskyrkan i söndags, överrabinen Marcus Ehrenpreis. Men hur var det, hr Ehrenpreis, är icke den ateism ni i Guds namn protesterade emot en skapelse av just den rabbinska förkunnelsen? Har bandet brutits mellan Sanhedrin och Komintern? Står den judiska församlingen i Stockholm den dag som är alldeles främmande för vad som just nu förberedes i Sverige i omstörtningens syfte? Ännu har ej avhörts, att överrabinens närmaste man i själavården, kantorn Saul, upphört med sin aktiva medverkan i den ultraröda agitationen å svensk mark.

Moskvas trogna ha i dessa dagar inlett en ny uppmarsch i större stil i Sverige. En invasion av röda kampsoldater från landsorten — sannolikt ock utlandet — till huvudstaden ha under senaste veckan kunnat konstateras. Planer på en ny röd framstöt äro också hos oss å bane. Den skulle inledas med en "röd dag" torsdagen den 6 mars, vid vilken Kominterns nya aktionsprogram framfördes, vars huvudpukter lyda: Införandet av sju timmars arbetsdag, lön året runt för säsongarbetare samt för de arbetslösa 200 riksdahler i månaden plus arbetslöshetsförsäkring, fri hyra, skattebefrielse, fri gas och fri elektricitet. Ett inbjudande program alltså!

Huru länge skall Sveriges folk tolerera ett politiskt tillstånd, innebärande ett permanent revolutionärt hot? Vore det icke på tiden att de fosterländskt sinnade upphörde med sin omotiverade passivitet samt äntligen inrättade sig för ett återställande av normala förhållanden i detta land?

PRESSKONSERTEN

PARTIPOLITISK SKRÄCK INFÖR "JORDBRUKSRIKSDAGEN".

Den liberala partikoryfén redaktör Hellberg i Karlstad har i högsta grad oroats av att de svenska bönderna djärvts — utan tillstånd av den Kosmopolitiska Överheten i landet! — sammanträda till en "jordbrukareriksdag" i Stockholm. Denna förmenas ha åstadkommit en tillspetsning av den politiska situationen, som kan få de mest ödesdigra följder. När om någonsin vore det, framhåller den gamle partigängaren, på sin plats, att alla goda krafter enades till en solidarisk front gentemot "fanatismens krafter", som blott alltför länge hejdlöst fått husera på våra landsbygden, hetsande sinnena med sin demagogi:

Skulle det nya bondetåget, såsom det uppgives, komma att pockande fordra antingen höjda spannmålstullar eller andra kammarupplösning, komme detta hot, detta försök att kommendera folkets valda representanter till underkastelse säkerligen snarare att verka uppstramande... Detta febrila stadium i en frågas behandling, när det bara fordras att något göres utan bekymmer för vad som göres, är allt annat än tilltalande och rätt ovärdigt de ansvarsbundna, som skola fatta beslutet. Men det känns i luften att det nu driver därhän. Sinnena äro så pass upparbetade, att förstånd och omdöme inte gärna kunna behålla ledningen utan avkopplas såsom hinderliga och ovidkommande. Alla goda krafter borde ansättas för att hejda fanatismens diktatur; det är dock kanske redan lönlöst.

I samma anda går den övriga exclusiva hebreerpressens kommentarer. *Smålands Folkblad* (s.) ger uttryck för sitt raseri över att inga jordbrukare från de olika partierna vågat taga konsul Wallén i upptuktelse under hans triumfatoriska föredragsverksamhet landet runt utan att man överallt snällt och beskedligt underkasta sig och accepterar "dennes ovederhäftighet och fräckhet." Så här låter det:

Det märkliga är att det inte finns kurage i något borgerligt parti att säga ifrån till frasmakarna av typen Laurin och Wallén. Här väljer man i stället snällt representanter för alla de borgerliga partierna till den beramade bonderiksdagen. Visserligen är det välkänt att denna bara kommer att gå i tullhetsens tecken och att arrangörerna inte äro att söka på bondehåll. Men de frisinnade här i länet, som dock borde ha intresse av att i någon mån företräda småbondeintresset, ha icke mod och kraft att säga demagogerna ett sanningens ord. I stället låta de sig beskedligt väljas som medlemmar av bonderiksdagen, där de med all säkerhet komma att spela blindpipans mindre märkliga roll. De komma sålunda bara att tjänstgöra som slavar på hr Walléns triumfvagn. Den moraliska feghet, som döljer sig i slätheten mot stordemagogerna skall säkert hämna sig.

Den Röde Riddaren i Socialdemokraten återger naturligtvis under de livligaste instämmanden dessa och andra liknande utgjutelser i de olika platsavisorna ute i landet, där "hr Walléns triumfvagn" gått fram. Fenomenet är emellertid intressant som ett talande vittnesbörd om att partiernas ledningar ej längre behärska bondeskarorna, vilket förövrigt är ganska förklarligt i betraktande av det sätt varpå desamma förstått att tillvarataga det svenska jordbrukets och landets intressen.

FRIHANDELN — NORMADLIVETS TEORI.

Att frihandelsdogmen är ökenvandrarnas uppfinning, som dessa i eget krasst förvärvsbegär till varje pris önska påtvinga alla andra folk, desamma till stor skada, har ofta påpekats i dessa spalter. På sina håll tyckes man äntligen börja få upp ögonen för det verkliga sammanhanget. *Kristianstads Läns Tidning* (h.) konstaterar, att dogmen är en av den liberala teoribyggnadens sista förskansningar, varför det icke bör förvåna, att den vidhålles med en sådan ytterlig energi:

Liberalismens grundsats om "största möjliga lycka åt största möjliga antal" åsyftar och måste åsyfta uteslutande den "lycka" som består i högsta möjliga mått av materiell behovstillfredsställelse. Efter detta mått på lyckan är också frihandelsdogmen anpassad. Enligt denna får varje produktionsgren söka sig till den plats, där de naturliga betingelserna för densamma i högsta mått äro tillfinnandes.

Var och en som förvärvat något, som kan äga bestånd för framtiden, hyser samma önskan. Fabriksägaren uppger ogärna sin tillverkning, även om den icke längre lönar sig. Han kämpar till det yttersta för att hålla sin skapelse vid makt, helt enkelt emedan han med sin själ vuxit fast vid densamma. Men det är dessa själens rottrådar, som liberalismen anser hinderliga för "framåtskridandet", och som därför böra offras. Vad betyder det, om människorna bli rotlösa nomader, mot att kanske det allmänna välståndet kan höjas med någon procent!

I själva verket strider också detta nomadliv mot kulturmänniskans djupaste instinkter. För henne har alltid bofastheten och rotfastheten varit idealet. Och det är så än i dag. Varför strävar arbetaren efter ett eget hem? Varför vill den, som vuxit upp i lantbruket, skaffa sig en egen torva? Varför sträva vi alla efter att skapa något varaktigt och bestående, som vi kunna trygga oss till, och vid vilket vi kunna växa fast? Jo, därför att vi instinktivt känna att nomadlivet är oss främmande. Och det är mer än så: det är främmande för all högre kultur. Först då människorna blivit bofasta och sänkt sina rottrådar ned i jorden har en högre kultur kunnat blomstra.

Denna uppfattning av saken är otvivelaktigt fullt riktig. Att bemärka är dock, att den asiatiska liberalismens vackra grundsats "största möjliga lycka åt största möjliga antal" aldrig annat varit än en raffinerad krigslist till de "själlösa" gojimmassornas — som skulle "lyckliggöras"! — lockande i fällan. Vart det liberal- bolsjevikiska lyckoprogrammet leder framgår tydligt nog av det paradisiska tillstånd som upprättats i Sovjet-Ryssland.

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt t'adda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:–

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

SOPA BORT

dåsighet och olust genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin*. Det utför en grundlig invärtes renspolning och sätter kroppen i god form. Magen och tarmarna rensas från osunda rester och samlingar, som måste bort för att man skall må väl, den skadliga urinsyran utdrives och blodet uppfriskas. Börja redan idag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

FRIVILLIGA FRIKÅREN.

uppmanar härmed personer som äro villiga medverka till ordningens upprätthållande i händelse av röda oroligheter att insända namn och adress jämte referenser till tidningen Nationen f. v. b.

FRIVILLIGA KAREN, STABEN.

»FINSK FRIHET».

(Helsingforsbrev till Nationen.)

En laber kultje kan man ej kalla den vind som blåst upp i Helsingfors med anledning av redaktören Ernst von Wendts i Nationen publicerade artikel rörande fallet Laber. Det är rena cyklonen, som piskar Döda Havets blytunga vågor och Jordans trögt flytande vatten.

Nå Nationen ivrar för att Sveriges statsunderstödda scener böra framföra goda Svenska verk, i stället för utländsk gallimatias, dimper Svenska Pressens "Ludvig" av pur förskräckelse på sitt bakre sceneri. Det är ju rena främlingshatet, upphetsning till krig och mord! Poliis! Nej, bort med all verklig konst överhuvudtaget. Hit med Piscator-vansinn, Toller-tokerier, Baker — snusk och sliskig tendensteater! Folkets och publikens smak bör fördärvas genom erotisk jazz och guttural negersång, genom kub-, futu- och modernistiskt kludderi, och annan konst importerad från kulturländerna i Afrika och omgivning. —

I varje fall är harposträngaren "Ludvig" ej kompetent, att uttala sig om judeinflytandet i Sverige. För det första tyckes han vara jävig, och för det andra sitter han allt för fjärran från handlingens ort. I Finland ha herrar Aron- och Mosessöner visserligen ett jämförelsevis ringa direkt inflytande på den inre och yttre politiken, men deras "kulturgärning" skönjes dock. Textilbranchen är så gott som helt och hållet i semitiska händer, och att döma av antalet konkurser och ackord, torde affären gå bra. Ett antal banker kontrolleras också av judar, bl. a. Åbolands Bank av ryska juden Wainstein. Och judeprocenterare finnes i Helsingfors flera än grå kattor. — Bolsjevikinflytandet kommer också till synes i de många högförräderiprocesserna, där de handlande bevisligen mottagit direktiv från Moskva. Och kommunisternas fräcka uppträdande landet runt ryckte ju till och med upp borgerliga kretsar till protestmeetings. Med andra ord, vännen Ludvig bör icke korrigera sanningen.

Vad själva fallet Laber beträffar, så har därom skrivits tillräckligt. Jag vill icke rulla upp det på nytt, i all synnerhet som ju det "hemlighetsfulla" är nästan allom bekant. Detta självmord har av judekretsar tacksamt anammats och blåsts upp i propagandaavsikt, för att judegråtarens tårkörtlar ej månde sina. I den avsikten voro också slutackorden i D:r Straszewskys liktal en hänvisan till att det skedda vore ett skolexempel å **den ädle men rotlöse judens sorgliga öde bland främmande, oförstående människor.** Hur skulle det vara om Ludvig gräte en skvätt över de hundratusentals européer som slaktades i Ryssland, i Ungern, i Georgien och överallt där Judas gått fram på sin Eriksgata — eller Ludvigsgata?

K a i n.

(Den ärade insändaren torde godhetsfullt ursäkta, att vi uteslutet de två tredjedelar av brevet, som så kraftigt avbasar Svenska Pressen. Vi känna fullkomligt även de mest högtstående personers ställningstagande i Laberaffären men avstå från ytterligare aktion så länge vederbörande hålla sig på mattan.)

NORDEN OCH UTLANDEN

SVENSKT OCH FINSKT.

Från Finlandsvenskt håll ha vi fått en hel del missbelåtna skrivelser. Man inbillar sig, att Nationen skulle kommit under inflytande av fennomanien. Detta är en rätt löjlig beskyllning. Nationen har tydligt nog uttalat sig för ett allnordiskt försvar mot rödbanditerna och stöder sig i denna aktion även på värdefulla krafter i de forna Svenska provinserna i Finland, Estland och Lettland. (Se även Nat. n:r 199: Det röda spöket över Finland.)

Vår tidnings intresse för den svenska kulturen i Finland framgår av artikelserien "Bakom Bottniska Bukten", påbörjad i n:r 201. Vår svensknationella hållning hindrar oss dock på intet vis att upprätthålla kontakten med Finlands finsk-ryska kretsar. (Se n:r 205: Slavofiler och eurasier) likaväl som de finskfinska (Se n:r 206 Arbetarakademien i Kuusilinna). Besjälade av en önskan att ge vår kruska publik en opartisk bild av ställningen i Finland var det också vi i n:r 207 återgåvo rikspresidenten Relanders tal vid senaste riksdagsavslutningen i de delar detsamma tycktes oss förtjäna beaktande. Att vår finska redaktion illustrerade uttalandet med Relanders porträtt och autograf får naturligtvis ej tydas så att denne stode i intimare förbindelse med Nationen och där kunde göra några finska direktiv gällande. Nationen tar överhuvud ej några som helst direktiv, men vad det Relanderska uttalandet angår, så överenstämmer det fullkomligt med redaktionens uppfattning om Finlands framtidsutsikter.

Genom inrättandet av en särskild Finlandsredaktion hoppas Nationen att framdeles kunna än mer än hittills verka för de vänskapliga relationerna mellan Sverige och dess forna dotterland.

MASARYK

UTTALAR SIG OM SINA NORDISKA RELATIONER.

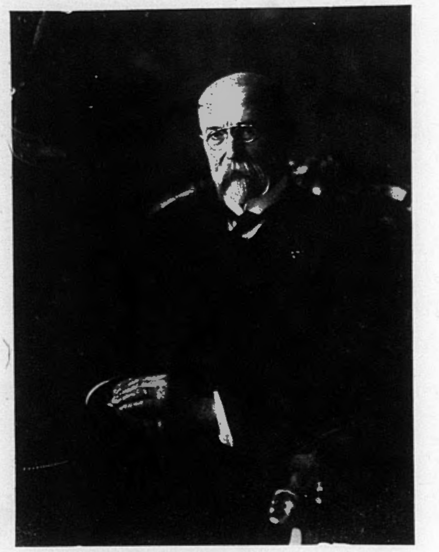

RIKSPRESIDENTEN MASARYK

Med anledning av det czeskoslovenska statsöverhuvudets 80-årsdag har Nationen satts i tillfälle återgiva följande uttalande av presidenten Masaryk till hans tyske biograf, som ställt detsamma till vårt förfogande. Presidentens porträtt och autograf ha välvilligt tillhandahållits av härvarande czeskoslovenska beskickning.

Det är oss ett särskilt nöje att inför svensk publik presentera denna sällsport sympatiska statsman, som av många betraktas som vår tids främste på samma gång som mest ansvarskännande politiker och som uppnått sin höga ställning icke genom lumpna intriger såsom eljest numera är så vanligt, utan tack vare sina utomordentliga personliga förtjänster.

*

Jag är icke alldeles utan släktförbindelser med Norden. Min svärfar Rudolf Garrigne var född i København, och min hustru vår således på sätt och vis danska, om än familjen Garrigne invandrat från Tyskland.

Av Svenskar som jag känt erinrar jag mig i första rummet professorn Harald Haraldson Hjärne, med vilken jag blev bekant redan 1881, då han besökte Wien. Han följde mig för övrigt till mitt föräldrahem innan han fortsatte sin resa till Ryssland. Honom har jag till stor del att tacka för den kännedom jag äger om Sverige och skandinaviska förhållanden i allmänhet.

Ehuru vi här i Czeskoslovensko ha åtskilliga militära minnen gemensamma med Sverige särskilt från 30-åriga kriget, är det likväl främst den svenska litteraturen som på mig utövat den största dragningskraften. Av äldre Svenska författare uppskattar jag i första rummet Tegnér och fru Smith-Flygare-Carlén i den sistnämndas naturbeskrivningar ha i synnerhet tilltalat mig. En särskild uppmärksamhet har jag ägnat de litterära revolutionensmännen Strindberg i Sverige och Brandes från Danmark. Bland danska författare har jag f. ö. studerat Grundtvig och Kierkegård; av norska givetvis Björnstjerne Björnson och Henrik Ibsen, ävensom Garborg, om vilken jag även föreläst, samt den litteräre Nobelpristagaren Hamsun.

Beträffande politiken känner jag ganska väl till de åskådningar, som framförts av de välkända Svenska politiska författarna Kjellén och Steffen. För övrigt var det oneklігen med allra största intresse jag i den mån min strängt upptagna tid medgav, följde den skandinaviska politiken under världskrigets år. Ett osökt tillfälle att få en litet grundligade inblick häri, än som erbjudes en vanlig utomstående, fick jag da jag 1917 under det engelska namnet Marsden på väg från England till Ryssland passerade Skandinavien och någon tid upphöll mig i Oslo och Stockholm.

Jag beundrade de skandinaviska ländernas fasta politik, varigenom de, trots påtryckningar från olika håll, lyckades, i likhet med Schweiz och Nederland, värna sin neutralitet. Just för de smärre folken är det av så mycket större betydelse att i eget intresse eftersträva fredens bevarande som därigenom en lugnare politik med mer kulturell prägel möjliggöres. Jag har ock i den mån det varit mig möjligt sökt följa de rörelser i Skandinavien, som utlöst sig i skolreformer, i åtgärder mot alkoholismen, och i kulturella strävanden i allmänhet, varigenom dessa länder visat sig stå i främsta ledet. Som verkliga geografiska bragder äro att betrakta Nordenskölds färd runt Asien och Hedins upptäcktsresor i Tibet. Konung Oskar II:s namn är intimt förknippat med dessa resultat men även inom litteraturen spelade denne monark en viktig roll. Man torde utan överdrift kunna säga, att han var det mest litterära krönta huvud som någonsin existerat. Dock vill jag erinra mig, att flera Svenska konungar riktat sitt lands litteratur, vilken f. ö. länge stått på en mycke hög ståndpunkt. På dessa grunder är det alltså ej oförtjänt som Sverige fått sig anförtrott att utdela Nobelprisen, dessa den vetenskapliga och litterära världens högsta utmärkelser.

Jag har alltid hyst det största intresse för Skandinaviens och i synnerhet Sveriges, det ledande nordiska landets historia. Den Svenskryska frågan har jag ägnat ett rätt ingående studium, liksom även Skandinaviens inflytande på Tyskland och Centraleuropa över huvud. Då utvecklingen i Skandinavien på senare tid tenderat till de tre ländernas förnäma avskildhet från den övriga världens politiska ävlan, är även detta en bemärkansvärd företeelse.

Kort sagt, min uppfattning är, att vi ha många lärdomar att hämta från Norden.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Den 2 mars avslutade Stockholms Landstormsförbund sin utbildningskurs i kulsprutegevärets handhavande med den sedvanliga tävlingen i plutonsförband. Härvid tages hänsyn till och sättes poäng för såväl plutonschefens order och uppträdande som även gruppchefens och kg-skyttarnas. Slutligen spelar givetvis träffresultatet en viktig roll. Det är sålunda en ganska komplicerad tävlan och i betraktande av att orderna skola utges, framryckning verkställas (i den här refererade tävlingen över en sträcka av 300—400 meter) samt eld avgivas med c:a 40 skott pr kg, allt inom en tidsperiod av 20 minuter, så förstår man att det ej duger att "tänka långsamt" utan att snabbhet i uppfattning, ordergivning och igångsättning av anbefalld rörelse genast ger ett par poäng till godo.

Sex tävlingsplutoner ställde upp, en från vardera av landstormsföreningarna: Oscars, Klara, Adolf Fredrik, Kungsholmens, Solna och Sexorna. Startordningen var den ovan anförda och terrängen där tävlingskampen utspelades fältet öster om Säby-sjöns sydända ute på övningsfältets. Förutsättningen var i korthet att plutonen bildade kompanireserv och erhöll order från kompanichefen att hastigast möjligt taga höjden 1 km. nordost "y" i Säby där en lucka uppstått i egen försvarslinje.

Intressant var att skada hur de olika plutoncheferna löste denna uppgift. Somliga togo med sig gruppchefer och rapportkarlar och läto ställföreträdaren föra fram plutonen, varefter de från mer eller mindre väl valda punkter togo en överblick över det blivande "slagfältet", och utfärdade enklare eller mera komplicerade order. En och annan sprang ensam, åtföljd blott av sin rapportkarl fram en sträcka på 150—200 meter, som han kunde komma fram osedd, dold av en skogsdunge och rekognoserade framförliggande terräng,sedan han givit sin ställföreträdare order att föra fram hela plutonen i hans spår. Då plutonen kom fram var han redan färdig med sin order, vilken sa snart den var utsagd omedelbart omsattes i verkställighet. Utan att pa nagot sätt vilja föregripa det ännu ej meddelade tävlingsresultatet och med hänsyn endast till plutonchefens ordergivning och fältmässiga uppträdande för övrigt, torde det icke vara för mycket sagt att Solna pluton, förd av landstormslöjtnanten Bexell, placerade sig på första plats.

Den slutgiltiga placeringen kommer att meddelas sedan även skjutresultaten blivit kända.

*

Resultaten av fälttävlan i Norrtälje 2 februari föreligga nu fullt klara. På grund av den synnerligen långa prislistan kunna endast en del utdrag ur densamma publiceras.

Tävlingen omfattade som bekant 5 grenar, avståndsbedömning, orientering fran stationspunkt, terrängmarsch, målspaning och pistolskjutning. På grund av de svåra snöbyar, som vid tiden för tävlingen i orientering från stationspunkt just rasade som värst, ströks denna gren av programmet för lagtävlan, vilken alltså endast omfattade de återstående fyra grenarna. Bäste man i orienteringen blev aspiranten J. Ericzén i Bromma landstormsförening.

I lagtävling segrade **Adolf Fredriks landstormsförening** med 13 poäng. Laget var sammansatt av landstormsunderlöjtnanten E. Carlson, landstormsunderlöjtnanten Wehlin, aspiranten S. Hansson och aspiranten Helleberg.

2. lagpris togs av **Oscars landstormsförening** med 17 poäng. Lagets sammansättning: Landstormsunderlöjtnanten Skaar, landstormslöjtnanten G. Ericsson, aspiranten Wolter och aspiranten Bäckström.

3. lagpris skulle egentligen tillfallit **Adolf Fredriks landstormsförening** med 30 poäng och följande lagsammansättning: Landstormsunderlöjtnanten Rosenqvist, landstormsunderlöjtnanten Widstrand, aspiranten Norrby och aspiranten Gisselberg, men på grund av en oförklarlig blygsamhet hade Adolf Fredrik endast anmält **ett** lag och 3. lagpriset tillföll därför **Landstormsföreningen Sexorna** med 31 poäng och denna lagsammansättning:

Landstormslöjtnanten Rundblad, landstormslöjtnanten Sandberg, Aspiranten J. Persson, Aspiranten Blomqvist.

Bäste stockholmare i hela tävlingen var Landstormslöjtnanten Bergman, Engelbrekts landsförsamling, med 19 poäng, följd av Landstormskaptenen Ström i Solna landstormsförening med samma poäng, endast åtskild av ett något sämre resultat i pistolskjutningen. Bäste norrteljebo blev landstormsunderlöjtnanten Berggren. Fru Märta Swartz's hederspris till bäste man inom Adolf Fredriks landstormsförening erövrades av landstormslöjtnanten Carlson.

E. C. G.

»JORDBRUKSRIKSDAGEN.»

Den med så stor spänning emotsedda jordbruksrikdagen sammanträder i Stockholm, Gillets lokal, lördagen den 8 d:s kl. 10 f. m. "Riksdagen" öppnas av Uppsalakommitténs ordförande lantbrukaren K. .E Hansson i Skediga, Gamla Uppsala.

Sedan en del förberedande ärenden avhandlats, redogör Uppsalakommittén för sina åtgärder samt för vad som enligt kommitterades mening ytterligare hör göras av jordbrukets utövare själva för att komma ur nödläget. Vidare komma att behandlas eventuella förslag från jordbrukareriksdagens kommitterade samt överläggas om lämpligheten av att göra jordbrukareriksdagen till en permanent institution.

Deltagande ombud äro så vitt hittills är bekant utsedda inom samtliga län utom Kronobergs, Blekinge, Gotlands och Jämtlands. Olika partier äro representerade bland ombuden, från högern till socialdemokraterna. Antalet representanter torde bli något olika för olika län, då de längst bort boende på grund av de med resan och uppehållet i Stockholm förenade kostnaderna torde inskränka sig till ett mindre antal representanter. Ett undantag härutinnan utgör Norrbotten, där man kunnat använda en fond på 1,200 kr.

Gentemot från vänsterhåll framkomna påståenden att jordbrukareriksdagen skulle utnyttjas till främjande av högerns tullförslag m. m. har av dess ledning utsänts meddelande till länskommittéerna att "jordbrukareriksdagens" avsikt är att "utan politiska biavsikter låta jordbruksnäringens utövare komma tillsammans för att rådslå om de åtgärder, som av näringsutövarna själva kunna och böra vidtagas för att komma ut ur det nuvarande nödläget".

SKURU—BJÖRKNÄS.

ETT UNIKT BOLAG.

Det har meddelats i dagspressen, att egendomen Stora Björknäs inköpts av Sörmlandsbanken.

Denna egendom torde varit en av sparbankssvindlarnas bästa affärer, procentuellt sett. Fastigheten har tjänstgjort som belåningsobjekt pa vanligt sätt. Man tog ut inteckningar för sammanlagt *2,900,000* kr. Bottenintecktningarna, cirka en halv million, belånades i Sörmlandsbanken. Luften, 2,4 mill. tog man ur småfolkets fickor. Vid försäljningen nu blev det 12,300 kr. att täcka bristen med, motsvarande *en halv procent av lånebeloppet. Luften i detta fall steg således till 99,5 procent.* Detta torde vara rekordet!

A.-B. Skuru-Björknäs föregångare hette Skuru fastighetsaktiebolag. Detta bolag utgjorde grundstommen för heia svindeln, varför en del data torde intressera.

Nationen har i föregående artiklar omnämnt, att då Aschbergs och Gustaf Svensson hade förbyggt sig i förstaden Tellusborg omkring 1910, nödgades man — i Folkets namn — bilda Nya Banken 1912.

Sedan ställde sig Gustaf Svensson som ägare av ett fjärdedels mantal Skuru ur 1 Litt. B. år 1915. Man började på vanligt sätt exploatera området, men så tröto pengarna, varför man — åter i Folkets namn — bildade Allmänna sparbanken. Så snart denna sparbank kommit i gång, gingo insättningarna omedelbart till Skuru. I början av 1917 gjordes ett fastighetsbolag av gården, som då värderades till 350,000 kr. Namnen Gustaf Svensson, Milton, Arnheim, Ridderstad och Hammarstrand synas då i handlingarna.

Styrelsen utgjordes av endast *en* person jämte suppleant. Den 18 mars 1920 lyckades förtroendemannen *Edward Wiberg* bliva styrelse och direktör i Skurubolaget med Kinman som suppleant.

Direktören Wiberg hade åren 1916—1920 varit en av de styrande i Allmänna sparbanken och hade således god träning.

Skurubolaget utbredde sig även på andra sidan Skurusundet och 1921 ombildades bolaget till A.-B. Skuru—Björknäs. Utom Gustaf Svensson finner man nu bankdirektören Carl Wallin och kamrer Aigeldinger. Dessa två synes dock icke ha haft den rätta träningen, ty bägge bestraffades rätt avsevärt, som man påminner sig.

Den viktigaste sysslan i bolaget var anförtrodd hr Aschbergs förtrogne banktypograf i Örebro, hr Fredrik Larson. *Denne var nämligen revisor i A.-B. Skuru—Björknäs.*

Bolaget sköttes oklanderligt och förtroendet för detsamma var så stort, att Allmänna sparbanken lämnade lån på 2,400,000 kr. mot inteckningar, vars verkliga värde utgjorde en halv procent av lånebeloppet! Men så stod också den politiskt och ekonomiskt så högt aktade Obadja Aschberg bakom det hela!

CIVIS.

BLINKFYREN

(Satirisk-politisk tidskrift.)

Ansv. redaktör: Raf. Lindqvist-Sepia.

Finlands enda frontsoldat i kampen mot judar, bolszevker, aitofinnar och andra den moderna "frihetens" bärare.

Prenumerationspris inkl. postporto 1/1 år Kr. 7: 50

Provnummer tillsändes gratis

Göteborg

Emil H. Andersén

GÖTEBORG

Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

DEN 7 MARS

DET RÖDA HOTET.

Frågan om den västerländska kulturens vara eller icke vara måste alltjämt betraktas som oavgjord. Optimisterna tro sig redan färdiga med den röda faran men de i mysterierna mer insatta varna för förhastade slutsatser. Den som stor filosofisk auktoritet ansedde hebreiske professorn Einstein har låtit Västerlandet förstå, att det måste bereda sig på en kommunistisk period.

Det saknas icke skäl för den uppfattning Einstein uttalat. De västerländska kultursamhällena ha låtit sig fångas i mammonismens garn. Benägenheten för att vilja indentifiera samhället med sitt enskilda intresse vinner där allt större terräng. Den kristna samhörighetskänslan. tillämpad å det egna folket och mänskligheten, har man i regel ej mycken förståelse för. Skyddandet av det egna mer eller mindre priviligierade intresset — se där vad man i samhällsintressets namn slår vakt om! I en dylik jordmån har bolsjevismen en gynnsam tillvaro och närer stora förhoppningar. Om Einsteins förutsägelse om dess seger i Västerlandet skall gå i uppfyllelse, beror därför ytterst på i vad mån medborgarna i de kristna kultursamhällena skola, utan att behöva vidkännas den "stora prövningen", kunna tillägna sig evangeliets bud samt höja sig till en sann mänsklig solidaritet.

De religiösa och antireligiöst inställda rörelser, som i nuet uppenbara sig, äro helt säkert långt mer komplicerade än de vid ytligt betraktande förefalla. I samma ögonblick alla de kristna kyrkosamfunden förena sig med det judiska till samfälld protest mot sovjets ateism, ha vi runt om i staterna att konstatera ökad aktivitet i bolsjevismens strävanden att omstörta Västerlandet. "När vi protestera mot den sovjetryska ateismen, sker det i Guds namn", förkunnade huvudtalaren vid den judisk-kristna alliansens protestmöte i Blasieholmskyrkan i söndags, överrabinen Marcus Ehrenpreis. Men hur var det, hr Ehrenpreis, är icke den ateism ni i Guds namn protesterade emot en skapelse av just den rabbinska förkunnelsen? Har bandet brutits mellan Sanhedrin och Komintern? Står den judiska församlingen i Stockholm den dag som är alldeles främmande för vad som just nu förberedes i Sverige i omstörtningens syfte? Ännu har ej avhörts, att överrabinens närmaste man i själavården, kantorn Saul, upphört med sin aktiva medverkan i den ultraröda agitationen å svensk mark.

Moskvas trogna ha i dessa dagar inlett en ny uppmarsch i större stil i Sverige. En invasion av röda kampsoldater från landsorten — sannolikt ock utlandet — till huvudstaden ha under senaste veckan kunnat konstateras. Planer på en ny röd framstöt äro också hos oss å bane. Den skulle inledas med en "röd dag" torsdagen den 6 mars, vid vilken Kominterns nya aktionsprogram framfördes, vars huvudpukter lyda: Införandet av sju timmars arbetsdag, lön året runt för säsongarbetare samt för de arbetslösa 200 riksdahler i månaden plus arbetslöshetsförsäkring, fri hyra, skattebefrielse, fri gas och fri elektricitet. Ett inbjudande program alltså!

Huru länge skall Sveriges folk tolerera ett politiskt tillstånd, innebärande ett permanent revolutionärt hot? Vore det icke på tiden att de fosterländskt sinnade upphörde med sin omotiverade passivitet samt äntligen inrättade sig för ett återställande av normala förhållanden i detta land?

PRESSKONSERTEN

PARTIPOLITISK SKRÄCK INFÖR "JORDBRUKSRIKSDAGEN".

Den liberala partikoryfén redaktör Hellberg i Karlstad har i högsta grad oroats av att de svenska bönderna djärvts — utan tillstånd av den Kosmopolitiska Överheten i landet! — sammanträda till en "jordbrukareriksdag" i Stockholm. Denna förmenas ha åstadkommit en tillspetsning av den politiska situationen, som kan få de mest ödesdigra följder. Här om någonsin vore det, framhåller den gamle partigängaren, på sin plats, att alla goda krafter enades till en solidarisk front gentemot "fanatismens krafter", som blott alltför länge hejdlöst fått husera på våra landsbygden, hetsande sinnena med sin demagogi:

Skulle det nya bondetåget, såsom det uppgives, komma att pockande fordra antingen höjda spannmålstullar eller andra kammarupplösning, komme detta hot, detta försök att kommendera folkets valda representanter till underkastelse säkerligen snarare att verka uppstramande... Detta febrila stadium i en frågas behandling, när det bara fordras att något göres utan bekymmer för vad som göres, är allt annat än tilltalande och rätt ovärdigt de ansvarsbundna, som skola fatta beslutet. Men det känns i luften att det nu driver därhän. Sinnena äro så pass upparbetade, att förstånd och omdöme inte gärna kunna behålla ledningen utan avkopplas såsom hinderliga och ovidkommande. Alla goda krafter borde ansättas för att hejda fanatismens diktatur; det är dock kanske redan lönlöst.

I samma anda går den övriga exclusiva hebreerpressens kommentarer. *Smålands Folkblad* (s.) ger uttryck för sitt raseri över att inga jordbrukare från de olika partierna vågat taga konsul Wallén i upptäktelse under hans triumfatoriska föredragsverksamhet landet runt utan att man överallt snällt och beskedligt underkasta sig och accepterar "dennes ovederhäftighet och fräckhet." Så här låter det:

Det märkliga är att det inte finns kurage i något borgerligt parti att säga ifrån till frasmakarna av typen Laurin och Wallén. Här väljer man i stället snällt representanter för alla de borgerliga partierna till den beramade bonderiksdagen. Visserligen är det välkänt att denna bara kommer att gå i tullhetsens tecken och att arrangörerna inte äro att söka på bondehåll. Men de frisinnade här i länet, som dock borde ha intresse av att i någon mån företräda småbondeintresset, ha icke mod och kraft att säga demagogerna ett sanningens ord. I stället låta de sig beskedligt väljas som medlemmar av bonderiksdagen, där de med all säkerhet komma att spela blindpipans mindre märkliga roll. De komma sålunda bara att tjänstgöra som slavar på hr Walléns triumfvagn. Den moraliska feghet, som döljer sig i slätheten mot stordemagogerna skall säkert hämna sig.

Den Röde Riddaren i Socialdemokraten återger naturligtvis under de livligaste instämmanden dessa och andra liknande utgjutelser i de olika platsavisorna ute i landet, där "hr Walléns triumfvagn" gått fram. Fenomenet är emellertid intressant som ett talande vittnesbörd om att partiernas ledningar ej längre behärska bondeskarorna vilket förövrigt är ganska förklarligt i betraktande av det sätt varpå desamma förstått att tillvaratuga det svenska jordbrukets och landets intressen.

FRIHANDELN — NORMADLIVETS TEORI.

Att frihandelsdogmen är ökenvandrarnas uppfinning, som dessa i eget krasst förvärvsbegär till varje pris önska påtvinga alla andra folk. desamma till stor skada, har ofta påpekats i dessa spalter. På sina håll tyckes man äntligen börja få upp ögonen för det verkliga sammanhanget. *Kristianstads Läns Tidning* (h.) konstaterar, att dogmen är en av den liberala teoribyggnadens sista förskansningar, varför det icke bör förvåna, att den vidhålles med en sådan ytterlig energi:

Liberalismens grundsats om "största möjliga lycka åt största möjliga antal" åsyftar och måste åsyfta uteslutande den "lycka" som består i högsta möjliga mått av materiell behovstillfredsställelse. Efter detta mått på lyckan är också frihandelsdogmen anpassad. Enligt denna får varje produktionsgren söka sig till den plats, där de naturliga betingelserna för densamma i högsta mått äro tillfinnandes.

Var och en som förvärvat något, som kan äga bestånd för framtiden, hyser samma önskan. Fabriksägaren uppger ogärna sin tillverkning, även om den icke längre lönar sig. Han kämpar till det yttersta för att hålla sin skapelse vid makt, helt enkelt emedan han med sin själ vuxit fast vid densamma. Men det är dessa själens rottrådar, som liberalismen anser hinderliga för "framåtskridandet", och som därför böra offras. Vad betyder det, om människorna bli rotlösa nomader, mot att kanske det allmänna välståndet kan höjas med någon procent!

I själva verket strider också detta nomadliv mot kulturmänniskans djupaste instinkter. För henne har alltid bofastheten och rotfastheten varit idealet. Och det är så än i dag. Varför strävar arbetaren efter ett eget hem? Varför vill den, som vuxit upp i lantbruket, skaffa sig en egen torva? Varför sträva vi alla efter att skapa något varaktigt och bestående, som vi kunna trygga oss till, och vid vilket vi kunna växa fast? Jo, därför att vi instinktivt känna att nomadlivet är oss främmande. Och det är mer än så: det är främmande för all högre kultur. Först då människorna blivit bofasta och sänkt sina rottrådar ned i jorden har en högre kultur kunnat blomstra.

Denna uppfattning av saken är otvivelaktigt fullt riktig. Att bemärka är dock, att den asiatiska liberalismens vackra grundsats "största möjliga lycka åt största möjliga antal" aldrig annat varit än en raffinerad krigslist till de "själlösa" gojimmassornas — som skulle "lyckliggöras"! — lockande i fällan. Vart det liberal-bolsjevikiska lyckoprogrammet leder framgår tydligt nog av det paradisiska tillstånd som upprättats i Sovjet-Ryssland.

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:—

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

SOPA BORT

dåsighet och olust genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin.* Det utför en grundlig invärtes renspolning och sätter kroppen i god form. Magen och tarmarna rensas från osunda rester och samlingar, som måste bort för att man skall må väl, den skadliga urinsyran utdrives och blodet uppfriskas. Börja redan idag med en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin.* Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

FRIVILLIGA FRIKÅREN.

uppmanar härmed personer som äro villiga medverka till ordningens upprätthållande i händelse av röda oroligheter att insända namn och adress jämte referenser till tidningen Nationen f. v. b.

FRIVILLIGA KAREN. STABEN.

»FINSK FRIHET».

(Helsingforsbrev till Nationen.)

En laber kultje kan man ej kalla den vind som blåst upp i Helsingfors med anledning av redaktören Ernst von Wendts i Nationen publicerade artikel rörande fallet Laber. Det är rena cyklonen, som piskar Döda Havets blytunga vågor och Jordans trögt flytande vatten.

Nå Nationen ivrar för att Sveriges statsunderstödda scener böra framföra goda Svenska verk, i stället för utländsk gallimatias, dimper Svenska Pressens "Ludvig" av pur förskräckelse på sitt bakre sceneri. Det är ju rena främlingshatet, upphetsning till krig och mord! Poliis! Nej, bort med all verklig konst överhuvudtaget. Hit med Piscator-vansinn, Toller-tokerier, Baker — snusk och sliskig tendensteater! Folkets och publikens smak bör fördärvas genom erotisk jazz och guttural negersång, genom kub-, futu- och modernistiskt kludderi, och annan konst importerad från kulturländerna i Afrika och omgivning. —

NORDEN OCH UTLANDEN

SVENSKT OCH FINSKT.

Från Finlandsvenskt håll ha vi fått en hel del missbelåtna skrivelser. Man inbillar sig, att Nationen skulle kommit under inflytande av fennomanien. Detta är en rätt löjlig beskyllning. Nationen har tydligt nog uttalat sig för ett allnordiskt försvar mot rödbanditerna och stöder sig i denna aktion även på värdefulla krafter i de forna Svenska provinserna i Finland, Estland och Lettland. (Se även Nat. n:r 190: Det röda spöket över Finland.)

Vår tidnings intresse för den svenska kulturen i Finland framgår av artikelserien "Bakom Bottniska Bukten", påbörjad i n:r 201. Vår svensknationella hållning hindrar oss dock på intet vis att upprätthålla kontakten med Finlands finsk-ryska kretsar. (Se n:r 205: Slavofiler och eurasier) likaväl som de finskfinska (Se n:r 206 Arbetarakademien i Kuusilinna). Besjälade av en önskan att gé vår kruska publik en opartisk bild av ställningen i Finland var det också vi i n:r 207 återgåvo rikspresidenten Relanders tal vid senaste riksdagsavslutningen i de delar detsamma tycktes oss förtjäna beaktande. Att vår finska redaktion illustrerade uttalandet med Relanders porträtt och autograf får naturligtvis ej tydas så att denne stode i intimare förbindelse med Nationen och där kunde göra några finska direktiv gällande. Nationen tar överhuvud ej några som helst direktiv, men vad det Relanderska uttalandet angår, så överenstämmer det fullkomligt med redaktionens uppfattning om Finlands framtidsutsikter.

Genom inrättandet av en särskild Finlandsredaktion hoppas Nationen att framdeles kunna än mer än hittills verka för de vänskapliga relationerna mellan Sverige och dess forna dotterland.

I varje fall är harposträngaren "Ludvig" ej kompetent, att uttala sig om judeinflytandet i Sverige. För det första tyckes han vara jävig, och för det andra sitter han allt för fjärran från handlingens ort. I Finland ha herrar Aron- och Mosessöner visserligen ett jämförelsevis ringa direkt inflytande på den inre och yttre politiken, men deras "kulturgärning" skönjes dock. Textilbranchen är så gott som helt och hållet i semitiska händer, och att döma av antalet konkurser och ackord, torde affären gå bra. Ett antal banker kontrolleras också av judar, bl. a. Åbolands Bank av ryska juden Wainstein. Och judeprocenterare finnes i Helsingfors flera än grå kattor. — Bolsjevikinflytandet kommer också till synes i de många högförräderiprocesserna, där de handlande bevisligen mottagit direktiv från Moskva. Och kommunisternas fräcka uppträdande landet runt ryckte ju till och med upp borgerliga kretsar till protestmeetings. Med andra ord, vännen Ludvig bör icke korrigera sanningen.

Vad själva fallet Laber beträffar, så har därom skrivits tillräckligt. Jag vill icke rulla upp det på nytt, i all synnerhet som ju det "hemlighetsfulla" är nästan allom bekant. Detta självmord har av judekretsar tacksamt anammats och blåsts upp i propagandaavsikt, för att judegråtarens tarkörtlar ej månde sina. I den avsikten voro också slutackorden i D:r Straszewskys liktal en hänvisan till att det skedda vore ett skolexempel å **den ädle men rotlöse judens sorgliga öde bland främmande, oförstående människor.** Hur skulle det vara om Ludvig gråte en skvätt över de hundratusentals européer som slaktades i Ryssland, i Ungern, i Georgien och överallt där Judas gått fram på sin Eriksgata — eller Ludvigsgata?

K a i n.

(Den ärade insändaren torde godhetsfullt ursäkta, att vi uteslutet de två tredjedelar av brevet, som så kraftigt avbasar Svenska Pressen. Vi känna fullkomligt även de mest högtstående personers ställningstagande i Laberaffären men avstå från ytterligare aktion så länge vederbörande hålla sig på mattan.)

MASARYK

UTTALAR SIG OM SINA NORDISKA RELATIONER.

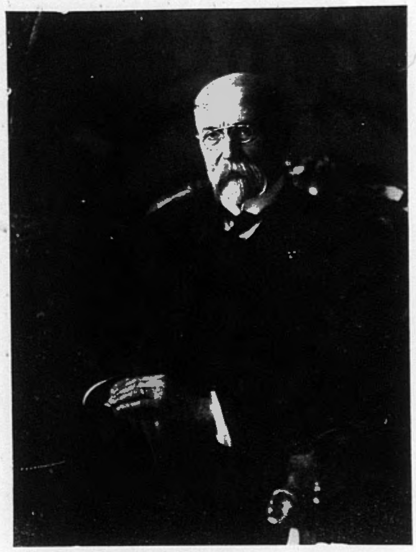

RIKSPRESIDENTEN MASARYK

Med anledning av det czeskoslovenska statsöverhuvudets 80-årsdag har Nationen satts i tillfälle återgiva följande uttalande av presidenten Masaryk till hans tyske biograf, som ställt detsamma till vårt förfogande. Presidentens porträtt och autograf ha välvilligt tillhandahållits av härvarande czeskoslovenska beskickning.

Det är oss ett särskilt nöje att inför svensk publik presentera denna sällsport sympatiska statsman, som av många betraktas som vår tids främste på samma gång som mest ansvarskännande politiker och som uppnått sin höga ställning icke genom lumpna intriger såsom eljest numera är så vanligt, utan tack vare sina utomordentliga personliga förtjänster.

*

Jag är icke alldeles utan släktförbindelser med Norden. Min svärfar Rudolf Garrigue var född i København, och min hustru var således på sätt och vis danska, om än familjen Garrigue invandrat från Tyskland.

Av Svenskar som jag känt erinrar jag mig i första rummet professorn Harald Haraldson Hjärne, med vilken jag blev bekant redan 1881, då han besökte Wien. Han följde mig för övrigt till mitt föräldrahem innan han fortsatte sin resa till Ryssland. Honom har jag till stor del att tacka för den kännedom jag äger om Sverige och skandinaviska förhallanden i allmänhet.

Ehuru vi här i Czeskoslovensko ha åtskilliga militära minnen gemensamma med Sverige särskilt från 30-åriga kriget, är det likväl främst den svenska litteraturen som på mig utövat den största dragningskraften. Av äldre Svenska författare uppskattar jag i första rummet Tegnér och fru Smith-Flygare-Carlén i den sistnämndas naturbeskrivningar ha i synnerhet tilltalat mig. En särskild uppmärksamhet har jag ägnat de litterära revolutionensmännen Strindberg i Sverige och Brandes från Danmark. Bland danska författare har jag f. ö. studerat Grundtvig och Kierkegård; av norska givetvis Björnstjerne Björnson och Henrik Ibsen, även som Garborg, om vilken jag även föreläst, samt den litteräre Nobelpristagaren Hamsun.

Beträffande politiken känner jag ganska väl till de åskådningar, som framförts av de välkända Svenska politiska författarna Kjellén och Steffen. För övrigt var det oneklligen med allra största intresse jag i den mån min strängt upptagna tid medgav, följde den skandinaviska politiken under världskrigets år. Ett osökt tillfälle att få en litet grundligade inblick häri, än som erbjudes en vanlig utomstående, fick jag då jag 1917 under det engelska namnet Marsden på väg från England till Ryssland passerade Skandinavien och någon tid upphöll mig i Oslo och Stockholm.

Jag beundrade de skandinaviska ländernas fasta politik, varigenom de, trots påtryckningar från olika håll, lyckades, i likhet med Schweiz och Nederland, värna sin neutralitet. Just för de smärre folken är det av så mycket större betydelse att i eget intresse eftersträva fredens bevarande som därigenom en lugnare politik med mer kulturell prägel möjliggöres. Jag har ock i den mån det varit mig möjligt sökt följa de rörelser i Skandinavien, som utlöst sig i skolreformer, i åtgärder mot alkoholismen, och i kulturella strävanden i allmänhet, varigenom dessa länder visat sig stå i främsta ledet. Som verkliga geografiska bragder äro att betrakta Nordenskölds färd runt Asien och Hedins upptäcktsresor i Tibet. Konung Oskar II:s namn är intimt förknippat med dessa resultat men även inom litteraturen spelade denne monark en viktig roll. Man torde utan överdrift kunna säga, att han var det mest litterära krönta huvud som någonsin existerat. Dock vill jag erinra mig, att flera Svenska konungar riktat sitt lands litteratur, vilken f. ö. länge stått på en mycke hög ståndpunkt. På dessa grunder är det alltså ej oförtjänt som Sverige fått sig anförtrott att utdela Nobelprisen, dessa den vetenskapliga och litterära världens högsta utmärkelser.

Jag har alltid hyst det största intresse för Skandinaviens och i synnerhet Sveriges, det ledande nordiska landets historia. Den Svenskryska frågan har jag ägnat ett rätt ingående studium, liksom även Skandinaviens inflytande på Tyskland och Centraleuropa över huvud. Då utvecklingen i Skandinavien på senare tid tenderat till de tre ländernas förnäma avskildhet från den övriga världens politiska ävlan, är även detta en bemärkansvärd företeelse.

Kort sagt, min uppfattning är, att vi ha många lärdomar att hämta från Norden.

FRIVILLIGA FÖRSVARET.

Den 2 mars avslutade Stockholms Landstormsförbund sin utbildningskurs i kulsprutegevärets handhavande med den sedvanliga tävlingen i plutonsförband. Härvid tages hänsyn till och sättes poäng för såväl plutonschefens order och uppträdande som även gruppchefens och kg-skyttarnas. Slutligen spelar givetvis träffresultatet en viktig roll. Det är sålunda en ganska komplicerad tävlan och i betraktande av att orderna skola utges, framryckning verkställas (i den här refererade tävlingen över en sträcka av 300—400 meter) samt eld avgivas med c:a 40 skott pr kg, allt inom en tidsperiod av 20 minuter, så förstår man att det ej duger att "tänka långsamt" utan att snabbhet i uppfattning, ordergivning och igångsättning av anbefalld rörelse genast ger ett par poäng till godo.

Sex tävlingsplutoner ställde upp, en från vardera av landstormsföreningarna: Oscars, Klara, Adolf Fredrik, Kungsholmens, Solna och Sexorna. Startordningen var den ovan anförda och terrängen där tävlingskampen utspelades fältet öster om Säby-sjöns sydända ute på övningsfältets. Förutsättningen var i korthet att plutonen bildade kompaniresery och erhöll order från kompanichefen att hastigast möjligt taga höjden 1 km. nordost "y" i Säby där en lucka uppstått i egen försvarslinje.

Intressant var att skada hur de olika plutoncheferna löste denna uppgift. Somliga togo med sig gruppchefer och rapportkarlar och läto ställföreträdaren föra fram plutonen, varefter de från mer eller mindre väl valda punkter togo en överblick över det blivande "slagfältet", och utfärdade enklare eller mera komplicerade order. En och annan sprang ensam, åtföljd blott av sin rapportkarl fram en sträcka på 150—200 meter, som han kunde komma fram osedd, dold av en skogsdunge och rekognoserade framförliggande terräng,sedan han givit sin ställföreträdare order att föra fram hela plutonen i hans spår. Då plutonen kom fram var han redan färdig med sin order, vilken så snart den var utsagd omedelbart omsattes i verkställighet. Utan att på något sätt vilja föregripa det ännu ej meddelade tävlingsresultatet och med hänsyn endast till plutonchefens ordergivning och fältmässiga uppträdande för övrigt, torde det icke vara för mycket sagt att Solna pluton, förd av landstormslöjtnanten Bexell, placerade sig på första plats.

Den slutgiltiga placeringen kommer att meddelas sedan även skjutresultaten blivit kända.

*

Resultaten av fälttävlan i Norrtälje 2 februari föreligga nu fullt klara. På grund av den synnerligen langa prislistan kunna endast en del utdrag ur densamma publiceras.

Tävlingen omfattade som bekant 5 grenar, avstandsbedömning, orientering fran stationspunkt, terrängmarsch, målspaning och pistolskjutning. Pa grund av de svåra snöbyar, som vid tiden för tävlingen i orientering fran stationspunkt just rasade som värst, ströks denna gren av programmet för lagtävlan, vilken alltsa endast omfattade de återstående fyra grenarna. Bäste man i orienteringen blev aspiranten J. Ericzén i Bromma landstormsförening.

I lagtävling segrade **Adolf Fredriks landstormsförening** med 13 poäng. Laget var sammansatt av landstormsunderlöjtnanten E. Carlson, landstormsunderlöjtnanten Wehlin, aspiranten S. Hansson och aspiranten Helleberg.

2. lagpris togs av **Oscars landstormsförening** med 17 poäng. Lagets sammansättning: Landstormsunderlöjtnanten Skaar, landstormslöjtnanten G. Ericsson, aspiranten Wolter och aspiranten Bäckström.

3. lagpris skulle egentligen tillfallit **Adolf Fredriks landstormsförening** med 30 poäng och följande lagsammansättning: Landstormsunderlöjtnanten Rosenqvist, landstormsunderlöjtnanten Widstrand, aspiranten Norrby och aspiranten Gisselberg, men på grund av en oförklarlig blygsamhet hade Adolf Fredrik endast anmält **ett** lag och 3. lagpriset tillföll därför **Landstormsföreningen Sexorna** med 31 poäng och denna lagsammansättning:

Landstormslöjtnanten Rundblad, landstormslöjtnanten Sandberg, Aspiranten J. Persson, Aspiranten Blomqvist.

Bäste stockholmare i hela tävlingen var Landstormslöjtnanten Bergman, Engelbrekts landsförsamling, med 19 poäng, följd av Landstormskaptenen Ström i Solna landstormsförening med samma poäng, endast åtskild av ett något sämre resultat i pistolskjutningen. Bäste norrteljebo blev landstormsunderlöjtnanten Berggren. Fru Märta Swartz's hederspris till bäste man inom Adolf Fredriks landstormsförening erövrades av landstormslöjtnanten Carlson.

E. C. G.

»JORDBRUKSRIKSDAGEN.»

Den med så stor spänning emotsedda jordbruksrikdagen sammanträder i Stockholm, Gillets lokal, lördagen den 8 d:s kl. 10 f. m. "Riksdagen" öppnas av Uppsalakommitténs ordförande lantbrukaren K. .E Hansson i Skediga, Gamla Uppsala.

Sedan en del förberedande ärenden avhandlats, redogör Uppsalakommittén för sina åtgärder samt för vad som enligt kommitterades mening ytterligare bör göras av jordbrukets utövare själva för att komma ur nödläget. Vidare komma att behandlas eventuella förslag från jordbrukareriksdagens kommitterade samt överläggas om lämpligheten av att göra jordbrukareriksdagen till en permanent institution.

Deltagande ombud äro så vitt hittills är bekant utsedda inom samtliga län utom Kronobergs, Blekinge, Gotlands och Jämtlands. Olika partier äro representerade bland ombuden, från högern till socialdemokraterna. Antalet representanter torde bli något olika för olika län, då de längst bort boende på grund av de med resan och uppehållet i Stockholm förenade kostnaderna torde inskränka sig till ett mindre antal representanter. Ett undantag härutinnan utgör Norrbotten, där man kunnat använda en fond på 1,200 kr.

Gentemot från vänsterhåll framkomna påståenden att jordbrukareriksdagen skulle utnyttjas till främjande av högerns tullförslag m. m. har av dess ledning utsänts meddelande till länskommittéerna att "jordbrukareriksdagens" avsikt är att "utan politiska biavsikter låta jordbruksnäringens utövare komma tillsammans för att rådslå om de åtgärder, som av näringsutövarna själva kunna och böra vidtagas för att komma ut ur det nuvarande nödläget".

SKURU—BJÖRKNÄS.

ETT UNIKT BOLAG.

Det har meddelats i dagspressen, att egendomen Stora Björknäs inköpts av Sörmlandsbanken.

Denna egendom torde varit en av sparbankssvindlarnas bästa affärer, procentuellt sett. Fastigheten har tjänstgjort som belaningsobjekt på vanligt sätt. Man tog ut inteckningar för sammanlagt *2,900,000* kr. Bottenintecknigarna, cirka en halv million, belånades i Sörmlandsbanken. Luften, 2,4 mill. tog man ur småfolkets fickor. Vid försäljningen nu blev det 12,300 kr. att täcka bristen med, motsvarande *en halv procent av lånebeloppet. Luften i detta fall steg således till 99,5 procent.* Detta torde vara rekordet!

A.-B. Skuru-Björknäs föregångare hette Skuru fastighetsaktiebolag. Detta bolag utgjorde grundstommen för hela svindeln, varför en del data torde intressera.

Nationen har i föregående artiklar omnämnt, att då Aschbergs och Gustaf Svensson hade förbyggt sig i förstaden Tellusborg omkring 1910, nödgades man — i Folkets namn — bilda Nya Banken 1912.

Sedan ställde sig Gustaf Svensson som ägare av ett fjärdedels mantal Skuru nr 1 Litt. B. år 1915. Man började på vanligt sätt exploatera området, men så tröto pengarna, varför man — åter i Folkets namn — bildade Allmänna sparbanken. Så snart denna sparbank kommit i gång, gingo insättningarna omedelbart till Skuru. I början av 1917 gjordes ett fastighetsbolag av gården, som då värderades till 350,000 kr. Namnen Gustaf Svensson, Milton, Arnheim, Ridderstad och Hammarstrand synas då i handlingarna.

Styrelsen utgjordes av endast *en* person jämte suppleant. Den 18 mars 1920 lyckades förtroendemannen *Edward Wiberg* bliva styrelse och direktör i Skurubolaget med Kinman som suppleant.

Direktören Wiberg hade åren 1916—1920 varit en av de styrande i Allmänna sparbanken och hade således god träning.

Skurubolaget utbredde sig även på andra sidan Skurusundet och 1921 ombildades bolaget till A.-B. **Skuru—Björknäs.** Utom Gustaf Svensson finner man nu bankdirektören Carl Wallin och kamrer Aigeldinger. Dessa två synes dock icke ha haft den rätta träningen, ty bägge bestraffades rätt avsevärt, som man påminner sig.

Den viktigaste sysslan i bolaget var anförtrodd hr Aschbergs förtrogne banktypograf i Örebro, hr Fredrik Larson. *Denne var nämligen revisor i A.-B. Skuru—Björknäs.*

Bolaget sköttes oklanderligt och förtroendet för detsamma var så stort, att Allmänna sparbanken lämnade lån på 2,400,000 kr. mot inteckningar, vars verkliga värde utgjorde en halv procent av lånebeloppet! Men så stod också den politiskt och ekonomiskt så högt aktade Obadja Aschberg bakom det hela!

CIVIS.

BLINKFYREN

(Satirisk-politisk tidskrift.)

Ansv. redaktör: Rafi Lindqvist-Sepia.

Finlands enda frontsoldat i kampen mot judar, bolszevker, aitofintar och andra den moderna "frihetens" bärare.

Prenumerationspris inkl. postporto 1/1 år Kr. 7:50

Provnummer tillsändes gratis

Göteborg

Emil H. Andersén
GÖTEBORG
Telefon 332 18 - 332 19

Auktoriserad Revisionsbesiktningsman för elektriska anläggningar och hissar

Södra Kungstornet,
Stockholm
Redaktör: ELOF ERIKSSON
Telefoner: Red. Norr 58 96
Exp. „ 58 99

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 10.—
Halvår .... „ 5.25
Kvartal .... „ 2.75
LÖSNUMMER 25 ÖRE

FREDAGEN DEN 7 MARS 1930

Harald Lindströms Boktryckeri, Stockholm 1930.

TYSKA REPUBLIKEN I FARA!

Från Berlin ingå alarmerande underrättelser om befarade kupper från "högerradikalt" håll. Den kände pacifisten Helmuth von Gerlach har givit signalen till en allmän framstöt från den republikanska sidan mot "den nationalistiska faran". Situationens allvar framgår av ett tal som i dagarna hållits av den marxistiska inrikesministern Severing, vari denne berörde de hemliga kuppförberedelser som drivas av vänster- och högerradikaler.

Severing betonade i sitt tal, att de antisemitiska nationalsocialisterna för närvarande utgöra en allvarligare fara än kommunisterna. Nationalsoicalisterna ha fått förstärkning från talrika förutvarande officerare, som anslutit sig till dem och nu syssla med militära förberedelser. Ministern riktade en kraftig vädjan till säkerhetspolisen att vaksamt akta på när statens fiender försökte en anstorm mot republiken.

Det är betecknande, huru de som kämpa för tyska rikets återupprättelse ur förfallet under Juda av därvarande regering och press likställas med dem som arbeta för landets tillintetgörelse i asiatisk bolsjevism.

POLITIKEN OCH FOLKHUMORN.

Trots Den Röda Riddarens ideliga försäkringar i Sossen, att ingen som helst politisk leda är tillfinnandes hos det arbetande folket, råder faktiskt en ganska allmän sådan jämväl inom de breda lagren, där den politiska jättesvindeln är på väg att genomskådas. Det berättas man och man emellan åtskilliga lustiga historier, belysande för den impopularitet som numera möter hrr politiker från allmänhetens sida. Redan på salig kyrkoministter Värner Rydéns tid stod politiken som yrke synnerligen måttligt i kurs och dess anseende har givetvis ej stort bättrats sedan dess. Från den Värnerska statsrådstiden berättas bl. a. följande sannhistoria:

Tvenne sjåare av Engströmstypen hade i Stockholms stadsgård rakat i inbördes krakel. Den ene hade överöst den andre med alla upptänkliga skällsord då denne utlät sig:

— Ja, kalla mig va fadern du vill — bara du inte kallar mej riksdagsman, för då blir jag förb-d. Och säger du statsråd slår jag ihjäl dej!

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:
Cyrus
61 Nybrogatan 61
Alexander
2 Smålandsgatan 2
Engelbrekt
8 Roslagsgatan 8
Gustav Vasa
51 Upplandsgatan 51
S:t Erik
47 S:t Eriksgatan 47
Frukost ½9—½2
Middag ½2—7
Kväll 7—½12
Gustaf Adolfshallen
68 Västerlånggatan 68
Birger Jarl
61 Folkungagatan 61

GULLASCHBERG EJ LÄNGRE GOUTERAD AV SVENSK-PARISARNA.

Verkningarna av Nationens offentliggjorda uppseendeväckande artiklar angående den bolsjevikiske proletärbankiren Aschbergs Allmänna Sparbanksaffärer ha enligt vad försports gett sig till känna långt utanför vart eget lands gränser. Man har allmänt förvånats över att skandaler av dessa matt kunna passera i ett kulturland som Sverige utan att ens myndigheterna göra en ansats att komma till tals med huvudpersonen. Men så ha vi här blivit begåvade med Judisk Frihet i sin högsta potens!

En av Nationens vänner, som tillsänt Svenska klubben i Paris de nummer av tidningen, vari sparbanksartiklarna varit införda, meddelar oss nu, att han av sina bekanta i pariskolonien erfarit, att artiklarna där väckt veritabel sensation. De ha under lang tid varit allmänna samtalsämnet bland koloniens medlemmar och ha verkat därhän, att den store Furstens av Obadja, som tidigare var medelpunkten i det svensk-parisiska sällskapslivet, alltmer isolerats. Man drar sig allmänt för det "fina" umgänget, sedan man fatt en smula inblick i de förhållanden, som stå i samband med tillkomsten av hans sagolika rikedom, som satt honom i stånd att i exilen utveckla ett furstligt liv i glans och yppighet.

BOLSJEVISMEN.

Sasom flerfaldiga ganger framhallits i denna tidning har den revolutionära bolsjevismens uppgift fran begynnelsen endast varit att tjäna det judiska folket i dess världserövrarekamp — ett sakförhallande som överrabinen Ehrenpreis tycktes vara alldeles okunnig om, när han i söndags talade inför den kristna menigheten i Stockholms Blasieholmskyrka. Bolsjevismens nyttjade emblem äro i dag desamma som brukades under de första perioderna av egendomfolkets heliga kamp — davidsstjärnan, skäran och hammaren, i vilkas tecken "de ogudaktiga" skulle utrotas fran denna jord till förman för "de utvalda". Redan Moses gav enligt G. T. anvisningar om hur utrotningskriget skulle föras, och den hebreiska religions- och lagboken Talmud innehaller utförliga föreskrifter härom. Man aterfinner däri bl. a. följande:

"Vi böra söka bringa ur världen de bästa ibland de kristne, ifall det är oss möjligt... Att döda en mina (en otrogen) är ingen orätt. Den som glömmer den gudlöses (icke-judens) blod, bringar Gud ett behagligt offer... Jesus och hans anhängare tillhöra de gudlösa... Ty Gud skapade världen endast för judarna... Alla folk på jorden och allt som på jorden finnes tillhör judarna... Djurens avföda är såsom främlingarnas (icke-judarnas). Paradiset tillhör endast judarna, helvetet är bestämt för alla andra folk."

Av dessa och otaliga andra liknande paragrafer i judarnas egen religions- och lagbok framgår ju tydligt, att det gudsväsen hebréerna åkalla alls icke har något gemensamt med de kristnas. Den i dessa dagar slutna judisk-kristliga alliansen med gemensam gudsdyrkan framstår under sådana förhållanden såsom en högst egenartad företeelse.

RIKSFÖRENINGEN

för Svenskhetens bevarande i utlandet bör understödjas genom medlemskap.

Asiatiska Aristokrater.

ANTOLOGI AV ANEKDOTER.

Gästen — grosshandlaren Löwenthal: — Generalkonsulinnan har visst nyligen börjat lära sig sjunga?

Värden — generalkonsuln Herzog: — Nej... det är ett gammalt ont, som hon haft alltse'n hon var flicka.

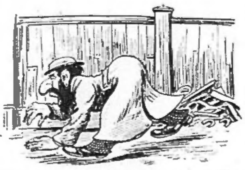

I en utkant av Stockholm hade affärsmannen Esau Pergament lumpaffär och handel med järnskrot, gamla ben m. m. Själv bodde han i ett fallfärdigt ruckel och hade största delen av sitt "varulager" upplagt på en gård, kringgärdad av ett trasigt plank.

Esau levde i ständig ängslan för tjuvar. Han hade länge spekulerat på att skaffa sig en bandhund, men ansåg sig ej ha rad till en sådan lyx. Han funderade da ut ett sätt att skrämma de fruktade tjuvarna, som var "micke pilligare". Varje natt luffade han några timmar omkring på alla fyra på gården, där han hade sin skatt förvarad, skällande och tjutande som en ilsken gårdvar. Grannarna klagade för Esau, att de ej fingo sova, därför att hans hund väckte dem med de förfärligaste tjut om nätterna.

Men Esau grinade belåtet och tyckte att han var en mycket knepig karl.

Men hans glädje varade ej längre än ett år. En vacker dag fick han besök av en polis, vilken underrättade honom att han blivit bötfälld för uraktlåtenhet att betala h u n d s k a t t.

Gör ett besök
i min affär, där köper Ni
SMÖR, OST, ÄGG och KONSERVER
till absolut lägsta priser.
CarlSandbergs Smöraffär
Tegnérgatan 17. Tel. Norr 215 39.

VITRYSK BONDEINVASION I POLEN.

En formlig massinvasion av flyende vitryska bönder äger för närvarande rum till Polen. Bönderna fly från sina hemorter på grund av den kollektivisering av lantbruket som sovjetmyndigheterna genomföra. Den ryska gränsvakten har flerdubblats för att hindra vidare flyktförsök.

Polska regeringen överväger upprättandet av ett koncentrationsläger för flyktingarna. Flyktingarnas antal beräknas i 10-tusental.

SOCIALISERINGSKAMPANJEN MILDRAS.

Stalin tyckes omsider ha kommit till insikt om äventyrligheten i den våldsamma kollektiviseringskampanj han i gångsatt mot Rysslands bondejordbruk. Han har på det sista i dessa dagar satt in hela sin auktoritet på hemästrande av den storm han väckt till liv på den ryska landsbygden. Han offentliggör i hela sovjetpressen en ledande artikel med nya och mildare riktlinjer för kollektivrörelsen. Stalin skriver, att redan nu över hälften av de 25 mill. ryska bondgårdarna äro anslutna till kollektivrörelsen. Denna framgång har föranlett många partivänner att genomföra kollektiviseringen som i ett rus. De ha blivit yra, så att de förlorat sinnet för nykter ekonomisk nödvändighet. Stalin fordrar, att all tvångsmässig kollektivisering i framtiden skall upphöra. Hans deklaration tolkas som ett försök att med all kraft hejda en lavin, som redan satt sig i rörelse.

BONDEUPPROR FÖRESTAENDE?

De ryska bönder som fly över gränsen till Polen lämna ohyggliga skildringar av Eländet på paradisets landsbygd. En av flyktingarna berättade följande:

Då kollektiviseringen började införas blevo först våra livsmedel beslagtagna, därefter våra hästar och kor. Så kom turen till våra barn, som tjekans agenter med våld togo från mödrarna för att placera pa statens uppfostringsanstalter. Centrala exekutivkommittén har indelat kulakerna i tre kategorier: De aktiva motståndarna, som genast skjutas, de som alltjämt sysselsätta lönarbetare(de straffas med tvångsarbete i de nordliga guvernementen) och de allmänna kulakerna. Deras hus och ägodelar konfiskeras och de utvisas från sina hemtrakter och få endast rätt att medtaga ett par stövlar och sex skjortor. Man räknar med att 40 storbönder dagligen skjutas. Självmord höra till ordningen för dagen. Hela familjer slå hål på isen och dränka sig. Redan nu förekomma på olika ställen oroligheter, och väl underrättade personer, som ha känning med lantbefolkningen, förutsäga med bestämdhet, att till våren eller sommaren stora bondeuppror torde uppstå.

TJUVSAMHÄLLET BETALAR!

Det hände nyligen i kgl. huvudstaden, att en bolsjevikisk yngling, som fått någon åkomma, måste inställa sig på ett sjukhus för att bli behandlad och även botad. När behandlingen var slutförd, tycktes han ha en känsla av att han åtnjutit något som krävde en motprestation, ty han sade artigt:

— Vad är jag skyldig?

— Ingenting, kamrat. Tjuvsamhället betalar.

NATIONELL PRESS:

Berlin:	"Angriff."
Helsingfors:	"Blinkfyren".
München:	'Völkicher Beobachter'.
	"Weltkampf."
Nürnberg:	"Stürmer."
Oslo:	"National tidskrift."

VAR SVENSK!

Ät Svenskt bröd, bär Svenska kläder läs Svensk litteratur, njut av Svensk konst!

Äventyrliga Ädlingar.

OBEHÄRSKAD SJÄLVHÄRSKARE.

Med ett par korta avbrott regerades Ryssland 1613—1762 av en parvenysläkt som efter vart annat burit namnen Kobylin (= märr), Koszkin (= katta), Zaxarin (= Zachrisson), Jorev (= Göransson), Románov (Romansson). Den ende familjemedlemmen, som gick utöver medelmåttan, var Petr-Alekseevicz, som till yttermera visso lade sig till med kejsartiteln. Om honom berättas många anekdoter, och här följer en som ofta citeras i diplomatkretsar:

"Om våren 1719 kom självhärskaren till Reval för att där passera genom amiralitetsgraden. Han hade börjat i Amsterdam med att vara båtsman; nu här var han schoutbynacht. Oförtruten och verksam arbetade han mången gång i ordets rätta bemärkelse med både bila och kyla, diktade och drev på krigsfartygen för att visa, hur han ville ha dem. I många avseenden var han en äkta båtsman, söp och drack liksom de, så att när han i sin gamla vanliga chaise om aftnarna åkte hem från varvet, var han ofta så drucken, att huvudet slingrade hit och dit, där han satt i chaisen. De gamla livländska fruarna som från sina fönster såg den berusade kejsaren, gräto bittert och utropade: Gott im Himmel, was obrigkeit haben wir nun?!" —

En gång besökte kejsaren den adliga gillestugan. Han kom klädd i sin nya amiralsuniform, åtföljd av amiralen Besluszev och varvsöversten Mannerstjerna(?) och en holländsk mekaniker Dyk samt överstemarskalken prins Lopuxin, en hans gamle dryckesvän.

Kaptenen Jakob Ludwig Fredriksson Saltza frambar då ett stort kredens fyllt med vin och bad självhärskaren enligt urgammal sed dricka gillet till. Kejsaren fattade det tunga dryckeskärlet med kraftiga händer och förde det till sina läppar, då prins Lopuxin sade till honom på ryska:

— Låt svensken dricka först: det kan vara gift.

Men kejsaren drack en väldig klunk, så att det väl hade sjunkit en tum i kredenset, varpå han på bruten holländska sade:

— Såg du inte, att det var en Svensk som gav mig bägaren; de är inga giftblandare; vet hut, din ryske hund!" — och slog prinsen därmed i synen med bägaren så att vinet dröp av honom...

Heliochromstavlorna
underbara färger, moderna, billiga. En prydnad för varje hem. Katalog i originalfärger mot kr. 1:— i frim., som återbetalas vid katalogens återsändande. - Rekvirera från firma
E. ABERG - STOCKHOLM 4

NATIONEN

Utkommer den 1 och 15 i varje månad

NR 213 — MÅNDAGEN DEN 15 DEC. 1930 — ÅRG. 6

ENVOYEN HURBAN

uttalar sig för Nationen.

Envoyén Hurban

Vilken slavist känner ej till den landsfördrivne slovenske skriftställaren pastor Josef Hurban (son av pastor Pavel Hurban) och hans son Svetozar, vilka bägge för sin patriotiska tro sutto i Vacz's fängelse. Särskilt är oss Svetozar Hurban välbekant under det av honom antagna namnet ”Vajansky”. Efter studier vid tyska och magyariska lärosäten praktiserade han flera år som jurist i slovenska landsorten. Men sedan han 1878 måst göra diciplinär soldattjänst några månader i Bosnien under den österrikiska ockupationen, slog han sig ned i Turcziansky Sväty Martin för att som journalist ägna sina krafter åt Narodnie Noviny (= Folkets Nyheter), den enda slovenska tidningen. Han lämnade sedan knappast den lilla staden för annat än kortare resor eller för att i magyariska fängelser gälda sin frispråkighet. Föraktande pratet om l'art pour l'art, strävade han framför allt efter att väcka sina landsmäns nationalkänsla. Härtill syftade hans poesi, vare sig den publicerades i tidskrifter eller i böcker och detsamma gällde hans noveller, som vanligen behandlade företeelser i det dåtida Slovensko. Rakt på sak porträtterade Hurban Vajansky den själviska lantadeln och de slipade, fraudulenta judarna, som alltför gärna gingo det magyariska tyranniets ärenden. Under större delen av sitt liv var Hurban-Vajansky en fanatisk slavjanofil, som hoppades på sitt fäderneslands befrielse genom hjälp från det ryska imperiet, som på långt håll var den hägrande idealstaten. Den av en liten obetydlig professors-klick uppburna panslavismen hade sina ivrigaste anhängare bland de underkuvade Balkanfolken, där endast ett fåtal klarsynta män upptäckte de lerfötter varpå den ryska kolossen vilade. Med professor Masaryk, som genomskådat ”den moskovitiska ruttenheten”, kom Hurban-Vajansky i rent fientligt förhållande. Den genom världskriget gjorda upptäckten, att Masaryk haft rätt och att panslavismen grundade sig på ett ryskt falsarium av facta, gjorde Hurban Vajansky till en bruten man; den slovenske nationaldiktaren dog 1916 utan att ha fått upleva sitt fosterlands frigörelse genom Masaryk, med vilken han på sistone försonat sig.

”Vajansky's” och Ida Dobrovicz's ende son, föddes 1883 i Turcziansky Sväty Martin, en obetydlig stad med ett par tusen invånare och belägen i Turiec-åns torftiga dalgång med Fatrabergen synliga runt om. Den karga naturen med dess stränga vintrar tvingar här till arbete i anletets svett, men klimatet har det goda med sig, att folket blir härdat och flitigt.

*

Det är det nya czeskoslovenska sändebudet i Stockholm, vilken här berättat om den miljö, varur han utgått. Rörande sina tidigaste anknytningspunkter till Sverige tillägger han:

”Som barn var jag sjuklig, och min mor gjorde allt för att bortklema mig. Jag protesterade förstås och ville gärna delta i andra pojkars idrotter. Så fann jag en dag i min fars bibliotek en bok om Sverige med skildringar av hur alla svenska barn vintersportade. Med detta dokumentariska belägg i handen trädde jag in för mina föräldrar, och med Sveriges hjälp fick jag äntligen min vilja fram.

”När jag blev något äldre, började jag intressera mig för svensk slöjd, som då gjorde sitt segertåg genom världen, och till min mors förtvivlan snidade och sågade och hamrade jag med sådan lust att möblerna bar tydliga spår av min nya svenska hobby.

”När Sverige tredje gången ingrep i mitt öde, var jag väl c:a 15 år gammal. Det var under en historietimme i skolan. Vår lärobok innehöll enbart krigshistoria, men däremot alls intet om kulturen, arbetet. Vi läste just om Sverige. Vår lärare var mycket konservativ, men jag tog ändock mod till mig och bad att få veta något om livet i Sverige, om landets utveckling, etc. i det jag sade: Genom sina hjältemodiga krig blev Sverige på 1600-talet en militär världsmakt, men dess invånare hade utarmats och voro långt ifrån lyckliga under denna storhetstid; i dag är Sverige visserligen blott en småstat, men dess folk lär ha det bättre än andra, och dess allmänkultur står ju högre än annorstädes, och envar talar om svensk litteratur o. s. v. ... Jag ville veta mera om detta, men läraren blev förstås ursinnig!! Emellertid är än idag min uppfattning densamma: det är icke i första hand de i och för sig utmärkta Boforsprodukterna, utan framför allt den höga svenska allmänkulturen, som tilldrar sig världens beundran.”

”Skriftställare är ju oftast fattiga, åtminstone om de äro idealister, och min far hade det rätt knappt. Av brist på medel fick jag aldrig råd till några vidare studier utan måste tidigt ge mig in på den tekniska banan. Medan min far satt av ett straff för tryckfrihetsbrott, skötte jag hans tidning. Nu kom för fjärde gången Norden att ingripa i mitt liv. Björnstjerne Björnson hade just då i Neue Freie Presse i Wien skrivit en artikel mot magyarerna, och då jag översatte och intog den i min fars tidning, blev jag åtalad och dömdes till fem månaders fängelse. Jag kände det emellertid som en ren ära att få avtjäna straffet i samma fängelse i Vacz, som hyst både min farfar och min far ... Sedan jag återfått friheten, var jag korrespondent till diverse tidningar. År 1908 reste jag till Ryssland och blev där av gen.-staben anställd som lärare beträffande österrikisk-magyariska förhållanden. Vid världskrigets utbrott ingick jag som frivillig i ryska armén och fick småningom överstes rang, fast jag var österrikisk undersåte. År 1915 var jag med ryska armén inne på slovensk mark men vi drevos snart tillbaka över Tatra, och min hemväg gick runt hela jordklotet, alltjämt österut. Medan jag var kvar i Ryssland, deltog jag i bildandet av den czeskoslovenska legionen och var medlem av vårt Nationalråd, ett slags provisorisk regering. Efter Kerenskyrevolutionen kvarstannade jag i Ryssland, och som överste i vår legion kämpade jag mot bolszeviki. Slutligen delade jag med vårt nuvarande sändebud i Varszava, d:r Girsa, regentskapet över Ö. Sibirj, varvid jag hade åtskilligt mera makt än någon europeisk monark. Efter det våra trupper avskeppats från Vladiovostok kom jag till Washington såsom Masaryks militäre rådgivare och kvarstannade sedan där ända till 1922 som militärattaché.

Åren 1924—1930 var jag mitt lands sändebud i Kairo. Det var en intressant tid, men klimatet är allt annat än behagligt. Sommarvärmen och fuktigheten är bland det värsta man kan råka ut för. Efter 6 år på den av våra ministerposter som ligger närmast ekvatorn, har jag nu lyckats bli förflyttad till den som ligger närmast Nordpolen, och det är jag mycket belåten med. Jag är ju soldat och kan stå ut med åtskilligt, men min hustru har svårare att vänja sig vid det plötsliga klimatombytet.”

Här må nämnas, att den gästvänliga värdinnan i czeskoslovenska legationshotellet är dotter av en protestantisk pastor Boor, och att hennes morfars far var en syssling till envoyén Hurbans farmor, bägge av släkten Jurkovicz.

Om sina första intryck av Sverige säger ministern:

”Jag körde automobil genom Sve-

Vi behöva män!

Vart bär det hän? måste man fråga sig, då man ser sig omkring och iakttar tidens tecken. Överallt, på alla livets områden, ja, varhelst man än må kasta sina blickar, så tycktes egennyttan och njutningslystnaden sitta i högsätet. Och överallt ser man också följderna av tidens falska livssyn: uppfattningen att arbete, kamp och lidande, plikt och ansvar, försakelse och umbäranden äro uteslutande av ondo. Ty var har ”gummikulturen”. förskingringarna, den otyglade nöjeslystnaden, politikens rävspel och hyckleri, det allmänna missnöjet och tomheten i människors hjärtan sin egentliga grund och orsak, om icke i en fullkomligt grundfalsk uppfattning om livets och naturens sanna lagar. Och dessa kunna absolut icke ostraffat överträdas. Vi hava kommit långt, långt bort ifrån gamla tiders manliga, sunda och naturliga liv och livsuppfattning.

Vi behöva icke några nya himlar och en ny jord, men vi behöva en ny anda av äkta och sann manlighet. Vi behöva ledare, som åtminstone kunna styra sig själva. Vi behöva folkförbättrare, som försökt förbättra sig själva, innan de försöka med andra. Vi behöva sådana karaktärens hjältar som Luther, män av eld och blod, som rycka folk med sig. Men vi behöva också sådana vardagslivets hjältar som bonden Paavo, han, som grävde större och större diken i stället för att vrida händerna i förtvivlan, då motgångarna kommo.

Giv oss män, män med helighet i viljan, ljus i förståndet och skönhet i känslan! Hur vi skola få sådana män, var vi skola få dem, det är tidens mest brännande fråga. Få vi bara sådan män, nog få vi sann kvinnlighet. Få vi bara sådana, ja, då kunna vi med lugn och tillförsikt se framtiden an.

O, måtte vårt svenska folk åter genomsyras av våra fäders manligt livsbejakande och oegennyttiga anda, kärlekens och tjänandets anda! — Och sannerligen, det vore nästan likgiltigt vilken samhällsordning vi hade.

S. J.

Prenumerera!

Annonsera!

PRIS: 25 ÖRE

MÅNDAGEN DEN 15 DECEMBER.

SAMLING.

Nationens kamp för en svensk återupprättelse ur de gul-röda internationalernas ödesdigra välde skall under 1931 fullföljas efter samma principer som hittills. Läget inom som utom landet ter sig i dag betydligt annorlunda än när vi i oktober 1925 höjde parollen: Fosterländsk Samling! De idéer vi då gjorde oss till talesmän för ha vunnit spridning och anslutning i allt vidare kretsar. En början i befrielsekampen är gjord och den dag är säkert ej allt för avlägsen, då Sveriges folk enigt skall stå samlat under det blågula baneret.

Det härskande systemet misslyckades i sin strävan att skapa ett lyckligare samhälle därför att det vilade på falsk grund. Det byggdes på lösan sand i stället för på den fasta klippan. Det restes i folksöndringens, klasskampens och hatets fördärvbringande tecken i stället för i enighetens, samförståndets och kärlekens. Efter sådden blir ock skörden. Den falska demokratiens tid var räknad. Dess materialistiska samhällsförbättrare hade glömt att taga med i räkningen något väsentligt, nämligen att människan består ej endast av kropp utan jämväl av själ och att dennas krav ej låta sig åsidosätta vid uppbyggandet av en bättre och lyckligare värld.

Den vårt folk påtvingade destruktiva lögnkulturen måste bort och ersättas av en positiv, svensk kultur i sant kristlig anda, grundad på svenska ideal. Folksöndringen, som uteslutande är ett verk av fientligt inställda främmande krafter efter satsen ”Söndra och härska!”, måste försvinna och en ny folksolidaritet skapas, som ger rätt åt såväl den nationella som den sociala tanken. Den nationalism, som hittills förfäktats, är en falsk patriotism och räcker ej ens till för hälften av nationen, liksom den sociala idén, sådan den företrädes av de marxistiska partierna, endast avser ena folkhalvan. Den nationella såväl som den sociala gemensamhetsandan må i sann bemärkelse göras till hela folkets egendom. Det gäller att lära oss förstå, att huvudets och handens arbetare höra samman och att vi alla äro söner och döttrar av samma folk, inbördes förenade genom blodets och den gemensamma kulturens fasta band.

För Sveriges vilseledda folk är tiden inne att äntligen resa sig till försvar för sin hotade nationella kultur, till skydd för sin stam, sin egenart, sina andliga och materiella värden. Det talas så mycket om den västerländska kulturens förestående fall, varigenom Europas folk skola störtas i barbariets mörker, liksom skett i Ryssland. Det saknas förvisso ej heller skrämmande tecken till, att spådomen kan komma att gå i uppfyllelse hastigare än någon anar. Säkert är dock, att det beror på varje nation själv om den skall förunnas att leva. Också för oss svenskar hotar ödestimman. Hava vi ännu den kraft i behåll, som fordras för att kunna hävda vår rätt till fortsatt existens som en fri och oberoende nation? Den frågan tränger sig nu på oss alla. Handlingens stund nalkas, då den avgörande striden om gamla Sverige skall stå mellan krafterna på gott och ont. Fosterlandet kallar de sina!

PRESSKONSERTEN

»FOLKVÄLDET».

Göteborgs Handelstidning (l.) anser, att det »lyckligtvis» ännu ej är någon allvarlig fara å färde för folkväldet i Sverige men konstaterar förhandenvaron av en del oroande symptom av det »demokratiska» styrelsesättet.

De olater som gärna växa i dess spår, lycksökeriet, demagogien, kravlandet på folkgunstens stege till avlönade poster, försumpningen och oväldens undanskjutande till följe politiska synpunkter, dessa olater äro icke alldeles okända i vårt land. Det är mycket maktpåliggande att kritiken är vaken, i all synnerhet som maktens ägare alltid finna ivriga försvarare för sitt missbruk av den hos alla dem som njuta eller hoppas komma i åtnjutande av de förmåner, som på den vägen kunna beredas.

En öppenhjärtlig självbekännelse, som man finner, från en av folkväldets egna, mest lysande representanter! Naturligtvis är det i högsta grad maktpåliggande, att kritiken är vaken. Men detta torde vara lättare sagt än gjort för kritiken med hänsyn till dess partibundna ställning, som ofta förbjuder den att öppet tala på just de punkter, där offentlighetens ljus framför allt är behövligt.

Nya Wermlandstidningen (h.) är inne på samma tema. Folkväldet i sin maktutövning ter sig ju mycket imposant, framhåller tidningen i fråga, som emellertid tyckes se något mera pessimistiskt på situationen än sin liberala kollega:

Men denna koloss vilar dock på lerfötter. Det kan också icke gärna gå på annat sätt än att allt flera av de klarseende bland de breda lagren bliva varse, att den så beprisade friheten att råda i eget hus allt mer är vorden — en chimär! Folkets stora massa är mer eller mindre fullständigt i demagogernas, ledarnas händer. Och den dag det blir fullt klart för folkets flertal, att den utveckling de självkorade eller »folkutkorade» gunstlingarna lett stats- och samhällslivet in i, icke är lycklig, skall det visa sig på hur svag grund deras makt vilar. En urartad demokrati kan också taga en ända med förskräckelse i diktatur.

När en koloss på lerfötter faller, så blir gärna fallet stort.

Oron inför ett befarat folkligt vaknande till insikt om svindeln i det rådande politiska systemet är uppenbart ej mindre inom höger- än vänsterkretsar. *Nya Dagligt Allehanda* (h.) skyndar sig uttala, att den av Nya Wermlandstidningen skisserade utvecklingen för ingen del är önskvärd och att det livligt är att önska, att det måtte komma till en demokratisk sanering, varigenom folkväldet till sin sunda kärna kan räddas åt samhällslivet. Påpekandet är givetvis intressant och värdefullt. Man väntar nu bara på, att från de auktoritativa uttolkarna av opinionen inom högern få höra på vilket sätt man tänkt sig att den befarade katastrofen för demokratien skall förhindras?

DR ARRHENS NATIONELLA FILOSOFI.

Huvudredaktören för Nationell Tidning (h), fil. dr. *Erik Arrhén*, har i en serie artiklar skildrat nationalsocialismen i Tyskland. Hela framställningen var präglad av en stark skepticism och gav en bild av den nya rörelsen såsom i allt väsentligt overhäftig — »skal utan kärna». I synnerhet vände sig författaren mot Hitlerrörelsens fanatiska förföljelse mot judarna och satiriserade över deras naiva tro på existerandet av människor, som satte det allmännas väl före det enskildas. »Ha någonsin så konstruerade människor levat på vår gröna jord?» Nationalsocialismen är, slutar han, detsamma som marxismen — »må ingen låta sig bedragas. Nationalsocialismen liksom den »nationella» socialismen äro ulvar i fårakläder ... i det väsentliga rikta de en dödsstöt mot hela vårt borgerliga kulturbygge. Händerna äro Esaus men rösten är Jakobs.»

Meningarna i frågan tyckas emellertid vara delade t. o. m. inom högerlägret, ity att *Västsvenska Dagbladet* (h) inlägger en ganska bestämd protest mot den av Nationella Ungdomsförbundets organ förfäktade åskådningen, görande gällande, att densamma skulle vara influerad av betrodda judar inom förbundet. Efter att ha framhållit, att en oriental intager en ledande plats i de svensk-nationella organisationerna, skriver V. D.:

Fil. kand. Gunnar Heckscher sitter bl. a. som de Nationella Studentklubbarnas representant i centralledningen för Nationella Ungdomsförbundet och representerar vid diskussionerna i Uppsala den svensk- nationella studentföreningen Heimdall, vars skriftserie han medarbetar i. Den roll inom svensk höger, som fadern, Eli Heckscher, med grämelse måste avstå från, emedan resoluta konservativa på den tiden i stället hänvisade honom till Bonniers Dagens Nyheter, har sonen däremot lyckats skaffa sig tusikter till.

Dr. Arrhén är också i Nationell Tidning färdig med en dom över nationalsocialismen, som torde tilltala vännen Heckscher. I en stor förstasidesrubrik dömes den nämligen såsom »skal utan kärna». Och denna dom grundas bl. a. på — fotografiskt material, som visar hur fyra nationalsocialister föras till ett poliskontor. »Lägg märke till de ungdomliga typerna», heter det. *Det är väl egendomligt av organet för en nationalpolitisk ungdomsrörelse att förhåna en annan politisk rörelse därför, att den förmår locka ungdomen med sig* för nationell kamp mot den röda internationalismen.

De socialdemokratiska och kommunistiska organen i Sverige ha tidigare utöst sin vredes skålar över nationalsocialismen, *som hotar att göra dem deras välde över arbetarna rangen stridig.* Nu sällar sig Nationell Tidning med d:r Arrhéns förhastade lika tendentiösa dom värdig till dessa marxismens försvarare. Är det icke litet komprometterande? Redan från början av artikeln befriar en allvarlig kritiker från att närmare syssla med den. Ty det heter där, att det nationalsocialistiska programmet vill vara »en syntes av nationellt borgerliga och socialistiskt marxistiska åsikter».

Är det något nationalsocialismen vill bekämpa i alla dess yttringar så är det just marxismen. Varje kompromiss med den eller syntes med den som del vore otänkbart. Men med detta kardinalmisstag hos d:r Arrhén är det förståeligt, att han »känner sig föga övertygad av den hårddragna skillnaden mellan (Marx') judesocialism och hitlersocialism» och tror att även den senare vill ge »dödsstöten mot hela vårt borgerliga kulturbygge».

Det är sorgligt att i en svensk ungdomstidning, som framför allt skulle vara ntaionell och konservativ, se *borgerligheten* och den s. k. kulturen satt *före* fosterländskheten. Huset Bonnier och dess tidningar bruka också sätta »det borgerliga kulturbygget» såsom det som skall gå före annat, när de konservativa och naionella göra sina synpunkter gällande. *Klassbeteckningen* »De borgerliga» har också på många ställen fått ersätta mera nationella och konservativa högerbeteckningar.

Av sina egna skall man höra't! Apropå dr. Arrhéns underkännande av nationalsocialismen på grund av dess verklighetsfrämmande ståndpunkt, att det allmänna intresset bör gå före det enskilda, i det han menar, att sådana undermänniskor aldrig existerat, skulle ju en hel rad namn från världshistorien kunna andragas, som visa att han gjort sig skyldig till en överdrift. Vi inskränka oss till att nämna Kristus. För övrigt skulle vi vilja begagna tillfället citera några ord ur hertig Larssons bekanta bok, »Mongoliet och mitt liv», varav framgår att den mongoliska livsåskådningen starkt hävdar den gemensamhetskänsla, dr. Arrhén finner så verklighetsfrämmande och löjlig hos nationalsocialisterna. Hertig L. skriver i sin bok bl. a.:

Mongolerna samlade aldrig rikedomar. Enligt gamla anteckningar voro de i forna dagar lika likgiltiga för materiellt välstånd som nu. De älska vackra saker, i synnerhet ädla stenar och sidenstycken i klara färger och de önska sig stora hjordar med hästar, men för övrigt sakna de sinne för ägodelar. De slösa gåvor på sina vänner och mot människor, som genom olyckans slag sakna det nödvändigaste, visa de stort ädelmod. Jag hör dem ständigt med filosofiskt lugn förklara: »Om en granne icke äger någon häst och jag har två — då säger väl förnuftet, att han bör få den ena.» Och de tillägga gärna: »Ingen kan föra något med sig, då han lämnar denna världen.»

Dr. Arrhén skulle tydligen ej ha stor framgång med sina läror i det »barbariska» Mongoliet.

---

rige, och fann det underbart att komma till ett riktigt europeiskt land. Här i Stockholm njuter jag nästan var kväll av edra förträfliga konserter och operor ... Ja, vad skall jag ytterligare säga om Sverige? Det har redan lovprisats av så många, att jag knappast kan säga något nytt! Allt är storartat organiserat... Edra telefoner är oöverträffade... Jag älskar att se Stockholms renhet och dess invånares sportmässiga hållning — särskilt se kvinnorna utmärkt bra ut — och jag njuter av folkets utmärkta artighet. Att förbindelserna mellan Sverige och Czeskoslovensko äro utmärkta både på det kulturella och det kommersiella planet, vet ni redan genom min företrädare. Om jag slutligen säger att jag kämpat riktigt tappert för att få ministerposten i Stockholm, vittnar det ju mer än alla vackra fraser om halten av mina sympatier för edert land.”

A. F. S.

Ä R A D E   L Ä S A R E !

Undertecknad får härmed bekantgöra, att på grund av överenskommelse, träffad med Ingeniören C.-E. Carlberg, Stockholm, de av honom utgivna tidningarna ”Svea Rike” och ”Ryska Nyheter” sammanslagits med N a t i o n e n, som kommer att fullfölja strävandena för en svensk kulturrenässans enligt samma grundprinciper som hittills.

Till följe ovanstående uppmanas prenumeranter å ”Svea Rike” och ”Ryska Nyheter” att till årsskiftet överflytta sina abonnemang å den nya N a t i o n e n. Det är min förhoppning att under 1931 kunna tillgodose den sålunda utökade läsekretsens berättigade anspråk.

Vördsamt
Elof Eriksson
Redaktör och ansvarig utgivare.

VÄGEN TILL FREDEN.

”Ett upprepande av världskrigets ohyggligheter ligger sannerligen ej utom möjligheternas gränser”, förklarade den kände fredsvännen professor *Johannes Udd* från Graz i ett uttalande i samband med sitt besök i Stockholm för några dagar sedan. ”Tvärtom! Stormakternas kapprustningar ha fött tanken på nya krig. Att bygga upp en europeisk federation på den vacklande grund, som heter Versaillesfreden, låter sig icke göra. så som Europa nu ter sig, behärskat av krasshet och orättfärdighet, kan Briands idé ej förverkligas.

Folkförbundet är i själva verket endast ett skyddd för de enskilda staternas kapitalistiska maktintressen, kristendomen har ingen plats vid rådsbordet. Kristi namn har inte nämnts där. Vägen till freden går genom upfostran. Den moraliska avrustningen måste gå före den materiella. Kyrkan skall visa vägen. Vi måste få till stånd en kristlig revolution, om jag så får säga, för att nå vårt mål. Jag är emellertid ej pessimist, jag tror på bättre förhållanden. Väldiga krafter äro i gång bland ungdomen.”

God Jul
och
Gott Nytt År
tillönskas
Nationens läsare

N A T I O N E N
under 1931.

NATIONEN utkommer under 1931 den 1 och 15 i varje månad.
Abonnemangpriset blir för helår kr. 5:—, för halvår kr. 2:75 samt för kvartal kr. 1:50.

»SVENSK FRONT».

Enligt vad upplysts från vederbörligt håll ha Stockholms nationalsocialister såsom protest mot den nyligen startade antinationalsocialistiska terrorligan »Röd Front Förbundet» bildat en »Svensk Front»-elit av kampdugliga män.

O L O F - S K O L A N
SAMSKOLA STORGATAN 14 STOCKHOLM
Program: Koncentration i arbetet, självverksamhet, sluten arbetsdag, samverkan mellan skilda ämnen, riklig tid åt praktiskt arbete och friluftsliv Skolan arbetar parallellt med de allmänna läroverken.
Elever mottagas i 1—4 förb. och klass I, II och III samt i Montessoriavd. för 3—7-åringar. Skolan påbygges med en klass pr år till studentexamen.
Mottagning vardagar utom Lördagar 12—1.
Tel. Ö. 22 80.
WILLIAM W:M OLSSON
Skolans föreståndare.
CARL MALMSTEN
Skolans ledare.

VAD VILL NATIONAL-SOCIALISMEN?

Uttalanden av Sekr. M. Brolin.

Sekr. M. Brolin.
(Foto från studenttiden).

Nationalsocialismen har på allvar gjort sin entré också i Sveriges politiska liv, såsom framgick av de blodiga händelserna kring *Nysvenska Nationalsocialistiska Förbundets* propagandamöte i Annaskolan den 5 december. Det har här t. o. m. startats en alldeles speciell röd mördarorganisation, »Röd Front», som motdrag mot den uppenbarligen lika mycket hatade som fruktade folkrörelsen. En elit av dessa nyorganiserade, med stickvapen utrustade »röd front»-kämpar hade även skickats upp till mötet för att lära de svenska nationalsocialisterna förstå vad det kan kosta att öppet gå emot judarna.

Enär framställningarna i dagspressen i samband med dessa händelser allmänt varit präglade av den vanställande gycklaranda, som städse användes mot allt som ej rätt passar den härskande statiska »kultur»-kretsen, har Nationen vänt sig till den person inom nationalsocialistiska lägret, som kom att spela huvudrollen i »slaget i Annaskolan», föredragshållaren, förbundssekreterare *M. Brolin,* vilken tydligen var den man vid tillfället närmast ville åt, ity att han träffades av ett knivhugg, som visserligen endast råkade handen, ävensom av ett kraftigt slag i huvudet med ett hårdare tillhygge. Hr Brolin, som har tydliga märken efter striden i form av bandager, tillmötesgick gärna vår önskan om ett uttalande.

Trenne från utlandet importerade, klasskampbetonade åskådningar hava sedan parlamentarismen infördes i Sverige från England kämpat om herraväldet i vårt land, nämligen konservatismen, liberalismen och marxismen, började hr Brolin. Det parlamentariska systemet har redan tillräckligt visat sin oförmåga att lösa vårt folks livsfrågor. Det har underlättat för den internationella storfinansen att slå under sig svensk industri och exploatera svensk arbetskraft.

Storkapitalismen är *internationell* och *judisk.* Som stöd för detta påstående vill jag anföra ett citat från en judisk tidning i Amerika, i vilken en inflytelserik amerikansk jude skriver: »Sjunka vi, så bliva vi det revolutionära proletariatets ledare, stiga vi, stiger det judiska guldets fruktansvärda makt». Detta kastar väl om något ett blixtljus över *det förräderi mot kroppsarbetarna, som heter Marxismen!*

De internationella krafterna kämpa på två huvudfronter, en undre och en övre. Den undre representeras av kommunistiska mördaregarden, den övre av det internationella storkapitalet, vars makt i våra dagar är oerhörd. tioner! Endast genom att bryta det Inför »Den Gyllene Internationalen» måste de parlamentariskt styrda ländernas regeringar böja sig och följa dess direktiv. Den judiska storfinansen stöder kommunismen. Sovjetryska revolutionen 1917 finansierades av den judiske bankiren och miljadären Rotschild i Paris. Socialdemokratsika revolutionen 1918 i Tyskland leddes av judar. Liksom de högsta posterna i Tyskland besattes med judar. Det tyska folkets egendom förpantas i dag av judar (bolsjevikbankiren Jakob Goldschmidt, Wasserman, Levy m. fl. till det internationella storkapitalet.

Nationalsocialismen vill avskaffa det folkfientliga, korrumperande parlamentariska systemet och göra slut på klasskampen samt i stället införa en på intresseprincipen grundad representation för näringarna och övriga yrkesgrupper i tecknet allas samhörighet. Ett vidlyftigt, positivt nationellt och socialt program skall genomföras, som avlägsnar de sociala orättvisorna och därmed även förutsättningarna för kommunismen.

Det är alldeles oriktigt att indela de politiska huvudlinjerna i nationalism och socialism och sätta dessa i motsatsställning till varandra. Ty den *sanna nationalismen,* som bygger på folks- och blodgemenskapen, och den *sanna socialismen,* med krav på statlig auktoritet och social rättvisa, äro *icke* två särskilda begrepp: de förenas i *Nationalsocialismen.*

Bland uppgifter, som ingå i den svenska nationalsocialismens program, må vidare särskilt nämnas, *att* skydda och befordra svensk kultur och svensk folkundervisning i sant kristlig anda, *att* åstadkomma ett svenskt rasskydd gentemot främmande inflytande, till bevarande av vår fria, nordiska skaparkraft samt *att* bryta det överstatliga lånekapitalets ödesdigra välde i Sverige och återföra det inhemska näringslivet till en oberoende ställning under statligt skydd.

Nationalsocialismen är ett uttryck för ett vaknande folks livsvilja, slutade sekreterare Brolin. Sveriges folk av i dag är en döende nation. Betingelserna för folkets liv — arbete och bröd — äro bortschackrade. Nativitete är lägre än dödlighetsprocenten. Om det parlamentariska systemet finge fortsätta, skulle den svenska folkstammen vara förintad om 150 år. Detta är mord mot kommande generationer! Endast genom att bryta det folkförstörande, korrumperande systemet kan vårt folk, vår stam och vår egenart räddas.

Vi nationalsocialister äro — *det sista uppbådet!*

GYMN

TIONDE HÄFTET NU UTKOMMET

*

Ur innehållet:

Kulturskydd eller barbari av *C.-E. Carlberg.*

Sofrosyne av *Axel Hærberger.*

Tal till ungdomen av *Carl Malmsten.*

Tillbakablick på utställningen av *Annie Åkerhielm.*

Svensk idrottsjournalistik av *K. Widercrantz.*

Ridning av *G.-F. von Rosen.*

Stad och landsbygd av *Teodor Holmberg.*

Forntid och framtid av *Fredrik Nyc.nder.*

Konstnärliga och litterära bidrag av Olof Ahlberg, Bertil Damm, Christian Eriksson, Josef Eriksson, Carl Fagerberg, Axel Lundegård, Svante Nilsson, Renée Sintenis, Tore Strindberg m. fl.

Lösnummer: Kr. 1:25.
Årsabonnemang (4 häften): 4 Kr.
Prenumerera genom posten eller pr postgiro 4024.

»ENHETLIG LÅNEPOLITIK»

En överenskommelse, som säkerligen får tillerkännas den största räckvidd, har ingåtts mellan guvernörerna för Banque de France i Paris, Moret, (den verklige direktören heter Rotschild) samt Federal Reserve Bank i Newyork, Harrison, avseende gemensam utlåningspolitik. Beslutet motiveras med den stora ökningen av de nämnda ledande centralbankernas guldreserver under senare tid, vilken sensationella guldtillströmning av finansexperter i England och annorstädes karaktäriserats såsom konstlad samt utgörande en av huvudorsakerna till den uppkomna allmänna depressionen. Det förljudes att England, Schweiz, Holland och Skandinavien skulle vara redo att ansluta sig till överenskommelsen. De bägge guvernörerna hade — som det heter i den officiella versionen — kommit till den slutsatsen, att politiken ifråga om utlandslån icke kan fortsätta i längden samt att utlandslånens risker bleve mindre, om stater vilkas sedelbanker förfoga över stora resurser sammanslöte sig.

*

Det ovannämnda beslutet av guvernörerna för världens två förnämsta centralbanker har säkert symptomatisk betydelse i mera än ett avseende. Att den över hela linjen praktiserade skuldsättningspolitiken icke kunde fortgå i längden, ha ju alla förnuftiga människor insett långt före detta och naturligtvis även centralbankscheferna. Deras nu gjorda erkännande av den självklara satsens riktighet visar blott, att den långivande världsfinansen redan försäkrat sig om nationalstaternas värdefullare inteckningar och varken finansiellt eller politiskt anse av behovet och nödvändigheten påkallat att fortsätta den hittills beträdda vägen.

Man har för övrigt all anledning att i det uppseendeväckande beslutet se ett led i den utstakade routen till fullbordande av världsfinansens absoluta suveränitet över staterna, som hittills visserligen varit ett beslöjat faktum, men som nu enligt dess stora plan öppet skulle proklameras. Från sista tiden ha allt emellanåt knorrningar kunnat förnimmas från olika regeringar då det gällt godtagandet av det internationella lånekapitalets uppställda politiska och andra villkor för transaktionernas beviljande. Mot slikt vilja tydligen Herrar Rothschild, Harrison & Warburg i framtiden skydda sig. Liksom även mot överraskningar i den genre som den i Tyskland segerrikt framträngande nationalsocialismen varslat om, nämligen att de inringade folken skulle visa ansatser att vilja frigöra sig ur det internationella ränteslaveriets ok, vari de av förrädiska ledare bragts.

Svenska folket roar sig.

Enligt den officiella statistiken uppgick nöjesskatten för rikets 102 städer under tiden 1 okt. 1929—30 sept. 1930 till 5,489,317 kr., motsvarande en summa av 37,273,338 kr. i beskattade nöjen. Samma siffra för föregående år var 36,875,261.

Huvudstaden med dess starkt utvecklade nöjesliv leder suveränt med en nöjesskatt på 2,277,629 kr. eller över hälften av den samlade summan, innebärande en ökning av 11,81 proc. från föregående år.

Över hela linjen är det alltjämt filmen, som marscherar fram och dokumenterar sig som den stora publikens favoritnöje. Stadsbefolkningen offrade under året 19,875,281 kr. på biograferna mot en summa föregående år av 18,040,036. För teatrar, konserter och »viss idrott» voro motsvarande siffror 11,749,186 och 10,832,718.

PRAKTISK BEFOLKNINGSPOLITIK

Endast en andlig uppryckning kan rädda kulturfolken.

I gångna tider och ända intill våra dagar visade de övre, ekonomiskt välsituerade samhällslagren en mindre förökning än proletariet, vilket ju fått sitt namn på grund av barnrikedomen (proles = barn), framhöll docenten *H. Harmsen* i ett nyligen hållet föredrag. Under upplysningstidevarvet övergick begreppet "proletär" på lönearbetaren, som ryckts från jord och hantverk och blivit rotlös. Underskottet i fråga om barn bland de ekonomiskt väl ställda fylldes oavlåtligen genom rekrytering från det betydande överskottet underifrån. Man behövde då ej hysa några farhågor för ett utdöende av de övre samhällslagren.

Upplysningstidens människor voro uppfyllda av den fasta tron på alla människors likhet och att miljön ensamt utformar människan. Den sista och mest betydelsefulla utlöparen av denna ensidiga miljöteori är marxismen, som på obevisade grunder låter individen fullkomligt träda tillbaka för "kollektivmänniskan". Massan träder i individens ställe. Den "nya samhällsordningen" eftersträvar möjligast likartade livsbetingelser för alla.

Vår sociologiska forskning och i all synnerhet ärftlighetslärans rön ådagalägga med stor tydlighet människornas inre olikhet. Det gives i kultursamhällena av naturen dugliga och begåvade människor, men däriämte mer eller mindre talrikt såväl obegåvade som rent undermåliga personer. Det är på grund härav en fråga av avgörande betydelse, vilka individer och grupper inom befolkningen, som visa den största förökningen.

Lantbrukets och industriens prestationsförmåga beror ej blott på en tillräcklig folkmängd utan framför allt på de i dessa yrken arbetande individernas rasbiologiska beskaffenhet. Detta gäller i ännu högre grad om den högre kulturens bärare och nydanare. Ingående sociologiska undersökningar i Tyskland hava under sista åren ådagalagt, att medel- och arbetarklassens värdefulla, dugliga och arbetssamma familjer endast ha 1—2 barn i medeltal per familj, varemot de samhällsodugliga skikten föröka sig i betänklig utsträckning.

Ur kunskapen om alla dessa förhållanden måste framväxa en ökad ansvarskänsla inför fortplantningsfrågan. Mera än någonsin behöva vi i dag en praktisk befolkningspolitik. Det är nästan oförklarligt, att man ej inser, vilka faror som den moderna byggnads- och bostadsutvecklingen innebär. I städerna, särskilt i storstäderna, finnes knappast någon bostad, som har plats för ett större antal barn. Bostadspolitiken måste kompletteras med omfattande socialpolitiska åtgärder, som erbjuda en utjämning av de barnrika familjernas svårigheter socialt och ekonmiskt. Det är forskarens sak att klarlägga orsakssammanhanget och uppdraga riktlinjer för vårt handlingssätt. Sedan tillkommer det politikerna att i praktiken omsätta dessa sanningar. Detta kan ej ske, förrän folket självt förstår vikten och innebörden av det hela.

Förutom sociala och ekonomiska åtgärder måste en andlig uppryckning försiggå runt om i världen. Familjeupplösningen har utgått från de välsituerade skikten. Ohämmad individualism och själviskhet äro de förstörande krafterna i varje samhällsbyggnad. Endast en djup andlig förändring kan rädda västerlandets folk från kulturförfall och förintelse. Redan Galton, eugenikens grundläggare, sade på 1880-talet om att rasförädlingens stora idé förr eller senare skulle komma att gripa kulturfolken med hänförelse och ingå som en viktig ledtråd i deras religiösa övertygelse.

Ökad spritsmuggling.

Spritsmugglingen befinner sig, enligt vad tullfiskalen Eksandh vid generaltullstyrelsens fiskalkontor upplyst, alltfort i stigande. I fjol kunde konstateras ökning sedan 1928 och i år blir det också ökning i förhållande till närmast föregående år. Det föreligger en fast kurva som pekar uppåt. Man kan ej undgå att göra den reflektionen, att det är något som brister i den nuvarande ordningen, men det tjänar knappast till att göra spekulationer i detta problem, då man har en känsla av, att dem det vederbör ändock ej taga den hänsyn till de praktiska erfarenheter på området, som är önskvärt. Dessa frågor avgöras under teoretiska och politiska betingelser och alldeles icke med tanke på de praktiska erfarenheterna.

Det vore visserligen mycket vunnet, om riksdagens anslag till spritsmugglingens bekämpande avsevärt höjdes i enlighet med tullverkets förslag, men det är att befara, att man ändock ej kommer fram till det rationella bekämpandet av smugglingen. Detta så länge så många andra faktorer fortsätta att verka i nedrivande riktning. En verkligt effektiv övervakning av Sveriges långa kust kommer väl aldrig att bli en praktisk möjlighet. För övrigt har man att räkna med en stor kategori människor, som leva under faktiskt förbud. De ha genom diverse förseelser förverkat sin inköpsrätt och genom denna företeelse uppkommer ett konstant behov av sprit. Lägger man härtill den kategori, som anser sig ha för liten tilldelning, så behöver ingen tvivla på att smugglarna ha ett starkt klientel.

NATIONEN

Utkommer under 1931 med 24 nummer.

Vill bl. a. verka för:

Svenskhetens hävdande inom kultur, ekonomi och politik.
Samförstånd mellan huvudets och handens arbetare.
Social rättvisa på kristlig grund.
Nordiskt rasskydd.

Prenumerationspris:

Helår kr. 5:—, Halvår kr. 2:75, Kvartal kr. 1:50

Abonnemang: genom post, bokhandel eller tidningsexpeditionen under adress: Box 1145, Stockholm 16. Postgiro 3643.

«Ikläd Eder Guds harnesk!»

Den numer i Sverige avslumrade familjen Saltza har intet gemensamt med den thüringska släkt, som frambragt en Hoshmeister des Deutschen Ordens, och ej heller med den från byn Saltza vid Nordhausen stammande släkten, vars vapen (2 metkrokar) den emellertid usurperat samman med den franska lilja, som tillhör en tredje liknämnd släkt i Oberlausitz.

Den förste kände stamfadern, Heinrich Saltze, son av okända föräldrar, levde i Liewland redan c. 1500. Hans avkomling i sjätte led, Jakob Fredriksson, fick som kapten vid Ö. Götha fotfolk 1731 k. Svenskt adelspatent, och som landshövding i Jönköping 1755 k. Svensk friherretitel. Av denne uppkomlings 6 barn med en tyskättad jungfru blev en son fransk officer vid Régiment Suédois royal des comtes Sparre. Med en tyskättad jungfru hade han 6 barn, av vilka sonen Edvard Fredriksson tjänade sig upp till fänrik. Som överstekammarjunkare benådades han utan all förskyllan 1843 med k. Svensk grevetitel i primogenitur. Han var mycket intresserad av ordensmystik och författade under det antagna namnet Johan von Turneisen en del böcker samt ett helt paket psalmer, som dock av psalmbokskommittén underkändes »på grund av bristande grammatikalisk riktighet».

Genom hans sonson, den siste Saltza i Mem, fick jag en gång tillfälle att genomgå hans efterlämnade skrifter och återger därur några tankar, som förtjäna att erinras.

*

Ikläd eder Guds harnesk, väpna eder med trons sköld, på det I må kunna bestå i den onda tiden. —

Allt är fåfängligt: detta är den visaste dödligas yttrande, då han från höjden av sin tron, från målet av världslig ära och lycka översåg livets mångfaldiga händelser. —

Stora äro de fordringar, som livets Herre äger av dessa, till vilka Han anförtrott större eller mindre gåvor att förvalta. En ostrafflig vandel åligger dem, som Gud skickat att befalla över andra, och vilkas plikt det är att genom goda exempel vägleda på dygdens bana de tjänare och husfolk, som äro ställda under deras lydnad. Med tålamod och faderlig välvilja bör de bemötas, vilkas tunga lott det blivit att arbeta för andra. Vid deras behandling bör aldrig förgätas Kristi förmaning: Allt det I vill människorna skall göra eder, det göre I ock dem! —

Döm edra tjänare med den dom I själva väntar eder av herrars Herre. Var snare att förlåta, sene att straffa, och sök i allt att övervinna det onda med det goda. Förhåll icke arbetaren sin välförtjänta lön. Giv tillräckligt uppehälle åt honom, och låt honom icke sucka över eder hårdhet. En tung och osäll levnad tillbringar den husbonde, som genom sitt hårda och orättvisa uppförande berett sig en fiende i var och en av dem, som lyder under hans befäl. Förbannelsen skall lägra sig kring hans område. Mörk är hans långa dag, och utan vila hans sömnlösa natt, ty fördärvet omger hans läger. —

Den som illa använt ungdomstiden, och som i lättja och synder bortslösat de kraftfulla dagar, då bärgningen för kropp och själ skulle hämtas, för honom är ålderns tid tung och förfärlig, ty ingen ljus stjärna lyser på hans mörka stig, och ingen tröstande tanke gjuter olja i hans svidande sår, och ingen tröst har han att vänta av den bland människor så misskända vännen Döden. —

*

Edvard Fredriksson hade med en jungfru Hamilton-Hageby 5 barn, av vilka Filip tjänade som kornett och ärvde faderns grevetitel 1859. Han brukade på 1860-talet Koppetorpet och Göstorpet, granngårdar till Gummetorp, och avled 1883. Hans hustru († 1891) härstammade i femte led från Gummetorparen Hans Pontusson Essouperie's broder. Hon har under pseudonymen »Bertil Lillje» författat några noveller.

Här är ej platsen utreda ursprunget till det inom familjen Saltza uppträdande vansinnet, så mycket mindre som ätten 1926 avförts från Stockholms riddarhus. Dessa anspråkslösa historiska notiser ha ingen annan uppgift än att bilda en ram kring de ovan citerade sentenserna, vilka förtjäna att ihågkommas av envar som vill kallas en Kristen ädling.

F.

KONST OCH KULTUR

GYMNISKA SÅNGER.

På Chelius' Förlag har utkommit Gymniskt bibliotek, Band I, en samling sånger, kompositioner m. m. i gymnisk anda, innehållande värdefulla litterära och musikaliska bidrag av ingeniören C.-E. Carlberg, författarna N.-M. Folcke, Abdon Furuhage, Olof Thunman m. fl. samt tonsättarna Ejnar Eklöf, Josef Eriksson, Bernhard Lilja, Einar Ralf och Ture Rangström.

Sångsamlingen, som är tillägnad Svea Rikes ungdom och bl. a. avser att tillgodose behovet av lämpliga sånger och recitationsdikter vid gymniska fester, gymnastik- och idrottsfester, skolfester, ungdoms-, kamrat- och föreningsfester o. dyl. tillhandahålles i bokhandeln till pris Kr. 3:—. Rekvisitioner kunna även insändas till förlaget eller till Gymns expedition, Malmtorgsgatan 5, Stockholm. Beställda böcker expedieras omgående från närmaste bokhandel.

Vi återkomma med en utförligare anmälan.

För hundra år sedan.

Sveriges första ekonomiska uppgångsperiod sammanföll med 1600-talets första årtionden. Genom sina krigiska bedrifter under denna tid och sin begynnande handel och sjöfart kom vårt land i nära kontakt med den övriga världen på ett i dess historia förut okänt sätt, om man ej går tillbaka till vikingatiden. Men då gällde det ju mest tillfredsställandet av svenskens nedärvda äventyrslystnad och ej kommersiellt byte. "Kommer krämare gånge han fri", hette det ju i den gamla vikingabalken, åtminstone i skalden Tegnérs version.

När man i historien söker de första impulserna till 1600-talets uppblomstrande svenska näringsliv, får man nog erkänna, att vi då hade vår bästa och mest anlitade läromästare i landet Holland. Holländarna hade alltsedan 1600-talets början behärskat sjöhandeln på Östersjön. Halva deras stora handelsflotta seglade på detta hav, och över två tredjedelar av den svenska in- och utförseln fördes på utländska fartyg, till större delen holländska. Aldrig förr eller senare har vårt land stått i så livlig förbindelse med Holland. Därifrån kommo ett stort antal invandrare, vilka med tiden blevo duktiga och framstående medborgare i Sverige. Och samtidigt studerade unga svenskar på köpmanskontoren i Amsterdam dåtidens mest utvecklade handelsteknik.

Men det gick som det så ofta gått i historien, när två små förut vänskapligt sinnade länder inlåtit sig på en fredlig kraftmätning. Holländarna började bli avundsjuka på den växande svenska stormakten i Norden. Vänskapen kallnade och i fruktan för sitt Östersjövälde gick Holland över till Sveriges fiender. Det skedde i mitten av 1600-talet, men då hade vi här i landet redan fått en ganska kraftig svensk handelsflotta och en svensk utrikes sjöfart, vilken holländarna under de närmaste femtio åren förgäves sökte lamslå. Stockholm, som år 1611 icke hade ett enda handelsfartyg, hade 40 år senare 49 stycken, Göteborg hade år 1654 147 och övriga svenska städer tillhopa över 1,000 handelsfartyg. Detta skeppsbyggeri gav arbete åt hela landet. Master höggos i Norrlands skogar och plankor och bräder sågades vid sågverken överallt, vävnadsindustrien levererade segelduk och stora repslagerier funnos bl. a. i Stockholm och Västervik.

Medan utrikes sjöfarten sålunda blomstrade upp var inrikeshandeln utsatt för en period av restriktioner och strängt övervakande från regeringens sida. Betecknande för denna tid är den ryktbare sjöhjälten Claes Flemmings uttryck: "I Sverige kan en medborgare möjligen bli kung, men det är omöjligt för honom att bli köpman". Man ansåg att endast städer på ett tillfredsställande sätt kunde utöva handeln, varför denna koncentrerades på ett fåtal platser. Bönderna fingo fara dit för sina uppköp och all handel dem emellan var strängeligen förbjuden. Bönder och hantverkare blevo ofta befalda att inflytta till städerna och vägrade de, uttogos de till krigstjänst och deras lantliga hem nedrevos.

Genom dessa stränga åtgärder grundades många nya städer i landet och åtskilliga bland de äldre, som förut fört en tynande tillvaro, blomstrade upp, med snabbt växande befolkning och livlig handel och industri. Vid en kontrollräkning år 1650 konstaterades att en avsevärd del av stadshandeln innehades av utlänningar.

Vår första för kommersiell trafik avsedda kanal — Hjälmare kanal — påbörjades 162) och blev färdig 40 år senare. Samtidigt fingo vi första begynnelsen till ett postverk, med till en början reguljär veckoförbindelse mellan Hamburg och Stockholm, vilket blev av stor betydelse för handeln, som kunde få snabbare meddelanden om priser, fartygspositioner o. d. Pengar begynte också spela större roll än förr, då huvudsakligen växlar använts som betalningsmedel. Även papperspengar kommo nu i omlopp. Myntenheterna voro riksdalerna och dalern — den sistnämnda av två slag, silverdalern och kopparedalern.

Ja, så satte våra förfäder med frejdigt mod i gång även med inre fredligt arbete för 300 år sedan, ehuru de då i hela vårt land endast uppgingo till c:a en miljon svenskar, av vilka blott 125,000 bodde i städerna.

Svensk.

LITTERATUR

LAVEDAN: »*Le marquis de Priola*». — I denna komedi lämnar förf. en utomordentligt lyckad karaktäristik av titelpersonen, en typisk aristokrat av medelhavsras. Markgreven skryter själv med sin släktkrönika: »Man finner namnet Priola förbundet med gångna tiders alla brott, orgier och blodiga dramer. En Priola var favorit hos biskopen Borgia i Pampeluna; en annan var med Anjou-Bourbon vid Romas skövling; en annan med hertigen av Guise i Blois; en annan deltog i Regentens soupers; och en gjorde sig under revolutionen känd som kungamördare. Min italienske far var spelare; han tog min engelska mor från Londons gator, tillbad, bedrog och slog henne om vartannat, och slutligen sköt han sig under en fest i Napoli.» Själv hade markgreven varit fransk ambassadsekreterare i Roma, men lämnat tjänsten för att helt ägna sig åt det sköna könet. Denne moderne parisare har intet högre intresse än att förföra alla de kvinnor som komma i hans väg, för att, sedan han dragit ned dem, lämna dem i smutsen.

Pjäsen bör läsas såsom en varning åt kvinnorna i första hand, men även som en varning åt markgrevens manliga själsfränder. Hjältens segertåg i Eros slutar nämligen helt snöpligt med ett slaganfall, som medför ständig paralysi. Komedin ger en utmärkt inblick i de franska adelskretsarna i Paris.

LAVEDAN: »*Viveurs*». — I denna pjäs är det framförallt den parisiska börsaristokratin som förevisas, representerad i första planet av magnaten Paul Salomon. Man tror honom allmänt vara en israelit i sin prydno, men i verkligheten är han fransk och har tagit sitt judiska efternamn av praktiska skäl: »På så sätt klarar man sig bättre i affärsvärlden. Kanaljerna, som har att göra med en Salomon, tror honom vara klipskare än de själva äro och handlar därför anständigt.» Det semitiska namnet tycks ej verka avskräckande på damerna. Älskarinnorna riktigt trängas om honom. Han är ju också en flott herre: när han förlorat ett parti filippin, bjuder han »hela gänget» på en utflykt till Stockholm.

Pjäsen saknar dock ej sens moral. En av Salomons övergivna maitresser får i sista aktens sista scener tillfälle att ge uttryck åt sin leda vid det liv som leves av vivörerna; denna harang är pjäsens värdefulla punkt. Den förtjänar att med eftertanke läsas av alla våra kvinnliga nöjesjägare. För att emellertid ej förstöra recetten genom ett sorgligt slut, låter förf. pjäsen ända med ropet: »Till Stockholm!»

Jean de Lettres.

FRÅN ARENAN.

Inom konsten förspörjes ett fortsatt uppvaknande i riktning mot en mera funktionalistisk uppfattning av yrket. Äran härav tillkommer främst vår berömde orientaliske riddare av penseln, Isaac Grünewald, som före någon annan insåg, att vägen till konstlivets höjande i Sverige låg — i ett praktiskt ordnande av produkternas avsättning samtidigt som utvecklingen anpassades efter tidens krav.

Modernismen gjorde sitt intåg, Under pukor och trumpeter. Den utvecklade sig hastigt till en revolutionerande insats. Det trista, färglösa måleriet fick maka åt sig för friskare fläktar, mera färg och gäldje, intelligens och fantasi. Man gick så i författning om bildandet av det blandade bolaget »Falangen-Svensk-franska konstgalleriet-Kommittén för skyddande av konstnärliga värden» — för alstrens rationella avsättning.

Allt gick efter beräkning och intressenterna i firman voro nöjda och glada. Man hade lyckats över förväntan i sin strävan att nå den konstköpande publiken med sina produkter. Den gamla skolans män voro visserligen ej glada, men de funno sig i allmänhet med resignation i sitt öde.

Nästan som en blixt från klar himmel kom därför de gamlas »massopinion» mot Falangens protest mot det föreslagna tillsättandet av en extra intendent för modern konst vid Nationalmuseum. Var det inte bra som det var? De unga voro nöjda med den nuvarande ordningen och önskade ingen ändring — alltså saknades anledning tillsätta någon särskild intendent för deras räkning. De gamla, bland vilka märktes funktionalistiskt sett misstänkta konstnärer som Christian Eriksson, Carl Milles, Sigge Bergström, Olof Ahlberg, Professorerna Smith, Lindberg och Kallstenius, drogo sig ej ens för att insinuera, att de unga läte sig ledas av mindre upphöjda motiv samt åsyfta konsthandelns monopolisering till favör för en klick jobbarkonstnärer.

Att konstprofessor Simons Son blev rasande, förstår man. Han skyndade också att ge svar på tal: De gamla hade handlat av pur avundsjuka över att de ungas alster alltmer föredrogos av konstköparna — den gamla kungliga svenska avundsjukan!

Emellertid är det obstridligt att de unga haft framgång. Det har blivit allt tristare för dem som stå utanför »ringen», vilken redan lyckats erövra en dominerande ställning inom konsthandeln. Intressenterna i »Falangen» skola ha gjort lysande affärer samt stigit högt i välstånd. Så berättar en korrespondent till en landsortstidning, att den store Grünewald »övergett sin tidigare smärthet och lagt sig till med en icke så liten embonpoint» och numera »allt oftare visar sig i sin ljusblå, högst eleganta sportbil på Stockholms gator». Detta och mycket annat visar, att de unga lyckats väl i sin uppgift att tillvarataga konstens — dess utövare inbegripna — bästa.

*

Även inom teatern finna vi modernismen på segerrik frammarsch. Funkis, som för det borgerliga Svenska Dagbladet blivit mindre anstötligt sedan gamle socialisten Lindhagen tagit ställning däremot, vinner yttermera terräng. Till stor glädje för kulturvännerna inom upplysningen.

Huvudstadens hittills så försummade societet har äntligen fått sig ett värdigt samlingslokus, där man kan mötas utan besvärande konventionella band. Det har inhysts i gamla Fenix, som omdöpts till »Kaos» efter Grünevaldska utställningskaos. Naturligtvis har det nya »Kaos» även försetts med en scen, som symboliskt kallas »Glada Åsnan» och som skall bjuda på den konst folk vill ha. Det undras om det är Grünewald senior eller junior, som givit namnet åt vår nyaste scen. I varje fall gör »Glada Åsnan» anspråk på att företräda en modern konstart av förnämligaste rang.

Åsnans — varför inte Åsnornas? — teater står under högsta kulturbeskydd ity att själva diktator Wettergren lovat sin medverkan. Någon direkt samorganisation mellan Dramaten och »Glada Åsnan» lär det visserligen ej bli, åtminstone inte till en början. Det kan emellertid vara bra att ha en verkligt fri teaterscen i reserv, för den händelse nationella oroselement skulle hitta på att vilja opponera mot uppförandet å nationalscenen av bolsjevistiska glansstycken som Habima, Toller o. dyl. I en tid då de förfärliga nazi börjat sticka upp huvudet också hos oss, har man tydligen ej velat riskera skandaluppträden av sådant slag på vår statsunderstödda nationalscen

PRENUMERERA PÅ

GYMN

KARAKTÄR ✕ HÄLSA ✕ SKÖNHET

"Den ojämförligt vackraste och värdigaste svenska tidskriften"
(I. G. CLASON)

Utkommer under år 1931 med 4 rikt illustr. 48-sid. häften. Abonnemangspris Kr. 4: —. Prenumeration sker enklast genom posten eller per postgiro 4024

PROVNUMMER GRATIS!

SVEA RIKE.

STORSLAGEN GÅVA TILL NORDISKA MUSEET.

Nordiska Museet har i dagarna fått mottaga en gåva av 100,000 kronor från A.-B. Stockholms Bryggerier, avsett för införande av elektrisk belysning och andra i samband därmed önskvärda omdaningsarbeten inom museet.

Den storslagna gåvan, som vittnar om ett glädjande intresse för svensk kulturvård hos det donerande bolaget, fyller ett sedan länge trängande behov inom museet. Genom densamma blir det möjligt att icke blott få belysning i museisalarna under mörka vinterdagarna utan framför allt även om kvällarna.

GUSTAF ADOLFS-FONDENS VERKSAMHET.

Av den bildade Gustaf Adolfs-fondens utfallande räntemedel blir ett belopp av 5,000 kr. tillgängliga redan under innevarande december. Dessa medel komma, enligt vad riksantikvarien upplyst, att användas för arbeten inom Kristianstads och Göteborgs och Bohus län.

I första hand är det den märkliga bronsåldersgraven i Kristianstadslänet, Kiviksmonumentet, som skall iståndsättas. Därefter komma Vä kyrkoruin, Vollerups slott samt medeltidsstaden Åhus inom samma län att underkastas restaurering.

ÖSTGÖTISK PRÄSTGÅRD TILL SKANSEN.

Nordiska Museet och Skansen ha åter riktats med ett värdefullt förvärv, i det disponenten Georg Hultner, Borensberg, såsom gåva överlämnat **Ekebyborna gamla**, på minnen rika **prästgårdsbyggnad**. Denna representerar en gammal östgötisk prästgård av synnerligen förnämligt slag och med delvis väl bibehållen inredning. Överflyttningen torde dock först om ett eller annat år äga rum.

Låt oss samlas åter!

Svenskar, låt oss samlas åter
upp som stark och enig vakt
emot varje skymningsmakt
var I än den månde finna.
Klart låt helga lågan brinna
att vi se den väg, som leder
ut ur dunkla lärors schakt.

Stån med oförvillad heder
att slå vakt om fädrens arv!
Det är dagens högsta tarv,
när som fula tungor locka,
när som mörka skaror pocka.
Svenskar, varen redo åter,
trygga nordiskt, ariskt arv!

Andens bästa vapensvenner
verket ropar efter er.
Stånden fast då allt sig ger
flinkt åt dem, som bäst betala.
I en tid av andlig dvala
sägen ut som svenska männer
vad ert samvete inger.

Än vi forma egna öden;
väl oss, om vi då förstå
att den svenska vägen gå
mot vår framtids ljusa rike,
där var värdig blir en like,
glad vid värvet, lugn i döden
under fanan gul och blå.

Bäst vi tjäna mänskligheten
om vi hålla högt vår stam,
gå som föredöme fram.
Då skall ljuset ifrån Norden
lysa rent och klart kring jorden.
Om sin kraft, sitt mål medveten
vare ständigt göters stam.

Ej åt väster eller öster
må vi panta bort vår själ
slå vårt väsens kraft ihjäl.
Nordiskt ren vår stam förblive
ljus och rättfram. Herren give
tordönskraft åt livets röster
att vår ande ej blir träl.

Svecus.

Ekebyborna gamla prästgård leder sina anor tillbaka till 1100-talets mitt, då kyrkans och prästgårdens jord sannolikt skänktes från det gamla folkungagodset Ulfåsa. Prästgården, vilken anses vara en av stiftets vackraste och i byggnadshistoriskt hänseende mest intressanta, såldes till disponent Hultner på auktion för två år sedan, då församlingen byggde en ny prästgård.

FORNFYND PÅ GOTLAND.

En del värdefulla fynd ha under senaste veckorna gjorts på det fornminnesrika Gotland. Sålunda påträffades vid grävning å »Gullebacken» i Grötlingbo socken ett stort antal, i allmänhet särdeles väl bibehållna fornföremål, såsom: en gammal kittel av brons, en hjälm och ett svärd, en alldeles oskadad glasbägare med pålödda vackra ornament, härrörande från romerska järnåldern, vidare en fint ornerad kam av ben med etui, ett järnsvärd och en sköldbuckla av järn, flera spjutspetsar, fibulor av brons, en vackert arbetad guldring samt ett myntliknande föremål av guld, förmodligen av anglosachsiskt ursprung och använt som smycke, förutom en mängd smärre järnföremål, rester av människoben m. m., allt tydande på att fyndstället en gång varit en större gravplats.

Fyndet gjordes på just den plats där enligt den gamla gotländska sägnen »Kattlunds fyllo to oä gyllo» (Kattlunds fyllhund tog vår gyllne bägare). Det skulle varit själva julnatten som Kattlunder red ut för att röva denna skatt från »di sma undar järdi» (älvorna) och det lyckades honom också, om man får tro samma sägen. Kattlunder blev bjuden dricka ur bägaren och så kastade han sig upp på hästen, som satte av tvärs över åkern, men »de små under jorden» fingo löpa fårorna i längdriktning fram och tillbaka och därför gick det långsammare. Så blev bägaren lagd i silvergrytan och framstod sedan på nytt som nattvardskalk i Grötlingbo kyrka.

*

Ej långt från den ovannämnda fyndplatsen i Grötlingbo socken, nämligen vid Havor i Havdem gjordes ungefär samtidigt ett betydande guldfynd. Under plöjning på en åker, tillhörande Havors gård, såg plogkarlen plötsligt något glimma i bottnen av en djup fåra och vid närmare påseende befanns det, att det var guld som glimmade. Fyndet visade sig bestå av 4 st. 2-, 3- och 4-dubbla fingerringar, 2 st. enkla dito samt 2 st. i spiral rullade olika grova tenar, allesamman uppträdda på en lång, kraftig guldten, vriden i spiral som en nyckelring. Tre av ringarna voro av ansenlig bredd, ända till inemot en centimeter och liksom den stora guldtenen, vilken torde använts som armband på överarmen, försedda med konstfulla ornament. Hela fyndet, som är fullständigt oskadat och i bästa skick, väger cirka 350 gram.

*

Vid Tjängdarve i Träkumla socken har under plöjning påträffats ett bronssvärd i så gott som oskadat skick, 68 cm. långt och fästet mätande 10 cm. Klingan, som är försedd med egg på båda sidor, är på mitten 4 cm. bred samt invid fästet 8 cm. Av konstruktionen att döma är vapnet 3,500 år gammalt.

OCKELBOSTENEN REKONSTRUERAS.

Ockelbo hembygdsförening står i begrepp att låta förfärdiga en efterbildning av den märkliga Ockelbostenen, som förstördes vid kyrkbranden 1904. Ytterst få svenska run- och bildstenar kunna mäta sig med denna sten, när det gäller bildernas mängd och elegans i utförandet. Den torde varit känd i långliga tider, ehuru den först för jämnt hundra år sedan »upptäcktes» av pastorn Tegman, som fann den liggande som trappsten i Ockelbo kyrka. Härefter flyttades den till ett skjul vid kyrkan, där den studerades av bl. a. lektorn Kempff i Gävle, som 1887 utgav en avhandling om stenen med ett försök till tydning av såväl runinskriften som bildframställningen. Detta skedde i samråd med vår då levande främste kännare av den nordiska mytologien, Victor Rydberg, vilkens tydning av inskriften lydde: »Blese lät före sin död resa detta stenkummel efter sin son Svarthövde. Fridelv var hans moder. Sige ägnar honom denna konstvård. Böma-Arne Jomu-Åns högg.»

Med hjälp av ett fotografi samt en avklappning av stenen har nu Ockelbo hembygdsförening beslutat anlita en stenhuggarefirma i Stockholm att utföra en kopia i samma storlek och av samma stenart som originalet. Stenen skall få sin plats vid föreningens gammelgård.

AVBETALNINGSKÖP.

En fara för hemmens ekonomi.

Ett bland svenskens stora nationalfel är hans böjelse för att leva över sina tillgångar. Det är icke nog med att vi förstöra våra slantar, vi ha; vi sörja också för, att de vi möjligen komma att förtjäna icke skola stanna alltför länge i vår ägo — genom att köpa på avbetalning. Att det verkligen råder mycken osund och oekonomisk trafik på detta område, därom vittna ej minst de talrika tidningsartiklarna och referaten från tingssalarna, skriver en författare i "Sunt Förnuft", organ för Skattebetalarnas Förening.

Att avbetalningshandeln nått en sådan omfattning och missbrukats som skett och sker, bottnar först som sist i svenskens brist på ekonomiskt sinne. Det är mycket lätt att förklara, varför en smart agent ofta med lätthet kan övertala en att köpa en sak, som kanske icke är så alldeles nödvändig: det köpta föremålet får man genast mot en ringa utgift. De månatliga avbetalningarna ligga långt bort i framtiden och förefalla så små, att man med lätthet tror sig kunna fullgöra betalningarna. Man kommer vidare icke ihåg att en vara, som köpes på avbetalning, blir mycket dyrare än om den köpes kontant. Avbetalningspriset ligger i regel 15—20 proc. över kontantpriset. Man får alltså en storartad ränta på pengarna, när man köper kontant! Hur många är det som tänka på **den** saken?

Sedan kommer en annan viktig sak, som ofta glömmes, när man blir bjuden en vara på avbetalning: man frågar sig icke, om man nödvändigt *behöver* denna vara, ej heller om man verkligen *har råd* att köpa den. Man kan tycka att det vore självklart, att man gjorde sig dessa frågor, men att så icke är fallet bevisa de ofta huvudlösa avbetalningsköpen. Eller vad sägs om ett hembiträde med en månadslön på 30 kronor, som köper ett bokverk i halvfransk bindning för 350 kr. att avbetalas med 10 kr. per månad, eller den tjänsteman med liten lön som köper en bil att betalas med 125 kr. per månad?

Avbetalningsköp kunna knappast försvaras annat än i rena undantagsfall. Kan man genom köpet öka sin produktionsförmåga så mycket, att man verkligen utan olägenhet förmår betala de 15—20 proc., som varan fördyras, då först kan ett avbetalningsköp vara berättigat. Det vore förvisso en stor lycka för landet, om avbetalningsaffärer över huvud taget förbjödos, ty en person som verkligen *behövde* en vara men saknade medel för att köpa den kunde väl i allmänhet — om han vore skötsam — få låna pengarna av en bank eller av enskilda. Det bleve mera ekonomiskt.

Den som är ekonomiskt tänkande köper icke på avbetalning, ty han vet, att det är detsamma som att låna pengar mot oskäligt hög ränta. Att vidare — som sker genom avbetalningsinköp — förbruka nyttigheten i förskott får anses oklokt och slutar med ekonomiskt sammanbrott, om det får fortsätta i stor utsträckning.

Allt som kan göras att hindra avbetalningsköp bör göras av både stat och enskilda; ty det är en fråga av mycket stor betydelse för vårt folks ekonomi.

som nationalisterna i det nya Tyskland emellanåt sätta i scen, då de möta bolsjevikiska tillställningar på scenen och vita duken med levande råttor, ruttna ägg, stinkbomber etc. — Så här har diktatorn på Dramaten varit klokt förutseende.

*

Våra politiska favoriter ha på sistone visat en överraskande blygsamhet i framträdandet. Man känner knappast igen de nyss så heroiska frihetshjältarna. Vadan detta? Ej har man väl litet skrämma sig av den lilla klicken nazister, vars ömklighet är så ohyggligt skrattretande? Åtminstone skulle vi ej tro tappra kämpar som Ljunglund och Engberg om något slikt. Annars är det förskräckliga saker nazisterna beskylla de gamla partierna och deras »judebesoldade» ledare för. Jag undrar om det ändå inte vore klokt att bemöta lögnerna i stället för att låtsas som det regnar och ej uteslutande förlita sig på de med stickvapen ekiperade »Röd Front»-kämparnas heta motstånd mot de antisemitiska vettvillingarna. Det gäller dock här hela det borgerlig—socialistiska systemets existens, och utvecklingen i Tyskland visar, att Hitlerrörelsen där, trots tusentals mördade och sårade under dessa år, ryckt fram till en snart dominerande maktställning inom nationen. Ett varnande exempel alltså!

Bland hjältar, som särskilt illa berörts av de nya vindarna, är proletäre postgeneralen Örne. Efter att ha fått sig ännu en duell på halsen med den oförbätterlige bonden Laurin har han nu också fått en admonition från den odemokratiske revisorn i riksräkenskapen för alltför borgerliga vanor, ity man avfestar postala kamrerare med 30 kr. kuvertet av statsmedel. — Ännu ett utslag av kungliga avundsjukan! Varför skulle inte också en stackars socialist få vara med om en god middag någon gång, allra helst avfestandet gällt en tjänsteman i jämförelsevis underordnad ställning, en man av folket?

Kort efteråt råkade postgeneralen ut för ett ännu värre olycksöde. Han hade annonserat sig som talare vid ett offentligt möte, där ämnet hette »Nationalism—Internationalism». Vid slutet möttes han i stället för av det sedvanliga entusiastiska bifallet av ett rungande »Sverige Vakna!» Generalen, som naturligtvis kände sig djupt indignerad, förstod till en början ej meningen, men fick snart klarhet i saken: en skara nazister hade tagit ledningen av opinionen vid mötet. Flera talare uppträdde och kritiserade skarpt den av generalen företrädda åskådningen. En nazist sökte påvisa, att den Örneska internationalismen i verkligheten ledde till den svenska arbetarklassens förslavande och hela vårt folks andliga och materiella utarmning under den internationella judiska storfinansen. Vartill generalen lakoniskt svarade: »Sveriges arbetare äro ett begåvat folk».

Vi kunna således med lugn se framtiden an. General Örne är förvisso en av dem, som under sin vandring mot stjärnorna bäst lärt känna de svenska arbetarna. När han sagt, att de äro ett begåvat folk, så äro de det. Deras korande av honom själv till sin ledare är ett ovedersägligt bevis därför.

*

Medan i Sovjetlandet julfirandet lär vara förbjudet vid dödsstraff, pågå här förberedelserna för helgens firande som bäst. Julen har, som vi veta, utvecklats till Geschäftets högtid par préferance. Svenska och orientaliske affärsmän tävla om publikens ynnest och de i julglans skimrande stora varuhusen draga ånyo till sig människornas sinnen — och slantar. Naturligtvis står julreklamen i huvudstaden i funkis-tecknet. Gatureklamen bär för det mesta prägel härav. Segern skulle heller inte varit fullständig, om ej också det kristna julfirandet anpassats efter tidens smak, som redan bragts till sin fullkomning i Antikrists Ryssland.

Torvald.

GAMMAL GOTISK GRUND.

En färd genom det historiskt rika Svensk-Finland.

Jag vaknade i en dunge av gallrade unggranar. Solen rodnade deras toppar och rosafärgade den spegelklara ytan av ett träsk, som framskymtade. Vid närmaste station, Kvarnbacken, kunde jag se, att vi befunno oss 217 m. över Bottniska Bukten. En stund senare passerade vi Edsjön, där de Svenske under majoren Plågman-Ehrnroth jagade Glaskovs moskoviter på flykten den 20 augusti 1808.

Över Finnåsen kommo vi så in i hermelinernas land, det flacka Österbotten. På de postbottniska granitbergen följa nu vida fält, vars gråa blocklador stå där så buktiga och lutande som vore de överfulla av korn.

Det är beklämmande att på detta sätt rusa den nordiska hösten till mötes. Det är som att på några timmar uppleva årets förgängelse. Man tycker sig se har trädens kronor vissna helt hastigt, medan man genom skogar och moras rullar norrut mot vintern. Har kanske hösten fått sin färgprakt för att komma oss att glömma den annalkande kölden?

Björkarna stå i gyllene skrud sida vid sida med darrande popplar i något blekare gloria, och rödliga bergaskar, dignande av sakirlatfärgade bär. Jag hade nu sett hundratals kilometer av höstens guld utan att tröttna; men det fordras en Fallströms förmåga att på tusende sätt kombinera ordet gyllene, för att kunna beskriva denna förgående splendör. Från marskgräsets brungula skiftning till fågelbärsträdens flammande rosa; från pilarnas och almarnas mässingstoner till asparnas citronfärg: ingen nyans saknas i höstsolens bleka glans. Men träden bli allt mindre och färre ju längre norrut vi komma på denna forna havsbotten, Pohjanmaas ändlösa slätt.

Alavo! — Alldeles som den 17 augusti 1808 lyste solen; dagen var sommarvarm och klar; kring fält och sjö for vinden med lätta andedrag. Jag skulle velat haft den gamle veteranen från Röjkötorpet med mig som vägvisare. Vid hans sida ville jag ta plats på kyrkvallen, där striden brann hetast mellan polkovnik Erikssons 3000 moskoviter och Teuterström-Adlercreutzs lika många svenskar. De skogomgivna åkrarna kring Alavoträsket förete just bilden av ett slaktfält från den tid, då betäckning ansågs för feghet.

— Pliten i hand, och framåt!

Av de svenske deltogo visserligen endast hälften i slaktningen, men dock kastades moskoviterna tillbaka från sina ställningar.

Se där! Polkovniki Eriksson och Sabaneev föras sårade bort... Förgäves söka Skarszitskijs skarpskyttar och Frolovs jägare hålla stånd... Där flyr redan moskoviternas artilleri utefter Virdoisvägen. I deras spår följer fotfolket och kavalleriet... Men från Röjkö och Härkölä stormar översten Palm-Palmfelt ned och hugger in på deras arrière-garde: än få många kazaker bita i gräset!

Vilken härlig dag! Hur skulle ej hjärtat ha klappat på gamle generalen Olderman-Cronstedt, då han låg där sårad och hörde sina tappra gossars segerjubel! I dag hade han med sitt eget blod sökt avtvå den skamfläck, som Sveaborgsförrädaren satt på det Oldermanska namnet...

Tyst och ödmjukt lade jag en blomma vid obeliskens fot som en hyllning åt den forne kvartermästaren vid Östgöta kavalleri.

En stund senare passerade vi Östermyra bruk, anlagt av Abraham Jakobsson Falander för förädling av svenskt järn, och sedermera utvidgat med Finlands första och största krutbruk.

Sejnäjoki kapell är ett gammalt krutmagasin! Det kan man kalla att tjäna två herrar!

Jag hade på tåget talat med en rysk artilleriofficer, som just skulle av här för att tillträda en plats som kontrollant. Han sökte visserligen visa sig orädd, men han erkände slutligen att han var en smula bang. Han var mycket ung och hade aldrig varit borta från mamma. Jag tog ett hjärtligt farväl av den tappre gossen och rådde honom att hålla sig gott fast. Fick han leva, så hann han nog bli general. Det kunde man nu inte undgå i zarens Ryssland. —

De väldiga vedupplagen vid stationen vittnade om att man här ännu ej kommit underfund med torveldningen. Norr om Östermyra synes åter stora slätter, påminnande om Storkyro åker. Man passerar Lappån och följer sedan dess lopp. De vida ängs- och myrmarkerna kantas vid horisonten av buskig tallskog. Gråa av vind och sol ge de på fälten överallt kringströdda ladorna ej åt landskapet det måleriska behag som Sveriges vitknutade röda stugor. Genomsnittresanden finner slätten tråkig, medan andra däremot av landskapets skönhet snarare fäster sig vid vad deras ögon i ro kunna smeka, medan tankarna gå sina vanda vägar. I ett åkerfälts kullar, i de fina färgtonerna över en teg vilar en Nyborg sitt raffinerande skönhetsmedvetande och drömmer, ackompanjerad av vagnarnas rassel mot skenorna.

Våra reskamrater tycktes emellertid kunna räknas till dem, som måste ha något »pittoreskt». Stämningen var rent av tryckt ända tills en grossvaterländare sade det förlösande ordet:

— Pfui teufel, wie platt und einförmig!

Jag förstod honom så väl. Landskapet erinrar här verkligen något om Ukermark och Havelland. Men strömmarnas brus, skogens sus och nätternas sommarljus äro dock bottniska skönheter, som Plattdeutschland ej har maka till. »Ett guldland ock det är.» Ett finskt ordspråk säger dess fruktbarhet vara så stor, att om man tappar en byxknapp om våren, så får man ett par byxor på hösten.

Envar Bottenfarare borde läsa Per Abrahamsson Brahe: »Österbåtn är itt land hwilket icke skönias huru thet är uthan om sommartijdh. Jag må medh sanning seya, om det så excolerades som thet tilståår woro then ypperste landzort under Swea rikes crona. Jag hafwer förmeent werderne i Pryssen och Hålland uthaf engiar och bete wara the bäste ibland the oss bekände land men finner Österbåtn wijdt öfwergå icke allena till dess storleek at thet är öfwer hundrade mijlor långt uthan och i ymnigheet och all tingz frodnat. —:— På hwar mijll och halfwa mijll finnes strömmar och åer som löpa twert genom landet, alla hafwandes laxafiske, hwarest båtar kunne gåå både up och uthföre. —:— Huadh landzens inbyggiare widhkommer, i Österbåtn är ett civilt, idkesamt, troget och gätt fålk —:— uthi theras lefwerne och boningar nobiliteten många annorstädes öfwergåendes...»

Den k. svenska generalguvernörens resmemorial tarvar inga kommentarer, men beträffande österbottningarnas gudfruktighet skulle man kunna göra ett intressant tillägg. Den sträcker sig så långt att de gärna överge den storhertigliga kyrkan och bli anhängare av de ofta säregna sekterna. Jag behöver bland de talrika religionstiftarna blott erinra om glasmästaren Wallenberg från Härmä, som förklarade m:r Luther vara en skojare och sig själv den ende riktige profeten. Förmodligen har han stått under tyskt inflytande, ty hans cathechismus företedde stora likheter med skomakaren Böhmes psychologia vera. I praktiken tog sig den nya religionen uttryck i supgillen och utövande av den grövsta otukt. Med skäl fick profeten Wallenberg sluta sin färd som kunglig svensk livstidsfånge i Kronoborgs valv. —

Tåget stannade vid en liten anhalt mitt ute på fältet. Antagligen för att vattna. Passagerarna begagnade tillfället att öppna fönsterna och beskåda en hop infödingar, som kommit tillstädes för att i sin tur titta på »de förbistrade babylonerna». Men snart halades åter det ena fönstret efter det andra upp. Damerna drogo sig rodnande undan i sina soffhörn; herrarna tände sina papyrosser..., Ingen sade något. Men då tåget åter satt sig i gång, lutade sig en engelsman över mot mig:

— Shocking!

— ?

— Those finns are most uncivilized ..

— ?

Med många omskrivningar kom han äntligen fram med vad som låg hans hjärta nära. Orsaken till den hastiga fönsterstängningen var, att man tyckte sig känna en stark doft av, låt oss säga HSH...

Det var nu verkligen något högst degoutant, och jag blev nästan glad åt min snuva. Mer än något annat var det just denna odör som under studentåren avskräckte mig från närmare bekantskap med herrarna Scheele och Berzelius. Trots ämnets oaptitlighet måste vi röra i det, för att förekomma framtida misstag av långnästa turister. Alltså: lukten härledde sig, generellt taget, ej från invånarna utan från den svarta leran, som just är upphovet till landets bördighet.

De österbottniska åkrarna förete utom sin underliga lukt även en annan egendomlighet: de gå sin väg, när det faller dem in! Vid de i följd av landets flackhet ofta inträffande översvämningarna, händer det att hela åkertegar följa med floden och förflyttas långa vägar. När det nu slumpar sig så, att de hamna på grannens mark, står man inför ett juridiskt fall, som ej hör till de enklaste: Vem tillkommer rätten att skörda den vandrande åkern? För att söka förekomma dylika förvecklingar har man på sistone börjat påla fast sina tegar; det tycks vara enda sättet att med någon visshet kunna få inhösta vad man sått.

A. O. Aurelius.

NÄR STOCKHOLMS TEATERKRITIKER BLEVO ENIGA.

En författare i Sundsvallsposten konstaterar den rörande eniga, välvilliga kritik, som från huvudstadens musikkritiker mötte den judiska spökpjäsen »Dybbuk» vid dess framförande nyligen å vår svenska nationalscen. Det är, framhåller han, någonting ytterligt sällsynt med eniga teaterkritikusar, men härligt och uppbyggligt är det, när de någon gång äro det, och fortsätter:

»Det rysk-judiska sällskapet hette Habima och hade förut verkat i Stalins rike, varifrån det emellertid liksom så mycket annat följt exportrouten. Den första pjäsen på Dramaten var ett spökstycke »Dybbuk», som handlar om hur en ung judinna blir besatt av den döde man hon älskat samtidigt som hon gifter sig med en annan. Motivet är så förtjusande och framförandet så mänskligt att man förstår att det skulle slå an, i all synnerhet som det framföres på hebreiska. Som man emellertid vet att smaken är forskellig, så kunde man förmodat att en eller annan anmälare skulle roat sig med att opponera sig en enda liten aning åtminstone.

Men nej. Så var det icke. Alla hysa samma uppfattning: Här ser ni den verkliga konsten. Konsten med stort K. Hebreiskt K förstås, om det finns något sånt. En framstående anmälare utlät sig som följer:

»... det är en besynnerlig spökvärld av hysteri, vidskepelse, hokuspokus, skräck och extas som rullar upp sig för våra ögon, och den kvalmiga atmosfären lägger sig till sist på bröstet. Men bakom allt detta, som en darrande ton i skuggorna och förbannelserna, ljuder sången om ett par unga hjärtan, som tyckas förutbestämda för varandra. I detta själarnas mystiska bröllop samlar sig dramats mänskliga mening.

Jo, jo, man förstår, att Habimas framförande på hebreiskt tungomål av skådespelet om en besatt kvinna måste vara något sju särdeles, när det kan locka en gammal förhärdad stockholmskritiker att utsväva som en gymnasist.

Nåja. Hädanefter är det i alla händelser oförskämt att framkasta frågan: »Kan något gott komma från Israel?»

»Vad gott som ej kommer från Israel?» — borde väl frågan i dag snarare lyda?

"TIDNINGSPRESSEN — EN HUNDRACKA."

Vid senaste Lapporiksdagen inträffade en, ej minst för publiciteten pinsam händelse, som också av de »fria» tidningarna på ömse sidor om Bottenhavet redan vederbörligen karaktäriserats som »en stor skandal». Under diskussionen om tidningspressen fällde nämligen läraren Latvala direkt till pressrepresentanterna följande oerhörda yttrande:

»Tidningspressen är en eländig hundracka, som morskar upp sig vid vägkanten, och tidningsmännen äro hundrackor.»

Yttrandet mottogs av Lappomännen med skallande hurrarop, vittnande om det hos dessa rådande ringa förtroendet för »frihetens och rättens sakförare» inför offentligheten, men de närvarande representanterna för »det fria ordet», som kände sig kränkta i själen, stego upp från sina platser och lämnade salen. Emellertid kom det till en kompromiss, varigenom »skandalen» begränsades. Några av de förorättade pressherrarna läto blidka sig att kvarstanna. Dock fick agrartidningen Ilkkas korrespondent övervara förhandlingarna endast i egenskap av officiella telegrambyråns ombud och Uusi Duomis endast såsom »privatperson».

Lappomännen äro tydligen inte just så roliga att tas med för »folkviljans» herrar.

En haka eller flera — använd Aqua Vera!

Raskare Rakning
och skönare

Även vid en omsorgsfull rakning avskrapas små hudpartier, vilket ej syns men känns. Vid en hastig rakning bli hudskadorna givetvis större. Då är det nödvändigt badda hakan med Aqua Vera. En kortvarig, obetydlig kittlande känsla då porerna och hudkärlen sammandragas, sedan en skön känsla av svalka och välbehag

Efter rakningen
Aqua Vera

Flaska för minst 2 mån. Kr. 2:50
Liten turistflaska ..... Kr. 1:–

Tillverkare: A.-B. Oxygenol - Stockholm
Kungl. Hovleverantör

Tennisstadion

Vid Östermalms Idrottsplats. : Vacker Park.
Öppet för allmänheten.
Fullständig restauration.
Fri entré.

Goda och billiga
Måltider
kan Ni erhålla å följande nykterhetsrestauranter i Stockholm:

Cyrus
61 Nybrogatan 61

Alexander
2 Smålandsgatan 2

Engelbrekt
8 Roslagsgatan 8

Gustav Vasa
51 Upplandsgatan 51

S:t Erik
47 S:t Eriksgatan 47

Frukost ½9—½2
Middag ½2—7
Kväll 7—½12

Gustaf Adolfshallen
68 Västerlånggatan 68

Birger Jarl
61 Folkungagatan 61

SOVJETS SOLOWETSKI.

FRAN LIVET PA "NÄKTERGALARNAS Ö".

Bland Sovjetmaktens många klenoder räknas sannolikt ej utan skäl "Näktergalarnas ö" eller Solowetskiön som själva kronjuvelen — mönstret för en "socialistisk" folkfostran.

En av de första kulturuppgifter de röda efter den segerrika revolutionen i Ryssland togo sig an var att förvandla det gamla sagoomspunna munkklostret på Solowetskiön i Vita Havet till en tjekans förlustelseboning framför alla andra, där bolsjevismens berömda människovänlighet kunde få tillfälle utvecklas i skönaste gestalt. Stiftelsen benämndes "läger" (koncentrationsläger) och tjänar som "rekreationsort" för dem inom Paradiset som särskilt anses i behov av en kortare eller längre vila. Då och då ha meddelanden rörande livet på den berömda "rekreationsorten" nått Västerlandets tidningar. För dagen föreligga en del intresseväckande rapporter från den kände syndikalisten K o l i a d a, som lyckats rymma från lägret och därefter taga sig över ryska gränsen till Polen, där han f. n. uppehåller sig.

"Lägret på Solowetskiön" är mycket stort, skirver Koliada. Det omfattar icke endast den egentliga Solowetskiön utan också den murmanska kusten. Huvudön, på vilken det bekanta klostret ligger, kallas av fångarna "Pinoön", vilket är mycket betecknande.

PRIVILGERADE FANGAR.

Solowetski härbärgerar ungefär 50,000 fångar av alla slag. Huvudön äger en liten verkstad, som sysselsätter 150 arbetare, en pälsberedningsverkstad med 30 arbetare, ett tegelbruk med 100 arbetare, en torvströfabrik med 200 arbetare samt en skomakeri- och skräddareverkstad med 300 arbetare. Alla andra fångar sysselsättas under vintern med skogsavverkning och sommartid med att bygga väg mellan byarna på den murmanska kusten. Av de bägge kategorierna anses de förstnämnda som priviligierade och tilldelas endast särskilt kvalificerade eller genom pengar eller personliga relationer gynnade fångar. De nyanlända fångarna användas vanligen först i allmänt arbete med undantag för dem som tidigare tillhört polisen och GPU (tjekan).

DE NYANLÄNDA VÄLKOMNAS.

Så snart en ny sändning fångar anlänt till lägret och hunnit stiga av tåget, befaller ett kort, militärt kommando, att de skola lägga ifrån sig gepäcket i en hög och ställa upp sig i linje: "Räkning från höger till vänster!" Denna order utföres dock aldrig till belåtenhet. Nu börjar "manövern": "Lediga edra kanaljer, språngmarsch!" Och man låter dem springa tills många falla omkull. Så lyder ett nytt kommando: "Uppställning i linje!" Och åter: "Räkna!" Och slutligen ett välkomnande till lägret: "Varen hälsade kompani så och så!" Och alla måste svara som en man: "Varen hälsade!" Åter ljuder kommandot: "Språngmarsch!" Och åter springer man till dess många stupa av utmattning. Härpå kommenderas åter: "Uppställning på linje!" — På detta sätt pågår det oavbrutet i många timmar. Och under tiden ljuder det i öronen: "Glöm att du är människa!" — "Här är inget fängelse utan ett GPU-läger!" — "Här lyssnar ingen till oss!" — "Spela död, håll din mun!" — Gör vad man befaller dig utan att mucka!" o. s. v. Härpå skickas de nyankomna direkt till arbete, 24 timmar eller längre. De ha nätt och jämt återkommit från detta förrän ett nytt kommando ljuder: "Uppstigning!" Och de måste på nytt ut för att arbeta en hel dag — Så inledes sejouren på Sovjets förnämsta "rekreationsort".

ARBETE OCH HYGIEN.

Arbetet som bjudes är mycket smutsigt och överstiger de flestas krafter. Man bor i baracker, 700 till 800 i varje. Längs väggarna äro tvenne rader ovanpå varandra byggda träbänkar, som tjäna som bäddar, där var och en förfogar över en halv meter bredd, så att man endast kan ligga på en sida. Det vimlar av vägglöss, loppor och löss. Ingen luftväxling finnes, då det saknas ventiler i rummen. Intet tvättvatten, ej ens dricksvatten. För det mesta tvättar man sig med snö. Och vill man ha dricksvatten smälter man snö i kokkärl.

Inom skogsarbetet måste var och en göra en viss arbetsmängd. Denna är så stor att många inte kunna utföra densamma. Alla som på kvällen inte uppfyllt sitt beting måste stanna i skogen över natten. På morgonen återför man dem till barackerna i och för kontroll, varpå de omedelbart måste återvända till arbetet i skogen. Mycket ofta bli de slagna av uppsyningsmännen, många gånger till och med ihjälslagna. Ty det är inte svårt att taga livet av människor som utmattats genom arbete och hunger och som man dessutom nästan låtit frysa ihjäl i skogen. Det kan nämnas, att vakterna inte tillåta fångarna att närma sig lägerelden ens vid 40 graders kyla. I sin förtvivlan störta likväl många till elden — och bli nedslagna med gevärskolvar. Efteråt släpas de till vakten och tillföljd av sin vanmakt — simulera de slagna. Det händer att fångarna hugga av sig fingrarna blott för att göra slut på dessa kval. Men på grund av sådana handlingar bli de ytterligare misshandlade och återsända som halvdöda till lägret.

I stället för att låta människorna tillbringa natten i skogen, avkläder man dem och låter dem under många timmar stickas av myggen, varvid det är dem förbjudet att bortjaga insekterna. Detta straff användes överallt i lägren. De politiska fångarna måste utstå samma straff.

KVINNORNAS "TJÄNSTGÖRING".

Kvinnornas på Solowetskiön öde är inte bättre än männens. De tvingas också att arbeta över förmåga, i synnerhet de som ej foga sig i förvaltningspersonalens önskningar. Varje kvinna som är sysselsatt inom ämbetslokalerna och inte tillmötesgår chefens uppmärksamhet blir sänd till tegelbruken. Kvinnorna arbeta även i torvströfabrikerna och överallt. Vanligen sysselsättes en del i "husligt arbete" i tvättinrättningar, kök och hushåll o. s. v. men i verkligheten för att vara cheferna till viljes.

Förutom kaserner av allehanda slag finnes på Solowetskiön det berömda "Sekirnaja-berget". Det är ett litet berg, öns högsta punkt. Tidigare fanns där en kyrka, som nu förvandlats till ett fyrtorn, huvudfyren för Vita havet och där man inrättat ett fängelse. De fångar som brutit mot lägerdiciplinen inspärras här ett år och längre, ofta till strafftidens slut.

"SOCIALISTISK KORREKTIONS-ANSTALT."

Genast vid ankomsten till "fyren", i gången som leder till byggnadens inre, bli fångarna avklädda. Deras linne och kläder tas ifrån dem. Man ger var och en skjorta och kalsonger, som vimlar av ohyra, liksom en myrstack vimlar av myror. Fångarna föras sedan till en sal, där långa bänkar stå med mycket litet mellanrum. De få där sitta hopkrupna, så att fötterna inte beröra golvet. Vakterna vandra med käpp i handen ständigt fram och tillbaka i gångarna och övervaka "diciplinen". Denna heter: Absolut förbud att röra eller tala med varandra. Dödstystnad skall härska i rummen. När vakterna ser någon röra på läpparna, slår han honom med käppen och låter honom sedan tillbringa 14 dagar i en mörk håla. Det är vidare förbjudet att döda ohyran, händerna skola ligga på knäna. Detta räcker från 6 på morgonen till middagen. Då erhåller var och en en fjärdedels liter tunn soppa. Knappt är denna nersväljd förrän kommandot ljuder: "Sätt er ned:" Åter sätta sig människorna som på morgonen och förbli i denna ställning till aftonkontrollen. Efter denna erhåller var och en ett sängtäcke och det kommenderas: "Lägg er ned!" Genast — och alltid — falla käppslagen, människorna äro hoppackade som sillar, den ene måste ha sitt knä på den andres ben, alla kunna blott ligga på en sida. — Sådan är den dagliga ordningen i straffavdelningen.

Vakterna patrullera oupphörligt med sina käppar mellan bänkraderna, dörren bevakas av en soldat med geväret i handen. Om någon vågar "störa ordningen" blir han genast gripen, iförd tvångsdräkt och fruktansvärt slagen. Huvudet fastbindes mellan benen, så att han förlorar medvetandet. Därefter häller man vatten över honom, och när han kommer till medvetande, kastar man honom på 14 dagar i ett mörkt hål.

Denna "dressyr" äro alltid 250 till 300 människor underkastade. Officiellt heter det "socialistisk korrektionsanstalt." Allt arbete utföres av fångar, lägerpersonalen utan undantag utgöres av fångar. Befälet består av f. d. tjekister, som dömts till tio år på Solowetskiön till följd av försnillningar av allmänna medel eller till följd av andra "hjältedåd". Dessa utgöra här de "socialistiska uppsyningsmännen". Deras förordnande gäller utan bestämmelser, de utnyttja detta till att ge sina sadistiska böjelser lösa tyglar.

Dödligheten på Solowetskiön är givetvis mycket stor. I hundratal anländer man dit, men få komma därifrån. 1926—27 ha där avlidit mer än 4,000 personer.

R Y S K A NYHETER.

ETT DIKTATORSTRIUMVIRAT I STALINS STÄLLE?

Enligt den av professor Miljukov dirigerade ryska emigranttidningen "Dernière Nouvelle" i Paris, som har anseende att vara välunderrättad, har situationen inom regeringen i Moskva nått den punkten, att det endast är fråga om hur länge den kan hålla sig kvar. Denna uppfattning omfattas även allmänt av de landsflyktiga ryssarna.

Särskilt betydelsefullt anser man vara, att det efter sista veckornas händelser ej längre finnes en man i spetsen för regeringen utan tre. Stalin lär ha fått vika på alla punkter och delar nu makten med krigskommissarien, högste chefen för armén Vorosjilov och tjekachefen Mensjinski. Striden om makten anses dock härmed icke avslutad utan räknar man med, att denna tredelning skall bli början till slutet.

"UTSIKTERNA FÖR VÄRLDSREVOLUTIONEN GODA."

I samband med den nyligen i världspressen utkämpade »kontrarevolutionen» mot sovjetmakten gavs spridning åt det sensationella ryktet, att »röde zaren» Stalin mördats under fruktansvärda omständigheter. Under en veckas tid genljöd luften av allehanda vilda rykten om påbörjad antiröd revolution. Sedan den värsta pressoron lagt sig, uppvaktade United Press of Amerika Kreml-diktatorn i egen hög person för att efterhöra hans hälsotillstånd och uppfattning om världsrevolutionen. Efter att inledningsvis satiriskt ha påpekat, att »revolutionsryktena satts i omlopp av korrespondenter, som varit i behov av middagspengar — dem tycker jag det är synd om», yttrade Stalin bl. a. följande:

»Varifrån alla dessa rykten om revolter och myterier i Sovjetryssland komma, har jag ingen visshet om, men för min personliga del tror jag, att de äro ett led i en organiserad kampanj från vissa grupper. Centralerna för ryktessmideriet äro Riga och Berlin. Ändamålet är att vända uppmärksamheten från de interventionsplaner, som smidas mot oss. Förmodligen önskar man hos allmänheten grunda den uppfattningen, att ryktena om kontrarevolutioner utsändas av myndigheterna själva i avsikt att svepa en rökslöja över den hungersnöd, som man säger att Ryssland lider av. Att dessa rena fantasier samtidigt dyka upp från flera håll ådagalägger att man står inför en i förväg genomtänkt plan att vilseleda den allmänna opinionen i utlandet.

Beträffande utsikterna för en seger för världsrevolutionen är det mycket svårt att i korta ord yttra sig härom, men skall jag göra det så blir det med orden: utsikterna äro goda. Här i Ryssland ha förresten de bägge systemen, kommunist- och kapitaliststystemen, fredligt levat vid varandras sida ända sedan slutet av inbördeskriget".

BOLSJEVIKISK BARNUPPFOSTRAN.

Enligt olika meddelanden från Paradiset bereder problemet om de hemlösa barnen sovjetryska regeringen ständigt ökade bekymmer. Dessas antal uppskattas för närvarande till ej mindre än 5 milj. Man har gjort den fruktansvärda upptäckten, att 70—75 proc. av dem lida av veneriska sjukdomar. Med anledning härav kräves av den engelske professorn Wilden Hart, att all import av frukt från Ryssland skall stoppas liksom av fruktmassa till de engelska syltfabrikerna, då det är dessa smittade barn som tvingas att samla bär och frukter för exporten.

Författarinnan Anna Lenah Elgström, som nyss återvänt från en resa i Ryssland, skriver i en publicerad berättelse bl. a.:

»Man har upprättat stora barnhem, där barnet intages redan vid födelsen för att sedan överflyttas först till barnkrubbor och vidare till Kindergarten. Sedan blir det »oktoberbarn» mellan 6 och 12 år, därefter pionjär och så småningom blir den unge medborgaren »mogen» att sättas in som en kugge i den kommunistiska staten.

De vilda barnen och vagabonderna, äro ett dystert och skräckinjagande kapitel. Särskilt i Moskva äro de talrika. De vilda barnen bilda formliga band med egna chefer, lösen och dödsstraff för den som förråder. Arkebuseringen sker för det mesta genom att de andra barnen bränna den brottslige (»som de gamla sjunga kvittra de unga»). Dessa vilda barn äro sannskyldiga pesthärdar, fyllda med ohyra och behäftade med sjukdomar av alla slag. De utgöra en skräck för befolkningen och gå ofta till offensiven, när deras önskningar ej uppfyllas. Ett icke sällan praktiserat system är att i små påsar bära ohyra, och när allmosor ej givas eller någon annan begäran ej blir tillfredsställd, kasta en del av innehållet efter den förbipasserande.»

18.000 HÄKTADE UNDER TVA MANADER.

De sovjettjänstemän, som föredrogo att framför återvändelse och säker död i Rysslands fängelser stanna utomlands med Bessedovski och den gamle ryske revolutionären Kriukov-Angarski som ledare för att med hjälp av sina förbindelser inom partikretsar i Ryssland utifrån föra kampanjen mot bolsjevismen — dessa ha nu i Paris startat en tidskrift, »Borba-Kampen».

Denna tidning meddelar, att man enligt verifierade uppgifter i Moskva, Leningrad, Charkov, Dniepropetrovsk, Baku, Tiflis och Odessa under april och maj häktat, förvisat till de nordiska regionerna och fängslat inalles 18.000 personer. Siffran har angivits av statspolitiska förvaltningen (tjekan), i vars fängelser för politiska fångar i Tobolsk och Tjeliabinsk tusentals fångar försmäkta under de vedervärdigaste förhållanden. De piskas ofta med metallspön. Cellerna, som de bebo, äro mörka, ty fönstren äro igenmurade. Där råder en ohygglig smuts och illalukt. Fångarna dö som flugor av svält och misshandel. Varje natt arkebuseras en del av dem.

Uppgifterna om dessa masshäktningar bekräftas av en Moskvakorrespondent till Kerenskitidningen »Dni».

PUDER OCH PLYSCH I STÄLLET FÖR MATVAROR.

Om orsaken till spannmålsuppköpens fiasko lämnar »Pravda» för 2 okt. en del upplysningar. »Man kan anföra icke ett tiotal, men många hundra exempel på de himmelsskriande oordningar som härska i de kooperativa rörelserna i mellersta Volga», skriver tidningen.

»I Orensburgstrakten påtrugar man bönderna parfymer och puder i stället för industrivaror. I Samara, Krasnojarsk och andra områden saknas industrivaror fullständigt. I Spask, Tjapaevsk och andra byar äro de kooperativa butikerna överfyllda av glasvaser och andra för bönderna alldeles onödiga varor. Och i Ekaterinoområdet ha den kooperativa rörelsens ledare infört för spannmålssäljarna ett obligatoriskt assortiment av varor och påtruga bönderna mot deras vilja plysch, som kostar 100 rubel.»

FRUKT-STILLEBEN

En utsökt vacker tavla i originalfärger (heliochrom), överallt beundrad och köpt. Modernt format: 52×120 cm. Kr. 10:—, 36×78 cm. Kr. 6:—. Firma Einar Åberg, Stockholm 4.

Vår kamp.

Utkommer den 1 o. 15 varje månad.

Huvudorgan för nationalsocialismen i Sverige.

Motto: Hjärnans och handens arbetare — förenen Eder! Varer svenske!

Ansvarig utgivare: S t i g B i l l e.

Redaktör: S. L i n d h o l m.

Redaktion och expedition:

Drottninggat. 37, Göteborg

Rt. 374 62. Postgiro 41349

P r e n u m e r a t i o n s p r i s:

Helår Kr. 5:—. Halvår Kr. 2:75.

Kvartal Kr. 1:50.

Å varje postanstalt samt direkt från redaktionen.

NEGERMODET KOMMER!

Nästa mode skall gå i det svarta, d. v. s. negertecknet, meddelas från Paris.

Under tiden april—november 1931 kommer nämligen en stor kolonialutställning att gå av stapeln i den franska huvudstaden, i den sköna Vincennesskogen därstädes. Utställningen i fråga väntas få ett bestämmande inflytande på de parisiska modefirmornas kreationer — vadan all världens eleganta damers utseende nästa år komma att röna en viss påverkan av det kontinentala negerlivet i Vincennes.

Meddelandet bör vara ägnat att glädja alla vänner av främmande kulturinslag, varav ju numera finnes i rikt antal i detta land.

"PSYKOLOGISK SKÖNHETSSALONG."

Sista uppfinningen inom skönhetsvården i Paris heter »psykologisk skönhetssalong». En dylik har nyligen upprättats i den sköna Seinemetropolen och presenterar sig med ett revolutionerande program.

Salongens chef upplyser, att man ej får ett vackert ansikte vare sig genom pudersalvor eller moderna krigsmålningar. Förutsättningen för skönhet är tankens klarhet och skolning. Damerna skola läras att tänka skönt och förmodligen också rätt.

Otvivelaktigt ett riktigt och vackert program! Det gäller bara om det kan ha utsikter att vinna de skönhetstrångtande damernas förtroende. Med hjälp av en god reklam skall väl även detta lyckas. I så fall kunna vi kanske vad det lider få göra bekantskap med en avläggare av »salongen» i vårt i slika stycken så påpassliga »Nordiska Kompani». Damerna också hos oss intressera sig ju för sista skriket på området.

F Ö R E N I N G E N

f ö r

Svensk Hemslöjd

Stiftad den 7 oktober 1899.

Beskyddare: H. M.' Konungen.

Ordförande: H. K. H. Prins Eugen.

Försäljningslokal:

12 BIBLIOTEKSGATAN 12

Tel. Växel N. 321 15.

Allt för hemmets inredning!

M ö b e l f i l i a l:

17 KUNGSGATAN 17

Redaktör: ELOF ERIKSSON
Adress: Postfack 1145,
Stockholm 16.

NATIONEN

PRENUMERATIONSPRIS:
Helår .... Kr. 5:—
Halvår .... „ 2:75
Kvartal .... „ 1:50
LÖSNUMMER 25 ÖRE

Harald Lindströms Boktryckeri, Sthlm 1930.

MÅNDAGEN DEN 15 DECEMBER 1930

Vida Världen

"MASKINEN — MÄNNISKANS FIENDE."

Det är ju en känd sak att den som vill ha sig en plats i solen måste tjuta med ulvarna. Alltså är det förklarligt att framåtsträvarna av i dag så hänfört ägna sig åt lov sjungandet av Maskinens ande. Se bara på vår populariserade Lubbe Nordström, hur han genom sina senaste stora insatser på området rent av kanoniserats av Gyllene Kalvens regerande kyrka! Ingen har som han i detta land förstått förhärliga Maskinens levande ande såsom den där skall frälsa mänskligheten. Av kulturväktarna i pressen upphöjdes han även till den store föregångsmannen — den geniale »kulturfilosofen», som bättre än vi andra förstått tidens mening.

Men inte ens de stora Andarna äro förskonade från motgångar, sorger och bekymmer i denna värld. Själva vår glorifierade Lubbe har i dessa dagar fått erfara detta. Den tyske musikprofessorn Schindler från Warzburg har nämligen vid ett besök i Stockholm uttalat sig starkt nedsättande om hans maskinteori, vilket naturligtvis ej kunnat undgå att djupt såra honom i hans funktionalistiska själ. Så här utlät sig den kätterske professorn:

»Maskinen har allt mer och mer blivit människans fiende. Så även i fråga om konsten. Vi måste blåsa av den nya sakligheten, ty så länge musiken är ett uttryck för själen, kan den endast utgå från hjärtat. Är detta ej med, ja, då råder maskinkulturen.»

Maskinkulturen har tydligen besvärliga fiender i musikerna, som, om man får tro den lärde professorn, betrakta sin konstutövning som ett uttryck för den opopulära själen.

SLAGET I ANNASKOLAN.

Stockholms nationalsocialister fingo fredagen den 5 dec. sitt elddop samtidigt som den nystartade »Röd Front» fick sitt. Det skedde i Annaskolan, dit den nykonstituerade avdelning II av Nysvenska Nationalsocialistiska Förbundet inbjudit allmänheten att lyssna till sin förkunnelse.

En talrik, intresserad publik hade infunnit sig. De olika talarnas anföranden framfördes med bravur och fingo rungande appläder. Sporadiskt förekommande ironiska tillrop från salen, särskilt när talarna kommo in på kapitlet den judiska storfinansen och dess mörkspel, varslade emellertid om att viss opposition förefanns. Det har alltid sina risker att göra sig till riddare för Ljuset gentemot dunklets makter.

Allt gick dock gott och väl, ända till slutet. Ca. ett 40-tal i neutrala ytterrockar maskerade sovjetblusar hade också löst biljetter och placerat sig på skilda platser i salen. De förhöllo sig jämförelsevis lugna tills mötet skulle upplösas. Då togo de av ytterrockarna och presenterade sig i splitternya »röd front»-uniformer. Det ropades »diskussion!» När kravet härpå avvisades, kommenderade den röda truppens ledare »Samling!», varpå den röda terrorskaran, 30 à 40 man jämte några flickor, samlades vid ingången i en garde-ställning.

De unga nazisterna läto de röda hållas en stund, varpå sekreteraren Brolin uppmanade dem att lämna salen, som måste utrymmas. Han hade emellertid knappt hunnit uttala orden, förrän han fick ett knivhugg i vänstra handen och sekunden efteråt en stol i huvudet. Därefter började de röda kasta stolar på nationalsocialisterna. Dessa försvarade sig dock hjältemodigt mot den överlägsna skaran och lyckades efter en häftig strid driva ut fienden, som just hann lagom ut ur lokalen för att slippå hamna i polisens armar. — Bägge sidor hade en del sårade, de röda ett 10-tal och de blågula ett 5-tal. En del av dessa möttes senare på Sabbatsbergs sjukhus för första förbandets anläggande. I något fall lära de röda ha tagit miste på vän och fiende och våldsamt givit på sina egna. Sillén själv lyste med sin frånvaro. Han lär intressera sig mera för revolution i teori än i praktik.

»Röd Front»-kämparna hade fullgjort sitt uppdrag — berett de »antisemitiska vettvillingarna» ett varmt mottagande. Vilka uppdragsgivarna voro, som kommenderat de unga att gå till strids med kniven mot nazi? Det är ännu så länge en hemlig angelägenhet, ej opportun att ens antyda. Men ingen må tro, att »rabalder» av ifrågavarande slag iscensättas på måfå. Över de röda skarornas officiella ledning styr också hos oss en hemlig sådan — »Den osynliga handen», som låter order utgå till de underlydande terroristerna angående hur och vad i olika fall skall handlas. Vore här inte en sak för svensk detektiv polis att intressera sig för? Eller är det numera tillåtet att planera överfall med kniv och andra vapen mot fredligt uppträdande medborgare i Sverige?

Det förefaller som om en polisundersökning på denna viktiga punkt skulle kunna framskaffa värdefulla upplysningar hos tidningen Bonniers Dagens Nyheter, som av olika artiklar och referat att döma är synnerligen välinformerad i dessa saker. Bl. a. upplyser B. D. N. i sitt referat av »Röd Front»-förbundets konstituerande möte, att nazis förbundssekreterare, hr Brolin, personligen har att vänta sig en motkampanj av allvarligaste slag från de rödas sida, varvid »alla till buds stående medel» skola användas. Enligt samma auktoritativa källa svuro de unga »röd front»-kämparna en helig ed att obrottsligt utföra vad som ålades dem, med risk att eljest i egenskap av »förrädare» drabbas av »hemliga domstolens» mest fruktansvärda straff. — Det förefaller som B. D. N:s ledning här sutte inne med upplysningar, som borde kunna vara av största betydelse vid utredande av frågan: Vem utdelar de hemliga orderna till de röda terroristerna?

TVÅ VÄRLDAR.

Kampen mellan de båda världar, som representeras av å ena sidan den nordisk-germanska andan och å den andra den judisk-kosmopolitiska har i Europas kontinentala länder i allt vidare utsträckning förts in på de litterära och konstnärliga områdena. Särskilt från Tyskland och Österrike förmäles om ständiga, mer och mindre allvarliga sammanstötningar mellan de bägge riktningarna.

Sålunda kom det nyligen till hotfulla uppträden på en av Wiens större biografer, när premiären på den tyskjudiska talfilmen "Två världar" skulle uppföras. Det tendentiösa, dekadanta stycket, som avhandlade en kärlekshistoria mellan en österrikisk officer och en judeflicka, hade av de wienska myndigheterna befunnits fullt passabel. De talrikt tillstädeskomna nationalsocialisterna voro emellertid av en annan mening.

Premiären blev också enligt de kosmopolitiska dagstidningarna "en stor skandal". Mitt under föreställningen gåvo nationalsocialisterna sitt missnöje till känna genom högljudda protester och visslingar, som medförde att spelet måste avbrytas. En å tjänstens vägnar närvarande högre polisfunktionär framträdde inför publiken och förklarade, att filmen med godkännande passerat censuren, och uppmanade de åskådare som ej vore till freds att avlägsna sig. Men härmed var lugnet ingalunda återställt, tvärtom tilltogo visslingarna och protesterna, som blevo särskilt starka, då någon av de judiska aktörerna visade sig på duken. Lokalen började nu även fyllas med rök från stinkbomber, som nationalsocialisterna läto gå ut över den distingerade orientaliskt betonade premiärpubliken.

Direktionen såg sig slutligen ingen annan råd än att åter avbryta föreställningen och låta den närvarande polisvakten anhålla 23 av orosstiftarna. — Ordningsmakten vet tydligen också i Wien att fullgöra sin plikt mot samhället!

KONSPIRATÖR.

Får man tro det proletära sanningsvittnet Sovjet i Moskva har den gamle imperialistiske syndaren och krigmakaren Poincaré åter varit ute och konspirerat. Det skall nu ha rört sig om ingenting mindre än en utländsk militärisk intervention mot Sovjetryssland i samband med planerad inhemsk kontrarevolution. Stalin har låtit auktoritativt bestyrka sin beskyllning genom en serie företedda vittnesmål vid den senaste processen med »skadedjuren». Dessa hade beslöjat sin verksamhet i »Industripartiet», som i verkligheten arbetade för kontrarevolutionära syften, bl. a. genom åstadkommande av sabotage inom Sovjets industrier.

Enligt Moskvaregimen ha de industriella »skadedjuren» med professorerna Ramsin och Kalinikov i spetsen förberett sovjetregimens våldsamma omstörtning, i intimt samarbete med Frankrikes ledande statsman bakom kulissen Poincaré. Planen för »interventionen» skulle uppgjorts av franska generalstaben under direkt medverkan av de ej minst från världskrigets dagar illustra politikerna Poincaré och Briand — vilka dock naturligtvis skyndat dementera. Vem av sanningsvittnena Stalin eller Poincaré som har rätt, är ej lätt att säga. »Ingen rök utan eld», plägar det ju heta i tvistiga fall.

SOVJET BJUDER "FRISKJUTSARNA" PÅ RETURSKJUTS.

Den sovjetryska överheten i Moskva har alls icke känt sig trakterad av Lappomännens vänskapliga »skjutsningar» över gränsen av finska bolsjeviksvärmare. Man har tydligen nog av själsfränder inom det egna landet.

Så transporterades häromdagen 12 »skjutsade» åter till fosterjorden över Sordavala, där de omhändertogos av polismyndigheten på platsen, vilken upplyst, att trafiken av olovligt gränspasserande bolsjeviker senaste tiden varit särdeles livlig. Sista veckan hade Sordavalapolisen fasttagit 25 kommunister på väg till eller från Ryssland i dunkla ärenden. De »returskjutsade» berätta, att alla kommunister, som olovligt ta sig över gränsen, anhållas av sovjetpolisen samt insättas i fängelset Petroskoi för att sedan på äkta Lappomanér återbördas till sitt fosterland.

Man tycker, att de »tour- et retourskjutsade» finska bolsjevikernas revolutionära svärmeri borde svalna en smula av slika humoristiska upplevelser under kampen för idealen. Dock må ingen göra sig några förhoppningar. Rött är den politiska modefärgen, som inte i första taget utrotas, i varje fall ej genom några förbud.

LENINS HJÄRNA PÅ VETENSKAPLIG TURNÉ.

Den framlidne röde världsfrälsaren Lenins hjärna skall i all hemlighet ha förts från Moskva till Berlin för att där vetenskapligt undersökas av den tyska läkaren C. Vogt, som anses vara världens främste hjärnspecialist.

Arbetet beräknas komma att kräva flera år, men dr. Vogt har redan konstaterat, att Lenins hjärna varit sällsynt utvecklad i fråga om de celler där intelligensen har sitt säte. Däremot ha alla andra egenskaper hos honom varit bristfälligt utvecklade. Lenin var också en blixtsnabb tänkare och ett skarpt huvud, medan hans känsloliv var mera avtrubbat än ryssarnas i allmänhet.

AVSTYRD RÖD REVOLT I PERSIEN.

En bolsjevikisk sammansvärjning åsyftande statens våldsamma omstörtning har upptäckts i Persien. Den planerade revolutionen var i alla detaljer förberedd. Flera hundra inblandade sovjetagenter ha häktats, samtliga försedda med amerikanska pass.

DET PROJEKTERADE "VÄRLDS-UNIVERSITETET".

Enligt meddelanden från Jerusalem arbetas där med stor iver på utvecklandet av hebreiska universitet — det blivande "världsuniversitetet", varifrån under kommande "tusenåriga rikes"-tider upplysningen skulle spridas ut till alla jordens folk i Davidsstjärnans tecken.

Det nya läsåret har tagit sig början. Under det gångna organiserades humanistiska fakulteten. Den naturvetenskapliga öppnas senast 1932. Därmed torde även den huvudsakliga grunden vara lagd för universitetets verksamhet, om ock vissa poster inom fakulteterna då ännu ej hunnit besättas.

65 MILLIONER JAPANER.

Enligt sista folkräkningen uppgår befolkningen i det egentliga Japan till 64,5 mill. personer, vilket innebär en ökning med 4,1 mill. under de fem senaste åren.

DET SVERIGE SOM ROAR SIG.

har fått en näsknäpp av professor Almkvist, initiativtagaren till Svenska Orden. Professorn har nämligen tagit sig för att kontrollera hur vi tillbringa vår lediga tid, och de resultat han kommit till äro inte precis uppbyggliga.

Det är framför allt i de syndiga storstäderna man ägnar sig åt restaurangdans, fröjdas åt förledande revyer och lever på nattklubb eller annorledes hänger sig åt »passiva» nöjen, som hr. Almkvist kallar dem i motsats till de »aktiva», d. v. s. de själsligt och kroppsligt uppbyggande.

Professorn har rätt, när han konstaterar, att vi i stället för att vila oss på den allmänna vilodagen falla för de passiva nöjenas frestelser, så att vi på måndagen ofta äro tröttare än när vi slutade på lördagen. Vi ha säkert litet till mans haft en känsla av att vårt nöjesliv blev passivare, när vi började få mera ledigt, tack vare 48-timmarsdagen, 5-dagarsveckor, weekend och andra moderna bekvämligheter.

Medan professorn reformerar, rusta sig emellertid fröjdpapporna. Och nöjeslivet förläggs i allt större utsträckning till de sena nattimmarna, då hr. Almkvist vill, att vi ska sova. Nattklubbarna växa upp som svampar ur jorden. På en av de centrala gatorna är det icke mer än några steg från det ena krypinnet till det andra. Och galenskapen har fått sanktion av societeten, som bildat sin egen nattklubb vid en annan gata i centrum.

Den av professorn föreslagna diskussionen i ämnet skulle säkert inte skada. Topphugger man »synden», går det lättare att komma åt roten.

FOLKVIJAN JUBILERAR.

Ett par viktiga tilldragelser ha på det senaste inträffat inom vårt publicistiska liv, ity att "Aftonbladet" och "Svenska Morgonbladet" firat jubiléer, den förstnämnda sitt 100-åriga, den sistnämnda sitt 40-åriga. Det högtidliga firandet skedde under hjärtligaste deltagande från kollegernas sida. Till och med Nya Allehanda visade sin gamla konkurrent Gamla Aftonbladet en vänlig sida. I sanning högsinnat!

Visdomen följer som vi veta med åren, vadan de bägge jubilanterna, sedan de väl passerat 100- resp. 40-årsåldern, få tjäna som föredömen för de många andra företrädare av svensk folkvilja, som ännu befinna sig på det mera oerfarna levnadsstadiet. Låt oss vara eniga därom, herrar Ljunglund och Engberg!

Slutligen förtjänar omnämnas, att Sveriges folkuppsyningskommissarie Bonnier hedrat Kungliga Svenska Publicistklubben med ett besök, varvid Hans Härlighet i egen hög person redogjorde för sin berömda kultursläkts öden i Sverige, vilken fått en sådan ofantlig betydelse för vårt folk till en föregångsnation inom Rättens värld.

NEGERMODET KOMMER!

Nästa mode skall gå i det svarta, d. v. s. negertecknet, meddelas från Paris.

Under tiden april-november 1931 kommer nämligen en stor kolonialutställning att gå av stapeln i den franska huvudstaden, i den sköna Vincennesskogen därstädes. Utställningen i fråga väntas få ett bestämmande inflytande på de parisiska modefirmornas kreationer — vadan all världens eleganta damers utseende nästa år komma att röna en viss påverkan av det kontinentala negerlivet i Vincennes.

Meddelandet bör vara ägnat att glädja alla vänner av främmande kulturinslag, varav ju numera finnes i rikt antal i detta land.

Prenumerera! - Annonsera!

Hälsa först

och främst. Den som sätter värde på en god hälsa bör se till att magen fungerar oklanderligt. Genom att dagligen dricka ett par glas *Fruktsalt-Samarin* håller man magen och tarmarna fria från osunda rester och samlingar. Det renar effektivt blodet och företager en grundlig invärtes rengöring. Börja redan i dag en brunnskur i hemmet med *Fruktsalt-Samarin*. Rekommenderas av läkare.

Pris pr flaska kr. 2.50. Säljes överallt. Obs.! Ej i lös vikt.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM